

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ НАВЧАЛЬНИЙ СЛОВНИК З ПЕДАГОГІКИ

УКЛАДАЧІ:
Н.М. АВШЕНЮК, Ю.З. ПРОХУР

КИЇВ
ПЕДАГОГІЧНА ДУМКА
2013

УДК 37(038)=161.2=111

ББК 74я2+81.2Укр-4

У45

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як словник для студентів вищих навчальних закладів*

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту вищої освіти НАПН України
(протокол № 6/5 від 21 червня 2012 року)*

Рецензенти:

В.П. Сергієнко, доктор педагогічних наук, професор, директор центру моніторингу якості освіти НПУ ім. М.П.Драгоманова;

Ж.В. Таланова, доктор педагогічних наук, доцент.

У 45 Українсько-англійський навчальний словник з педагогіки: словник/ Авшешнюк Н.М., Прохур Ю.З. – К.: Педагогічна думка, 2013. – с.

ISBN 978-966-644-344-4

Словник призначено для допомоги тим особам, що мають потребу висловити письмово чи усно англійською мовою свої думки щодо проблем освіти і виховання. Він містить понад 6200 “гніздових” слів. Для більшості варіантів перекладу заголовного слова словникової статті наведено приклади фразеологічних сполук, сталих виразів, фрази, що мають ілюстративний характер (їх у словнику близько 20 000).

УДК 37(038)=161.2=111

ББК 74я2+81.2Укр-4

ISBN 978-966-644-344-4

© Інститут вищої освіти
НАПН України, 2013

© Педагогічна думка, 2013

ПЕРЕДМОВА

«У сучасному глобалізованому світі людина не може діяти максимально ефективно, не може підтримувати на високому рівні свою професійну компетентність без широкого спілкування зі світом».¹

Загальновідомим є факт, що переважна більшість наукової інформації у світі, зокрема, у галузі педагогіки, розповсюджується англійською мовою. Отже, володіння принаймні основами фахової англійської мови стає необхідною рисою кваліфікованого освітянина. «Стратегічна мета модернізації освіти передбачає здійснення мовного прориву в освіті, а згодом і в українському суспільстві загалом» [Там же]. Для реалізації цієї мети потрібні різноманітні інструментальні засоби, серед яких важливе місце посідають словники.

Цей словник призначено для допомоги тим, хто має потребу висловитися письмово чи усно щодо проблем освіти і виховання англійською мовою.

Словник містить понад 6200 гніздових слів. Реєстр словника сформовано головним чином шляхом опрацювання частотних вибірок текстів із педагогіки, зокрема «Енциклопедії освіти», «Українського педагогічного словника», укладеного С. Гончаренком, підручника А. Алексюка «Педагогіка вищої школи». До словника також долучено українські відповідники більшості термінів Європейського освітнього тезауруса, за винятком географічних назв, деяких медичних та релігійних термінів і термінів, що використовуються лише в іноземній педагогіці (зауважимо, що в англо-українському словнику наявність таких термінів є необхідною). Практично відсутні також емоційно забарвлені та розмовні слова і вирази як такі, що не є притаманними англійській науковій мові, хоча, наприклад, «Русско-английский школьно-педагогический словарь», виданий у Ярославлі в 1959 р., їх містить досить багато.

Для більшості варіантів перекладу заголовного слова словникової статті наведено приклади фразеологічних сполук, сталих виразів, фрази, що мають ілюстративний характер (їх у словнику близько 20 000). Тому цей словник можна певною мірою вважати фразеологічним. Суттєвим недоліком багатьох фахових словників є відсутність слів, зокрема, службових, які мають значну питому вагу, оскільки забезпечують логічний зв'язок між окремими елементами висловлювань. Саме вони є тим розчином, що скріплює целіни-терміни в єдину міцну конструкцію. Тому користувачеві в процесі перекладання треба мати під рукою, крім фахового, ще й словник загального типу. У цьому словнику зроблено спробу уникнути вказаної вади шляхом включення до його реєстру близько 2000 таких слів.

¹) Кремень В. *Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти* – К.: Грамота, 2005

СТРУКТУРА СЛОВНИКА

Усі заголовні українські слова розташовано в алфавітному порядку та виділено напівжирним шрифтом. Різні англійські значення заголовного слова виділяються цифрами і диференціюються позначками про сферу використання або поясненнями, які набрано курсивом і подано в круглих дужках.

Наприклад, **важити** дієсл. **1.** *прям. і перен.* weigh /wei/ **2.** *(бути важливим)* be of importance /bi: əv ɪm 'pɔ:tns/

Фразеологічні сполуки, сталі вирази та ілюстративні приклади підібрано до відповідного значення заголовного слова та відділено від нього двокрапкою, наприклад:

амбітний *прикм.* ambitious /æm 'bɪs/: надзвичайно амбітний extremely ambitious

Синонімічні варіанти українських і англійських слів розміщено у квадратних дужках, наприклад:

рухатися наосліп [на(в)помацки] feel about

Слід читати: рухатися наосліп; рухатися на(в)помацки

виховна роль навчання educative role of teaching [instruction]

Слід читати: educative role of teaching; educative role of instruction

Факультативна частина як в українській, так і в англійській частині подано в круглих дужках, наприклад:

спізнюватися дієсл. be (too) late

Слід читати: be late; be too late

Випадки різних сполучень з одним і тим же словом подано через косу риску, наприклад:

далекосяжні висновки/наслідки far-reaching conclusions/consequences

Слід читати: **далекосяжні висновки** far-reaching conclusions; **далекосяжні наслідки** far-reaching consequences

Незмінювана частина заголовного слова статті, що співпадає з усім словом або відокремлена вертикальною рисою, замінюється у словосполучах статті тильдою (~), наприклад:

такт ч. **1.** *(про поведінку)* tact /tækt/: педагогічний ~ pedagogical tact; йому бракує ~у

Фразеологічні одиниці та сталі вирази (українські й англійські) подано наприкінці статті, причому українську частину виділено напівжирним шрифтом. Наприклад, у статті **комп'ютерний**:

комп'ютерні засоби супроводження навчального курсу courseware

Транскрипцію англійських слів подано згідно з онлайнвою версією *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English* (www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com). Британський і американський варіанти напису та вимови мають відповідно позначки *бр.* і *амер.* та *Br.* і *US*. Якщо у статті англійське слово зустрічається кілька разів, то транскрипція подається лише при першому його вживанні. Надрядкове 'r' наприкінці транскрипції чується у британській вимові лише в разі, коли безпосередньо передує слову, що починається з голосної. У американській вимові цей редукований звук вимовляється завжди.

Заголовні українські слова мають граматичні позначки: для іменників вказується **рід** – *ч., ж., с.*, для дієслів, займенників, прикметників, прислівників, прийменників, сполучників, часток даються відповідні позначки – *дієсл., займ., прикм., присл., прийм., спол., част.* Заголовне слово – іменник, яке подано у множині, має позначку *мн.*

Артикль у словосполучах може бути виділений курсивом, якщо залежно від контексту є можливим вживання як визначеного, так і невизначеного артикля.

Англійські дієслова нерегулярної дієвідміни позначено астериском (*). Правила їх відмінювання подано в Додатку.

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Англо-український словник / Гороть Є. І., Коцюк Л. М., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 1700 с.
2. Великий українсько-англійський словник / Попов Є. Ф., Балла М. І. – К. : Чумацький шлях. – 2001. – 638 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головн. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Національний освітній глосарій : вища освіта / авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К. : Плеяди, 2011. – 100 с.
6. Педагогіка вищої школи / За ред. В. Г. Кременя, В. П. Андрущенко, В. І. Лугового. – К. : Педагогічна думка. – 2009. – 256 с.
7. Савчин М. В. Педагогічна психологія / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2007. – 424 с.
8. Українсько-англійський словник загальнонаукової та науково-технічної лексики / В. Я. Карачун, Ю. З. Прохур. – К. : Вадим Карпенко. – 2008. – 416 с.
9. Українсько-англійський словник навчально-педагогічних понять та термінів : методичний посібник / Укл. Л. Вовк, О. Падалка, Г. Панченко та ін. – К. : Український центр духовної культури. – 2006. – 154 с.
10. Большой русско-английский словарь / Под общ. руководством проф. А. И. Смирницкого. – М. : Русский язык, 2000. – 760 с.
11. Русско-английский школьно-педагогический словарь / Ред. З. С. Выгодская. – Ярославль : Ярославское книжное изд-во, 1959. – 456 с.
12. European Education Thesaurus [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.freethesaurus.info/redined/en/
13. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oxfordadvancedlearnersdictionary.com
14. The Concise Oxford Dictionary of Current English / Edited by Della Thompson. – Oxford : Clarendon Press, 1995. – 1672 p.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ І ПОЗНАЧКИ

Англійські

Br = Great Britain

inf. = infinitive

pl. = plural

sg. = singular

smb = somebody

smth = something

US = United States

Українські

амер. = американський

безособ. = безособовий

бр. = британський

див. = дивись

дієсл. = дієслово

ж. = іменник жіночого роду

займ. = займенник

мн. = множина

комп. = комп'ютерний термін

навч. = навчальний

невідм. = невідмінюване слово

нрк = слово, не рекомендоване для вживання

перен. = у переносному розумінні

прийм. = прийменник

прикм. = прикметник

присл. = прислівник

псих. = психологічний термін

с. = іменник середнього роду

тж = також

у різн. знач. = у різних значеннях

фізіол. = фізіологічний термін

ч. = іменник чоловічого роду

част. = частка

а спол. 1. and /ən, ənd/: потрібен діалектичний синтез, а не (просто) аналіз one calls for dialectical synthesis and not analysis; but /bʌt/: не він, а його асистент not he [him], but his assistant **2. а не...** rather than... /'tɑ:ðə ðən/: з часом *щось* збільшується, а не зменшується with time *smth* builds up, rather than diminishes; not /nɒt/: це еволюція, а не революція it is an evolution not a revolution **3. а саме** namely /'neɪmlɪ/; to wit /tə wɪt/: курс навчання складається з кількох дисциплін, а саме... the course of instruction consists of several disciplines, namely [to wit]...; such as /sətʃ əz/: інші фактори, а саме: X та Y, буде розглянуто пізніше other factors, such as X and Y will be considered later **4. а також** (*при пере-*

рахуванні) and; (поряд з) as well as... /æz wel æz/ (Порядок перерахування при перекладі змінюється): прилад вимірює X, а також Y the instrument measures Y as well as X **5. а також ... не** neither /'naɪðər US: 'ni:ðər/: ми не змогли одержати прийнятний результат, а також ми не змогли здійснити експеримент ще раз we could not obtain the acceptable result neither could we make the experiment once more **6. а то й** if not /ɪf nɒt/: процес триває кілька днів, а то й тижнів the process lasts a few days, if not weeks

абетка ж. **1.** alphabet /'ælfəbet/: ~ для глухонімих alphabet for the deaf and dumb; ~ для сліпих alphabet for the blind; braille; ABC /,eɪbi:'si:/ **2.** (буквар) ABC-book /,eɪbi:'sɪbʊk/

абетковий прикм. alphabetic /'ælfəbetɪk/: слова у словнику розташовано в ~ ому порядку the words in a dictionary are in alphabetic order

~ **а істина** truism

абзац ч. **1.** (частина тексту) paragraph /'pærəgræf/: почати з нового ~у begin a new paragraph **2.** (початок рядка) indentation /,ɪnden'teɪʃn/ з ~у indented

абітурієнт ч. (university) entrant /('ju:nɪ'vɜ:sɪti) 'entrənt/: рівень підготовки ~ів entrants' standards

або спол. **1.** or /ɔ:/: або ... або either... or; або ж ... or alternatively,...; або, що ще краще,or, better still, ...: перевагу слід надавати X або, що ще краще, Y preference should be given to X or, better still, Y **2. або взагалі не** (синонім зовсім не) if at

all /ɪf ət 'ɔ:l/ (стосується присудка): X діє на Y незначно або взагалі не діє X affects Y little, if at all

абонемент ч. **1.** (на відвідування чогось) season-ticket /'si:zn 'tɪkɪt/ **2.**(картка) subscription card /səb'skrɪpʃn kɑ:d/ **3.** (відділ бібліотеки) circulation [loan] department /,sɜ:kjʊ'leɪʃn [lɒn] di'pɑ:tmənt/

міжбібліотечний ~ interlibrary loan plan [scheme, system]

абревіатура ж. **1.** abbreviation /ə,bri:vɪ'eɪʃn/ **2.** (акронім) acronym /'ækrənɪm/: літерна ~ alphabetical acronym

абсолютизація ж. absolutization /,æbsəlu:tɪz'eɪʃn/

абсолютизувати дієсл. see* in absolute terms /si: ɪn 'æbsəlu:t tɜ:mz/: цей принцип не слід ~ the principle should not be seen in absolute terms

абсолютний прикм. **1.** (досконалий) absolute /'æbsəlu:t/: ~а більшість absolute majority; perfect /'pɜ:fɪkt/: ~ слух perfect ear **2.** (перевірений) proved beyond doubt /pru:vd bɪ'jɒnd daʊt/

абсолютно присл. **1.** absolutely /'æbsəlu:tli/: ~ правильний absolutely correct /exact; completely /kəm'pli:tli/: це ~ неможливо it's completely impossible **2.** (цілком) perfectly /'pɜ:fɪktli/: їх характер був ~ схожим their character was perfectly alike

~ **однакові** individually the same; їх ~ **не можна порівнювати** they do not begin to compare; **це** ~ **правильно** it is beyond dispute

абстрагування с. abstraction /əb'strækʃn/: ~ в навчальній роботі abstraction in teaching practice

здатність до ~ abstract intelligence

абстрагувати *дієсл.* abstract *smth* from *smth* /əb'strækt ... frəm/

абстрагуватися *дієсл.* separate *oneself* from *smth* /'sepəreit ... frəm/

абстрактний *прикм.* abstract /'æbstrækt/: ~е мислення/поняття abstract thinking /notion; ~ розум abstract intelligence; настанова на сприймання в ~их термінах abstract set; тести Гольдштайна-Ширера на ~е і конкретне мислення Goldstein-Sheerer tests of abstract and concrete thinking; мати ~е уявлення про *щось* have an abstract idea of *smth*

абстрактно *присл.* in the abstract /ɪn ði 'æbstrækt/: викладати тему ~ treat the subject in the abstract manner; говорити про *щось* ~ speak of *smth* in the abstract

абстрація *ж.* abstract /'æbstrækt/: здатність до розуміння ~й abstract ability; abstraction /əb'strækʃn/: в ~ї in the abstraction

абсурд *ч.* nonsense /'nɒnsns *US*: 'nɒnsens/; absurd /əb'sɜ:d/: межувати з ~ом border on the absurd; absurdity /əb'sɜ:dɪti/: довести до ~у reduce to an absurdity

абсурдний *прикм.* 1. absurd /əb'sɜ:d/: на перший погляд, ця думка здається ~ою the idea is absurd on the face of it 2. (безглуздий) inept /ɪn'ept/: ~е зауваження inapt remark

авангард *ч. перен.* vanguard /'væŋgɑ:d/; van /væn/: бути/йти в ~ї be/march in the vanguard [van]

автентифікація *ж.* authentication

/ɔ:θenti'keɪʃn/: ~ є дією встановлення чи підтвердження справжності *чогось* (або *когось*) authentication is the act of establishing or confirming *something* (or *someone*) as authentic

автентичний *прикм.* authentic /ɔ:θentɪk/: ~ текст authentic text

автентичність *ж.* authenticity /ɔ:θen'tɪsɪti/

автодидактика *ж.* autodidactics /,ɔ:tədi'dæktɪks *US*: ,ɔ:tədaɪ'dæktɪks/

автоматизація *ж.* 1. automation /,ɔ:tə'meɪʃn/: ~ дій operation automation; ~ наукових досліджень scientific research automation 2. *псих.* automatization /ɔ:təmətɪ'zeɪʃn/: ~ дій/мовлення/умінь automatization of actions/speech/skills

автоматизм *ч.* automatism /ɔ:təmətɪzəm/: синдром психічного ~у *псих.* syndrom of psychic automatism; automaticity /,ɔ:təmæ'tɪsɪti/

доводити щось до ~у practice *smth* until it becomes second nature

автоматизованний *прикм.* automated /'ɔ:təmeɪtɪd/: ~а навчальна система automated teaching system

автономізація *ж.* autonomization /ɔ:tɒnəmi'zeɪʃn/: ~ навчально-виховних закладів autonomization of the teaching and upbringing institutions

автономія *ж.* 1. autonomy /ɔ:tɒnəmi/: ~ (незалежність) учителя teacher autonomy; шкільна ~ school autonomy 2. (самоврядування) self-government /self'glʌnmənt/: повна/часткова ~ complete/partial self-government

автономний *прикм.* autonomous /ɔ:tɒnəməs/: ~а (від держави)

шкільна система autonomous school system; ~ структурний підрозділ autonomous structural unit; autonomic /ɔ:tə'nɒmɪk/: ~а нервова система autonomic nervous system

автономність ж. 1. autonomy /ɔ:'tɒnəmi/: первинна/вторинна ~ псих. primary/ secondary autonomy 2. (режиму роботи) independence /,ɪndɪ'pendəns/

автор ч. 1. (друкованого видання) author /'ɔ:θɔ:/: володіння темою у ~а the author's mastery of his subject; (про жінку) authoress /'ɔ:θɔrɪs/ 2. (літературного твору) writer /'raɪtə/ 3. (музичного твору) composer /kəm'pəʊzə/ 4. (винаходу) inventor /ɪn'ventə/ 5. (дослідження, особл. у цитуваннях) author: ~ даної роботи the present

author ~ резолюції mover of resolution

автореферат ч. author's abstract [summary] /'ɔ:θɔrz 'æbstrækt ['sʌməri]/

авторизований прикм. і присл. authorized /'ɔ:θɔrɪzɪd/: ~ переклад authorized translation

авторитаризм ч. authoritarianism /ɔ:'θɒrɪtəriə,nɪzəm/

авторитарний прикм. authoritarian /ɔ:'θɒrɪ'tɜ:riən/: ~а освіта/педагогіка/ поведінка authoritarian education/pedagogy/behaviour (амер. behavior); ~е виховання authoritarian education; ~ий стиль authoritarian style

авторитарність ж. authoritarianism /ɔ:'θɒrɪtəriə,nɪzəm/

авторитет ч. 1. (знаний фахівця у певній галузі) authority

/ɔ:'θɒrəti/: визнаний ~ у математиці accredited [acknowledged] authority in mathematics; іррадіація/ специфікація ~у authority irradiation/specification; істинний/науковий ~ true/ scientific authority; незаперечний ~ authority above exception; посилатися на чийсь ~ invoke [allege] smb's authority 2. (повага, вплив) prestige /pre'sti:ʒ/: ~ учителя teacher's prestige; підвищувати ~ учителя raise the prestige [authority] of the teacher; renown /rɪ'naʊn/: мати ~ enjoy renown [prestige]

авторитетний прикм. 1. (який походить з впливового джерела) authoritative /ɔ:'θɒrɪtətɪv/: ~і вказівки authoritative directions; weighty /'weɪtɪ/: ~а думка weighty [authoritative] opinion 2. (надійний, достовірний) reliable /rɪ'laɪəbl/: наведені дані одержано з ~ого джерела the figures quoted have come from a reliable source 3. (у якійсь справі) competent /'kɒmpɪtənt/: ~ий фахівець competent authority

~е джерело (книга, документ) authority; ~ий довідник standard reference work

авторський прикм. 1. author's /'ɔ:θɔrz/: ~і виправлення the author's corrections; authorial /ɔ:'θɔriəl/: ~а школа authorial school; authoring /ɔ:'θɔrɪŋ/: ~а мова розробки (спеціалізована мова для розробки мультимедійних продуктів) authoring language 2. (про винахід) inventor's /ɪn'ventərz/: ~е свідоцтво inventor's certificate

~е право copyright; ~ий колектив team of contributors; writing team; ~і права заявлено all rights reserved; порушення ~ого права piracy

агітація ж. agitation /ˌædʒɪ'teɪʃn/: вести ~ю за щось carry on agitation for smth

агітувати дієсл. agitate (за/проти – for/against) /'ædʒɪteɪt (fə'ə'genst)/

аграматизм ч. (нездатність користуватися граматичною будовою мовлення) agrammatism /ə'græmətɪzəm/: експресивний/імпресивний ~ expressive/ impressive agrammatism

агресивність ж. aggressiveness /ə'gresɪvnis/

агресія ж. aggression /ə'ɡresɪʃn/: ~ як соціальна ознака aggression as social character

адаптація ж. adaptation /ə,dæp'teɪʃn/: ~я дітей до школи children's adaptation to school; adjustment /ə'dʒʌstmənt/: професійна/соціальна ~я trade/social adjustment

адаптивний прикм. adaptive /ə'dæptɪv/: тест на адаптивні можливості [здатності] adaptive capacity test

адаптивність ж. adaptability /ə,dæptə'bɪlɪti/: програма відбору за ознаками ~ості adaptability program; adaptiveness /ədæp'ti:vnis/

адаптований прикм. adapted /ə'dæptɪd/: ~ий текст adapted text; дидактично ~а система знань didactically adapted system of knowledge

адаптувати(ся) дієсл. adapt /ə'dæpt/: ~ книгу adapt a book; здатність ~ся the ability to adapt

адекватний прикм. 1. adequate /'ædɪkwət/: ~ досвід/стимул псих. adequate experience/stimulus 2. (еквівалентний) equivalent /ɪ'kwɪvələnt/: завдання перекладача – відшукати ~ переклад the translator's task is to turn out a equivalent translation

адекватність ж. 1. adequacy /'ædɪkwəsi/: ~ запропонованого підходу adequacy of the approach suggested; ~ перекладу adequacy of translation 2. (еквівалентність) faithfulness /'feɪθfnɪs/; equivalence /ɪ'kwɪvələns/

адекватно присл. (еквівалентно) faithfully /'feɪθfəli/: відтворювати ~ reproduce faithfully; in equivalent form /ɪn ɪ'kwɪvələnt fɔ:m/

адже част. but /bʌt/: ~ це всім відомо but everyone knows it; however /haʊ'evər/

адміністративний прикм. administrative /əd'mɪnɪstreɪtɪv/: ~а організація/ структура administrative organization/structure; ~е стягнення punishment by administrative order; ~ий персонал administrative personnel; ~і науки administrative sciences; досвід ~ої роботи administrative experience; managerial /,mænɪ'dʒɪəriəl/: ~о-професійна підготовка managerial and vocational training

адміністратор ч. administrator /əd'mɪnɪstreɪtər/: він виявився пре-

красним ~ом he turned out an excellent administrator; manager /'mæni'dʒə/

адміністрація *ж.* administration /əd,mɪnɪs'treɪʃn/: освітня ~ educational administration; administration of education

ад'юнкт *ч.* adjunct /ə'dʒʌŋ(k)t/; junior scientific assistant /'dʒu:nɪər ,saɪən'tɪfɪk ə'sɪstənt/

аж *част.* (up) to /(\Delta p) tə/: аж до останнього десятиліття... up to decade ago

азбука *ж.* ABC /,eɪbi:'si:/; alphabet /'ælfəbɪt/; *див. тж* **абетка**

академік *ч.* academician /ə,kædə'mɪʃn/

академічний *прикм.* **1.** (стосовно навчання, педагогічного процесу) academic(al) /,ækə'demɪk(ɪ)/: ~а довідка/заборгованість academic transcript/ arrear [failure]; ~ий рік academic year **2.** (відірваний від практики) (purely) academic /('pjʊəli) ækə'demɪk/: порушене питання являє (чисто) ~ий інтерес the matter raised is (purely) academic

~е видання scholarly edition

академія *ж.* academy /ə'kædəmɪ/: Національна Академія наук України National Academy of Sciences of Ukraine; Академія педагогічних наук Academy of Pedagogical Sciences

акмеологія *ж.* personal achievements studies /'pɜ:sənl ə'tʃi:vmənt 'stʌdɪz/; acmeology /,ækmɪ'plədʒi/: ~вивчає закономірності та механізми розвитку людини до досягнення нею найвищого рівня у в цьому розвитку acmeology studies regularities and

mechanisms of human development up to reaching the highest level in this development

акредитація *ж.* accreditation /əkredɪ'teɪʃn/: ~я навчальних закладів accreditation for educational institutions; ~я підготовки персоналу accreditation of training

акредитувати *дієсл.* accredit /ə'kredit/

акселерація *ж.* acceleration /æk,selə'reɪʃn/: ~ фізичного розвитку дітей the acceleration of the physical development of children

аксіологія *ж.* axiology /æks'plədʒi/: ~ – це вчення про цінності axiology is the study of value; педагогічна ~ pedagogical axiology

аксіом|а *ж.* axiom /'æksɪəm/: брати щось за ~у take smth as an axiom; take as an axiom that ...; ~и не вимагають доведень axioms require no proof; postulate /'pɒstʃuleɪt/

актив *ч.* **1.** (група членів колективу) the most active members /ðə məʊst 'æktɪv 'membəz/

активізація *ж.* **1.** activation /æktɪ'veɪʃn/: ~ розумових можливостей activation of intellectual abilities; intensification /ɪn'tensɪfɪ'keɪʃn/: ~ процесу навчання intensification of learning process **2.** (пожвавлення) animation /,æni'meɪʃn/

активізувати *дієсл.* **1.** make* more active /meɪk mə:r 'æktɪv/ **2.** (спонукати) spur/spɜ:ɪ/ **3.** (пришвидшувати) speed* up /spi:d ʌp/: ~ роботу speed up the work **4.** (стимулювати) promote /prə'məʊt/; stimulate /'stɪmjəleɪt/: ~ мислення/увагу учнів

stimulate the pupils' thinking/attention

активн|ий *прикм.* active /'æktiv/:
~а політика на ринку праці active labour (*амер.* labor) market policies;
~а участь у виробничому, громадському та культурному житті суспільства active participating in the industrial, social and cultural life of the society;
~е навчання active learning;
~і рухи active movements

активність *ж.* activity /æk'tivəti/:
~ виховних впливів the activity of educating influences;
~ у навчанні (*дидактичний принцип*) activity in teaching;
нервово-психічна ~ neuro-psychic activity;
підтримувати ~ учнів на уроці maintain pupil-activity at a lesson

актуальн|ий *прикм.* **1.** (*життєво важливий*) vital /'vaɪl/: планування народжуваності є ~ою проблемою для деяких країн birth control is a vital problem for some countries
2. (*невідкладний*) urgent /'z:dʒənt/: пошук методів захисту довкілля є ~ою проблемою the search for effective environmental control is an urgent problem;
topical /'tɒpɪkl/: ~а проблема urgent [pressing, topical] problem;
~е питання a topical question
3. (*першорядний*) of high priority /əv haɪ praɪ'ɔ:rəti/: реабілітування хворих є ~ним завданням the rehabilitation of patients is a task of high priority

актуалізація *ж.* (*реалізація, здійснення*) actualization /,æktʃʊəlaɪ'zeɪʃn/: визначення типового підручника подає самоактуалізацію, за Маслоу, просто як «реалізацію повною

мірою чийогось потенціалу» а definition from a typical text book defines selfactualization according to Maslow simply as «the full realization of one's potential»

актуальність *ж.* (*невідкладність*) urgency /'z:dʒənsɪ/; topicality /tɒpɪ'kæləti/

акустика *ж.* acoustics /ə'ku:stɪks/
акустичний *прикм.* acoustic /ə'ku:stɪk/: ~ результат acoustic result

акцент *ч.* **1.** (*вимова*) accent /'æksənt/: незначний/помітний/сильний ~ a slight/notice-able/heavy accent

2. (*концентрація уваги*) emphasis /'emfəsis/ (*pl.* emphases /'emfəsi:z/): робити особливий ~ на чомусь lay special emphasis on *smth*;
stress /stres/

3. (*манера вимовляння*) accentuation /æk,sentʃʊ'eɪʃn/

акцентувати *дієсл.* emphasize /'emfəsaɪz/; lay [put*] emphasis /leɪ [pʊt] 'emfəsis/; stress /stres/

алгебра *ж.* algebra /'ældʒɪbrə/

алгоритм *ч.* algorithm /'ælgərɪθm/: за таким-то ~ом by a *so-and-so* algorithm; конструювати/формулювати ~ synthesize/develop *an* algorithm

алгоритмізація *ж.* algorithmization /,ælgərɪθmi'zeɪʃn/: ~ навчання algorithmization of learning

але *спол.* but /bət/: ~ тоді but then; раніше вважали, що X є більшим за Y, ~ це не так X was formerly believed to be larger than Y, but this is not the case; тут є одне «~» there is a «but» in it; (*як правило, на початку речення*) yet /jet/: ~ щось можна ефективно використати з іншими конструкція-

ми yet *smth* can be used effectively with other constructions; це дивно, ~ правильно it is strange and yet true; however /haʊ'evəʔ/: ~ виключення все ж трапляються exceptions do, however, occur

маленьке «~» slight objection

алогізм ч. (*хід думки, що порушує закони логіки*) alogism /ə'lɒ'dʒɪzəm/

алогічний прикм. alogical /ə'lɒdʒɪkl/

алфавіт ч. alphabet /'ælfəbɪt/: ~ з малюнками pictorial alphabet

алфавітний прикм. alphabetic(al) /,ælfə'betɪk(l)/: в ~ому порядку alphabetically

~ий покажчик index

альтернатива ж. **1.** alternative /ɔ:l'tɜ:nətɪv/: відхилити/запропонувати/ прийняти ~у reject/propose/endorse an alternative; стояти перед ~ою be confronted with an alternative **2.** (*вибір*) choice /'tʃɔɪs/

альтернативний прикм. alternative /ɔ:l'tɜ:nətɪv/: ~е пояснення alternative explanation; ~а школа – це освітній заклад із нетрадиційними розкладом і методами навчання an alternative school is an educational establishment with a curriculum and methods that are nontraditional; alternating /'ɔ:ltɜ:neɪtɪŋ/: ~е навчання (*форма навчання з періодичною зміною навчання у школі та на підприємстві*) alternating training

альтруїзм ч. altruism /'æltru:ɪzəm/: ~ – це свідоме прагнення діяти в інтересах чи на благо інших altruism is the deliberate pursuit of the interests or welfare of others

амбівалентний прикм. ambivalent /æm'bɪvələnt/

амбівалентність ж. ambivalence /æm'bɪvələns/: ~ – це невизначеність або коливання, особливо спричинені неможливістю здійснити вибір ambivalence is an uncertainty or fluctuation, especially when caused by inability to make a choice

амбітний прикм. ambitious /æm'bɪʃəs/: надзвичайно ~ extremely ambitious

амбіція ж. ambition /æm'bɪʃn/: див. тж честолюбство

амнезія ж. (*відсутність спогадів про події, що відбулися*) псих. amnesia /æm'ni:ziə/

аморальний прикм. amoral /,eɪ'mɔrəl US: ,eɪ'mɔ:rəl/; immoral /ɪ'mɔrəl US: ɪ'mɔ:rəl/: ~ вчинок immoral [amoral] act [offense]

аморальність ж. amorality /,eɪmɔ'rælɪti US: ,eɪmɔ:'rælɪti/

аналіз ч. **1.** (*визначення складу, структури*) analysis /ə'næləsɪs/ (pl. analyses /ə'næləsi:z/): ~ змісту/тексту/тенденцій content/text/trend analysis; ~ і синтез у навчанні analysis and synthesis in education; ~ художнього твору literary analysis; ~ потреб щодо підготовки персоналу training needs analysis; ~ ринку праці labour (*амер.* labor) market analysis; ~ робочих завдань task analysis; вибірко-вий/глибокий/кількісний/поверхневий/якісний ~ selective/profound/quantitative/superficial/qualitative analysis; коваріаційний/кореляційний/факторний ~ мат. covariance

/correlation/factor analysis; дані, що підлягають ~у data amenable to analysis; поглиблений ~ результатів діяльності profounded analysis of the activity results; піддавати ретельному ~у subject to close analysis; схема ~у scheme of analysis **2.** (*випробування, тест*) test /test/

аналізатор ч. псих. analyser /'ænləɪzəɹ/: зоровий/слуховий ~ visual/aural analyser

аналізу|вати дієсл. **1.** (*визначати склад, структуру тощо*) analyse (амер. analyze) /'ænləɪz/: критично ~вати analyse in a critical manner; ми ~ємо всі можливі способи we analyse all possible ways **2.** (*вивчати, переважно візуально*) examine /ɪg'zæmɪn/: ретельно ~вати результати examine the results well; treat *smth* analytically /tri:t .. 'ænlə'litɪklɪ /: дані зручно ~вати протягом певного періоду data can conveniently be treated analytically over a period of time **3.** (*робити огляд літератури з певного питання*) survey /sə'veɪ/

аналітичний прикм. analytic(al) /,ænlə'litɪk(l)/: ~ метод analytical method; ~ процес мислення analytical process of thinking

аналог ч. analogue /'ænləg/ (*амер. analog* /'ænlə:g/): бути ~ом чогось be an analog(ue) of [for] *smth*; be analogous to *smth*

бути ~ом чогось be rigorously analogous to *smth*

аналогічн|ий прикм. **1.** analogous (with) /ə'næləgəs (wɪð)/: ці два спо-

соби не є ~ими the two processes are not analogous with each other **2.** (*такий самий*) the same /ðe seɪm/: ~им чином in the same way **3.** (*схожий, подібний*) like /laɪk/: з цього і ~их питань on this and the like subjects; similar /'sɪmlə/: вжити ~их заходів take similar steps; parallel /'pærəlel/: ~ий випадок parallel case

аналогічно присл. **1.** along similar lines /ə'lə:ɪ 'sɪmlə 'laɪnz/ **2.** (*таким самим чином*) similarly /'sɪmləli/: ~ цьому, для повного розуміння чогось необхідні додаткові дані similarly additional data are needed to complete understanding of *smth*; likewise /'laɪkwaɪz/: дивись, як робить він, і роби ~ watch him and do likewise; as in the case /əz ɪn ðe keɪs/: X ~ Y є ... as in the case with Y, X is ... (*порядок перерахування змінюється*)

~тому, як... in a way analogous to that...

аналогія ж. analogy /ə'nælədʒɪ/: відповідь за ~єю response by analogy; доводити/міркувати [робити висновки] за ~єю argue/reason by [from] analogy; закон ~ї (*у процесі навчання*) law of analogy; проводити ~ю з чимось draw an analogy with *smth*; тест на відшукання ~й analogies test

анархія ж. anarchy /'ænləki/: ~ означає волю для сильних і неволю для слабких anarchy means freedom for the strong and slavery for the weak

анархізм ч. anarchism /'ænləki:zəm/

анатомія ж. anatomy /ə'nætəmi/: ~ людини/тварин human/animal anatomy

андрагогіка ж. andragogy /'ændrəgədʒɪ/: термін «~» було впер-

ше використано Олександром Каппом (німецьким освітянином) у 1833 році the term «andragogy» was originally used by Alexander Kapp (a German educator) in 1833

анімація *ж.* animation /,æni'meɪʃn/: ~ – це швидкий показ послідовності зображень з метою створення ілюзії руху animation is the rapid display of a sequence of images in order to create an illusion of movement

анкет|а *ж.* **1.** (з особовими даними) (personnel department) form /('pɜ:sə'nel di'pɑ:tmənt) fɔ:m/: заповнювати ~у fill in a form **2.** (запитальник або для опитування) questionnaire /,kwɛstʃə'neɪ/: ~а походження, кваліфікації і та досвіду Background and Experience Questionnaire; прохання заповнити ~у, що додається kindly fill out the attached questionnaire

анкетн|ий *прикм.* **1.** (з особовими даними) personnel /,pɜ:sə'nel/: ~і дані personnel particulars **2.** (для опитування) questionnaire /,kwɛstʃə'neɪ/: ~ий метод у педагогіці questionnaire method in pedagogics

анкетування *с.* polling /'pɒlɪŋ/; questioning /'kwɛstʃənɪŋ/: у своїй книзі «Мистецтво ставити запитання» М. Гольдберг виклала методологію ~ in her book «The Art of the Question» M. Goldberg has developed a questioning methodology

анкетувати *дієсл.* poll /'pɒl/

аномалія *ж.* anomaly /ə'nɒməli/: ~ розвитку developmental anomaly; семантична ~ semantic anomaly; abnormality /,æbnɔ:'mæləti/

психічна ~ aberration

аномальн|ий *прикм.* **1.** (що відрізняється від собі подібних) anomalous /ə'nɒmələs/: ~а компонента anomalous component **2.** (що відхиляється від норми, як правило, у гірший бік) abnormal /æb'nɔ:ml/: ~ий розвиток дитини abnormal child development; не виявлено нічого ~ого nothing abnormal discovered

анотаці|я *ж.* **1.** annotation /,ænə'teɪʃn/: робити ~ю до тексту make an annotation on a text **2.** (коротка характеристика видання) abstract /'æbstrækt/ **3.** (короткий огляд) synopsis /sɪ'nɒpsɪs/

анотован|ий *прикм.* annotated /'ænətetɪd/: ~а бібліографія annotated bibliography

ансамбль *ч.* **1.** group /gru:p/; set /set/ **2.** *мат.* ensemble /ɒn'sɒmbl/: статистичний ~ statistical ensemble

антагонізм *ч.* antagonism /æn'tæɡənɪzəm/: ~ добра і зла antagonism between good and evil

породжувати ~ antagonize

антиавторитарн|ий *прикм.* anti-authoritarian /,æntɪə:θɔrɪ'tɜ:rɪən/: ~а освіта/ поведінка anti-authoritarian education/behaviour (*амер.* behavior)

антиномія *ж.* antinomy /æn'tɪnəmi/: логічна/семантична/синтаксична ~ logical/ semantic/ syntactic antinomy

антипаті|я *ж.* aversion /ə'vɜ:ʃn/ US: ə'vɜ:ʒn/: відчуття ~ю до когось take an aversion to *smb*

антипедагогіка *ж.* (течія в педагогіці, що ґрунтується на відмові

від виховання як цілеспрямованого процесу формування особистості) antipedagogy /,ænti'pedəgɒdʒi/

антисанітарн|ий *прикм.* unsanitary /,ʌn'sænitəri/: ~і умови unsanitary conditions

антисоціальн|ий *прикм.* antisocial /,ænti'səʊjəl/: ~а поведінка antisocial behaviour (*амер.* behavior)

античн|ий *прикм.* ancient /'eɪnʃənt/: ~а історія ancient history; antique /æn'ti:k/: ~а педагогічна система antique pedagogical system

антологія *ж.* anthology /æn'θɒlədʒi/: ~ англійської літератури anthology of English literature

антропогенез *ч.* anthropogenesis /,ænthrəpəʊ'dʒenəsis/

антропологізм anthropologism /,ænthrə'pɒlədʒɪzəm/: в ~і людина виступає головною світоглядною категорією in anthropologism, the human constitutes the major outlook category

антропологічн|ий *прикм.* anthropologic(al) /,ænthrəpə'lɒdʒɪk(l)/: ~ий підхід/ фактор anthropological approach/factor; ~і засади педагогіки anthropological foundations of education; ~о-гуманістичний принцип anthropological and humanistic principle

антропологія *ж.* anthropology /,ænthrə'pɒlədʒi/: ~ є вченням про природу людини anthropology is the study of humanity; ~ освіти educational anthropology; соціальна/фізична/філософська ~ social/physical/philosophical anthropology

антропометрія *ж.* anthropometry /,ænthrə'pɒmɪtri/: ~ відіграє важли-

ву роль в ергономіці anthropometry plays an important role in ergonomics

апарат *ч.* **1.** (*прилад, пристрій*) apparatus /,æpə'reɪtəs *US*: ,æpə'rætəs/: мовленнєвий ~ vocal apparatus; device /dɪ'vaɪs/ **2.** (*штат*) staff /sta:f/; personnel /,pɜ:sə'nel/ **3.** (*державна структура*) apparatus: керівний ~ management apparatus; machinery /mə'ʃi:nəri/

апаратн|ий *прикм.* *комп.* hardware /'hɑ:dwɛə/: ~е спряження hardware interface; ~і засоби підготовки training hardware

апатія *ж.* apathy /'æpəθi/: ~ – це стан байдужості або відсутності емоцій apathy is a state of indifference, or lack of emotions

апатичн|ий *прикм.* **1.** apathetic /,æpə'tetɪk/: ~а дитина apathetic child **2.** (*байдужий*) indifferent /ɪn'dɪfrənt/

аперцепція *ж.* apperception /apə'sepʃn/: ~ – це здатність усвідомлювати зв'язок нових фактів з уже відомими apperception is the perception of relation of new facts to facts already known; ~ у навчанні apperception in teaching [education]

апогеї *ч.* **1.** *перен.* (*точка, подія найвищої інтенсивності*) zenith /'zi:nɪθ/: досягти апогею be at one's zenith; culmination /,kʌlmɪ'neɪʃn/ **2.** (*найвища точка розвитку*) acme /'ækmi/: досягти ~ю майстерності reach the acme of skill

апріорн|ий *прикм.* a priori /,eɪ'praɪ'ɔ:raɪ/; prior /'praɪə/: ~е знання prior knowledge; antecedent /,æntɪ'si:dnt/

апробація *ж.* 1. evaluation /ɪˌvæljʊ'eɪʃn/; approbation /ˌæprə'beɪʃn/ 2. (оцінка) appraisal /ə'praɪzl/

апробован|ий *прикм.* approved /ə'pru:vɔd/: ~і методи approved methods; officially accepted /ə'fɪʃəli ək'septɪd/

апробувати *дієсл.* 1. approbate /ˌæprə'beɪt/; evaluate /ɪ'væljʊeɪt/ 2. (схвалити) certify /'sɜ:tɪfaɪ/; approve *smth* officially /ə'pru:v .. ə'fɪʃəli/; apprise /ə'praɪz/

аргумент *ч.* 1. (доказ, мотив) reason /'rɪ:zn/; point /pɔɪnt/; argument /'ɑ:gjʊmənt/: важливий/власний ~ substantial/unborrowed argument; непереконливий/ переконливий ~ shallow/weighty [satisfactory] argument; спростувати ~ knock the bottom out of an argument; цей ~ виявився вирішальним this argument at once turned the scale

наводити переконливі ~и substantiate

аргументація *ж.* 1. argumentation /ˌɑ:gjʊmə'n'teɪʃn/: логіко-філософські моделі ~і logic-philosophical models of argumentation 2. (логічний хід думок) reasoning /'rɪ:znɪŋ/: поверхнева ~я hollow reasoning

аргументован|ий *прикм.* reasoned /'rɪ:znd/: ~а заява reasoned statement

аргументу|вати *дієсл.* 1. (наводити докази «за» чи «проти») argue (for or against) /'ɑ:gju: (fə' .. ə'genst)/ 2. (доводити посиланням на щось) give* a reason (for or against) *smth* /gɪv ə 'rɪ:zn (fə' .. ə'genst)/; reason

/'rɪ:zn/: ви повинні краще ~вати свою позицію you must reason your case a bit more 3. (переконливо викладати) set* forth *smth* forcefully /set fə:θ .. 'fə:sfəli/: доповідач переконливо ~є свою думку з цього питання the speaker forcefully sets forth his opinion on the matter

арифметик|а *ж.* arithmetic /ə'rɪθmətɪk/: підручник з ~и arithmetic book; чотири дії ~и the four rules [operations] of arithmetic

аркуш *ч.* 1. (паперу) sheet /ʃi:t/: чистий ~ паперу empty [blank] sheet of paper 2. (одиниця розрахунку кількості паперу на видання) standard sheet /'stændəd ʃi:t/

авторський ~ author's sheet; signature; unit of 40 000 printed characters, including spaces;

друкований ~ printer's sheet

артефакт *ч.* artefact; artifact /'ɑ:tɪfækt/: віртуальні ~и мають певну схожість з ~ами реального життя, навіть якщо вони не мають фізичних властивостей у традиційному сенсі virtual artifacts have certain similarities to real-life artifacts even though they do not have physical properties in the traditional sense

артикулювати *дієсл.* articulate /ɑ:'tɪkjʊleɪt/

артикуляційн|ий *прикм.* articulation /ɑ:'tɪkjʊ'leɪʃn/: ~а база articulation basis; ~і вправи articulation exercises

артикуляція *ж.* articulation /ɑ:'tɪkjʊ'leɪʃn/: виразна/нечітка/чітка ~ plain/ blurred [feeble]/clear [clean] articulation

артист ч. artist /'ɑ:tɪst/
артистичний *прикм.* artistic /ɑ:'tɪstɪk/: ~а творчість artistic creation; ~ий талант artistic talent; ~і здібності artistic ability

арт-терапія ж. art therapy /,ɑ:t 'θerəpi/

археологія archaeology /,ɑ:kɪ'ələdʒi/

архів ч. **1.** (установа) archive /'ɑ:kɑɪv/: працівник ~у archive specialist; здавати до ~у deposit in the archives **2.** (зібрання рукописів тощо) archives /'ɑ:kɑɪvz/ *pl.*: шкільний ~ school archives; records /'rekərdz/ *pl.* **3.** (матеріали) files /faɪlz/ *pl.*

асигнування с. allocation /,ælə'keɪʃn/: ~ на культурні/соціальні потреби allocations for cultural/social needs; апропріація /ə'prəʊprɪ'eɪʃn/: бюджетні ~ budget appropriations; збільшити/зменшити ~ increase/decrease appropriations [allocations]

асигнувати *дієсл.* assign /ə'saɪn/: allocate /'æləkeɪt/: grant /gra:nt *US*: grænt/

асиміляція ж. assimilation /ə,sɪmə'leɪʃn/: ~ і акомодация assimilation and accommodation

асинхронний *прикм.* asynchronous /ə'sɪŋkrənəs/: ~е навчання (коли контакт між учителем і учнем здійснюється з загоюванням у часі) asynchronous learning

асистент ч. **1.** assistant /ə'sɪstənt/ **2.** (посада у навчальному закладі) assistant lecturer /ə'sɪstənt 'lektʃərə/

асоціативний *прикм.* псих.

associative /ə'səʊʃiətɪv/: ~а діяльність associative activity; ~е гальмування associative inhibition

~а психологія association psychology

асоціація ж. **1.** (союз, товариство тощо) association /ə,səʊsɪ'eɪʃn/: Європейська педагогічна ~я Association for Teacher Education in Europe (ATEE); ~я розвитку систем навчання з допомогою ЕОМ Association for the Development of Computer-based Instructional Systems **2.** псих. association: ~я за схожістю/суміжністю/протилежністю association by similarity/contiguity/contrast; зорові/слухові ~ї visual/auditory associations; позитивні/негативні ~ї positive/negative associations

асоціюватися *дієсл.* **1.** form an association /fɔ:m ən ə,səʊsɪ'eɪʃn/: be* associated (with) /bi: ə'səʊʃiətɪd (wɪð)/: безпосередньо ~ з чимось be directly associated with *smth* **2.** наук. associate (with) /ə'səʊʃiət (wɪð)/

аспект ч. (питання, справи тощо) aspect /'æspekt/: виховний ~ педагогічного процесу educational aspect of teaching process; психологічні ~и інноваційної діяльності вчителя psychological aspects of teacher's innovational activity; bearing /'beərɪŋ/

аспірант ч. post-graduate research (student) /,pəʊst'grædʒueɪt ri:'sɜ:ʃ 'stju:dnt (*US*: 'ri:sɜ:ʃ 'stu:dnt)/: підготовка ~ів training of post-graduate students

аспірантура ж. post-graduate research course /,pəʊst'grædʒueɪt

ri:'sɜ:tʃ (US: 'ri:sɜ:tʃ) kɔ:s/: закінчити
~у complete a post-graduate course;
postgraduate research study
/,pəʊst'grædʒueɪt ri:'sɜ:tʃ (US: 'ri:sɜ:tʃ)
'stʌdɪ/: вступити до ~и be admitted to
a program of post-graduate research
studies

астенія ж. asthenia /ə'sθi:nɪə/

астенічний прикм. asthenic
/ə'sθenɪk/: ~а будова тіла asthenic
physique

астрономічний прикм. astro-
nomic(al) /,æstrə'nɒmɪk(l)/: вести ~і
спостереження carry on astronomic
observations

астрономія ж. astronomy
/ə'strɒnəmi/

атестат ч. **1.** (посвідчення)
certificate /sə'tɪfɪkət/; diploma
/dɪ'pləʊmə/: ~ про закінчення се-
редньої школи General Educational
Development (GED) Diploma **2.** (реко-
ментація) testimonial /,testɪ'məʊnɪəl/;
recommendation /,rekəmen'deɪʃn/

атестаційний прикм. attestive
/ə'testɪv/:; attesting /ə'testɪŋ/

~а комісія examination board

атестація ж. **1.** attestation
/,ətes'teɪʃn/: проміжна ~я interim
attestation; certification /,sɜ:tɪfɪ'keɪʃn/;
assessment /ə'sesmənt/; appraisal
/ə'preɪzəl/: ~я працівника performance
appraisal; система професійної ~і
performance appraisal system **2.** (ре-
комендація) recommendation
/,rekəmen'deɪʃn/; testimonial
/,testɪ'məʊnɪəl/

атестувати дієсл. **1.** attest /ə'test/
2. (давати рекомендацію) recommend

/,rekə'mend/: ~ кандидата на поса-
ду recommend a candidate for a post
3. (підтверджувати про допуск до
чогось в офіційному документі)
certify /'sɜ:tɪfaɪ/; qualify /'kwɒlɪfaɪ/

атлас ч. atlas /'ætləs/: ~ діалектів/
неба dialect/sky atlas

атмосфера ж. atmosphere
/'ætməsfiə/: ~ співробітництва і
співтворчості the cooperation and co-
creation atmosphere

атрибут ч. **1.** attribute /'ætrɪbjʊ:t/:
психічний/фізичний ~ псих. physical/
psychological attribute **2.** грам.
attributive /ə'trɪbjʊtɪv/

аудит ч. audit /'ɔ:dɪt/: ~ навичок
skill audit

аудиторія ж. **1.** (приміщення)
lecture hall /'lektʃə hɔ:l/ **2.** (у навчаль-
них закладах) lecture room /'lektʃə
ru:m/; (large) classroom /(lɑ:dʒ)
'klæsru:m/ **3.** (слухачі) audience
/'ɔ:diəns/: виступати перед великою
~єю perform before a large audience;
він легко знаходить контакт з ~єю
he easily establishes contact with his
audience

аудіальний прикм. audio /'ɔ:diə/:
~і засоби audio aids

аудіовізуальний прикм. audio-
visual /,ɔ:diəʊ'vɪʒʊəl/: ~е навчання/
обладнання audiovisual instruction/
equipment; ~ий засіб/метод audio-
visual aid/method; ~і навчальні засо-
би audiovisual aids; audiovisuals; ~і
наочні засоби audiovisual aids

аудіолінгвальний прикм. audio(-)
-lingual /,ɔ:diəʊ'lɪŋgwəl/: ~і методи
навчання (з використанням слуху і

мовлення) audio(-)lingual approach to teaching

аудіометрія *ж.* (оцінювання стану слухової системи) audiometry /ˌɔːdiəʊ'mɛtrɪ/: комп'ютерна ~ computed audiometry

аутентифікація *нрк, див. автентифікація*

аутентичний *прикм. нрк, див. автентичний*

аутентичність *ж. нрк, див. автентичність*

афазія *ж.* (системне порушення мовлення) aphasia /æ'feɪəzjə/: експресивна/імпресивна ~ expressive/impressive aphasia

афіша *ж.* **1.** bill /bɪl/; poster /'pɒstər/; placard /'plækɑːd/ **2.** (театральна) playbill /'pleɪbɪl/

багат|ий *прикм.* **1.** rich /rɪtʃ/: ~а наукова спадщина rich scientific heritage; wealthy /'welθi/: мова, ~а на відтінки language wealthy in nuances **2.** (наявний у великій кількості) abundant (in smth) /ə'blændənt (ɪn)/

~ий на події chanceful

багато **1.** (як неозначений числ.) (з ім. в однині) much /mʌtʃ/: давати учням надто ~ інформації give the pupils too much information; (з ім. у множ.) many /'meni/: ~ способів/ спроб many means/attempts; на ~ питань було дано правильні відповіді many questions were answered correctly; a lot (of) /ə lɒt (əv)/: було витрачено ~ часу і зусиль a lot of time and effort has been spent; plenty /'plenti/: ~ справ, які треба зробити a plenty of things to be done; мати ~ часу have plenty of time **2.** (з

дієсл. і присл.) much: ~ розмовляти talk much; a lot: він ~ працює/читає he works/reads a lot; крім звичайних шкіл є ~ клубів, де діти здобувають освіту і корисні навички besides regular schools there are a lot of clubs, where children get education and good habits; a great deal /ə greɪt di:l/: ~ знати know a great deal

багатобарвний *прикм.* many-coloured (амер. many-colored) /'meni 'kʌləd/; multi-coloured (амер. multi-colored) /'mʌltɪ 'kʌləd/

багатобічний *прикм.* versatile /'vɜ:sətəɪl/: ~ талант versatile talent; many-sided /'meni 'saɪdɪd/

багатовимірний *прикм.* multi-dimensional /,mʌltɪdɪ'menʃənəl/: ~ аналіз multidimensional analysis

багатогранн|ий *прикм.* *перен.* many-sided /'meni 'saɪdɪd/; versatile /'vɜ:sətəɪl/: ~ий талант versatile talent ~а діяльність manifold activities

багатозначний *прикм.* **1.** many-valued /'meni 'vælju:d/; multiform /'mʌltɪfɔ:m/; multivalent /,mʌltɪ'veɪlənt/ **2.** *лінгв.* polysemantic /,pɒlɪsɪ'mæntɪk/

багатозначність **1.** multivalence /'mʌltɪveɪləns/; multiple-valuedness /'mʌltɪpl 'vælju:dnis/ **2.** *лінгв.* polysemy /'pɒlɪsɪmi/

багатоколірний *прикм.* **1.** multi-colour (амер. multicolor) /,mʌltɪ'kʌlə/ **2.** *друку.* polychromatic /,pɒlɪkrəʊ'mæntɪk/

багатомовність *ж.* multilingualism /,mʌltɪ'lɪŋgwəlɪzəm/

багатообіцяльн|ий *прикм.* (very) promising /(veri) 'prɒmɪsɪŋ/: можли-

вості для *чогось* є, без сумніву, ~ими the possibilities for *smth* are clearly very promising

багаторазовий *прикм.* 1. (неодноразовий) manifold /'mæni-fəʊld/: ~і повторення *чогось* хором manifold repetition of *smth* in chorus; multiple /'mʌltɪpl/: ~ого використання multiple-use 2. (часто повторюваний) reiterated /,ri:itə'reitɪd/

багаторічний *прикм.* (який існує багато років) (lasting [living]) many years /('læstɪŋ ['lɪvɪŋ]) 'meni jɪəz/: ~ досвід many years experience

багатосторонній *прикм.* many-sided /'meni 'saɪɪd/: ~я діяльність many-sided activities; здійснювати ~ий вплив на учнів produce a many-sided influence upon the pupils; multilateral /,mʌltɪ'lætərəl/: ~я угода multilateral treaty

~і навички (які можуть застосовуватися в різних дисциплінах) hybrid skills

багатофункційний *прикм.* multifunctional /mʌltɪ'fʌŋkʃən/: ~ий розважальний комплекс multi-functional entertainment complex

~і засоби інформації multi-media

багатоцільовий *прикм.* multi-purpose /mʌltɪ'pɜ:pəs/: ~а класна кімната multipurpose classroom; ~е обладнання multipurpose equipment

багатошаровий *прикм.* multi-layer /,mʌltɪ'leɪə/

багатство *с.* riches /'rɪʃɪz/; wealth /welθ/: духовне ~о intellectual wealth [riches]; richness

/'rɪʃnɪs/: видове ~о *екол.* richness of species

природні ~а natural resources

бажанний *прикм.* 1. (необхідний) desirable /di'zaiərəbl/: досягти ~их результатів achieve [attain] desirable results 2. (передбачуваний) expected /ɪk'spektɪd/

бажання *с.* 1. desire /di'zaiə/; нав'язливе ~ *псих.* annoying desire; бути помірним у своїх ~х be moderate in desires 2. (вимога) request /rɪ'kwest/ 3. (воля) will /wɪl/: за ~м at will; коли є ~, знайдеться і спосіб where there is a will there is a way

бажано безособ. it is desirable /ɪt ɪz di'zaiərəbl/: ~, щоб... it is desirable that...; іноді ~мати *щось* it is desirable on occasions to have *smth*

бажати *дієсл.* wish /wɪʃ/; desire /di'zaiə/; want /wɒnt US: wɔ:nt/

баз|а *ж.* 1. base /beɪs/: ~а знань knowledge base 2. (в абстрактному розумінні) basis /'beɪsɪs/: на науковій ~і on a scientific basis 3. (елементна) component type /kəm'pəʊnənt taɪp/; components /kəm'pəʊnənts/ 4. (обґрунтування) proof /pru:f/: підводити наукову ~у під *щось* adduce [place] scientific proof in support of *smth*

базис *ч.* basis /'beɪsɪs/: ідеологічний ~ ideological basis

базовий *прикм.* 1. basic /'beɪsɪk/: ~а освіта дорослих adult basic education; ~а підготовка (основні знання і навички, необхідні для певного роду занять) basic training; ~ий компонент дошкільної освіти basic component of the preschool

education; ~і знання basic knowledge
2. (прийнятий за початок відліку) datum /'deɪtəm/ **3.** (конструкція, модель) base /beɪs/: ~а конструкція/ школа base design/school

~а школа demonstration [laboratory] school; ~ий навчальний план core curriculum

базувати дієсл. **1.** base /beɪs/; found /faʊnd/; ground /graʊnd/
2. (теорію, вчення) base [found] smth up [upon] /beɪs [faʊnd] .. лр [ə'pɒn]/

базуватися дієсл. **1.** be* based [founded] up [upon] /bi: beɪst ['faʊndɪd] лр [ə'pɒn]/ **2.** (про висновки, теорію) rest up [upon] /rest/; be* founded [grounded] up [upon] /bi: 'faʊndɪd ['graʊndɪd] лр [ə'pɒn]/

байдужий прикм. indifferent /ɪn'dɪfrənt/: ~е ставлення до чогось indifferent attitude to smth; apathetic /,æpə'tetɪk/

байдужість ж. indifference /ɪn'dɪfrəns/: емоційна ~ псих. emotional indifference; apathy /'æpəθi/: повна ~ до чогось complete apathy towards smth

байт ч. комп. byte /baɪt/: у комп'ютерних науках ~ є одиницею виміру інформаційної пам'яті, що найчастіше складається з восьми бітів in computer science a byte is a unit of measurement of information storage, most often consisting of eight bits

бакалавр ч. bachelor /'bætʃələʃ/: ~ природничих наук Bachelor of Science; бакалавр гуманітарних наук Bachelor of Arts; ступінь ~а а bachelor's [first] degree

бал ч. **1.** (оцінка за умовною шкалою у вигляді числа) number /'nʌmbəʃ/ **2.** (оцінка знань) grade /greɪd/: ~ є результатом оцінювання навчальної праці учня grade is a result of assessing pupils' studying work; mark /mɑ:k/: прохідний ~ passing mark [grade]; point /pɔɪnt/: курси, за які надаються ~и point-giving courses; credit /'kredɪt/: додатковий ~ extra credit; заліковий ~ credit point

банальний прикм. banal /bə'nɑ:l/ US: 'beɪnl/: він почав із ~их зауважень he precluded with some banal remarks; trite /traɪt/: ~а ідея trite idea

банк ч. у різн. знач. bank /bæŋk/: ~ даних data bank; databank

батьк|и мн. parents /'peərənts/: лекції для ~ів lectures for parents; прийомні ~и adoptive parents; робота з ~ами work with parents; втратити ~ів lose one's parents

батьківський прикм. paternal /pə'tɜ:nl/: ~а поведінка (модель поведінки, характерна для статусу батька) paternal behaviour (амер. behavior); parent(al) /'peərənt(l)/: ~а турбота parental care; ~е виховання parent education; ~ий авторитет parental authority; ~і збори parents' meeting; ~ий комітет parents' association [committee]

батьківщина ж. mother [native] country /'mʌðə ['neɪtv] 'kʌntri/: почуття відповідальності за долю ~и feelings of responsibility for the fortune of the native country; homeland /'həʊmlænd/: історична ~а historical

homeland; motherland /'mʌðəlænd/:
любов до ~и love to the motherland

батьк|о ч. father /'fɑ:ðə'/: ідеаль-
ний образ ~а father-figure

бачит|и дієсл. see* /si:/: ~и
неозброєним оком see with the
naked eye; ясно ~и мету виконуваної
роботи see clearly the purpose of what
one is doing

без прийм. without /wɪ'daʊt/: ~
винятку without exception; ~ до-
ведення without proof; ~ урахування
чогось without reference [regard] to
smth; ми намагалися вивчити мову
самі, ~ учителя we tried to learn the
language by ourselves, without a teacher

безвідмовн|ий прикм. 1. unfailing
/ˌʌn'feɪlɪŋ/; faultless /'fɔ:ltlɪs/ 2. (на-
дійний) reliable /rɪ'laɪəbl/; trouble-
free /'trʌbl fri:/: ~а робота trouble-free
operation

безвідмовно присл. trouble-free
/'trʌbl fri:/: without a hitch /wɪ'daʊt ə
hɪtʃ/

безвідносний прикм. irrelative
/ɪ'relətɪv/; irrespective /ˌɪrɪs'pektɪv/

безвідносно присл. irrelatively
/ɪ'relətɪvli/; irrespectively
/ˌɪrɪs'pektɪvli/

безвідповідальн|ий прикм.
irresponsible /ˌɪrɪ'spɒnsəbl/: ~а
дитина /поведінка irresponsible
child / behaviour (амер. behavior); un-
accountable /ˌʌnə'kaʊntəbl/

безвідповідальність ж. irres-
ponsibility /ˌɪrɪ'spɒnsə'bɪlətɪ/; unac-
countableness /ˌʌnə'kaʊntəblnɪs/

безграмотний прикм. 1. (не-
письменний) illiterate /ɪ'lɪtərət/

2. (ненавчений) unlearned /ʌn'ɪz:nd/

3. (про текст) full of spelling
mistakes /fʊl əv 'speliŋ mɪ'steɪks/

безграмотність ж. illiteracy
/ɪ'ɪlɪtərəsɪ/; ignorance /'ɪgnərəns/

бездоганн|ий прикм. 1. (доско-
налий) impeccable /ˌɪrɪ'prəʊtʃəbl/:
нагороджувати за ~у і багаторічну
роботу в школі reward for long and
impeccable service at school;
perfect /'pɜ:fɪkt/: ~ий експеримент
perfect experiment; unimpeachable
/ˌʌnɪm'pi:tʃəbl/: ~а чесність unim-
peachable honesty 2. (точний)
pointed /'pɔɪntɪd/: ~а точність pointed
correctness

бездоглядність ж. neglect
/nɪ'glekt/: дитяча ~ child neglect;
dereliction /ˌderə'ɪlɪkʃn/

бездоказовий прикм. 1. unproved
/ʌn'pru:vɪd/; 2. (необґрунтований)
baseless /'beɪslɪs/; groundless
/'graʊndlɪs/; proofless /'pru:fɪls/

беззаперечний прикм. absolute
/'æbsəlu:t/; implicit /ɪm'plɪsɪt/;
unquestioning /ʌn'kwɛstʃənɪŋ/

беззаперечно присл. implicitly
/ɪm'plɪsɪtli/; unquestioningly
/ʌn'kwɛstʃənɪŋli/

беззастережний прикм. uncon-
ditional /ˌʌnkən'dɪʃənəl/; unreserved
/ˌʌnɪ'zɜ:vɪd/

беззастережно присл. unre-
servedly /ˌʌnɪ'zɜ:vɪdli/; without reserve
/wɪ'daʊt rɪ'zɜ:v/; unconditionally
/ˌʌnkən'dɪʃənli/

беззмістовн|ий прикм. 1. (убогий
змістом, неглибокий) empty /'emptɪ/:
~ий фільм empty film 2. (нудний,

нецікавий) dull /dʌl/: ~а лекція dull lecture

безмістовність ж. emptiness /'emptɪnis/; dullness /'dʌlnɪs/

безконтрольний прикм. uncontrolled /,ʌnkən'trəʊld/; unchecked /,ʌn'tʃekt/

безладний прикм. 1. disordered /dɪs'ɔ:dəd/: ~е уявлення disordered imagination 2. (*хаотичний*) chaotic /keɪ'ɒtɪk/ 3. (*що відхиляється від теми*) tangential /tæn'dʒɛnʃəl/: ~а інформація tangential information 4. (*про промову, виклад*) incoherent /,ɪnkəʊ'hɪərənt/: ~ий виклад матеріалу incoherent presentation of material; ~а відповідь incoherent answer

~а поведінка behaviour (US: behavior) disorder

безліч ж. a great number of *smth* /ə 'greɪt 'nʌmbə əv/; a lot of *smth* /ə lɒt əv/; a great body of *smth* /ə 'greɪt bɒdɪ əv/: ~ фактів a great body of facts

безмежний прикм. 1. (*необмежений*) unbounded /,ʌn'baʊndɪd/; boundless /'baʊndlɪs/ 2. (*безкрайї*) unlimited /ʌn'lɪmɪtɪd/; limitless /'lɪmɪtlɪs/

безнадійний прикм. 1. hopeless /'həʊplɪs/: ~а справа hopeless cause; ir retrievable /,ɪrɪ'tri:vəbl/ 2. (*невиправний*) irredeemable /,ɪrɪ'di:məbl/

безпека ж. 1. (*відсутність небезпеки*) safety /'seɪftɪ/: ~а життєдіяльності людини safety of human vital activity; повна ~а псих. perfect safety; вивчення правил дорожньої ~и road safety education;

правила техніки ~и safety code 2. (*надійність, упевненість*) security /sɪ'kjʊərətɪ/: екологічна ~а ecological security

безперервний прикм. 1. continuous /kən'tɪnjʊəs/: ~ий стаж continuous record 2. (*безупинний*) unceasing /,ʌn'si:zɪŋ/ 3. (*невпинний*) uninterrupted /,ʌnɪntə'gɜ:tɪd/

~е навчання і підготовка (кадрів) lifelong learning and training

безперервно присл. 1. continually /kən'tɪnjʊəli/; continuously /kən'tɪnjʊəsli/ 2. (*безупинно*) without ceasing /wɪ'daʊt 'si:zɪŋ/

безперечний прикм. 1. indisputable /ɪndɪ'spju:təbl/; unquestionable /,ʌn'kwɛstʃənəbl/ 2. (*безсумнівний*) undoubted /,ʌn'daʊtɪd/: ~ доказ undoubted proof

безперечно присл. (*безсумнівно*) undoubtedly /,ʌn'daʊtɪdli/; without doubt /wɪ'daʊt daʊt/; out of question /'aʊt əv 'kwɛstʃən/

безперспективний прикм. 1. having no prospects /hævɪŋ nəʊ 'prɒspekts/ 2. (*що не дозволяє сподіватися на добрий результат*) unpromising /,ʌn'prɒmɪsɪŋ/: виявитися ~им prove to be unpromising

~е заняття blind alley

безпечний прикм. 1. (*вільний від небезпеки*) safe /seɪf/: ~ий у використанні/роботі safe to use/work with 2. (*при невмілому використанні*) foolproof /'fʊlpru:f/ 3. (*неризикований*) unprecarious /,ʌnpri'keəriəs/

безпечність ж. 1. (*якість, властивість*) safety /'seɪftɪ/

2. (надійність, упевненість) security /sɪ'kjʊərəti/ **3.** *тех.* reliability /rɪ'laɪə'bɪləti/

безпідставний *прикм.* groundless /'graʊndlɪs/: ваше зауваження не є ~им, але воно не зовсім правильне your statement is not groundless, at the same time it is not wholly true; causeless /'kɔ:zɪs/: unfounded /,ʌn'faʊndɪd/

безплановий *прикм.* planless /'plænɪs/: without a plan /wɪ'dəʊt ə plæn/

безплатний *прикм.* free of charge /fri: əv tʃɑ:dʒ/

безплідний *прикм. перен.* fruitless /'fru:tɪs/: ~і зусилля fruitless efforts; futile /'fju:taɪl US: 'fju:tl/: ~а дискусія futile discussion; vain /veɪn/: ~а спроба vain attempt

безповоротний *прикм.* **1.** (непоправний) irretrievable /,ɪrɪ'tri:vəbl/ **2.** (остаточний) irrevocable /ɪ'revəkəbl/; final /'faɪn/: ~е рішення final decision **3.** (зниклий назавжди) irremeable /ɪ'remɪəbl/

безпомилковий *прикм.* **1.** errorless /'erəlɪs/: faultless /'fɔ:ltɪs/ **2.** (правильний) correct /kə'rekt/: unerring /ʌn'ɛ:ɪŋ/ **3.** (точний) accurate /'ækjʊrət/

безпосередній *прикм.* **1.** immediate /ɪ'mi:diət/: ~є оточення дитини child's immediate environment; ~ій керівник immediate superior (*амер.* superior); direct /dɪ'rekt/: під ~ім впливом школи under the direct influence of the school **2.** (щирий) spontaneous /spɒn'teɪnɪəs/: ~я поведінка spontaneous behaviour (*амер.* behavior)

безпосередність *ж.* spontaneity /,spɒntə'ni:əti/

безпосередньо *присл.* at first hand /ət fɜ:st hænd/: ~ спостерігати щось observe smth at first hand; immediately /ɪ'mi:diətli/: предмети, що ~ оточують учня objects immediately surrounding the pupil; з цього ~ випливає, що ... from this it follows at once [immediately] that...

~ після (того як) just after

безпредметний *прикм.* objectless /əb'dʒektɪs/: abstract /əb'strækt/

безпрецедентний *прикм.* unprecedented /ʌn'presɪdəntɪd/

безприкладний *прикм.* unequalled /,ʌnɪg'zɑ:mpld/: unequalled /,ʌn'i:kwəld/

безпритульний *прикм.* homeless /'həʊmɪs/

~і діти waifs and strays

безпритульність *ж.* homelessness /'həʊmɪsnɪs/

безрезультатний *прикм.* **1.** ineffective /,ɪnɪ'fektɪv/: ineffectual /,ɪnɪ'fektʃʊəl/ **2.** (невдалий) abortive /ə'bɔ:tɪv/ **3.** (марний, даремний) futile /'fju:tl/: vain /veɪn/: without results /wɪ'dəʊt rɪ'zʌlts/

безрезультатно *присл.* in vain /ɪn'veɪn/: without result /wɪ'dəʊt rɪ'zʌlts/

безробітний *прикм.* unemployed /,ʌnɪm'plɔɪd/

безробіття *с.* unemployment /,ʌnɪm'plɔɪmənt/: довгострокове ~ long-term unemployment

безсистемний *прикм.* unsystematic(al) /'ʌn,sɪstɪ'mætɪk(ɪ)/

безсистемність *ж.* lack of system /læk əv 'sɪstəm/: ~ у заняттях lack of system in *one's* studies

безсторонній *прикм.* **1.** impartial /ɪm'pɑ:ʃl/; impersonal /ɪm'pɛ:snl/
2. (неупереджений) unbiased /,ʌn'baɪəst/; unprejudiced /ʌn'predʒʊdɪst/

безсумнівний *прикм.* **1.** doubtless /'daʊtlɪs/; unquestionable /ʌn'kwɛstʃənəbl/
2. (безперечний) sure /ʃʊə'/ **3.** (очевидний) evident /'evɪdənt/; manifest /'mænɪfɛst/
4. (правильний) indubious /ɪn'du:biəs/; indubitable /ɪn'du:bitəbl/

безумовний *прикм.* **1.** (не обмежений умовами) unconditional /,ʌnkən'dɪʃənl/: ~ подразнювач *псих.* unconditional stimulus; unconditioned /,ʌnkən'dɪʃənd/: ~ рефлекс unconditioned reflex **2.** (вільний, не обмежений зв'язками) unconstrained /,ʌnkən'streɪnd/; unrestrained /,ʌnrɪ'streɪnd/ **3.** (про рефлекс, реакцію тощо) habitual /hə'bitʃʊəl/: ~ рефлекс habitual reaction

безумовно *присл.* **1.** (без сумніву) undoubtedly /ʌn'daʊtɪdlɪ/ **2.** (беззастеречно) unconditionally /,ʌnkən'dɪʃənlɪ/

безупинний *прикм.* **1.** unceasing /ʌn'si:ʃɪŋ/; ceaseless /'si:slɪs/; non-stop /,nɒn'stɒp/ **2.** (безперервний) continuous /kən'tɪnjʊəs/

безуспішн[ий] *прикм.* unsuccessful /,ʌnsək'sesfl/: ~і зусилля unsuccessful efforts; abortive /ə'bɔ:tɪv/

безформний *прикм.* formless /'fɔ:mlɪs/; shapeless /'ʃeɪplɪs/

бентежити *дієсл.* perplex/pə'pleks/; confuse /kən'fju:z/: збентежити учня важкими запитаннями confuse a pupil by difficult questions

берегти *дієсл.* **1.** take care (of) /teɪk 'keə' (əv)/ **2.** (охороняти) guard /gɑ:d/: ми повинні ~ здоров'я наших дітей we must guard the health of our children

бесіда *ж.* **1.** (розмова) conversation /,kɒnvə'seɪʃn/: жвава ~а lively conversation; ~а широко застосовується в різних сферах як метод педагогічних досліджень conversation is widely used in different spheres as a method of pedagogical investigations; talk /tɔ:k/: ~а з батьками talk with parents; ~а про сучасну музику talk on modern music; відверта ~а frank talk **2.** (як метод навчання і виховання з обміном думками) debate /di'beɪt/; discussion /dɪ'skʌʃn/: провести ~у hold [lead] a discussion; у ході ~и in the course of the discussion

бібліографічн[ий] *прикм.* bibliographical /,bɪblɪ'græfɪkl/: ~а класифікація bibliographical classification; ~ий довідник bibliographical reference book

бібліографія *ж.* **1.** (ділянка знань і перелік літератури в кінці книги тощо без нумерованих посилань у тексті) bibliography /,bɪblɪ'ɒgrəfi/: анотована ~я annotated bibliography; укласти ~ю літератури з цього питання compile a bibliography relating to a given subject **2.** (з нумерованими посиланнями) references /'refrənsɪz/

бібліоте|ка *ж.* library /'laɪbrəri/:
 ~ка-депозитарій deposit library;
 дитяча/наукова/технічна ~ка
 children's/scientific/technical library;
 брати книжки з ~ки borrow books
 from a library; нове надходження
 до ~ки addition to the library; праця
 у ~ці (як складова навчання) library
 work

бібліотекар *ч.* librarian /laɪ'bræ-
 riən/: ~-консультант tutor-librarian;
 ~-методист instruction librarian

бібліотечн|ий *прикм.* library
 /'laɪbrəri *US:* 'laɪbrəri/: ~а справа
 library science; ~ий фонд library's
 book-stock

бізнес *ч.* business /'bɪznɪs/:
 ~-освіта business education

бік *ч.* **1.** side /saɪd/: інший ~
 питання the other side of the question;
 перейти на інший ~ (у суперечці
 тощо) change sides; по той ~ чогось
 (дальший від спостерігача) on the
 far side of smth; по цей ~ чогось
 (ближчий від спостерігача) on the
 near side of smth **2.** (напрям) direction
 /dɪ'rekʃn/: way /weɪ/ **3.** (точка зору)
 hand /hænd/: з одного боку., з іншого
 боку on the one hand., on the other
 hand **4.** (питання, справи) aspect
 /'æspekt/: side: ми повинні вивчити
 цю проблему з усіх боків we must
 study the problem from every side

але з іншого боку but then

бікультурн|ий *прикм.* bicultural
 /baɪ'kʌltʃərəl/: ~е виховання (вихо-
 вання, що базується на двох
 культурах) bicultural education

білет *ч.* *див.* **квиток**

біля *присл., прийм.* з род. відм.

1. (поряд із) by /baɪ/; near /nɪəˈ/; past
 /pɑːst/ **2.** (про кількість) about
 /ə'baʊt/; *див.* **тж** **близько**

більш(е) *присл.* **1.** more /mɔːˈ/:
 ~ зрозумілий more understandable;
 набагато ~ much more; вам потрібно
 ~ працювати you must work more;
 чим ~ слів ви будете знати, тим лег-
 ше буде читати the more words you
 know the easier it will be for you to read;
 ці слова мають ~ чи менш однакове
 значення the words have more or less
 the same meaning **2.** (за кількістю
 про зчислену величину) as many as
 /æz 'meni æz/: удвічі ~, ніж... twice as
 many as...; у три рази ~, ніж... three
 time as many as... **3.** (за кількістю про
 незчислену величину) as much as
 /æz mʌʃ æz/: удвічі ~, ніж... twice as
 much as...; у п'ять разів ~, ніж... five
 time as much as... **4.** (за розміром) as
 large as /æz lɑːdʒ æz/: удвічі ~, ніж...
 twice as large as...; у п'ять разів ~,
 ніж... five times as large as...

~ **за все** mostly; above all; ~-менш
 more or less; ~ **того** yet more; moreover

більшати *дієсл.* increase /ɪn-
 'kriːs/: ~ на одиницю increase by
 one; augment /ɔːg'ment/; grow /grəʊ/;
 enlarge /ɪn'laːdʒ/

більшість *ж.* majority /mə'dʒɔːrəti/:
 переважна ~ість great [vast, overwhelm-
 ing] majority; most (of) /məʊst (əv)/: у
 ~ості випадків in most cases

біогенетика *ж.* biogenetics
 /,baɪəʊdʒɪ'netɪks/

біогенетичний *прикм.* biogenetic
 /,baɪəʊdʒɪ'netɪk/: ~ закон biogenetic law

біографічний *прикм.* biographical /,baɪə'græfɪkl/: ~ матеріал (*на уроці*) biographical material

біографія *ж.* biography /baɪ'ɒgrəfi/: коротка ~ capsule [potted] biography; об'єктивна ~ *псих.* reactional biography

біологічний *прикм.* biological /,baɪə'lɒdʒɪkl/: ~а наука (*анатомія, біохімія, ботаніка тощо*) biological science; ~і закономірності biological laws; ~і особливості дитячого віку biological characteristics of childhood

біологія *ж.* biology /baɪ'ɒlədʒi/: ~ людини human biology

біотехнологія *ж.* biotechnology /,blaɪə'tek'nɒlədʒi/

біофізика *ж.* biophysics /,baɪə'fɪzɪks/

біохімія *ж.* biochemistry /,baɪə'kemɪstrɪ/

біт *ч. комп.* bit /bɪt/: ~ – це двійкова цифра, яка може набувати значення або 0, або 1 a bit is a binary digit, taking a value of either 0 or 1; *стільки-то* ~ за секунду *so many* bits per second; *скор.* bps

біфуркація *ж.* bifurcation /,baɪfə'keɪʃn/: під ~ією розуміється поділ основи певного предмета на дві частини bifurcation refers to the main body of one item splitting into two parts

біхевіоризм *ч.* behaviourism (*амер.* behaviorism) /bɪ'heɪvɪərɪzəm/: цільовий ~ purposive behavio(u)rism; ідеї та методи ~у використовуються в освіті concepts and methods of behavior(u)rism are used in education

благодійність *ж.* benefaction /,benɪ'fæksɪn/; philanthropy /fɪ'ləntʰrəpi/; charity /'tʃærəti/: об'єкт ~ості *an* object of public charity

благородний *прикм.* noble /'nəʊbl/: ~а мета освіти є поза всяким сумнівом the noble object of education is beyond any doubt

благотворний *прикм.* (*морально корисний*) beneficial /,benɪ'fɪʃl/: справляти ~ вплив на учня have a beneficial influence on the pupil

благоустрій *ч.* good arrangement /gʊd ə'reɪndʒmənt/; planning and improvement /'plæniŋ ənd ɪm'pru:vmənt/: ~ шкіл і позашкільних закладів planning and improvement of the physical plant and grounds of schools and extra-school establishments

ближній *прикм.* **1.** near /nɪə/: ~є зарубіжжя the «near abroad»; у ~ій перспективі in the near term **2.** (*сусідній*) neighbouring (*амер.* neighboring) /'neɪbərɪŋ/; close /kləʊs/

близький *прикм.* **1.** close /kləʊs/: ~ий до оригіналу (*про переклад*) close to the original; ~ий друг a close friend; near /nɪə/: герої цієї книги ~і нашим дітям the characters in the book are near to our children **2.** (*схожий*) like /laɪk/; similar (to) /'sɪmɪləʳ (tə)/: ~ий за звучанням similar in sound; related /rɪ'leɪtɪd/: ~і за змістом (*про слова тощо*) related in meaning **3.** (*про копію тощо*) faithful /'feɪθfl/ **4.** (*як ім., відомий*) known /nəʊn/: ~є і далеке у навчанні the known and the unknown in teaching; йти від ~ого до далекого pass from the known to the unknown

на ~ій відстані at a short distance; a short way off

близьк|ість *ж.* **1.** (за величиною, відстанню) closeness /'kləʊsnɪs/ **2.** (сусідство) proximity /prɒ'ksɪməti/: культурна ~ість cultural proximity; vicinity /vɪ'sɪnəti/: у безпосередній ~ості до чогось in close vicinity to *smth* **3.** (спорідненість) propinquity /prə'pɪŋkwəti/: ~ість ідей propinquity of ideas

близько *присл.* **1.** close (to) /kləʊs (tə)/ **2.** (недалеко, поблизу) near by /nɪə'baɪ/ **3.** (приблизно) about /ə'baʊt/: ~ 12 годин at about 12 o'clock; in the neighbourhood (амер. neighborhood) of *smth* /ɪn ðə 'neɪbə'hʊd əv/: людність цього міста становить ~ 20 000 the population of the city is in the neighbo(u)rhood of 20 000; near; nearly /'nɪəli/

блискуче *присл.* brilliantly /'brɪljəntli/: ~ скласти іспити do brilliantly at the examinations

блискучий *прикм. перен.* brilliant /'brɪljənt/: ~а відповідь brilliant answer

мати ~і здібності have remarkable ability; be extremely talented

блок *ч.* **1.** (сукупність функційно об'єднаних елементів) block /blɒk/ **2.** (структурна одиниця) unit /'ju:nɪt/: курс розділено на 4 частини по 4 навчальних ~и у кожній the course is divided into 4 sections of 4 units each **3.** *політ.* bloc

Болонськ|ий *прикм.* Bologna /bə'lɒnjə/: метою ~ого процесу є створення європейського простору

вищої освіти the purpose of the Bologna process is to create the European higher education area

боржник *ч.* **1.** debtor /'detəʃ/ **2.** (про читача бібліотеки) delinquent borrower /dɪ'lɪŋkwənt 'bɒrəʊəʃ/

боротися *дієсл.* struggle /'strʌgl/: ~ із забобонами struggle against prejudices; combat /'kɒmbət/: ~ зі згубними звичками combat injurious habits

боротьба *ж.* struggle /'strʌgl/: боротьба мотивів *псих.* struggle of motives; ~ протилежностей *філос.* struggle [conflict] of opposites

ботаніка *ж.* botany /'bɒtəni/ **ботанічний** *прикм.* botanical /bə'tæɪnɪkl/: ~ сад botanical garden

боязнь *ж.* fear /fɪəʃ/: fright /fraɪt/: phobia /'fəʊbiə/: ~ іспиту examination phobia

боятися *дієсл.* be* afraid (of) /bi: ə'freɪd (əv)/: ~ труднощів be afraid of difficulties; fear /fɪəʃ/: ~ відповідальності fear responsibility

брак *ч.* (нестача, відсутність чогось) lack /læk/: ~ стабільності/упевненості lack of stability/confidence; за ~ом часу for lack of time; за ~ом кращого терміна/слова for lack of a better term/word; default /dɪ'fɔ:lt/: за ~ом чогось in default of *smth*; absence /'æbsns/: scarcity /'skeəsɪti/: ~ робочої сили labour (амер. labor) scarcity

відчувати ~ чогось be short of *smth* **браку|вати** *дієсл.* (не вистачати) lack /læk/: йому ~є досвіду he lacks experience; цьому проекту ~є оригі-

нальності the project lacks originality

брати дієсл. take /teɪk/: ~ щось до уваги take *smth* into consideration [account]; ~ слово take the floor; ~ участь take part; брати на себе (керування чимось) take over

беручи до уваги... in deference to...; ~ щось у дужки bracket *smth*; collect [enclose, put] *smth* in brackets; ~ за правило make it a rule; ~ початок від чогось rise [spring] from *smth*; originate in *smth*; ~ участь у конкурсі be in for a competition

братися дієсл. 1. (починати) begin* /bɪ'ɡɪn/; start /stɑ:t/ 2. (за якусь роботу тощо) set* about *smth* /set ə'baʊt/; get* down to /get daʊn tə/: ~ за роботу/справу get down to work/business 3. (до розв'язання проблеми) attack /ə'tæk/: охоче ~ за розв'язання проблеми attack the problem willingly

бригада ж. team /ti:m/; crew /kru:/; stuff /stʌf/

бродяжництво с. vagrancy /'veɪɡrənsɪ/

брошура ж. brochure /brəʊ'ʃʊə/: складена утрое ~ trifold brochure; booklet /'bʊklɪt/: рекламна ~ promotional booklet

бува|ти дієсл. 1. (бути, перебувати) be* /bi:/ 2. (бувати іноді) be* sometimes /bi: 'sʌmtaɪmz/ 3. (траплятися) happen /'hæpən/: як часто ~є as often happens 4. (відбуватися) be* held /bi: held/; take* place /teɪk 'pleɪs/

будинок ч. house /haʊs/: дитячий ~ children's house

будов|а ж. 1. (структура) structure /'strʌktʃə/: молекулярна ~а molecular structure 2. (споруда) construction /kən'strʌkʃn/; building /'bɪldɪŋ/: розширити шкільну ~у extend a school building

будувати дієсл. 1. (споруджувати) build* /bɪld/: для того, щоб побудувати цей прилад... for the device to be built...; construct /kən'strʌkt/ 2. наук. construct /kən'strʌkt/: ~ граф/речення construct a graph/sentence 3. (створювати) form /fɔ:m/; frame /freɪm/: ~ гіпотезу/теорію form [frame] a hypothesis/a theory

будь-де присл. somewhere /'sʌmwɛə/: після закінчення школи ми можемо продовжити навчання в університеті чи ще ~ after graduating the school we can continuing studying in the universities or somewhere else; anywhere /'eniwɛə/

будь-коли присл. (у майбутньому) some time /sʌm taɪm/; some day /sʌm deɪ/; ever /'evə/

будь-куди присл. anywhere /'eniwɛə/; somewhere /'sʌmwɛə/

будь-хто прийм. anyone /'eniwʌn/: це може зробити ~ anyone can do it; anybody /'eniɒdɪ/; somebody /'sʌmbɒdɪ/

будь-що прийм. 1. (у питальн. реч.) anything /'eniθɪŋ/ 2. (за будь-яких умов) at any price /ət 'eni praɪs/; at all costs /ət ɔ:l kɔ:sts/

будь-який прикм. some /sʌm/; any /'eni/: будь-яке обговорення є корисним any discussion is useful;

~ із цих методів підходить any of these methods is useful; either /'aɪðə/: можна було використати ~ метод either technique could be used

буква ж. letter /'letə/: друк. type /taɪp/

позначати ~ми letter

буквальн|ий прикм. literal /'lɪtərəl/: ~е значення literal meaning [sense]; ~ий переклад literal [word-for-word] translation; у ~ому розумінні in a literal sense

буквально присл. **1.** literally /'lɪtərəli/: перекладати ~ translate literally **2.** (дослівно) verbally /'vɜ:bəli/: verbatim /vɜ:'beɪtɪm/: це ~ те, що він сказав that is verbatim what he said; word for word /wɜ:d fə wɜ:d/

буквар ч. ABC-book /,eɪ bi:'si buk/; alphabet book /'ælfəbet buk/

бути дієсл. **1.** (існувати) be* /bi:/ **2.** (траплятися) be*: екскурсії можуть ~ корисними для розвитку інтелекту учнів excursions can be useful in developing the pupil's intellect; happen /'hæpən/; occur /ə'kɜ:/: take* place /teɪk 'pleɪs/

буття с. **1.** existence /ɪg'zɪstəns/; being /'bi:ɪŋ/: суспільне ~ social being **2.** філос. entity /'entəti/

бухгалтер ч. bookkeeper /bʊk'ki:pə/: finance officer /'fainəns 'ɒfɪsə US: fi'næns 'ɔ:fɪsə/

головний ~ навчального закладу bursar

бухгалтерія ж. **1.** (відділ) booking office [department] /'bʊkɪŋ 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs) [di'pɑ:tmənt]/ **2.** (облік) book-keeping /bʊk'ki:pɪŋ/

~ **навчального закладу** (приміщення) bursary

бюджет ч. budget /'bʊdʒɪt/: ~ освіти education budget; родинний ~ family budget

бюлетень ч. **1.** (періодичне видання) bulletin /'bʊlətɪn/: реферативний ~ abstract bulletin **2.** (повідомлення) report /rɪ'pɔ:t/

бюро с. **1.** (назва керівного органу) bureau /'bjʊərəʊ/ **2.** (засідання) meeting of the bureau /'mi:tɪŋ əv ðə 'bjʊərəʊ/ **3.** (установа) office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/; department /di'pɑ:tmənt/; bureau

в *прийм.* **1.** (де) in /ɪn/ **2.** (місце, де відбувається певна дія, процес) at /ət/: в академії at an academy **3.** (куди) (in)to /'ɪntə/: включати щось в лекцію incorporate smth into lecture **4.** (сфера застосування, дії) under /'lʌndə/ **5.** (у сполученні з терміном **ступінь**) to /перед приголосними: tu, перед голосними: tv/: два в мінус третьому степені two to the minus third (power) **6.** (між) between /bɪ'twi:n/ **7.** (нід час) during /'djərɪŋ US: 'dʊərɪŋ/: в осінній період during the autumn (period) **8.** (про межі) within /wɪ'dɪn/: бути в межах норми be within the mark

ваг|а *ж.* **1.** (сила, що діє на тіло) weight /weɪt/ **2.** (коефіцієнт) weight: приписувати ~у чомусь assign a

weight to *smth* **3.** *перен.* significance /sɪg'nɪfɪkəns/; weight; authority /ɔ:'θɒrəti/: мати ~у carry authority

вагов|ий *прикм.* weight(ed) /weɪt(ɪd): ~е співвідношення weight ratio

~ий коефіцієнт weight

вагом|ий *прикм.* strong /strɒŋ US: strɔ:ŋ/: ~ий доказ strong evidence; weighty /'weɪti/: ~а причина weighty reason; ~ий аргумент weighty argument; critical /'krɪtɪkl/: ~ий внесок (у науку тощо) critical contribution

вад|а *ж.* **1.** defect /'dɪ:fekt/; drawback /'drɔ:bæk/: усувати ~у rectify a drawback **2.** (фізична чи розумова) handicap /'hændɪkæp/: ~а мовлення speech handicap; ~и чуттєвих органів (органів сприймання) perceptual handicap

із суттєвими розумовими ~ами severely mentally handicapped; severely-subnormal; той, що має соціальні ~и (позбавлений певних прав, неписьменний тощо) socially handicapped; той, що має фізичні чи розумові ~и handicapped

важити *дієсл.* **1.** *прям. і перен.* weigh /wei/ **2.** (бути важливим) be* of importance /bi: əv ɪm'pɔ:tns/

важк|ий *прикм.* **1.** heavy /'hevi/; weighty /'weɪti/ **2.** (про хворобу тощо) severe /si'viə/ **3.** (про роботу, задачу) hard /hɑ:d/: ~а для вивчення мова a hard language to learn; difficult /'dɪfɪkəlt/: ~е питання difficult question **4.** (про стиль – зарозумілий) laborious /lə'bo:riəs/: ~ий стиль письма laborious style of writing

важко *присл.* **1.** heavily /'hevɪli/

2. безособ. it is hard [difficult] /ɪt ɪz hɑ:d ['dɪfɪkəlt]/: для неї це надто ~ it is too difficult for her; не дуже ~ not particularly difficult; це ~ зробити/ пояснити it is a difficult thing to do/ explain

важлив|ий *прикм.* **1.** important /ɪm'pɔ:tnt/: ~а причина/тема an important reason/theme; of importance /əv ɪm'pɔ:tns/: винятково ~ий of particular importance; це має виключно ~е значення it is of the utmost importance **2.** (значний) significant /sɪg'nɪfɪkənt/: ~а риса/проблема significant feature/problem; considerable /kən'sɪdərəbl/: це досить ~е і важке питання the question is one of considerable nicety and difficulty; substantial /səb'stænjl/: ~ий аргумент substantial argument; momentous /mə'mentəs/: ~е рішення momentous decision **3.** (який має вирішальний вплив) influential /ɪnflu'enʃl/: міркування ~і для чогось considerations influential in *smth*

важлив|ість *ж.* **1.** importance /ɪm'pɔ:tns/: визнати/підкреслити ~ість admit/emphasize an importance **2.** (значущість) significance /sɪg'nɪfɪkəns/: усвідомлювати ~ість роботи, що виконується see [understand] the significance of the work at hand; magnitude /'mægnɪtju:d/: справа першорядної ~ості a matter of first magnitude

важливо *присл.* **1.** importantly /ɪm'pɔ:tntli/: що більш ~ more importantly **2. безособ.** it is important /ɪt ɪz ɪm'pɔ:tnt/: ~ наполегливо

вчитися it is important to study hard;
це дуже ~ для всіх it is very important
to everyone

вакансія ж. vacancy /'veikənsi:/
тимчасова ~ casual vacancy; vacant
job /'veikənt dʒɒb/

вакант|ий прикм. vacant
/'veikənt/: ~а посада vacant position
[post]; ~а посада професора vacant
professorship; заміщення ~ої посади
filling vacant position [post]; unoccupied
/,ʌn'ɒkjʊpaɪd/

валеологія ж. valeology
/,veɪlɪ'vlɒdʒi/: предметом ~ї є
здоров'я людини та здоровий спосіб
життя the subjects of valeology are
human health and healthy way of life

валідність ж. (достовірність і
законність даних, інформації тощо)
validity /və'lɪdəti/: ~ тесту test validity

варіант ч. 1. (різновид) variant
/'vɛəriənt/: запропонувати свій ~
suggest *one's* own variant; option
/'ɒpʃn/: перший ~ відпадає the first
option falls down; не бачити ін-
ших ~ів, крім .. see no other option
but ..; version /'vɜ:ʃn US: 'vɜ:ʒn/:
виправлений/перероблений/
скорочений /удосконалений ~
corrected/revise/ abridged /improved
version; alternative /ɔ:l'tɜ:nətɪv/: ~и
контрольної роботи alternative test
papers

варіація ж. 1. variation
/,vɛəri'eɪʃn/ 2. (різновид) variety
/və'raɪəti/

варіювати дієсл. 1. (змінювати
щось) vary /'veəri/: ~ завдання vary
tasks [assignments]; ~ характер
прикладів/вправ vary the type of

examples/ exercises 2. (комбіну-
вати) manipulate /mə'nɪpjəleɪt/
3. (різноманітності) diversify
/daɪ'vɜ:sɪfaɪ/

вартий прикм. deserving
/dɪ'zɜ:vɪŋ/: worth /wɜ:θ/: нічого не
~ not worth a bean [button]; worthy
/'wɜ:ði/: ~ уваги worthy of notice;
worth notice; deserving attention

вартість ж. 1. cost /kɒst US:
kɔ:st/: ~ навчання cost of education;
проектна ~ estimated cost 2. (послуги)
charge /tʃɑ:dʒ/ 3. (цінність) value
/'vælju/: worth /wɜ:θ/

за номінальною вартістю at par

варто безособ. it is worth /ɪt ɪz
wɜ:θ/: ~ зауважити, що... it is worth
of note that...; мабуть, ~ спробувати
уважно вивчити це питання it may
be worth our effort to investigate the
matter; цей зворот не ~ зачувати this
phrase is not worth learning

ваучер ч. voucher /'vaʊtʃə/:
освітній ~ school [education] voucher

вважа|ти дієсл. 1. (розглядати)
consider /kən'sɪdə/: ми ~ємо, що це
є важливим we consider it important;
deem /di:m/: ~ти доцільним зроби-
ти щось deem it wise to do *smth*
2. (припускати) suppose /sə'pəʊz/:
beleive /bɪ'li:v/: ~ють, що ця
методика стає нормою this technique
is believed to become a norm; є (всі)
підстави ~ти there is (good) reason to
beleive

~ти доведеним presume; take for
granted; ~ти недійсним overrule

вважа|тися дієсл. 1. be considered
/bɪ: kən'sɪdərəd/: ~ється, що ... it is
considered that ...; 2. (відноситься до

певної категорії) rank /ræŋk/: Сухо-млинський завжди буде ~тися одним із великих педагогів Sukhomlynsky will always rank with the great pedagogues

введення с. 1. introduction /,intrə'dɪkʃn/: ~ загальної обов'язкової освіти introduction of universal compulsory education; ~ нової теми introduction of a new topic 2. (в експлуатацію) putting into operation /'pʊtɪŋ 'ɪntə ,vɹə'reɪʃn/

ввічлив|ий прикм. polite /pə'laɪt/: ~е запитання polite question

ввічлив|ість ж. politeness /pə'laɪtnɪs/:; courtesy /'kɜ:təsi/: виховання ~ості cultivating courtesy [politeness]

вводити дієсл. 1. bring* in(to) /brɪŋ ɪn(tə)/: ~ в ужиток bring into use [service] 2. (щось нове, інше) introduce /,intrə'dju:s US: ,intrə'du:s/: ~ в дію програму introduce a programme 3. комп. (дані) enter /'entəʔ/:; input* /'ɪnpʊt/

~ в оману mislead; ~ дані enter [input, set] data; ~ щось до ладу put smth into operation; place smth in service; ~ когось до складу чогось put smb on smth; ~ щось до складу чогось make smth a part [a component] of smth; ~ закон у дію implement a law; put in a law force; ~ на заміну чогось supersede smth; ~ поправку на щось offset smth

вглиб присл. 1. (донизу) deep down /di:p daʊn/ 2. (всередину) deep into (the depths) /di:p 'ɪntə (ðe deɪθs) /: проникати ~ чогось penetrate deep into smth

вголос присл. aloud /ə'laʊd/:

думати/читати/сказати ~ think/read/say aloud

вдаватися дієсл. 1. (завершуватися успіхом) be* a success /bi: ə sək'ses/ 2. (до якихось дій) resort [make* resort] to smth /rɪ'zɔ:t [meɪk rɪ'zɔ:t] tə/: ~ до насильства resort to compulsion 3. (кудись, у щось) jut out [into] /dʒʌt aʊt ['ɪntə]/

~ у подробиці go into details; не вдаючись у подробиці without going into details

вдал|ий прикм. 1. (успішний) successful /sək'sesfl/:; happy /'hæpi/: ~ий вибір happy choice 2. (влучний) apt /æpt/: ~ий вираз apt expression; appropriate /ə'prəʊpriət/: ~і приклади appropriate examples

вдало присл. successfully /sək'sesfəli/:; well /wel/

вдача с. disposition /,dɪspə'zɪʃn/: життєрадісна/спокійна ~ a sunny/bland disposition

вдосконалений прикм. improved /ɪm'pru:vɔd/: ~ спосіб improved method; perfected /pə'fektɪd/:; refined /rɪ'faɪnd/

вдосконалення с. improvement /ɪm'pru:vmənt/:; perfection /pə'fekʃn/:; refinement /rɪ'faɪnmənt/

вдосконалювання с. improving /ɪm'pru:vɪŋ/:; perfecting /pə'fektɪŋ/

вдосконалювати дієсл. improve /ɪm'pru:v/: ~ свої навички improve one's skills; perfect /pə'fekt/: ~ мову perfect language; refine /rɪ'faɪn/: ~ чийсь методику refine upon smb's methods

вдумливий прикм. thoughtful /'θɔ:tfl/:; ponderate /'pɒndəreɪt/

вдумуватися дієсл. think* over

smth /θɪŋk 'əʊvəʔ/; consider *smth* /kən'sɪdəʔ/; reflect (on) /rɪ'flekt (ɒn)/: ~ у значення слова reflect on the meaning of a word

вегетативний *прикм.* vegetative /'vedʒi:tətɪv/: ~а нервова система *псих.* vegetative nervous system

вектор *ч.* 1. (напрявлений відрізок) vector /'vektəʔ/ 2. (векторна величина) vector quantity /'vektəʔ 'kwɒntəti/

велетенський *прикм.* 1. gigantic /dʒaɪ'gæntɪk/; enormous /ɪ'nɔ:məs/ 2. *перен.* titanic /taɪ'tænik/

великий *прикм.* 1. (за розміром тощо) big /bɪg/; sizable /'saɪzəbl/ 2. (про територію, кількісні характеристики) large /lɑ:dʒ/ 3. (широкий) vast /vɑ:st US: væst/; wide /waɪd/: ~а різноманітність wide variety 4. (про вміст) high /haɪ/ 5. (за значенням) considerable /kən'sɪdərəbl/ 6. (видатний) great /greɪt/ 7. (протилежний мілкому) large(-sized) /lɑ:dʒ ('saɪzd)/; coarse /kɔ:s/

~им *планом* in a close-up view

величезний *прикм.* enormous /ɪ'nɔ:məs/: ~е значення enormous importance; vast /vɑ:st US: væst/: ~а ерудиція/різниця vast knowledge/difference; мати ~е виховне значення be of vast educational importance; immense /ɪ'mens/: цим словам надається ~е значення these words have immense force

величин|а *ж.* 1. (фізична) quantity /'kwɒntəti/: непорівняні ~и incommensurable quantities 2. (значення) value /'vælju:/: стан-

дартна ~а conventionnal value 3. (розмір) size /saɪz/: бути рівним за ~ою *чомусь* be the size of *smth*; у натуральну ~у life-size; dimension /dɪ'menʃn/ 4. (кількість) amount /ə'maʊnt/

вербалізація *ж.* (словесний опис) verbalization /,vɜ:bəlaɪ'zeɪʃn/

вербальний *прикм.* verbal /'vɜ:bl/: ~а взаємодія/поведінка (що виявляється у мовленні) verbal interaction/behaviour (амер. behavior); ~ий зв'язок/тест verbal communication/method/test: звичайно, ~е пояснення є корисним, але воно не є ні точним, ні повним а verbal explanation is of course useful, but is neither exact nor complete

вердикт *ч.* verdict /'vɜ:dɪkt/; judgement /'dʒʌdʒmənt/

версія *ж.* version /'vɜ:ʃn US: 'vɜ:ʒn/: удосконалена ~ advanced version

нова ~ revision

вертикальний *прикм.* vertical /'vɜ:tɪkl/: ~е групування vertical grouping; upright /'ʌpraɪt/

верхній *прикм.* upper /'ʌpəʔ/: ~я допустима межа upper acceptance limit; overhead /əʊvə'hed/; superior /su:pɪərɪəʔ/; top /tɒp/

вести *дієсл.* 1. lead*/li:d/: ~до мети lead to the goal; conduct /kən'dʌkt/: ~ заняття з математики conduct classes in mathematics; ~ збори/урок conduct a meeting/ lesson 2. (спричиняти щось) establish /ɪ'stæblɪʃ/: lead* to *smth* /li:d tə/: ~ до неправильної/правильної відповіді lead to a wrong/correct answer; це веде до значних

змін it leads to considerable changes
3. (здійснювати, виконувати) carry on /'kæri ɒn/: ~ бесіду на задану тему carry on a conversation on a set topic; ~ наукову роботу carry on research [scientific] work **4.** (запис, протокол тощо) keep* /ki:p/: ~ документацію keep [execute] service records; ~ записи спостережень keep a record of one's observations; make* /'meɪk/: ~ конспект make a synopsis

~ відлік часу/відстані від чогось reckon time/distance from smth

весь займ. **1.** (з незлічуваними ім. і злічуваними ім. у множині) all /ɔ:l/: ~ час all the time; all over /ɔ:l 'əʊvə/: (зі злічуваними ім. в однині) whole (of) /həʊl (əv)/: ~ світ the whole world **2.** (загальний, сукупний) total /'təʊtl/ **3.** (цілий) entire /ɪn'taɪə/: ~ навчальний план entire curriculum; whole **4.** як ім. everything /'evriθɪŋ/: all; мн. як ім. everybody /'evrɪbɒdi/: everyone /'evriwʌn/: всі повинні прочитати текст the text must be read by everyone

вечір ч. **1.** evening /'i:vnɪŋ/: ~ запитань і відповідей question-and-answer evening **2.** (вечірка) party /'pa:ti/: випускний ~ (у школі) farewell party; організувати ~ arrange a party; провести ~ give [have] a party

вечірній присл. evening /'i:vnɪŋ/: ~ій інститут evening institute; ~і курси evening course; ~я школа evening school

вже присл. і част. **1.** as early as /əz 'z:li əz/: цікаво, що вже у 2000 році... it is remarkable that as early as 2000... **2.** (про завершення

чогось у ствердж. реченнях) already /ɔ:l'redɪ/: (у питальн. реченнях) yet /jet/ **3.** (тепер) now /naʊ/: by now /baɪ naʊ/ **4.** (у запереченні) no longer /nəʊ lɒŋɡeʹ (US: lɔ:ŋɡeʹ)/

вживаний прикм. **1.** (застосовний) applied /ə'plaɪd/ **2.** (після ім.) common /'kɒmən/: in common use /ɪn 'kɒmən ju:s/ **3.** (що вже був у вжитку) used /ju:zd/: широко ~ widely used; wide-spread; second-hand /'sekənd hænd/

вживанн|я с. **1.** use /ju:s/: незвичне/неправильне ~я слова exceptional/ wrong use of a word **2.** (слова, назви тощо) usage /'ju:zɪdʒ US: 'ju:sɪdʒ/: помилки у ~і слів errors in word usage **3.** (застосування) application /æplɪ'keɪʃn/: employment /ɪm'plɔɪmənt/ **4.** (їжі, ліків тощо) taking /'teɪkɪŋ/

неправильне ~ (слів, виразів) abuse; abusage

вживати дієсл. **1.** use /ju:z/ **2.** (застосовувати) apply /ə'plaɪ/ **3.** (ліки) take* /teɪk/ **5.** (їжу) eat* /i:t/ ~ заходів take action [steps]; **неправильно** ~ abuse; misuse

взагалі присл. **1.** (загалом) generally /'dʒenrəli/: (all) in all /ɔ:l/ **2.** (у цілому) on [upon] the whole /ɒn [ə'pɒn] ðe həʊl/ **3.** (зовсім – з не, якщо) at all /ət ɔ:l/: якщо цей факт ~ матиме місце if the fact takes place at all; якщо це ~ можливо if it is at all possible **4.** (у кінці речення) whatever /wɒt'evə/: **5.** (у заперечн. реч.) whatsoever /,wɒtsəʊ'evə/

~ кажучи by and large; **якщо** ~ (є, потрібно тощо) if any [anything]; if

at all; **якщо це ~ (має місце)** if ever
взаємини *мн.* relationship /rɪ'leɪʃnɪp/: ~ між батьками і школою parent-school relationship; ~ між учителем і учнями teacher-pupil relationship; relations /rɪ'leɪʃnz/: дружні ~ з/між *кимось* friendly relations with/between *smb*

взаємн|ий *прикм.* **1.** (*про розташування*) relative /'relətɪv/
2. (*про дію, вплив*) mutual /'mju:tʃʊəl/: ~а довіра/допомога/повага mutual confidence/aid [help, assistance]/respect; ~і обов'язки батьків і школи mutual duties of school and parents; reciprocal /rɪ'sɪprəkl/: ~а індукція, іррадіація та концентрація нервових процесів *псих.* reciprocal induction, irradiation and concentration of nervous processes

взаємно *присл.* mutually /'mju:tʃʊəlɪ/: reciprocally /rɪ'sɪprəklɪ/
 ~ **обернені величини** reciprocals; ~ **однозначний** one-to-one

взаємо- *преф.* inter- /'ɪntə(:)-/

взаємовигідний *прикм.* mutually advantageous [beneficial, profitable] /'mju:tʃʊəlɪ ˌædvən'teɪdʒəs [ˌbenɪ'fɪʃl, 'prɒfɪtəbl]/

взаємовплив *ч.* interaction /,ɪntər'ækʃn/: interference /,ɪntə'fɪərəns/

взаємодія *ж.* interaction /,ɪntər'ækʃn/: безпосередня/соціальна ~ direct/social interaction; contact /'kɒntækt/: ~ родини і школи family-and-school contact; reciprocal action /rɪ'sɪprəkl 'ækʃn/: ~ відчуттів *псих.* reciprocal action of sensations; co-operation /kəʊ'ɒpə'reɪʃn/

взаємодіяти *дієсл.* interact

/,ɪntər'ækt/: co(-)operate /kəʊ'ɒpəreɪt/: act reciprocally /ækt rɪ'sɪprəklɪ/

взаємодопомога *ж.* mutual aid [help, assistance] /'mju:tʃʊəl eɪd [help, ə'sɪstəns]/

взаємозалежність *ж.* interdependence /,ɪntədɪ'pendəns/: mutuality /'mju:tʃʊəlɪtɪ/: interrelation(ship) /,ɪntərɪ'leɪʃn(ʃɪp)/

взаємозв'яз|ок *ч.* **1.** interrelation /,ɪntərɪ'leɪʃn/: ~ок між навчальними предметами interrelation between different subjects; ~ок знань, умінь і навичок interrelation between knowledge, skills and habits
2. *філос.* correlation /,kɒrə'reɪʃn US: ,kɔ:rə'reɪʃn/

у ~ку in a coherent manner; coherently

взірець *ч.* **1.** (*приклад*) example /ɪg'zɑ:mpl US: ɪg'zæmpl/: брати за ~ take example; pattern /'pætɪn/
2. (*виробу тещо*) specimen /'spesɪmɪn/: sample /sɑ:mpl US: sæmpl/

вбач|ати *дієсл.* excuse /ɪk'skju:z/: це можна ~ити that may be excused; forgive* /fə'gɪv/

вбачатися *дієсл.* make* excuses /meɪk ɪk'skju:sɪz/: apologize /ə'pɒlədʒaɪz/: ~ перед *кимось* за *щось* apologize to *smb* for *smth*

вбачення *с.* excuse /ɪk'skju:s/: apology /ə'pɒlədʒɪ/: прийняти *чийсь* ~ accept *smb's* apology

прошу ~ I am sorry; I apologize

вбيرانня *с.* **1.** choosing /'tʃu:zɪŋ/: selecting /sɪ'lektɪŋ/: sampling /'sɑ:mplɪŋ US: 'sæmplɪŋ/
2. (*пошук інформації*) retrieval /rɪ'tri:vl/: ~ даних data retrieval

вбирати *дієсл.* **1.** (*робити вибір*)

choose* /tʃu:z/: ~ завдання, вправи (при підготовці до занять) choose assignments, exercises; ~ тему для дисертації choose a theme for a thesis; виберіть те, що вам потрібно choose what you need; select /sɪ'lekt/: ~ щось за якоюсь ознакою choose [select] smth for some property; pick /pɪk/: ~ потрібний матеріал з книги pick out the necessary material from the book **2.** (віддавати перевагу) opt for (doing) smth /ɒpt fə ('du:ɪŋ)/ **3.** комп. fetch /fetʃ/: retrieve /rɪ'tri:v/: ~ дані з пам'яті retrieve [fetch] data from memory **4.** (з рядка, черги) unlink /ʌn'liŋk/

вибір ч. **1.** (можливість) choice /tʃɔɪs/: ~ освіти/професії/роду занять educational/ vocational/occupational choice; ігри за вибором games by choice; discretion /dɪ'skreʃn/: діяти за власним вибором use one's discretion; option /'ɒpʃn/: тест на ~ відповіді option test; selection /sɪ'lektʃn/: умілий ~ навчального матеріалу skilful selection of study matter [material] **2.** (між двома речами, підходами) alternative /ɔ:l'tɜ:nətɪv/

брати за вибором adopt; **робити** ~ decide

вибірка ж. (результат вибирання) sample /sɑ:mpl/ US: sæmpl/: ~ розміром... a sample of size...; контрольна ~ check sample

вибірковий прикм. sampling /'sɑ:mplɪŋ/ US: 'sæmplɪŋ/: selective /sɪ'lektɪv/: ~а перевірка selective inspection; ~ий контроль selective control; elective /ɪ'lektɪv/: ~е навчання (коли студент має право вибирати предмети) elective course

вибраний прикм. chosen

/'tʃəʊzn/: selected /sɪ'lektɪd/: довільно ~ arbitrarily selected

виведення с. **1.** (вилучення) withdrawal /wɪð'drɔ:əl/: removal /rɪ'mu:v/: ~ з експлуатації removal from service **2.** (логічне) inference /'ɪnfərəns/: derivation /,derɪ'veɪʃn/ **3.** (дедукція) deduction /dɪ'dʌkʃn/

вивідний прикм. **1.** outgoing /'aʊtɡəʊɪŋ/ **2.** наук. deducible /dɪ'dju:səbl/ US: dɪ'du:səbl/ **3.** лог. inferable /ɪn'fɜ:rəbl/ **4.** (що має ланцюжок виведення) inferential /,ɪnfə'renʃl/

вивільняти дієсл. **1.** free /fri:/ **2.** (для чогось, з певною метою) make* smb/smth available for smth /meɪk .. ə'veɪləbl fə/

виводити дієсл. **1.** (видаляти) dispose /dɪ'spəʊz/: remove /rɪ'mu:v/: withdraw* /wɪð'drɔ:/ **2.** (за межі чогось) bring* out /brɪŋ aʊt/ **3.** (вилучати) remove **4.** комп. (дані) output /'aʊtpʊt/ **5.** (на підставі міркувань, спостережень) deduce /dɪ'dju:s/ US: dɪ'du:s/: ~ правило deduce a rule; derive /dɪ'reɪv/: infer /ɪn'fɜ:/: з наявних фактів можна вивести, що ... from the facts at hand we may infer that ...

виводіння, виведення с. **1.** bringing out /'brɪŋɪŋ aʊt/ **2.** (формули) deduction /dɪ'dʌkʃn/: derivation /,derɪ'veɪʃn/: виводіння [виведення] формули derivation of a formula **3.** комп. (даних) data output /'deɪtə 'aʊtpʊt/

вивчання, вивчення **1.** learning /'lɜ:nɪŋ/: ~ іноземних мов the learning of foreign languages; труднощі, що

виникають при вивченні іноземної мови difficulties involved in learning a foreign language; study /'stʌdi/: ~ всіх можливостей an opportunities study; ~ шляхом тривалого спостереження follow-up study; після ~ питання after study of the matter; поглиблене ~ матеріалу deep [thorough] study of material **2.** (досліджування) exploration /,eksplə'reɪʃn/; investigation /ɪn,vesti'geɪʃn/; research /'ri:sɜ:ʃ/ US: 'ri:zɜ:ʃ/ **3.** (розгляд) consideration /kən'sɪdə'reɪʃn/; investigation /ɪn,vesti'geɪʃn/ **4.** (анкетування) survey /sə'veɪ/

~ класичних мов і класичної літератури classicism; ~ правил безпеки safety education; ретельне [старанне] ~ scrutiny

вивчати дієсл. **1.** (бути суб'єктом дослідження) deal* [have* to do*] with *smth* /di:l [hæv tə du:] wɪð/ **2.** (досліджувати) explore /ɪk'splɔ:ɪ /: ~ можливості/питання/проблему explore the possibilities/question/problem; ретельно ~ explore carefully; investigate /ɪn'vestɪgeɪt/; study /'stʌdi/: ~ історію study history; ~ індивідуальні особливості дітей study the individual peculiarities of children; ~ і узагальнювати педагогічний досвід study and generalize teaching experience **3.** (розглядати) consider /kən'sɪdəɪ/; examine /ɪg'zæmɪn/ **4.** (засвоювати у процесі навчання) take* up /teɪk ʌp/; learn* /lɜ:n/: ~ напам'ять learn by heart; я можу це вивчити й обов'язково вивчу I can and I will learn it

який вивчається under study

вивчений прикм. **1.** explored /ɪk'splɔ:d/; studied /'stʌdɪd/: ~ раніше матеріал material previously studied **2.** (засвоєний у процесі навчання) learned /lɜ:nd/ **3.** (навчений) trained /'treɪnd/

вигадка ж. **1.** (винахід) invention /ɪn'venʃn/ **2.** (те, що створено в уяві, фантазія) fiction /'fɪkʃn/; figment /'fɪgmənt/

вигадувати дієсл. **1.** (винаходити) invent /ɪn'vent/ **2.** (фантазувати) fabricate /'fæbrɪkeɪt/; make* up /meɪk ʌp/

вигідний прикм. **1.** advantageous /,ædvən'teɪdʒəs/; beneficial /,benɪ'fɪʃl/ **2.** (добре оплачуваний) payable /'peɪəbl/ **3.** (прибутковий) profitable /'prɒfɪtəbl/

бути ~им avail; be of advantage; **економічно** ~ utility

вигляд ч. **1.** (у різн. знач.) appearance /ə'pɪərəns/: зовнішній ~ (outward) appearance; form /fɔ:m/: набувати ~у assume [take (on)] the form; надавати чомусь якогось ~у put *smth* in *some* form; у вигляді лекцій in the form of lectures; виданий у ~і статті published in the form of an article; у скороченому ~і in an abridged form **2.** (конфігурація, форма) figuration /,fɪgʃə'reɪʃn/ **3.** (стан) condition /kən'dɪʃn/; state /steɪt/

зовнішній ~ face; (external) appearance; **на** ~ seemingly; outwardly;

у зібраному ~і bodily

виглядати дієсл. (мати вигляд) look /lʊk/

справа [діло] виглядає зовсім не так this is far from being the case; **якщо**

справа виглядає так such being the case

вигод|а ж. **1.** (*користь*) benefit /'benɪfɪt/: з ~ою для когось to the benefit of *smth*; profit /'prɒfɪt/: діставати [мати] ~у від чогось make a profit out of *smth* **2.** (*перевага*) advantage /əd'vɑːntɪdʒ US: əd'væntɪdʒ/

з найбільшою ~ою to the best advantage

виголошувати дієсл. **1.** proclaim /prə'kleɪm/; enunciate /ɪ'nʌnsɪeɪt/: ~ принципи enunciate principles **2.** (*промову*) deliver /dɪ'lvɪvəʃ/

виготовлений прикм. made /meɪd/; produced /prə'djuːst US: prə'duːst/; manufactured /ˌmænjʊ'fæktʃəd/

вигравати дієсл. (*у різн. знач.*) win* /wɪn/: виграти у змаганні win in a competition; gain /geɪn/: від цього він тільки виграє he will only gain by it

виграш ч. **1.** (*кількісний*) gain /geɪn/ **2.** (*у теорії ігор*) win /wɪn/; gain

вид ч. **1.** (*краєвид, перспектива тощо*) view /vjuː/ **2.** (*поле зору*) sight /saɪt/ **3.** (*рід, сорт*) kind /kaɪnd/: ~и навчальних занять kinds of studies; ~и розумової діяльності kinds of mental activity; sort /sɔːt/ **4.** біол. species /'spiːʃiːz/ (*мн. без змін*) **5.** грам., лінгв. aspect /'æspekt/

видавати дієсл. **1.** (*давати щось із запасів*) give* /gɪv/; deliver /dɪ'lvɪvəʃ/ **2.** (*випускати, виготовляти*) produce /prə'djuːs US: prə'duːs/; output* /'aʊtpʊt/: ~ дані на щось produce [output] data on *smth* **3.** (*документ*) issue /'ɪʃuː/ **4.** (*публікувати*) publish

/'rʌblɪʃ/ **5.** (*накази тощо*) issue /'ɪʃuː/ **видаватися** дієсл. **1.** (*здаватися*) seem (to) /siːm (tə)/; appear (to) /ə'pɪə' tə/ **2.** (*виступати*) protrude /prə'truːd US: prəʊ'truːd/; project /prə'dʒekt/

видавництво с. publisher's house /'rʌblɪʃəz 'haʊs/; publishing house /'rʌblɪʃɪŋ 'haʊs/

видання с. **1.** (*дія*) publication /ˌrʌblɪ'keɪʃn/: місце і час ~ place and date of publication; issue /'ɪʃuː/: в очікуванні ~ книги pending the issue of the book **2.** (*книжка, часопис тощо*) edition /ɪ'dɪʃn/: ~ для вчителів teacher edition; адаптоване/ виправлене/електронне/переглянуте і виправлене/пробне/ювілейне ~ adapted/revised/electronic/vetted/advanced/anniversary edition

періодичне ~ periodical; review; **стереотипне** ~ reprint; **щорічне** ~ yearbook

видатки мн. expences /ɪk'spensɪz/: ці ~ не було включено до бюджету these expences were not included in the budget; expenditures /ɪk'spendɪtʃəz/: ~ на освіту educational expenditures; costs /kɒsts US: kɔːsts/

видатний прикм. **1.** prominent /'prɒmɪnənt/; outstanding /aʊt'stændɪŋ/ **2.** (*визначний*) conspicuous /kən'spɪkjʊəs/; remarkable /rɪ'mɑːkəbl/ **3.** (*про людину*) eminent /'emɪnənt/; notable /'nəʊtəbl/

видим|ий прикм. **1.** (*що сприймається зором*) visible /'vɪzəbl/: ~ий неозброєним оком visible with the naked eye; conspicuous /kən'spɪkjʊəs/ **2.** (*позірний*) seeming /'siːmɪŋ/ **3.** (*очевидний*) apparent

/ə'pærənt/ **4.** (*помітний*) discernible /dɪ'sɜːnəbl/; без ~ої причини for no discernible reason; distinguishable /dɪ'stɪŋɡwɪʃəbl/ **5.** (*що діє на зір*) visual /'vɪʒʊəl/

ВИДИМІСТЬ ж. **1.** visibility /,vɪzə'bɪlətɪ/ **2.** (*позірність*) seeming /'siːmɪŋ/ **3.** (*подоба*) semblance /'semləns/ **4.** *філос.* seeming /'siːmɪŋ/

ВИДІЛЕННЯ с. **1.** (*у тексті*) display (matter) /dɪ'spleɪ (mætəʳ)/; emphasis /'emfəsis/ **2.** (*ресурсів*) allocation /,ælə'keɪʃn/

~ великими літерами capitalization;
~ курсивом italicizing

ВИДІЛЯ|ТИ дієсл. **1.** (*акцентувати увагу*) highlight /'haɪlaɪt/; ~ти ключові проблеми highlight the key points; emphasize /'emfəsaɪz/; ~ти важкі місця в тексті emphasize the difficult passages in the text **2.** (*надавати для користування, призначати*) allocate /'æləkeɪt/; assign /ə'saɪn/; ~ти відповідальних за роботу assign *smb* to be responsible for the work **3.** (*розрізняти*) resolve /rɪ'zɒlv/; distinguish /dɪ'stɪŋɡwɪʃ/; у педагогіці ~ють особистісний, діяльнісний, полісуб'єктний, культурологічний, етнопедагогічний та антропологічний методологічні принципи in pedagogy the principles of methodology are distinguished to be as personal, active, polysubjective, culturological, ethno pedagogical and anthropological

~ти частину portion

ВИДІЛЯТИСЯ дієсл. **1.** (*бути особливо помітним*) stand* out /stænd aʊt/; be* exceptional /biːɪk'sepʃənəl/; ~ серед чогось чимось

be exceptional among *smth* in *smth*; be* remarkable (for) /biːrɪ'mɑːkəbl (fəʳ)/ **2.** (*відрізнятися чимось*) be* distinguished by *smth* /biːdɪ'stɪŋɡwɪʃt baɪ/

ВИДОЗМІНА ж. **1.** modification /,mɒdɪfɪ'keɪʃn/ **2.** (*варіант*) variant /'vɛəriənt/

ВИДОЗМІНЮВАТИ дієсл. **1.** modify /'mɒdɪfaɪ/; change /tʃeɪndʒ/; alter /'ɔːltəʳ/; transform /træns'fɔːm/ **2.** *біол.* mutate /mjuː'teɪt/

ВИДОЗМІНЮВАТИСЯ дієсл. **1.** change /tʃeɪndʒ/; alter /'ɔːltəʳ/; undergo* a modification /,ʌndə'gəʊ ə ,mɒdɪfɪ'keɪʃn/; be* transformed /biːtræns'fɔːmd/ **2.** *біол.* mutate /mjuː'teɪt/

ВИЗНА|ВАТИ дієсл. **1.** (*вважати дійсним, законним*) accept /ək'sept/; ~вати відповідальність за щось accept liability for *smth*; recognize /'rekəɡnaɪz/; перевага цього методу перед іншими ~валася багатства вченими the advantage of this technique over others was recognized by many scientists; declare /dɪ'kleəʳ/; ~ти недійсним declare invalid **2.** (*неохоче погоджуватися, іноді з обмовками*) admit /əd'mɪt/; слід ~ти, що... it is to be admitted that... **3.** (*публічно визнавати те, що досі не вважалося фактом або замовчувалося*) acknowledge /ək'nɒlɪdʒ/; ~вати свою помилку/провину acknowledge [admit] *one's* mistake/fault [guilt]

~вати непридатним condemn

ВИЗНАНИЙ прикм. **1.** acknowledged /ək'nɒlɪdʒd/; admitted /əd'mɪtɪd/; recognized /'rekəɡnaɪzd/ **2.** (*відомий*) licensed /'laɪsnst/

ВІЗНАННЯ *с.* **1.** acceptance /ək'septəns/; recognition /,rekəg'nɪʃn/: здобувати ~ gain acceptance; obtain the recognition **2.** (правильним, дійсним) admission /əd'mɪʃn/ **3.** (факту тощо) recognition: ~ де-факто de facto recognition; ~ дипломів academic recognition of diplomas; ~ раніше отриманої освіти recognition of prior learning

взаємне ~ законів і звичаїв іншої нації comity of nations; **за загальним** ~м admittedly

визначати *дієсл.* **1.** (характеризувати) define /dɪ'faɪn/: ~ати задачі define the tasks; ~ати щось як... define *smth* as...; **2.** (приймати рішення) determine /dɪ'tɜ:mɪn/: ~ати заздалегідь/приблизно/точно determine beforehand [in advance]/approximately [roughly]/precisely; ~ати лінію поведінки determine upon a course of action; ~ати своє місце в житті determine the part *one* will play in life **3.** (робити вибір) decide /dɪ'saɪd/: ~ити лінію поведінки decide upon a course of action; ~ати міру покарання decide upon the punishment **4.** (наявність чи відсутність чогось) determine (that) /dɪ'tɜ:mɪn (ðæt)/; make* sure (that) /meɪk ʃʊə (ðæt)/ **5.** (положення чогось) locate /ləʊ'keɪt/ *US:* 'ləʊkeɪt/ **6.** (задавати) specify /'spesɪfaɪ/ **7.** (установлювати) establish /ɪ'stæblɪʃ/: fix /fɪks/: ~ати дату fix the date; assign /ə'saɪn/: ~ати комусь завдання assign *smb* a task **8.** (шляхом викладок тощо) deduce /dɪ'dju:s/ *US:* dɪ'du:s/ **9.** (у результаті впливу чогось на величину, характер

тощо) determine; govern /'gʌvɪn/; set* a pattern /set ə 'pætn/ **10.** (знаходити числове значення) evaluate /ɪ'væljʊeɪt/

~ати наперед [заздалегідь] pre-terminate; ~ати місцезнаходження position

визнача|тися *дієсл.* **1.** (обставинами, умовами тощо) be* [become*] formed [governed, determined] /bi: [bɪ'kɒm] fɔ:mɪd ['gʌvnd, dɪ'tɜ:mɪnd]/: це ~ється навчальною програмою this is determined by the syllabus **2.** (ставати ясним, визначеним) clarify itself /'klærɪfaɪ ɪt'self/

визначений *прикм.* **1.** (результат дії) determined /dɪ'tɜ:mɪnd/ **2.** (конкретний) certain /'sɜ:tn/ **3.** (що не припускає нечітких тлумачень) definitive /dɪ'fɪnətɪv/; explicit /ɪk'splɪsɪt/; unequivocal /,li:kwɪvəkəl/ **4.** (заданий значенням) defined /dɪ'faɪnd/ **5.** (про термін, порядок тощо) fixed /fɪkst/: ~ порядок fixed procedure **6.** (вирішений) decided /dɪ'saɪdɪd/

точно ~ [вказаний] specified

визначення *с.* **1.** (дефініція) definition /,defɪ'nɪʃn/: вичерпне ~ exhaustive [comprehensive] definition; давати ~ formulate [give, provide] a definition; за ~м by definition; наукове ~ scientific definition; точно ~ exact [accurate, precise] definition; сформулювати ~ frame a definition; specification /,spesɪfɪ'keɪʃn/ **2.** (вимірювання тощо) determination /dɪ,tɜ:mɪ'neɪʃn/ **3.** (за допомогою аналізу) analysis /ə'næləsɪs/ **4.** (з до-

помогою випробувань) test /test/

~ меж delimitation; ~ місяця розташування navigation

ВИЗНАЧНИЙ *прикм.* 1. noteworthy /'nəʊtwɜ:ðl/; outstanding /aʊt'stændɪŋ/; remarkable /rɪ'mɑ:kəbl/ 2. (діяч) considerable /kən'sɪdərəbl/

ВИЙМАТИ *дієсл.* (щось із чогось) take* smth out of [from] smth /teɪk .. aʊt əv [frəm]/; remove [produce] smth from smth /rɪ'mu:v [prə'dju:s US: prə'du:s] .. frəm/

ВИКИДАТИ *дієсл.* 1. (видаляти щось непотрібне) discharge /dɪs'tʃɑ:dʒ/; release /rɪ'li:s/; vent /vent/ 2. (позбуватися) throw* smth away /θrəʊ .. ə'weɪ/ 3. (з тексту) delete /dɪ'li:t/; omit /ə'mɪt/; exclude smth (from) /ɪk'sklu:d .. (frəm)/

ВИКІНЧЕНИЙ *прикм.* completed /kəm'pli:tɪd/; finished /'fɪnɪʃt/

ВИКІНЧУВАТИ *дієсл.* finish /'fɪnɪʃ/; end /end/; complete /kəm'pli:t/; accomplish /ə'kʌmplɪʃ/; terminate /'tɜ:mɪneɪt/; *див. ще закінчувати*

ВИКЛАД *ч.* 1. account /ə'kaʊnt/: детальний ~ чогось a detailed account of smth 2. (повідомлення) statement /'steɪtmənt/: чіткий ~ фактів a clear statement of facts; presentation /,prezn'teɪʃn US: ,pri:zen'teɪʃn/: для його лекцій характерні стислість і ясність ~у his lectures are characterized by brevity and clarity of presentation; exposition /,ekspə'zɪʃn/: ~ матеріалу exposition [presentation] of a subject matter

КОРОТКИЙ [СТИСЛИЙ] ~ abstract; (резюме) summary; **ПИСЬМОВИЙ/УСНИЙ** ~ written/oral reproduction

ВИКЛАДАННЯ *с.* (навчання) teaching /'ti:tʃɪŋ/: ~ за кордоном teaching abroad; майстерність ~ teaching excellency; efficiency in teaching; мистецтво/техніка ~ art/technique of teaching; прийоми і методи ~ devices and methods of teaching

ВИКЛАДАТИ *дієсл.* 1. (навчати) teach* /ti:tʃ/: ~ іноземні мови teach foreign languages; ~ українську мову teach Ukrainian; ~ в університеті/у школі teach at a university/at school; ~ у п'ятому класі teach in the fifth form; ~ дітям/дорослим teach children/adults 2. (пояснювати щось комусь) expound /ɪk'spaʊnd/: ~ матеріал у доступній формі expound the material in an understandable manner 3. (формулювати щось) express /ɪk'spres/: ~ свої думки правильно та зрозуміло express one's thoughts correctly and clearly; state /steɪt/: викласти свої докази state one's case 4. (думки) incorporate /ɪn'kɔ:pəreɪt/: викласти думки у статті incorporate one's thoughts into an article 5. (подавати) present /pri'zent/: ~ окремі розділи програми present the different sections of the program; послідовно ~ навчальний матеріал present the material studied in the proper sequence 6. (розповідати про події) narrate /nə'reɪt/: події гарно викладено в цій книжці the events are well narrated in this book 7. (щось звідкись, кудись) lay* out /leɪ aʊt/; take* out /teɪk aʊt/

~ щось по пунктах itemize smth

ВИКЛАДАЦЬКІЙ *прикм.* teaching

/ˈti:tʃɪŋ/: ~е вміння teaching skill; training /ˈtreɪnɪŋ/: ~ий персонал training staff

професорсько-~ий склад і фахівці відповідної кваліфікації з інших галузей faculty members and their counterparts in other fields of endeavour (амер. endeavor)

викладач ч. 1. (школи, курсів) teacher /ˈti:tʃə/: поганий/прекрасний/улюблений ~ рооґ /excellent/favorite teacher; ~ виправляє помилки teacher corrects mistakes; він хоче бути ~ем he wants to be a teacher; trainer /ˈtreɪnə/: ~ із професійно-технічної підготовки vocational trainer 2. (вищого навчального закладу) lecturer /ˈlektʃərə/: instructor /ɪnˈstrʌktə/: ~ фізики physics instructor; instructor in physics

професори та ~і університету graduate members of the University; **молодший ~ вищого навчального закладу** (у США) tutor

викладений присл. (висловлений, сформульований) stated /ˈsteɪtɪd/: викладений вище above-stated

виклик ч. 1. call /kɔ:l/; demand /dɪˈmɑ:nd US: dɪˈmænd/ 2. (на змагання тощо) challenge /ˈtʃælɪndʒ/ **кидати** ~ challenge

виклика|ти дієсл. 1. (надсилати сигнал виклику) signal /ˈsɪgnəl/; call /kɔ:l/: ~ти за списком call the roll 2. (на змагання тощо) challenge /ˈtʃælɪndʒ/ 3. (наказувати з'явитися) summon /ˈsʌmən/ 4. (спричиняти, породжувати) arouse /əˈraʊz/: стаття ~ла широку дискусію the article aroused widespread discussion;

evoke /ɪˈvəʊk/: ~ти реакцію у відповідь evoke response; give* rise (to) /gɪv raɪz (tə)/: ~ти сумніви give rise to doubt; (give*) cause /ˈ(gɪv) kɔ:z/: ~ти тривогу (про поведінку тощо) give cause for concern

~ти сумніви raise doubts; не ~є сумніву, що... it is beyond doubt that...

виключ|ати дієсл. 1. (не допускати) except /ɪkˈsept/: ~аючи випадки, коли... except then ...; exclude (from) /ɪkˈsklu:d (frəm)/: ~ити предмет із навчального плану exclude a subject from the curriculum; keep* out /ki:p aʊt/ 2. (видаляти) expel /ɪkˈspel/ 3. (з розгляду, обліку) neglect /nɪˈgлект/ 4. (зі схеми) drop /drɒp/; omit /əˈmɪt/ 5. (з тексту) delete /dɪˈli:t/: ~ити слово з резолюції delete a word from a resolution 6. (можливість появи, здійснення чогось) rule out smth /ru:l aʊt/

~ити з порядку денного remove from the agenda; ~ати з розгляду seclude; ~ати необхідність чогось make smth unnecessary

виключення с. 1. (невключення, недопущення) exclusion /ɪkˈsklu:ʒn/: ~ з асоціації an exclusion from an association 2. (відхилення від норми) exception /ɪkˈsepʃn/: ~ з правил an exception to the rule; ~ підтверджує правило the exception proves the rule; за ~м чогось with the exception of smth; нема правил без виключень every rule has its exceptions; цей випадок є ~м this case is an exception 3. (видалення зі школи тощо) expulsion /ɪkˈspʌlʃn/; dropout /ˈdrɒpəʊt/

за ~м apart from

виключний *прикм.* 1. exceptional /ɪk'sepʃənl/: ~ий випадок exceptional case; мати ~е значення have [be of] exceptional importance; exclusive /ɪk'sklu:sɪv/: ~е право exclusive right

2. (унікальний, єдиний) only /'əʊnli/

виключно *присл.* 1. (тільки) exclusively /ɪk'sklu:sɪvli/; solely /'səʊli/ 2. (надзвичайно) exceptionally /ɪk'sepʃənl/: ~ обдаровані діти exceptionally gifted children; exceedingly /ɪk'si:dɪŋli/; extremely /ɪk'stri:mli/

виконавець *ч.* 1. doer /du:əʔ/: performer /pə'fə:məʔ/ 2. *юр.* executor /'eksɪkjʊ:təʔ/

виконавський *прикм.* performing /pə'fə:mɪŋ/

виконаний *прикм.* executed /'eksɪkjʊ:tɪd/; fulfilled /fʊl'fɪld/; carried out /'kæɪd aʊt/; accomplished /ə'klʌmplɪʃt/

виконання *с.* 1. (роботи, наказу тощо) execution /,eksɪ'kjʊ:ʃn/: ~ законів є більш важливим, ніж їх створення (Т. Джефферсон) the execution of the laws is more important than the making of them (Т. Jefferson); перевірка ~ чогось (роботи, припису тощо) verification of execution of *smth*; fulfilment /fʊl'fɪlmənt/: ~ наказу fulfillment of *an* order 2. (плану, бажання) achievement /ə'tʃi:vm(ə)nt/; completion /kəm'pli:ʃn/: ~ заходу completion of *an* undertaking 3. (обов'язку) discharge /dɪs'tʃɑ:dʒ/: під час виконання службових обов'язків in discharge of *one's* functions 4. (обов'язків виконавчими органами) enforcement /ɪn'fə:smənt/

5. *комп.* run /rʌn/; performance /pə'fə:məns/

виконувати *дієсл.* 1. (завершувати) complete /kəm'pli:t/: виконати завдання у вказаний термін complete *an* assignment to [within] a given time; carry out /'kæɪrɪ aʊt/: ~ обіцянку /роботу carry out a promise/work 2. (виготовляти) fabricate /'fæbrɪkeɪt/; make* /meɪk/ 3. (здійснювати операцію, план тощо) do* /du:/: ~ домашнє завдання do *one's* homework; ~ лабораторні роботи do laboratory work; ~ танок do a dance; execute /'eksɪkjʊ:t/: ~ команду *комп.* execute an instruction; perform /pə'fɔ:m/: ~ обчислення (на комп'ютері) perform computations; satisfy /'sætɪsfaɪ/: ~ умову satisfy a condition; comply (with) /kəm'plai (wɪð)/: ~ *чиєсь* прохання comply with *one's* request 4. (контракт, угоду) implement /'ɪmplɪmənt/ 5. (зобов'язання) fulfil (*амер.* fulfill) /fʊl'fɪl/: ~ вимоги (навчальної) програми fulfil(l) the requirements of the curriculum; ~ *чийсь* вказівки fulfil(l) directions of *smb*; ~ свій обов'язок fulfil(l) *one's* duty 7. (якусь функцію) act [serve, function, operate] as *smth* /ækt [sɜ:v, 'fʌŋkʃn, 'ɒperet] əz/ 8. (підтверджувати) satisfy /'sætɪsfaɪ/

~ **вказівки** follow the directions; ~ **своє призначення** serve *one's* point; **чесно** ~ **свої обов'язки** be faithful in the performance of duty

використаний *прикм.* 1. used /ju:zd/ 2. (спожитий) consumed /kən'sju:md US: kən'su:md/

використання *с.* **1.** utilization /ˌjuːtɪlaɪˈzeɪʃn/ *US:* ˌjuːtəliˈzeɪʃn/: ~ робочої сили manpower utilization; недостатнє ~ under-utilization **2.** (застосування) use /juːs/; using /juːzɪŋ/ **3.** (з іншої ділянки знань, галузі) adaptation /əˌdæpˈteɪʃ(ə)n/

комплексне ~ чогось diversification in the use of *smth*; **непридатний для** ~ unserviceable; **придатний для** ~ exploitable

використовувати *дієсл.* **1.** exploit /ɪkˈsplɔɪt/: повністю ~вати можливості уроку fully exploit the possibilities of the lesson; utilize /ˈjuːtɪlaɪz/ *US:* ˈjuːtəlaɪz/: правильно ~вати час на уроці (*про вчителя*) utilize correctly *one's* time at the lesson **2.** (застосовувати) use /juːz/: повністю/частково ~вати матеріал use the material in full/part; чому ви не ~єте цей метод? why don't you use this method?; bring* into use /brɪŋ ɪntə juːs/: ~вати приховані резерви bring into use hidden reserves; employ /ɪmˈplɔɪ/: правильно ~вати фахівців employ specialists in a proper way; apply /əˈplaɪ/: ~вати новий метод на практиці apply a new method in practice **3.** (приймати для використання) adapt /əˈdæpt/ **4.** (споживати) consume /kənˈsjuːm/ *US:* kənˈsuːm/ **5.** (мати користь) take* advantage of *smth* /teɪk ədˈvɑːntɪdʒ (US: ədˈvæntɪdʒ) əv/: ~вати кожну можливість take advantage of every opportunity **7.** (скористатися) draw* (up)on *smth* /drɔː (ə)pɒn/: ~вати власний досвід draw on *one's* experiences **8.** (розумно) improve /ɪmˈpruːv/: ~вати вільний час improve hours of idleness **9.** (запози-

чувати, наслідувати чийсь приклад) follow /ˈfɒləʊ/: ми використали його метод we followed his method; саме цей метод я і ~вав it is precisely this method that I followed; adopt /əˈdɒpt/: вони використали наш метод they adopted our method

~вати щось найкращим чином make the best of *smth*; ~вати не за призначенням invert; ~вати підхід take an approach; ~вати повторно reuse; ~вати термін у найширшому розумінні log. distribute; ~вати щось спільно share *smth*; ~вати щось стосовно чогось adapt *smth* to *smth*; **максимально** ~вати щось make the best of *smth*; **не ~вати свої можливості** miss *one's* opportunities; **не ~ючи** without the benefit of

викреслення, викреслювання *с.* **1.** (вилучання) striking out /ˈstraɪkɪŋ aʊt/; cancel /ˈkænsəl/ **2.** (частини тексту) expunction /ekˈspʌŋʃn/

частини тексту, що підлягають викресленню delenda

викреслювати *дієсл.* (щось) cross out /krɒs (US: krɔːs) aʊt/: викресліть непотрібне cross out what is unnecessary; strike* out [off] /straɪk aʊt [ɒf US: ɔːf]/: ~ чиесь прізвище зі списку strike *smb's* name off the list

викривати *дієсл.* (недоліки) reveal /rɪˈviːl/; expose /ɪkˈspəʊz/

викривлений *прикм.* **1.** curved /kɜːvd/; twisted /ˈtwɪstɪd/ **2.** (неправильно тлумачений, перекручений) distorted /dɪˈstɔːtɪd/; misinterpreted /ˌmɪsɪnˈtɜːprɪtɪd/

викривлення *с.* (неправильне тлумачення, перекручення) distortion /dɪˈstɔːʃn/: когнітивне ~ псих.

cognitive distortion; misinterpretation /mɪsɪn'tɜ:pri'teɪʃn/

~ **хребта** curvature of the spine

викривляти дієсл. **1.** (спотворювати) distort /dɪ'stɔ:t/; deform /dɪ'fɔ:m/ **2.** перен. distort; misrepresent /mɪs'reprɪ'zent/: ~ факти misrepresent the facts

вилучання, вилучення с. **1.** removal /rɪ'mu:vəl/; deletion /dɪ'li:ʃn/; exclusion /ɪk'sklu:ʒn/; elimination /ɪ'lɪmɪ'neɪʃn/ **2.** (слів із тексту тощо) amputation /æmpju'teɪʃn/

вилучати дієсл. **1.** eliminate /ɪ'lɪmɪneɪt/: ~ати зайві слова eliminate unnecessary words; exclude /ɪk'sklu:d/: ~ити всі посилання на щось exclude all reference to *smth*; remove /rɪ'mu:v/: ~ити чиєсь прізвище зі списку remove *smb's* name from the list **2.** (частину тексту з книги) expunge /ɛk'spʌndʒ/ **3.** (викреслювати, стирати) delete /dɪ'li:t/ **4.** (відокремлювати від цілого) separate /'sepəreɪt/

вимагати дієсл. **1.** (висувати вимоги) demand /dɪ'mɑ:nd US: dɪ'mænd/: ~ти від когось високої якості роботи demand from *smb* a high quality of work; це ~є серйозного дослідження this demands serious research; require /rɪ'kwaɪə/: це ~є ретельного розгляду it requires careful consideration **2.** (мати потребу в чомусь) call for /kɔ:l fə/: need /ni:d/: require **3.** (робити необхідним) call for; require; ask for /ɑ:sk (US: æsk) fə/: цей експеримент ~є жорстких умов this experiment asks for rigid conditions

вимикати дієсл. switch off /swɪtʃɒf (US: ɔ:f): ~ магнітофон switch off a tape recorder

вимірювання с. **1.** measuring /'mezərɪŋ/ **2.** (визначання числового значення величини) measurement /'mezəmənt/: ~ інтелекту [розумових здібностей] intelligence measurement; здійснювати ~ make [take] measurements; методика ~ measurement technique **3.** (перевірка параметрів) test /test/

вимірювальний прикм. measuring /'mezərɪŋ/: ~ прилад measuring instrument

вимірювати дієсл. **1.** (визначати числове значення величини) measure /'mezə/: **2.** (показувати, про прилад) indicate /'ɪndɪkeɪt/

вимов|а ж. **1.** pronunciation /prə'nʌnsɪ'eɪʃn/: бездоганна/нечиста ~а faultless/defective pronunciation; опрацьовувати ~у звуків drill [practice] the pronunciation of sounds; тут наводяться різні варіанти ~и багатьох слів variant pronunciation of many words are recorded here; accent /'æksent US: 'æksənt/: гарна/погана ~а good/poor accent; виправляти/покращувати ~у correct/improve an accent **2.** (артикуляція) articulation /ɑ: 'tɪkjʊ'leɪʃn/: чітка ~а de-articulation

неправильна ~а mispronunciation

вимовляти дієсл. pronounce /prə'nʌns/: ~ слово правильно/неправильно pronounce a word correctly/incorrectly [wrong]; articulate /ɑ: 'tɪkjʊleɪt/: старанно ~ кожне слово carefully articulate every word

вимог|а ж. **1.** (суб'єктивна) demand /dɪ'mɑ:nd US: dɪ'mænd/: закономірна/необґрунтована/справедлива ~а natural/unreasonable/

just demand; ~и до випускників ВНЗ demand for graduates; ~и до вчителів demand for teachers; ~и до освіти demand for education; ~и до професійного навчання demand for vocational education; єдині ~и unified [uniform] demsnds **2.** (об'єктивна) requirement /rɪ'kwaɪəmənt/: ~и для зарахування entry requirements; ~и до кандидатів на робоче місце job requirements; ~и щодо навичок/роботи skill/job requirements **3.** (по-пит) demand; instance /'ɪnstəns/
4. (претензія) claim /kleɪm/

справедлива ~а right; **технічні** ~и specifications; **який відповідає сучасним** ~ам up-to-date; **який не відповідає сучасним** ~ам out-of-date

вимогливий прикм. exacting /ɪg'zæktɪŋ/; ~ до себе self-exacting; **вимогливий до дітей** exacting to children; ~ учитель exacting teacher

вимогливість ж. exaction /ɪg'zæksɪn/; exactingness /ɪg'zæktɪŋnɪs/: ~ учителя exactingness of a teacher

вимушений прикм. enforced /ɪn'fɔ:st/: ~е мовчання enforced silence

бути ~им be bound; **бути** ~им зробити щось have + inf.

вимушувати дієсл. force /fɔ:s/: ~ виконувати вимоги force a requirement

винайдений прикм. invented /ɪn'ventɪd/; discovered /dɪ'sklʌvəd/

винахідливий прикм. ingenious /ɪn'dʒi:niəs/: ~ розум ingenious mind; inventful /ɪn'ventfʊl/; inventive /ɪn'ventɪv/: ~ учитель inventive teacher

винахідлив|ість ж. inventiveness

/ɪn'ventɪvnis/: ~ість учителя inventiveness of a teacher; розвивати ~ість foster [cultivate] inventiveness; ingenuity /ɪndʒɪ'nju:əti US: ɪndʒɪ'nu:əti /: це вимагає великої ~ості it requires much ingenuity

винахідник ч. inventor /ɪn'ventəʃ/: originator /ə'ɹɪdʒɪneɪtəʃ/

винаходити дієсл. **1.** invent /ɪn'vent/ **2.** (у нестрогому сенсі) devise /dɪ'vaɪz/: strike* /straɪk/

виник|ати дієсл. **1.** (з'являтися) arise* /ə'raɪz/: ~ли перешкоди/питання/сумніви/ труднощі obstacles/questions/doubts/difficulties arose; spring* [turn] up /sprɪŋ [tʒ:n] ʌp/ **2.** (про теорії тж) pullulate /'pʌljʊleɪt/

3. (про нагальне питання то-що) emerge /ɪ'mɜ:dʒ/ **4.** (під впливом чогось) be* brought about /bi: brɔ:t ə'baʊt/ **5.** (брати початок) originate /ə'ɹɪdʒɪneɪt/ **6.** (як наслідок чогось) follow /'fɒləʊ/: після лекції ~ли запитання the lecture was followed by questions

виникнення с. **1.** (поява) advent /'ædvənt/ **2.** (початок) origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/; beginning /bɪ'gɪnɪŋ/

вносити дієсл. **1.** (забирати щось звідкись) carry away [off, out] /'kæri ə'weɪ [ɒf US: ɔ:f, aʊt]/ **2.** (пропонувати на обговорення) submit /səb'mɪt/: bring* up /brɪŋ ʌp/: ~ щось на обговорення submit [bring up] smth for discussion

~ резолюцію pass a resolution; ~ рішення decide

вноска ж. (під текстом) footnote /fʊt nəʊt/

винятков|ий прикм. **1.** (надзвичайний) exceptional /ɪk'sepʃənl/: за ~их обставин under exceptional

circumstances **2.** (поодинокий) unique /ju:'ni:k/; solitary /'sɒlɪtrɪ US: 'sɒlɪteri/: ~ий випадок solitary case **3.** (неперевішений) surpassing /sə'pɑ:sɪŋ US: sə'pæsiŋ/

ВИНЯТ|ОК ч. exclusion /ɪk'sklu:zɪn/: за ~ком *чогось* to the exclusion of *smth*; exception /ɪk'sepʃn/: без ~ку without exception; ~ок із правила an exception from the rule; за кількома ~ками with few exceptions; за поодинокими ~ками with rare exceptions; зробити ~ок make an exception; як ~ок as an exception; by way of exception

за ~ком but; apart from; with the exception; except for [that]; *амер.* aside from; за ~ком **того, що** except in so far as; save that

ВИПАДКОВ|ИЙ прикм. **1.** (непередбачений) accidental /,æksɪ'dentl/; casual /'kæʒʊəl/: ~а обставина accidental [casual] circumstance; occasional /ə'keɪʒnəl/: ~ий читач occasional reader **2.** (нерегулярний) chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: arbitrary /'ɑ:bitrəri US: 'ɑ:bitreri/

3. (поодинокий) sporadic /spə'rædɪk/

4. (без порядку) haphazard /hæp'hæzəd/: ~ий підбір матеріалу haphazard selection of material

ВИПАДКОВ|ІСТЬ ж. **1.** chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: залежати від ~остей be governed by chance; haphazard /hæp'hæzəd/ **2.** (прикра) accident /'æksɪdənt/

це не ~ість it is no coincidence

ВИПАДКОВО присл. **1.** accidentally /,æksɪ'dentəlɪ/; by chance /baɪ tʃɑ:ns (US: tʃæns)/: ми довідалися про це зовсім ~ we got on to it quite by

chance; casually /'kæʒʊəlɪ/ **2.** (між іншим) incidentally /,ɪnsɪ'dentlɪ/

~ згадувати про *щось* make casual mention of *smth*

ВИПАД|ОК ч. **1.** case /keɪs/: і в цьому ~ку in which case; case; на ~ок in case; розглядуваний ~ок the case in question [on hand]; у ~ках, коли... in cases where...; це той ~ок, який було розглянуто раніше this is the case that was dealt with before; instance /'ɪnstəns/: для цього ~ку for the present instance; у кожному окремому ~ку in each separate instance; chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: скористатися ~ком take a chance **2.** (привід, можливість) occasion /ə'keɪzɪn/: в урочистих ~ках on solemn occasions **3.** (подія) event /ɪ'vent/; occurrence /ə'kɒrəns/: рідкісний ~ок a rare occurrence **4.** (нагода) opportunity /,ɒpə'tju:nəti US: ,ɒpə'tu:nəti/ **5.** (прикрий) accident /'æksɪdənt/: нещасний ~ок у школі school accident

аварійний [нагальний] ~ок emergency; ідеалізований ~ок idealization; від ~ку до ~ку occasionally; нещасний ~ок accident; в інших ~ках otherwise

ВИПЕРЕДЖАННЯ, ВИПЕРЕДЖЕННЯ с. lead(ing) /'li:d(ɪŋ)/; advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; advancing /əd'vɑ:nsɪŋ US: əd'vænsɪŋ/

ВИПЕРЕДЖАТИ дієсл. **1.** lead* /li:d/; advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; surpass /sə'pɑ:s US: sə'pæs/ **2.** (залишити позаду) leave* behind /li:v bɪ'haɪnd/

~ в розвитку outgrow

ВИПИСК|А ж. extract /ɪk'strækt/; note /nəʊt/: робити ~и з підручника

copyout notes from a textbook
виписувати дієсл. **1.** (робити виписки) extract /ɪk'strækt/; write* out /raɪt aʊt/ **2.** (замовляти) order /'ɔ:də:/; write* for /raɪt fəʔ/

вплива|ти дієсл. (бути наслідком) be* a consequence of *smth* /bi: ə 'kɒnsɪkwəns (US : 'kɒnsɪkwəns) əv/; follow from /'fɒləʊ frəm/; imply /ɪm'plai/: звідси ~є ... from this it follows...; this implies that...; ensue /ɪn'fʊə/: звідси не ~є, що ... it does not ensue that ...

безпосередньо ~ти follow at once;
який ~є ensuing; derivative

виправдання с. **1.** justification /ˌdʒʌstɪfɪ'keɪʃn/: знайти ~ чомусь find justification for *smth* **2.** (нідстава) warranty /'wɒrəntɪ US: 'wɔ:rəntɪ/ **3.** (дій) warrant /'wɒrənt US: 'wɔ:rənt/ **4.** (доказ, аргумент) plea /pli:/

виправд|овувати дієсл. **1.** (застосування, використання чогось) justify /ˌdʒʌstɪfaɪ/: ~ати надії свого вчителя justify the hopes of *one's* teacher; ніщо не може ~ати таку недбалість/поведінку nothing can justify such negligence/conduct; warrant /'wɒrənt US: 'wɔ:rənt/

2. (доводити допустимість, можливість чогось) prove /pru:v/: ~овувати себе (про метод тощо) prove *its* value: цей метод ~ав себе на практиці this method has proved its value in practice

~овувати надії answer hopes; ~ати очікування аудиторії live up to the audience's expectations

виправлен|ий прикм. **1.** corrected /kə'rektɪd/; redressed /rɪ'drest/: визнана

помилка є наполовину ~ою a fault confessed is half redressed **2.** (уточнений) revised /rɪ'vaɪzd/: ~є і доповнене видання revised and enlarged edition

виправлен|ня с. **1.** correction /kə'rekʃn/: ~ня дефектів мовлення дітей correction of children's speech defects; ~ня недоліків у дитини correction of a child's shortcomings; ~ня помилок correction of errors; редакційні ~ня verbal correction **2.** (тексту) emendation /ˌi:men'deɪʃn/: рукопис із безліччю ~ь manuscript fully of emendations

виправляти дієсл. **1.** reclaim /rɪ'kleɪm/; redress /rɪ'dres/ **2.** (помилки) correct /kə'rekt/: ~ помилку correct an error; ви вже усе виправили? have you corrected everything? **3.** (текст) emend /ɪ'mend/

виправлятися дієсл. (уточнювати вислів) correct *oneself* /kə'rekt/

виправн|ий прикм. correctional /kə'rekʃnəl/: ~а освіта (осіб, які утримуються у виправних закладах) correctional education; ~ий заклад correctional institution

~о-виховний центр для неповнолітніх detention centre (амер. center); ~о-трудоий будинок reformatory

випробний прикм. **1.** (призначений для здійснення випробувань) test(ing) /test(ɪŋ)/ **2.** (пробний) experimental /ɪk'sperɪ'mentl/; trial /'traɪəl/: ~ термін a trial [probation] period

випробовувати дієсл. test /test/: ~ нові методи try new methods; put [subject] *smth* to test /pʊt [səb'dʒekt] ..

tə test/; sample /sɑ:mpl/ US : sæmpl/; try out /traɪ aʊt/

випробуваний *прикм.* **1.** (на-дійний) -proved /pru:vd/; -proven /pru:vn/: ~ часом time-proven; tested /'testɪd/: ~ засіб tested expedient **2.** (що пройшов випробовування) -proved /pru:vd/; -tested /'testɪd/: ~ на моделі model-tested

випробовування, випробування *с.* **1.** test /test/: кваліфікаційне ~ aptitude test; не пройти ~ fail (the) tests; піддавати *щось* випробуванню test *smth*; проводити ~ carry out a test; run a test **2.** (сукупність дій) testing /'testɪŋ/ **3.** (перевірка) check /tʃek/ **4.** (у теорії ймовірностей) trial /'traɪəl/; try /traɪ/

випуск *ч.* **1.** (обсяг виробництва) output /'aʊtpʊt/ **2.** (номер друковано-го видання) issue /'ɪʃu:/: ювілейний ~ anniversary issue **3.** (видання) edition /i'diʃn/: спеціальний ~ one-off [special] edition **4.** (студентів) graduation /,grædʒʊ'eɪʃn/: загальний ~ цього року total graduation of this year

випускати *дієсл.* **1.** let* out /let aʊt/ **2.** (пропускати частину тексту тощо) omit /ə'mɪt/: ~ частину тексту omit a portion of the text **3.** (виготовляти) make* /meɪk/; produce /prə'dju:s/ US: prə'du:s/; turn out /tʒ:n aʊt/ **4.** (видавати, публікувати) bring* *smth* out /brɪŋ .. aʊt/; issue /'ɪʃu:/: книгу буде випущено накладом лише у 200 примірників the book is to be issued in an edition limited to 200 copies **5.** (давати кваліфікацію) turn out /tʒ:n aʊt/: ~ кваліфікованих фахівців

turn out qualified specialists; graduate /'grædʒʊeɪt/

~ *щось із виду* leave [put] *smth* out of account

випускний *прикм.* graduating /,grædʒʊ'eɪtɪŋ/: ~ клас/курс graduating class/ course; graduation /,grædʒʊ'eɪʃn/: ~ іспит graduation examination

випускник *ч.* (школи) school-leaver /'sku:l' li:vəʃ/: (вищого навчального закладу) graduating student /,grædʒʊ'eɪtɪŋ 'stju:dnt (US : 'stu:dnt)/; graduate /'grædʒʊeɪt/: ~ університету graduate of a university

виражати *дієсл.* **1.** express /ɪk'spres/: ~ свої думки в письмовій/ усній формі express *one's* thoughts in writing/speech; ~ *щось* у відсотках *чогось* express *smth* as a percentage of *smth* **2.** (показувати, давати вираз) show /ʃəʊ/: ~ залежність у вигляді формули show a dependence in the form of a formula; manifest /'mænɪfest/: ~ бажання робити *щось* manifest a desire to do *smth*

виражатися *дієсл.* **1.** be* expressed /bi: ɪk'sprest/ **2.** (виявлятися) manifest *oneself* /'mænɪfest/: ця тенденція виразилася в *чомусь* the tendency manifested itself in *smth*; appear as /ə'pɪə əz/; appear in the form of /ə'pɪə ɪn ðe fɔ:m əv/

виражений *прикм.* expressed /ɪk'sprest/: ~ через *щось* expressed in terms of *smth*; marked /mɑ:kt/; pronounced /prə'naʊnst/: яскраво ~ strongly pronounced

~ у кількісній/якісній формі quantified/qualitative

вираз ч. (у різн. знач.) 1. expression /ɪk'spreʃn/: ідіоматичний/фігуральний ~ idiomatic/ figurative expression; ~ вигляду... an expression of the form...

2. (висловлення) statement /'steɪtmənt/

виразний прикм. 1. expressive /ɪk'spresɪv/: ~і рухи expressive movements; impressive /ɪm'presɪv/: ~ий жест impressive gesture 2. (ясний, чіткий) distinct /dɪ'stɪŋkt/: ~а схильність до чогось distinct inclination toward smth; clear /kliə/: 3. (промовистий) interjectional /,ɪntə'dʒekʃənl/

виразність ж. 1. expressiveness /ɪks'presɪvnɪs/: ~ чиеїсь мови expressiveness of one's language 2. (ясність, чіткість) clearness /'kliənɪs/: distinctness /dɪ'stɪŋktnɪs/

виразно присл. 1. expressively /ɪk'spresɪvli/ 2. (чітко) distinctly /dɪ'stɪŋktli/: clearly /'kliəli/

вирішальний прикм. 1. (ключовий) crucial /'kru:ʃl/: ~е випробування crucial test; ~ий момент crucial moment 2. (визначальний) determinant /dɪ'tɜ:mɪnənt/ 3. (остаточний) conclusive /kən'klu:sɪv/: decisive /dɪ'saɪsɪv/: final /'faɪnl/

~ий доказ finisher; clincher; ~ий фактор determinative; determinant

вирішений прикм. 1. decided /dɪ'saɪdɪd/: resolved /rɪ'zɒlvd/ 2. (визначений) determined /dɪ'tɜ:mɪnd/: settled /setld/

вирішування, вирішення с. 1. decision-making /dɪ'sɪʒn'meɪkɪŋ/ 2. (питання тощо) answer /'ɑ:nsə/ US: 'ænsə/: dispatch /dɪ'spætʃ/

можливість вирішення (проблеми тощо) solubility

вирішувати дієсл. 1. (обирати напрям дії) decide /dɪ'saɪd/: вам ~вати it is for you to decide; ~вати питання по суті decide the question on its merits 2. (досі не вирішене питання, проблему) tackle /'tækl/:

~вати проблему з допомогою нового підходу tackle a problem again using a new pitch; settle /setl/: це ~ує питання that settles the matter; ще нічого не вирішено there's nothing settled; solve /sɒlv/: ~вати питання [проблему] settle [solve] the problem

виробляння, вироблення с. 1. (процес виготовлення) making /'meɪkɪŋ/: production /prə'dʌkʃn/ 2. (планування) elaboration /ɪ,læbə'reɪʃn/: ~узгоджених заходів elaboration of coordinated measures

виробляти дієсл. 1. draw* up /drɔ: ʌp/: ~ умови draw up provisions; elaborate /ɪ'læbə'reɪt/: ~ динамічний стереотип псих. elaborate the dynamic stereotype; ~ рефлекс псих. elaborate a reflex; ~ умовні реакції на щось псих. elaborate conditioned responses to smth

2. (інструкції, настанови тощо) work out /wɜ:k aʊt/: ~ єдині вимоги work out uniform requirements [demands]

4. (виготовляти) make* /meɪk/: produce /prə'dju:s/ US: prə'du:s/: yield /ji:ld/

виробництво с. 1. (діяльність) production /prə'dʌkʃn/: вивчення методів сучасного ~а study the modern production methods 2. (виготовляння, виробляння) yielding /'ji:ldɪŋ/ 3. (галузь) industry /'ɪndəstri/: навчання на ~і training within the industry

навчатися без відриву від ~а study while in service

виробничий *прикм.* production /prə'dɒkʃn/: ~а нарада conference on production; production meeting; ~ий досвід production experience; industrial /ɪn'dʌstriəl/: ~е навчання industrial training; ~ий процес industrial process

~а практика студентів practical training for students

виростати *дієсл.* 1. grow* /grəʊ/ 2. (*перен. поставати*) arise* /ə'raɪz/; appear /ə'pɪə/ 3. (*набувати певних якостей*) become* /bɪ'kʌm/

висвітлювати *дієсл.* 1. *перен.* illuminate /ɪ'lu:mɪneɪt/; throw* light on *smth* /θrəʊ laɪt ɒn/ 2. (*пояснювати*) elucidate /ɪ'lu:sɪdeɪt/

вислизати *дієсл.* 1. slip out /slɪp aʊt/ 2. (*не триматися в пам'яті; з-під уваги тощо*) elude /ɪ'lu:d/

вислів *ч.* 1. expression /ɪk'spreʃn/; statement /'steɪtmənt/ 2. (*афоризм, прислів'я*) dictum /'dɪktəm/ (*pl.* dictums /'dɪktəms/, dicta /'dɪktə/)

висловлення *с.* 1. (*подяки тощо*) rendering /'rendərɪŋ/

висловлювання *с.* 1. expression /ɪk'spreʃn/: ~ своїх думок the expression of *one's* thoughts; utterance /'ʌtərəns/: двозначне ~ Delphic(al) utterance 2. (*думка*) opinion /ə'pɪnɪən/ 2. (*судження*) statement /'steɪtmənt/; sentence /'sentəns/

висловлювати *дієсл.* 1. state /steɪt/; say* /seɪ/; express /ɪk'spres/: ~ свою думку про урок express *one's* opinion of the lesson 2. (*припущення*) put* /pʊt/; suggest /sə'dʒest/: ~ припущення suggest a supposition 3. (*виражати словами*) voice *smth*

/'vɔɪs/; tell* /tel/ 4. (*адресувати*) direct /dɪ'rekt/: мені хотілося б висловити кілька критичних зауважень авторові цієї статті I would direct some critical remarks to the author of the article

~ думку advance an opinion; ~ свою думку про *щось* give *one's* view on *smth*

висловлюватися *дієсл.* speak* about [of, out] /spi:k ə'baʊt [əv, aʊt]/: ~ з питання speak of the subject of *smth*

вислухувати *дієсл.* 1. hear* /'hɪə/; listen (to) /'lɪsn (tə)/: уважно ~ відповідь учня listen attentively to the pupil's answer 2. (*до кінця*) hear* out /'hɪər aʊt/

виснов|ок *ч.* 1. (*результат роботи*) conclusion /kən'klu:ʒn/: ~ок екзаменаційної комісії conclusion of the examining board; доходити [приходити до] ~ку arrive at a conclusion; зробити власний ~ок про *щось* draw *one's* own conclusion(s) about *smth*; робити передчасні ~ки be beforehand in *one's* conclusions; остаточний/попередній/правильний/хибний ~ок resulting/initial/correct/false conclusion; ваш ~ок не підтверджується фактами your conclusion is not supported by the facts; ми дійшли ~ку... we have come to the conclusion...; findings /'faɪndɪŋz/: ~ки дисертації thesis findings 2. (*умовивід*) deduction /dɪ'dɒkʃn/: логічний/остаточний ~ок logical/resulting deduction; inference /'ɪnfərəns/: обґрунтований ~ок valid inference; decision /dɪ'sɪʒn/: хоч ~ки й були важливими, вони не вирішу-

вали проблеми important as were the decisions, they did not solve the problem **3.** (наслідок) corollary /kə'ɒləəri US: 'kɒrələri/: логічний ~ок logical corollary

~ки (комісії тощо) findings; ~ок фахівця opinion; find; judge; здатність робити ~ки discursive reason; робити ~ок draw a conclusion [an inference]; conclude; робити ~ок за індукцією induce

високий прикм. **1.** (великий – про швидкість, продуктивність тощо) high /haɪ/: ~ рівень знань high standard of knowledge **2.** (про якість) fine /faɪn/

високообдарований прикм. highly gifted /'haɪli 'gɪftəd/

високорозвинений прикм. advanced /əd'va:nst US: əd'vænst/: highly developed /'haɪli di'veləpt/

виставка ж. exhibition /,eksɪ'bɪʃn/: ~ дитячого образотворчого мистецтва exhibition of children's pictorial and plastic art; show /ʃəʊ/: ~ іграшок toy show; молодіжна технічна ~ youth engineering show

виставковий прикм. /,eksɪ'bɪʃn/: ~ зал exhibition hall; display /dɪ'spleɪ/: ~ стенд display stand

виставляти дієсл. **1.** (розміщувати для огляду) post /pəʊst/: display /dɪ'spleɪ/ **2.** (експонувати) exhibit /ɪg'zɪbɪt/: expose /ɪk'spəʊz/

вистача|ти дієсл. suffice /sə'faɪs/: be* sufficient [enough] /bi: sə'fɪʃnt [ɪ'nʌf]/

~ти на якийсь час last for so-many days/years; не ~ти not be enough; lack

виступ ч. **1.** (промова) speech

/spi:ʃ/: дозвольте мені почати свій ~ let me start my speech **2.** (заява) statement /'steɪtmənt/

короткий ~ із місця contribution from the floor

виступати дієсл. **1.** (публічно) speak* /spi:k/: ~ від імені когось speak in the name of smb; speak on behalf of smb **2.** (з доповіддю, особл. науковою) present /prɪ'zent/: read* /ri:d/ **3.** (із заявою, пропозицією) advance /əd'va:ns US: əd'væns/

висувати дієсл. **1.** (ідею, гіпотезу тощо) advance /əd'va:ns US: əd'væns/: ~ гіпотезу/теорію advance a hypothesis/theory; adduce /ə'dju:s US: ə'du:s/: ~ доказ/аргумент adduce a proof/an argument; put* [set*] forward (in) /put [set] 'fɔ:wəd (ɪn)/: ~ на перший план put in the forefront; питання було висунуте на обговорення the matter was brought forward at the meeting; propose /prə'pəʊz/ **2.** (пропонувати чиясь кандидатуру) advance; propose **3.** (на вищу посаду) recommend smb for promotion /,rekə'mend .. fə' prə'məʊʃn/

~ гіпотезу про існування чогось hyphotesize smth

висхідний прикм. **1.** ascendant /ə'sendənt/: ascending /ə'sendɪŋ/: ~е упорядкування ascendant [ascending] ordering **2.** (що зростає) increasing /ɪn'kri:ʃɪŋ/

витончений прикм. (вишуканий) refined /rɪ'faɪnd/: ~ метод refined method; sophisticated /sə'fɪstɪkeɪtɪd/

витрати мн. **1.** (вартість) expenses /ɪk'spensɪz/: costs /kɒsts US: kɔ:sts/ **2.** (споживання) expenditure

/ɪk'spendɪtʃəʔ/: мінімальні ~ часу та енергії a minimum expenditures of time and energy; consumption /kən'sʌmpʃn/: ~ енергії на щось expenditure [consumption] of energy to do [in doing, on doing] *smth*

витратний *прикм.* (про *material*) expendable /ɪk'spendəbl/

витрачання *с.* **1.** spending /'spendɪŋ/ **2.** (споживання) consuming /kən'sju:mɪŋ US: kən'su:mɪŋ/; consuming /kən'sʌmpɪŋ/

витрача|ти *дієсл.* **1.** spend* /spend/: молоді науковці ~ють дуже багато часу на роботу, що не стосується науки young scientists spend too much time on extra-scientific affairs; expend /ɪk'spend/: ~ти час на щось expend time in doing *smth* **2.** (споживати) consume /kən'sju:m US: kən'su:m/; use up /ju:z ʌp/

~ ти марно waste

витрачатися *дієсл.* be* spent /bi: spent/

витрачений *прикм.* spent up /spent ʌp/; consumed /kən'sju:md US: kən'su:md/

втривалий *прикм.* enduring /ɪn'dʒʊəriŋ US: ɪn'doəriŋ/

втривал|ість *ж.* endurance /ɪn'dʒʊərəns US: ɪn'doərəns/: виховання ~ості cultivating [cultivation, training] of endurance

втримк|а *ж.* (самовладання) self-possession /self pə'zefn/; self-control /self kən'trəʊl/: розвивати ~у у дітей develop self-control in children

втримувати *дієсл.* **1.** (зносити дію чогось) bear* /beəʔ/; carry /'kæri/; withstand* /wɪð'stænd/ **2.** (пропускати,

нести) carry /'kæri/; pass /pɑ:s US: pæs/: ~ випробування (успішно) pass a test

3. (зберігати на заданому рівні) control /kən'trəʊl/; hold* /həʊld/; keep* /ki:p/

~ перевірку часом stand the test of time

витяг *ч.* extract /ɪk'strækt/: ~ з протоколу extract from the minutes; extraction /ɪk'strækʃn/; excerpt /ek'sɜ:pʃn/

вихід *ч.* **1.** (відношення результату до затрат) (cost-to-product) ratio /kɒst (US: kɔ:st) tə 'prɒdʌkt 'reɪʃiəʊ/; yield /ji:ld/ **2.** (із друку) publication /ˌpʌblɪ'keɪʃn/ **3.** (періодика) issue /'ɪʃu:/ **4.** (зі становища) way out /weɪ aʊt/: існує якийсь інший ~ there exists some other way out; чи є якийсь ~? is there any way out?

~ у відставку resignation; знаходити ~ solve; **інший** ~ (зі становища) alternative

виховальн|ий *прикм.* educational /ˌedʒʊ'keɪʃnəl/: ~і відносини educational relations; educative /ˌedʒʊ'keɪtɪv/

вихованець *ч.* pupil /pju:pl/: ~ школи-інтернату boarding-school pupil; (школи тж) disciple /'dɪspl/; (який навчався колись у цьому ВНЗ) alumnus /ə'lʌmnəs/ (*pl.* alumni /ə'lʌmnaɪ/)

~ дитячого будинку inmate of a children's house

вихован|ість *ж.* breeding /'brɪ:dɪŋ/: високий/низький рівень ~ості high/low level of breeding

виховання *с.* **1.** upbringing /'ʌpbrɪŋɪŋ/: ввічливість і увага до оточуючих – ознака гарного

~ politeness and consideration for others are marks of a good upbringing; у вузькому розумінні ~ – планомірний вплив батьків і школи на виховання in a narrow sense upbringing is a systematic influence of parents and school on upbringing **2.** (сукупність знань, поглядів) education /ˌedʒʊˈkeɪʃn/: ~ характеру character education; ~ дошкільне/фізичне ~ pre-school/physical education; зміст/процес ~ content/process of education; складова ~ component part of education; володіти методами ~ та навчання be skilled in the technique of education and teaching [instruction]

~ дитини згідно з нормами суспільства acculturation; принципи ~ educational principles

вихователь ч. educator /ˈedʒoʊkeɪtə/: соціальний ~ social educator; master /ˈmɑːstər US: ˈmæstər/; tutor /ˈtjuːtər US: ˈtuːtər/: найняти вихователя для дітей hire a tutor for children; (жінка) mistress /ˈmɪstrɪs/

виховний прикм. educational /ˌedʒʊˈkeɪʃnəl/: ~а технологія educational technology; ~і заходи educational activities [undertakings]; використовувати щось із ~ою метою use *smth* with [for] educational purposes; мати велике ~е значення be of great educational value [significance]; educative /ˌedʒʊˈkeɪtɪv/: ~ий досвід an educative experience

виховна колонія reformatory [reform] school; **виховна робота** character building

виховувати дієсл. **1.** bring* up /brɪŋ ʌp/: ~ на свій лад [кшталт] bring up to hand **2.** (підготовляти) train /treɪn/: ~ з когось педагога train *smb* to be a teacher; educate /ˈedʒoʊkeɪt/: ~ засобами мистецтва educate through the media of art; ~ характер educate character **3.** (прищеплювати певні риси) foster /ˈfɒstər US: ˈfɔːstər/: ~ повагу до старших foster respect for *one's* elders; cultivate /ˈkʌltɪveɪt/: ~ самостійність cultivate self-reliance [self-dependence]; ~ художній смак cultivate artistic taste

виходити дієсл. **1.** (назовні чи за межі чогось) go* [come*] out /gəʊ [kʌm] aʊt/ **2.** (наставати, випливати) ensue /ɪnˈsjuː US: ɪnˈsuː/: що з цього ~ить? what will ensue from this?; result /rɪˈzʌlt/ **3.** (про друковане видання) appear /əˈpɪər/: issue /ˈɪʃuː/; be* published /biː ˈpʌblɪʃt/ **4.** (про час) elapse /ɪˈlæps/: pass; run* out /rʌn aʊt/ **5.** (базуватися на чомусь) start /stɑːt/: ~ячи з найпростішої точки зору starting from the most elementary viewpoint

~ити за межі outstep; outrun; ~ити за допускні межі fall outside the tolerable limits; ~ити за межі навчального плану overstep the limits of the curriculum; ~ити за межі теми deviate from the theme; wander off from the theme; ~ити з-під контролю run out of control; ~ити з ладу fail; go out of service; ~ити з ужитку go [fall] out of use; go [fall] into disuse; ~ячи з цього on this basis

виходовий прикм. output /ˈaʊtpʊt/: ~ пристрій комп. output device [unit]

вичерпний прикм. exhaustive

/ɪg'zɔ:stɪv/: ~е пояснення exhaustive explanation; comprehensive
/ˌkɒmpri'hensɪv/: ~а реферативна робота (що містить усю літературу з розглядуваного питання) comprehensive abstracting service

вичерпно присл. adequately /'ædɪkwətli/: ці питання вже були ~ обговорені these topics have already been adequately discussed

вичерпувати дієсл. exhaust /ɪg'zɔ:st/: ~ зміст теми exhaust a topic ~ **можливості** reach *one's* limit; reach the limit of *smth*; ~ **питання/ проблему** settle [close] a problem/matter; **час вичерпано** time is up

вишукувати дієсл. search [seek] for *smth* /sɜ:tʃ [si:k] fə:/; explore /ɪk'splɔ:/: ~ можливість чогось explore the possibility of *smth*; ~ всі можливості чогось explore all likely possibilities; find* out *smth* /faɪnd aʊt/

вище 1. higher /'haɪə/: і ~ and higher 2. (над, раніше) above /ə'bʌv/: розглянутий ~ discussed above; як зазначено ~ as stated above; beyond /bɪ'jɒnd/ 3. (про розмір, відстань по вертикалі) as high (as) /əz haɪ (əz)/: удвічі ~ (ніж...) twice as high (as...); уп'ятеро ~ (ніж...) five times as high (as...)

дивися ~ see above; *лат.* vide supra; **розташований** ~ superior

вищевикладен|ий прикм. foregoing /fɔ:'gəʊɪŋ/: above(-stated) /ə'bʌv('steɪtɪd)/: на підставі ~ого according to the above

вищезазначен|е с. the above /ðe ə'bʌv/: ~і факти the above facts; посилається на ~е refer to the above

вищезгадан|ий прикм. above (-mentioned) /ə'bʌv ('menʃnd)/: це правило є таким же важливим, як і ~е правило this rule is as important as the above rule

вищенаведений прикм. aforesaid /ə'fɔ:səɪtɪd/: cited above /'saɪtɪd ə'bʌv/

вищ|ий прикм. 1. (найвищий) superior /su:'pɪəriə/: ~ий рівень інтелекту superior intelligence

2. (про навчальні дисципліни, заклади) higher /'haɪə/: ~а математика higher mathematics; ~а школа higher school; ~ий навчальний заклад higher educational establishment

3. (про рослини, живі істоти) higher ~а нервова діяльність *псих.* higher nervous activity

~ий клас (у соціальній структурі) upper class

вияв ч. demonstration /ˌdemən'streɪʃn/: низький рівень вихованості характеризується низьким ~ом позитивного low level of breeding is characterized with a weak demonstration of positive things;

manifestation /ˌmænɪfes'teɪʃn/: це не щось інше, як ~ волі this is but the manifestation of will

виявлення, виявлення с.

1. disclosure /dɪs'kləʊʒə/: bringing out /brɪŋɪŋ aʊt/: ~ прогалин у навчанні bringing out gaps in *one's* education

2. (розкриття) detection /dɪ'tekʃn/: manifestation /ˌmænɪfes'teɪʃn/

виявля|ти дієсл. 1. bring* out *smth* /brɪŋ aʊt/: ~ти негативні риси у комусь bring out the worst in *smb*; повністю виявити чийсь потенціал bring out *one's* full potential; expose

/ɪk'spəʊz/: ~ти невігластво expose ignorance; reveal /rɪ'vi:l/: ~ти недоліки reveal the shortcomings; manifest /'mæɪnɪst/ 2. (демонструвати) disclose /dɪs'kləʊz/: ~ти інтереси, схильності, здібності учнів disclose the pupil's interests and gifts; exhibit /ɪg'zɪbɪt/: він виявив своє невігластво he exhibited his ignorance; show /ʃəʊ/: ~ти ознаки чогось show symptoms of smth 3. (установлювати) detect /dɪ'tekt/: виявити декілька помилок detect several mistakes; discern /dɪ'sɜ:n/: виявити справжні причини discern real causes; find* /faɪnd/: ми виявили низку помилок, які було пропущено we found a number of mistakes that had been overlooked; discover /dɪ'skʌvə/: ~ти обдарованих дітей discover gifted [talented] children

~ти схильність до чогось tend to smth

вияв|лятися дієсл. 1. come* to light /kʌm tə laɪt/; reveal oneself /rɪ'vi:l/: у процесі обговорення ~илося, що ... the discussion revealed the fact that ...; develop /dɪ'veləp/: ~ляється, що... it develops that...; turn out /tɜ:n aʊt/: ~илося, що ... it turned out that...; як ~илося as it turned out; transpire /træn'spaɪə/: незабаром ~илося, що цю проблему розуміли по-різному it soon transpired that there were the several conceptions of this problem 2. (проявлятися) manifest itself /'mæɪnɪst ɪt'self/: ця тенденція ~илася в ... the tendency manifested itself in ... 3. (випадково) happen /'hæpən/

від прийм. 1. (у різн. знач.) from /frəm/ 2. (про напрям, відстань, місце розташування) of /ɒv, əv/; мат. in /ɪn/; on /ɒn/: X залежить від B X depends on B 3. (з причини) with /wɪð/; for /fə/: from: страждати від спеки suffer from the heat 4. (проти) against /ə'genst/: from: захищати від чогось protect against [from] smth

відбирати дієсл. 1. (вибирати) choose* /tʃu:z/; select /sɪ'lekt/: ~ граматичний/лексичний матеріал select [choose] grammatical/lexical material 2. (краще з чогось) cream off /kri:m ɒf (US: ɔ:f)/: ~ кращих учнів для спеціальних шкіл cream off the best pupils and send them to special schools; ~ кращі роботи учнів на виставку cream off the best works of the pupils for the exhibition

відбиток ч. 1. (відображення) (re)presentation /,reprɪzen'teɪʃn/ 2. (статті) reprint /,rɪ'prɪnt/ 3. поліграф. impression /ɪm'preʃn/; print /prɪnt/

відбір ч. 1. (вибирання) choice /'tʃɔɪs/; selecting /sɪ'lektɪŋ/: принципи відбору граматичного і лексичного матеріалу principles of selecting grammar and vocabulary material 2. (сортування) selection /sɪ'lektʃn/: біоценотичний ~ екол. biocenotic selection 3. (зразків) sampling /'sɑ:mplɪŋ US: 'sæmplɪŋ/

відбува|тися дієсл. be* /bi:/; come* (about) /kʌm (ə'baʊt)/; go* on /gəʊ ɒn/: що тут ~ється? what is going on here?; happen /'hæpən/: цього могло б і не відбутися (але відбулося) it might not have happened; occur /ə'kɜ:/: такі перетворення ~ються

значно частіше such transformations occur much more frequently

відбудова *ж.* re-establishment /,ri:is'tæblɪsmənt/; recovery /rɪ'klʌvəri/

відведений *прикм.* allotted /ə'lɒtɪd/; allocated /'æləkeɪtɪd/: час, ~ на курс/предмет time allocated [allotted] to a course/subject

відведення *с.* 1. (відбирання) tap(ring) /'tæp(ɪŋ)/ 2. (видалення) abstraction /əb'strækʃn/; discharge /dis'tʃɑ:dʒ/; disposal /dɪ'spəʊzl/; removal /rɪ'mu:vəl/

відвертати *дієсл.* 1. (убік) turn aside [away] /tʒ:n ə'saɪd [ə'wei]/ 2. (запобігати) prevent /prɪ'vent/; preclude /prɪ'klu:d/ 3. (відволікати) distract /dɪ'strækt/: відвернути увагу від чогось distract mind from smth

відвертний *прикм.* 1. frank /fræŋk/: ~е зізнання frank confession 2. (чесний, правдивий) honest /'ɒnɪst/: я буду з вами повністю ~им I'll be quite honest with you

відвертість *ж.* frankness /'fræŋknɪs/

відверто *присл.* frankly /'fræŋkli/: ~ кажучи frankly speaking; candidly /'kændɪdli/

відвідуваність *ж.* attendance /ə'tendəns/: нерівномірна/повна/погана/середня ~ість spotty/perfect/ poor/average attendance; вести облік ~ості record daily attendance

відвідування *с.* attendance /ə'tendəns/: ~ школи є обов'язковим attendance at school is compulsory; вільне ~ занять voluntary attendance; звільняти від ~ школи exempt from attendance at school

відвідувати *дієсл.* 1. visit /'vɪzɪt/: взаємно ~ уроки visit the lessons of other teachers; ~ музеї/театри visit museums/theatres 2. (лекції тощо) attend /ə'tend/: ~ збори/уроки /школу attend meetings/lessons/school; він відвідав дві-три лекції he attended two or three lectures

відвідувач *ч.* visitor /'vɪzɪtə/: розписатися у книзі ~ів inscribe name in a visitor's book; guest /gest/

відволікати *дієсл.* (у різн. знач.) distract /dɪ'strækt/: ~ учня від роботи distract a pupil from work; draw* away /drɔ: ə'wei/: ~ когось від роботи draw smb away from his work; ~ чиясь увагу від чогось draw away smb's attention from smth

відволікатися *дієсл.* 1. (від плану тощо) digress (from) /daɪ'gres (frəm)/: ~ від плану digress from the plan 2. (про увагу) wander /'wɒndə/: не відволікайтеся від теми don't wander from the subject

відгалуження *с.* branch(ing) /'brɑ:ntʃ(ɪŋ)/: англійська мова є ~м групи германських мов English is a branch of the Germanic family of languages

відгалужувати *дієсл.* branch off /brɑ:ntʃ ɒf (US: ɔ:f/

відгук *ч.* 1. (офіційний) testimonial /,testɪ'məʊniəl/ 2. (рецензія) review /rɪ'vju:/: написати ~ про прочитану книгу write a review on a book read 3. (думка, оцінка) opinion /ə'pɪnɪn/: дати попередній ~ на дисертацію give a first [preliminary] opinion on a thesis 4. (сигнал у відповідь) response /rɪ'spɒns/

відгукуватися дієсл. (відпові-
дати) answer /'a:nsəʳ US: 'ænsəʳ/;
echo /'ekəʊ/; respond (to) /rɪ'spɒnd (tə)/

відавати дієсл. (вертати) give*
smth back /gɪv .. bæk/; return /rɪ'tʌ:n/
~ до школи put [send] to school;
~ належне give credit for; (комусь)
render smb his due; ~ перевагу комусь
show [give] preference to smb; ~
розпорядження issue an order

віддалений прикм. distant
/'dɪstənt/; remote /rɪ'məʊt/; far (away)
/fɑ:ʳ (ə'wei)/

віддалі ж. 1. distance
/'dɪstəns/: на ~і at a distance 2. (між
предметами) space /speɪs/; interval
/'ɪntəvl/ 3. (довжина) length /leŋθ/:
на ~і витягнутої руки at arm's length

на великій ~і один від одного wide
apart; на рівній ~і equally spaced

віддзеркалювати дієсл. 1. (світло,
тепло тощо) reflect /rɪ'flekt/ 2. (відо-
бражати) (re)present /,(re)'pri:zənt/;
display /dɪ'spleɪ/

відділ ч. 1. (секція) section /'sekʃn/
2. (установи) department /dɪ'pɑ:tmənt/:
~ освіти department of education
3. (газети, журналу) section /'sekʃn/

відділення с. 1. (дія) separation
/ˌsepə'reɪʃn/; segregation /ˌsegrɪ'geɪʃn/
2. (філія) branch /brɑ:ntʃ/
3. (установа) department /dɪ'pɑ:tmənt/:
заочне ~ correspondence department

відділяти дієсл. 1. (розділяти)
separate /'sepəreɪt/; segregate
/'segrɪgeɪt/ 2. (один від одного) part
from /pɑ:t frəm/ 3. (одне слово від
іншого) set* off /set ɒf (US: ɔ:f)/

відеобібліотека videolibrary
/ˌvɪdɪəʊ'laɪbrəri (US: 'laɪbrəri)/

відеодиск ч. videodisc
/ˌvɪdɪəʊ'dɪsk/

відеозапис ч. videorecording
/ˌvɪdɪəʊrɪ'kɔ:dɪŋ/

відеокасета ж. videocassette
/ˌvɪdɪəʊkə'set/

відеомагнітофон ч. videorecorder
/ˌvɪdɪəʊrɪ'kɔ:dəʳ/

відеострічка ж. videotape
/ˌvɪdɪəʊ'teɪp/

відеотекст ч. videotext
/ˌvɪdɪəʊ'tekst/

від'ємний прикм. negative
/'negətɪv/

відзнак|а ж. 1. (ознака) sign
/saɪn/; mark /mɑ:k/: на ~у чогось to
mark the occasion of smth; distinction
/dɪ'stɪŋkʃn/: одержати диплом із ~ою
get a distinction diploma; get a diploma
cum laude 2. (нагорода) decoration
/ˌdekə'reɪʃn/

відзначати дієсл. 1. (враховувати)
mark /mɑ:k/; note /nəʊt/: слід відзна-
чити, що... it should be noted that...

2. (у вигляді запису) record /rɪ'kɔ:d/
3. (вирізняти, характеризувати)
distinguish /dɪ'stɪŋgwɪʃ/ 4. (наго-
роджувати) reward /rɪ'wɔ:d/;

award /ə'vɔ:d/: ~ премією award
[reward] with a prize 5. (знаменну
дату тощо) mark: ~ знаменну
дату mark a significant date; com-
memorate /kə'meməreɪt/: ~ річницю
commemorate the anniversary

відзначатися дієсл. (чим-небудь
від когось/чогось) differ /'dɪfə/; excel
/ɪk'sel/: бажання відзначитися desire
to excel

відкидати дієсл. 1. throw* off
/θrəʊ ɒf (US: ɔ:f)/; cast* away /kɑ:st

(US: kæst) ə'wei/ **2.** (відмовлятися) give* up /gɪv ʌp/; dismiss /dɪs'mɪs/ **3.** (відхилити щось) cast* smth aside [away] /..ə'saɪd../ **4.** (зіпнотезу, теорію) reject /rɪ'dʒekt/: ~ хибну теорію reject an erroneous [false] theory; deny /dɪ'naɪ/; discard /dɪ'skɑ:d/

відкла|дати дієсл. **1.** (вбик) put* aside [off] /put ə'saɪd [ɒf US: ə:f]/: нам доведеться ~сти це до наступного разу we shall have to put it off till next time; не ~дайте цього до .. don't put it off till ... **2.** (тимчасово припиняти) postpone /pə'spɒn/: вони наполягали на тому, щоб ~сти обговорення they insisted on postponing the discussion; reserve /rɪ'zɜ:v/: ~сти питання для подальшого обговорення reserve the subject for future discussion; set* aside /set ə'saɪd/: детальне обговорення цього методу ~дається до наступної глави detailed discussion of this method is delayed until the next chapter; adjourn /ə'dʒɜ:n/: комітет ~в розгляд цього питання the committee adjourned consideration of the question

відкривати дієсл. **1.** open /'əʊrən/: ~ дужки open the brackets; ~ нову школу open a new school **2.** (виявляти) detect /dɪ'tekt/; find* /faɪnd/ **3.** (виставку тощо) inaugurate /ɪ'nɔ:ɡjʊreɪt/ **4.** (робити відкриття) discover /dɪ'skʌvə/: ~ істини discover truths; ~ перспективних учнів (у науці) discover promising scholars
~ шлях clear the way

відкриватися дієсл. open /'əʊrən/
відкритий прикм. **1.** (у різн. знач.) open /'əʊrən/: ~е (навчальне) сере-

довище open (learning) environment; ~ий урок open lesson; залишити питання ~им leave the question open **2.** (незакритий) uncovered /,ʌn'kʌvəd/ **3.** (публічний, несекретний) overt /'əʊvz:t US: əʊ'vz:t/ **4.** (відвертий) frank /fræŋk/ **5.** (щирий) candid /'kændɪd/; sincere /sɪn'sɪə/

відкриття с. **1.** (дія) opening /'əʊrənɪŋ/: ~ конференції opening session of the conference **2.** (наукове) discovery /dɪ'skʌvəri/: важливе/ історичне ~ important/epoch-making discovery **3.** (пам'ятника, виставки тощо) inauguration /,ɪnɔ:ɡjʊ'reɪʃn/

важливе [епохальне] наукове ~ breakthrough; **робити** ~ discover; invent

відлік ч. **1.** (число, одержане з вимірювального пристрою) reading /'ri:dɪŋ/ **2.** (покази) indication /,ɪndɪ'keɪʃn/

система ~у (координат) frame of reference; reference frame

відлічувати дієсл. **1.** (брати покази приладу) take* a reading /teɪk ə 'ri:dɪŋ/ **2.** (лічити) count /kaʊnt/ **3.** (відміряти щось від чогось) measure smth from smth /'meʒəʃ.. frəm/; reckon /'rekən/

~ час keep time

відмежовуватися дієсл. dissociate oneself (from) /dɪ'səʊʃieɪt .. (frəm)/

відміна ж. **1.** (несхожість) distinction /dɪ'stɪŋkʃn/ **2.** (скасування) abolition /ə'bɒlɪʃn/: ~ плати за навчання abolition of education fees; cancellation /,kænsə'leɪʃn/: ~ заліку cancellation of a test **4.** грам. declination /,dekli'neɪʃn/

на відміну від чогось as distinct

[distinguished] from *smth*; unlike
відмінний *прикм.* **1.** (інший)
 diverse /daɪ'vɜ:s/; different /'dɪfrənt/
2. (від чогось) different [distinct]
 from *smth* /'dɪfrənt [dɪ'stɪŋkt] frəm/;
 distinguishing /dɪ'stɪŋwɪʃɪŋ/: ~а
 риса distinguishing feature **3.** (дуже
 добрий) excellent /'eksələnt/: ~а
 оцінка/поведінка excellent mark
 [grade]/conduct

~ий від інших variant

відмінник *ч.* (про учнів) excellent
 pupil /'eksələnt pju:pl/; (про студен-
 тів) excellent student /'eksələnt
 'stju:dnt (US: 'stu:dnt)/

~ народної освіти distinguished
 worker of public education

відмінність *ж.* **1.** (несхожість)
 difference /'dɪfrəns/: ~ість в умовах
 a difference in conditions; випадкові
 ~ості chance differences; у чому
 ~ість між цими словами? what's
 the difference between the words?;
 цими ~остями можна знехтувати
 these differences are negligible
2. (характерна ознака) distinction
 /dɪ'stɪŋkʃn/ **3.** (ледь помітна) subtlety
 /'sʌltɪ/

відмінок *ч.* грам. case /keɪs/:
 називний/родовий/давальний/
 знахідний/орудний/місцевий/
 кличний ~ nominative/genitive/dative/
 accusative/instrumental/prepositional/
 volative case; загальний/присвійний
 ~ the Common/Possessive Case

відмінювання *с.* грам. declension
 /dɪ'klenʃn/; (дієслова) conjugation
 /,kɒndʒu'geɪʃn/

відмінювати дієсл. грам. decline

/dɪ'klaɪn/; (дієслово) conjugate
 /'kɒndʒuɡeɪt/

відміняти дієсл. **1.** (скасовувати)
 abolish /ə'bɒlɪʃ/; cancel /'kænsəl/: ~
 лекцію /правило cancel a lecture/
 regulation **2.** (наказ, розпорядження
 тощо) countermand /,kaʊntə'ma:nd
 US: ,kaʊntə'mænd/ **3.** (виконання дії)
 undo* /ʌn'du: /

відмірювати, відміряти дієсл.
 measure out [off] /'meʒə' aʊt [ɒf US:
 ɔ:f]/: ~ порціями measure out in
 batches [in portions]

відмічати дієсл. **1.** (позначати)
 mark /mɑ:k/; record /rɪ'kɔ:d/; register
 /'redʒɪstə/ **2.** (звертати увагу) note
 /nəʊt/; mention /'menʃn/; state /steɪt/:
 необхідно також відмітити, що ... it
 should also be stated that ...

відмінний *прикм.* distinguishing
 /dɪ'stɪŋwɪʃɪŋ/; discriminative
 /dɪ'skrɪmɪneɪtɪv/; distinctive
 /dɪ'stɪŋktɪv/: ~і риси мови/стилю
 distinctive features of language/style

відмова *ж.* **1.** refusal /rɪ'fju:zl/:
 ~ від співробітництва refusal to
 co-operate; rejecting /rɪ'dʒektɪŋ/:
 ~ від методу rejecting the method
2. (вихід із ладу) failure /'feɪljə/ /
3. (скасування) cancel /'kænsəl/;
 cancellation /,kænsə'leɪʃn/ **4.** (від
 права) renunciation /rɪ'nʌnsɪ'eɪʃn/;
 release /rɪ'li:s/

відмовляти дієсл. (комусь у
 чомусь) refuse /rɪ'fju:z/; deny /dɪ'naɪ/

відмовлятися дієсл. **1.** refuse
 /rɪ'fju:z/: ~лятися від пропозиції
 refuse an offer; ~лятися зробити
 щось refuse to do *smth* **2.** (позбавляти
 себе чогось) give* up /gɪv ʌp/: ми були

вимушені ~итися від цієї думки we had to give up the idea; break* away /breɪk ə'wei/: ~итися від старих методів навчання break away from the ordinary methods of instruction

3. (від наміру, вчинку) depart /dɪ'pa:t/: ~лятися від звичного способу життя depart from *one's* usual mode of life **4.** (від плану) throw* over /θrəʊ ə'ʊvə/: **5.** (від гіпотези тощо) abandon /ə'bændən/: ~лятися від теорії abandon a theory; drop /drɒp/: ~лятися від гіпотези abandon [drop] a hypothesis; renounce /rɪ'naʊns/: ~лятися від своєї думки renounce *one's* point of view; ~лятися від спроби renounce [abandon] an attempt

віднесений прикм. **1.** (до класу, епохи тощо) referred (to) /rɪ'fɜ:d (tə)/ **2.** (пов'язаний) related /rɪ'leɪtɪd/

віднинні присл. henceforth /,hens'fɜ:θ/; henceforward /,hens'fɜ:wəd/

віднімання с. мат. subtraction /səb'trækʃn/

віднімати дієсл. мат. (щось від чогось) subtract *smth* from *smth* /səb'trækt .. frəm/

відновлений прикм. **1.** reclaimed /rɪ'kleɪmd/; renewed /rɪ'nju:d US: rɪ'nu:d/; rehabilitated /,rɪ:ə'bɪlɪteɪtɪd/ **2.** (відтворений у пам'яті) restored /rɪ'stɔ:d/

відновлювальний прикм. restoration /,restə'reɪʃn/

відновлення с. **1.** restoration /,restə'reɪʃn/ **2.** (діяльності, функціонування) resumption /rɪ'zʌmpʃn/; repair /rɪ'reə/: ~ емоційної рівноваги псих. repair of emotions; ~ здоров'я

repair of *one's* health **3.** (якостей, властивостей) recovery /rɪ'kʌvəri/: ~ даних data recovery; фізіологічне ~ physiological recovery

~ запасів чогось restocking; (stock) renewal; ~ сил recreation

відновлювати дієсл. **1.** restore /rɪ'stɔ:/: ~лювати текст restore the text

2. (діяльність, функціонування) resume /rɪ'zju:m US: rɪ'zu:m/: ~лювати дію ліцензії resume *one's* licence; ~лювати заняття resume studies; якщо буде можливо, ми ~имо роботу if possible we shall resume the work; recommence /,rɪ:kə'mens/

3. (діяльність, використовуючи нове устаткування, технологію тощо) renew /rɪ'nju: US: rɪ'nu:/

4. (попередній стан) backout /'bækaʊt/; renew: сон ~лює сили we renew our strength in sleep **5.** (вертати до норми) restore

~лювати запаси restock

відновлюватися дієсл. **1.** recover /rɪ'kʌvə/: be* restored /bi: rɪ'stɔ:d/

2. (у пам'яті) recur /rɪ'kɜ:/: come* back /kʌm 'bæk/

відносини мн. (взаємне спілкування) relations /rɪ'leɪʃn/: виробничі/дипломатичні ~ labour (амер. labor)/diplomatic relations; terms /tɜ:mz/

відносити дієсл. **1.** (вважати пов'язаним із чимось) attribute /ə'trɪbjʊ:t/ **2.** (класифікувати) class (with) /kla:s US: klæs (wɪð)/; class(ify) as /'klæs(ɪfaɪ) əz/

3. (до класу, розряду) refer to /rɪ'fɜ:tə/ **4.** (до певної епохи) date from /deɪt frəm/ **5.** (приписувати) attribute *smth* to /ə'trɪbjʊ:t .. tə/

~ щось на рахунок чогось attribute

smth to smth; ~ витрати на чийсь рахунок charge off (the) expenses over *smth*
відноситися дієсл. 1. relate /rɪ'leɪt/ 2. (до певної епохи) date from /deɪt frəm/

відносно|ий прикм. 1. (порівняльний) comparative /kəm'pærətɪv/; relative /'relatɪv/: ~а похибка виміру relative measurement error 2. (про одиниці виміру) per-unit /pɜ:r'ju:nɪt/: у ~их одиницях in per-unit

відносно|ість ж. 1. relativity /,relə'tɪvətɪ/: теорія ~ості theory of relativity 2. філос. relativism /'relatɪvɪzəm/

відносно¹ присл. 1. (до певної міри) relatively /'relatɪvli/; comparatively /kəm'pærətɪvli/

відносно² прийм. 1. (по відношенню до чогось) concerning /kən'sz:ɪnɪŋ/; with respect to *smth* /wɪð rɪ'spekt tə/: диференціювати ~ *x* differentiate with respect to *x* 2. (залежно від чогось) against *smth* /ə'genst/; about /ə'baʊt/

відношення с. 1. (дріб) ratio /'reɪʃəʊ/ 2. (залежність) relation(ship) /rɪ'leɪʃn(ʃɪp)/: мати ~я до чогось bear a relationship to *smth* 3. (ставлення) attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/: безтурботне ~я neglectful attitude; ~я, властиве молоді youthful attitudes 4. (аспект) aspect /'æspekt/; count /kaʊnt/

не мати ніякого ~я до чогось have no concern with *smth*; **по ~ю до чогось** against *smth*; **у всіх ~ях** in every count; on all account; throughout; **у деякому ~і** in a way; **у іншому ~і** otherwise; **у певному ~і** in a sense; **у цьому ~і** there; therein; for that matter

відображення, відображення с. 1. (незакінчена дія, процес) imagining /ɪ'mædʒɪnɪŋ/ 2. комп. displaying /dɪ'spleɪŋ/

відображати дієсл. 1. (подавати дані, інформацію) (re)present /(,re)prɪ'zent/ 2. (перев. візуально) display /dɪ'spleɪ/

відображений прикм. reflected /rɪ'flektɪd/; reflex /rɪ'fleks/

відображення с. 1. (невизначена дія, закінчена дія) reflection /rɪ'flekʃn/; image /'ɪmɪdʒ/ 2. (результат відображення) image /'ɪmɪdʒ/

віدوزва ж. appeal /ə'pi:l/; proclamation /,prɒklə'meɪʃn/

відокремлений прикм. 1. discriminate /dɪ'skrɪmɪneɪt/; detached /dɪ'tætʃt/; separate(d) /'sepəreɪt(ɪd)/ 2. (ізольований) isolated /'aɪsəleɪtɪd/

відокремлення с. 1. detachment /dɪ'tætʃmənt/; separation /,sepə'reɪʃn/: ~ школи від церкви separation of school from the church 2. (ізолювання) isolation /,aɪsə'leɪʃn/

відокремлювати дієсл. 1. (одну річ від іншої) part *smth* from *smth* /pɑ:t .. frəm/ 2. (розділяти) separate /'sepəreɪt/: ~ важливе від другорядного розм. separate the husk from the grain; segregate /'segrɪgeɪt/: ~ навчання хлопців і дівчат segregate the sexes in schools 3. (ізолювати) isolate /'aɪsəleɪt/ 4. (одну частину речення від іншої) set* off /set ɒf (US: ɔ:f)/

відокремлюватися дієсл. 1. secede /sɪ'si:di/; set* up on *one's* own /set ʌp ɒn .. əʊn/ 2. (роз'єднуватися) separate /'sepəreɪt/

відома: без/з ~ *когось* without/with the knowledge of *smb*; **брати щось до** ~ take *smth* into consideration; **доводити до** ~ *когось* bring to *smb*'s notice; notify *smb*

відомий *прикм.* **1.** (*знайомий*) familiar /fə'milɪəʃ/: ~ий спосіб familiar technique; known /nəʊn/: ~а на всю країну школа nationally known school; ~ий учням матеріал material known to pupils; ці методи виправлення помилок є добре ~ими these error recovery techniques are well known **2.** (*з негативного боку*) notorious /nəʊ'tɔ:riəs/ **3.** (*про особу*) noted /'nəʊtɪd/: of note /əv nəʊt/ **4.** (*знаменитий*) eminent /'emɪnənt/: prominent /'prɒmɪnənt/: distinguished /dɪ'stɪŋɡwɪʃt/

всесвітньо ~ий world-famous; **стати ~им** come to light

відомість *ж.* sheet /ʃi:t/: ~ з оцінками achievement sheet; облікова ~ tally(-)sheet; record /'rekɔ:d US: 'rekərd/: залікова [екзаменаційна] ~ academic record

відомо безособ. **1.** it is known /ɪt ɪz 'nəʊn/: ~, що ... it is known that...; як відомо ... as it is known... **2.** (*вставне слово*) naturally /'nætʃrəli/: of course /əv kɔ:s/

наскільки нам ~ to the best of our knowledge

відомості *мн.* **1.** (*вісті, дані*) news /nju:z US: nu:z/: information /,ɪnfə'meɪʃn/: достеменні [достовірні] ~і reliable information; згідно з одержаними ~ями... according to information received...; книга містить ~і з низки питань the book contains

information on a number of questions; нам бракує ~ей з цього питання we lack information on the subject **2.** (*знання*) knowledge /'nɒlɪdʒ/: за нашими ~ями to our knowledge

малознані ~і про щось out-of-the-way items of *smth*; **уривчасті ~і** snatches

відпадати дієсл. **1.** *перен.* wither away /'wɪðə ə'weɪ/ **2.** (*втрачати значення, силу за певних умов*) lose* validity /lu:z və'lɪdətɪ/

питання відпадає the question no longer arises; the question drops

відповідальний *прикм.* **1.** (*за щось*) responsible (for) /rɪ'spɒnsəbl (fəʃ)/: ви будете ~им за цю роботу we shall hold you responsible for the work; liable (for) /'laɪəbl (fəʃ)/ **2.** (*важливий*) primary /'praɪməri US: 'praɪmerɪ/: ~е завдання main [primary] task **4.** (*вирішальний*) critical /'krɪtɪkl/: ~а конструкція critical structure; crucial /'kru:ʃl/: ~ий момент у житті школи crucial point [moment] in the life of the school

бути ~им за щось be in charge of *smth*; be responsible for *smth*

відповідальність *ж.* responsibility /rɪ'spɒnsə'bɪlətɪ/: ~ість батьків parent responsibility; ~ість за доручену справу responsibility for the task [duty] assigned; брати на себе ~ість take the responsibility; зняти ~ість із *когось* relieve *smb* of *smb*'s responsibility; покласти ~ість на *когось* за *щось* lay [place] responsibility on *smb* for *smth*; формування ~ості здійснюється за схемою: знання – почуття – діяльність the formation of responsibility is realized in accordance

with the scheme: knowledge – feeling – activity; liability /ˌlaɪəˈbɪləti/: дисциплінарна/кримінальна ~ість disciplinary/criminal liability

відповідати дієсл. 1. (давати відповідь) answer /'ɑ:nʌsə/ US: 'ænsə/: ~дати на запитання answer question; ~дати з місця answer at *one's* seat; ~дати, не думаючи answer without thinking; ~дати ствердно answer in the affirmative; на це запитання важко ~сти that is a difficult question to answer; подумайте, перш ніж ~дати think first, then answer; reply /rɪ'plaɪ/: спробую ~сти на ваше запитання I will attempt a reply to your question 2. (відгукуватися) respond /rɪ'spɒnd/ 3. (нести відповідальність) be* responsible /bi: rɪ'spɒnsəbl/: ~дати за певну частину роботи be responsible for a specific part of the work 4. (чимось на щось) return /rɪ'tɜ:n/ 5. (узгоджуватися з чимось) agree /ə'grɪ:/: цитата не ~дає оригіналові the quotation does not agree with the original; be* in agreement [accordance] with *smth* /bi: ɪn ə'grɪ:mənt [ə'kɔ:dəns] wɪð/: ~дати віку дитини be in agreement with age of a child; ~дати істині be in accordance with the truth; meet* /mi:t/: ~дати вимогам часу meet the needs of the age; дисертація ~дає пред'явленим до неї вимогам the thesis meets the requirements; correspond /ˌkɔ:rɪ'spɒnd/ US: ˌkɔ:rɪ'spɒnd/: викладання навчального матеріалу повинно ~дати внутрішній логіці науки, яку вивчають teaching process must correspond to internal logic of the studied

science; один академічний рік ~дає 60 кредитам європейської кредитної системи, що є еквівалентним 1500-1800 навчальним годинам one academic year corresponds to 60 ECTS-credits that are equivalent to 1500-1800 hours of study

~дати урок say *one's* lesson; ~дати швидко (не задумуючись) give quick answers

відповідач ч. 1. responder /rɪ'spɒndə/: responder /rɪ'spɒnsə/

відповідний прикм. 1. (співвідносний з чимось) corresponding /ˌkɔ:rɪ'spɒndɪŋ/ US: ˌkɔ:rɪ'spɒndɪŋ/ 2. (застосовний до цієї ситуації) suitable /'su:təbl/: ~ий вимогам кандидат suitable applicant; proper /'prɒpə/ 3. (придатний) suitable: ~ий віку/здібностям/інтересам дитини suitable to the age/abilities/interests of a child 4. (нід нау) matching /'mætʃɪŋ/ 5. (підходящий) adequate /'ædɪkwət/: текст супроводжується ~им глосарієм text is supplemented by an adequate glossary; appropriate /ə'prəʊprɪət/: ~а процедура appropriate procedure

діяти ~им чином act accordingly

відповідність ж. 1. (співвідношення) correspondence /ˌkɔ:rɪ'spɒndəns/ US: ˌkɔ:rɪ'spɒndəns/: ~ість між звуком і фонетичним символом correspondence between sound and phonetic symbol 2. (нідпорядкування) compliance /kəm'plaɪəns/: привести у сувору ~ість із чимось bring into strict compliance with *smth*; conformity /kən'fɔ:məti/: у ~ості з інструкціями

in conformity with instructions **3.** (узгодженість) agreement /ə'grɪ:mənt/; accord(ance) /ə'kɔ:d(əns)/: методи навчання групуються у ~ості з джерелами інформації, логікою мислення та рівнем самостійності у процесі навчання the methods of education are grouped in accordance with sources of information, logic of thinking and level of independence in the cognition process **4.** (поєднуваність) match /mætʃ/: нечітка ~ість (перекладу тощо) fuzzy match **5.** (адекватність) adequacy /'ædɪkwəsi/: ~ість посади adequacy for the job

СТАВИТИ У ~ІСТЬ чомусь assign *smth* to *smth*; associate *smth* with *smth*; make *smth* correspond to *smth*; place [put] *smth* in correspondence with *smth*; set up a correspondence between...

ВІДПОВІДНО присл. accordingly /ə'kɔ:dɪŋli/; respectively /rɪ'spektɪvli/; correspondingly /,kɔ:rɪ'spɒndɪŋli US: ,kɔ:rɪ'spɒndɪŋli/

~ до чогось as consistent with; in accord with; in accord(ance) [line] with *smth*

ВІДПОВІДЬ ж. answer /'ɑ:nsəʳ US: 'ænsəʳ/: ~ на запитання an answer to a question; машинальна/незрозуміла/неправильна/обґрунтована/правильна/шукана ~ mechanic/ambiguous/misleading/ legitimate/right/ desired answer; письмова/усна ~ written/oral answer; дати/одержати ~ give/get an answer; зразок відповіді model answer; запитання, що потребує короткої відповіді short-answer question; продумати відповідь think [reason] out one's answer;

чекати на ~ wait for an answer; reply /rɪ'plaɪ/; сказати щось у ~ say *smth* in reply; response /rɪ'spɒns/: у ~ на ваш запит in response to your inquiry; replication /,replɪ'keɪʃn/: швидка і стисла ~ quick and concise replication; return /rɪ'tʃ:z:n/

РЕАКЦІЯ У ~ псих. response reaction

ВІДПОЧИВАТИ дієсл. **1.** rest /rest/ **2.** (поновлювати сили) recreate /rɪ:kri'eɪt/

ВІДПОЧИН|ОК с. rest /rest/: заслужений/короткий ~ок deserved/short rest; заняття слід чергувати з ~ком study should be sandwiched with periods of rest; repose /rɪ'pəʊs/: працювати без ~ку work without repose; recreation /,rekri'eɪʃn/: кімната ~ку recreation room; сприятливі умови для ~ку facilities for recreation; relaxation /,rɪ:læks'eɪʃn/: ~ок після робочого дня relaxation after the day's toil

ВІДПРАВЛЯТИ дієсл. **1.** (засобами зв'язку) send* /send/ **2.** (поштою тж) mail /meɪl/ **3.** (відряджати) expedite /ɪk'spi:d/

ВІДПУСКАТИ дієсл. **1.** (надавати у розпорядження) issue /'ɪʃu:/ **2.** (звільнювати, зменшувати) release /rɪ'li:s/ **3.** (послаблювати) relax /rɪ'læks/

ВІДПУСТ|КА ж. leave (of absence) /li:v (əv 'æbsns)/: академічна ~ка study leave; додаткова/творча ~ка additional /study [sabbatical] leave; виходити з ~ки return for duty after leave; надавати ~ку give leave of absence; у ~ці on leave

ВІДРАЗУ присл. **1.** at once /ət wʌns/: ~ зрозуміти слова вчителя understand what the teacher has said at once; я

не ~ це зрозумів I didn't understand it at once **2.** (*мієї ж миті, негайно*) right [straight] away /raɪt [streɪt] ə'weɪ/; immediately /ɪ'mi:diətli:/ ~ ж виникло питання the question immediately suggested itself

~ ж on the instant

відраховувати дієсл. **1.** count off /kaʊnt ɒf (US: ɔ:f)/ **2.** (*студентів*) send* down /send daʊn/ **3.** (*покази приладів*) read* off /ri:d ɒf (US: ɔ:f)/ **4.** (*відмірювати*) measure /'meʒə:/; reckon /'rekən/

відрегульований прикм. adjusted /ə'dʒʌstɪd/; regulated /'regjələɪtɪd/; set /set/

відрегульовувати дієсл. adjust /ə'dʒʌst/; regulate /'regjəleɪt/; set* /set/

відредагований прикм. edited /'editɪd/

відрізня|ти дієсл. discern /dɪ'sɜ:n/: нездатність ~ти звуки мови inability to discern speech sounds; discriminate /dɪ'skrɪmɪneɪt/: це ~ло його від послідовників this discriminated him from his followers; distinguish /dɪ'stɪŋgwɪʃ/: ~ти добре від поганого distinguish good from bad; ~ти реальне від вимислу distinguish fact from fiction; differentiate /,dɪfə'renʃɪeɪt/: ~ти одне від іншого differentiate one from another

відрізня|тися дієсл. differ (from) /'dɪfə' (frəm)/; distinguish /dɪ'stɪŋgwɪʃ/

який ~ється discriminating; **який значно ~ється** far different

відродження с. **1.** regeneration /rɪ,dʒenə'reɪʃn/; renascence /rɪ'næsnɪs/; revival /rɪ'vaɪvl/: ~ традицій the

revival of traditions **2.** (*соціально-історичний період*) Renaissance /rɪ'neɪsnɪs US: 'renəʊsɪns/: поняття загальної освіти походить з епохи Відродження the concept of general education has its roots in the Renaissance

відроджувати дієсл. (*відновлювати*) renew /rɪ'nju: US: rɪ'nu:/; revive /rɪ'vaɪv/; regenerate /rɪ'dʒenəreɪt/

відроджу|ватися дієсл. regenerate /rɪ'dʒenəreɪt/; revive /rɪ'vaɪv/: звичаї ~ються customs revive

відсилати дієсл. **1.** send* (away) /send ə'weɪ/ **2.** (*лист*) send* off /send ɒf (US: ɔ:f)/ **3.** (*до джерела інформації*) refer (to) /rɪ'fɜ:' (tə)/

відсіювати дієсл. sift out /sɪft aʊt/

відсотковий прикм. **1.** (*виражений у відсотках*) percentage /pə'sentɪdʒ/ **2.** *фін.* (*що приносить відсотки*) bearing interest /'beərɪŋ 'ɪntrəst/

відсот|ок ч. **1.** percent /pə'sent/: десять ~ків усіх студентів виконали план на сто відсотків ten percent of all the students carried out the plan in 100 percent; кілька ~ків a few percent; percentage /pə'sentɪdʒ/: виражати щось у ~ках чогось express smth as a percentage of smth **2.** (*прибутку тощо*) interest /'ɪntrəst/: норма ~ка rate of interest; складні ~ки compound interest

відставання с. lag(ging) /læɡ(ɪŋ)/: ліквідація ~ з предмета overcoming a lag in a subject; retardation /,rɪ:ta:'deɪʃn/: ~у навчанні educational retardation

відставати дієсл. (*залишатися позаду*) lag (behind) /læɡ (bɪ'haɪnd)/;

be* [get*] behind /bi: [get] bi'haɪnd/: ~ від класу be behind [lag] the class; ~ у навчанні be behind with [in] studies; легко відстати від сучасного рівня знань it's easy to get behind with *one's* knowledge

не ~ від когось keep pace with *smb*

відставка ж. **1.** (залишення посади) retirement /rɪ'taɪəmənt/
2. (звільнення) dismissal /dɪs'mɪsl/;
discharge /dɪs'tʃɑ:dʒ/

відсталі́й прикм. (який перебуває на нижчому рівні розвитку порівняно з іншими) backward /'bækwəd/: культурно ~ий culturally backward; розумово чи фізично ~і діти backward children; retarded /rɪ'tɑ:dɪd/: школа для розумово ~их дітей school for mentally retarded children

відсталі́сть ж. backwardness /'bækwədnis/: технічна ~ technical backwardness; retardation /,rɪ:ta:'deɪʃn/: психічна/розумова ~ mental/intellectual retardation

відстан|ь ж. **1.** distance /'dɪstəns/: на однаковій ~і at a same distance
2. (між предметами) space /speɪs/;
spacing /'speɪsɪŋ/: ~ь між рядками line spacing

відстоювати дієсл. (принципи, погляди тощо) uphold* /,ʌp'həʊld/

відстрочувати дієсл. (переносити на пізніший строк) postpone /prə'spəʊn/; delay /dɪ'leɪ/; defer /dɪ'fɜ:ʔ/

відступ ч. **1.** (від правила тощо) deviation /,di:vɪ'eɪʃn/ **2.** (від теми) digression /daɪ'ɡresʃn/: ліричний ~ lyrical digression

відступати дієсл. **1.** step back /step bæk/ **2.** (перен.) retreat /rɪ'tri:t/: ~

перед труднощами retreat in the face of difficulties **3.** (від правила тощо) deviate [depart] from /'di:vɪeɪt [dɪ'pɑ:t] frəm/: ~ від істини deviate from the truth **4.** (від теми тощо) digress from /daɪ'ɡres frəm/

відсутн|ість ж. **1.** (того, що зазвичай повинно бути) absence /'æbsns/: ~ість з поважної причини excused absence **2.** (того, що необхідно для нормального функціонування) lack (of *smth*) /læk əv/: ~ість інтересу до навчання lack of interest in *one's* studies; через ~ість чогось for lack of *smth* **3.** (того, чим важливо володіти) want /wɒnt/: ~ість належного харчування want of proper nourishment

відтак присл. **1.** (тоді, потім, згодом) then /ðen/; thereafter /ðeə'r'a:ftə US: ðeə'r'æftə/ **2.** (тоді, внаслідок цього) then; so /səʊ/; therefore /'ðeəfə:ʔ/

відтворений прикм. reproduced /,rɪ:prə'dju:st US: ,rɪ:prə'du:st/

відтворення с. **1.** reproducing /,rɪ:prə'dlktɪŋ/: активне ~ індивідом соціального досвіду active reproducing some social experience by an individual; reproduction /,rɪ:prə'dlksjən/: ~ вивченого матеріалу reproduction of the material already gone over **2.** (подання чогось, особл. у візуальній формі) representation /,reprɪzen'teɪʃn/ **3.** (відновлення початкового вигляду) regeneration /rɪ,dʒenə'reɪʃn/

відтворювати дієсл. **1.** reproduce /,rɪ:prə'dju:s/: ~ дані reproduce data; renew /rɪ'nju: US: rɪ'nu:/: ~ у

пам'яті renew in the mind; represent /,reprɪ'zent/: цей останній випадок відтворити значно складніше this latter case is considerably more difficult to represent **2.** (відновлювати у початковому вигляді) regenerate /rɪ'dʒenəreɪt/

ВІДТЕПЕР присл. henceforth /,hens'fɔ:θ/: from now on /frəm naʊ ɒn/

ВІДТІН|ОК ч. shade /ʃeɪd/: ~ки значення (слова тощо) shades of meaning; говорити з ~ком іронії speak with a shade of irony

ВІДТІНЯТИ дієсл. перен. shade /ʃeɪd/: set* off /set ɒf (US: ɔ:f)/

ВІДТОДІ присл. since then /sɪns ðen/

ВІДХИЛ ч., **ВІДХИЛ|ЕННЯ** с. **1.** (стрілки приладу, променя) deflection /dɪ'fleksjən/ **2.** (величини) deviation /,di:vɪ'eɪʃn/: допустиме ~ення permissible deviation; departure /dɪ'pɑ:tʃə/: ~ від норми departure from the norm **3.** (від теми) excursion /ɪk'skɜ:ʃn US: ɪk'skɜ:zɒn/: digression /daɪ'greʃn/

~ення від правильного шляху aberration; ~ від теми digression; дитина з ~еннями від норми (позитивними чи негативними) exceptional child; зумовлювати ~ення deviate

ВІДХИЛ|ЯТИ дієсл. **1.** (убік) deflect /dɪ'flekt/: deviate /'di:vieɪt/: turn aside /tɜ:n ə'saɪd/ **2.** (пропозицію тощо) decline /dɪ'klaɪn/: ~ити пропозицію decline an offer [a proposal]; reject /rɪ'dʒekt/: ~ити кандидатуру reject a nomination

ВІДХИЛЯТИСЯ дієсл. **1.** depart /dɪ'pɑ:t/: ~ від правил depart from rules [regulations] **2.** (від прямого

напряму) deflect /dɪ'flekt/ **3.** (від теми тощо) digress /daɪ'gres/: ~ від плану/ програми/теми digress from the plan/ program/subject

~ від норми aberrate; який відхиляється excursive

ВІДХІД ч. (розрив із чимось) breaking away /'breɪkɪŋ ə'weɪ/

ВІДХОДИТИ дієсл. **1.** (віддалятися) move away /mu:v ə'weɪ/: go* off /gəʊ ɒf (US: ɔ:f)/ **2.** (від звичаю, оригіналу) depart (from) /dɪ'pɑ:t (frəm)/ **3.** (від теми) digress (from) /daɪ'gres (frəm)/ **4.** (від норми, стандарту) diverge /daɪ'vɜ:dʒ/

ВІДЦЕНТРОВИЙ прикм. efferent /'efərənt/: відцентрові імпульси псих. efferent impulses

ВІДЧУВАТИ дієсл. feel* /fi:l/: perceive /pə'si:v/: sense /sens/

ВІДЧУТН|ИЙ прикм. **1.** perceptible /pə'septəbl/: давати ~і результати (про метод тощо) produce perceptible results; measurable /'meʒərəbl/ **2.** (помітний, значний) appreciable /ə'pri:ʃəbl/: sensible /'sensəbl/: ~е збільшення sensible increase

ВІДЧУТНО присл. sensibly /'sensəblɪ/: tangibly /'tændʒəblɪ/

ВІДЧУТТЯ с. feeling /'fi:lɪŋ/: perception /pə'sepʃn/: ~ аудиторії/ часу auditory/time perception; sense /sens/: ~ провини/реальності sense of guilt/reality

ВІДШКОДОВУВАТИ дієсл. compensate /'kɒmpenseɪt/ (щось – for /fə/); repay /rɪ'peɪ/: refund /rɪ'fʌnd/: ~ витрати repay [refund] expences; remedy /'remədi/

відшкодування *с.* **1.** compensation /ˌkɒmpən'seɪʃn/ **2.** (в*и*датків) indemnity /ɪn'demnɪtɪ/ **3.** (з*б*итків) recompense /'rekəmpens/; refund /rɪ'fʌnd/

відшукувати *дієсл.* look [search] for /lʊk [sɜ:tʃ] fəʔ/; find* /faɪnd/

візуальний *прикм.* visual /'vɪʒʊəl/: ~а грамотність visual literacy; visuacy

візуально *присл.* visually /'vɪʒʊəlɪ/; by sight /baɪ saɪt/

лише ~ in name only

військовий *прикм.* military /'mɪlɪtri US: 'mɪlɪteri/: ~а дисципліна/ підготовка military discipline/training

вік *ч.* **1.** age /eɪdʒ/: ~ вступу до школи school entry age;~, з якого людина повинна відповідати за свої вчинки age of discretion; перехідний/ підлітковий ~ awkward/growing age; досягти шкільного ~у reach the school age; розумовий розвиток, співвідносний з ~ом mental age **2.** (тривалість життя) life(time) /'laɪf(taɪm)/ **3.** (епоха) age

віковий *прикм.* **1.** age /eɪdʒ/: ~а відмінність/межа/пільга/психологія age difference/limit /exemption/ psychology; ~а періодизація age division into periods; ~ий ценз age qualification; ~і кризи age crises; врахування ~их особливостей taking into consideration the age peculiarities **2.** (що відбувається раз на сто років) secular /'sekjʊləʔ/: ~і коливання температури secular changes in temperature

вільний *прикм.* **1.** free /fri:/: ~а освіта free education; твір на ~у

тему free composition; loose /lu:s/: ~ий переклад loose [free] translation [interpretation] **2.** (в*и*д чогось) devoid (of smth) /dɪ'vɔɪd (əv)/; free (from smth) /fri: (frəm)/

~е **відвідування** voluntary attendance; ~ий **вихід** loose; ~ий **від спотворень** distortionless; ~ий **студент** (не занесений до списків) non-enrolled student

вір'я *ж.* **1.** faith /feɪθ/: ~а в себе faith in oneself; belief /bɪ'li:f/ **2.** (до*в*ір'я) trust /trʌst/: прийняти на ~у take on trust; credit /'kredɪt/

вірити *дієсл.* **1.** (до*в*іряти) credit /'kredɪt/; trust /trʌst/ **2.** (ко*м*усь, у когось) believe /bɪ'li:v/

вірний *прикм.* **1.** faithful /'feɪθfʊl/ **2.** (в*и*дданий) true /tru:/: ~ий своїм переконанням true to one's principles

вірогідний *прикм.* **1.** reliable /rɪ'laɪəbl/; authentic /ɔ:'θɒntɪk/: ~і відомості authentic news **2.** (мо*ж*-ливий) liable /'laɪəbl/

вірогідність *ж.* reliability /rɪ'laɪə'bɪləti/; likelihood /'laɪklɪhʊd/

вірогідно *присл.* credibly /'kredəblɪ/; likely /'laɪklɪ/; authentically /ɔ:'θɒntɪklɪ/

віросповідання *с.* religion /rɪ'lɪdʒən/: свобода ~ latitude in religion; freedom of religion

віртуальний *прикм.* virtual /'vɜ:tʃʊəl/: ~е навчальне середовище virtual learning environment; ~ий відеопростір virtual video space; online /'ɒnlaɪn/: ~і навчальні товариства online learning communities

віртуальність *ж.* virtuality /ˌvɜ:tʃʊ'æltɪ/

вірш ч. verse /vɜ:s/: задати вивчити ~ give a verse to learn; poem /'pəʊɪm/: прочитати ~ recite a poem

вітчизнян|ий прикм. native /'neɪtɪv/: home /həʊm/: ~а промисловість home industry

~а наука the science of our country

віха ж. перен. milestone /'maɪlstəʊn/: ~ у його освіті a milestone in his educational trial

вказан|ий прикм. 1. indicated /'ɪndɪkeɪtɪd/: якщо не ~о особливо unless otherwise indicated 2. (зазначений) pointed out /'pɔɪntɪd aʊt/: mentioned /'menʃnd/ 3. (обумовлений) appointed /ə'pɔɪntɪd/

вказів|ка ж. 1. (дія) indication /,ɪndɪ'keɪʃn/ 2. (інструкція) direction /dɪ'rekʃn/: докладні/суперечливі/точні ~ки full/confusing/exact directions; instruction /ɪn'strʌkʃn/: чекати ~ок wait for instructions 3. (рекомендація) recommendation /,rekəmen'deɪʃn/: виконувати ~ки вчителя carry out the teacher's recommendations [dɪ'rekʃns] 4. (директива, настанова) directive /dɪ'rektɪv/ 5. (для розв'язування навчальних задач) hint /hɪnt/: suggestion /sə'dʒestʃən US: səg'dʒestʃən/

методичні ~ки methodics instructive regulations

вказівн|ий прикм. indicative /ɪn'dɪkətɪv/: designative /'deɪzɪgneɪtɪv/ ~а стрілка pointer

вказівник ч. 1. indicator /'ɪndɪkeɪtə/: 2. комп. pointer /'pɔɪntə/

вказу|вати дієсл. 1. indicate /'ɪndɪkeɪt/: ~вати шлях indicate the

way 2. (звертати увагу) point out /pɔɪnt aʊt/: ~вати джерело point out the original source; ~вати на недоліки point out the defects 3. (давати вказівки) give* instructions /gɪv ɪn'strʌkʃnz/

який ~є на щось indicative of smth

вклад ч. 1. (у науку тощо) contribution /,kɒntri'bju:ʃn/ 2. (грошовий) deposit /dɪ'pɒzɪt/: див. тж внесок

робити ~у щось contribute to smth

вкладати дієсл. 1. put* [insert] smth in [to] smth /pʊt [ɪn'sɜ:t] .. ɪn [tə]/: place smth into smth /pleɪs .. 'ɪntə/ 2. (у конверт, корпус) enclose /ɪn'kləʊz/

вкладення с. 1. ек. investment /ɪn'vestmənt/ 2. (вміст конверта, додаток до основного листа) enclosure /ɪn'kləʊʒə/

вкладка ж. (у книзі) plate /pleɪt/: амер. insert /ɪn'sɜ:t/

включ|ати дієсл. 1. (містити в собі) involve /ɪn'vɒlv/ 2. (охоплювати) comprehend /,kɒmpri'hend/: comprise /kəm'praɪz/: іспит ~ає три тести the examination comprises three tests 3. (до складу) include /ɪn'klu:d/: до хрестоматії ~ено уривки з сучасної літератури extracts from modern literature have been included in the reader; incorporate /ɪn'kɔ:pəreɪt/: до книжки ~ено останні дані book incorporates the latest information

включення с. 1. inclusion /ɪn'klu:ʒn/: insertion /ɪn'sɜ:ʃn/ 2. (до складу чогось) embodiment /ɪm'bɒdɪmənt/

включно присл. through /θru:/: з березня по травень ~ from March

through May; including /ɪn'klu:diŋ/; inclusive(ly) /ɪn'klu:sɪv(ɪ)/: від 15 до 35 сторінки ~ pages 15 to 35 inclusive

вкратитися дієсл. (про помилку) creep* [slɪp] ɪn(tə) /kri:p [slɪp] 'ɪn(tə)/

вкрай присл. badly /'bædli/; utterly /'ʌtə'li/; extremely /ɪk'stri:mli/: це ~ необхідно it is extremely necessary

влада ж. **1.** (право керування) power /'paʊə/; authority /ɔ:'θɒrəti/: законодавча ~ legislative power [authority]; form of government /fɔ:m əv 'gʌvnmənt/; regime /rei'zi:m/ **2.** (панування) rule /ru:l/

власне присл. **1.** (вставне слово) properly /'prɒpəli/: ~ кажучи properly speaking; as a matter of fact **2.** (у власному розумінні) proper /'prɒpə/

власний прикм. **1.** (one's) own /əʊn/: ~а думка one's own views; діяти у відповідності з ~ими переконаннями act according to own ideas; proper /'prɒpə/ **2.** (індивідуальний) private /'praɪvət/ **3.** (персональний) personal /'pɜ:sənəl/

власник ч. owner /'əʊnə/; proprietor /prə'praɪətə/

власність ж. **1.** property /'prɒpəti/: інтелектуальна ~ intellectual property **2.** (володіння) ownership /'əʊnə'sɪp/; proprietorship /prə'praɪətə'sɪp/

властивий прикм. **1.** inherent /ɪn'hɪərənt/ **2.** (притаманний) appropriate /ə'prəʊpriət/; immanent /'ɪmənənt/ **3.** (характерний) characteristic /,kærəktə'rɪstɪk/ **4.** (специфічний) peculiar /pi'kju:liə/

~ чомусь common to smth

властивість ж. **1.** (риса предмета, процесу) property /'prɒpəti/: виявляти

~ість bring out a property; мати ту ~ість, що ... have the property that ...; надавати ~ість чомусь impart a property to smth **2.** (характеристика) characteristic (звич., мн.) /,kærəktə'rɪstɪk/; feature /'fi:tʃə/ **3.** (ознака) attribute /'ætrɪbjʊ:t/: ~ість характеру temperamental attribute

позбавлений певних ~остей impoverished

влаштовувати дієсл. **1.** (задовольняти) suit /sju:t/: це мене цілком ~є that arrangement will suit me perfectly **2.** (на роботу тощо) place /pleɪs/; settle /setl/ **3.** (свято тощо) make* /meɪk/: ~вати перерву make an interval; arrange /ə'reɪndʒ/: ~вати екскурсії/прогулянки arrange excursions/outings; organize /'ɔ:gənaɪz/

влучний прикм. (який чітко розкриває сутність чогось) neat /ni:t/; apt /æpt/

вміння с. skill /skɪl/: ~ подавати матеріал presentation skills; оволодіти ~м acquire a skill; розвивати ~ foster skills; proficiency /prə'fɪʃənsi/: перевірка вмінь proficiency test

вміст ч. contents (pl.) /'kɒntents/

із високим ~ом чогось high in smth

вміти дієсл. **1.** be* able to (+inf.) /bi:'eɪbl tə/ **2.** (в особових формах) can* /kən/; know* how to (+inf.) /nəʊ haʊ tə/

вміщати дієсл. **1.** (містити в собі) contain /kən'teɪn/; hold* /həʊld/ **2.** (мати достатній простір для чогось) have* room for smth /hæv ru:m fɜ:/ **3.** (про приміщення) accommodate /ə'kɒmədeɪt/; seat /si:t/

вмотивований прикм. motivated /məʊtɪ'veɪtɪd/

внаслідок *присл.* *чогось* (in) consequence of /('in) 'kɒnsɪkwəns US: 'kɒnsɪkwəns əv/; because of /bɪ'kɒz əv/; by reason of /baɪ 'ri:zn əv/

~ **того, що** due to the fact (that); ~ **цього** therefore; ~ **чого** hereupon

внесення *с.* **1.** (*чогось у середину*) introduction of *smth* in(to) *smth* /,ɪntrə'dɪŋʃn əv .. 'ɪntə/ **2.** (*подання документа тощо на розгляд*) presentation [submission] of *smth* for /,prezn'teɪʃn US: ,pri:zenteɪʃn [səb'mɪtɪŋ, səb'mɪʃn] əv .. fə/ **3.** (*до списку*) entry /'entrɪ/ **4.** (*до протоколу*) enregistering /ɪn'redʒɪstrɪŋ/

~ **поправок** correction

внесок *ч.* **1.** (*у науку тощо*) contribution /,kɒntrɪ'bju:ʃn/: зробити важливий ~ у науку make a substantial contribution to science; у вивчення цього явища було зроблено важливий ~ an important contribution was made to the study of this phenomenon **2.** (*грошовий*) deposit /dɪ'pɒzɪt/ **3.** (*членський*) fee /fi:/; due /dju: US: du:/

робити ~ (*у науку тощо*) contribute to *smth*; **цінний** ~ asset

внизу *присл.* below /bɪ'ləʊ/; beneath /bɪ'ni:θ/; underneath /,ʌndə'ni:θ/; at the bottom of /ət ðə 'bɒtəm əv/: ~ таблиці at the bottom of a table

~ **сторінки** at the foot of a page

вникати *дієсл.* **1.** go deep (into) /gəʊ dɪ:p ('ɪntə)/; consider carefully /kən'sɪdəɪ 'keəflɪ/; try to grasp /traɪ tə græsp/ **2.** (*заглиблюватися у вивчення чогось*) delve /delv/ **3.** (*у суть питання*) fathom /'fæðəm/

~ у **тонкощі** go into refinements

вносити *дієсл.* **1.** (*щось усередину*) bring* *smth* in(to) /brɪŋ .. 'ɪn(tə)/ **2.** (*спричиняти*) bring* about [on, in] /brɪŋ ə'baʊt [ɒn, ɪn]/: ~ безлад bring about disorder **3.** (*упроваджувати*) introduce /,ɪntrə'dju:s US: ,ɪntrə'du:s/: ~ різноманітність в урок introduce variation into a lesson; внести уточнення до *чогось* introduce clarity into *smth*; insert /ɪn'sɜ:t/: ~ поправки у *щось* insert [introduce] amendments into *smth*; produce /prə'dju:s US: prə'du:s/

~ *щось у план роботи* include *smth* in the plan [scheme] of work; ~ *когось/щось до списку* put *smb/smth* on a list; enter *smth* in the list; ~ **записи до журналу** enter notes in a log; ~ **зміни до чогось** make alternations [changes] in *smth*; ~ **поправку на щось** adjust [correct] *smth* for *smth*; apply correction for *smth*

внутрішній *прикм.* **1.** (*розташований усередині*) interior /ɪn'tɪəriə/ **2.** (*внутрішньо притаманний*) intrinsic /ɪn'trɪnsɪk US: ɪn'trɪnzɪk/: ~і причини intrinsic causes; ідеал звичайно містить те, що має ~ю цінність the ideal would contain things which have intrinsic value; inner /'ɪnə/: ~ій світ дитини inner life of a child **3.** (*що діє зсередини*) internal /ɪn'tɜ:nl/: ~є гальмування *псих.* internal inhibition; внутрішні ресурси internal resources; ~я діяльність організму *псих.* internal activity of the organism **4.** (*по відношенню до чогось*) inside /ɪn'saɪd/ **5.** (*властивий*) inherent /ɪn'hɪərənt/: ~і закони розвитку inherent laws of development

правила ~ього розпорядку в школі
school regulations

водночас *присл.* at the same time
/ət ðə seɪm taɪm/

володіння *с.* **1.** (*дія, стан*)
possession /pə'zeɪʃn/: тимчасове ~ та
користування temporary possession
and use **2.** (*предметом, методикою*)
(firm) grasp /('fɜ:m) grɑ:sp US: græsp/;
(working) knowledge /('wɜ:kiŋ)
'nɒlɪdʒ/: удосконалювати своє ~
мовою improve *one's* knowledge of
the language

володіти *дієсл.* **1.** (*мати*)
have* /hæv/; own /əʊn/ **2.** (*увагою,*
мовою тощо) possess /pə'zes/: ~ти
увагою класу possess the attention
of the class; grip /grɪp/: він добре ~є
аудиторією he has a grip on audience
3. (*уміти користуватися чимось*)
be* able to use *smth* /bi: 'eɪbl tə
ju:z/ **4.** (*розпоряджатися*) control
/kən'trəʊl/: ~ти голосом/жестами/
мімікою control *one's* voice/gestures
/face

ворожість *ж.* hostility /hɒ'stɪləti/

впевнений *прикм.* **1.** (*про людину*)
assured /ə'ʃʊəd/; certain /'sɜ:tn/ **2.** (*в*
успіху тощо) confident /'kɒnfɪdənt/

впевненість *ж.* **1.** assurance
/ə'ʃʊərəns/; certainty /'sɜ:tnti/; confi-
dence (in) /'kɒnfɪdəns (ɪn)/

впевнюватися *дієсл.* ascertain
/,æse'teɪn/; be* convinced (of) /bi:
kən'vɪnst (əv)/

вперед *присл.* ahead /ə'hed/;
forward /'fɔ:wəd/; onward /'ɒnwəd/;
on /ɒn/

просуватися ~ advance

вперше *присл.* for the first time /fɜː

ðə fɜ:st taɪm/: ~ зустрічатися в тексті
occur in the text for the first time

вписувати *дієсл.* **1.** (*у текст*)
insert /ɪn'sɜ:t/ **2.** (*до списку*) enter
/'entə/ **3.** (*робити запис*) put* down
/pʊt daʊn/

впізнавати *дієсл.* (*за якимись*
ознаками) recognize /'rekəɡnaɪz/;
know /nəʊ/

вплив *ч.* **1.** (*діяння і його*
результат) effect /ɪ'fekt/: ~ родини
і школи на формування особистості
дитини effects of home and school
conditions upon the personality of a
child; справляти помітний ~ на *щось*
have a marked effect (up) on *smth*; affect
/ə'fekt/ **2.** (*діяння, але не результат*)
influence /'ɪnfluəns/: ~ родини/сере-
довища the influence of the family/of
environment; благотворний/великий/
поганий/хороший ~ favorable/great/
bad/good influence; гальмівний/збуд-
жуючий ~ *псих.* impeding/stimulating
influence; засоби педагогічного
~у means of pedagogical influence;
мати великий ~ на *щось* have a great
influence on *smth*; перебувати під
~ом *когось/чогось* be under the in-
fluence of *smb/smth*; протистояти
~у resist the influence; уникати ~у
escape the influence **3.** (*сильний, доле-*
носний) impact /'ɪmpækt/: емоційний
~ emotional impact

зовнішній ~ exposure; під ~ом as
affected; **робити [справляти]** ~ на
когось/щось to bear on *smb/smth*; to have
a bearing on *smb/smth*

впливати *дієсл.* **1.** affect /ə'fekt/;
have* [exert, produce] an effect on *smth*
/hæv [ɪg'zɜ:t, prə'dju:s US: prə'du:s]

ən ɪ'fekt ɒn/; influence /'ɪnfluəns/: ~ переконанням influence by persuasion [suggestion]; ~ негативно/позитивно influence negatively/positively; що вплинуло на ваше рішення? what influenced your decision? **2.** (дуже сильно на розвиток чогось) have* an impact on *smth* /hæv ən 'ɪmpækt ɒn/

взаємно ~ interact; ~ **на почуття** act on the emotions

впливовий *прикм.* influential /,ɪnflu'ɛnʃl/: ~ мислитель influential thinker

впорядкован|ий *прикм.* ordered /'ɔ:dəd/: ~е домашнє господарство ordered household; ranked /ræŋkt/

впорядковувати *дієсл.* **1.** (врегульовувати) regulate /'regjələɪt/; arrange /ə'reɪndz/ **2.** (розташовувати певним чином) order /'ɔ:də'/; rank /ræŋk/: ~ дані order [rank] data

впорядкування *с.* regulation /,regjʊ'leɪʃn/; ordering /'ɔ:dərɪŋ/

вправ|а *ж.* **1.** exercise /'eksəsaɪz/: важка/легка/письмова/усна ~а difficult/easy/written/oral exercise; ~а для самоперевірки self-assessment exercise; вправа з англійської мови *an* exercise in English; ~и для розвитку навичок усного мовлення exercises to develop skill in speech; обов'язкові ~и compulsory exercises **2.** (тренування) drill(ing) /drɪl(ɪŋ)/; activity /æk'tɪvətɪ/: книга містить підбірку коротких ~, що не вимагають тривалої підготовки this book provides a collection of short, easily-prepared activities

вправн|ий *прикм.* able /'eɪbl/; ingenious /ɪn'dʒi:nəs/; skillful /'skɪlf/:

бути ~им із будь-яким інструментом be skillful with a tool of any kind

вправність *ж.* science /'saɪəns/; skill /skɪl/; proficiency /prə'fɪʃənsɪ/

впритул *присл.* close up (to) /kləʊs ʌp (tə)/

впроваджений *прикм.* implanted /ɪm'plɑ:ntɪd US: ɪm'plæntɪd/; inculcated /'ɪnkʌlkeɪtɪd US: ɪn'kʌlkeɪtɪd /

впровадження *с.* **1.** application /,æplɪ'keɪʃn/: ~ методу application of method; introduction /,ɪntrə'dʌkʃn/: ~ сучасної техніки introduction of modern technique **2.** (прийняття до повсякденного використання) adoption /ə'dɒpʃn/: ~ технологій technology adoption **3.** (сполучування нового з практикою) integration /,ɪntɪ'greɪʃn/ **4.** (винаходу) reduction of *smth* to practice /rɪ'dʌkʃn əv .. tə 'præktɪs/ **5.** (запозичення з інших галузей) assimilation /ə,sɪmə'leɪʃn/ **6.** (насаджування ідей тощо) inculcation /ɪnkʌl'keɪʃn/: ~ навичок культурної поведінки inculcation of cultural habits; implantation /ɪmplɑ:nt'teɪʃn US: ɪmplæn'teɪʃn/

впроваджувати *дієсл.* **1.** (вводити) introduce /,ɪntrə'dju:s US: ,ɪntrə'du:s/: ~ новий метод introduce a new method; install /ɪn'stɔ:l/ **2.** (у повсякденну практику) adopt /ə'dɒpt/: ~ уніфіковані стандарти академічної успішності adopt uniform academic achievement standards **3.** (сполучати нове з практикою) integrate *smth* into *smth* /'ɪntɪgreɪt .. 'ɪntə/ **4.** (винахід) reduce *smth* to practice /rɪ'dju:s (US: rɪ'du:s)... tə 'præktɪs/ **5.** (запозичати з інших галузей) assimilate /ə,sɪmə'leɪt/

~ **новий метод** generalize the use of a new method

вражати дієсл. (*дивувати*) make* impression /meɪk ɪm'preʃn/; strike* /'straɪk/

вважаючий прикм. (*що справляє враження*) impressive /ɪm'presɪv/; striking /'straɪkɪŋ/; startling /'stɑːtliŋ/: це є ~им кроком уперед порівняно з класичними методами this is a startling advance as compared to the classical methods; astonishing /ə'stɒnɪʃɪŋ/

враження с. (*вплив, уявлення тощо*) impression /ɪm'preʃn/: глибоке/добре/перше /погане ~ deep/good/first/bad impression; ділитися ~ми share impressions; записувати свої ~ record *one's* impressions; його робота справила на всіх добре ~ his work made a good impression on everyone; створюється ~ one gains the impression; у мене склалося ~, що... I got the impression that...; impress /ɪm'pres/

бути під сильним ~м від книги be deeply impressed by a book; **загальне** ~ general effect; **справляти** ~ impress; strike

вразливий прикм. (*чутливий*) susceptible /sə'septəbl/; sensitive /'sensətɪv/

вразливість ж. impressionability /ɪm'preʃnə'biləti/

враховувати дієсл. **1.** (*брати до уваги*) take* into account /teɪk .. 'ɪntə ə'kaʊnt/: requirements; ~увати вікові особливості дитини take into account the age characteristics of a child; ~увати конкретні умови take into account real [actual] conditions; якщо

врахувати, що ... if one takes into account that ...; bear* [keep*] in mind /beə' [ki:p] in maɪnd/: ~увати інтереси дитини keep in mind the interests of a child **2.** (*вносити поправку*) correct for /kə'rekt fɔː/

~**уючи належним чином** with due to regard to; **не ~увати** neglect; ignore; to set aside

врахування с. **1.** taking into account /'teɪkɪŋ 'ɪntə ə'kaʊnt/ **2.** (*зважання*) allowance /ə'laʊəns/: ~рівня підготовки учнів allowance for the level of preparation of the pupils

врегулювання с. **1.** settlement /'setlmənt/: ~ розбіжностей settlement of disputes; settling /'setlɪŋ/ **2.** (*відносин*) adjustment /ə'dʒʌstmənt/

врегулювати дієсл. **1.** (*питання*) settle /setl/: ~ сумнівні питання settle points of doubt; ~ проблему settle a problem **2.** (*відносини*) adjust /ə'dʒʌst/

врівноваженість с. balance /'bæləns/: емоційна ~ псих. emotional balance

врівноважувати дієсл. **1.** (counter) balance *smth* /('kaʊntə)'bæləns/ **2.** (*щось із чимось*) place [put*] *smth* in equilibrium with *smth* /pleɪs [pʊt] .. ɪn ,i:kwi'libriəm wɪð/

вродженний прикм. innate /ɪ'neɪt/: ~і здібності innate abilities; inborn /ɪn'bɔːn/: ~е чуття ритму inborn sense of rhythm; natural /'nætʃrəl/: ~ий таланти natural gift [talent]

вручну присл. by hand /baɪ hænd/; manually /'mænjʊəli/

все (*у знач. ім.*) all /ɔ:l/: ~ необхідне all that is need; all the

necessaries; перш за ~ first of all; everything /'evriθiŋ/: ~ залежить від його відповіді everything hinges on his answer; ми забезпечені всім необхідним we are provided with everything we need

~ одно що as good as

всебічн|ий *прикм.* **1.** all-round /ɔ:l 'raʊnd/: ~ий духовний і фізичний розвиток all-round intellectual and physical development; ~о розвинена людина all-round man; закласти підвалини ~ого розвитку дітей lay the basis [foundation] for the all-round development of children; comprehensive /,kɒmpri'hensɪv/: глибокий і ~ий аналіз in-depth and comprehensive analysis; ~і знання comprehensive knowledge **2.** (детальний, докладний) thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/: detailed /'di:teɪld US: dɪ'teɪld/: ~е обговорення thorough [detailed] consideration [discussion]

всебічно *присл.* **1.** (детально, докладно) thoroughly /'θʌrəli US: 'θʌrəʊli/: ~ вивчити питання go thoroughly into a question; питання буде ~ обговорено the issue will be thoroughly aired; comprehensively /,kɒmpri'hensɪvli/

всеосяжний *прикм.* overall /,əʊvər'ɔ:l/: spacious /'speɪʃəs/: across-the-board /ə'krɒs (US: ə'kr:s) ðə bɔ:d/

всеохопний *прикм.* comprehensive /,kɒmpri'hensɪv/: overall /,əʊvər'ɔ:l/

всередині *присл.* **1.** in /ɪn/: inside /ɪn'saɪd/ **2.** (із внутрішнього боку) internally /ɪn'tɜ:nəli/: within /wɪ'ðɪn/

всесвіт *ч.* universe /'ju:nɪvɜ:s/: world /wɜ:ld/

всесвітній *прикм.* **1.** world /wɜ:ld/: universal /,ju:nɪ'vɜ:sl/ **2.** (про славу) world-wide /'wɜ:ldwaɪd/ **3.** (глобальний) global /'gləʊbl/

всілякий *прикм.* **1.** all /ɔ:l/: omnifarious /,ɒmni'fɛəriəs/

всілякі *прикм.* of every sort and kind /əv 'evri sɔ:t ənd kaɪnd/

вставка *ж.* **1.** (деталь) insert /ɪn'sɜ:t/ **2.** (у книжці тощо) insertion /ɪn'sɜ:ʃn/

вставляння *с.* embedding /ɪm'bedɪŋ/: inserting /ɪn'sɜ:tɪŋ/: insertion /ɪn'sɜ:ʃn/

завдання на ~ пропущених літер, слів тощо fill in the blank

вставляти *дієсл.* **1.** insert /ɪn'sɜ:t/: ~ слово insert a word **2.** (між чимось і чимось) interpose /,ɪntə'pəʊz/ **3.** (одне в інше) insert [set*, fit, put*] smth into smth /ɪn'sɜ:t [set, fit, put] .. 'ɪntə/ **4.** (вкладати) embed /ɪm'bed/

вставний **1.** *прикм.* **1.** insert(ed) /ɪn'sɜ:(ɪd)/: enchased /ɪn'tʃeɪst/ **2.** *грам.* parenthetical /,pærən'θetɪk(ɪ)/: ~е слово parenthetical word

встановлен|ий *прикм.* **1.** (змонтований) mounted /'maʊntɪd/ **2.** (визначений) established /ɪ'stæblɪʃt/: у порядку, ~ому законодавством України according to the procedure established by the legislation of Ukraine; факти, ~і комісією facts established by the commission **3.** (правилами, статутом тощо) prescribed /prɪ'skraɪbd/

встановлення *с.* **1.** establishing /ɪ'stæblɪʃɪŋ/ **2.** (запровадження) institution /,ɪnstɪ'tju:ʃn US: ,ɪnstɪ'tu:ʃn/ **3.** (з'ясування) ascertain-

ment /,æ sə 'teɪnmənt/ 4. (визначення) determination /dɪ,tʒ:mi'neɪʃn/ 5. (перехід в усталений стан) transition to a steady state /træn'zɪʃn tu ə 'stedɪ steɪt/

ВСТАНОВЛЮВАТИ дієсл. 1. set* up /set ʌp/; establish /ɪ'stæblɪʃ/: встановити відповідну процедуру establish a proper procedure; make* up /meɪk ʌp/: ~ правила make up rules 2. (монтувати) mount /maʊnt/ 3. (з'ясувати) ascertain /,æ sə 'teɪn/ 4. (запроваджувати) institute /'ɪnstɪtju:t US: 'ɪnstɪtu:t/ 5. (величину, показ) fix /fɪks/; set* /set/: ~ межy set the limits 6. (лад, устрій) constitute /'kɒnstɪtju:t US: 'kɒnstɪtu:t/

~ авторство affiliate; ~ походження deduce

ВСТИГАТИ дієсл. 1. (бути спрoможним зробити щось за певний проміжок часу) have* time (to + inf.) /hæv taɪm (tə)/ 2. (бути вчасно) be* in time (for) /bi: ɪn taɪm (fə)/

ВСТУП ч. 1. (дія) entry /'entri/ 2. (до організації) entrance /'entrəns/; joining /'dʒɔɪnɪŋ/ 3. (до навчального закладу) admission /əd'mɪʃn/: вимоги ~у (іспити, сертифікати тощо) admission requirements; писати заяву про ~ до коледжу apply for admission to the college; entry: готувати до ~у до вищого навчального закладу prepare for entry into a higher educational establishment 4. (початкова частина) introduction /,ɪntrə'dʌktʃn/: ~ до курсу української літератури an introduction to Ukrainian literature 5. (передмова) foreword /'fɔ:wɜ:d/; preface /'prefɪs/: ~ до книжки/тексту preface to the book/

text 6. (преамбула) preamble /pri:'æmbəl/ ~ на посаду inauguration

ВСТУПАТИ дієсл. 1. enter /'entə/ 2. (до організації) join /dʒɔɪn/; become* a member (of) /bɪ'kɒm ə 'membər əv/

~ в дію/силу див. набувати чинності; ~ у свої права come into one's own (right)

ВСТУПНІЙ прикм. 1. (який є вступом до чогось) introductory /,ɪntrə'dʌktəri/: ~ий курс (до наукової дисципліни) introductory course; ~ий розділ introductory chapter; prefatorial 2. (внесок, випробування) entrance /'entrəns/: ~ий внесок entrance fee; вступний іспит/тест entrance examination/test

~ лекція inaugural lecture; ~ підготовка (що надається пра-цівникові після переходу до нової ро-боти) induction training; ~ частина (промови) exordium; ~е слово foreword introduction; opening address; ~ий іспит до ВНЗ matriculation (examination)

ВСТУПНИК ч. entrant /'entrənt/; entering person /'entərɪŋ 'pɜ:sn/

ВСУПЕРЕЧ присл. contrary to /'kɒntrəri (US: 'kɒntrəri) tə/: діяти ~ вказівкам учителя act contrary to the teacher's directions; notwithstanding /,nɒtwɪθ'stændɪŋ/: ~ фактам notwithstanding the facts

ВСЮДИ присл. all over /ɔ:l 'əʊvə/; everywhere /'evriweə/; anywhere /'eniweə/

ВТІЛЕНИЙ прикм. embodied /ɪm'bɒdɪd/; personified /pə'sɒnɪfaɪd/

ВТІЛЕННЯ с. embodiment /ɪm'bɒdɪmənt/: ~ всіх наших надій the embodiment of all our hopes

втілю|вати дієсл. (em)body /('ɪm)'bɒdi/: запропонований проект ~є останні досягнення науки proposed design embodies the latest achievements of science

вслушувати дієсл. make* smb understand smth /meɪk .. ˌlʌndə'stænd/; *недок. тж* try to make smb understand smth /traɪ tə meɪk .. ˌlʌndə'stænd/

втом|а ж. **1.** fatigue /fə'ti:g/: ~а від занять fatigue resulting from studies; ~а очей ocular fatigue; відчуття ~и feeling of fatigue; відчувати втому experience fatigue; кольорова/ментальна ~а псих. chromatic/mental fatigue; посылатися на ~у plead fatigue; lassitude /'læsɪtju:d US: 'læsɪtu:d/ **2.** (знесилення) fag /fæg/

втомлюватися дієсл. be* [get*] tired /bi: [get] 'taɪəd/; fatigue oneself /fə'ti:g/

вторин|ий прикм. **1.** second(ary) /'sekənd(ri) US: 'sekənd(əri): ~а мотивація псих. secondary motivation **2.** (другорядний) lateral /'lætərəl/

втрата ж. **1.** waste /'weɪst/: ~а часу waste of time; *мн.* wastage /'weɪstɪdʒ/: ~и при підготовці кадрів training wastage; ~и системи освіти educational wastage; loss /lɒs US: lɔ:s/: втрата даних data loss; ~а зору/пам'яті loss of eyesight/memory **2.** (жертва) sacrifice /'sækrɪfaɪs/: ~а точності sacrifice of accuracy

втрачати дієсл. **1.** lose* /lu:z/: ~ навичку/упевненість lose one's touch/ confidence; втратити самовладання lose one's countenance [self-possession] **2.** (жертвувати) sacrifice /'sækrɪfaɪs/

~ значення dwindle; ~ свою якість perish; ~ чинність expire; lapse

втрачен|ий прикм. lost /lɒst US: lɔ:st/: ~і можливості lost opportunities; надолужити ~ий час make up for lost time

втримувати дієсл. **1.** hold* /həʊld/ **2.** (не давати зробити щось) hold* back /həʊld bæk/; restrain /rɪ'streɪn/ **3.** (не випускати) retain /rɪ'teɪn/

втручання с. **1.** interference (in) /,ɪntə'fɪərəns (ɪn)/ **2.** (небажане вторгнення) intrusion /ɪn'tru:ʒn/: ~ в особисте життя intrusion on privacy

втручатися дієсл. **1.** interfere (in) /,ɪntə'fɪə (ɪn)/: зараз ~ несвоечасно it is not expedient to interfere now **2.** (заважати) intervene /,ɪntə'vi:n/: ~ в чийсь справи intervene in smb's affair

вузлов|ий прикм. **1.** nodal /nəʊdl/; nodular /'nɒdju:lə US: 'nɒdʒu:lə/ **2.** (головний) main /meɪn/; key /ki:/ ~і питання програми key [main] questions of the program(me)

вузьк|ий прикм. **1.** narrow /'nærəʊ/: ~а спеціалізація narrow specialization; чим вужче мислення, тим довше висловлювання the narrower the mind, the broader the statement **2.** (обмежений: про підхід тощо) restricted /rɪ'strɪktɪd/

входження с. entry /'entri/: ~ у трудове життя entry into working life; entrance /'entrəns/: ~ дитини в контекст сучасної культури the child's entrance into the context of the contemporary culture

вхідний прикм. (про дані, листи тощо) entering /'entərɪŋ/; incoming /,ɪn'kɪmɪŋ/

входити дієсл. **1.** enter /'entəʃ/
2. (бути частиною чогось) be* included [involved] in smth /bi: m'klu:dɪd [ɪn'vɒlvd] m/; enter in(to) smth /'entər 'ɪn(tə)/: ~ у вираз у вигляді ... enter into the expression as ...; be* part of smth /bi: pɑ:t əv/
3. (до організації) be* a member /bi: ə'membəʃ/

вчасний прикм. timely /'taɪmlɪ/: ~а допомога timely aid; opportune /'ɒpətju:n US: 'ɒpətʊ:n/: ~е зауваження opportune remark

вчасно присл. **1.** timely /'taɪmlɪ/; opportunely /'ɒpətju:nli US: 'ɒpətʊ:nli/; **2.** (з певним запасом часу) in time /ɪn taɪm/: привчатися все робити ~ get accustomed to do everything in the proper time
3. (хвилина в хвилину) on time /ɒn taɪm/

вчений¹ ч. **1.** (фахівець з природничих наук) scientist /'saɪntɪst/; (фахівець з гуманітарних наук) scholar /'skɒləʃ/ **2.** (відомий науковець) savant /'sævənt US: sə'vɑ:nt/

вчений² прикм. **1.** (науковий) scientific(al) /,saɪən'tɪfɪk(ɪ)/: ~ий секретар scientific secretary; academic /,ækə'demɪk/: ~а рада academic council [board]; ~е звання academic status; ~ий ступінь academic degree
2. (освічений) learned /'lɜ:nd/

вчення с. (сукупність теоретичних положень) teaching /'ti:tʃɪŋ/; doctrine /'dɒktrɪn/: ґрунтовне ~ а sound doctrine; застосовувати/спростовувати ~ apply/disprove a doctrine

~ про неживу природу abiology

вчинок ч. **1.** (поодинокі дія в момент здійснення) act /ækt/: гуманний/мужній/ неочікуваний ~ humane/courageous/unexpected act
2. (не пов'язаний з одиничними діями) action /ækʃn/: поганій ~ bad action

вчитель див. учитель

вчити дієсл. **1.** (навчати когось) teach* /'ti:tʃ/: ~ особистим прикладом teach by example; instruct /ɪn'strʌkt/: ~ неправильно instruct wrongly [improperly]; train /treɪn/: ~ учнів користуватися словником train the pupils in the use of a dictionary
2. (вивчати щось) learn* /lɜ:n/: ~ напам'ять learn by heart; ~ правило learn a rule; study /'stʌdi/

вчитися дієсл. **1.** (набувати знань) learn* /lɜ:n/: ~ на помилках learn from mistakes; ~ ніколи не пізно live and learn; never too old to learn; ~ професії learn a trade; нам ще багато чому треба ~ we have a lot to learn
2. (у навчальному закладі) study /'stʌdi/: ~ на когось study to be smb

вчитуватися дієсл. **1.** read* carefully /ri:d keəfəli/

газета *ж.* 1. newspaper /'nju:-speɪpəʔ US: 'nu:zpeɪpəʔ/: жива ~ scenic newspaper; стінна ~ wall newspaper; paper /'peɪpəʔ/

2. (щоденна) daily paper /'deɪli 'peɪpəʔ/

галас *ч.* shout /ʃaʊt/: noise /nɔɪz/: робочий ~ на уроці business-like noise in the classroom; *див. тж шум*

галерея *ж.* (у різн. знач.) gallery /'gæləri/: ~ образів image gallery

галуження *с.* branching /'bra:ntʃɪŋ/: багатоваріантне ~ multiway branching; fork /fɔ:k/: ramification /,ræmɪfi'keɪʃn/

галузевий *прикм.* 1. branch /bra:ntʃ/: sectoral /'sektərəl/: ~ НДІ sectoral research institute 2. (про каталог) specialized /'speʃəlaɪzd/: subject /'sʌbdʒɪkt/

галузь *ж.* 1. branch /bra:ntʃ/: ~ь освіти branch of study; field /fi:ld/:

у ~і мистецтва in the field of art
2. (*промисловості*) industry /'ɪndəstri/
3. (*науки тощо*) sphere /'sfɪəʔ/;
 department /di'pɑ:təmənt/: ~ь знань
 department of knowledge; domain
 /dəʊ'meɪn/: у ~і науки in the domain
 of science

нова ~ь (*науки*) frontier

гальмо *с.* *перен.* hindrance
 /'hɪndrəns/: це було великим ~м для
 чийхось занять it was a great hindrance
 to one's studies

гальмування *с.* **1.** (*сповільнювання*) deceleration
 /di:selə'reɪʃn/ **2.** *фізіол.* inhibition
 /,ɪnɪ'biʃn/: асоціативне/безумовне/
 умовне ~ associative/ unconditioned/
 temporary/conditioned inhibition;
 розповсюдження ~ spreading
 [wandering] of inhibition

гальмувати *дієсл.* **1.** (*сповільнювати*) decelerate /di:'selə'reɪt/;
 slow down /sləʊ daʊn/
2. (*заважати*) hinder /'hɪndəʔ/; hamper
 /'hæmpəʔ/ **3.** *фізіол.* inhibit /ɪn'hɪbɪt/: ~
 діяльність нервових клітин inhibit
 the activity of nerve cells

гамма *ж.* **1.** *муз.* scale /skeɪl/
2. *перен.* gamut /'gæmət/: передати
 всю ~у почуттів run the gamut of the
 emotions **3.** (*кольорів тощо*) range
 /reɪndʒ/

гарантія *ж.* **1.** (*зобов'язання
 виконати домовленості*) guarantee
 /,gærən'ti:/: соціальна ~ social gua-
 rantee **2.** (*запевнення*) assurance
 /ə'ʃʊərəns/ **3.** (*від збитків, утрат*)
 indemnity /ɪn'demnəti/

гарантувати *дієсл.* **1.** (*виконання*

певних умов) guarantee /,gærən'ti:/
2. (*якість, заміну неякісної продукції*)
 warrant /'wɒrənt US: 'wɔ:rənt/; assure
 /ə'ʃʊəʔ/ **3.** (*ручатися*) engage (for)
 /ɪn'geɪdʒ (fəʔ/

гармонізація *ж.* harmonization
 /,hɑ:mənaɪ'zeɪʃn US: ,hɑ:məni'zeɪʃn/:
 ~ відносин із оточуючими harmo-
 nization of relationship with one's
 associates

гармонійний *прикм.* harmonious
 /hɑ:'məʊniəs/: ~ий розвиток har-
 monious development; вихован-
 ня ~ої особистості the upbringing
 of the harmonious personality;
 турбуватися про ~ий розвиток
 дитини attend to the harmonious
 development of a child

~е **поєднання** chime: ~е поєднання
 фактів і теорії chime of fact and theory

гармоніювати *дієсл.* **1.** harmonize
 (with) /'hɑ:mənaɪz (wɪð)/; be in keep
 (with) /bi: ɪn ki:p (wɪð)/ **2.** (*про колір,
 фарби*) tone (with) /təʊn (wɪð)/

гармонія *ж.* **1.** *муз.* harmony
 /'hɑ:məni/ **2.** *перен.* harmony;
 concord(ance) /kən'kɔ:d(əns)/

ген *ч.* gene /dʒi:n/: ~ є еле-
 ментарною одиницею спадковості
 та носієм задатків gene is an ele-
 mentary unit of inheritance and the
 bearer of inclinations

гендер *ч.* gender /'dʒendəʔ/

гендерний *прикм.* gender
 /'dʒendəʔ/: ~е виховання gender
 education; ~ий розвиток дитини
 gender development of a child; ~ий
 підхід/розрив gender approach/gap

генезис *ч.* **1.** genesis /'dʒenɪsɪs/;

origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/
 2. (про ідею, філософію) origination
 /ə,rɪdʒɪ'neɪʃn/

генерація ж. (сукупність людей одного покоління, пов'язаних спільними інтересами) generation /,dʒenə'reɪʃn/

генетика ж. genetics /dʒɪ'netɪks/

генетичний прикм. genetic /dʒɪ'netɪk/: ~а психологія genetic psychology; ~ий код genetic code; ~ий метод у навчанні genetic method of instruction

геніальність ж. 1. (про людину) genius /'dʒɪ:nɪəs/ 2. (про твір тощо) greatness /'greɪtnɪs/

геній ч. genius /'dʒɪ:nɪəs/: схилитися перед генієм Шекспіра pay homage to the genius of Shakespeare

географічний прикм. geographic(al) /,dʒɪə'græfɪk(l)/: ~а назва geographical denomination; ~е походження/розташування geographic origin/location; ~ий розподіл geographic distribution

географія ж. geography /dʒɪ'ɒgrəfi/: соціальна/фізична ~ social/ physical geography

геологія ж. geology /dʒɪ'ɒlədʒɪ/

геометричний прикм. geometrical /,dʒɪə'metrɪk(l)/: ~а фігура geometrical figure

геометрія ж. geometry /dʒɪ'ɒmətri/: аналітична/елементарна ~я analytical /synthetical geometry; задача з ~ї an exercise in geometry

герменевтика ж. hermeneutics /,hɜ:mə'nju:tɪks/: класична/методо-

логічна ~ classical/methodological hermeneutics

геронтологія ж. gerontology /,dʒerɒn'tɒlədʒɪ/

гігієна ж. hygiene /'haɪdʒi:n/: ~а праці labour (амер. labor) hygiene; правила особистої ~и rules of personal hygiene

гігієнічний прикм. 1. hygienic /haɪ'dʒi:nɪk/: виховувати ~і навички у дітей train children in hygienic habits 2. (про заходи тощо) sanitary /sæ'nɪtri US: sæ'nɪteri/: ~і вимоги/засоби sanitary requirements/facilities

гідність ж. dignity /'dɪgnɪti/: виховувати почуття власної гідності cultivate a sense of personal dignity

гілка ж. 1. *прям. і перен.* branch /bra:ntʃ/: виконавча ~ влади the executive branch of the government

гімназія ж. high [secondary] school /haɪ ['sekəndrɪ (US: 'sekəndəri)] sku:l/

гімнастика ж. gymnastics /dʒɪm'næstɪks/: гігієнічна ~ hygienic gymnastics

ранкова ~ morning exercises

гіпербола ж. *літ., тж перен.* hyperbole /haɪ'pɜ:bəli/

гіперболічний прикм. (*перебільшений*) exaggerated /ɪg'zædʒəreɪtɪd/

гіпертекст ч. (документ, що має посилання на інші документи) hypertext /'haɪpətɛkst/

гіпноз ч. hypnosis /hɪp'nəʊsɪs/: пряме навіювання під ~ом direct suggestion under hypnosis

гіпотеза ж. 1. hypothesis /haɪ'pɒθəsɪs/ (*pl.* hypotheses

/haɪ'prəθəsi:z/): ~а наукового дослідження scientific hypothesis; будувати ~у form a hypothesis; перевіряти/прийняти ~у test/accept a hypothesis **2.** (*припущення*) conjecture /kən'dʒektʃə/: висловити ~у hazard conjecture

висловлювати ~у hypothesize

гіпотетичний *прикм.* hypothetic(al) /,haɪpə'tetɪk(l)/: ~е твердження hypothetical proposition

гіпотетично *присл.* hypothetically /,haɪpə'tetɪklɪ/; suppositionally /,sʌpə'zɪʃənli/

глав|а *жс.* (*розділ книги*) chapter /'tʃæptə/: вступна/заклучна/наступна/попередня ~а introductive/final/next/preceding chapter

глибина *жс.* **1.** (*у різн. знач.*) depth /depθ/: ~ знань depth of knowledge **2.** (*думки, розуму тж*) profundity /prə'fʌndɪtɪ/

глибок|ий *прикм.* **1.** deep /di:p/ **2.** (*грунтовний*) profound /prə'faʊnd/: ~ий зміст profound meaning **3.** (*про знання*) intimate /'ɪntɪmɪt/: ~е знання предмета an intimate acquaintance with the subject; thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/: ~е розуміння тексту thorough understanding of the text; давати дітям ~і та міцні знання give the children thorough durable knowledge

глобалізація *жс.* **1.** globalization /,glɔʊbəlɪ'zeɪʃn/: ~ освіти globalization of education; ~ світової економіки globalization of the world economy

глобальн|ий *прикм.* global /'glɔʊbl/: ~а система зв'язку global communications

~а комп'ютерна мережа wide area network

госарій *ч.* glossary /'glɔsəri/

глузд *ч.* (*розумний зміст, сенс*) sense /sens/: усупереч здоровому ~у in defiance of common sense; суперечити здоровому ~у go against common sense

глухий *прикм.* deaf /def/

глухонімота *жс.* deaf-dumbness /def'dʌmns/

глухота *жс.* deafness /defnɪs/

гносеологічний *прикм.* філос. epistemological /epɪstɪ:mɒ'lədʒɪkl/

гносеологія *жс.* філос. epistemology /epɪstɪ:'mɒlədʒɪ/

гнуцк|ий *прикм.* **1.** (*ніддатливий*) pliable /'plaiəbl/ **2.** (*який можна пристосувати до певних умов*) adaptable /ə'dæptəbl/ **3.** (*легко змінюваний відповідно до умов*) flexible /'fleksəbl/: ~е навчання flexible learning; основні принципи можуть і повинні бути ~ими (А. Лінкольн) important principles may and must be flexible (A. Lincoln)

гнуцкість *жс.* **1.** flexibility /,fleksə'bɪlɪtɪ/: ~ системи system flexibility **2.** (*ніддатливість*) pliability /,plaiə'bɪlɪtɪ/ **3.** (*здатність до пристосовування*) adaptability /ə,dæptə'bɪlɪtɪ/

говорити *дієсл.* **1.** (*розмовляти*) speak /spi:k/: ~ голосно/спокійно/швидко speak loudly /quietly/quickly; говорить так, щоб усім було чути speak out so that everyone may hear you; talk /tɔ:k/: дитина вчиться ~ the child is learning to talk; про це багато

говорять it is much talked of **2.** (*свідчити*) mean /mi:n/; indicate /'ɪndikeɪt/: усе говорить за те, що... everything indicates that...

~ докладно expand: ~ докладно на тему expand on a topic

година ж. (*одиниця часу*) hour /'aʊə/: ... за [на] годину ... per hour

голов|а ж. **1.** head /hed/: розумна ~ a wise head; у неї болить ~ a she has headache **2.** (*керівник*) head: ~ a уряду head of government; chairman /'tʃeəmən/: ~ою зборів було обрано професора Н. it was Prof. N., who was elected chairman of the session

головн|е як *ім.* (*виражає оцінку висловлюваного*) essentials /'ɛsɛnʃəlz/: виокремлювати ~e select the essentials; зосередитися на ~ому concentrate on the essentials; говорить про ~e speak of the essentials; the main thing is /ðə meɪn θɪŋ ɪz/: ~e – почати the main thing is to get started

головн|ий *прикм.* **1.** (*найважливіший*) main /meɪn/: ~a думка the main idea; ~e значення слова the main meaning of the word; principal /'prɪnsəpl/: ~ий недолік книжки the principal trouble with the book; ~і члени речення principal parts of the sentence; dominant /'dɒmɪnənt/: ~a ідея/ознака/ причина/проблема dominant idea/factor/reason/ problem; ~ий фактор a dominant factor **2.** (*основний*) chief /tʃi:f/: ~і риси характеру the chief traits of a person's character; head /hed/: ~ий лікар/редактор head doctor/editor; foremost /'fɔ:məʊst/: його вважають ~им

авторитетом у цьому питанні he is regarded as the foremost authority of the subject **3.** (*базовий*) host /həʊst/

~ий вузол (*мережі*) headend; ~им **чином** chiefly: у подальшому увага буде приділятися ~им чином першому (із двох) питанню in the following notice is chiefly taken of the former point largely [mainly]

голос ч. **1.** voice /'vɔɪs/: втратити ~ lose one's voice; підвищувати ~ raise one's voice **2.** (*виборчий*) vote /vəʊt/: вирішальний ~ deciding vote

голосний *прикм.* **1.** (*гучний*) loud /laʊd/ **2.** *грам.* (*як ім.*) vowel /'vaʊəl/: ~звук vowel sound

голосно *присл.* **1.** (*гучно*) loudly /'laʊdli/: промовець говорив досить ~ the speaker spoke quite loudly;

2. (*уголос, не про себе*) aloud /ə'laʊd/ **гордість ж.** pride /'praɪd/: виховувати почуття національної гордості у дітей foster a feeling of national pride in children

гостр|ий *прикм.* **1.** sharp /ʃɑ:p/: піддати ~ій критиці subject to sharp criticism **2.** (*про органи відчуття*) acute /ə'kju:t/: ~е респіраторне захворювання acute respiratory disease; sharp **3.** (*про питання, проблему тощо*) acute: ~е питання acute problem; urgent /'ɜ:dʒənt/; keen /ki:n/: ~ий інтерес до чогось keen interest in smth

гострота ж. **1.** sharpness /'ʃɑ:pnis/; acuteness /ə'kju:tnɪs/ **2.** (*питання, проблеми*) urgency /'ɜ:dʒənsɪ/

готовий *прикм.* **1.** (*до виконання чогось*) ready /'redi/: ~ до роботи ready to operate; ready for operation

2. (здатний до негайного використання) available /ə'veɪləbl/ **3.** (завершений) finished /'fɪnɪʃt/; ready-made /'redɪmeɪd/ **6.** (із поясненням розв'язку – про задачі в підручниках) worked-out /wɜ:kt'aot/

ГОТОВНІСТЬ ж. **1.** readiness /'redɪnɪs/: бути у стані ~ості до чогось be in readiness to do smth **2.** (здатність до використання) availability /ə'veɪlə'bɪləti/: ~ість до діяльності availability of activity; ~ість системи system availability

~ість до складання вступних іспитів до ВНЗ matriculability

ГОТУВАТИ дієсл. **1.** prepare /prɪ'reə/: ~ дитину до вступу до школи prepare a child for school; ~ завдання до наступного уроку prepare assignment for next lesson; get ready /get [meɪk] 'redi/: ~ дітей для прогулянки get the children ready for a walk **2.** (навчати) train /treɪn/: ~ кадри train personnel; qualify /'kwɒlɪfaɪ/: ~ до певної діяльності qualify to do smth; ~ себе до майбутньої діяльності qualify oneself for one's lifework

ГОТУВАТИСЯ дієсл. get ready (for, to) /get 'redi (fə, tə)/; prepare oneself (for) /prɪ'reə.. (fə)/: ~ до іспиту prepare for an examination

ГРА ж. **1.** (дія) play /pleɪ/: ~ слів play of words **2.** (під гри) game /geɪm/: дидактична/ імітаційна ~ didactic [educational]/simulation game; ігри та розваги games and recreations; індивідуальні та групові ігри individual and group games;

додержуватися правил гри follow the rules of a game; керувати грою lead a game **3.** (на сцені) performance /pə'fɔ:məns/; acting /'æktɪŋ/

ГРАВЕЦЬ ч. player /'pleɪə/: сильний/слабкий гравець strong/weak ~

ГРАДАЦІЯ ж. **1.** (послідовність змін) gradation /grə'deɪʃn US: greɪ'deɪʃn/; range /reɪndʒ/ **2.** (інтервал змін) grade /greɪd/; gradation; step /step/; level /levl/

ГРАМАТИКА ж. grammar /'græmə/: підручник із ~и grammar book; німецька ~а вважається важчою за англійську German grammar is said to be more difficult than English grammar

ГРАМАТИЧНИЙ прикм. grammar /'græmə/: ~а помилка grammar mistake [error]; ~і форми grammar forms; grammatical /grə'mætɪkl/: ~і норми grammatical norms

ГРАМОТа ж. (письменність) reading and writing /'ri:dɪŋ ənd 'raɪtɪŋ/: навчання ~і instruction in reading and writing

ГРАМОТНИЙ прикм. **1.** (письменний) literate /'lɪtərət/; able to read and write /'eɪbl tə ri:d ənd 'raɪt/ **2.** (без граматичних помилок) grammatically correct /grə'mætɪklɪ kə'rekt/ **3.** (про текст тж) correctly written /kə'rektlɪ 'rɪtn/ **4.** (який має необхідні знання в певній галузі) competent /'kɒmpɪtənt/; skilled /skɪld/ **5.** (про план тощо) competent

ГРАМОТНІСТЬ ж. **1.** literacy /'lɪtərəsɪ/: комп'ютерна ~ість computer literacy **2.** (про написане)

grammatical correctness /grə'mætɪkəl kə'rektns/ **3.** (обізнаність у певній галузі) competence /'kɒmpɪtəns/
4. (здатність будувати граматично правильні речення) accuracy /'ækjʊərəsi/: звичайно, серед викладачів є тенденція надавати завеликого значення ~ості certainly, the tendency is for teachers to be over-preoccupied with accuracy

граничний *прикм.* **1.** (критичний) limit(ing) /'lɪmɪt(ɪŋ)/: ~ вік limiting age **2.** (що знаходиться на краю чогось) marginal /'mɑ:dʒɪnəl/

грант *ч.* grant /grɑ:nt US: grænt/: ~ для дослідження з літератури a grant for research on literature; ~ для участі в конференції a grant to attend a conference; ~ на освіту educational grant

грати *дієсл.* play /pleɪ/: ~ в теніс/шахи play tennis/chess; ~ під наглядом когось play under the supervision of smb; ~ роль play a part

графік *ч.* **1.** (зображення функційних залежностей) chart /tʃɑ:t/; graph /grɑ:f US: græf /; plot /plɒt/ **2.** (розклад, план) time(-)table /'taɪm,teɪbl/; schedule /'ʃedju:l US: 'skedʒʊl/: ~ спостережень observation schedule; ~ чергувань duty schedule; дотримуватися ~а (робит, руху) maintain a schedule; operate [work] to schedule; завершувати роботу згідно з ~ом meet a schedule; точно за ~ом in schedule time **3.** (у вигляді таблиці) card /kɑ:d/; chart: ~ виконання робіт work schedule progress chart; спеці-

альний ~ навчального процесу special education process chart **4.** (у мережевому плануванні) network (model) /'netwɜ:k ('mɒdl)/

графіка *ж.* graphics /'græfɪks/: машинна ~ computer graphics

графічний *прикм.* **1.** (виражений засобами графіки) graphical /'græfɪkl/: ~ий аналіз graphical analysis **2.** (ілюстрований) pictorial /pɪk'tɔ:riəl/ **3.** (схемний) diagrammatic(al) /,daɪəgrə'mætɪk(əl)/ **4.** (що стосується графіки як мистецтва) graphic /'græfɪk/: ~а підготовка graphic art schooling; ~е мистецтво graphic arts

~ий пристрій із високою вирізняльною здатністю high-resolution graphics

графомоторний *прикм.* graphomotor /,græfəʊ'məʊtə/: ~а діяльність graphomotor activity; ~ий розвиток graphomotor development

громад|а *ж.* **1.** community /kə'mju:nəti/: зв'язок ~и зі школою school-community relationship; програма діяльності ~и community action program(me) **2.** (про товариства, релігійні організації тощо) society /sə'saɪəti/

громадський *прикм.* public /'pʌblɪk/: ~а думка public opinion; ~ий діяч public man; виконувати ~у роботу be engaged in public work; social /'səʊʃl/: ~ий обов'язок/рух social obligations/movement; voluntary /'vɒləntəri US: 'vɒləntəri/: на ~их засадах on a voluntary basis

громадськість *ж.* the public /ðə 'pʌblɪk/; community /kə'mju:nəti/

громадянськ|ий *прикм.* (влас-
тивий громадянину) civic /'sɪvɪk/:
~е виховання civic education; ~ий
обов'язок civic duty; civil /'sɪvl/: ~ий
світогляд civil outlook

громіздкий *прикм.* **1.** bulky
/'bʌlki/; cumbersome /'kʌmbɹəs/
cumbersome /'kʌmbəsəm/ **2.** *наук.*
crockish /'krɒkɪʃ/ **3.** (про формулу,
вираз) awkward /'ɔ:kwəd/ **4.** (не-
габаритний) outsize /,aʊt'saɪz/

громіздкість *ж.* awkwardness
/'ɔ:kwədnis/; crockness /'krɒknɪs/
inconvenience /,ɪnkən'vi:niəns/

гроші *мн.* money /'mʌni/ *sing.*

грубий *прикм.* **1.** rough /rʌf/
coarse /kɔ:s/; gross /grɒs/ **2.** (необроб-
лений) coarse **3.** (приблизний) rough
/rʌf/; approximate /ə'prɒksɪmət/

грубо *присл.* (приблизно) rough(ly)
/'rʌf(h)/

група *ж.* **1.** group /gru:p/: ~
германських мов the Germanic group
of languages; ~ за родом занять
occupational group; ~ рівних (зі
спільними соціальними рисами) peer
group; референтна ~ (яка є зразком
для індивіда) reference group;
Т~ (де здійснюється соціально-
психологічний тренінг) Т-group
2. (співробітників) team /ti:m/: ~
системного програмування systems
project team

~ми (порціями) batchwise

групов|ий *прикм.* group /gru:p/:
~а взаємодопомога/підготовка/по-
ведінка/психотерапія/ робота group
counseling/instruction/behaviour

(амер. behavior)/ psychotherapy/
work; ~е навчання group training
[learning]; групові заняття group
study

групування **1.** grouping /'gru:pɪŋ/:
~ за здібностями ability grouping
2. (класифікація) classification
/,klæsɪfɪ'keɪʃn/

групувати *дієсл.* **1.** group /gru:p/
2. (класифікувати) classify /'klæsɪfaɪ/
3. (об'єднувати класи) pool (classes)
/pu:l (kla:sɪz US: klæsɪz)/

гуманізація *ж.* humanization
/hju:'mæni'zeɪʃn/: ~ виховного
процесу the humanization of the
educational process; освіти the
humanization of education

гуманізм *ч.* humanism
/'hju:mənɪzəm/

гуманістичн|ий *прикм.* humani-
tarian /hju:'mæni'teərɪən/: ~а педаго-
гіка humanitarian pedagogy

гуманітарн|ий *прикм.* per-
taining to humanities /pə'teɪnɪŋ tə
hju:'mænitɪz/; humane /hju:'meɪn/:
заняття ~ими науками humane stu-
dies; humanitarian /hju:'mæni'teərɪən/:
~а допомога/криза humanitarian
supplies/crisis

~на освіта liberal education; ~ні науки
the humanities; *арти*: історія, література
та філософія – гуманітарні науки history,
literature and philosophy are arts

гумор *ч.* humour (амер. humor)
/hju:mə:/ почуття ~у a sense of
humor(u)r

гуртожит|ок *ч.* hostel /'hɒsl/
dormitory /'dɔ:mɪtrɪ US: 'dɔ:mɪtɔ:rɪ/

університетський ~ок hall (of residence); студенти, які живуть у ~ку hall

гурт|ок ч. circle /'sɜ:kəl/: ~ок художньої самодіяльності amateur art circle; літературний /музичний/ науковий ~ок literary/music/scientific circle; записатися до ~ка join a circle; керувати ~ком direct a circle; вести/ організувати ~ок conduct [rʌn]/ organize a circle; society /sə'saɪəti/

гучний прикм. 1. loud /laʊd/ 2. (перен.: відомий) famous /'feɪməs/

ґрунту|ватися дієсл. (на чо-
мусь – про висновки, теорію тощо)
rest (up)on /rest (ʌp)ʊn/; be based
[founded, built] (up)on /bi: beɪst
['faʊndɪd, bɪlt] (ʌp)'ɒn/: наукова
орґанізація педагогічної праці
~ється на сучасних досягнен-
нях науки і практики scientific
organization of pedagogical work is
based upon modern achievements
of science and practice; ~ючись
на вищевикладеному based on
the above; наша теорія ~ється на
фактах our theory is built upon facts

ґрунтовн|ий прикм. **1.** substantial
/səb'stænjəl/; solid /'sɒlɪd/: мати ~у
підготовку в чомусь have a solid
preparation in *smth* **2.** (деталь-
ний, докладний) detailed /'di:teɪld
US: dɪ'teɪld/ **3.** (повний) thorough
/'θɹə US: 'θɹəʊ/: ~і знання
thorough knowledge **4.** (правильний,
розсудливий) sound /saʊnd/

ґрунтовність ж. **1.** fundamentality
/ˌfʌndəmen'tæləti/ **2.** (доказів тощо)
soundness /'saʊndnɪs/

ґрунтовно присл. soundly
/'saʊndli/; thoroughly /'θɹəli US :
'θɹəʊli/: ~ вивчити/ повторити щось
learn/recapitulate *smth* thoroughly

ґрунтувати дієсл. (на чомусь)
ground /graʊnd/; base /beɪs/; found
/faʊnd/

давати *дієсл.* **1.** give* /gɪv/: ~ освіту give an education; ~ урок give a lesson; відповіді даються одразу ж після запитань the answers are given instantly upon demand; на цю роботу дається близько 10 хвилин about ten minutes are given to this kind of work **2.** (у тимчасове користування) lend* /lend/: я дам вам (почитати) цю книгу I will lend you the book **3.** (наводити) give*: пізніше буде дано низку прикладів a number of examples will be given later; afford /ə'fɔ:d/: ~ пояснення afford an explanation **4.** (показувати) indicate /'ɪndɪkeɪt/; show /ʃəʊ/ **5.** (продувати, виготовляти) make* /meɪk/; yield /jɪ:ld/: ~ відчутні результати yield tangible results; не дати жодних результатів yield no results

6. (надавати можливість щось одержати, робити, мати) let* /let/: дайте мені подумати let me think; allow /ə'laʊ/; provide /prə'vaɪd/: ~ комусь добру освіту provide smb with good education

~ змогу enable; permit

даватися дієсл. (бути легким для засвоєння) come* naturally /kʌm 'nætʃrəli/; come* easy (to) /kʌm 'i:zi (tə)/: не легко ~ комусь not come easy to smb

~ **взнаки** spite; annoy

давн|ий прикм. **1.** ancient /'eɪnfənt/: міфи ~бої Греції stories of ancient Greece; old /əʊld/ **2.** (колишній) once /wʌns/ **3.** (що давно діє, існує) old-established /əʊld ɪ'stæblɪʃt/: of long standing /əv lɔŋ (US: lɔ:ŋ) 'stændɪŋ/

давно присл. **1.** (у минулому) long ago /lɔŋ (US: lɔ:ŋ) ə'gəʊ/: не так ~ not so long ago **2.** (протигом тривалого часу) for long time /fɔː lɔŋ (US: lɔ:ŋ) taɪm/

~ **заснований** old-established

дактилографія ж. dactylography /,dæktɪ 'lɒgrəfi/

дактологія ж. (форма мовлення глухонімих) dactylogy /,dæktɪ 'lɒlədʒi/

далек|ий прикм. (віддалений) distant /'dɪstənt/; remote /rɪ'məʊt/: ~ майбутнє /минуле remote [distant] future/past; ~ий від істини remote from the truth; тема дисертації є надто ~ою від актуальних проблем школи the topic of the dissertation is too remote from the actual tasks of the school; far /fɑ:/: ~ий від дійсності far from reality

далеко присл. **1.** far (off) /fɑ:ˈ (ɒf (US: ə:f))/ **2.** (на велику відстань) far-about /fɑ:ˈ ə'baʊt/ **4.** (про віддаль) a long way (off) /ə lɔŋ weɪ ɒf US: ə lɔ:ŋ weɪ ə:f/

~ **від** far from; ~ **за** more than; long after

далекоглядний прикм. far-seeing /fɑ:ˈ si:lɪŋ/; far-sighted /fɑ:ˈ saɪtɪd/

далекозорість ж. far-sightedness /fɑ:ˈ saɪtnɪs/

далекосяж|ий прикм. far-reaching /fɑ:ˈ ri:ʃɪŋ/: ~і висновки/наслідки far-reaching conclusions /consequences; long-range /lɔŋ (US: lɔ:ŋ) reɪndʒ/

далі присл. **1.** (про відстань) farther (away) /fɑ:ðə (ə'weɪ)/ **2.** (за межами) beyond /bɪ'jɒnd/ **3.** (продовження викладення, доведення тощо) continue /kən'tɪnju:/: next /nekst/; further /'fɜ:ðə/: і ~ за текстом with no further amendments to the text; farther: ~ розглянемо причини farther, let us consider the causes

~ **буде** (у тексті) to be continued; і

так ~ and so forth; and so on; et cetera (скор. etc.); **йти** ~ proceed; **удвічі** ~ (ніж...) twice as far away (as...)

дальтонізм ж. daltonism /'dɔ:ltənɪzəm/; color-blindness /'klɒlə 'blaɪndnɪs/

дальший прикм. **1.** farther /fɑ:ðə/; further /'fɜ:ðə/ **2.** (наступний) next /nekst/

дан|ий прикм. **1.** given /'gɪvn/ **2.** (заданий умовою задачі тощо) the given smth /ðə 'gɪvn/

дан|і **1.** (відомості) (особливо неопрацьовані) data /'deɪtə/: база ~их database; банк ~их databank;

біографічні/вичерпні/наукові/статистичні ~і biographical/comprehensive/scientific/statistical data; оброблення/передавання ~их data processing/transfer; сукупність ~их data collection; брати ~і з таблиці look up data in a table; накопичувати ~і accumulate data; обмінюватися ~ими з кимось exchange [share] data with *smth*; опрацьовувати ~і process [reduce] data; прогнозувати ~і forecast [predict] data **2.** (переважно опрацьовані та сформульовані) information /,ɪnfə'meɪʃn/: уточнювати ~і про щось refine the information about *smth* **3.** (особливо як свідчення чи доказ чогось) evidence /'eɪdɪns/ **4.** (потенціал, якості тощо) qualities /'kwɒlətɪz/: він має всі ~і для того, щоб стати гарним учителем he has all the essential qualities of a good teacher; potentials /pə'tenʃəlz/

входові ~і (у моделюванні) model input specifications; (у постановці завдання) basic data; комп. originating data; **накопичені** ~і background of information; **основні** ~і (характеристики, особливо у таблицях) leading particulars; **підсумкові** ~і total

даремний прикм. **1.** (марний, який не має наслідків) futile /'fju:taɪl US: 'fju:tl/: ~а спроба futile attempt; vain /veɪn/: ~і зусилля vain efforts **2.** (непотрібний, зайвий) unnecessary /ʌn'nesəsəri US: ʌn'nesəsəri/

дат|а ж. date /deɪt/: важлива/історична ~а important/historic date; (форма запису у формулярах) ~а відправлення date dispatched; ~а набуття чинності date effective; ~а закінчення терміну прийому

письмових робіт cut-off date; ~а одержання date received; ~а (по) ставлення на облік date on; ~а початку/закінчення (ведення документа — запис на обкладинці) date started/closed [completed]; призначати ~у чогось fix the date for *smth*

датований прикм. dated /deɪtɪd/: ~ 15-м січня dated Jan. 15

датовати дієсл. **1.** (ставити дату) date *smth* /deɪt/ **2.** (установлювати дату чогось) establish the date of *smth* /ɪ'stæblɪʃ də deɪt əv/

дбайлив|ий прикм. solicitous /sə'lɪsɪtəs/: ~ва увага до дітей solicitous care of children; careful /'keəfl/

дбати дієсл. (турбуватися про когось/щось) look after /lʊk 'ɑ:ftə' (US: 'æftə')/: ~ про здоров'я дітей look after the health of children; take care /teɪk keə'/

двозначний прикм. **1.** (непевний, невизначений) ambiguous /æm'bigjuəs/; equivocal /ɪ'kwɪvəkəl/ **2.** лінгв. equivocal; of double meaning /əv 'dʌbl 'mi:ni:ʃ/

двоїстий прикм. dual /'dju:əl US: 'du:əl/: ~ підхід dual approach; ambivalent /æm'bɪvələnt/

двоїстість ж. duality /dju:'æltɪ US: du:'æltɪ/: ~ структури duality of structure; dialism /'dju:əlɪzɪm US: 'du:əlɪzɪm/

двокрапка ж. **1.** colon /'kəʊlən/ **2.** (назва символу) two-spot /'tu: spɒt/

двомовн|ий прикм. bilingual /baɪ'luŋgwəl/: ~а освіта bilingual education; ~ий словник bilingual dictionary

двомовність *ж.* bilingualism
/baɪ'liŋgwəlɪzəm/

проблема *~ості* bilingual problem

двосторонній *прикм.* **1.** bilateral /baɪ'lætərəl/: *~я* угода bilateral agreement; two-sided /'tu:'saɪdɪd/
2. (який працює в обох напрямках) double-acting /'dʌbl 'æktɪŋ/ **3.** (забезпечений чимось з обох боків) two-sided /'tu:'saɪdɪd/

де *присл.* (у якому місці) where /weə/: де б там було no matter where

де б не спол. wherever /'weər'evə/: де б він не працював, усюди ним були задоволені wherever he worked he always gave satisfaction

дебат*и* *мн.* debate (*sing.*) /dɪ'beɪt/: допомагати підготуватися до *~ів* give some ammunition for the debate; припинити *~и* cut off debate; discussion (*sing.*) /dɪ'skʌʃn/

дебатувати *дієсл.* debate /dɪ'beɪt/; discuss /dɪ'skʌʃn/

девіантний *прикм.* deviant /'di:vɪənt/: *~а* поведінка deviant behaviour (*амер.* behavior)

деградація *ж.* degradation /,degrə'deɪʃn/: *~* особистості personal degradation

деградувати *дієсл.* degrade /dɪ'greɪd/; become* degraded /bɪ'kʌm dɪ'greɪdɪd/

дедалі *присл.* **1.** (чим далі) further /'fɜ:ðə/: farther /fɑ:ðə/ **2.** (як підсилювальна частка) more and more /mɔ:ɹənd mɔ:ɹə/

~ краще better and better; *~* менший less and less

дедуктивний *прикм.* deductive /dɪ'dʌktɪv/: *~* метод у навчанні

deductive method in teaching; *~* спосіб пізнання deductive mode of cognition

дедукція *ж.* deduction /dɪ'dʌkʃn/: дійти висновку за допомогою *~ї* reach an opinion by deduction

дезадаптація *ж.* (соціальна недостатність) disadaptation /dɪs,ədæp'teɪʃn/: медико-соціальні аспекти шкільної *~ї* medical-social aspects of school disadaptation

дезорієнтація *ж.* disorientation /dɪs,ɔ:riən'teɪʃn/; disorder /dɪs'ɔ:də/: confusion /kən'fju:zən/; lack of direction /læk əv dɪ'rekʃn/

дезорієнтувати *дієсл.* disorientate /dɪs'ɔ:rienteɪt/; confuse /kən'fju:z/

декада *ж.* **1.** (проміжок часу в десять днів) ten-day interval [period] /ten deɪ 'ɪntəvl ['rɪəriəd]/ **2.** (дні, присвячені культурно-національним акціям) (ten-day) festival /('ten deɪ) 'festɪvl/

декан *ч.* dean /di:n/: заступник *~а* з навчальної роботи the deputy dean for academic affairs

деканат *ч.* dean's office /di:nz 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs)/

декільк|а *числ.* **1.** several /'sevrəl/: його книга – результат *~ох* років досліджень his book is the product of several years of research; some /sʌm/: зробити *~а* дуже правильних зауважень make some very sharp observations **2.** (небагато) a few /ə fju:/'

декламування *с.* recitation /,resi'teɪʃn/

декламувати *дієсл.* recite /rɪ'saɪt/

~ вірші recite poetry; ~ невиразно [механічно] recite by rote

декларація ж. declaration /,deklə'reiʃn/

декларувати дієсл. **1.** (проголошувати) proclaim /prə'kleɪm/ **2.** ек., фін. declare /di'kleɪ/; enter /'entə/

демагогія ж. demagogu /'deməgɒɡi/

деменція див. слабоумство

демографія ж. demography /di'mɒgrəfi/: соціальна ~ social demography

демократизація ж. democratization /di'mɒkrətai'zeiʃn/ US: di'mɒkrəti'zeiʃn/: ~ управління освітою democratization of education management

демократичний прикм. democratic /,demə'krætɪk/: ~ стиль спілкування democratic communication style

демократія ж. democracy /di'mɒkrəsi/: повна ~ pure democracy

демонстративний прикм. **1.** demonstrative /di'mɒnstrətɪv/; pointed /'pɔɪntɪd/ **2.** (про метод, лекцію) demonstration /,demən'streiʃn/: ~ метод у викладанні demonstration method in teaching

демонстраційний прикм. **1.** (призначений для показу) demonstration(al) /,demən'streiʃn(l)/: ~а лекція demonstration lecture; ~ий екземпляр demonstration copy **2.** (про приміщення, що використовується для показу) show /ʃəʊ/

демонстрування с. demonstration /,demən'streiʃn/: ~ картин /

таблиць demonstration of pictures/plates; showing /'ʃəʊɪŋ/

демонструвати дієсл. **1.** (показувати) demonstrate /'demənstreɪt/: під час читання лекції він буде ~ цю мапу while delivering his lecture he will be demonstrating the map; present /prɪ'zent/ **2.** (доводити) prove /pru:v/; show /ʃəʊ/

~ наочно visualize

день ч. day /deɪ/: будній ~ weekday; workday; вихідний ~ free day; ~відкритих дверей open doors day; ~ відпочинку day release; ~самостійної роботи (у ВНЗ) day for independent work; святковий ~holiday; із дня на ~ from day to day; кожні два/три дні every other/third day

робота неповний/повний робочий ~ part-time/full-time work

деонтологія ж. (вчення про моральні норми) deontology /di:'ɒn'tɒlədʒi/

деперсоналізація ж. (психопатологічний розлад самосвідомості) depersonalization /di:'pɜːsnəlaɪ'zeiʃn/

депонент ч. deposit /di'pɒzɪt/ **депонувати** дієсл. deposit /di'pɒzɪt/: ~ (авторські) примірники книги deposit duty copies of a book

депресія ж. (психологічний стан) depression /di'preʃn/

депривація ж. (втрата можливості задоволення потреб) deprivation /,deprɪ'veiʃn/

державний прикм. **1.** state /steɪt/: ~а допомога/мова/стипендія/школа state aid/language /grant/school; ~а інспекція закладів освіти при Міністерстві освіти і науки України

the State Inspection of Institution of Education at the Ministry of Education and Science of Ukraine; ~ий навчальний заклад state educational institution; ~ий стандарт state standard
2. (національний) national /'næʃnəl/: ~а освітня політика national policy on education; ~а сімейна політика national family policy; public /'pʌblɪk/: ~ий борг public [national] debt
3. (що належить державі) state-owned /steɪt əvnd/

деталізація ж. **1.** detail(ing) /'di:teɪl(ɪŋ) US: dɪ'teɪl(ɪŋ)/: ступінь ~ї degree of detail; working out in detail /'wɜ:kɪŋ aʊt ɪn 'di:teɪl (US: dɪ'teɪl)/ **2.** (уточнення) elaboration /ɪ,læbə'reɪʃn/: поступова ~я gradual elaboration

деталізувати дієсл. **1.** detail /'di:teɪl US: dɪ'teɪl/: ~ всі факти detail all the facts; particularize /pə'tɪkjʊləraɪz/ **2.** (розробляти щось у деталях) work out smth in detail /wɜ:k aʊt .. ɪn 'di:teɪl (US: dɪ'teɪl)/ **3.** (уточнювати) elaborate /ɪ'læbərət/

деталі ж. **1.** (частина фізичного цілого) piece /pi:s/; part /pɑ:t/: запасна ~ь spare part; component /kəm'pəʊnənt/ **2.** (подробиця) detail /'di:teɪl US: dɪ'teɪl/: вдаватися в ~ї go into details; відкидати непотрібні ~ї exclude irrelevant details; розписувати в ~ях і по хвиликах write down in detail and minutely; particular /pə'tɪkjʊləʃ/

детальний прикм. **1.** (із подробицями) detailed /'di:teɪld US: dɪ'teɪld/: ~ий аналіз помилок detailed analysis of mistakes; скласти ~ий план роботи

draw up a detailed program(me) of work
2. (ретельно розроблений) elaborate /ɪ'læbərət/: ~е вивчення elaborate study; ~ий розрахунок elaborate design
3. (повний, вичерпний) thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/: предмет ~ого вивчення object of thorough investigation; comprehensive /,kɒmpri'hensɪv/: ~е дослідження comprehensive treatment

детально присл. in (full) detail /ɪn (fʊl) 'di:teɪl (US: dɪ'teɪl)/: вивчати щось ~ study smth in detail

~ розроблений elaborate

детермінізм ч. determinism /dɪ'tɜ:mɪnɪzəm/: культурний/психічний/теологічний ~ cultural/psychical/theological determinism

дефект ч. **1.** defect /'dɪfekt/: дефект зору/мовлення/слуху vision/speech/hearing defect **2.** (недолік, недосконалість) shortcoming /ʃɔ:t'kɒmɪŋ/

дефективний прикм. defective /dɪ'fektɪv/: ~на дитина defective child

дефектний прикм. defective /dɪ'fektɪv/: ~а вимова defective utterance; imperfect /ɪm'pɜ:fɪkt/

дефектолог ч. defectologist /dɪ'fektɒlədʒɪst/

дефектологія ж. defectology /dɪ'fektɒlədʒɪ/

дефініція ж. definition /,defɪ'nɪʃn/, див. тж **означення**

дефіс ч. hyphen /'haɪfn/

дефіцит ч. **1.** (балансовий) deficit /'defɪsɪt/: ~ державного бюджету government deficit; з ~ом at deficit
2. (одного з матеріалів у матеріальному балансі) shortfall /'ʃɔ:tfɔ:l/: відшкодувати ~ чогось make good

the deficit [shortfall] of *smth* **3.** (*не-стача*) shortage /'ʃɔ:tɪdʒ/: ~ робочої сили labour (*амер.* labor) shortage

покривати ~ get out of the red

дефіцитний *прикм.* **1.** scarce /'skeəs/ **2.** (*якого не вистачає*) in short supply /ɪn ʃɔ:t sə'plaɪ/; unavailable /,ʌnə'veɪləbl/

децентралізація *ж.* decentralization /,di:sen'trəlaɪ'zeɪʃn *US:* ,di:sen'trəli'zeɪʃn/

децентрація *ж.* decentration /,di:sen'treɪʃn/

дещо *присл.* something /'sʌmθɪŋ/; somewhat /'sʌmwɒt/: він відповів ~ квалітивно he answered somewhat hastily

деяки|й *прикм.* **1.** (*про кількість*) some /sʌm/: ~й час for some time **2.** (*певний*) certain /'sɜ:tn/: ~м чином in a certain way

джерел|о *с.* (*у різн. знач.*) source /sɔ:s/: ~о естетичного впливу source of aesthetic influence; ~о забруднення source of pollution; додаткові ~а (*для наукової розвідки тощо*) additional sources; загальнодоступне ~о publicity accessible source; літературні ~а literary sources; ми знаємо це з надійного ~а we know it from a reliable source

авторитетне ~о authority; ~о **постачання** supplier; з **авторитетного** ~а on good authority

диви|тися *дієсл.* **1.** look /lu:k/: ~тися слово у словнику look up a word in the dictionary; ми подивилися на цю проблему з іншої точки зору we looked at the problem from another point of view; see* /si:/: ~сь

також see also **2.** (*оглядати з метою ознайомлення*) look over *smth* /lu:k 'əʊvə/ **3.** (*знайомитися зі змістом чогось*) look through /lu:k θru:/: ~тися книгу look through a book **4.** (*зважати на щось*) take* notice of *smth* /teɪk 'nəʊtɪs əv/

~сь на звороті turn over

дивн|ий *прикм.* (*чудернацький*) strange /'streɪndʒ/: ~а відповідь/ поведінка/помилка strange answer/ conduct/mistake; у цьому немає нічого ~ого there is nothing strange about it; хоч як ~о strange to say; singular /'sɪŋɡjələ/; peculiar /pɪ'kju:liə/

дивовижн|ий *прикм.* astonishing /ə'stɒnɪʃɪŋ/: людина з ~ою пам'яттю a man of astonishing memory

дидактик|а *ж.* didactics /dɪ'dæktɪks *US:* daɪ'dæktɪks/: дошкільна/експериментальна ~а pre-school/experimental didactics; методологічні засади ~и methodological basis of didactics; принципи ~и principles of didactics

дидактичн|ий *прикм.* didactic(al) /dɪ'dæktɪk(ɪ) *US:* daɪ'dæktɪk(ɪ)/: ~а цілісність didactic continuity; ~ий матеріалізм/утилітаризм/формалізм didactic materialism/ utilitarianism/formalism; ~і вимоги для підручника didactics requirements in regard to textbook; ~і ігри/ принципи didactic games/principles; модель ~ої системи didactic system model

диктант *ч.* dictation /dɪk'teɪʃn/: контрольний ~ control [test] dictation; проводити ~ give a dictation; ми

пишемо ~и двічі на місяць we have dictations twice a month

диктувати дієсл. dictate /dɪk'teɪt/: ~ частинами dictate in sections

дикці|я ж. diction /'dɪkʃn/: гарна ~я clear [good] diction; чистота ~ї purity of diction; enunciation /ɪˌnʌnsi'eɪʃn/

дилем|а ж. dilemma /dɪ'lemə/: стикнутися з ~ою run into a dilemma

дилетант ч. amateur /'æmətət/: dilettante /ˌdɪlɪ'tæntɪ/ (pl. dilettanti /ˌdɪlɪ'tænti:/)

динамізм ч. dynamism /'daɪnəmɪzəm/: ~ особистості personal dynamism

динаміка ж. **1.** (хід розвитку процесу) time history /taɪm 'hɪstəri/ **2.** (рух, діяння, розвиток, характер змін) dynamics /daɪ'næmɪks/

~ ціни movement of prices

динамічний прикм. dynamic(al) /daɪ'næmɪk(l)/: ~ стереотип псих. dynamic stereotype

диплом ч. **1.** (про освіту) degree (certificate) /dɪ'grɪ: (sə'tɪfɪkət)/: ~ державного звання state-recognized degree; ~ із відзнакою honours (амер. honors) degree; diploma /dɪ'pləʊmə/: ~ педагога diploma in education **2.** (на конкурс) certificate /sə'tɪfɪkət/ **3.** (випускна робота) dissertation /ˌdɪsə'teɪʃn/; graduate work /'grædʒʊeɪt wɜ:k/

захистити ~ have a viva (for undergraduate degree)

дипломант ч. (переможець конкурсу) diploma-winner /dɪ'pləʊmə wɪnə:/

дипломн|ий прикм. diploma

/dɪ'pləʊmə/: ~а робота diploma thesis; працювати над ~им проектом work on a diploma project

дипломований прикм. certificated /sə'tɪfɪkətɪd/; professionally qualified /prə'feɪʃnəli 'kwɒlɪfaɪd/; degreed /dɪ'grɪ:d/

директор ч. **1.** director /dɪ'rektər/; manager /'mænɪdʒər/ **2.** (школи) (чоловік) head master /hed 'mɑ:stər (US: 'mæstər)/; rector /'rektər/; (жінка) head mistress /hed 'mɪstrɪs/; rect(о)-ress /'rektə(rɪs)/

дирекція ж. direction /dɪ'rekʃn/; administration /əd,mɪnɪs'treɪʃn/: ~ школи administration of a school; school administration

дисгармонія ж. disharmony /dɪs'hɑ:məni/; discordance /dɪ'skɔ:dəns/

дисграфія ж. (набута втрата здатності писати) dysgraphia /dɪs'grafiə/

дисертант ч. dissertator /ˌdɪsə'teɪtər/; author of dissertation /'ɔ:θər əv ˌdɪsə'teɪʃn /; candidate for a degree /'kændɪdət (US: 'kændɪdeɪt) fər ə dɪ'grɪ:/

дисертаці|я ж. thesis /'θi:sɪs/ (pl. theses /'θi:si:z/): захищати ~ю defend [uphold] a thesis; подавати на розгляд ~ю present a thesis; кандидатська ~я Doctor of Philosophy [Ph. D.] thesis; писати ~ю під чиймсь керівництвом write a dissertation under smb's supervision; дисертація /ˌdɪsə'teɪʃn/: автореферат ~ї abstracts from the dissertation; відгук на ~ю opinion on the dissertation; затвердження захисту ~ї approval of a dissertation; призна-

чити дату захисту ~і set [fix] the date for the defence of a dissertation

захистити ~ю pass a viva;

(на)писати ~ю dissert

диск ч. disk /dɪsk/; disc /dɪsk/;
жорсткий диск комп. hard disc

дискваліфікація ж. disqualification /dɪsˌkwɒlɪfɪˈkeɪʃn/

дискредитація ж. discredit /dɪsˈkredɪt/

дискримінація ж. discrimination /dɪˌskrɪmɪˈneɪʃn/: ~ за статевою ознакою (стосується конкретних випадків) sex discrimination; позитивна ~ (підтримка соціальних груп, які історично дискримінувалися) positive discrimination; соціальна ~ social discrimination

дискурс ч. discourse /ˈdɪskɔːs/

дискурсивний прикм. discursive /dɪsˈkɜːsɪv/: ~е мислення/пізнання discursive thinking/cognition

дискусійний прикм. 1. debatable /dɪˈbeɪtəbl/: ~е питання debatable question 2. (спірний) disputable /dɪˈspjuːtəbl/

дискусія ж. discussion /dɪˈskʌʃn/: експертна ~я panel discussion; жвава ~я animated discussion; тема для ~ї a subject for discussion; debate /dɪˈbeɪt/: ~ю спричинили розбіжності в науковому співтоваристві з приводу ... debate was prompted by disagreement among the scientific community on ...; dispute /dɪˈspjuːt/: гостра ~я an acrimonious [a bitter] dispute; argument /ˈɑːɡjʊmənt/

вести ~ю join issue; **тривала** ~я diatribe; **учасник** ~ї discussor

дискутувати дієсл. discuss

/dɪˈskʌs/; debate /dɪˈbeɪt/; dispute /dɪˈspjuːt/

~ з кимось question with smb

дислексія ж. (набута втра-та здатності читати) dyslexia /dɪsˈleksiə/

диспансеризація ж. clinical examination /ˈklɪnɪkl ɪɡˌzæmɪˈneɪʃn/

диспозиція ж. disposition /ˌdɪspəˈzɪʃn/

диспут ч. discussion /dɪˈskʌʃn/; debate /dɪˈbeɪt/

~ в університеті щодо злободенних питань teach-in; **проводити** ~ ardue; debater; dispute; **учасник** ~у disputant

дистанційний прикм. 1. distant /ˈdɪstənt/; distance /ˈdɪstəns/: ~а освіта distance education; ~е навчання distance study 2. (керівний на від-стані) remote /rɪˈməʊt/; remotely operated /rɪˈməʊtli ˈɒperətɪd/

дистанція ж. (відстань) distance /ˈdɪstəns/: на великій/малій ~ї at a great/short distance

зійти з ~ї withdraw; scratch

дисфазія ж. (втрата координації мовлення внаслідок ушкод-ження мозку) dysphasia /dɪsˈfeɪziə/

дисципліна ж. 1. (дотриман-ня порядку) discipline /ˈdɪsɪplɪn/: трудова ~а labour (амер. labor) discipline; запроваджувати/підтри-мувати ~у enforce [establish]/ main-tain discipline; слабка/сувора ~а lax [loose]/firm [severe, strict] discipline 2. (навчальний предмет) subject /ˈsʌbdʒɪkt/: мовні/спеціальні/суспільні ~и linguistic/special/social subjects; суміжні ~и allied subjects; факультативна ~а optional [elective] subject

порушення ~и misconduct; **привчати дитину до** ~и break a child

дисциплінований *прикм.* disciplined /'disɪplɪnd/: ~ **учень** disciplined pupil

дитин|а *ж.* child /tʃaɪld/ (*мн.* children /'tʃɪldrən/): **бездоглядна/єдина/кинута/проблемна** (*розумово чи фізично*) відстала/усиновлена ~а neglected /only/abandoned/problem [difficult]/ backward/adopted child; ~а **іноземного робітника** (гастарбайтера) child of alien laborer; ~а **розлучених батьків** child of divorced parents; **влаштування** ~и (*до закладу чи родини*) child placement; **жорстоке поводження з дітьми** abuse of children; **захист/розвиток** ~и child protection/development; **надзвичайно розвинута** ~а above-average child; **права** ~и children's rights; **центр піклування про** ~у child care centre

дитинств|о *с.* childhood /tʃaɪldhʊd/: **виховання в ранньому** ~і early childhood education; **infancy** /'ɪnfənsɪ/: з **раннього** ~а from earliest infancy

охорона ~а child protection

дитяч|ий *прикм.* child('s) /tʃaɪld(z)/: ~а **психологія** child psychology; ~ий **алкоголізм/ аутизм/ егоцентризм** child alcoholism/autism/egocentrism; ~ий **інкубатор** [~і ясла] child rearing; ~ий **садок сімейного типу** family child care home; **children's** /'tʃɪldrənz/: ~а **книжка/література** children's book/literature; ~і **лікувально-профілактичні заклади** children's medical and prophylactic institutions; ~і **неврози** children's

neuroses; **infantile** /'ɪnfəntaɪl/: ~а **допитливість** infantile curiosity; ~і **розваги** infantile pastimes

вихователька ~ого **садка** day-care attendant; ~ий **садок** kindergarten; care home

диференціація *ж.* differentiation /,dɪfərənʃi'eɪʃn/: ~ **навчання** differentiation in teaching and learning

диференційован|ий *прикм.* differentiated /,dɪfərənʃi'eɪtɪd/: ~е **навчання** differentiated teaching; ~ий **підхід до учнів** differential approach to pupils

діагноз *ч.* diagnosis /,daɪəg'nəʊsɪs/: **попередній/точний** ~ tentative/accurate diagnosis

ставити ~ diagnose

діагностика *ж.* diagnostics /,daɪəg'nɒstɪks/: ~ **особистої вихованості школярів** diagnostics of pupils' individual breeding; ~ **та оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів** diagnostics and evaluation of the result of studying and cognitive activity of pupils; **психолого-педагогічна** ~ psychological pedagogical diagnostics

діагностичн|ий *прикм.* diagnostic /,daɪəg'nɒstɪks/: ~ий **тест** diagnostic test; **науково обґрунтований зміст** ~их **процедур** scientific-based content of diagnostic procedures

діаграма *ж.* **1.** (*зображення математичної залежності*) diagram /'daɪəgræm/: ~ **у вигляді дерева** tree diagram; **plot** /plɒt/ **2.** (*графічне зображення діяльності, її результатів*) chart /tʃɑ:t/; **діаграма**: **зведена/секторна/стовпцева** ~ assembled

circular/column diagram; graph /gra:f
US: græf/

діалект ч. dialect /'daɪəlekt/:
місцевий ~ local dialect

діалектик|а ж. dialectics
/,daɪə'lektɪks/: закони ~и laws of
dialectics

діалектичн|ий прикм. dialectic(al)
/,daɪə'lektɪ(ɪ)/: ~е мислення
dialectic thinking; ~ий метод
dialectical method; потрібен ~ий
синтез, а не (просто) аналіз one
calls for dialectical synthesis and not
analysis

діалог ч. **1.** dialogue /'daɪələg/
(амер. dialog /'daɪələ:g/): внутрішній/
конфліктний ~ internal/adversary
[competitive] dialog(ue); комп'ютер
здійснює ~ із користувачем the
computer carries on a dialog(ue) with
the user **2.** (між людьми або люди-
ни з машиною тж) conversation
/,kɒnvə'seɪʃn/

діалогов|ий прикм. conversational
/,kɒnvə'seɪʃnl/: ~е навчання/спілку-
вання conversational education/inter-
course

~ий режим комп. interactive envi-
ronment

діапазон ч. **1.** (зміни величин,
значень) range (of values) /reɪndʒ
(əv 'vælju:z)/: віковий ~ age range;
змінюватися за величиною у ~і від
... до ... range in value from ... to ...
2. (обсяг, можливості) gamut
/'gæmət/: spectrum /'spektrəm/

~ змін turn-down; ~ значень даних data
span; широкий ~ перен. versatility

дієвість ж. effectiveness
/ɪ'fektɪvnis/: ~ підготовки кадрів

effectiveness of training; training
effectiveness **2.** (про заходи тощо)
effectualness /ɪ'fektʃʊəlnɪs/

дієта ж. diet /'daɪət/

дієтика ж (наука про режими
харчування) dietetics /,daɪə'tetɪks/

дізна|ватися дієсл. learn* /lɜ:n/:
свого часу ви про все ~єтеся you will
learn everything when the time comes;
come to know /kʌm tə nəʊ/; see /si:/:
пізніше ми ~ємося більше про цей
алгоритм we will see more about the
algorithm later

дійов|ий прикм. (ефективний)
efficient /ɪ'fɪʃnt/: effective /ɪ'fektɪv/:
~і засоби/заходи effective means/
measures

дійсний прикм. **1.** (який існує
насправді) actual /'æktʃʊəl/: ~ стан
речей actual state of things [affairs]; ~
факт actual fact; real /rɪəl/ **2.** (чинний)
valid /'vælɪd/: true /tru:/'

дійсн|ість ж. **1.** (те, що насправді
існує, реальність) reality /rɪ'æləti/:
actuality /,æktʃʊləti/ **2.** (чинність)
validity /və'lıdəti/

у ~ості in actual fact; in reality; actually

дійсно присл. **1.** really /'rɪəli/: ~
важливі питання треба обговорити
в першу чергу the really important
questions must be discussed first;
actually /'æktʃʊli/ **2.** (звичайно)
be sure /bi:ʃʊə/: (вставне слово)
indeed /ɪn'di:d/ **3.** (вставне слово у
наук. текстах) this can be proved as
follows... /ðɪs kən bi: pru:vd əz 'fʊləʊz/:
to demonstrate... /tə'demənstreɪt/

ділити дієсл. **1.** (розподіля-
ти) divide /dɪ'vaɪd/: share /'ʃeə/
2. (спільно використовувати тощо)

share **3.** (на частини) divide: ~ сторінку навпіл divide page into two parts; ~ клас на групи divide the class into groups **4.** (класифікувати, групувати) classify /'klæsɪfaɪ/; group /gru:p/ **5.** мат. divide

ділитися дієсл. **1.** (на частини) divide into /di'vaɪd 'ɪntə/: діти діляться на групи залежно від віку the children are divided into groups according to their age **2.** (давати комусь частину свого) share /'ʃeə/: ~ з кимось досвідом share one's experience with smb; ~ враженнями/спогадами share impressions/reminiscences

ділянка ж. **1.** (частина поверхні чогось) area /'eəə/; section /'seksjən/ **2.** (галузь, сфера знань тощо) area; field /fi:ld /; department /di'pɑ:tmənt/

дім ч. **1.** (будівля) house /'haʊs/ **2.** (домівка) home /'həʊm/: прикутий до дому homebound

діставати дієсл. **1.** fetch /fetʃ/ **2.** (одержувати) obtain /əb'teɪn/: come* by /kʌm baɪ/: цю книжку важко дістати this book is difficult to come by

діючий прикм. **1.** (який перебуває у дії) active /'æktɪv/: acting /'æktɪŋ/ **2.** (який експлуатується) operating /'ɒperetɪŋ/: operative /'ɒrəreɪtɪv US: 'ɒrəreɪtɪv/ **3.** (який зберігає силу дії) in force /ɪn fɔ:s/

постійно ~ standing

дія ж. **1.** (функціювання) action /'æksjən/: навчальна ~я educational action; ефективні/невідкладні/негайні/рішучі/спільні ~ї effective/emergency/immediate/decisive /joint [united] actions; operation /'ɒpə'reɪʃən/ **2.** (функціювання, з якісною оцін-

кою) performance /prə'fɔ:məns/: (результат, ефект, вплив) action; effect /ɪ'fekt/ **3.** мат. operation: виконувати арифметичну дію над чимось perform an arithmetic operation on smth **4.** (експлуатація) action; operation; service /'sɜ:vɪs/: вводити щось у дію put smth in(to) action [into operation, into service]; виводити щось із дії remove [withdraw] smth from action [from operation, from service]

~ї над числами manipulation(s) of numbers; приводити щось у ~ю actuate [drive] smth; руйнівна ~я destructive effect

діяльн|ість ж. **1.** (дії людей) activities /æk'tɪvətɪz/: громадська/наукова/суспільна ~ість public/scientific/social activities; ~ість на вільному повітрі outdoor activities; ~ість поза межами розкладу extra-curricular activities; організувати розумову ~ість учнів на уроці direct the pupils' mental activities at the lesson; пізнавальна ~ість людини human cognitive activities **2.** (функціювання чогось) activity /æk'tɪvətɪ/: ~ість педагога/учня в педагогічному процесі pedagogue's/ pupil's activity in pedagogical process; ключові/пріоритетні напрями ~ості key/priority areas of activity; свідомо/цілеспрямована ~ість conscious/purposeful activity; action /'æksjən/: розумова/фізична ~ість mental/physical action

сфера ~ості province; service

діяння с. action /'æksjən/: сповільнене ~ moderating action; acting /'æktɪŋ/

діяти дієсл. **1.** (здійснювати дію) act /ækt/: ~ відповідно до своїх переконань act up to opinions; ~ необдуманно act in a haphazard way; ~ самостійно act on *one's* (own) authority; діяти спільно act together **2.** (функціювати) operate /'ɒpereɪt/: function /'fʌŋkʃn/: work /wɜ:k/: run* /rʌn/ **3.** (впливати на щось) affect /ə'fekt/ **4.** (про документ, закон) be* valid /bi: 'vælɪd/: be* in force /bi: ɪn fɔ:s/

для прийм. **1.** for /fɜ:/: ~ вивчення for the purpose of studying **2.** (по відношенню до чогось) to /tə/: бути прозорим ~ чогось be transparent to *smth*

~ того, щоб... (перед підметом або додатком) in order to [that]...

до прийм. **1.** (коли йдеться про между розповсюдження дії) to /tə/: до цього часу цей метод не одержав широкого розповсюдження the method has not been widely used to date **2.** (коли йдеться про верхню между) up to /ʌp tə/ **3.** (коли йдеться про нижню между) down to /daʊn tə/ **4.** (коли йдеться про певний момент) to; until /ən'tɪl/ **5.** (коли йдеться про кінцевий стан) to: читайте до таких слів ... read down to the words ... **6.** (коли йдеться про послідовність подій) before /bɪ'fɔ:/: prior to /'praɪə' tə/: до чийогось призначення prior to *smth's* appointment **7.** (перед) ahead of *smth* /ə'hed əv/ **8.** (приблизно) about /ə'baʊt/

добиватися дієсл. **1.** obtain /əb'teɪn/: attain /ə'teɪn/: ~ раціональності конструкції attain an efficient structure **2.** (досягати) achieve /ə'tʃi:v/: добитися свого achieve

purpose **3.** (забезпечувати) secure /sɪ'kjʊə/: **4.** (прагнути чогось) seek /si:k/

добирати дієсл. **1.** (підбирати) choose* /tʃu:z/: fit* /fɪt/: select /sɪ'lekt/ **2.** (сортувати) assort /ə'sɔ:t/

добре присл. well /wel/: вони ~ розуміли основну ідею they understood the concept well; дуже ~ very well; я знаю цей предмет ~ I know the subject well

добробут ч. well being /wel 'bi: ɪŋ/: welfare /'welfeə/

добровільний прикм. voluntary /'vɒləntɪ/ US: 'vɒləntəri/: ~а організація/робота voluntary organisation/work; ~е відвідування занять (у гуртку тощо) voluntary attendance; ~е товариство voluntary society; на ~их засадах on a voluntary basis

добродійний прикм. **1.** beneficial /,benɪ'fɪʃl/: beneficent /bɪ'nefɪsnt/: ~а допомога beneficent aid [help] **2.** (благодійний) charitable /'tʃærɪtəbl/: із ~ою метою for a charitable purpose; charity /'tʃærɪti/: ~ий захід charity drive; philanthropic /,fɪlən'trɒpɪk/

добродійність ж. **1.** benefaction /,benɪ'fæksjən/ **2.** (благодійність) charity /'tʃærəti/: збирання коштів на добродійність charity fundraising; philanthropy /fɪ'lænθrəpi/

доброзичливість kindness /'kaɪndnɪs/: good will /gʊd wɪl/: вияв ~ості manifestation of good will

доброякісний прикм. good-quality /gʊd 'kwɒləti/: sound /saʊnd/

добування extraction /ɪk'strækʃn/: obtaining /əb'teɪnɪŋ/: preparing /prɪ'peəriŋ/

добувати дієсл. gain /geɪn/: ~ інформацію gain information; obtain /əb'teɪn/

довг|ий прикм. long /lɒŋ US: lɔ:ŋ/: цей метод використовують протягом ~ого часу this method has for long been used

доведення с. 1. (дія) driving /draɪvɪŋ/; reducing /rɪ'dju:ʃɪŋ US: rɪ'du:ʃɪŋ/ 2. (гіпотези, теореми) proof /pru:f/: ~ від супротивного indirect proof; proof by contradiction; строге ~ rigorous proof 3. (неспростовний факт, документ) evidence /'evɪdəns/ 4. (підтвердження, демонстрація) demonstration /,demən'streɪʃn/

без ~ supposedly

довід ч. argument /'ɑ:gjʊmənt/: ~ід на користь чогось an argument for smth; зробити свої ~оди зрозумілими для слухачів bring arguments within the sweep of audience; reason(ing) /'ri:zn(ɪŋ)/: висувати [наводити] ~оди present [put forward, set forth] one's reasons; спростовувати ~оди disprove one's reasons

довідк|а ж. 1. information /,ɪnfə'meɪʃn/: звертатися за ~ою apply for information 2. (документ) certificate /sə'tɪfɪkət/: ~а навчального закладу про те, що ... certificate from an educational institution that ...; ~а про стан здоров'я health certificate; note /nəʊt/: ~а-виклик навчального закладу authorization note issued by an academic establishment

довідков|ий прикм. reference /'refrəns/: ~а література reference

books; ~ий матеріал для вчителя teacher reference material

довідник ч. reference book /'refrəns bu:k/: шукати необхідний матеріал у ~у consult a reference book for the necessary material; manual /'mænjʊəl/

~ учителя teachers' guide

довідуватися дієсл. 1. find* out /faɪd aʊt/ 2. (розпитувати) inquire (про щось – of, about; про когось – after, for) /ɪn'kwaɪə' (əv, ə'baʊt, 'ɑ:ftə' (US: 'æftə'), fə')/

довільн|ий прикм. 1. arbitrary /'ɑ:bɪtrəri US: 'ɑ:bɪtrəri/: ~а відповідь arbitrary answer; у ~ій формі in arbitrary form; random /'rændəm/: ~ий доступ random access 2. (необов'язковий) optional /'ɒpʃənl/: voluntary /'vɒləntəri US: 'vɒləntəri/

довір|а ж. trust /trʌst/: ~а у вихованні trust in education; confidence /'kɒnfɪdəns/: виправдати чиюсь ~у justify smb's confidence; зловживання ~ою confidence job [trick]; користуватися чиюсь ~ою enjoy smb's confidence; credit /'kredit/ втрата ~и discredit; позбавляти ~и discredit

довірливий прикм. 1. trustful /trʌstfl/: confiding /kən'faɪdɪŋ/ 2. (легковірний) credulous /'kredʒʊləs US: 'kredʒʊləs/

довірчий прикм. confidence /'kɒnfɪdəns/: ~ інтервал confidence interval; tolerance /'tɒlərəns/

довіряти дієсл. 1. (вірити комусь) trust smb /trʌst/: ~ учням trust the pupils 2. (вірити чомусь) give* credence to smth /gɪv 'kri:dns tə/

3. (*доручати*) entrust /ɪn'trʌst/: ~ *комусь щось* entrust *one* with *smth*; commit /kə'mɪt/

ДОВКІЛЛЯ *с.* environment /ɪn'veɪəərənmənt/; scene /si:n/; surrounding medium /sə'raʊndɪŋ 'mi:diəm/

ДОВКІЛЬНИЙ *прикм.* **1.** (*навколо* *лишиній*) lying around /'laɪŋ ə'raʊnd/ **2.** (*що оточує*) surrounding /sə'raʊndɪŋ/ **3.** (*що стосується довокілья*) environmental /ɪn'veɪəərən'mentl/

ДОВОДИТИ *дієсл.* **1.** bring* (to) /brɪŋ (tə)/: ~ до відома батьків bring to the parents' notice; ~ до сучасного рівня bring to date; lead* (to) /li:d (tə)/ **2.** (*зипомезу, теорему тощо*) prove /pru:v/: ~ правильність своїх методів prove *one's* own methods correct; ~ протилежне prove the contrary; що й треба було довести as was to be proved [лат. Q.E.D. – quod erat demonstrandum]; не можу цього довести, але я упевнений I can't prove it, but I'm certain **3.** (*фактами, документами*) present *smth* as evidence of *smth* /pri'zent .. əz 'eɪvɪdəns əv/ **4.** (*підтверджувати*) demonstrate /'demənstreɪt/: переконливо ~ demonstrate convincingly; show /ʃəʊ/ **5.** (*стверджувати*) argue for *smth* /'ɑ:gju: fəʃ/: argue that... /'ɑ:gju: dæt/: можна довести, що... it can be argued that... **6.** (*заставити повірити*) seek* to prove /si:k tə pru:v/: спробуємо довести, що... we seek to prove that... **7.** (*доопрацьовувати*) develop *smth* operationally /di'veləp .. ɔ'prə'reɪʃnli/ **8.** (*до певного стану*) bring* to *smth* /brɪŋ tə/: ~ розпочату справу до кінця bring the work one has begun to

completion; carry to *smth* /'kæri tə/: ~ *щось* до досконалості carry *smth* to perfection

~ *щось* до максимуму/мінімуму maximize/minimize

ДОГАД|КА *ж.* surmise /sə'maɪz/; conjecture /kən'dʒektʃəʃ/: ~ка за контекстом conjecture formed from the context; guess /ges/: помилкова ~ка wrong guess [conjecture]

ВИСЛОВЛЮВАТИ ~ку surmise; conjecture; **ЗАСНОВАНИЙ НА** ~ці conjectural

ДОГАН|А *ж.* reprimand /'reprɪmɑ:nd US: 'reprɪmænd/: сувора ~а з попередженням severe reprimand and warning; оголосити *комусь* ~у give *smb* a reprimand; одержати ~у get a reprimand

ВИНОСИТИ ~у reprimand; **(з)РОБИТИ** ~у *розм.* call over the coals

ДОГЛЯД *ч.* **1.** (*обслуговування*) attendance /ə'tendəns/: лікарський ~ medical attendance; care /keəʃ/: ~ за дитиною протягом дня day care **2.** (*перевірка*) inspection /ɪn'spekʃn/; examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/

ДОГЛЯДАТИ *дієсл.* **1.** look for /lʊk fəʃ/ **2.** (*за кимось/чимось*) look after /lʊk 'ɑ:ftəʃ (US: 'æftəʃ)/ **3.** (*контролювати*) superintend /,su:pərɪn'tend/

ДОГЛЯДАЧ *ч.* caretaker /'keəteɪkəʃ/ **ДОГМ|А** *ж.* dogma /'dɒgmə US: 'dɔ:gmə/: відкидати ~у reject the dogma

ДОГМАТИЗМ *ч.* dogmatism /'dɒgmətɪzəm US: 'dɔ:gmətɪzəm/

ДОГМАТИЧН|ИЙ *прикм.* dogmatic /dɒg'mætɪk US: dɔ:g'mætɪk/: ~е навчання dogmatic teaching [instruction]; doctrinal /dɒk'traɪnl US: 'dɒktrɪnl/

догов|ір ч. **1.** contract /'kɒntrækt/
2. *політ.* treaty /'tri:tɪ/; pact /pækt/

обумовлений ~ **ором** contracted

додавання, додання с. **1.** addition /ə'dɪʃn/; adding /'ædɪŋ/ **2.** (збільшення) augment /ɔ:g'ment/ **3.** *мат.* addition **4.** (дописування) subjunction /səb'dʒekʃn/

дода|вати дієсл. **1.** add (to smth) /æd (tə)/: ми повинні подумки ~вати «наскільки мені відомо» до всього, що говоримо we must silently add «as far as I know» to everything we say; хто хоче щось ~ти до сказаного? *розм.* does anyone want to add to what has been said? **2.** (збільшувати) augment /ɔ:g'ment/ **3.** (долучати) append /ə'pend/: ~вати список append a list; переклад ~ється до оригіналу the translation is appended to the original **4.** (до документа тощо) annex /ə'neks/: ~вати до угоди annex to treaty **5.** *мат.* add

додатков|ий *прикм.* **1.** added /'ædɪd/: ~е завдання added task; ~і послуги value-added servers; additional /ə'dɪʃnl/: давати ~і вправи give additional practice; ставити ~і запитання (на іспиті тощо) ask additional questions; це вимагає ~ої підготовки this requires additional preparation; ancillary /æn'sɪləri US: 'ænsələri/: потрібні ~і докази ancillary evidence is needed **2.** (який робить щось повнішим, більш завершеним) supplementary /'sʌplɪməntri/: ~ий матеріал supplementary material; accessory /æk'sesəri/: ~а стимуляція *псих.* accessory stimulation **3.** (другорядний) subsidiary /səb'sɪdɪəri/

4. (понаднормовий) extra /'ekstrə/: ~ий тираж extra edition; ~і бали (для одержання кращої оцінки) extra credit **5.** (у плануванні експерименту) replicate /'replɪkɪt/: ~ий експеримент replicate experiment **6.** (який слугує додатком до чогось) supplementary: ~і заняття (з певного предмета) supplementary studies

~а підготовка кадрів bridging training

додатково *присл.* in addition /ɪn ə'dɪʃn/; additionally /ə'dɪʃnli/; extra /'ekstrə/

додатний *прикм.* positive /'pɒzətɪv/: ~ напрям positive direction

додаток ч. **1.** (доповнення) addition /ə'dɪʃn/: на ~ до сказаного... in addition to the foregoing... **2.** (до газети) supplement /'sʌplɪmənt/ **3.** (до книги) appendix /ə'pendɪks/ (*pl.* appendices /ə'pendɪsi:z/); addendum /ə'dændəm/ (*pl.* addenda /ə'dændə/) **4.** (до документа) enclosure /ɪn'kləʊʒə/

додержуватися дієсл. **1.** (теорії, гіпотези) adhere /əd'hɪə/; stick* /'stɪk/ **2.** (виконувати обіцяне) abide by smth /ə'baɪd baɪ/; follow /'fɒləʊ/ **3.** (правил тощо) observe /əb'vɜ:v/ **4.** (погляду тощо) cling* /klɪŋ/

доза ж. dose /'dəʊs/: давати матеріал невеликими ~ми present the material in small doses

дозв|іл ч. **1.** permission /pə'mɪʃn/: за письмовим ~олом ректора by written permission of the rector; з чийогось ~олу with smb's permission; leave /li:v/: він попросив ~олу відвідувати лекції he asked for leave to attend lectures; authorization /,ɔ:θəraɪ'zeɪʃn US: ,ɔ:θəri'zeɪʃn/;

allowance /ə'laʊəns/ **2.** (документ)
 permit /'pɜːmɪt/: ~іл на виконання
 робіт permit to work **3.** (офіційний)
 licence (амер. license) /'laɪns/

дозвілля с. leisure (time) /'leɪzə/
 (US: 'liːzər) (taɪm): ~я дітей leisure
 time occupations of the children; на
 ~і at leisure; присвячувати своє ~я
 чомусь give up one's leisure time
 to smth; spare-time /'speə 'taɪm/:
 організувати ~я учнів organize the
 pupils' spare-time

дозволений прикм. permitted
 /pə'mɪtɪd/; allowed /ə'laʊd/

дозволяти дієсл. **1.** admit /əd'mɪt/;
 allow /ə'laʊ/; permit /pə'mɪt/; let* /let/:
 ~ьте мені подумати/пояснити let me
 think/explain; licence (амер. license)
 /'laɪns/ **2.** (давати можливість)
 enable /ɪ'neɪbl/: ця розвідка ~ить нам
 зробити теоретичні висновки the
 investigation will enable us to draw
 theoretical conclusions

~ьте сказати I beg to say

дозован|ий прикм. **1.** measured
 /'meɪzəd/ **2.** (за витратами)
 metered /'miːtəd/ **3.** (за пропор-
 ціями) proportioned /prə'pɔːʃnd/;
 graduated /'grædʒueɪtɪd/: ~е фізичне
 навантаження graduated physical
 exercise

дозування с. **1.** (кількість)
 dosage /'dəʊsɪdʒ/; weight /weɪt/
2. (процес) measuring /'meɪzərɪŋ/;
 weighting-out /'weɪtɪŋ aʊt/; propor-
 tioning /prə'pɔːʃnɪŋ/ (див. пояснення
 до дозований)

дозувати дієсл. **1.** measure /'meɪzə/
2. (за масою) weight out /'weɪt aʊt/
доказ ч. **1.** argument /'ɑːɡjʊmənt/;

proof /pruːf/: неспростовний/пере-
 конливий ~ irrefutable /conclusive
 proof; це не потребує ~ів this requires
 no proof **2.** (незаперечний факт,
 документ) evidence /'evɪdəns/:
 переконливий ~ convincing evidence
3. (підтвердження, демонстрація)
 demonstration /,demən'streɪʃn/

наводити ~и bring forth evidence [proofs]

докладн|ий прикм. detailed
 /'diːteɪld US: di'teɪld/: ~е пояснення
 detailed explanation; ~ий аналіз
 тексту detailed analysis of a text;
 ~ий запис (лекції тощо) /опис/
 план detailed notes/description/plan;
 давати ~і вказівки (про завдання)
 give detailed directions; circumstantial
 /,sɜːkəm'stæɪnʃl/: ~а доповідь circum-
 stantial report

докладно присл. **1.** minutely
 /maɪ'njuːtli US: maɪ'nuːtli/; in (full)
 detail /ɪn (fʊl) 'diːteɪl US: di'teɪl/; at
 (great) length /ət ('greɪt) leŋθ/: ми ~
 обговорили це питання we discussed
 the matter at length **2.** (грунтовно)
 circumstantially /,sɜːkəm'stæɪnʃli/

доконаний прикм. accomplished
 /ə'kɒmplɪʃt/: ~ факт accomplished fact

докорінн|ий прикм. fundamental
 /,fʌndə'mentl/: ~е покращення викла-
 дання fundamental improvement of
 teaching; radical /'rædɪkl/

проводити ~і реформи reform radically

доктор ч. **1.** (лікар) doctor /'dɒktə/;
 physician /fɪ'zɪʃn/ **2.** (учений ступінь)
 doctor: ~ богослов'я/літератури/
 медицини/права/технічних на-
 ук/філософії Doctor of Divinity/
 Letters [Literature]/ Medicine/Laws/
 Engineering/Philosophy

докторант ч. candidate for a doctor's degree /'kændidət (US: 'kændidət) fər ə 'dɒktəz dɪ'gri:/

докторантура ж. doctoral studies /'dɒktərəl 'stʌdɪz/; doctorate /'dɒktərət/

доктрина ж. doctrine /'dɒktrɪn/: витоки/засвоєння ~и derivation/embracement of a doctrine; застаріла/складна ~а outworn/profound doctrine; відкидати ~у reject a doctrine; teaching /'ti:tʃɪŋ/

документ ч. 1. document /'dɒkjʊmənt/: датувати ~ date a document; використовувати ~ як доказ чогось use a document in evidence of smth; розмножувати ~ copy [duplicate] a document; bill /bɪl/; script /skript/ 2. (посвідчення) identification card /aɪ'dentifi'keɪʃn kɑ:d/

~и про освіту certificates of education

документальний прикм. documentary /,dɒkjʊ'mentəri/: ~ фільм documentary film

документація ж. 1. documentation /,dɒkjʊmen'teɪʃn/: наукова/супровідна ~я scientific/in-line documentation; documents /'dɒkjʊmənts/: вести ~ю класу write documents of pupils' class 2. (порадник, настанови) instruction [technical] manual(s) /ɪn'strʌkʃn ['teknɪk] 'mænjʊəl(z)/

проектна ~я design plans and specifications; **технічна** ~я engineering specifications

долати дієсл. overcome /əʊvə'kleɪ/: це утруднення можна по~ за рахунок чогось this disadvantage can be overcome at the expence of smth

домагатися дієсл. 1. (досягати) achieve /ə'tʃi:v/: ~ єдності вимог до вихованців achieve the unity of demands to pupils 2. (забезпечувати) secure /sɪ'kjʊə/

домашній прикм. home /həʊm/: ~є господарство home economics; ~є завдання homework; ~я освіта home education [tuition]; обсяг ~ього завдання amount of homework; характер ~ього завдання nature of homework; давати ~є завдання set homework

домінанта ж. (основна ідея) dominating idea /,dɒmɪ'neɪtɪŋ aɪ'diə/; leitmotif /'laɪtməʊti:f/

домінувати дієсл. 1. (панувати) dominate (over) /'dɒmɪneɪt ('əʊvə)/ 2. (переважати) predominate /prɪ'dɒmɪneɪt/ 3. (відігравати провідну роль) lead* /li:d/

домовленість ж. 1. arrangement /ə'reɪndʒmənt/; agreement /ə'gri:mənt/: попередня ~ tentative agreement 2. (угода) understanding /,ʌndə'stændɪŋ/

домовлятися дієсл. 1. (з кимось про щось) arrange with smb about smth /ə'reɪndʒ wɪð .. ə'baʊt/: ми ~илися, що буде прочитано ряд лекцій we arranged for a number of lectures; agree (upon smth) /ə'gri: (ə'pɒn)/: ~лятися заздалегідь agree beforehand; settle /setl/ 2. (остаточно вирішувати) clinch /kɪntʃ/: (док. тж) reach an agreement /ri:ʃ ən ə'gri:mənt/: ~итися про єдині вимоги reach an agreement about uniform requirements

донизу присл. down /daʊn/; downward /'daʊnwəd/; all the way

down [to the bottom] /ɔ:l də weɪ daʊn
[tʊ də 'bɒtəm]/

згори ~ from top to bottom

доопрацювання *с.* **1.** (викінчування) finishing /'fɪnɪʃɪŋ/
2. (внесення змін) modification /,mɒdɪfɪ'keɪʃn/; rework /rɪ'wɜ:k/

доопрацьовувати *дієсл.* **1.** (викінчувати) finish /'fɪnɪʃ/
2. (виявляти й усувати вади) debug /,di:'bʌg/
3. (вносити зміни) modify /'mɒdɪfaɪ/

допитлив|ий *прикм.* curious /'kjʊərɪəs/; keen /ki:n/; inquiring /ɪn'kwɪərɪŋ
US: 'ɪnkwərɪŋ/; бути ~им have an inquiring nature

допитлив|ість *ж.* curiosity /,kjʊərɪ'ɒsətɪ/; дитяча ~ість infantile curiosity; задовольняти дитячу ~ість satisfy children's curiosity

відсутність ~ості incuriousness

доповідати *дієсл.* **1.** (робити доповідь на науковому заході) read [present] a paper on *smth* /rɪ:d
[prɪ'zent] ə 'reɪpəʊ ɒn/ **2.** (звітувати про посадові дії, результати) report /rɪ'pɔ:t/: ~ *комусь* про *щось* report *smb* about *smth*; він повинен був регулярно ~ про все, що робив he had to report regularly on everything he did **3.** (повідомляти про *щось*) advise of *smth* /əd'vaɪz əv/

доповідач *ч.* reporter /rɪ'pɔ:təʃ/; speaker /'spi:kəʃ/: основний ~ principal speaker; чи є запитання до ~а? has anyone questions to ask the speaker?; lecturer /'lektʃərə/

доповідь *ж.* **1.** (наукова) paper /'peɪpəʃ/: прочитати (наукову) ~ь read a paper; lecture /'lektʃəʃ/: обговорення

~і discussion on a lecture; заслухати ~ь hear a lecture **2.** (звіт) report /rɪ'pɔ:t/: ~ь про результати роботи (про хід роботи) progress report; тема ~і the topic of a report; готуватися до ~і prepare for *one's* report; (з)робити ~ь make a report; поповнити ~ь новими даними bring the report up-to-date

звітна ~ь report

доповнення *с.* **1.** (дія) addition /ə'dɪʃn/: вносити ~ make additions; на ~ до того, що було сказано in addition to what has been said; на ~ до цього in addition to this **2.** (*те, що доповнює*) complement /'kɒmplɪmənt/; supplement /'sʌplɪmənt/ **3.** (*до документа*) annex /ə'neks/: ~ до угоди annex to a treaty

доповн|ювати *дієсл.* **1.** (додавати, долучати) add *smth* to *smth* /æd .. tə/: хто хоче ~ити відповідь? does anyone want to add to the answer?; furnish out /'fɜ:nɪʃ aʊt/ **2.** (робити повнішим) complement /'kɒmplɪmənt/ **3.** (надавати додаткових якостей) supplement /'sʌplɪmənt/: ~ювати новими подробицями supplement with new details

допомагати *дієсл.* **1.** help /help/: він мені дуже допоміг у роботі he helped me very much with my work; aid /eɪd/ **2.** (сприяти) promote /prə'məʊt/

допоміжний *прикм.* **1.** auxiliary /ɔ:g'zɪlɪəri/: навчально-~ персонал auxiliary educational stuff; subsidiary /səb'sɪdɪəri/ **2.** (другорядний) secondary /'sekəndrɪ
US: 'sekəndəri/ **3.** (резервний) backup /'bækʌp/

допомог|а ж. **1.** help /help/: грошова/матеріальна/моральна ~а financial/ material/ moral help; надавати ~у учневі render help to the pupil; assistance /ə'sistəns/: ефективна/необхідна ~а effective / necessary assistance; ~а в пошуку роботи job search assistance; пропонувати ~у offer assistance; aid /eid/: ~а у навчанні/розвитку learning/ development aid; allowance /ə'laʊəns/: ~а багатосімейним family allowance; ~а на перепідготовку/ підготовку training/retraining allowance **2.** (страхова, на навчання тощо) benefit /'benɪfɪt/: ~а на навчання educational benefit

~а при зміні професії vocational guidance; з(а) ~ою with the help [aid] (of); by means of; by virtue of; лат. via

допрофесійний прикм. pre-vocational /,pri:vəʊ'keɪʃnəl/: ~а підготовка pre-vocational training; ~е навчання pre-vocational education

допуск ч. **1.** (дозвіл) permit /'pɜ:mɪt/: allowance /ə'laʊəns/ **2.** (доступ) access /'ækses/ **3.** (допустиме відхилення) tolerance /'tɒlərəns/: (по)за межами ~у out of tolerance; у межах ~у in-tolerance

допуска|ти дієсл. **1.** (дозволяти) allow /ə'laʊ/: admit /əd'mɪt/: ~ти до занять admit to classes **2.** (у міркуваннях, доведеннях) assume [suppose, let*] smth be /ə'sju:m US: ə'su:m [sə'pəʊz , let] .. bi:/ **3.** (схвалювати, приймати) approve /ə'pru:v/ **4.** (вважати за можливе) admit: ці слова не ~ють іншого тлумачення the words admit no other interpretation

~ти когось до іспитів enter smb for examinations; ~ти помилку (у диктанті тощо) make a mistake; (у роботі) commit an error

допустимий прикм. **1.** (дозволений, що не викликає заперечень) allowable /ə'laʊəbl/: permissible /pə'mɪsəbl/ **2.** (можливий, що сприймається як доказ) admissible /əd'mɪsəbl/ **3.** (прийнятний) acceptable /ək'septəbl/

максимально ~ tolerable; limiting

допущення с. **1.** (припущення) assumption /ə'sʌmpʃn/: надалі ми повинні відмовитися від цих ~ь further we are to give up these assumptions **2.** (дозвіл) admission /əd'mɪʃn/ **3.** (схвалення, прийняття) approval /ə'pru:vəl/

дорадчий прикм. deliberative /dɪ'libərətɪv/: extension /ɪk'stenʃn/: ~а програма у промисловості industrial extension; ~а служба extension service **доречний** прикм. appropriate /ə'prəʊpɪət/: ~е питання appropriate question; ~ий приклад appropriate example

доречно присл. (доцільно) to the point /tə ðə 'pɔɪnt/: relevantly /'reləvəntli/

дорівнювати дієсл. be* equal to smth /bi: 'i:kwəl tə/: equal /'i:kwəl/: (про суму) total /'təʊtl/

дорожній прикм. **1.** road /rəʊd/: ~я безпека road safety; ~ий знак road sign **2.** (для подорожі) traveling /'trævlɪŋ/

~ьо-транспортна пригода traffic accident

доросл|ий ч. adult /'ædʌlt/: грамотність [письменність] серед ~их adult literacy; книжки для ~их books for adults; під наглядом ~их under adult supervision; рівень грамотності [письменності] серед ~их adult literacy rate; центр освіти ~их adult education center (амер. centre)

доруча|ти дієсл. **1.** trust /trʌst/; entrust /ɪn'trʌst/: я ~ю це вам I entrust it to you **2.** (службові обов'язки) consign /kən'saɪn/; recommend /rekə'mend/

доручення с. **1.** (завдання) entrustment /ɪn'trʌstmənt/; instruction /ɪn'strʌkʃn/; message /'mesɪdʒ/ **2.** (дрібно) errand /'erənd/ **3.** (документ) letter [warrant] of authority [attorney] /'letə' ['wɒrənt US: 'wɔ:rənt] əv ə: 'θɒrəti [ə'tz:ni]/ **4.** (повноваження) power of attorney /'paʊə' əv ə'tz:ni/; проху /'prɒksɪ/

за ~м by proху

досвід ч. experience /ɪk'spɪəriəns/: ~ наукової роботи academic experience; ~ роботи (виконання фахових обов'язків) work experience; (наявність стажу безвідносно до фаху) job experience; значний/необхідний/практичний/цінний ~considerable /necessary/ practical /valuable experience; багато/мало ~у much/little experience; виходячи з ~у as a matter of experience; учитель з великим ~ом teacher of wide experience; ділитися ~ом share one's experience; здобувати ~ gain experience; з особистого ~у by personal experience; наявний ~

робіт available operational experience; накопичити ~ педагогічної роботи accumulate teaching [educational] experience; передавати свій ~ комусь pass on one's experience to smb; розповсюджувати ~ кращих учителів popularize the experience of the best teachers; як показав ~... as experience has shown...; experience shows that...

що ґрунтується на ~і experiential

досвідчений прикм. experienced /ɪk'spɪəriənst/: ~ учитель experienced teacher

досить присл. **1.** (із позитивним відтінком) fairly /'feəli/: ~ добре розуміти англійську мову understand English fairly well; ~ точні цифри fairly exact figures **2.** (із нейтральним або негативним відтінком) rather /'rɑ:ðə US: 'ræ:ðə/: тест буде ~ важким the test will be rather difficult; це ~ важка задача it is rather a difficult problem

досконал|ий прикм. **1.** perfect /'pɜ:fɪkt/: ~ий експеримент perfect experiment; consummate /'kɒnsjʊmeɪt/: ~а майстерність consummate skill; **2.** (бездоганний) faultless /'fɔ:ltlɪs/ **3.** (повний) thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/

досконал|ість с. perfection /pə'fekʃn/: досягти ~ості attain [reach] perfection; thoroughness /'θʌrənɪs US: 'θʌrəʊnɪs/; accomplishment /ə'kʌmplɪʃmənt US: ə'kɒmplɪʃmənt/

досконала присл. perfectly /'pɜ:fɪktli/

~ знати щось know smth from A to Z

дослівний прикм. (переклад тощо) literal /'lɪtərəl/; word-for-word

/wɜːd fəˈ wɜːd /: ~ переклад word-for-word translation; verbatim /'vɜːbeɪtɪm/

дослівно *присл.* literal /'lɪtərəli/;
лат. ad verbum /æd 'vɜːbem/

дослід *ч.* **1.** experiment /ɪk'sperɪmənt/: проваджуваний ~ experiment in progress; ствердний ~ confirmatory experiment **2.** (*випробування*) trial /'traɪəl/

науковий ~ inquiry; scientific research; **проведення** ~ ів experimentation; **робити** ~ и experiment; experimentalize

досліджений *примк.* **1.** investigated /ɪn'vestɪgeɪtɪd/ **2.** (*вивчений*) explored /ɪk'splɔːd/

дослідження *с.* **1.** (*науково-дослідна робота*) research (into) /rɪ:'sɜːʃ (US: 'rɪ:sɜːʃ) 'ɪntə/: ґрунтового/самоcтійне ~ detailed [thorough]/original [independent] research; ~ з участю зацікавлених сторін participative research; ~ в галузі освіти educational research; методика досліджень research technique; основні результати ~ results of one's research; перспективні наукові ~ advanced research; пов'язувати проблемні ~ з потребами виробництва gear basic [fundamental] research to the needs of industry; проводити ~ carry out research; програма/результат досліджень research programme/result; тема ~ research topic; тематика ~ area of research; фундаментальні ~ basic research **2.** (*вивчення*) study /'stʌdɪ /: ситуаційне ~ case study; мої ~ переконали мене в тому, що ... my studies have convinced me that ...

~ **операцій** (*математична дисципліна*) operations research

досліджуваний *примк.* under investigation /'lʌndəˈɪn,vestɪ'geɪʃn/

досліджування *с.* **1.** (*вивчання, як правило, конкретних проблем*) investigation /ɪn,vestɪ'geɪʃn/: всебічне ~ exhaustive investigation; inquiry /ɪn'kwɪəɪrɪ US: 'ɪnkwəɪrɪ/: ~ методів викладання літератури inquiry into the methods of teaching literature; study (of, into) /'stʌdɪ (əv, 'ɪntə)/: експериментальне/точне ~ an experimental/a definite study **2.** (*аналіз*) analysis /ə'næləsɪs/; examination (of) /ɪg,zæmɪ'neɪʃn (əv)/: ґрунтового ~ substantial examination

досліджувати *дієсл.* **1.** investigate /ɪn'vestɪgeɪt/: ~ питання/природу investigate a question /nature **2.** (*вивчати*) study /'stʌdɪ /; examine /ɪg'zæmɪn/: ці вчені дослідили щось these scientists have examined smth **3.** (*перевіряти, тестувати*) test /test/

ретельно ~ scrutinize; sift

досліджувач *ч.* **1.** investigator /ɪn'vestɪgeɪtə/ **2.** (*аналітик*) analyst /'æpəlɪst/: висококваліфікований/низькокваліфікований ~ highly-rated/low-rated analyst

дослідн|ий *примк.* **1.** experimental /ɪk,sperɪ'mentl/: ~і дані experimental findings; explorative /ɪk'splɔːrətɪv/; exploratory /ɪk'splɔːrətɪrɪ US: ɪk'splɔːrətɔːrɪ/; developmental /dɪ,veləp'məntl/ **2.** (*пробний*) tentative /'tentətɪv/; pilot /'paɪlət/

~ий зразок prototype; ~им шляхом experimentally; ~і дані (*які знайдено практичним шляхом*) empirical data

дослідник *ч.* **1.** explorer /ɪk'splɔːrə/; examiner /ɪg'zæmɪnə/

2. (*випробувач*) investigator /ɪn'vestɪgeɪtəʃ/ **3.** (*експериментатор*) experimentalist /ɪk'sperɪ'mentlɪst/; inquisitor /ɪn'kwɪzɪtəʃ/

дослідницький *прикм.* explorative /ɪk'splɔrətɪv/; exploratory /ɪk'splɔrətɪrɪ *US:* ɪk'splɔrətɔ:rɪ/; investigative /ɪn'vestɪgeɪtɪv/; research /rɪ:'sɜ:ʃ/: ~а політика research policy; ~а діяльність дітей child research activities; ~ий звіт/проект research report/project

достатній *прикм.* **1.** sufficient /sə'fɪʃnt/: ~ий запас слів sufficient vocabulary; ~я підготовка sufficient preparation; adequate /'ædɪkwət/: ~і знання adequate knowledge; ~я точність adequate accuracy; у ~ій кількості (*про підручники тощо*) adequate in number **2.** (*про кількість тощо*) fair /feəʃ/: ~я кількість чогось a fair number of *smth*

~ою мірою sensibly

достатньо *присл.* **1.** sufficiently /sə'fɪʃntli/; enough /ɪ'nʌf/ **2.** (*достить*) amply /'æmplɪ/; fairly /'feəli/ **3.** (*значень для чогось*) rather /'rɔ:ðəʃ *US:* 'ræ:ðəʃ/

достеменний *прикм.* certain /'sɜ:tn/: ~а подія the certain event

достеменність *ж.* certainty /'sɜ:tnɪ/: authenticity /,ɔ:θən'tɪsəti/

достовірний *прикм.* **1.** certain /'sɜ:tn/: authentic /ɔ:'θəntɪk/; credible /'kredəbl/; reliable /rɪ'laɪəbl/: із ~их джерел from reliable sources **2. мат.** certain

~ий результат certainty

достовірність *ж.* **1.** accuracy /'ækjərəsɪ/: історична/наукова

~ historical/scientific accuracy; reliability /rɪ'laɪə'bɪləti/; authenticity /,ɔ:θən'tɪsəti/: ~ джерела the authenticity [reliability] of the source **2. мат.** certainty /'sɜ:tnɪ/

достовірно *присл.* authentically /ɔ:'θəntɪkli/; reliably /rɪ'laɪəbli/

доступ *ч.* **1.** (*можливість проникнення, використання*) access /'ækses/: ~ до освіти access to education; ~ до праці (*адміністративні та статутні умови*) access to employment; ~ до професійної освіти й підготовки access to vocational education and training; заважати ~у до чогось obstruct access to *smth*; забезпечити (вільний) ~ до чогось provide (free) access for *smth* **2.** (*під'їзд, підхід*) approach /ə'prəʊtʃ/ **3.** (*допуск*) admission /əd'mɪʃn/ **4. комп.** access /'ækses/: несанкціований ~ unauthorized [illegal] access; ~ доступ restricted access

~ до баз даних через побутові телекомунікаційні канали prestel; обмежений ~ (*напр., прийом до закладу*) *лат.* numerus clauses

доступний *прикм.* **1.** (*до якого легко досягнути, зручний для діставання тощо*) accessible /ək'sesəbl/: ~е для всіх джерело publicity accessible source; ця книга стала ~ою для широкого кола читачів the book became accessible to the general reader; easy of access /'i:zɪ əv 'ækses/ **2.** (*досяжний*) obtainable /əb'teɪnəbl/ **3.** (*який є у наявності*) available /ə'veɪləbl/: усі ~і засоби all available means **4.** (*зрозумілий*) simple /'sɪmpl/; cogitable /'kɒdʒɪtəbl/;

comprehensible /,kɒmpri'hensəbl/
5. (у межах можливостей) within one's reach /wɪ'dɪn .. ri:tʃ/; within reach of *smth* /wɪ'dɪn ri:tʃ əv/

~ий для розуміння understandable

доступн|ість ж. **1.** (можливість проникнення, наближення) accessibility /ək,sesə'biləti/; ease of access /i:z əv 'ækses/ **2.** (зручність підходу, під'їзду) approachability /ə,prəʊtʃə'biləti/ **3.** (простота) simplicity /sɪm'plɪsəti/ **4.** (зрозумілість) comprehensibility /,kɒmpri,hensə'biləti/: принцип ~ості у навчанні principle of comprehensibility in teaching; cogitability /,kɒdʒɪtə'biləti/

досяг|ати дієсл. **1.** reach /ri:tʃ/: наука ~ла високого ступеня розвитку science has reached a high degree of development; gain /geɪn/: ~ти мети gain aim; obtain /əb'teɪn/ **2.** (доходити до певного рівня, межі) reach; run* into /ɪn/ **3.** (здійснювати, добиватися чогось, особливо із зусиллям) achieve /ə'tʃi:v/: ~ати високих/гарних результатів achieve high/good results; ~ати успіхів у навчанні achieve success in studies; він ~г успіху впертою працею he achieved success by means of hard work **4.** (успіхів, мети) attain /ə'teɪn/: ~ти зрілості attain full growth; ~ти ідеала/повноліття attain ideals/majority; чи ~нуто мети уроку? was the aim of the lesson attained?; reach

~ати найвищої точки *перен.* culminate

досягнення с. **1.** (прогрес, успіх) achievement /ə'tʃi:vmnt/: перебільшувати ~ overplay the achievements; пишатися ~ми be proud of achievements; advance /əd'vɑ:ns

US: əd'væns/; progress /'prɒɡres US: 'prɒɡres/: ~ у навчанні progress achieved in studies **2.** (здійснення, набуття певних якостей) attainment /ə'teɪnmənt/: ~ мети attainment of the goal [aim] **3.** (важливе відкриття в науці, техніці) breakthrough /'breɪkθru:/: важливі наукові ~ scientific breakthroughs

тека індивідуальних досягнень у навчанні cumulative files

дотик ч. **1.** touch /tʌtʃ/; touching /'tʌtʃɪŋ/ **2.** (відчуття) sense of touch /sens əv 'tʌtʃ/

дотримуватися дієсл. **1.** (переконань) hold* /həʊld/: ~ теорії hold a theory **2.** (принципів тощо) adhere /əd'hɪə/: ~ плану/принципу adhere to a plan/principle; abide /ə'baɪd/: ~ правил abide by the rules; follow /'fɒləʊ/: ~ графіка follow a timetable **3.** (звичаїв тощо) observe /əb'zɜ:v/; follow /'fɒləʊ/: ~ традицій follow traditions

дохід ч. **1.** income /'ɪŋkʌm/: національний/середній/сукупний ~ national/ average/ aggregate income **2.** (заробіток, надходження) earnings /'ɜ:nɪŋz/

доходити дієсл. **1.** (про лист, пакунок тощо) reach the destination /ri:tʃ ðə ,destɪ'neɪʃn/ **2.** (досягати певної межі, рівня) attain /ə'teɪn/; reach /ri:tʃ/

доцент ч. **1.** senior lecturer /'si:niə 'lektʃərə/ **2.** (посада і звання викладача вищої школи США) associate professor /ə'səʊʃiət prə'fesə/

доцентров|ий *прикм.* afferent

/'æfərənt/: ~і імпульси *псих.* afferent impulses

доцільний *прикм.* expedient /'ɪk'spi:diənt/: ~ий метод/режим expedient method /regime; вважати за ~е think expedient; appropriate /ə'prəʊpiət/: вважати ~им deem appropriate; rational /'ræʃnəl/; relevant /'reləvənt/

бути ~им be in order

доцільність *с.* expediency /'ɪk'spi:diənsi/; relevance /'reləvəns/

дошк|а *ж.* (у класі) blackboard /'blækbo:d/: уміло користуватися ~ою use the blackboard properly; залишати на дошці місце для чогось set aside blackboard space for *smth*

дошкільний *прикм.* pre-school /,pri:'sku:l/: ~а освіта/педагогіка pre-school education/pedagogy; ~е виховання pre-school education; ~ий вік/заклад pre-school age/institution [establishment]

дошкільник *ч.* pre-school child /,pri:'sku:l tʃaɪld/

дратливість *ж.* irritability /,ɪrɪtə'bɪləti/

дріб *ч.* fraction /'frækʃn/: десятковий/неправильний/правильний ~ decimal/improper/proper fraction

другий *числ.* second /'sekənd/: ~а іноземна мова second foreign language; зайняти ~е місце be second

другорядний *прикм.* 1. secondary /'sekəndrɪ US: 'sekəndəri/: ~е питання a very secondary matter 2. (не головний за значенням) of minor importance /əv 'maɪnə'ɪm'pɔ:tns/; minor /'maɪnə'

3. (неістотний) incidental /,ɪnsɪ'dəntl/

4. (побічний) collateral /kə'lætərəl/

дружб|а *ж.* friendship /'frendʃɪp/: розбиту ~у можна поновити, але вона ніколи не стане міцною а broken friendship may be soldered, but will never be sound

дружн|ий *прикм.* friendly /'frendli/: ~ий до користувача user-friendly

~с до користувача програмне забезпечення wimp

друк *ч.* print /prɪnt/; printing /'prɪntɪŋ/; type /taɪp/

книга вийшла з ~у the book has just been published; **підготовка рукопису до ~у** preparation of copy for the press; **перший том готується до ~у** the first volume is in preparation

друкарськ|ий *прикм.* printing /'prɪntɪŋ/

~а справа printing

друкован|ий *прикм.* printed /'prɪntɪd/: ~і джерела/літери printed sources /letters

~ий аркуш quire; signature; писати

~ими літерами print; write in print

друкувати *дієсл.* 1. type /taɪp/: було надруковано тисячу примірників thousand copies have been typed 2. (роздруковувати) print /prɪnt/ 3. (публікувати) publish /'pʌblɪʃ/

дуалізм *ч.* (філософське вчення) dualism /'dju:əlɪzəm US: 'du:əlɪzəm/

дублювання *с.* 1. duplicating /,dju:plɪ'keɪtɪŋ US: ,du:plɪ'keɪtɪŋ/ 2. (паралельне виконання) paral-leling /'pærələleɪŋ/ 3. (повто-

рювання) replication /,repli'keɪʃn/
дублювати дієсл. **1.** (забезпечувати резервуванням) duplicate /'dju:plikeɪt/ US: 'du:plikeɪt/ **2.** (передбачати подвійну систему керування, зв'язку) dualize /'dju:əlaɪz/ US: 'du:əlaɪz/ **3.** (бути готовим на випадок заміни) stand* by /stænd baɪ/ **4.** (виконувати функції, що вже виконуються іншим) overlap smb's functions /əʊvə'læp .. 'fʌŋkʃnz/ **5.** (відтворювати щось із чогось) duplicate smth from smth /'dju:plikeɪt (US: 'du:plikeɪt) .. frəm/

дуже присл. **1.** (при прикм. і присл.) very /'veri/: це ~ цікава проблема the problem is very interesting; я не ~ добре вас розумію I don't understand you very well **2.** (при дієсл.) very much /'veri mʌtʃ/: я ~ цікавлюся цим питанням I'm very much interested in the subject **3.** (сильно, інтенсивно) badly /'bædli/: але над цією проблемою треба ще ~ багато працювати further work on this problem is, however, badly needed; йому ~ потрібен відпочинок he needs a rest badly; мені це ~ потрібно I need it badly

дужк|а ж. грам. bracket /'brækit/: брати щось у ~и put [collect, enclose] smth in brackets; вираз у ~ах an expression between (the) brackets; відкривати/закривати ~и open/close the brackets; квадратна ~а square bracket; кругла ~а round bracket; parenthesis (pl. parentheses); фігурна ~а curly [squiggle] bracket; brace

дума|ти дієсл. **1.** (про щось) think* of [about] smth /θɪŋk əv [ə'baʊt]/ **2.** (вважати) think* /θɪŋk/: ви не маєте підстав так ~ти you have no reason to think so; я ~ю, що (це) так I think so **3.** (гадати, припускати) believe /bɪ'li:v/; suppose /sə'pəʊz/; guess /ges/

думк|а ж. **1.** thought /θɔ:t/: напрям ~ки current of thought; послідовна ~а coherent thought; ~и виражають з допомогою слів thoughts are expressed by means of words; слідкувати за ходом чужих думок follow the track of smb's thoughts; thinking /'θɪŋkɪŋ/: огляд думок, що стосуються цього питання a survey of current thinking on the subject **2.** (здогад) guess /ges/; suggestion /sə'dʒestʃən/ US: səg'dʒestʃən/: це нашоухе на ~у, що ... it conveys the suggestion that ... **3.** (ідея) idea /aɪ'diə/: головна/основна ~а main/basic idea; висловлювати свої власні ~и express [produce] one's own ideas **4.** (намір) intention /ɪn'tenʃn/ **5.** (погляд) opinion /ə'pɪnɪən/: дослідження громадської ~и public opinion research; мати свою ~у have an opinion of one's own; ми маємо різні ~и з цього питання we have different opinions on that subject; на ~у більшості in the opinion of the majority; view /vju:/: обмінюватися ~ами share [exchange] views [opinions]; дозвольте спробувати викласти вам свою ~у іншими словами let me try to represent my idea to you in different terms; belief /bɪ'li:f/

за загальною ~ою according to all accounts; на ~у автора according to the author

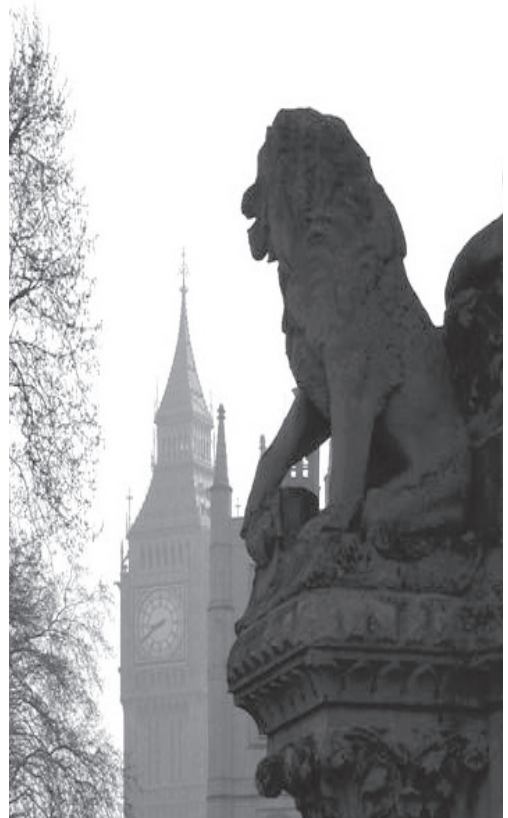
духовн|ий *прикм.* spiritual /'spɪrɪtʃʊəl/: ~а близькість/зрілість/ краса spiritual affinity /maturity/ beauty; ~ий розвиток spiritual development

~ий світ inner world

духовність *ж.* spirituality /,spɪrɪtʃʊ'æləti/

душа *ж.* soul /səʊl/; mind /maɪnd/; spirit /'spɪrɪt/

на душу населення per head of the population

евдемонізм *ч.* (етичний прин-
цип) eudemonism /ju:'di:mənɪzəm/

еволюційний *прикм.* **1.** evo-
lution(ary) /,i:və'lu:ʃn(əri) *US:*
,evə'lu:ʃn(əri)/ **2.** (пов'язаний із
розвитком) developmental
/dɪ'veləp'məntl/

еволюція *ж.* **1.** evolution
/,i:və'lu:ʃn *US:* ,evə'lu:ʃn/ **2.** біол. тж
development /dɪ'veləpmənt/

теорія ~і evolutionism

евристика *ж.* heuristics
/hjʊə'rɪstɪks/

евристичний *прикм.* heuristic(al)
/hjʊə'rɪstɪk(ɪ)/: ~ метод heuristic(al)
method

евфемізм *ч.* euphemism /'ju:fəmɪzəm/

егоїзм *ч.* ego(t)ism /'egəʊ(t)ɪzəm
US: 'i:gəʊ(t)ɪzəm/; selfishness /'selfɪʃnɪs/

егоїстичний *прикм.* egoistic(al)
/,egəʊ'ɪstɪk(ɪ) *US:* ,i:gəʊ'ɪstɪk(ɪ)/;
selfish /'selfɪʃ/

егоцентризм *ч.* egocentrism
/egəʊ'sentrɪzəm *US:* i:gəʊ'sentrɪzəm/: ~
у дітей egocentrism in children

егоцентричний *ч.* egocentric(al)
/egəʊ'sentrɪk(ɪ) *US:* i:gəʊ'sentrɪk(ɪ)/

едукологія *ж.* /,edʒə'kɒlədʒɪ/:
термін «~» охоплює науки, що
стосуються всіх видів освіти the
term «educology» covers the sciences
dealing with all kinds of education

ейфорія *ж.* euphoria /ju:'fɔ:riə/:
відчуття ~ї a sense of euphoria

еквівалент *ч.* **1.** equivalent
/ɪ'kwɪvələnt/ **2.** (аналог чогось)
counterpart /'kaʊntəpa:t/

еквівалентний *прикм.* equivalent
(to) /ɪ'kwɪvələnt (tə)/; (having) the same
effect /('hævɪŋ) ðə seɪm ɪ'fekt/

еквівалентність *ж.* equivalence
/ɪ'kwɪvələns/: ~ість сертифікатів і
документів про освіту equivalence of
certificates and qualifications

екзамен *ч.* examination
/ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: випускний/вступ-
ний/конкурсний ~ final/ entrance/
competitive examination; готуватися
до ~у prepare for an examination;
складати ~take [go in for, undergo] an
examination; exam /ɪg'zæm/

екзаменатор *ч.* examiner
/ɪg'zæmɪnə/: ~ ззовні (з іншої школи
тощо) external examiner; ~, що
проводить письмовий іспит presiding
examiner; ~и одразу помітили його

помилку the examiners were down on his mistake in a flash

екзаменаційний *прикм.*
examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/:
весняна/зимова ~а сесія spring/
winter [midterm] examination period
[session]; ~а робота examination
paper; відповісти на всі запитання
~ого білета clear an examination
paper

~а **комісія** board of examiners; examining
body

екзаменува|ти *дієсл.* examine
/ɪg'zæmɪn/: він буде ~ти весь курс he
will examine the whole course

екземпляр *ч.* **1.** (*окремий
представник якогось роду тварин чи
рослин*) specimen /'spesɪmɪn/; sample
/sɑ:mpl/ *US:* sæmpl/ **2.** (*примірник*)
copy /'kɒpi/

екзистенціалізм *ч.* existentialism
/ˌegzɪ'stenʃəlɪzəm/: ~ протиставляє
людині суспільство як чуже і вороже
existentialism opposes the society as
outsider and alien to the human

еклектизм *ч.* eclecticism
/ɪ'klektɪsɪzəm/

еклектичний *прикм.* eclectic
/ɪ'klektɪk/

екологічний *прикм.* ecologic(al)
/ˌi:kə'lɒdʒɪk(l)/: ~а освіта ecological
education; environmental
/ɪnˌvaɪərən'mentl/

~ий **вид** *бот., зоол.* ecospecies

екологія *ж.* ecology /i:'kɒlədʒɪ/:
еволюційна ~ evolutionary ecology; ~
людини human ecology

економити *дієсл.* **1.** (*ощадливо
витратити щось*) economize
/ɪ'kɒnəmaɪz/; be* economical (with)
/bi:'i:kə'nɒmɪk(l)/ *US:* ˌekə'nɒmɪk(l)/
2. (*заощаджувати*) save /seɪv/

економіка *ж.* **1.** (*наукова
дисципліна*) economics /ˌi:kə'nɒmɪks
US: ˌekə'nɒmɪks/: ~ освіти economics
of education **2.** (*народне господар-
ство*) economy /ɪ'kɒnəmi/; business
life /'bɪznɪs laɪf/

~ **родини** housecraft

економічний *прикм.* **1.** eco-
nomic(al) /ˌi:kə'nɒmɪk(l)/ *US:*
ˌekə'nɒmɪk(l)/: ~а криза/освіта
crisis/economical education; ~ий
розвиток/спад/фактор economic
advancement [progress]/recession /
factor; ~і дослідження/ресурси/
умови economic(al) studies/reso-
urces/conditions **2.** (*у грошовому
аспекті*) cost-effective /kɒst (*US:*
kɔ:st) ɪ'fektɪv/

економія *ж.* **1.** (*дбайливе
ставлення*) economy /ɪ'kɒnəmi/
2. (*економне витрачання*) economi-
zing /ɪ'kɒnəmaɪzɪŋ/ **3.** (*заощадження*)
saving /'seɪvɪŋ/

економний *прикм.* **1.** economical
/ˌi:kə'nɒmɪkl/ *US:* ˌekə'nɒmɪkl/:
~е використання електроенергії
economical use of electrical energy
2. (*ощадливий*) saving /'seɪvɪŋ/

економність *ж.* (economical)
efficiency /(ˌi:kə'nɒmɪkl/ *US:*
ˌekə'nɒmɪkl) ɪ'fɪʃnsɪ/; economy
/ɪ'kɒnəmi/

екосистема *ж.* ecological system /i:kə'lədʒɪkl 'sɪstəm/; ecosystem /i:kəʊ'sɪstəm/: біосферна/земна/сільськогосподарська ~ biospherical/terrestrial/agricultural ecosystem

екран *ч.* (поверхня для показування зображення) screen /skri:n/

виводити на ~ *комп.* display

екскурсійний *прикм.* excursion /ɪk'skɜ:ʒn US: ɪk'skɜ:ʒn/: ~а база excursion centre

~ий автобус sightseeing bus

екскурс *ч.* digression /daɪ'greʃn/: історичний ~ historical digression

екскурсія *ж.* excursion /ɪk'skɜ:ʒn US: ɪk'skɜ:ʒn/: мета ~і aim of an excursion; піша ~я pedestrian [walking] excursion

експансивний *прикм.* expansive /ɪk'spænsɪv/: effusive /ɪ'fju:sɪv/

експансивність *ж.* effusiveness /ɪ'fju:sɪvnis/

експедиційний *прикм.* (пов'язаний із відрядженням людей) expeditionary /,ekspɪ'dɪʃənəri/: експедиція /,ekspɪ'dɪʃn/

експедиція *ж.* **1.** (відрядження групи людей зі спеціальною метою) expedition /,ekspɪ'dɪʃn/ **2.** (група людей, що здійснює поїздку з певною метою) party /'pa:ti/: expedition: наукова ~я scientific party [expedition] **3.** (відправлення вантажів, кореспонденції) dispatch service /dɪ'spætʃ 'sɜ:vɪs/

учасник ~і expeditionist

експеримент *ч.* **1.** experiment /ɪk'sperɪmənt/: великомасштабний/вибірковий/лабораторний/науковий ~ large-scale/sampling/laboratory/scientific experiment; планувати ~ design an experiment; психолого-педагогічний ~ psychologic-pedagogical experiment; проводити ~ conduct [carry out, make, perform] an experiment; результати ~у results of an experiment **2.** (спроба) trial /'traɪəl/: tentative /'tentətɪv/: у вигляді ~у as a tentative

експериментальний *прикм.* **1.** experimental /ɪk,sperɪ'mentl/: ~а база наукових досліджень an experimental base for scientific research; ~е викладання experimental teaching; ~е навчання (шляхом практики у школі та поза нею) experimental learning; ~ий навчальний план experimental curriculum; результати ~их досліджень experimental results **2.** (пробний) pilot /'paɪlət/

експериментально by experiment /baɪ ɪk'sperɪmənt/: експериментально /ɪk,sperɪ'mentəli/

експериментатор *ч.* experimenter /ɪk,sperɪ'məntətə/: ~ має можливість доцільно обирати параметри experimenter has a possibility to choose purposefully the parameters; experimentalist /ɪk,sperɪ'mentəlist/

експериментування *с.* experimentation /ɪk,sperɪmen'teɪʃn/: психологічне ~ psychological experimentation

експериментувати дієсл. experiment /ɪk'spɛrɪmənt/; conduct [carry out, make*, perform] experiments /kən'dlkt ['kæri aʊt, meɪk, pə'fɔ:m] ɪk'spɛrɪmənts/

експерт ч. 1. expert /'ɛkspɜ:t/; examiner /ɪg'zæmɪnə/ 2. (знавець, фахівець) proficient /prə'fɪʃnt/: ~ з питань мистецтва proficient in the arts; specialist /'speʃəlɪst/

експертиза ж. 1. (expert) examination /('ɛkspɜ:t)ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: патентна ~а patent examination; expertise /'ɛkspɜ:'ti:z/: ~а документів documentation expertise; investigation /ɪn'vestɪ'geɪʃn/: проводити ~у carry out an investigation 2. (комісія) (commission of) experts /('kə'mɪʃn əv) 'ɛkspɜ:ts/: висновок ~и opinion of a commission of experts

експертний прикм. expert /'ɛkspɜ:t/: ~а комісія committee of experts

~а оцінка diagnostic assessment

експлуатаційний прикм. (про вимоги тощо) operational /'ɒpə'reɪʃənl/: експлуатаційні вимоги operational requirements

експлуатація ж. 1. (використання) operation /'ɒpə'reɪʃn/: дослідна ~я operation test; service /'sɜ:vɪs/: виводити щось з ~ї remove [withdraw] smth from operation [service]; у процесі ~ї (while) in service [in use]; use /ju:s/: бути готовим до ~ї be ready for use [for service] 2. (визискування, гноблення)

exploitation /'ɛksploɪ'teɪʃn/: ~я дитячої праці child labour (амер. labor) exploitation

бути придатним для ~ї be usable, be operable; **простий в** ~ї simple to maintain [to service]

експлуатувати дієсл. 1. (використовувати) use /ju:z/; operate /'ɒpəreɪt/; run* /rʌn/ 2. (визискувати) exploit /ɪk'splɔɪt/: демагоги ~ють людські сподівання demagogues exploit public's longings

експозиція ж. (розміщення для огляду) arrangement [display] of exhibits /ə'reɪndʒmənt [dɪ'spleɪ] əv ɪg'zɪbɪts/

експонат ч. exhibit /ɪg'zɪbɪt/; display /dɪ'spleɪ/: виставковий ~ display unit

експонувати дієсл. (виставляти для огляду) exhibit /ɪg'zɪbɪt/: ~ картини exhibit paintings; ~ на виставці exhibit at a display; show

екстаз ч. ecstasy /'ɛkstəsi/; trance /trɑ:ns US: træns/

екстеріоризація ж. exteriorization /ɪk'stɪəriəri'zeɪʃn/: ~ – це перехід внутрішніх актів у зовнішній план exteriorization is the transition of inside acting into outside plan

екстерн ч. (студент навчального закладу) external student /ɪk'stɜ:nl 'stju:dnt (US: 'stu:dnt)/

екстернат ч. 1. (форма навчання) external studies /ɪk'stɜ:nl 'stʌdɪz/ 2. (відділ навчального закладу) department for students taking

examinations without attending lectures /di'pɑ:tmənt fə' 'stju:dnts (US: 'stu:dnts) teikɪŋ ɪg,zæmɪ'neɪfɪnz wɪ'ðaʊt ə'tendɪŋ 'lektʃə'z/

екстраверсія *ж.* extroversion /,ekstrə'vɜ:ʃn US: ,ekstrə'vɜ:ʒn/: термін «екстраверсія» був поширений Карлом Юнгом the term «extroversion» was popularized by Carl Jung

екстраверт *ч.* extrovert /'ekstrəvɜ:t/

екстраполювати *дієсл.* extrapolate /ɪk'strəpəleɪt/: ~ на щось extrapolate to *smth*

екстраполяція *ж.* extrapolation (from... to...) /ɪk'strəpə'leɪʃn (frəm .. tə)/: знаходити щось ~єю find *smth* by extrapolation

екстремальний *прикм.* extreme /ɪk'stri:m/: гранично ~і умови роботи extreme conditions; extremal /ɪk'stri:məl/: прихильник ~их видів спорту supporter of extremal sports

екстремізм *ч.* extremism /ɪk'stri:mɪzəm/: боротьба з ~ом struggle against extremism

електроніка *ж.* electronics /,ɪlek'trɒnɪks/: промислова/технічна ~ industrial/engineering electronics

електронний *прикм.* (що використовує електронну техніку) electronic /,ɪlek'trɒnɪk/: ~а пошта electronic mail; E-mail; ~е навчання electronic learning; E-learning; ~е видання/обладнання electronic edition/equipment; ~ий відеозапис

electronic video recording; ~ий підручник electronic textbook; e-textbook

електротехніка *ж.* electrical engineering /ɪ'lektrɪkl ,endʒɪ'nɪəŋ/

елемент *ч.* 1. (складова чогось) element /'elɪmənt/: ~ компетенції competency element; використовувати ~и історизму на лекції introduce elements of the historical approach at the lecture; component /kəm'pəʊnənt/: ~ масиву element of array 2. (списку, структури) item /'aɪtəm/: ~ вибірки sampling item

елементарний *прикм.* у рiзн. знач. elementary /,eli'mentri/: ~а освіта elementary education; ~і правила поведінки elementary rules of conduct; мати ~е уявлення про щось have an elementary understanding [conception] of *smth*

елементи (основи, засади) elements /'elɪmənts/

еліта *ж.* elite /eɪ'li:t/: правляча ~ ruling elite

інтелектуальна ~ brain power

емансипація *ж.* emancipation /ɪ,mænsɪ'reɪʃn/

емблема *ж.* emblem /'embləm/: терези – ~ правосуддя the balance is an emblem of justice

емоційний *прикм.* emotional /ɪ'məʊʃənl/: ~а забарвленість лекції/уроку emotional colouration (амер. coloration) of a lecture/lesson; ~ий розвиток emotional development; ~ий бар'єр/розлад *псих.* emotional barrier/disorder [disturbance]

емоційність *ж.* emotionality /ɪ,məʊʃə'nələtɪ/; affectivity /afek'tɪvɪtɪ/

емоція *ж.* emotion /ɪ'məʊʃn/: агресивна/захисна ~я aggressive/defensive emotion

емпатійний *прикм.* emphatic /ɪm'fæɪtɪk/

емпатія *ж.* (співпереживання) empathy /'emfæɪtɪ/

емпіричний *прикм.* empiric(al) /ɪm'pɪrɪk(ɪ)/: прикладні педагогічні дослідження вимагають ~их методів дослідження applied pedagogic researches require empiric methods of investigation

енергія *ж.* energy /'enədʒɪ/: знайти вихід ~ї find an outlet for energies

ентропія *ж.* entropy /'entrəpɪ/: ~ екосистеми ecosystem entropy; парційна [часткова] ~ partial entropy

ентузіазм *ч.* enthusiasm (about, for) /ɪn'θju:zɪæzəm US: ɪn'θu:zɪæzəm (ə'baʊt, fəʳ)/: виявляти ~ show enthusiasm; ~ типовий для молоді the characteristic enthusiasm of youth

енциклопедизм *ч.* encyclopedism /ɪn,sɑɪklə'pi:dɪzəm/

енциклопедія *ж.* encyclopedia /ɪn,sɑɪklə'pi:diə/

ЕОМ (електронна обчислювальна машина) computer /kəm'pjʊ:təʳ/: проектування за допомогою ~ computer-aided [computer-assisted] design; CAD

епізод *ч.* 1. episode /'epɪsəd/ 2. (уривок із книжки, фільму тощо)

excerpt /'eksɜ:pt/: верніться до початку цього ~у та покажіть його в уповільненому темпі run that excerpt back to the beginning and replay it in slow motion

епізодичний *прикм.* 1. episodic(al) /,epɪ'sɒdɪk(ɪ)/ 2. (неплановий) casual /'kæzʊəl/: ~а перевірка casual check [test] 3. (випадок, факт) occasional /ə'keɪzənəl/: ~е використання occasional use; random /'rændəm/; sporadic /spə'rædɪk/

епоха *ж.* epoch /'i:pɒk US: 'epək/; era /'jɜə/; period /'pɪərɪəd/: ~ великих наукових відкриттів the period of great scientific discoveries

ергономіка *ж.* ergonomics /,z:ɡə'nɒmɪks/: педагогічна ~ pedagogical ergonomics

ерудитія *ж.* erudition /,eru:'dɪʃn/; scholarship /'skɒləʃɪp/

ескапізм *ч.* (намагання перейти від дійсності у світ ілюзій) escapism /ɪ'skeɪpɪzəm/

ескіз *ч.* sketch /sketʃ/: виконувати ~ чогось draw a sketch of smth; sketch smth; rough drawing /rʌf 'drɔ:ɪŋ/; outline /'aʊtləɪn/

есперанто *с.* esperanto /,espə'ræntəʊ/

естетика *ж.* aesthetics /i:s'θetɪks US: es'θetɪks/

естетичний *прикм.* aesthetic /i:s'θetɪk US: es'θetɪk/: ~е виховання aesthetic education; ~а культура передбачає сформованість у людини

~их знань, смаків та ідеалів aesthetic culture implies the shaped aesthetic knowledge, tastes, and ideals

еталон ч. 1. primary [basic] standard /'praɪməri (US: 'praɪməri) ['beɪsɪk] 'stændəd/: перевіряти щось за ~ом verify smth against a primary standard 2. перен. standard /'stændəd/: ~ для порівняння standard of comparison

еталонний прикм. 1. (що стосується еталона) standard /'stændəd/ 2. (що слугує для порівнювання) standard: ~ стимул псих. standard stimulus; reference /'refrəns/

етап ч. stage /steɪdʒ/: ~и педагогічної взаємодії stages of pedagogical interaction; основні ~и уроку main stages of a lesson; бути на ~і проектування be in the drawing-board stage; на початковому ~і навчання at the initial stage of training; phase /feɪz/: відповідальний ~ crucial phase; завершальний ~ (перемовин тощо) closing phase; step /step/

етика ж. ethics /'eθɪks/: професійна ~ professional ethics; ~ має дещо спільне із задоволенням ethics has something to do with satisfaction; morals /'mɔrəlz US: 'mɔ:rəlz/

етикет ч. etiquette /'etɪket/: рамки ~у hedge of etiquette; ceremony /'serɪməʊni/; ceremonial /,serɪ'məʊniəl/

етимологія ж. etymology /,eti'mɒlədʒi/: народна ~ popular etymology

етичний прикм. ethical /'eθɪk/: ~е виховання ethical education; moral /'mɔrəl US: 'mɔ:rəl/: ~і поняття moral [ethical] concepts

етнічний прикм. ethnic /'eθnɪk/: ~а група/меншість ethnic group/minority; ~е походження ethnic origin; ~і відносини ethnic relations

етнографія ж. ethnography /eθ'nɒgrəfi/: ~ освіти educational ethnography

етнодидактика ж. ethno-didactics /,eθnɒdɪ'dæktɪks US: ,eθnɒdɪ'dæktɪks/

етнологія ж. ethnology /eθ'nɒlədʒi/

етнопедagogіка ж. ethnopeda-gogy /,eθnəʊ,pedə'gɒɡi/

етнос ч. ethnos /'eθnɒs/

ефект ч. effect /ɪ'fekt/: давати якийсь ~ have [produce] such-and-such effect; позитивний ~ beneficial effect

ефективний прикм. 1. (що дає найбільший ефект) effective /ɪ'fektɪv/: ~і методи спілкування effective communications; efficient /ɪ'fɪʃnt/: ~і методи навчання efficient methods of teaching; valid /'vælɪd/: звідси випливає, що ця методика не була ~ою it follows that the technique was not valid 2. (вигідний) advantageous /,ædvən'teɪdʒəs/

ефективність *ж.* efficiency /i'fɪʃnsɪ/: ~ість підготовки кадрів efficiency of training; training efficiency; effectiveness /i'fektɪvnis/: ~ість навчання у школі school effectiveness; ~ість педагогічного впливу pedagogic effectiveness; ~ість управління management effectiveness; підвищувати ~ість навчально-виховного процесу за рахунок спеціально створених умов raise effectiveness of educational process owing to specific conditions; efficacy /'efɪkəsi/: віроцидна ~ість миття рук virucidal efficacy of handwashing

ефективно *присл.* **1.** (з найбільшим ефектом) effectively /i'fektɪvli/ **2.** (успішно, з користю) to advantage /tə əd'vɑ:ntɪdʒ (US: əd'væntɪdʒ)/

ефектний *прикм.* **1.** (що справляє враження) effective /i'fektɪv/: ~ підбір кольорів effective colour (амер. color) scheme **2.** (про промову) impressive /ɪm'presɪv/ **3.** (яскравий, образний) picturesque /'pɪktʃə'resk/

еферентний *прикм. псих.* efferent /'efərənt/: ~ шлях efferent way

ефір *ч. радіо.* the air /'di: eə/: без виходу в ~ without putting the transmitter on the air

евгеніка ж. eugenics /ju:'dʒeniks/
європейськ|ий прикм. European /,jɔʊ'grə'riən/: ~а асоціація закладів неформальної освіти дітей і молоді European Association of Institutions of Non-Formal Education for Children and Young People; EAICY

єдин|ий прикм. **1.** only /'əʊnli/: ~ий приклад/спосіб only example/way; проблема виховання ~ої дитини problem of bringing up an only child; це ~а книга, яку я зміг відшукати з цього питання this is the only book I could find on the subject; single /sɪŋɡl/: ~а мета single purpose; sole /səʊl/
2. (унікальний) unique /ju:'ni:k/; one of its kind [sort] /wʌn əv its kaɪnd [sɔ:t]/ **3.** (що не має аналогів) sole; the only /ði:'əʊnli/ **5.** (об'єднаний) united /ju:'naɪtɪd/ **6.** (нероздільний) unified /'ju:nɪfaɪd/: ~а шкільна система

unified school system; ~і вимоги unified requirements [demands]; за ~им планом under the unified plan **7.** (спільний) common /'kɒmən/: ~ий державний іспит common national examination; ~ий інформаційний простір common information space; ~ий освітній простір (у рамках Болонського процесу) Common Education Space

становити ~є ціле з чимось be integral with *smth*

єдиність ж. мат. uniqueness /ju:'ni:knis/: ~ розв'язку uniqueness of solution

єднати дієсл. unite /ju:'naɪt/

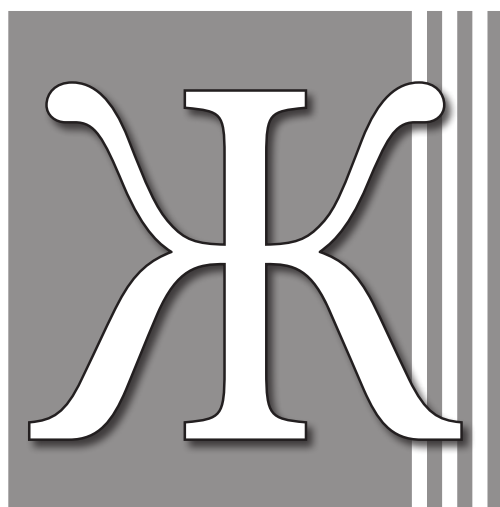
єдність ж. **1.** unity /'ju:nəti/: генетична ~ genetic unity; єдність дій unity of action; concord /kən'kɔ:d/

2. (спільність) solidarity /,sɒli'dærəti/

ємний прикм. **1.** capacious /kə'peɪʃəs/ **2.** (про слово, вираз) meaningful /'mi:nɪŋfl/; див. **ще**

місткий

єство с. nature /'neɪtʃəʳ/; substance /'sʌbstəns/

жага *ж.* *прям. і перен.* thirst (for, of) /θz:st (fəʔ, əv)/: ~ до знань thirst for knowledge

жадоба *ж.* thirst (for, of) /θz:st (fəʔ, əv)/: ~ до знань thirst for knowledge; eagerness /'i:gənis/

жалкувати *дієсл.* regret /rɪ'gret/: ~ за втраченим часом regret lost time; be* sorry /bi: 'sɒrɪ/: ~ про свої помилки be sorry for *one's* faults; я жалкую, що читав лекції в цьому клубі I am sorry to have lectured at this club

жаль *ч., присл.* sorrow /'sɒrəʊ/: regret /rɪ'gret/: на ~, я повинен відмовитися to my regret I must refuse; на (мій) превеликий ~ to my high regret

жвав|ий *прикм. (діяльний, гострий)* keen /ki:n/: виявити ~ий інтерес до чогось show [display] keen interest

in *smth*; lively /'laɪvlɪ/: ~ий обмін думками lively exchange of views; гіпотеза викликала ~у дискусією the hypothesis sparked off a lively dispute

жест *ч.* gesture /'dʒestʃə/: знання мови ~ів gesture education

жестикулювання *с.* gesticulation /dʒe'stɪkjʊ'leɪʃn/: ~ робить мову виразнішою gesticulation emphasizes speech

жестикулювати *дієсл.* gesticulate /dʒe'stɪkjʊleɪt/

жив|ий *прикм.* **1.** live /lɪv/: від ~ого споглядання до абстрактного мислення і від нього до практики from live observation to abstract thinking and from it to practice; living /'lɪvɪŋ/: ~а мова living language; ~ий організм/приклад living example/organism; animate /'ænɪmeɪt/: ~а природа animate nature **2.** (той, що живе) alive /ə'laɪv/

живити *дієсл.* (прям. і перен.) *nutrify* /'nju:trɪfaɪ *US:* 'nu:trɪfaɪ/; *nourish* /'nʌrɪʃ/

живитися *дієсл.* feed* on /fi:d ɒn/: багато тварин, що живуть у землі, живляться рослинами a number of animals living in the soil feed on plants; live on /lɪv ɒn/

живлення *с.* **1.** біол. nutrition /nju:'trɪʃn *US:* nu:'trɪʃn/ **2.** *тех.* feed(ing) /'fi:d(ɪŋ)/; supply /sə'plaɪ/

живуч|ість *ж.* viability /,vaɪə'bɪlətɪ/: ~ість екосистеми ecosystem viability; vitality /vaɪ'tælətɪ/: ~ість сленгу vitality of slang; vivacity /vɪ'væsətɪ/

жити *дієсл.* **1.** live /lɪv/: ~ активним, культурним, повним

життям live an active, cultured, full life; ~ не за місцем навчання live out; щоб ~ довго, треба ~, не кваплячись (Цицерон) to live long it is necessary to live slowly (Cicero) **2.** (мешкати) dwell /dwel/

житло *с.* **1.** (квартира) flat /flæt/; apartment /ə'pɑ:tɪmənt/ **2.** (найнята кімната) lodging /'lɒdʒɪŋ/

житлов|ий *прикм.* housing /'haʊsɪŋ/

~о-побутові умови living conditions

життєв|ий *прикм.* **1.** (що стосується життя) life /laɪf/: ~а компетентність/криза life competence/crisis; ~ий цикл life cycle; ~ий шлях path of life **2.** (необхідний) vital /'vaɪtl/: ~а необхідність/сила vital necessity/force; ~е питання vital question [issue] **3.** (пов'язаний із життям) living /'lɪvɪŋ/: ~ий рівень living standard

життєдайний *прикм.* life giving /laɪf 'gɪvɪŋ/

життєдіяльність *ж.* **1.** біол. vital activity [functions] /'vaɪtl æk'tɪvətɪ [ˈfʌŋkʃnz]/ **2.** *перен.* life's work /laɪfs wɜ:k/

життєздатн|ий *прикм.* **1.** capable of living /'keɪpəbl əv 'lɪvɪŋ/ **2.** біол. vital /'vaɪtl/; viable /'vaɪəbl/: економічно ~ий economically viable; ~і організми viable organisms

життєздатність *ж.* **1.** liveness /'lɪvnɪs/ **2.** біол. vitality /vaɪ'tælətɪ/

життя *с.* **1.** life /laɪf/: історія ~ (якісна методологія, що вивчає життя і розвиток людини) life story; спосіб ~ way of life **2.** (спосіб існування) existence /ɪg'zɪstəns/

проза ~ the prose of existence; перші роки ~ pihafore stage of existence; being /'bi:ɪŋ/ **3.** (тривалість існування) lifetime /'laɪftaɪm/

навчання протягом ~ lifelong learning; стандарт ~ living standard

жіноч|ий прикм. **1.** (про стать) female /'fi:meɪl/ **2.** (про якість) feminine /'feməniːn/ **3.** (властивий жінці) woman /'wʊmən/: ~а зайнятість/ організація/освіта/ професія/робота women's employment/organization/ education/profession/ work; ~ий рух women's movement

жоден, жодний займ. **1.** по /nəʊ/: у жодному разі in no case; жодна людина не знала відповіді на всі наші запитання по person knew the answer to all our questions; not (any) /nɒt ('eni)/: ~ учень not a single pupil; жодного разу not once; не пропустив жодної лекції did not miss a single lecture; none /nʌn/: ~ із наявних документів не був абсолютно точним none of the available documents was entirely accurate; ~ із них none of them; neither /'ni:ðəʊ US: 'ni:ðəʊ/: ~ із можливих способів не є простим neither of the possible ways is simple **2.** (про людину тж) nobody /'nəʊbədɪ/

жорстк|ий прикм. **1.** (строгий) rigid /'rɪdʒɪd/; exacting /ɪk'saɪtɪŋ/; rigorous /'rɪgərəs/: ~і заходи rigorous measures; stringent /'strɪndʒənt/; strict /strikt/; severe /sɪ'viəʊ/: ~е правило stringent [strict, severe] rule; ~і вимоги stringent [exacting, rigid] requirements **2.** (суворий) strict /strikt/: ~ий режим strict regime; stiff

/stɪf/ **3.** (про режим) arduous /'ɑ:dʒʊəs US: 'ɑ:dʒʊəs/; severe /sɪ'viəʊ/; tough /tʌf/

жорсток|ість ж. cruelty /'krʊəlti/: прояв ~ості act of cruelty; схильність до ~ості a vein of cruelty

журі с. jury /'dʒʊəri/

журнал ч. **1.** (масове видання) magazine /,mægə'zi:n US: 'mægəzi:n/: науково-популярний ~ popular science magazine **2.** (періодичне видання) periodical /,pɪəri'ɒdɪkl/ **3.** (науковий) journal /'dʒɜ:nl/ **4.** (книга для записування) journal /'dʒɜ:nl/; dairy /'daɪəri/; register /'redʒɪstəʊ/: ~ відвідуваності attendance register; logbook /'lɒgbʊk US: 'lɒ:gbʊk/

з *прийм.* **1.** (*кимось, чимось*) with /wɪð/: я з вами погоджуюся I think with you; and /ənd/: ми з ним I and he; over /'əʊvə/: з ним сталася зміна a change has come over him **2.** (*звідки*) from /frəm/: з вірогідних джерел from reliable sources; уривок з книги an extract from a book **3.** (*зсередини*) out of /aʊt əv/ **4.** (*починаючи*) from: з початку до кінця from beginning to end **5.** (*про минуле*) since /sɪns/: з минулого року since last year; з того часу since; я працюю над цією проблемою з 2005 року I have been working at this problem since 2005 **6.** (*при вказівці на матеріал, із якого щось виробляється*) in /ɪn/: статуя з мармуру statue in marble; of /əv/: зроблений з дерева made of wood **7.** (*при позначенні джерела походження*) out

of: з поваги out of respect **8.** (за наявності вибору) of: з п'яти пунктів ми зосередили свою увагу на другому of the five items we have concentrated on the second one **9.** (спричинення певної дії) for /fəʃ/: з міркувань зручності/безпеки for reasons of convenience/safety **10.** (різні випадки вживання з род. відм.) on /ɒn/: з цієї точки зору on this view; лекція з літератури a lecture on literature; це книжка з педагогіки it is a book on pedagogy; by /baɪ/: знати з досвіду know by experience; from: з усіх кінців світу from the four corners of the world

за прийм. **1.** over /'əʊvə/: сидіти за книжкою pore over book; за підписом over *smb's* signature; in /ɪn/: за звичайних обставин in an ordinary way **2.** (протягом) during /'dʒʊərɪŋ US: 'dʊərɪŋ/: за два дні during two days; in: за *чиєїсь* відсутності in *smb's* absence **3.** (позаду) behind /bɪ'hænd/: залишити *когось* далеко за собою leave *smb* far behind **4.** (зовні) beyond /bɪ'jɒnd/: outside /,aʊt'saɪd/: виходити за межі be outside the scope; out of /aʊt əv/: за межами чутності out of hearing **5.** (на користь) for /fəʃ/: прохати/ручатися/турбуватися за *когось* intercede / answer/be anxious for *someone*; in favour (амер. favor) of /ɪn ,feɪvə əv/: повністю [обома руками] за *когось* /*щось* all in favo(u)r of *smb/smith* **6.** (біля, поруч) at /ət/: за столом at the table **7.** (нісля) after /'a:ftə US: 'æftə/: одне за одним one after the other **8.** (як) as /əz/: taken to be /'teɪkŋ tə bi/: точка 0 приймається за початок координат point 0 is taken to be the origin of coordinates **9.** (в обмін

на *щось*) for **10.** (на відстані) within (*so-many metres*) of /əv/: before /bɪ'fɔ:ʔ/ **11.** (згідно з) according to /ə'kɔ:dn̩ tə/: за графіком according to the schedule; за усталеним розкладом according to a regular syllabus **12.** (внаслідок) for: за відсутності доказів гіпотезу було відкинуто the hypothesis was rejected for the lack of proof

за винятком except; excepting; with the exception of *smth*; за і проти for and against; pro and con; за умови provided; крок за кроком step by step

забезпечен|ий прикм. **1.** provided /prə'vaɪdɪd/: бути погано ~им *чимось* be ill provided with *smth* **2.** (гарантований) assured /ə'ʃʊəd/: успіх ~ий success is assured **3.** (підтверджений) well-warranted /wel'wɒrəntɪd US: wel'wɔ:rəntɪd/

~ий усім необхідним found

забезпеченість ж. provision (with) /prə'vɪzn (wɪð)/: ~ матеріалами/підручниками provision with materials/text-books

забезпечення с. **1.** (дія) ensuring /ɪn'ʃʊərɪŋ/: ~ соціального захисту ensuring social protection; providing (with) /prə'vaɪdn̩ (wɪð)/: ~ школи вчительськими кадрами providing the school with teaching personnel **2.** (засоби) maintenance /'meɪntənəns/ **3.** (матеріально-технічне тощо) support /sə'pɔ:t/: інформаційне ~ information support **4.** (постачання) provision (with) /prə'vɪzn (wɪð)/: ~ житлом provision of housing; supply /sə'plai/: (матеріальне) ~ підготовки training supply **5.** (гарантія) security /sɪ'kjʊərəti/: соціальне ~

social security; *амер.* social welfare
 ~ **якості** (*навчального продукту або послуги*) quality assurance; **програмне** ~ *комп.* software

забезпеч|увати *дієсл.* **1.** ensure /ɪn'ʃʊə/: ~увати повне розуміння матеріалу ensure complete comprehension [understanding] of the material; заходи, що ~ують порядок і дисципліну measures to ensure order and discipline; secure /sɪ'kjʊə/: ~увати явку secure attendance; support /sə'pɔ:t/: ~ити засоби існування support life **2.** (*за-рантувати*) guarantee /,gærən'ti:/; assure /ə'ʃʊə/ **3.** (*надавати послуги, допомогу тощо*) provide (with) /prə'vaɪd (wɪð)/: ~увати ґрунтовну підготовку з предмета provide solid [sound] preparation in a subject; ~увати студентів ґуртожитком provide students with dormitory accommodations [space]; ~увати всім потрібним provide with the necessities of life; furnish /'fɜ:nɪʃ/: ~увати бібліотеку книжками furnish a library with books

~увати інструментами implement

забира|ти *дієсл.* **1.** collect /kə'lekt/; take* /teɪk/; remove /rɪ'mu:v/: забрати дитину зі школи remove a child from school **2.** (*час*) occupy /'ɒkjʊpaɪ/: школа ~є у нього весь час school occupies all his time

забіга|ти *дієсл.* (*наперед; при викладенні матеріалу*) run* ahead /rʌn ə'hed/: ~ючи (трохи) наперед, відзначимо [зазначимо], що... running a little ahead, it should be noted that...

заборгованість *ж.* **1.** debts /dets/ **2.** (*у навчанні*) debt /det/: мати

академічну ~ із двох предметів carry two debts; deficiency /dɪ'fɪʃns/: ліквідувати академічну ~ remove a deficiency

заборон|а *ж.* **1.** interdiction /,ɪntə'dɪkʃn/ **2.** (*повна*) prohibition /,prəʊ'bɪʃn/: ~а дитячої праці prohibition of child labour (*амер.* labor); ~а на звільнення (*працівників певного соціального статусу*) prohibition of dismissal; ban /bæn/: ~а куріння smoking ban suppression /sə'preʃn/ **3.** (*обмеження*) restriction /rɪ'strɪkʃn/

заборонен|ий *прикм.* forbidden /fə'bɪdn/: порушувати ~у тему tread on forbidden ground; prohibited /prəhɪ'bɪtɪd US: prəʊhɪ'bɪtɪd/; banned /bænd/

забороня|ти *дієсл.* **1.** prohibit /prəhɪ'bɪt US: prəʊhɪ'bɪt/: закон ~є щось law prohibits smb from smth; forbid /fə'bɪd/: ~ти підказування forbid prompting; категорично щось ~ти forbid smth absolutely [unqualifiedly]; ban /bæn/: ~ти понаднормову роботу ban overtime; interdict /,ɪntə'dɪkt/: ~ти ігри interdict games **2.** (*обмежувати*) restrict /rɪ'strɪkt/

що ~є interdictory; prohibitive; prohibitory; (*про сигнал*) restrictive

забраковувати *дієсл.* **1.** reject /rɪ'dʒekt/ **2.** (*відкидати як непотріб*) discard /dɪ'skɑ:d/; set* aside /set ə'saɪd/

забруднений **1.** contaminated /kən'tæmɪneɪtɪd/; polluted /pə'lu:tɪd/; stained /'steɪnd/ **2.** (*неочищений, із домішками*) impure /ɪm'pjʊə/

забрудненість *ж.* 1. (degree of) pollution /('di:'gri: əv) pə'lu:ʃn/
2. (наявність домішок) impurity /ɪm'pjʊəti/

залишкова ~ residual impurity

забруднення *с.* 1. (довкілля) pollution /pə'lu:ʃn/: антропогенне ~ anthropogenetic pollution; ~ довкілля environmental pollution
2. (домішками) impurities /ɪm'pjʊətiz/

забруднювати *дієсл.* 1. make* dirty /meɪk 'dɜ:ti/; darken /dɑ:kən/
2. (довкілля) pollute /pə'lu:t/: ~ повітря pollute air

забува|ти *дієсл.* forget* /fə'get/: ~ти мову forget a language; такі речі не ~ються such things are not forgotten

забудькуватість *ж.* 1. forgetfulness /fə'getfʊlnɪs/
2. (неуважність) absent-mindedness /'æbsnt'maɪndɪdnɪs/

завад|а *ж.* 1. hindrance /'hɪndrəns/: це стало великою ~ою для чийось занять it became a great hindrance to smb's study; obstruction /əb'strʌkʃn/: невігластво – ~а на шляху прогресу ignorance is an obstruction to progress
2. (переривання) interruption /,ɪntə'gʌrʃn/
3. (зовнішній вплив) disturbance /dɪ'stɜ:bəns/

стояти на ~і hinder; encumber

заважа|ти *дієсл.* 1. hinder /'hɪndə/: ~ти розповсюдженню чийогось впливу hinder smb's influence; impede /ɪm'pi:d/: ~ти спілкуванню impede communication; interfere (комусь, чомусь – with) /,ɪn'teɪfə .. wɪð/: це ~є нашим планам this interferes with our plans
2. (переривати) interrupt /,ɪntə'gʌpt/

що ~є [перешкоджає] intercurrent

завантажений *прикм.* loaded /'ləʊdɪd/: наполовину ~ half-loaded

завантажувати *дієсл.* load /ləʊd/ ~ когось **роботою** give smb a full-time job

завбачання, завбачення *с.* foreseeing /fə:'si: ɪŋ/; prediction /prɪ'dɪkʃn/; forecast* /'fə:kɑ:st US: 'fə:kæst/: ~ справджується forecast works well

завбачений *прикм.* foreseen /fə:'si:n/; predicted /prɪ'dɪktɪd/

завбачуваний *прикм.* provided /prə'vaɪdɪd/; predictable /prɪ'dɪktəbl/

завбачувати, завбачати *дієсл.* 1. foresee* /fə:'si:/: труднощі, яких ніхто не міг завбачити difficulties that no one could foresee
2. (провіщати) predict /prɪ'dɪkt/

здавати *дієсл.* cause /kə:z/; inflict /ɪn'fɪkt/: ~ шкоди комусь/чомусь inflict damage on smb/smith

завдан|ня *с.* 1. task /tɑ:sk US: tæsk/: аналіз робочих ~ь task analysis; виконати ~ня do one's task; assignment /ə'saɪnmənt/: важке/домашнє/пізнавальне ~ня difficult/home/cognitive assignment; контрольне ~ня assignment for submission; центральне ~ня дослідження central assignment of the research; деяким учням ~ня здалося надто важким some pupils in the class found the assignment too difficult; термін перевірки письмових ~ь assignment turn-around; ~ня всебічного та гармонійного розвитку особистості assignments of all-round and harmonious personality

development; job /dʒɒb/: поточне ~ня active job **2.** (*планове*) target /'tɑ:ɡɪt/: визначати конкретно ~ня determine [define] concrete target (for)

~ня на закріплення матеріалу quick check

завдяки *прийм.* owing to /'əʊɪŋ tə/; due to /'dju:tə US: 'du:tə/: відмінність між цими двома факторами існує ~ різним методам оцінювання the difference between these two factors is due to different methods of estimating; by virtue of /baɪ 'vɜ:tju: əv/

завершальний *прикм.* concluding /kən'klu:diŋ/; final /'faɪnəl/: ~а стадія final phase; ~ий день заняття final day of the term; closing /'kləʊzɪŋ/ ~ий тест completion test

завершений *прикм.* **1.** finished /'fɪnɪʃt/: здати ~у роботу turn in finished work; accomplished /ə'kʌmplɪʃt US: ə'kɒmplɪʃt/ **2.** (*остаточний*) irrevocable /ɪ'revəkəbl/

завершеність *ж.* **1.** (*повнота*) completion /kəm'pli:ʃn/: ознаки ~ості features of completion **2.** (*остаточність*) irrevocability /ɪ'revəkə'biləti/

завершення *с.* **1.** (*закінчення*) consummation /,kɒnsə'meɪʃn/: ~ роботи consummation of work; completion /kəm'pli:ʃn/: доводити щось до логічного ~ carry smth to its logical completion; ending /'endɪŋ/: правильне ~ уроку correct [proper] ending of the lesson **2.** (*припинення, особл. раніше від наміченого*) termination /,tɜ:mɪ'neɪʃn/: аварійне ~ abnormal termination

завершувати *дієсл.* **1.** (*закінчувати*) accomplish /ə'kʌmplɪʃ US:

ə'kɒmplɪʃ/; complete /kəm'pli:t/: ~увати операцію/роботу complete an operation/a job; унаслідок браку інформації ми не змогли ~ити аналіз because of lack of information we could not complete the analysis; finish /'fɪnɪʃ/: ~ити (роботу) достроково finish until the deadline **2.** (*доводити до повного завершення*) carry smth to completion /'kæri .. tə kəm'pli:ʃn/; round off /raʊnd ɒf (US: ə:f)/: ~ити вивчення теми round off a topic

~увати роботу/програму згідно з графіком meet the operation/program schedule

завершу|ватися *дієсл.* **1.** terminate /'tɜ:mɪneɪt/: глава ~ується на чомусь chapter terminates with smth; complete /kəm'pli:t/ **2.** (*чимось*) end (with, in) / end (wɪð, ɪn)/ **3.** (*наближатися до кінця*) be* near completion /bi: nɪə' kəm'pli:ʃn/

завжди *присл.* **1.** (*у стверджувальних реченнях*) always /'ɔ:lweɪz/: розвиток особистості ~ відбувається в діяльності the development of a personality always takes place in constant activity; ~ спочатку подумай, а тоді говори always think before you say; майже ~ almost always; in all occasions /ɪn ə:l ə'keɪzɪz/ **2.** (*у заперечувальних реченнях*) never /'nevə/: він ~ не задоволений he is never pleased

як ~ as usual; as ever

завищений *прикм.* overrated /,əʊvə'reɪtɪt/; overestimated /,əʊvə'restɪmeɪtɪd/; overvalued /,əʊvə'vælju:d/

завищувати дієсл. set* *smth* too high /set .. tu: haɪ/; overestimate /ˌəʊvə'restɪmeɪt/: ~ оцінку чогось overestimate *smth*

~ **покази** (про прилад) overread

завідування с. management /'mænɪdʒmənt/; headship /'hedʃɪp/: ~ кафедрою headship of a chair [department]

завідувати дієсл. manage /'mænɪdʒ/: be* (at) the head /bi: (ət) ðə hed/; be* in charge /bi: ɪn tʃɑ:dʒ/: ~ бібліотекою/школою be in charge of a library/ school

завідувач ч. manager /'mænɪdʒə/ (жінка manageress /'mænɪdʒəres/); chief /tʃi:f/: ~ бібліотекою chief librarian; director /dɪ'rektə/ (жінка directress /dɪ'rektrəs/): ~ навчальною частиною director of studies; assistant principal

~ **школою** head-master; *амер. тж* principal

завіряти дієсл. (засвідчувати) certify /'sɜ:tɪfaɪ/: ~ підпис certify a signature; authenticate /ɔ:'θɒntɪkeɪt/

заволодівати дієсл. *перен.* engage /ɪn'geɪdʒ/: ~ти увагою аудиторії engage the attention of the audience

завчасний прикм. **1.** forward /'fɔ:wəd/; predictive /prɪ'dɪktɪv/ **2.** (непередчасний) premature /'premətʃʊə/ US: ,prɪ:mə'tʃuər/; precious /prɪ'kɛʃəs/

завчасно присл. beforehand /bɪ'fɔ:hænd/: про це треба потурбуватися ~ one must see it beforehand; in good time /ɪn gud 'taɪm/: ~ підготуватися до занять/уроків prepare oneself for one's

classes/lessons in good time; *див. тж* **заздалегідь**

загадка |а **1.** riddle /rɪdl/: говорити ~ами speak in riddles; enigma /ɪ'nɪgmə/: для іноземців це ~а it is an enigma for the foreigners **2.** (таємниця) mystery/'mɪstəri/: для нас це було ~ою it was a mystery to us **3.** (головоломка) puzzle/pʌzl/: відгадати загадку think out a puzzle

загадувати дієсл. **1.** (давати завдання, наказ тощо) order /'ɔ:də/; command /kə'mɑ:nd US: kə'mænd/ **2.** (планувати щось на майбутнє) get plans /get plænz/; guess at the future /ges ət ðə 'fju:tʃə/

загалом присл. generally /'dʒenrəl/: навчання в коледжі ~ триває два роки training in college generally lasts two years; in total /ɪn 'təʊtl/; totally /'təʊtəl/; altogether /,ɔ:ltə'geðə/: ~ у групі 10 студентів there are altogether 10 students in the group

загальмован|ий прикм. (про реакцію, психіку) inhibited /ɪn'hɪbɪtɪd/: ~е мислення inhibited thinking

загальн|ий прикм. **1.** universal /,ju:nɪ'vɜ:sl/: ~а освіта (освіта для всіх) universal education; ~е військове навчання universal military training; ~е схвалення universal approval; примат ~их людських цінностей primacy of universal human values; general /'dʒenrəl/: ~а освіта (знання й уміння, необхідні освіченому громадянину) general education; викласти щось у ~их рисах present *smth* in general outline; ~а думка а

general opinion; на ~их підставах according to general regulations; підвищити ~ий рівень освіти raise the general education standard; global /'gləʊbl/: ~а стратегія global strategy; overall /'əʊvəɹɔ:l/: ~ий план науково-дослідної роботи overall research plan **2.** (властивий кільком або всім) common /'kɒmən/: ~а практика/риси common practice/ trait **3.** (сумарний) total /'təʊtl/: ~а кількість іспитів (винесених на сесію) total number of examinations; ~ий навчальний план total curriculum

~а ідея concept; ~е правило generalization

загальність ж. generality /,dʒenə'ræləti/; community /kə'mju:nəti/

загальноживан|ий *прикм.* current in use /'klærənt in ju:s/: ~е слово the word current in use; generally accepted /'dʒenrəli ək'septɪd/

загальновизнаний *прикм.* **1.** generally acknowledged /'dʒenrəli ək'nɒlɪdʒd/; (про думку, метод тощо) recognized /'rekəgnaɪzd/: ~ метод/принцип recognized method/principle **2.** (про факт тощо) admitted /əd'mɪtɪd/: ~ факт admitted fact

загальновідом|ий *прикм.* **1.** well-known /wel'nəʊn/ **2.** (знаменитий) renowned /rɪ'neɪnd/; accepted /ək'septɪd/: ~а істина accepted truth

загальнолюдськ|ий *прикм.* common to all mankind /'kɒmən tə ɔ:l 'mænkɑɪnd/: ~і моральні цінності common to all mankind moral values

загальнонауковий *прикм.* general scientific /'dʒenrəl ,saɪən'tɪfɪk/

загальноосвітн|ий *прикм.* of general education /əv 'dʒenrəl ,edʒə'keɪʃn/

~і предмети general subjects

загальноприйнятн|ий *прикм.* generally accepted /'dʒenrəli ək'septɪd/: ~і норми поведінки generally accepted standards of behaviour [амер. behavior]; conventional /kən'venʃənl/

загальносвітов|ий *прикм.* global /'gləʊbl/; world /wɜ:ld/; worldwide /'wɜ:ldwaɪd/: у ~ому масштабі on a worldwide scale

загартовувати *дієсл.* harden /'hɑ:dn/: ~ організм harden an organism

загартування с. hardening /'hɑ:dnɪŋ/: ~ дитячого організму hardening the child's organism

загладжувати *дієсл.* **1.** (робити гладким) smooth smth out /smu:ð..aʊt/; even /i:vən/ **2.** (вирівнювати) level /levl/ **3.** (пом'якушувати враження від чогось) smooth over [down] /smu:ð 'əʊvər [daʊn]/

заглиблюватися *дієсл.* *перен.* become* [be*] absorbed /bɪ'kɒm [bi:] əb'sɔ:bd/: ~ в роботу be absorbed by work; deep /di:p/: ~ у книгу deep in a book

заглядати *дієсл.* look at /lɒk ət/: ~ у записи лекцій look at one's lecture notes

~ у майбутнє look ahead the future; ~ у словник consult a dictionary

заголовн|ий *прикм.* title /'taɪtl/; capital /'kæpɪtl/; (про літеру тж) initial /ɪ'nɪʃl/: ~а літера capital [initial] letter

заголовок *ч.* **1.** (книги, статті, музичного твору) title /'taɪtl/: ~ок, що не дає уявлення про зміст книги nondescript title **2.** (розділу чи частини цілого, окремої статті) header /'hedə/: ~ок розділу division header; heading /'hedɪŋ/: стаття з'явилася під ~ком... the article appeared under the heading... **3.** (газетної статті) headline /'hedlɑɪn/: у газетному ~ку повідомляється the headline reads

давати ~ок title; intitule

загострення *с.* (конфлікту) aggravation /,ægrə'veɪʃn/: ~ ситуації aggravation of the situation; exacerbation /eks,æsz:'beɪʃn/: ~ національних відносин exacerbation of national relations; flare-up /'fleə'ʌp/

загострювати *дієсл. перен.* stress /stres/: ~ суперечності stress the contradictions; focus /'fəʊkəs/: ~ чийсь увагу на чомусь focus one's attention on smth

загострюватися *дієсл. перен.* become* acute /bɪ'kɒm ə'kju:t/

заготовляти *дієсл. 1.* (готувати заздалегідь) prepare in advance /prɪ'reəɪn əd'vɑ:ns (US: əd'væns)/ **2.** (запасати) lay* in /leɪɪn/: store up /stɔ:'ʌp/

загрожува|ти **1.** threaten (with) /θretn (wɪð)/: йому ~ла небезпека he was threatened with danger; menace /'menəs/

загроз|а *ж.* threat /θret/: являти собою ~у безпеці суспільства pose a threat to public safety; menace /'menəs/: ~а чийсь безпеці a menace to smb's safety; danger /'deɪndʒə/: перебувати під ~ою

знищення be in danger of annihilation **бути** ~ою threaten; **ставити під ~у** endanger

задав|ати *дієсл. 1.* give* /gɪv/: ~ати числове значення give numerical value; set* /set/: учитель ~учням важку задачу the teacher set his pupils a difficult problem **2.** (величину, умову) specify /'spesɪfaɪ/: ~ати початкові умови specify initial conditions; assign /ə'saɪn/ **3.** (наперед) prespecify /pri:'spesɪfaɪ/: predetermine /pri:'dɪ'tɜ:mɪn/ **4.** (установлювати) set /set/: ~ати зразок set a pattern; ~ати якусь величину (на приладі) set a quantity [a value] **5.** (означати) define /dɪ'faɪn/ **6.** (ставити запитання) ask /ɑ:sk US: æsk/

задан|ий *прикм.* given /'gɪvɪn/: довільно ~ий arbitrarily given; set /set/: діалог/твір на ~у тему dialogue/composition on a set topic [theme]; specified /'spesɪfaɪd/: ~а функція specified [given] function

наперед ~ий prespecified

задання *с.* (величини, умов) giving /'gɪvɪŋ/: specifying /'spesɪfaɪŋ/: описувати щось ~м сукупності параметрів describe smth by specifying a set of parameters

здатки *мн.* inclinations /,ɪnklɪ'neɪʃnz/: makings /'meɪkɪŋz/: ~ є індивідуально-природною передумовою процесу розвитку особистості makings are the individual-natural condition of the process of personality development

задача *ж.* **1.** problem /'prɒbləm/: розв'язувати ~у solve [tackle] a problem; складати ~і make [think up]

problems **2.** (*ціль*) task /tɑːsk US: tæsk/: дидактична/складна задача ~ a didactic/arduous task; object /'ɒbdʒɪkt/; aim /eɪm/ **3.** (*загадка, головоломка*) puzzle /'pʌzl/

додаткова ~а rider

задачник ч. problem book /'prɒbləm bʊk/; book of problems /bʊk əv 'prɒbləmz/

задн|ий прикм. **1.** back /bæk/: ~ий хід back action; hinder /'hɪndəʳ/: ~я частина the hinder part [side]; rear /'rɪəʳ/ **2.** (*кінцевий*) hindmost /'haɪndməʊst/

~ий план back

задовільн|ий прикм. **1.** satisfactory /,sætɪs'fæktəri/: ~а оцінка satisfactory [pass] grade [mark]; ~ий стан satisfactory state; успіхи цього студента є цілком ~ими the student's progress is quite satisfactory; reasonable /'riːznəbl/ **2.** (*достатній*) sufficient /sə'fɪʃnt/

задовільно присл. **1.** satisfactorily /,sætɪs'fæktərɪli/ **2.** (*оцінка, як ім.*) satisfactory /,sætɪs'fæktəri/

задоволений прикм. satisfied (with) /'sætɪsfaɪd (wɪð)/: я ~ відповіддю/результатами/роботою I am satisfied with the answer/results/work

задоволення с. **1.** (*почуття вдоволення*) satisfaction /,sætɪs'fækʃn/: ~ професією/роботою occupational/job satisfaction; одержувати ~ від роботи derive satisfaction from *one's* work **2.** (*вимог, сподівань тощо*) contentment /kən'tentmənt/: satisfying /'sætɪsfaɪŋ/: ~ певних соціальних потреб satisfying certain social needs

задовольняти дієсл. **1.** satisfy /'sætɪsfaɪ/: ~ різнобічні смаки дітей satisfy varied tastes of children **2.** (*бути достатнім*) suffice /sə'faɪs/ **3.** (*відповідати вимогам*) match /mætʃ/: ~ критеріям match criteria **4.** (*вимоги, прохання тж*) meet* /mi:t/: ~ *чиїсь* вимоги meet [satisfy, grant, supply] *smb's* demands

задовольнятися дієсл. be* satisfied [contented] (with) /bi:'sætɪsfaɪd [kən'tentɪd] (wɪð)/; content *oneself* /kən'tent/

задум ч. **1.** (*намір*) intention /ɪn'tenʃn/ **2.** (*ученого, художника тощо*) conception /kən'sepʃn/: поетичний ~ poetic conception

задумливий прикм. **1.** thoughtful /θɔːtfl/ **2.** (*схильний до мрії*) given to reflection /gɪvən tə rɪ'fleksʃn/

задумувати дієсл. **1.** conceive /kən'siːv/ **2.** (*мати намір*) intend to /ɪn'tend tə/; have* the intention of /hæv ðə ɪn'tenʃn əv/

задумуватися дієсл. **1.** become* [be*] thoughtful /bɪ'kɒm [bi:] θɔːtfl/ **2.** (*розмірковувати над чимось*) meditate (on, upon) /'medɪteɪt (ɒn, ə'pɒn)/: ~ над своїм майбутнім meditate on *one's* future; ponder (over) /'pɒndəʳ ('əʊvəʳ)/

заздалегідь присл. beforehand /bɪ'fɔːhænd/: ~ розроблений план a plan worked out beforehand; in advance /ɪn əd'vɑːns (US: əd'væns)/: знати питання ~ know the questions in advance

домовлятися ~ forespeak; ~ **установлений** preset; **замовлений** ~ reserved;

знати ~ результати чогось foresee the result of *smth*

зздрити дієсл. envy /'envi/; be envious /bi: 'enviəs/

зздрість ж. envy /'envi/; heart-burning /hɑ:t 'bɜ:niŋ/

ззнавати дієсл. **1.** (пізнавати на власному досвіді) experience /ɪk'spiəriəns/; feel* /fi:l/; learn* /lɜ:n/ **2.** (чогось) undergo* /,ʌndə'gəʊ/: сучасна система проведення іспитів ~є змін the current examination system is undergoing change **3.** (про негативні результати) suffer /'sʌfə/: ~вати збитків suffer losses

ззначати дієсл. **1.** (здаувати) mention /'menʃn/: варто ~ити it stands to mention; make* reference (to) /meɪk 'refrəns (tə)/; denote /di'nəʊt/; indicate /'ɪndikeɪt/; note /nəʊt/: важливо ~ити, що ... it is important to note that ...; remark /rɪ'mɑ:k/ **2.** (звертати увагу) notice /'nəʊtɪs/: про це було ~ено в доповіді it was noticed in the report **3.** (здаувати, уточнювати вибір, величину) specify /'spesɪfaɪ/

ззначений прикм. indicated /'ɪndikeɪtɪd/; pointed out /'pɔɪntɪd 'aʊt/; named /neɪmd/; marked /mɑ:kt/

ззначення с. denotation /di:nəʊ'teɪʃn/; specification /,spesɪfɪ'keɪʃn/

ззкання с. stammer(ing) /'stæmə(r)ɪŋ/; impediment in one's speech /ɪm'pedɪmənt ɪn .. spi:tʃ/

ззвний прикм. **1.** superfluous /su:'prɜ:flʊəs/: коментарі ~і comment is superfluous; extra/'ekstrə/ **2.** (запасний) spare /speə/ **3.** (надмірний) excessive /ɪk'sesɪv/ **4.** (надлишковий) redundant

/rɪ'dʌndənt/ **5.** (непотрібний) needless /'ni:dlɪs/; unnecessary /ʌn'nesəsəri US: ʌn'nesəsəri/: ~ий матеріал unnecessary material; прибирати ~і слова eliminate unnecessary words

ззмаати дієсл. **1.** у різн. знач. осурю /'ɒkjʊəɪ/: ~ти увагу класу occupy the attention of a class; engage /ɪn'geɪdʒ/: читання ~є весь мій вільний час reading engages all my spare time **2.** (захоплювати) invade /ɪn'veɪd/ **3.** (посаду) осурю /'ɒkjʊəɪ/: ~ти керівні пости occupy leading positions; take* up /teɪk ʌp/ **4.** (про час) take* /teɪk/: виконання домашнього завдання ~є дві години homework takes two hours

ззматися дієсл. **1.** (робити щось) do* /du:/; be* occupied (with) /bi: 'ɒkjʊəɪd (wɪð)/; be* engaged (in) /bi: ɪn'geɪdʒd (ɪn)/: ~ науково-дослідною роботою be engaged in research work; Ньютон почав ~ проблемою гравітації ще в 1665-1666 роках Newton became engaged in problems of gravitation as early as 1665-1666 **2.** (чимось) prosecute /'prɒsɪkjʊ:t/; practice (амер. practise) /'præktɪs/ **3.** (вчитися) study /'stʌdi/: ~самостійно study independently; ззматися до пізньої ночі study till late at night

~ фізкультурою (як частиною навчального плану) take physical training

ззнятий прикм. **1.** (чимось) busy at [ɪn, wɪθ] /'bɪzi ət [ɪn, wɪð]/: бути ~им перевіркою екзаменаційних робіт be busy with correcting examination papers; intent /ɪn'tent/: concerned /kən'sɜ:nd/ **2.** (використо-

вуваний у цей момент) used /ju:zd/:
~е місце used space **4.** (*не вільний*)
engaged /ɪn'geɪdʒd/

зайнят|ість *ж.* **1.** *ек.* employment
/ɪm'plɔɪmənt/: дитяча ~ість child emp-
loyment; ~ість на кількох роботах
multiple employment; можливо-
сті ~ості employment opportuni-
ties; служба ~ості employment
[placement] service **2.** (*чимось*)
engrossment /ɪn'grəʊsmənt/; (*кимось*)
preoccupation /,pri:ɔkjo'peɪʃn/

закарбовувати *дієсл.* stamp
/stæmp/; imprint /ɪm'prɪnt /: ~ щось
у пам'яті учня imprint [stamp] smth
upon the pupil's memory

закінчен|ий *прикм.* **1.** finished
/'fɪnɪʃt/; complete /kəm'pli:t/: ~а
вища/середня освіта complete
higher/secondary education; ~а думка
complete thought **2.** (*що закінчився*)
ended /endɪd/ **3.** (*про фразу тощо*)
round /raʊnd/

закінченість *ж.* completeness
/kəm'pli:tɪnis/: perfection /prə'fekʃn/: ~
деталей perfection of detail

закінчення *с.* **1.** (*припинення*
дії) ending /'endɪŋ/: completion
/kəm'pli:ʃn/: finish /'fɪnɪʃ/: termination
/,tɜ:mɪ'neɪʃn/ **2.** (*вищого навч.*
закладу) graduation /,grædʒə'eɪʃn/
3. (*строку*) expiration /,ekspɪ'reɪʃn/:
expiry /'ekspɪəri/ **4.** (*кінець*) end /end/:
closing /'kləʊzɪŋ/ **5.** *грам.* ending: ~
відмінків declinational endings

закінчу|увати *дієсл.* **1.** finish
/'fɪnɪʃ/: ~ити школу finish school;
end /end/: ~ити роботу над книгою
end labour (*амер.* labor) on a book;
complete /kəm'pli:t/: ~ити другий/

третій курс complete a second/third
year; ~ити (повний) курс навчання
complete a (full) course of training;
conclude /kən'klu:d/: ~увати бесіду
conclude talk; він ~ив (виступ)
цитатою з Шекспіра he concluded
with a quotation from Shakespeare;
round off /'raʊnd'ɔ:f/ **2.** (*вищий навч.*
заклад) graduate /'grædʒueɪt/: ~ити
коледж graduate from college; ~ити
університет із відзнакою graduate
with honors

~ити роботу be through with one's
work

закінчу|ватися *дієсл.* **1.** come*
to an end /kʌm tə ən end/: conclude
/kən'klu:d/: terminate /'tɜ:mɪneɪt/:
слово ~ється на «-ism» the word
terminates in «-ism»; end /end/
2. (*чимось*) round into /raʊnd 'ɪntə/:
result in /rɪ'zʌlt ɪn/ **3.** (*припинятися*)
end off [ʌp] /end ɒf (US: ɔ:f) [ʌp]/; be*
over /bi: 'əʊvə/: урок закінчився the
lesson is over

що ~ється [минає] dying; (*про строк*)
expiring

заклад *ч.* establishment
/ɪ'stæblɪʃmənt/: навчально-вихов-
ний ~ teaching and educational
establishment; спеціальний нав-
чальний ~ special educational
establishment; institution /,ɪnstɪ'tju:ʃn
US: ,ɪnstɪ'tu:ʃn/: благодійний ~
philanthropical institution; державний
вищий навчальний ~ state institution
of higher education; дошкільний ~
pre-school institution [establishment];
зарахування до навчального ~у
enrollment at an educational institution
дитячий ~ (*садок, ясла*) day nursery

закладання *с.* **1.** (заснування) erection /i'rekʃn/ **2.** (фундаменту) foundation /faʊn'deɪʃn/

закладати *дієсл.* **1.** (фундамент тощо) lay* /leɪ/: ~ основу характеру в дитинстві lay the foundation of character in *one's* childhood; ~ підвалини чогось lay the foundation of *smth*; found /faʊnd/ **2.** (засновувати) establish /i'stæblɪʃ/: ~ традицію establish a tradition

заклик *ч.* **1.** call /kɔ:l/: відгукнутися на ~ answer the call; respond to the call; appeal /ə'pi:l/: підтримувати ~ support *an* appeal **2.** (гасло) slogan /'sləʊgən/

закликати *дієсл.* call /kɔ:l/: ~ когось до порядку call *smb* to order; appeal /ə'pi:l/: ~ до здорового глузду appeal reason; appeal to good sense

заклучний *прикм.* **1.** final /'faɪn/: ~е засідання final sitting; closing /'kləʊzɪŋ/: ~е слово closing statement; ~і хвилини іспиту/уроку closing minutes of the examination/lesson; concluding /kən'klu:ɪŋ/: ~а бесіда concluding talk **2.** (кінцевий) ending /'endɪŋ/

~а частина ending

закон *ч.* **1.** law /lɔ:/: ~и педагогіки laws of pedagogy; ~ про освіту Education Law; ~и розвитку derivative laws; ~и розвитку дитячого організму та формування особистості the laws of the child's organism development and the personality formation; ~и суспільного розвитку laws of social development; визначений ~ом determined by law; principle /'prɪnsəpl/: фундаменталь-

ний ~ fundamental [basic] principle; rule /ru:l/; institution /,ɪnstɪ'tju:ʃn US: ,ɪnstɪ'tu:ʃn/ **2.** (законодавство) legislation /,ledʒɪs'leɪʃn/

видавати ~и legislate

законний *прикм.* **1.** lawful /lɔ:fl/: ~і дії lawful acts; legitimate /lɪ'dʒɪtɪmət/: ~а вимога legitimate claim **2.** (дозволений) well-warranted /wel'wɒrəntɪd US: wel'wɔ:rəntɪd/

законність *ж.* lawfulness /'lɔ:flnɪs/; validity /və'lıdətɪ/; legality /li:'gælətɪ/

законно *присл.* lawfully /'lɔ:fəli/; legally /li:'gəli/

законодавство *с.* legislation /,ledʒɪs'leɪʃn/: ~ про освіту education legislation; у відповідності із ~м in accordance with legislation

закономірний *прикм.* **1.** regular /'regjələʃ/: natural /'nætʃrəl/: ~е явище natural phenomenon; ~ий розвиток natural development; appropriate /ə'prəʊprɪət/ **2.** (передбачуваний результат, явище) predictable /prɪ'dɪktəbl/

закономірність **1.** regularity /,regjə'lærətɪ/: статистична ~ість statistical regularity; ~ості навчання виражають найсуттєвіше для організації навчання regularities of teaching express the most essential factors for organizing educational process **2.** (закон явища) law /lɔ:/: ~ості виховання laws governing education; ~ості вікового розвитку дітей laws governing child development (in relation to age) **3.** (об'єктивно чинний закон) objective laws /əb'dʒektɪv lɔ:z/

закономірно *присл.* naturally

/'nætʃrəli/; appropriately /ə'prəʊpɪətli/
 ~ **розвиватися** develop in conformity with certain laws

законопроект *ч.* bill /bɪl/: внести законопроект (*на розгляд*) bring in a bill

закреслювання *с.* crossing out /krɒsɪŋ (US: krɔ:sɪŋ) aʊt/; striking out /straɪkɪŋ aʊt/; deletion /di'li:ʃn/

закреслювати *дієсл.* cross out /krɒs (US: krɔ:s) aʊt/; strike* out /straɪk aʊt/; delete /di'li:t/

закривати *дієсл.* 1. close /kləʊz/: ~ дужки/збори close the brackets/meeting; shut /ʃʌt/ 2. (*покривати*) cover /'kʌvə/ 3. (*захистити, затуляти*) shield /ʃi:ld/

закриватися *дієсл.* 1. close /kləʊz/; shut /ʃʌt/ 2. (*припиняти діяльність*) close down /kləʊz daʊn/

закритий *прикм.* 1. enclosed /ɪn'kləʊzd/; closed /kləʊzd/; shut /ʃʌt/ 2. (*недоступний для всіх*) private /'praɪvɪt/

закриття *с.* 1. closing /'kləʊzɪŋ/; closure /'kləʊzə/ 2. (*закінчення*) close /kləʊs/ 3. (*підприємства, системи*) shut-down /'ʃʌt daʊn/ 4. (*припинення доступу*) shut-off /'ʃʌt ɒf (US: ɔ:f)/

закріплений *прикм.* 1. (*незнімний, нерухомий*) fastened /'fɑ:snd (US: 'fæsnd)/; fixed /fɪkst/ 2. (*за кимось*) settled /setld/

закріплювання, закріплення *с.* 1. (*скріплення, прив'язування*) fastening /'fɑ:snɪŋ (US: 'fæsɪŋ)/; attaching /ə'tætʃɪŋ/ 2. (*зміцнення*) fixing /'fɪksɪŋ/: ~ знань, умінь, навичок fixing of knowledge, skills, habits; consolidation /kən'sɒlɪ'deɪʃn/: ~

позитивного досвіду у викладанні consolidation of the positive results of teaching; ~ пройденого матеріалу consolidation of the material covered; остаточне/первинне ~ final [complete]/initial consolidation

закріплювати, закріпляти *дієсл.* 1. (*кріпити, прикріплювати*) fasten /'fɑ:sn (US: 'fæsɪn)/; fix /fɪks/ 2. *перен.* consolidate /kən'sɒlɪdeɪt/: ~ позиції consolidate the positions 3. (*за кимось, чимось*) secure /sɪ'kjʊə/: ~ за собою місце secure a place; attach /ə'tætʃ/: reserve (for) /rɪ'zɜ:v (fə)/

закріплюватися, закріплятися *дієсл.* be* fastened [secured, fixed] /bi: 'fɑ:snd (US: 'fæsnd) [sɪ'kjʊəd, fɪkst]/

закруглювати, закругляти *дієсл.* 1. make* round /meɪk raʊnd/ 2. (*рахунок, фразу*) round off /raʊnd ɒf (US: ɔ:f)/

зал *ч. зала ж.* hall /hɔ:l/: актовий/демонстраційний ~ assembly/demonstration hall; збори відбувалися у ~і the meeting was held in the hall

лекційна ~а lecture theatre; **спортивний** ~ gymnasium

залагоджувати *дієсл.* settle /setl/: ~ справу settle an affair; set /set/: ~ питання set a question at rest

залеж|ати *дієсл.* (*від чогось*) depend [be* dependent] on /dɪ'pend [bi: dɪ'pendənt] ɒn/: ~ати від чогось повністю be completely dependent on *smth*; це ~ить від того, скільки ви будете працювати it depends on how hard you will work

залежний *прикм.* 1. (*від чогось*)

dependent on *smth* /dɪ'pendənt
vɪn/: повністю ~ від *когось/чогось*
dependent entirely on *smb/smth*
2. (зв'язаний із чимось) related to
smth /rɪ'leɪtɪd tə/

~ від часу time-dependent

залежн|ість ж. **1.** dependence
/dɪ'pendəns/: соціальна ~ість
social dependence; relation(ship)
/rɪ'leɪfɪn(ʃɪp)/: бути в ~ості від *чогось*
bear a relationship to *smth* **2.** (графік)
plot /plɒt/

залежно присл. **1.** (від *когось*,
чогось) depending on /dɪ'pendɪŋ
vɪn/: according to /ə'kɔ:dɪŋ tə/: ~ від
обставин according to circumstances;
in accord(ance) with /ɪn ə'kɔ:d(əns)
wɪð/ **2.** (за наявності альтернативи)
according as /ə'kɔ:dɪŋ əz/

залишати дієсл. **1.** leave* /li:v/:
~ дітей без нагляду leave children
unattended; ~ питання відкритим
leave the question open [unsettled]
2. (зберігати) keep* /ki:p/: ~ щось
у пам'яті keep *smth* in *one's* head;
reserve /rɪ'zɜ:v/: ~ щось за собою
reserve *smth* for *oneself*

~ на другий рік hold back

залиш|атися дієсл. remain
/rɪ'meɪn/: ~атися на другий рік (у
класі) remain in the same form a
second year; ~атися в пам'яті remain
in *one's* memory; тепер ~ається
обговорити основну проблему
remaining to be discussed is the main
problem; stay /steɪ/: деякі студенти
~илися після лекції, щоб поставити
запитання (лектору) some students
stayed behind after the lecture to ask
questions; його ім'я назавжди ~иться

в історії сучасної літератури his
name will stay put in the history of
contemporary literature for ages

залишений прикм. **1.** left /left/
2. (покинутий) abandoned /ə'bænd
dənd/: in desertion /ɪn dɪ'zɜ:ʃn/: ~
усіма in utter disertion

залишення с. **1.** absence /'æbsns/
leaving /'li:vɪŋ/: vacation /və'keɪʃn US:
veɪ'keɪʃn/ **2.** (збереження) reservation
/,rezə'veɪʃn/

~ на другий рік repeating

залік ч. **1.** (перевірка знань) credit
test /'kredɪt test/: письмовий/усний ~
written/ oral credit test; складати ~ take
a course credit test **2.** (оцінка) credit /
'kredɪt/

заліков|ий прикм. examination
/ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: ~а сесія examination
period

~а книжка student's record book [card];

~ий кредит credit point

залуч|ати дієсл. draw* /drɔ:/; enlist
/ɪn'list/: ~ити *когось* на свій бік enlist
smb as friend; implicate /'ɪmplɪkeɪt/
involve /ɪn'vɒlv/: їх було ~ено до
обговорення цієї проблеми they have
been involved in the discussion of the
problem

залучений прикм. involved
/ɪn'vɒlvd/

залучення с. implication
/,ɪmplɪ'keɪʃn/: incorporation
/ɪn,kɔ:pə'reɪʃn/

замін|а ж. **1.** (дія) replacement
/rɪ'pleɪsmənt/: ~а вчителя replacement
of a teacher; зробити ~у make a
replacement; substitution /,sʌbstɪ'tju:ʃn
US: ,sʌbstɪ'tu:ʃn/: ~а величини А
величиною В substitution of B for A;

change(-over) /tʃeɪndʒ(ˈəʊvə)/ **2.** (*ме, що замінняє*) substitute /ˈsʌbstɪtju:t US: ˈsʌbstɪtu:t/; replacer /rɪˈpleɪsə/

шляхом ~и substitutionally

замінник ч. (*матеріал*) substitute (for) /ˈsʌbstɪtju:t (US: ˈsʌbstɪtu:t) (fəʔ)/

неповноцінний ~ ersatz; **що є** ~ом substitutional

замін|ювати, замін|яти дієсл. change /tʃeɪndʒ/; replace /rɪˈpleɪs/: ~іть це слово іншим replace the word by another; не було нікого, хто міг би його ~ити there was nobody to replace him; substitute /ˈsʌbstɪtju:t US: ˈsʌbstɪtu:t/: досвід нічим ~ити не можна there can be no substitute for experience; supersede /ˌsu:pəˈsi:d/: цей підручник слід ~ити на більш сучасний this text-book must be superseded by a newer one

замінюватися, замінятися дієсл. be* replaced (by) /bi: rɪˈpleɪst (baɪ)/; be* substituted (for) /bi: ˈsʌbstɪtju:tɪd (US: ˈsʌbstɪtu:tɪd) (fəʔ)/

замість прийм. instead of /ɪnˈsted əv/: ~ того, щоб це зробити instead of doing this; for /fəʔ/: це слово вживається ~ того this word is used for that; in place of /ɪn pleɪs əv/

замітка ж. **1.** (*короткий запис*) note /nəʊt/: ~а на берегах marginal note; зробити ~у make a note **2.** (*у газеті*) short piece [article] /ʃɔ:t pi:s [ˈɑ:tɪkl]/

заміщення, заміщування с. substitution /ˌsʌbstɪˈtju:ʃn US: ˌsʌbstɪtu:ʃn/; replacement /rɪˈpleɪsmənt/: вибіркове ~ selective replacement

заміщати, заміщувати дієсл. substitute (for) /ˈsʌbstɪtju:t US:

ˈsʌbstɪtu:t (fəʔ)/; replace (with) /rɪˈpleɪs (wɪð)/; take* the place (of) /teɪk də pleɪs (əv)/

замовлення с. order /ˈɔ:dəʔ/: бланк ~ order form; на ~ against order; скасувати ~ cancel an order; contract /ˈkɒntrækt/: державне ~ government [state] contract

замовляти дієсл. **1.** order /ˈɔ:dəʔ/: ~ переклад нової книжки order a translation of a new book **2.** (*квитки тощо*) book /bʊk/; reserve /rɪˈzɜ:v/

замовник ч. customer /ˈkʌstəməʔ/: орієнтований на ~а customer-focused; client /ˈklaɪənt/

занедбан|ий прикм. neglected /nɪˈglektɪd/: педагогічно ~і діти pedagogically neglected children

у ~ому стані in a state of neglect

занепад ч. decline /dɪˈklaɪn/: ~ цивілізації the decline of civilization; культура у стані ~у culture in decline; decay /dɪˈkeɪ/: тимчасовий ~ псих. temporal decay; depression /dɪˈpreʃn/

~ духу discouragement; ~ сил weak-ness; break-down

занепада|ти дієсл. fall* into decay /fɔ:l ɪntə dɪˈkeɪ/; deteriorate /dɪˈtɪəriəreɪt/: мистецтво ~є art is deteriorating; eclipse /ɪˈklips/

занесення с. (*до протоколу, списку тощо*) recording /rɪˈkɔ:dɪŋ/; entering /ˈentəɪŋ/: ~ до протоколу/ списку recording [entering] in the minutes/list

знижен|ий прикм. underes-timated /ˌʌndəˈestɪmeɪtɪd/; lowered /ˈləʊəd/: ~а оцінка lowered mark; ~і вимоги lowered requirements [standards]

знижувати дієсл. **1.** underesti-

mate /ˌʌndər'estimeɪt/: ~ оцінку наук.
 underestimate *smth*; lower /'ləʊə/:
 ~ вимоги lower requirements
 [standards] **2.** (про оцінку) be* over-
 strict /bi: 'əʊvəstrikt/: ~ оцінку be
 overstrict in marking [grading]

заново присл. **1.** (all) over again
 /(:l) 'əʊvə' ə'gen/: я був вимушений
 зробити цю роботу ~ I had to do the
 work over again **2.** (по-новому) anew
 /ə'nju: US: ə'nu:/: ми були вимушені
 анулювати перші результати і
 розпочати все ~ we had to scrub the
 first set of results and start anew

~ переписати rewrite; ~ повторити
 весь матеріал review the whole [entire]
 material

заносити дієсл. (записувати
 кудись) enter (in) /'entər (ɪn)/: ~ до
 особової справи enter in the personal
 record; note down /nəʊt daʊn/: ~
 у щоденник note down in *one's*
 daybook; put* down /pʊt daʊn/: ~ до
 списку put down in the list; enregister
 /ɪn'redʒɪstə/: ~ до пам'яті enregister
 in memory

занотовувати дієсл. make* notes
 /meɪk nəʊts/:; note /nəʊt/

занурення с. immersion /ɪ'mɜ:ʃn
 US: ɪ'mɜ:ʒn/

занурюватися дієсл. перен. be*
 absorbed /bi: əb'sɔ:bd/:; be* plunged
 /bi: plʌndʒd/: ~ в думки be absorbed
 [plunged] in thought

заняття с. **1.** (справа, робота)
 occupation /ˌɔ:kju'reɪʃn/:~, що не ви-
 магають гуманітарної освіти illiberal
 occupation; інтелектуальне/приємне
 ~ intellectual/ pleasant occupation;
 business /'bɪznɪs/: рід занять line of

business; trade /treɪd/ **2.** (навчання)
 studies /'stʌdɪz/: додаткові ~ (з пев-
 ного предмета) supplementary
 studies; практичні ~ (у ВНЗ) practical
 studies; приступити до занять
 (про учнів) take up studies; ніщо не
 заважало його ~м nothing interfered
 with his studies; classes /kla:sɪz US:
 klæsɪz/: бути відсутнім на ~х be
 absent from classes; бути готовим
 до занять be prepared for classes;
 влаштувати спеціальні ~ для когось
 arrange special classes for *smb*; до/
 після занять before/ after classes; ~
 з літератури classes in literature; ~
 з розмовної практики conversation
 classes; ~ проводяться двічі на
 тиждень classes are held twice a week

години занять (у школі) school hours; ~
 у дві зміни (у школі) double sessions; під час
 занять during class session; планування та
 організація позакласних занять planning
 and organizing extra-curricular activities;
 улюблене ~ (у вільний час) hobby

заохочення, заохочування с.
 stimulation /'stimjoleɪʃn/:; enco-
 uragment /ɪn'klɪdʒmənt/:; incentive
 /ɪn'sentɪv/: колективна форма ~ group
 incentive

заохочувальний прикм. stimula-
 ting /'stimjoleɪtɪŋ/:; encouraging
 /ɪn'klɪdʒɪŋ/:; inspiring /ɪn'spaɪərɪŋ/

заохочувати дієсл. stimulate
 /'stimjoleɪt/: ~ ініціативу/інтерес
 stimulate initiative/ interest;
 encourage /ɪn'klɪdʒ/: ~ когось у
 його заняттях encourage *smb* in
 his studies; ~ самостійність учня
 encourage independence in a pupil;
 ~ спілкування у студентському се-

редовищі encourage sociability among the student body; foster /'fɒstəʳ US: 'fɔːstəʳ/: ~ професійні контакти науковців foster professional contacts among scientists

заочн|ий *прикм.* **1.** (*про факультет*) extramural /'ekstrə'mjʊərəl/: ~і курси extramural courses **2.** (*про освіту*) correspondence /,kɒrɪ'spɒndəns US: ,kɔːrɪ'spɒndəns/: ~а аспірантура correspondence post-graduate research course; ~на педагогічна освіта correspondence pedagogical [teacher] education; ~е навчання tuition by correspondence; correspondence course

заочник *ч.* external student /ɪk'stɜːnl 'stjuːdnt (US: 'stuːdnt)/; student taking correspondence course /'stjuːdnt (US: 'stuːdnt) 'teɪkɪŋ ,kɒrɪ'spɒndəns (US: ,kɔːrɪ'spɒndəns) kɔːs/

заочно *присл.* **1.** without seeing /wɪ'daʊt'siːɪŋ/**2.** (*увідсутності*) in smb's absence /ɪn .. 'æbsns/**3.** (*про навчання*) by correspondence /baɪ ,kɒrɪ'spɒndəns (US: ,kɔːrɪ'spɒndəns/: вчитися/начати ~ study/teach by correspondence

заощаджений *прикм.* saved /seɪvd/; economized /ɪ'kɒnəmaɪzd/

заощаджування, заощадження *с.* (*дія*) saving /'seɪvɪŋ/; spare /speəʳ/

заощаджу|вати *дієсл.* save (up) /seɪv (ʌp)/: що ~є час time-saving; economize /ɪ'kɒnəmaɪz/: немає сенсу ~вати на найнеобхіднішому it doesn't pay to economize on essentials; spare /speəʳ/

запам'ятовування *с.* memorizing /'meməraɪzɪŋ/: ~ дат/фактів мемо-

rizing dates /facts; свідоме ~ conscious memorizing; полегшити ~ make memorizing easier; retention /rɪ'tenʃn/: ~ аудиторного матеріалу retention of auditory material; точно ~ accurate retention

вправи на ~ слів word drill exercises

запам'ят|овувати *дієсл.* memorize /'meməraɪz/: ~овувати дати/факти memorize dates/ facts; commit to memory /kə'mɪt tə 'meməri/: ~ати написання слів commit to memory the spelling of words; remember /rɪ'membəʳ/: твердо ~ати remember well

здатність ~овувати retention

запам'ятову|ватися *дієсл.* be* retained in one's memory /biː rɪ'teɪnd ɪn .. 'meməri/; remain in smb's memory /rɪ'meɪn ɪn .. 'meməri/

щось, що легко ~ється catchy: вирази/слова, що легко ~ються catchy expressions/ words

запас *ч.* **1.** stock /stɒk/: ~ знань stock of knowledge; обмежений ~ слів limited stock of words; supply /sə'plaɪ/**2.** (*на випадок необхідності*) store /stɔːʳ/**3.** (*резерв*) reserve /rɪ'zɜːv/

мізерний ~ знань a beggarly amount of learning; **словниковий ~** vocabulary; wordstock

запасання *с.* **1.** storing /'stɔːrɪŋ/; accumulation /əkjuːmjʊ'leɪʃn/**2.** (*резервування*) redundancy /rɪ'dʌndənsɪ/

запасати *дієсл.* **1.** lay* (up) in store /leɪ (ʌp) ɪn 'stɔːʳ/; lay* in stock (of) /leɪ ɪn stɒk (əv)/; store [stock] up /'stɔːʳ [stɒk] ʌp/

запасатися *дієсл.* stock up (with) /stɒk ʌp (wɪð)/; build* up reserves (of)

/bɪld ʌr ɪ'z:z:vz (əv)/; provide oneself (with) /prə'vaɪd .. (wɪð)/

~ терпінням have patience

запасний прикм. **1.** (про людину або річ) back(-)up /'bækʌp/ **2.** (про частини чи деталі для ремонту) replacement /rɪ'pleɪsmənt/ **3.** (резервний) reserve(d) /rɪ'z:z:v(d)/ **4.** (дублювальний) stand(-)by /'stændbaɪ/

заперечний прикм. **1.** negational /nɪ'geɪʃnəl/ **2.** (спростовний) impugnable /ɪm'pju:nəbl/

заперечен|ня с. **1.** (заява про незгоду) objection /əb'dʒekʃn/: ~ь немає there is no objection; contradiction /ˌkɒntrə'dɪkʃn/: нетерпимість до ~ь impatience of contradiction **2.** (невизнання існування чогось) negation /nɪ'geɪʃn/: ~ня ~ня negation of the negation **3.** (контраргумент) rejoinder /ˌrɪ'dʒɔɪndər/:; retort /rɪ'tɔ:t/ **5.** грам. negation /nɪ'geɪʃn/

що не викликає ~ь unchallenged; що не допускає ~ь domineering; що стосується ~ь negational

заперечу|вати дієсл. **1.** (не погоджуватися) object /əb'dʒekt/: якщо ви не ~єте if you don't object; contradict /ˌkɒntrə'dɪkt/ **2.** (не визнавати) deny /dɪ'naɪ/; forbid* /fə'bɪd/ **3.** (відкидати) refuse /rɪ'fju:z/ **4.** (у заперечн. реченнях, запитаннях і відповідях на них) mind /maɪnd/: ми не будемо ~вати, якщо ви зміните щось we do not mind if you will change smth **5.** мат., лог. negate /nɪ'geɪt/

~вати існування чогось negate; не ~вати raise no objection; що ~є [спростовує] contradictory

запис ч. **1.** (процес) recording /rɪ'kɔ:dɪŋ/: ~ спостережень recording of observations; writing /'raɪtɪŋ/ **2.** (реєстрування) registration /ˌredʒɪ'streɪʃn/ **3.** (результат) record /'rekɔ:d US: 'rekərd/ **4.** (у службовому журналі) entry /'entri/: залишати ~ у книзі відгуків leave an entry in the visitor's book **5.** (сукупність символів у формулах, рівняннях) notation /nəʊ'teɪʃn/ **6.** (дані у записаному вигляді) record

записка ж. **1.** note /nəʊt/: пояснювальна ~ (до програми) explanatory note; читати лекцію по ~х lecture from notes **2.** (офіційне повідомлення) memorandum /ˌmemə'rændəm/ (pl. memoranda /ˌmemə'rændə/); скор. мемо /'memə/

доповідна ~ memorandum

записки мн. **1.** (видання) notes /nəʊts/; sketches /'sketʃɪz/ **2.** (у назвах книг) sketch-book /'sketʃbʊk/ **3.** (науковий журнал) journal /'dʒɜ:nl/; memoirs /'memwə:z/; proceedings /prə'si:diŋz/

записник ч. notepad /'nəʊtpæd/; notebook /'nəʊtbʊk/

записувальний прикм. recording /rɪ'kɔ:dɪŋ/

~ пристрій recorder; комп. writer

записування с. **1.** (процес) recording /rɪ'kɔ:dɪŋ/ **2.** комп. write /raɪt/; writing /'raɪtɪŋ/

запис|увати дієсл. **1.** write* down /raɪt daʊn/: ~увати слова в зошити write down words in notebooks **2.** (занотовувати) make* notes /meɪk nəʊts/: ~ати для пам'яті make a note

of *smth* to remember **3.** (*стисло*) jot down /dʒɒt daʊn/ **4.** (*заносити до службового журналу, реєстру*) enter /'entəʃ/; register /'redʒɪstəʃ/: ~увати до школи register at a school

записуватися дієсл. register /'redʒɪstəʃ/: ~ на екскурсію register for an excursion; enter *one's* name /'entəʃ .. neɪm/

запит ч. (*прохання дати відомості*) inquiry /ɪn'kwɪəri US: 'ɪnkwəri/: письмовий ~ notice of inquiry

робити ~ request; **у відповідь на** ~ on inquiry

запитання с. question /'kwɛstʃən/: відповідати на ~ answer questions; ставити ~ ask [put] a question; question

запит|увати дієсл. **1.** ask (a question) /ɑ:sk (US: æsk) (ə 'kwɛstʃən)/: учитель ~ав учня, що той уже зробив a teacher asked a pupil what he had done already; не соромтеся ~увати don't hesitate to ask **2.** (*робити запит*) inquire (after) /ɪn'kwɪəʃ ('ɑ:ftəʃ (US: 'æftəʃ)/

запланован|ий прикм. planned /plænd/; scheduled /'ʃedju:ld US: 'skɛdʒold/

~**е завдання** (*дослідне тощо*) project; **наперед** ~ий cut-and-dried, cut-and-dry

заплутан|ий прикм. **1.** (*складний*) complicated /'kɒmplɪkeɪtɪd/; knotty /'nɒti/: ~е питання knotty question **2.** (*важкий*) difficult /'dɪfɪkəlt/: ~а ситуація difficult [complicated] situation

заплутувати дієсл. *перен.* confuse /kən'fju:z/: muddle (up) /'mʌdl (ʌp)/: ~справу muddle a business

запобігання с. **1.** (*чогось*) prevention /prɪ'veɪʃn/: ~ нещасним випадкам accident prevention; protection /prə'tekʃn/ **2.** (*псуванню*) preservation /,prezə'veɪʃn/

запобігати дієсл. **1.** (*не допускати чогось заздалегідь, відвертати*) prevent /prɪ'vent/; preclude /prɪ'klu:d/ **2.** (*розвитку чогось*) inhibit /ɪn'hɪbɪt/

запобіжн|ий прикм. **1.** preventive /prɪ'ventɪv/; protective /prə'tektɪv/ **2.** (*профілактичний*) prophylactic /,prɒfɪ'læktɪk/

вживати ~их заходів проти чогось take precautions against *smth*; ~ий **засіб** preventive; prevention; ~ий **захід** provision; precaution; ~ий **пристрій** safeguard

заповідний прикм. (*під охороною держави*) protected /prə'tektɪd/

заповідник ч. **1.** *амер.* reservation /,rezə'veɪʃn/; *бр.* preservation /,prezə'veɪʃn/ **2.** (*природний*) nature reserve /'neɪtʃə'rɪ'zɜ:v/

заповнений прикм. filled /fɪld/; thick-sown /'θɪksəʊn/

заповнювання, заповнення с. filling (in, up) /'fɪlɪŋ (ɪn, ʌp)/; stuffing /'stʌfɪŋ/

заповнювати, заповняти дієсл. **1.** fill (in, up) /fɪl (ɪn, ʌp)/: ~ вакансію fill vacancy; implement /'ɪmplɪmənt/ **2.** (*анкету тощо*) fill in [out] /'fɪl ɪn [aʊt]/: ~ анкету fill in a form **3.** (*прогалину*) span /spæn/

заповнюватися дієсл. fill up /fɪl ʌp/; be* filled (up) /bi: fɪld (ʌp)/

запозичан|ня, запозичення с. adoption /ə'dɒpʃn/; borrowing /'bɒrəʊɪŋ/: в англійській мові багато ~ь з інших

мов English has many borrowings from other languages

запозичен|ий *прикм.* 1. borrowed /'bɒrəʊd/ 2. (неоригінальний) unoriginal /,ʌnə'ri:dʒənəl/

~е слово (з іншої мови) loan-word

запозич|увати *дієсл.* 1. (слова, сюжет тощо) borrow smth from /'bɒrəʊ .. frəm/; carry smth over from smth /'kæri .. 'əʊvə' frəm/: ці терміни ~ено з... these terms have been carried over from... 2. (приспосовувати для власних потреб) adopt /ə'dɒpt/ 3. (про знання) draw* on [upon] /drɔ: ɒn [ə'pɒn]/ 4. (слова з іншої мови) adopt /ə'dɒpt/ 5. (досвід) benefit from /'benefit frəm/ 6. (властивості, здібності тощо) inherit /ɪn'herɪt/

запорука *ж.* guarantee /,gærən'ti:/; pledge /pledʒ/: ~ успішного навчання pledge [guarantee] of successful training; warrant /'wɒrənt US: 'wɔ:rənt/

започатковувати *дієсл.* initiate /ɪ'nɪʃieɪt/

запровадження, запровад-ження *с.* introduction /,ɪntrə'dʌkʃn/; establishment /ɪ'stæblɪʃmənt/

~ новітніх методів [технологій] innovation

запровадж|увати *дієсл.* introduce /,ɪntrə'dju:s US: ,ɪntrə'du:s/: ~увати нові методи навчання introduce new teaching methods; цей предмет було ~ено минулого року the subject was introduced last year; set* up /set ʌp/; establish /ɪ'stæblɪʃ/

~увати в життя put into practice

запрограмований *прикм.*

1. programmed /'prəʊgræmd/

2. (попередньо встановлений) preset /pri:'set/

запроектований *прикм.* projected /prə'dʒektɪd/; planned /plænd/

запропонований *прикм.* proposed /prə'pəʊzd/; offered /'ɒfəd US: 'ɔ:fəd/

запрошення *с.* 1. invitation (на - то) /,ɪnvɪ'teɪʃn (tə)/: одержати/передати/приймати ~ receive/deliver/accept invitation 2. (письмове) invitation card [ticket] /,ɪnvɪ'teɪʃn kɑ:d ['tɪkɪt]/

приймати ~ accept an invitation

запрошувати *дієсл.* (просити прийти) invite /ɪn'vaɪt/: позаяк його запросили на конференцію, він поїхав до Києва being invited to the conference he left for Kyiv

запускати *дієсл.* (навчання, ведення справи тощо) neglect /nɪ'glekt/

запущений *прикм.* (занедбаний) neglected /nɪ'glektɪd/: запущена хвороба neglected illness

запущен|ість neglect /nɪ'glekt/: фактори педагогічної ~ості factors of pedagogical neglect

заражати *дієсл.* 1. (хворобами) infect smb with /ɪn'fekt .. wɪð/ 2. (довкілля газами, радіоактивними речовинами тощо) contaminate smth with /kən'tæmɪneɪt .. wɪð/

заражен|ий *прикм.* 1. (про живу істоту) infected /ɪn'fektɪd/ 2. (про довкілля тощо) contaminated /kən'tæmɪneɪtɪd/: ~а зона contaminated zone

зараження *с.* 1. (організму) infection /ɪn'fekʃn/ 2. (місцевості тощо) contamination /kən'tæmɪneɪʃn/

~ місцевості contamination of the terrain

зараз *присл.* **1.** (*скоро*) in a moment /ɪn ə 'mæʊmənt/; just /dʒʌst/; soon /su:n/ **2.** (*негайно*) at once /ət wʌns/; directly /di'rektli/ **3.** (*тепер*) now /naʊ/; at present /ət 'preznt/; right now /raɪt naʊ/ **4.** (*у наші дні*) nowadays /'naʊədəɪz/: ~ багато людей вивчають іноземні мови many people study foreign languages nowadays

зарах|овувати *дієсл.* **1.** enlist /ɪn'list/; enroll /ɪn'rɒl/ **2.** (*до штату*) take* [put*] on the staff /teɪk [pʊt] ɒn ðə stɑf/ **3.** (*про навчальний предмет*) accept /ək'sept/: викладач ~ував чужої роботи the teacher has accepted smb's paper; give* credit /gɪv 'kredit/: ~увати комусь предмет, пройдений в іншому навчальному закладі give smb credit for work done at another institution

~овувати до вищого навчального закладу matriculate; ~увати до школи admit to school

зарахування *с.* **1.** taking /'teɪkɪŋ/; including /ɪn'klu:dɪŋ/: ~ на службу including in the (office) staff **2.** (*до ВНЗ*) matriculation /mə'trɪkjʊ'leɪʃn/: ~ до інституту matriculation at an institute

зарєєстрован|ий *прикм.* **1.** registered /'redʒɪstəd/: ~а організація з підготовки кадрів registered training organization; recorded /rɪ'kɔ:dɪd/; **2.** (*офіційно допущений*) authorized /'ɔ:θəraɪzɪd/

зароджування, зародження *с.* inception /ɪn'sepʃn/; initiation /ɪnɪʃi'eɪʃn/

зароджуватися *дієсл.* originate /ə'ɪdʒɪneɪt/; arise* /ə'raɪz/: у нього

зародився сумнів a doubt arose in his mind; incept /ɪn'sept/; set* in /set ɪn/

який зароджується [починається] inceptive; incipient

зарод|ок *ч.* **1.** embryo /'embriəʊ/: у ~ку in embryo; fetus /'fi:təs/ **2.** (*перший проблиск*) first stage /fɜ:st steɪ dʒ/: побачити щось у ~ку perceive smth in its first stage

зарядка *ж.* **1.** setting up exercises /'setɪŋ ɒr 'eksəsaɪzɪz/ **2.** (*ранкова*) morning exercises /'mɔ:ɪŋ 'eksəsaɪzɪz/

засад|а *ж.* (*основа, головний принцип; вживається переважно у множині – засади*) foundations /faʊn'deɪʃnz/: дидактичні та педагогічні ~и навчання didactic and pedagogical foundations of education; grounds /graʊndz/, *pl.*: система знань про наукові ~и розвитку природи та суспільства the system of knowledge about scientific grounds of nature and society development; basis /'beɪsɪs/: загальні/наукові ~и педагогіки general/scientific basis of pedagogy; виховання на ~ах свідомості та самосвідомості особистості upbringing on the basis of a personality's consciousness and self-consciousness; elements /'elɪmənts/, *pl.*

засадничий *прикм.* fundamental /'fʌndə'mentl/; essential /ɪ'senʃl/; principal /'prɪnsəpl/; basic /'beɪsɪk/

засвідчений *прикм.* (*людиною, установою, документом*) certified /'sɜ:tɪfɪd/; attested /ə'testɪd/; authenticated /ɔ:'θɒntɪkeɪtɪd/; (*людиною тж*) witnessed /'wɪtnɪst/

засвідчення *с.* (*людиною, установою, документом*) certifica-

tion /,sɜ:tɪfɪ'keɪʃn/; legalization /,li:gəlaɪ'zeɪʃn/; (людиною тж) witnessing /'wɪtnɪsɪŋ/

засвідчувати дієсл. 1. testify /'testɪfaɪ/; certify /'sɜ:tɪfaɪ/; certificate /sə'tɪfɪkət/; legalize /'li:gəlaɪz/ 2. (ставити печатку) enseal /ɪn'si:l/

засвоювання, засвоєння с. 1. (оволодіння) learning /'lɜ:nɪŋ/: ~ необхідного словникового запасу learning of the necessary vocabulary; процес ~ знань learning process; mastering /'mɑ:stərɪŋ US. 'mæstərɪŋ/: ~ навичок/умінь mastering of habits/skills 2. фізіол. assimilation /ə,sɪmə'leɪʃn/

засвоювати дієсл. 1. (запам'ятовувати, завчати) learn* /'lɜ:n/: добре ~іти урок learn a lesson well; повільно/швидко ~ювати щось learn smth slowly/fast; master /'mɑ:stər US. 'mæstər/: ~ювати новий матеріал master new material; assimilate /ə,sɪmə'leɪt/: ~ювати прочитане assimilate what one reads 2. (звичай, манеру) adopt /ə'dɒpt/

легко ~ювати щось be an apt scholar in smth

засилання с. sending /'sendɪŋ/; dispatching /dɪs'pætʃɪŋ/

засилати дієсл. 1. (слати, пересилати) send* out /send aʊt/; dispatch /dɪs'pætʃ/ 2. комп. (переміщувати) transfer (from... to...) /træns'fɜ:ɪ (frəm ..tə)/

засі́б ч. 1. (пристрій, знаряддя тощо) aid /eɪd/; facility /fə'sɪlətɪ/; means /mi:nz/ (вживається з дієсл. в однині та множині): ~оби виховання educational means; ~оби

педагогічного впливу means of pedagogical influence; tool /tu:l/

2. (речовина) agent /'eɪdʒənt/ 3. (спосіб) medium /'mi:diəm/ (pl. mediums /'mi:diəmz/; media /'mi:diə/): виховання ~обами мистецтва education through the media of art; навчання як ~іб виховання instruction as a medium [means] of education; див. ще **засоби засідання** с. meeting /'mi:tɪŋ/: відкрите ~вченої ради public meeting of the academic [learned] council; відкривати/закривати ~ open/close the meeting; session /'seʃn/: пленарне/секційне ~ plenary/section session [meeting]

засідати дієсл. 1. (обговорювати певні питання) sit* in /sɪt ɪn/ 2. (про збори) meet* /mi:t/

заслугу|вати дієсл. (на щось, чого) deserve /dɪ'zɜ:v/: цей план ~є на ретельний розгляд this plan deserves careful consideration; earn /z:n/: ~вати присудження ступеня кандидата наук earn a doctorate; merit /'merɪt/; be* worthy (of) /bi: 'wɜ:ðɪ (əv)/

~є на увагу it is noteworthy; що ~є (вартий) worth; (гідний) deserving

заслуховувати дієсл. hear* /'hɪə/: ~ доповідь hear a report; listen to /'lɪsn tə/

заснова|ний прикм. 1. (який заснували) founded /'faʊndɪd/: Київський університет було ~о в 1834 році Kyiv University was founded in 1834; established /ɪ'stæblɪʃt/ 2. (який ґрунтується) based /beɪst/; grounding /'graʊndɪŋ/

засновник ч. establisher /ɪ'stæblɪʃər/; founder /'faʊndər/;

promoter /prə'məʊtəʃ/: ~ благодійного закладу promoter of charity

засновок ч. лог. premise /'premɪs/: головний ~ the major premise

засновувати дієсл. (започатковувати існування) found /faʊnd/: ~ товариство found an association; establish /ɪ'stæblɪʃ/: set* up /set ʌp/

засоби: див. **засіб**

~ виробництва ек. capital goods; ~ зв'язку means of communication; ~ масової інформації mass [communication] media; ~ навчання instructional media; ~ проектування design tools; програмні ~ комп. software tools; створення засобів допомоги вчителю creation of teaching aids

заспокоювати дієсл. 1. calm /kɑ:m/; still /stɪl/ 2. (нідбадьорювати) reassure /,ri:ə'ʃʊəʃ/

заспокоюватися дієсл. calm oneself /kɑ:m/; become* quiet /bɪ'kwaɪət/

не ~ на досягнутому never rest content with what has been achieved

застарівати дієсл. become* obsolete [outdated] /bɪ'kɒlɪt 'ɒbsəli:t ['aʊt,deɪtɪd]/

застарілий прикм. 1. obsolete /'ɒbsəli:t/: ~ий метод obsolete method; outdated /'aʊt,deɪtɪd/: морально і технічно ~ий worned out and outdated 2. (що належить минулому) dated /deɪtɪd/ 3. (архаїчний) archaic /ɑ:'keɪk/

~а теорія crusted theory; ~ий вислів obsoletism

застережен|ня с. 1. (пересторога, попередження) warning /'wɔ:niŋ/; caution /'kɔ:ʃn/ 2. (умова) reservation /,rezə'veɪʃn/: робити ~ня make reservations; proviso /prə'veɪzəʊ/ (pl.

provisoes /prə'veɪzəʊs/) 3. (роз'яснювальна заувага) clause /klo:z/; limitation /,lɪmɪ'teɪʃn/: із ~ням with a certain limitation

без будь-яких ~ь without any strings attached; **якщо не ~о** супротивне unless otherwise stated

застережливий прикм. admonitory /əd'mɒnɪtrɪ US: əd'mɒnɪtɔ:rɪ/; cautionary /'kɔ:ʃənəri US: 'kɔ:ʃənəri/

застережн|ий прикм. warning /'wɔ:niŋ/; cautionary /'kɔ:ʃənəri US: 'kɔ:ʃənəri/; precautionary /prɪ'kɔ:ʃənəri US: prɪ'kɔ:ʃənəri/

~і заходи caution; precautions

застері|ати дієсл. 1. admonish (від – of) /əd'mɒnɪʃ (əv)/: учитель ~ учнів, щоб не запізнивалися the teacher admonished pupils of being late; warn (від чогось – against) /wɔ:n (ə'genst)/; caution /'kɔ:ʃn/: ~ати учнів від помилок caution [warn] pupils against mistakes [errors] 2. (обумовлювати) specify /'spesɪfaɪ/; mention /'menʃn/; stipulate /'stɪpjəleɪt/

засторога ж. див. **застереження**
застосований прикм. applied /ə'plaid/

застосовний прикм. applicable /'æplɪkəbl/; usable /'ju:zəbl/

застосовність ж. applicability /,æplɪkə'bɪləti/; usability /,ju:zə'bɪləti/

застосування с. 1. application /,æplɪ'keɪʃn/: ~ методу/теорії на практиці the application of a method/theory in practice; ~ педагогічних принципів application of pedagogical principles; знайти практичне ~ своїм здібностям find practical application for one's capacities 2. (використання)

use /ju:s/: ~ наочності у навчанні use of visual methods in teaching; одно-разове ~ single use; usage /'ju:zɪdʒ US: 'ju:sɪdʒ/

одноразового ~ expendable

застосовувати дієсл. apply /ə'plai/: ~ новий метод у своїй роботі apply a new method in one's work; ~ щось для розв'язання певних проблем apply smth toward the solution of particular problems; уміння ~ знання на практиці ability to apply one's knowledge in practice; use /ju:z/: ~ відповідний метод use an appropriate method; practise (амер. practice) /'præktɪs/: практично ~ put into practice; амер. practice; implement /'ɪmplɪmənt/

заступати дієсл. **1.** (заміщати когось) take* the place (of) /teɪk ðə pleɪs (əv)/ **2.** (заслоняти) hide* /haɪd/: obstruct /əb'strʌkt/: shade /ʃeɪd/

заступник ч. (посада) deputy /'deɪjʊti/: ~ директора deputy director; assistant /ə'sɪstənt/: ~ директора з навчальної/наукової роботи assistant director for studies/research

~ **голови** vice-chairman; **признача-ти** ~ом substitute; **тимчасовий** ~ fill-in

затверджений прикм. approved /ə'pru:vɪd/

затвердження с. (схвалення) approval /ə'pru:vɪl/: confirmation /,kɒnfə'meɪʃn/

затверджувати дієсл. (схвалювати) approve (of smth) /ə'pru:v (əv)/: затвердити захист дисертації approve a thesis; confirm /kən'fɜ:m/: ~ план/програму confirm [approve] a plan/program(me); pass /pɑ:s US: pæs/: ~ порядок денний pass

an agenda; ~ проект pass a design **затримк|а** ж. delay /dɪ'leɪ/: ~а рефлексу фізіол. delay of the reflex ~а розумового розвитку mental retardation

затримувати дієсл. **1.** (не пускати) detain /dɪ'teɪn/: delay /dɪ'leɪ/ **2.** (призупиняти) delay **3.** (уповільнювати) retard /rɪ'tɑ:d/: delay

затягнутий прикм. (тривалий) extended /ɪk'stendɪd/: protracted /prə'træktɪd US: prəʊ'træktɪd/

затягуватися дієсл. (затримуватися) be* delayed /bi: dɪ'leɪd/: drag on /dræg ɒn/

зауваження с. **1.** (судження) remark /rɪ'mɑ:k/: вступне/вчасне/заключне ~ introductory/ timely/ closing remark; ~ враховано remarks are taking into account; короткі ~ brief remarks; робити ~ make [pass] a remark; observation /,ɒbzə'veɪʃn/: загальне ~ general observation; зробити ~ make a observation **2.** (критичне) comment /'kɒmənt/: критичні ~ critical comments; робити ~ безпосередньо на контрольній роботі (на тексті) write comments directly on the paper **3.** (докір, закид) reproof /rɪ'pru:f/ **4.** (догана) reprimand /'reprɪmɑ:nd US: 'reprɪmænd/

доречне ~ well-spoken words; **недоречне** ~ uncared-for remark; remark out of place

зауваж|увати дієсл. remark /rɪ'mɑ:k/: observe /əb'zɜ:v/: note /nəʊt/: ~имо в дужках, що ... we note in parentheses that ...

заучування с. learning /'lɜ:nɪŋ/: memorization /,meməraɪ'zeɪʃn/: меха-

нічне ~ mechanical memorization
 ~ **напам'ять** cramming; rote drill
заучувати дієсл. learn* by heart /lɜ:n baɪ hɑ:t/; memorize /'meməraɪz/:
 ~ уривки прози memorize prose passages

захисн|ий прикм. 1. defensory /dɪ'fensəri/; protective /prə'tektɪv/:
 ~і засоби protective gear; protecting /prə'tektɪŋ/ 2. біол. cryptic /'krɪptɪk/:
 ~е забарвлення cryptic coloration
 3. (про колір) khaki /'kɑ:kɪ/

~ий одяг garments affording protection
захист ч. 1. defence (амер. defense) /dɪ'fens/: ~ дисертації defence [амер. defense] of a thesis; приймати дисертацію до ~у approve the presentation of a dissertation for defense; protection /prə'tekʃn/:
 ~ авторського права copyright protection; ~ довкілля environmental protection; під ~ом under the protection (of) 2. (від впливу чогось) proofing /'pru:fɪŋ/

захищати дієсл. 1. defend /dɪ'fend/ 2. (надійно) secure /sɪ'kjʊə/:
 3. (відстоювати щось) champion /'tʃæmpjən/ 4. (права тощо) maintain /meɪn'teɪn/ 5. (охороняти) keep* /ki:p/ 6. (підтримувати) uphold* /,ʌp'həʊld/

захищатися дієсл. 1. (від нападу) defend oneself /dɪ'fend/ 2. (обережати себе від чогось) protect oneself /prə'tekt/ 3. (про дисертанта, студента) defend one's thesis /dɪ'fend .. 'θi:sɪs/

захищен|ий прикм. 1. guarded /'gɑ:dɪd/; protected /prə'tektɪd/: ~ий від записування/копіювання комп. write-

protected/copy-protected; sheltered /'ʃeltəd/: ~а майстерня (виробниче приміщення для інвалідів) sheltered workshop 2. (від впливу чогось – у постпозиції) -proof(ed) /pru:f(t)/: ~ий від невмілого користувача foolproof 3. (екраном) screened /skri:nd/

~ий від світла shadowed

захищеність ж. immunity /ɪ'mju:nəti/: ~ від коливань температури immunity to temperature fluctuations

зах|ід ч. (сукупність дій, засобів для здійснення чогось) measure /'meɪʒ/: дисциплінарні ~оди disciplinary measures; вжити всіх ~одів take all measures [steps]; запобіжні ~оди precautionary measures; застосовувати відповідні ~оди дисциплінарного впливу impose appropriate disciplinary measures; намітити практичні ~оди map out practical measures; arrangement /ə'reɪndʒmənt/; activity /æk'tɪvəti/: колективні/культурно-просвітницькі ~оди group/social activities

позакласний ~ід (екскурсія тощо) class outing

захоплення с. (чимось) admiration /,ædmə'reɪʃn/: щире ~ sincere admiration; delight /dɪ'laɪt/: музика є його єдиним ~м music is his only delight; animation /,æni'meɪʃn/: говорити із ~м speak with animation

захоплив|ий прикм. absorbing /əb'sɔ:bɪŋ/: ~е заняття absorbing occupation; captivating /'kæptɪveɪtɪŋ/: ~а робота captivating [absorbing] work

захоплювати дієсл. **1.** (оволодівати) take* /teik/; capture /'kæptʃə/: ~ ініціативу capture the initiative

2. (приваблювати) captivate /'kæptiveit/
захоплюватися дієсл. admire /əd'maɪə/: (чимось) be* keen on smth /bi: ki:n ɒn/: ~ малюванням/читанням be keen on painting/reading; be* delighted with smth /bi: di'laɪtɪd wɪð/

зацікавлен|ий прикм. interested /'ɪntrəstɪd/: ~а сторона interested party; concerned /kən'sɜ:nd/: ~а в чомусь особа person concerned with smth

зацікавлен|ість ж. **1.** interest /'ɪntrəst/: взаємна/матеріальна/особиста/спільна ~ість mutual/material/personal/common [mutual] interest; відсутність ~ості lack of interest; concernment /kən'sɜ:nmənt/ **2.** (у якійсь справі) stake /steɪk/

зацікав|лювати дієсл. interest (in) /'ɪntrəst (ɪn)/: ~лювати батьків роботою школи interest the parents in the work of a school; ~лювати учнів предметом get the pupils interested in a subject; ми хочемо ~ити їх нашою роботою we want to interest them in our work; draw* smb's attention /drɔ: .. ə'tenʃn/

зацікав|люватися дієсл. become* interested (in) /bɪ'kʌm 'ɪntrəstɪd (ɪn)/: він ~ився філософією he became interested in philosophy; take* an interest (in) /teɪk ən 'ɪntrəst (ɪn)/

зачитуватися дієсл. overread* /,əʊvə'ri:d/

заяв|а ж. **1.** statement /'steɪtmənt/: робити необґрунтовану ~у make unfounded statement **2.** (спільне

повідомлення) communique /kə'mju:nikeɪ/: опублікувати ~у release a communique **3.** (письмове прохання) application /,æplɪ'keɪʃn/: ~а на вступ (до ВНЗ) entrance application; ~а на заміщення посади вчителя application for the appointment as a teacher; ~а на надання стипендії grant application; ~а на участь у конференції conference application form; кількість ~ на одне місце number of applications for each vacancy; на підставі ~и on the basis of an application; подати ~у про призначення на вакантну посаду професора submit an application for the vacant post of professor; ~и подаються на ім'я ректора applications should be submitted to the rector

заявк|а ж. **1.** requisition /,rekwɪ'zɪʃn/: подати ~у на навчальне обладнання submit [hand in] a requisition for instructional equipment

заявляти дієсл. declare /di'kleə/: announce /ə'naʊns/: вони заявили, що дослідження триває задовільно the investigation was announced by them to proceed satisfactorily

збагачувати дієсл. перен. enrich /ɪn'ri:tʃ/: ~ свій досвід enrich one's experience; ~ науку новими відкриттями enrich science with new discoveries

збалансований прикм. **1.** balanced /'bælənst/ **2.** (у стані балансу) at balance /ət 'bæləns/

збереження с. **1.** preservation /,prezə'veɪʃn/: закони ~ preservation laws; ~ живої природи living nature preservation **2.** (економія) saving /'seɪvɪŋ/ **3.** (дія) preserving /prɪ'zɜ:vɪŋ/

4. (утримання) retention /rɪ'tenʃn/
зберігання *с.* **1.** conservation /kɒnsə'veɪʃn/; preservation /prezə'veɪʃn/; keeping /'ki:pɪŋ/
2. *комп.* saving /'seɪvɪŋ/; storage /'stɔ:ɹɪdʒ/

строк ~ period of storage [of storing]; expiration

зберігати *дієсл.* **1.** preserve /prɪ'zɜ:v/; retain /rɪ'teɪn/: ~ звички retain habits; ~ контроль над чимось retain control over *smth*; ~ в пам'яті retain in *one's* memory **2.** (нідтримувати) maintain /meɪn'teɪn/ **3.** (від небезпеки тощо) save /seɪv/ **4.** (заощаджувати) save up /seɪv ʌp/ **5.** (консервувати) conserve /kən'sɜ:v/

зберігатися *дієсл.* be* preserved /bi: prɪ'zɜ:vɪd/; keep* /ki:p/

що зберігається (від псування) conservable

збирання *с.* **1.** assembly /ə'sembli/; gathering /'gædəŋ/; collection /kə'leɪʃn/: ~ інформації collection of information; методи ~ даних data collection procedures **2.** (фактів, статистичних даних тощо) compilation /kəmpra'leɪʃn/

збирати *дієсл.* **1.** gather /'gædə/; collect /kə'lekt/: ~ матеріал для книги collect [gather] the stuff for a book; ~ учнів у залі collect pupils in the hall **2.** (складати в одне місце) put* together /pʊt tə'geðə/; pack /pæk/ **3.** (готувати, споряджати) prepare /prɪ'reə/ **4.** (збори тощо) convoke /kən'vəʊk/

~ в одне ціле aggregate; complex

збира|тися *дієсл.* **1.** (про людей) gather /'gædə/: ~тися групами gather

into groups **2.** (готуватися) prepare /prɪ'reə/: ~тися в подорож prepare for a journey **3.** (мати намір) be* about (to) /bi: ə'baʊt (tə)/: теорія, яку ми ~ємося обговорювати, дає пояснення вищевказаним фактам the theory which we are about to discuss furnishes an explanation of the above facts; be* going (to) /bi: 'gəʊɪŋ (tə)/: він ~ється бути вчителем he is going to be a teacher **4.** (із силами тощо) summon up /s'ʌmən ʌp/: ~тися з духом summon up *one's* courage

~тися для наради meet in council

збіг *ч.* **1.** (думок тощо) concurrence /kən'klʌrəns/: ~ обставин concurrence of circumstances **2.** (подій тощо) conjunction /kən'dʒʌŋkʃn/ **3.** (у часі) coincidence /kəʊ'ɪnsɪdəns/; synchronism /'sɪŋkrənɪzəm/ **4.** (поєднання) combination /kəmbaɪ'neɪʃn/

збіга|тися *дієсл.* **1.** (про події) concur /kən'kɜ:/: ~тися з пропозиціями concur with the proposals **2.** (у часі) coincide /kəʊɪn'saɪd/: події, що ~ються в часі events that coincide

збіжний *прикм.* **1.** concurrent /kən'klʌrənt/; jump /dʒʌmp/ **2.** (за часом, простором, значенням) conterminat /kən'tɜ:mɪneɪt/

збільшений *прикм.* **1.** increased /ɪn'kri:st/: ~ у п'ять разів increased fivefolds; magnified /'mægnɪfaɪd/; enlarged /ɪn'la:dʒd/ **2.** (посилений) aggravated /'ægrə'veɪtɪd/ **3.** (розширений) augmented /ɔ:g'mentɪd/ **4.** (у збільшеному масштабі) scaled-up /'skeɪld ʌp/

збільшування, збільшення *с.*

1. (у числі, кількості) increase /'ɪŋkri:s/: значне/ незначне ~ considerable/slight increase; ~ у *n* разів *n*-time increase; ~ порівняно з даними минулого року *an* increase over last year's figures **2.** (в обсязі) expansion /ɪk'spæŋʃn/ **3.** (додавання) augmentation /,ɔ:gmen'teɪʃn/

збільшувати дієсл. **1.** (число, кількість) increase /ɪn'kri:s/: ~ кількість годин (на предмет) increase the number of hours (for); enlarge /ɪn'la:dʒ/: ~ штати enlarge the staff **2.** (додавати) augment /ɔ:g'ment/: ~ оклади augment salaries **3.** (величину) increment /'ɪŋkrəmənt/ **4.** (розширювати) extend /ɪk'stend/

збільшуватися дієсл. **1.** enhance /ɪn'hɑ:ns US: ɪn'hæns/: increase /ɪn'kri:s/: кількість таких випадків ~ілася the number of such cases has increased; інтерес до іноземних мов ~ився interest in foreign languages has increased **2.** (додаватися) augment /ɔ:g'ment/ **3.** (посилюватися) aggrandize /ə'grændaɪz/ **4.** (розширюватися) deepen /di:pɪn/

збір с. **1.** collection /kə'leɪʃn/ **2.** (замовлень тощо) canvass /'kænvəs/ **3.** (даних, інформації) acquisition /,ækwɪ'zɪʃn/: пакетний ~ даних bundle acquisition **4.** (податків, грошей тощо) levy /'levɪ/: ~ на підготовку кадрів training levy

збірка ж. (творів) collection /kə'leɪʃn/: велика ~ праць з педагогіки comprehensive collection of pedagogical writings; ~ нормативних документів regulatory collection; ~ оповідань collection

of stories; miscellany /,mɪsɪ'leɪni/ ~ **вибраних творів** selected works; **повна ~ творів** complete works

збірник ч. **1.** (вид видання) collected volume [book] /kə'lektɪd 'vɒljʊ:m (US: 'vɒljəm) [bʊk]/ **2.** (наукових праць) (періодичний) transactions /træŋ'zækʃnz/; (разовий) proceedings /prə'si:diŋz/

~ **вправ** exercise book; work-book

зближувати дієсл. draw* [bring*] together /drɔ: [brɪŋ] tə'geðəʃ/: close in on /kləʊz ɪn ɒn/: pull closer /pʊl 'kləʊzəʃ/

зближуватися дієсл. approach /ə'prəʊtʃ/: draw* together /drɔ: tə'geðəʃ/: draw* closer to one another /drɔ: 'kləʊsəʃ tə wʌn ə'nʌðəʃ/: close in on /kləʊz ɪn ɒn/

збори мн. **1.** meeting /'mi:tiŋ/: загальні ~ general meeting; вести збори conduct a meeting; оголошую ~ відкритими call the meeting to order **2.** (товариства) social gathering /'səʊʃl 'gæðərɪŋ/ **3.** (зібрання) assembly /ə'sembli/: проводити/скликати ~ hold/convoke an assembly **4.** (державний орган) assembly /ə'sembli/

збочення с. **1.** deviation /,di:vɪ'eɪʃn/: perversion /pə'vɜ:ʃn US: pə'vɜ:zɪn/ **2.** (від теми) digression /daɪ'grefʃn/

збудження с. **1.** excitement /ɪk'saɪtmənt/: стан ~ state of excitement; наприкінці дня діти стомляться від такого емоційного ~ by day's end children will be overdosed on such excitement **2.** псих. excitation /,eksɪ'teɪʃn/: концентрація ~ concentration of excitation; процес

~ excitation process **3.** (*сильне*) tumult /'tju:mʌlt US: 'tu:mʌlt/

збуджувати дієсл. excite /ɪk'saɪt/: ~ інтерес до чогось excite an interest for [in] *smth*; stimulate /'stimjələɪt/: ~ увагу stimulate attention

збудливий присл. excitable /ɪk'saɪtəbl/: ~і діти excitable children; irritable /'ɪrɪtəbl/

збудливість ж. excitability /ɪk'saɪtə'bɪlətɪ/: ~ ділянок кори головного мозку *псих.* excitability of various parts of the cerebral cortex

збудний присл. exciting /ɪk'saɪtɪŋ/: stimulant /'stimjələnt/

збудник ч. **1.** exciter /ɪk'saɪtəʔ/: stimulant /'stimjələnt/ **2.** *псих.* stimulus /'stimjələs/ (*pl.* stimuli /'stimuli/) **3.** *мед.* agent /'eɪdʒənt/: ~ хвороби infecting agent

зважати дієсл. consult /kən'sʌlt/: зважати на чийсь інтереси consult *smb's* interests; take* into consideration [account] /teɪk 'ɪntə kən'sɪdə'reɪʃn [ə'kaʊnt]/: зважаючи на те, що... taking into consideration that...; turn *one's* attention /tʒ:n .. ə'tenʃn/

не ~ eliminate; ignore

зважувати дієсл. **1.** (*визначати кількість речовини*) weigh /weɪ/ **2.** (*визначати вагу*) weight /weɪt/ **3.** (*приписувати ваги результатам вимірювань тощо*) assign weights to /ə'saɪn weɪts tə/ **4.** (*обдумувати*) ponder /'pɒndəʔ/: ponderate /'pɒndəreɪt/: weigh: ~ всі за і проти weigh all pros and cons

зваживши на всі обставини after due consideration

звання с. title /'taɪtl/: ~

заслуженого вчителя title of Honoured (*амер.* Honored) Teacher; почесне ~ honorary title; status /'steɪtəs/: вчене ~ academic status; надати ~ професора confer professorsorial status; rank /ræŋk/: ~ професора rank of professor; одержати ~ професора receive the rank of professor

викладач, який не має вченого ~ non-ranking instructor

зведений *прикм.* **1.** (*з кількох компонентів*) combined /kəm'baɪnd/ **2.** (*нідсумковий*) summary /'sʌməri/; summarized /'sʌməraɪzd/

зведення с. **1.** (*дія за значенням звести*) (*докупи*) bringing together /'brɪŋɪŋ tə'geðəʔ/ **2.** (*до простішого*) reduction /rɪ'dʌkʃn/ **3.** (*споруди*) erection /ɪ'rekʃn/ **4.** (*певні відомості, зібрані в один документ*) report /rɪ'pɔ:t/; summary /'sʌməri/

~ чогось у таблицю tabulation of *smth*; **метеорологічне** ~ weather forecast; meteorological [weather] report; weather-summary; weather-bulletin

звернення, звертання с. **1.** (*до когось, чогось*) appeal /ə'pi:l/: підтримувати ~ support an appeal; call /kɔ:l/ **2.** (*у листі*) salutation /,sælju:'teɪʃn/

спосіб ~ *комп.* treatment

звертати дієсл. **1.** turn /tʒ:n/: ~тати з правильного шляху turn from the right path **2.** (*увагу тощо*) pay [call, turn] attention (to) /peɪ [kɔ:l, tʒ:n] ə'tenʃn (tə)/: ~нути особливу увагу на щось pay [turn] special attention to *smth*; take* notice (of) /teɪk 'nəʊtɪs (əv)/: ~тати увагу на щось take notice of *smth*

звертатися дієсл. **1.** appeal /ə'pi:l/: ~ до фактів appeal to the facts; звернутися за підтримкою до широкої громадськості appeal widely for support; address /ə'dres/: ~ до аудиторії address *oneself* to the audience; ~ до присутніх address a meeting; apply /ə'plai/: ~ до директора apply to the director; ~ за порадою apply for a piece of advice **2.** (до якогось джерела) invoke /ɪn'vəʊk/: ~ до філософів давнини invoke the ancient philosophers ~ до словника consult [refer] a dictionary; make reference to a dictionary; ~ знову (до попередньої теми тощо) revert

звик|ати дієсл. **1.** get* accustomed [used] /get ə'kʌstəmd [ju:zd]/: ~ати до певного ходу уроку get accustomed [used] to a certain procedure at a lesson; він уже ~ до цього he has already got accustomed [used] to this; use /ju:z/: учні ~ли до такого порядку опитування the pupils are used to this type of quiz(zing) **2.** (притосовуватися) adjust /ə'dʒʌst/: новачки швидко ~ають до школи freshmen soon adjust to school life

звичай ч. custom /'kʌstəm/: за звичаєм according to the custom; національний ~ national custom

звичайн|ий прикм. **1.** usual /'ju:zəl/: у ~ому розумінні цього слова in the usual sense of the word; conventional /kən'venʃənl/: ~а стомленість conventional fatigue; ordinary /'ɔ:dɪnri US: 'ɔ:rdənəri/: ~і розумові здібності ordinary knowing faculties; regular /'regjələʃ/: ми зробимо це ~им

шляхом we shall do it in the regular way **2.** (звичний) customary /'kʌstəməri US: 'kʌstəməri/: ~а практика customary practice; habitual /hə'bitʃʊəl/: ілюзії ~ого сприйняття *псих.* illusions of habitual perceptions **3.** (повсякденний) everyday /'evrɪdeɪ/: ~е явище an everyday occurrence

звичайно присл. **1.** as a general rule /əz ə'dʒenrəl ru:l/; usually /'ju:zəl/: такі якості є ~ притаманними великим ученим such qualities usually mark great scientists; *амер.* sure /ʃʊəʃ/ **2.** (здебільшого) mostly /'məʊstli/: працювати ~ в ранковий час work mostly in the morning **3.** (як правило) typically /'tɪpɪklɪ/

звичк|а ж. habit /'hæbit/: ~а до праці work habit; за ~ою from [by] force of habit; виробити в собі ~ку form a habit; мати ~у до чогось be in the habit of *smth*; погані ~и bad habits; шкідлива ~а harmful habit

звичн|ий прикм. customary /'kʌstəməri US: 'kʌstəməri/; habitual /hə'bitʃʊəl/: ~е і свідоме прогулювання уроків habitual and voluntary truant; usual /'ju:zəl/: робити щось у ~ий час do *smth* at the usual [habitual] time

звідки присл. (з якого джерела) whence /wens/: ~ виходить, що... whence it follows that...; where /weəʃ/: я не знаю, ~ почати I don't know where to begin

звідси присл. **1.** (з цього місця) from here /frəm hɪəʃ/; thence /ðens/: ~ впливає it follows thence **2.** (унаслідок цього) hence /hens/

звідти присл. from there /frəm

деш'; thence /ðens/: ми поїхали до Полтави, а~ – до Києва we went to Poltava and thence to Kyiv

звільнення с. **1.** (від обов'язків) release /rɪ'li:s/: ~ від роботи протягом робочого дня day release **2.** (з роботи) discharge /dis'tʃɑ:dʒ/: незаконне ~ unlawful discharge

звільняти дієсл. **1.** (від обов'язків) release /rɪ'li:s/: ~ когось від даної обіцянки release *smb* from his promise; exempt (from) /ɪg'zempt (frəm)/: ~ від іспитів exempt from examinations; ~ від плати за навчання exempt from payment of tuition **2.** (з посади) discharge /dis'tʃɑ:dʒ/: ~ за прогули discharge a person for being absent from duty; dismiss /dis'mɪs/: ~ за скороченням штатів dismiss owing to reduction of staff **3.** (приміщення тощо) vacate /və'keɪt US: veɪ'keɪt/: наказ звільнити приміщення an order to vacate premises

звіряти дієсл. **1.** check (up) /tʃek (ʌp)/: ~ результат із відповіддю check (up) *one's* result with the answer **2.** (копію з оригіналом) compare /kəm'peə/:

звіт ч. **1.** report /rɪ'pɔ:t/: ~ про виконання індивідуального плану (аспіранта тощо) report on the fulfillment of *one's* individual study plan; ~ про досягнуті результати progress report; ~ про наукову роботу report on the scientific work; ~ про результати обстеження survey report; проміжний ~ interim [intermediary] report; account /ə'kaʊnt/: давати ~ про щось give [render, send] in the account of *smth*; детальний/ повний ~ про щось a detailed /

full account of *smth* **2.** (офіційний) statement /'steɪtmənt/: статистичний ~ statistical statement; return /rɪ'tʃu:n/ **3.** (докладний) particulars /pə'tɪkjələz/: давати докладний ~ give all the particulars **4.** (звітні матеріали, документація) record(s) /'rekɔ:d(z) US: 'rekərd(z)/: повний/щорічний ~ full/annual record; публікувати ~ publish a record

звітний прикм. accountable /ə'kaʊntəbl/: under review /'ʌndə' rɪ'vju:/: за ~ період for the period under review; under consideration /'ʌndə' kən,sɪdə'reɪʃn/

звітність ж. **1.** accounting /ə'kaʊntɪŋ/: фінансова ~ financial accounting; reporting /rɪ'pɔ:tɪŋ/ **2.** (документація) accounts /ə'kaʊnts/: records /'rekɔ:dz US: 'rekərdz/

звітувати дієсл. **1.** report (on) /rɪ'pɔ:t (ɒn)/: ~ про свою роботу report on *one's* work; give* [render] an account (of) /gɪv ['rendə', send] ən ə'kaʊnt (əv)/: докладно ~ про щось give a detailed account of *smth* **2.** (бути підзвітним) be* accountable to /bi: ə'kaʊntəbl tə/

зводити дієсл. **1.** (зменшувати) reduce *smth* to *smth* /rɪ'dju:s (US: rɪ'du:s) .. tə/: ~ щось до нуля reduce *smth* to zero **2.** (збирати з різних місць в одне) bring* together /brɪŋ tə'geðə/: ці дані зведено в таблиці the data are summarized in table

~ щось до мінімуму minimize *smth*; hold *smth* to a minimum

зводиться дієсл. reduce (to) /rɪ'dju:s US: rɪ'du:s (tə) /: ця теорія

зводиться ось до чого this theory reduces to the following; be* reduced (to) /bi: ri'dju:st (US: ri'du:st) (tə)/

зворот ч. 1. (бік, протилежний лицьовому) back /bæk/: на ~і on the back **2.** (мовний) turn (of speech) /tʒ:n (əv spri:tʃ)/; locution /lə'kju:ʃn/: фразеологічний ~ phraseological locution

див. на ~і please turn over (скор. р.т.о.)

зворотн|ий прикм. 1. back /bæk/: гальмування за типом ~ого зв'язку псих. back-feed inhibition; converse /'kɒnvɜ:s/: алфавіт у ~ому порядку а converse order of the alphabet; reverse /ri'vɜ:s/: встановлення ~ого зв'язку setting a reverse connection **2.** (новоротний) returned /ri'tɜ:nd/ **3.** (протилежний) opposite /'ɒpəzɪt/; reversed /ri'vɜ:st/ **4.** (про рух, напрям тж) backward /'bækwəd/: називати букви алфавіту у ~ому порядку say the alphabet backward **5.** грам. reflexive /ri'fleksɪv/

~а адреса return address; зміна порядку на ~ий reversion; у ~ому порядку inversely; in reverse order; що діє у ~ому напрямі regressive

звук ч. (механічні коливання, слухове відчуття) sound /saʊnd/: глухий/дзвінкий ~ voiceless/voiced sound; нездатність розрізнати ~и мови псих. inability to discern speech sounds; відтворення ~у sound reproduction

звуков|ий прикм. 1. (акустичний) acoustical /ə'ku:stɪkl/: ~ий метод навчання глухонімих дітей acoustical method of teaching deaf-and-dumb

children; sound /saʊnd/: ~ий архів sound archive **2.** (про сигнал) audio /'ɔ:diəʊ/ **3.** (що утворюється за допомогою голосу) phonic /'fɒnɪk/: ~ий метод навчання грамоті phonic method of teaching writing and reading; ~і вправи phonic exercises

зв'язан|ий прикм. 1. bound /baʊnd/: він відчував себе ~им безліччю правил he felt bound down by a lot of rules **2.** перен.: наук. linked /lɪŋkt/: бути ~ими участю у спільній справі be linked together by interest in a common cause; connected /kə'nektɪd/: ~ий з Інтернетом web-connected **3.** (який перебуває у певній залежності) concerned with /kən'sɜ:nd wɪð /; bound up with /baʊnd ʌp wɪð/ **4.** (пов'язаний, асоційований) associated /ə'səʊʃieɪtɪd/

бути ~им із чимось effeir

зв'язн|ий прикм. (логічно послідовний) (well-)connected /(wel) kə'nektɪd/: ~е мовлення connected speech; coherent /,kəʊ'hɪərənt/: ~а розмова coherent conversation

зв'язно присл. (логічно послідовно) coherently /,kəʊ'hɪərəntli/: ~ викладати думки express oneself coherently

зв'яз|ок ч. 1. (сполучна ланка) link /lɪŋk/: ~ок між навчальними предметами link between subjects **2.** (ідей)connection /kə'neksjən/: ~ок між навчанням і вихованням connection between learning and education; тимчасовий ~ок псих. temporary connection **3.** (відносини, стосунки) connections /kə'neksjnz/: міжгалузеві ~ки interbranch connections; ties

'taiz/: науково-технічні ~ки scientific and technical ties; relations /rɪ'leɪfɪnz/: ~ок із громадськістю public relations; установлювати дружні ~ки з кимось establish friendly relations with *smb*; relationship /rɪ'leɪfɪnʃɪp/: ~ок між підготовкою кадрів і роботою training-employment relationship; ~ок «університет – виробництво» university-industry relationship

взаємний ~ок interdependence; interdependency; **дистанційний** ~ок telecommunication; **зворотний** ~ок feedback; **причинний** ~ок causality; у ~ку з in connection with; seeing

зв'язування *с.* (установлювання зв'язку) relation /rɪ'leɪfɪn/: associating /ə,səʊsɪ'eɪtɪŋ/: ~ залежності між педагогічними засобами та результатами їх використання associating the dependence between pedagogical means and the results of their usage

зв'язувати *дієсл.* **1.** tie /taɪ/; bind* /baɪnd/ **2.** (обіцяною) bind* **3.** (установлювати зв'язок) relate /rɪ'leɪt/: ~ теорію з практикою relate theory and practice

згаданий *прикм.* mentioned /'menʃnd/: ~ вище above [previously] mentioned; recollected /,rekə'lektɪd/

згадувати *дієсл.* **1.** (когось, щось) mention /'menʃn/: серед недоліків можна ~ати такі among the disadvantages the following ones can be mentioned; notice /'nəʊtɪs/: про нього ~али у доповіді he was noticed in the report **2.** (відтворювати в пам'яті) remember /rɪ'membə/: ~увати ім'я/подію recall name/event **3.** (носилатися на) allude to /ə'lu:d tə/

згідний *прикм.* **1.** (згодний) content /kən'tent/ **2.** (відповідний до чогось) in keeping (with) /ɪn ki:pɪŋ (wɪð)/; according /ə'kɔ:dɪŋ/

~ з оригіналом identical with the original

згідно *присл.* **1.** according to /ə'kɔ:dɪŋlɪ/: ~ з чимось according to *smth*; in accordance [harmony] with /ɪn ə'kɔ:dəns ['hɑ:mənɪ] wɪð/ **2.** (за) after /'ɑ:ftə/ *US:* 'æftə/

згод|а *ж.* **1.** consent /kən'sent/: давати ~у give *one's* consent; за загальною ~ою by common consent; admittedly; cohesion /kəʊ'hi:zɪn/: соціальна ~а social cohesion; understanding /,ʌndə'stændɪŋ/: дійти ~и come [reach] an understanding

2. (гармонія, єдність) accord /ə'kɔ:d/; harmony /'hɑ:mənɪ/: досягти ~и з кимось achieve harmony with *smb* **3.** (спільність думок тощо) agreement /ə'grɪ:mənt/: за взаємною ~ою by mutual agreement

згорання *с.* **1.** (припинення діяльності, закриття) closure /'kləʊzə/ **2.** (поступове звич.) phase-out /'feɪzəʊt/; phasing-out /'feɪzɪŋəʊt/

згортати *дієсл.* (припинити діяльність) close down /kləʊz daʊn/; roll back /rəʊl bæk/: ~ реформи roll back the reforms

згрупований *прикм.* grouped /gru:pt/; clustered /'klʌstəd/

згрупувати *дієсл.* **1.** (збирати в групу) group /gru:p/; arrange into groups /ə'reɪndz 'ɪntə gru:ps/ **2.** (розподіляти по групах) classify /'klæsɪfaɪ/

згрупуватися *дієсл.* group /gru:p/; form into groups /fɔ:m 'ɪntə

gru:ps/; cluster (together) /'klʌstə tə'geðəʳ/

згуртованість ж. solidarity /,sɒlɪ'dærəti/; unity /'ju:nəti/

згуртовувати дієсл. **1.** unite /ju:'naɪt/; join /dʒɔɪn/ **2.** (для організованих дій) leage /li:g/; coalesce /,kəʊə'les/

здавати дієсл. **1.** (передавати чергування тощо) hand over /hænd 'əʊvəʳ/ **2.** (роботу тощо) hand in /hænd ɪn/: ~ незакінчену роботу hand in unfinished work **3.** (в експлуатацію) hand smth over for smth /hænd .. 'əʊvəʳ fəʳ/

здава|тися дієсл. **1.** (справляти певне враження) seem /si:m/: ~лося б it should [would] seem; робота не ~лася важкою/легкою the work didn't seem difficult/easy; appear /ə'pɪəʳ/: здається, це припущення не є виправданим this assumption appears to be unsound; sound /'saʊnd/: ця думка здається цікавою the idea sounds interesting **2.** (мати певний вигляд) look /lʊk/: задача здається простою the problem looks easy

~тися ймовірно bid fair; очевидно, це мені здалося it must have been my imagination

здатн|ий прикм. **1.** capable /'keɪpəbl/: ~ий діяти рішуче capable of acting **2.** (придатний) suitable (for) /'su:təbl (fəʳ)/: комісія повинна підшукати людину, ~у до цієї роботи the committee must find a suitable man for the job; fit (for) /fit (fəʳ)/

~ий до вдосконалення perfectible **здатн|ість** ж. **1.** ability /ə'biləti/: ~ість виконувати роботу ability to

work; ~ість дитини до навчання child's ability to learn; ~ість до розуміння абстракцій abstract ability; aptitude (for) /'æptɪtju:d US: 'æptɪtu:d (fəʳ)/: ~ість до викладацької діяльності teaching aptitude; capability /,keɪpə'biləti/: обмеження ~ості до трудової діяльності limitation of work capability; capacity /kə'pæsəti/: професійна ~ість occupational capacity; faculty /'fæklti/: ~ість запам'ятовувати memorial faculty/ **2.** (придатність) suitability /,su:tə'biləti/; fitness /'fɪtnɪs/

~ість до кількісного мислення (здійснювати і тлумачити математичні дії) numeracy; ~ість до освіти educability; ~ість до вдосконалення perfectibility; порушена ~ість до навчання learning handicap; ~ість до читання readability

здебільшого присл. for the greater part /fəʳ ðə 'greɪtə pɑ:t/; mainly /'meɪnli/: цю монографію розраховано, ~, на фахівців this monograph is aimed mainly at specialists; mostly /'məʊstli/: він робив багато орфографічних помилок, ~ пропускаючи букви he made many mistakes in spelling mostly by omitting letters

здивування с. wonder /'wʌndəʳ/: викликати ~ та захоплення beget wonder and admiration; surprise /sə'praɪz/

здібний прикм. **1.** capable /'keɪpəbl/: ~ учень capable pupil **2.** (обдарований) clever /'klevəʳ/: ~ до математики clever at mathematics; able /'eɪbl/

здібн|ість ж. faculty /'fæklti/: звичайні розумові ~ ості ordinary

knowing faculties; зберігати всі свої розумові та фізичні ~ості be in possession of all *one's* faculties; capacity /kə'pæsəti/ **2.** (*обдарованість*) ability /ə'biləti/: групування за ~остями ability grouping; інтелектуальні/організаторські/педагогічні ~ості intellectual [mental]/administrative /pedagogical abilities; природжені/приховані/різномірні ~ості innate [natural]/latent/manifold abilities; він має великі ~ості до математики he has great ability as a mathematician; aptitude /'æptitju:d US: 'æptitu:d/: ~ість до музики/навчання musical/learning aptitude; перевірка ~остей до навчання academic aptitude test; intelligence /ɪn'telɪdʒəns/: діти з великими/слабкими розумовими ~остями children of high/low intelligence

здійснен|ий *прикм.* realized /'rɪələɪzd/: наміри, ~і лише частково intentions that were only partway realized; carried out /'kæriəd aʊt/: fulfilled /fʊl'fild/

здійснений *прикм.* **1.** (здійснимий) feasible /'fi:zəbl/: **2.** (можє бути реалізований) realizable /'rɪələɪzəbl/

здійснимий *прикм.* **1.** possible /'pɒsəbl/ **2.** (про план тощо) enforceable /ɪn'fɔ:səbl/

здійснюваний *прикм.* (зараз, у цей час) under way /'ʌndə'wei/

здійснення *с.* **1.** (виконання) carrying out /'kæriŋ aʊt/: fulfilment /fʊl'fɪlmənt/: implementation /,ɪmplɪmen'teɪʃn/: ~ педагогічних принципів у навчальній практиці

implementtation of the educational principles in classroom practices; ~ проекту project implementtation; успішне ~ successful implementation; execution /,eksɪ'kju:ʃn/: ~ спільних програм досліджень the execution of joint research programmes (*амер.* programs); realization /,rɪəlaɪ'zeɪʃn US: ,rɪəli'zeɪʃn/: ~ чийхось надій the realization of *one's* hopes **2.** (*застосування*) exercise /'eksəsaɪz/: під час ~ in the exercise

~ задумів fruition

здійснювати *дієсл.* **1.** (*виконувати*) bring* off /brɪŋ ɒf (US: ɔ:f)/; carry out /'kæri aʊt/: ~ експерименти/реформу carry out tests/a reform; perform /pə'fɔ:m/: ми повинні здійснити цей експеримент we must perform [carry out] the experiment; execute /'eksɪkju:t/: здійснити задум execute a design; realise /'rɪələɪz/ **2.** (*утілювати в життя ідею тощо*) embody /ɪm'bɒdi/ **3.** (*застосовувати на практиці*) exercise /'eksəsaɪz/: ~ контроль над кимось/чимось exercise control over *smb/smith*; (put* into) practice /(pʊt 'ɪntə) 'præktɪs/ **4.** (*звершувати*) accomplish /ə'kʌmplɪʃ US: ə'kɒmplɪʃ/

~ свою мрію make *one's* dream come true

здійснюватися *дієсл.* **1.** be* carried out /bi: 'kæriəd aʊt/: be* realized /bi: 'rɪələɪzd/: proceed /prə'si:d/ **2.** (про мрії тощо) come* true /kʌm tru:/

здобувати *дієсл.* get* /get/: obtain /əb'teɪn/: він ~ свої знання роками впертої праці he obtained his knowledge through years of hard

study; gain /geɪn/: ~ати досвід gain experience; acquire /ə'kwaɪəʃ/: receive /rɪ'si:v/: ~ати освіту receive education

здобувач ч. competitor (for) /,kɒmpə'tɪtəʃ (fəʃ)/; candidate /'kændɪdət US: 'kændɪdeɪt/: ~ наукового ступеня а candidate for a degree
здобутий *прикм.* gained /geɪnd/: acquired /ə'kwaɪəd/

здобуток ч. 1. achievement /ə'tʃi:vmnt/: творчий ~ artistic achievement 2. (надбання) acquisition /akwɪ'zɪʃn/

здобуття obtaining /əb'teɪnɪŋ/: acquisition /akwɪ'zɪʃn/: ~ знань acquisition of knowledge

здогад ч. surmise /sə'maɪz/: guess /ges/: висловити ~ give [have] a guess

здогадка ж. conjecture /kən'dʒektʃə/: guess /ges/: ~а, що ґрунтується на фактах an educated guess; *амер. cast* /kæst/

висловлювати ~у conjecture; surmise; hazard a conjecture

здогадуватися *дієсл.* guess /ges/: infer /ɪn'fɜ:ʃ/

про це можна лише ~ it's anybody's guess

здоровий *прикм.* 1. healthy /'helθ/: ~ий спосіб життя healthy way of life; sane /seɪn/: ~а людина sane man 2. (корисний для здоров'я) wholesome /'həʊlsəm/: ~а їжа wholesome food

~а атмосфера *перен.* congenial atmosphere; ~ий глузд common sense

здоров'я с. health /helθ/: добре/слабке ~ good/poor health; ~ погіршується health gets worse; ~ покращується health improves; ~ через освіту health through education;

довідка про стан ~ health certificate; органи охорони ~ public health services; політика в галузі охорони ~ health policy

земля ж. 1. (у різн. знач.) earth /z:θ/ 2. (поверхня землі) ground /graʊnd/

Земля ж. (планета) (the) Earth /(\delta) z:θ/

житель Землі tellurian; **науки про Землю** earth sciences

з'єднаний *прикм.* joint /'dʒɔɪnt/: coupled /'kʌpld/: linked /lɪŋkt/: tied /taɪd/

з'єднання с. (дія) joining /'dʒɔɪnɪŋ/: connection /kə'nekʃn/: linking /'lɪŋkɪŋ/

з'єднувати *дієсл.* 1. join (together) /'dʒɔɪn (tə'geðʃ)/; unite /ju:'naɪt/

2. (зводити до купи) totalize /'tɒtəlaɪz/ 3. (зчіплювати) concatenate /kən'kæteɪt/ 4. (об'єднувати) unite /ju:'naɪt/

з'єднуватися *дієсл.* 1. join /dʒɔɪn/: couple /'kʌpl/: connect /kə'nekt/;

interlock /,ɪntə'lɒk/ 2. (об'єднуватися) unite /ju:'naɪt/: be* united [joined, connected] /bi:ju:'naɪtɪd [dʒɔɪnd, kə'nektɪd]/

з'їзд ч. congress /'kɒŋɡres US: 'kɒŋɡrəs/: установчий ~ constituent congress; convention /kən'venʃn/: ~ учителів teachers' convention

ззаду *присл.* back /bæk/: вигляд ~ back elevation; rear view; behind /bɪ'haɪnd/: from behind /frəm bɪ'haɪnd/

ззовні *присл.* from outside /frəm ,aʊt'saɪd/

зібрання с. 1. (сукупність предметів) collection /kə'lekʃn/: ~

урирків з творів кращих українських письменників *a collection of passages from the best Ukrainian writers*
2. (комплект) flock /flɒk/

~ **книг** bookery; ~ **творів** collected edition [works]; **повне ~ творів** the complete works (of)

зіпсований *прикм.* **1.** spoiled /spɔɪld/; out of order /aʊt əv 'ɔ:də/

2. (викривлений) perverted /pə'vɜ:tɪd/

зір *ч.* **1.** sight /saɪt/: за полем зору out of sight; у полі зору within sight; eyesight /'aɪsaɪt/: перебувати в полі зору (*прям. і перен.*) be within eyesight
2. *мед.* vision /'vɪʒn/: периферічний ~ peripheral vision

гострота зору visual capacity; **точка зору** standpoint; point of view

зірочка *друк.* **1.** (у книжці) asterisk /'æstərɪsk/: позначати щось ~ою mark *smth* with an asterisk; star /stɑ:ʔ/ **2.** *комп.* (назва символу) gear /gɪəʔ/

зіставлення, зіставляння *с.* collation /kə'leɪʃn/: comparison /kəm'pærɪsn/: ~ нового з уже відомим comparison of the new with what has already been acquired; matching /'mætʃɪŋ/: ~ з еталоном *комп. граф.* template matching; juxtaposition /,dʒʌktstə'pəʊzɪn/

зіставляти *дієсл.* **1.** (звіряти, порівнювати) collate /kə'leɪt/: ~ з оригіналом collate with the original; compare (with, to) /kəm'peə (wɪð, tə)/: ~ факти compare facts **2.** (ставити поряд) juxtapose /,dʒʌktstə'pəʊz/

зіткнення *с.* collision /kə'lɪʒn/: encounter /ɪn'kaʊntəʔ/

~ **інтересів** clash of interests

зливатися *дієсл.* **1.** (у товарис-тво тощо) embody /ɪm'bɒdɪ/: merge /mɜ:dʒ/ **2.** (про фарби, звуки) blend /blend/: merge /mɜ:dʒ/

злиття *с.* **1.** confluence /'kɒnfluəns/
2. *перен.* (організацій тощо) amalgamation /ə,mælgə'meɪʃn/: merging /'mɜ:dʒɪŋ/

зловживання *с.* abuse /ə'bju:s/: ~ ліками drug abuse; misuse /,mɪs'ju:s/ ~ довірою breach of trust [confidence]

зловживати *дієсл.* **1.** abuse /ə'bju:s/: ~ алкоголем abuse of alcohol; ~ *числюсь* добротою/довірою abuse *smb's kindness/confidence* **2.** (чужим часом) trespass on *smb's time* /'trespəʊn .. taɪm/

злочинність *ж.* **1.** criminality /,krɪmɪ'næləti/ **2.** (неповнолітніх) delinquency /dɪ'lɪŋkwənsɪ/: дитяча/ підліткова ~ infant/juvenile delinquency

змагання *с.* competition /,kɒmpə'tɪʃn/: визначати порядок проведення ~я decide the order of *a* competition; contest /'kɒntest/: брати участь у ~і engage in *a* contest; перемогти у ~і win *a* contest; спортивне ~я sporting contest

змагатися *дієсл.* compete /kəm'pi:t/

змальовувати *дієсл.* **1.** *перен.* (зображувати) portray /pə:'treɪ/: ~ кількома штрихами portray with a few strokes; depict /dɪ'pɪkt/ **2.** (описувати) describe /dɪ'skraɪb/

~ у загальних рисах sketch

зменшений *прикм.* **1.** (про розміри) diminished /dɪ'mɪnɪʃt/: ~е

зображення diminished image **2.** (про кількість) abated /ə'beɪtɪd/; decreased /dɪ'kriːst/ **3.** (у меншому масштабі) scaled down /'skeɪld daʊn/

зменшування, зменшення с.

1. (у розмірах) diminishing /dɪ'mɪnɪʃɪŋ/; diminution /,dɪmɪ'njuːʃn/ US: ,dɪmɪ'nuːʃn/ **2.** (за іншими показниками) decline /dɪ'klaɪn/: поступове ~ народжуваності gradual decline in the birth rate; decrease /dɪ'kriːs/: ~ шкідливого впливу на довкілля decrease of harmful environmental impact; reduction /rɪ'dʌkʃn/ **3.** (населення) depopulation /,dɪ,pɒpju'leɪʃn/ **4.** (про зображення) reduction /rɪ'dʌkʃn/; scale-down /'skeɪldaʊn/ **5.** (скорочення) shrinkage /'ʃrɪŋkɪdʒ/

~ довжини shortening

зменшувати дієсл. **1.** (розміри) diminish /dɪ'mɪnɪʃ/ **2.** (число, кількість) reduce /rɪ'djuːs/ US: rɪ'duːs/: ~ щось у п'ять разів reduce smth to one-fifth (of one's former value); ~ витрати/ вплив reduce expenses/ influence **3.** (послаблювати) allay /ə'leɪ/: ~ хвилювання allay excitement **4.** (скорочувати) lessen /'lesn/: зменшити робочий день lessen the hours of work **5.** (зображення) reduce /rɪ'djuːs/ US: rɪ'duːs/; scale down /'skeɪl daʊn/

~ щось удвоє halve smth; cut smth in half

зменшуватися дієсл. **1.** diminish /dɪ'mɪnɪʃ/: ~ за законом експоненти diminish as exponent; reduce /rɪ'djuːs/ US: rɪ'duːs/; decline /dɪ'klaɪn/ **2.** (надати) fall* off /fɔːl ɒf (US:ɔːf)/

3. (згасати, угамовуватися) decay /dɪ'keɪ/

змін|а ж. **1.** (дія) changing /'tʃeɪndʒɪŋ/; change /'tʃeɪndʒ/: антропогенні ~и man-made changes; вносити ~и make changes; зазнавати значних ~ undergo substantial changes; ~а місця перебування change of residence; ~а вражень/обставин/ пріоритету change of impressions/ scene/ emphasis; ~а професії/ роботи vocational/job change; alteration /,ɔːltə'reɪʃn/: ~и в навчальному плані alterations in the curriculum; transformation /,trænsfə'meɪʃn/ **2.** (напряму, поглядів) veering /'viəriŋ/; veer /'viə/ **3.** (внесення поправок тощо) amending /ə'mendɪŋ/ **4.** (перехід) shift /ʃɪft/: різкі ~и в методах sudden shifts in methods **5.** (відхилення) variation /,vɛəri'eɪʃn/

діаметральна ~а (поглядів тощо) about-face; ~а зовнішнього вигляду disguise; ~а масштабу зображення комп. zoom; молода ~а the rising generation; на зміну комусь to replace smb; несподівана ~а руху [розвитку] saltation; приходить на ~у (чому) succeed

змінений прикм. changed /'tʃeɪndʒd/; altered /'ɔːltəd/; replaced /rɪ'pleɪst/

~ погляд second thought; який може бути ~ transformable

змінний прикм. **1.** variable /'vɛəriəbl/; changing /'tʃeɪndʒɪŋ/ **2.** (несталий) unsteady /,ʌn'stedi/; varying /'vɛəriŋ/ **3.** (мінливий) unstable /,ʌn'steɪbl/

~ої довжини variable-length

змінюваний прикм. **1.** variable

/'veəriəbl/ 2. грам. inflected
/ɪn'flektɪd/

ЗМІНЮВАННЯ *с.* alteration
/,ɔ:ltə'reɪʃn/; change /tʃeɪndz/

ЗМІН|ЮВАТИ, ЗМІН|ЯТИ *дієсл.*
1. (*перев. дискретно*) alter *'ɔ:ltəʹ/:*
докорінно/трохи ~ити alter radically/
slightly; change */tʃeɪndz/:* ~ити оцінку/
формулювання change the grade/
wording; (*перев. неперервно*) vary
'veəri/ 2. (перетворювати) transform
/træns'fɔ:m/ 3. (думку, напрям тощо)
veer */vɪəʹ/ 4. (замінювати) replace*
/rɪ'pleɪs/ 5. (у діапазоні) range /reɪndz/

~ювати природу чогось transnature;
~ювати становище [ставлення]
backtrack

ЗМІНЮВАТИСЯ *дієсл.* **1.** change
/tʃeɪndz/: ~ на гірше/краще change
for the worse/ better; alter *'ɔ:ltəʹ/;*
vary *'veəri/ 2. (у чомусь) veer /vɪəʹ/:*
~ в поведінці veer round in conduct
3. (*замішувати один одного*) be*
changed */bi: tʃeɪndz/;* relieve one
another */rɪ'li:v wʌn ə'nʌðəʹ/;* док. un-
dergo* transformation */,ʌndə'gəʊ*
trænsfə'meɪʃn/

здатний ~ transformative; **здатність** ~
changeability

ЗМІСТ *ч.* **1.** content *'kɒntent/:* ~
і форма content and form; ~ курсу/
навчання/підготовки/роботи aca-
demic/learning/training/job content
2. (*книжки, твору*) contents *pl.*
'kɒntents/: ~ курсу/лекції contents
of a course/lecture; ~ розділу такий
the contents of the chapter are as
follows; короткий ~ the contents in
brief; передати короткий ~ тексту
give a summary of the contents of a

text **2.** (*перелік складових частин*
книги) table of contents */teɪbl əv*
'kɒntents/; index *'ɪndeks/ (pl. indi-*
ces 'ɪndɪsɪ:s/) **3.** (*суть, смисл*)
substance *'sʌbstəns/;* matter *'mætəʹ/*

ЗМІСТОВИЙ *прикм.* sense */sens/:* ~і
компоненти стандартів освіти sense
components of educational standards;
розбивати навчальний матеріал на
~і уривки divide the study material
into sense units

ЗМІСТОВНИЙ *прикм.* **1.** meaningful
'mi:nɪŋfl/: ~ий діалог meaningful
dialogue; instructive */ɪn'strʌktɪv/:*
~а лекція an instructive lecture;
informative */ɪn'fɔ:mətɪv/ 2. лог. (на*
протизвагу формальному) informal
/ɪn'fɔ:ml/ 3. (глибокий, ґрунтов-
ний) profound /prə'faʊnd/; serious
'sɪərɪəs/; substantial */səb'stænʃl/*

ЗМІСТОВНІСТЬ *ж.* **1.** meaningful-
ness *'mi:nɪŋfʊlnɪs/;* purposefulness
'pɜ:pəsʃʊlnɪs/ 2. (ґрунтовність)
substantiality */səb'stænʃələtɪ/*

ЗМІЦНЮВАННЯ, ЗМІЦНЕННЯ *с.*
strengthening *'streŋθənɪŋ/:* ~ дис-
ципліни strengthening of discipline;
reinforcing */,ri:ɪn'fɔ:siŋ/*

ЗМІЦНЮВАТИ *дієсл.* **1.** strengthen
'streŋθn/: ~ навчально-матеріальну
базу школи strengthen the physical
plant of a school; reinforce */,ri:ɪn'fɔ:s/;*
зміцнити свої позиції reinforce
one's positions 2. (стабілізувати)
consolidate */kən'sɒlɪdeɪt/:* ~ знання
учнів consolidate pupils' knowledge;
stabilize *'steɪbəlaɪz/*

ЗМІШАН|ИЙ *прикм.* **1.** mixed
'mɪkst/ 2. (з кількох інгредієнтів)
compounded */kəm'paʊndɪd/ 3. (з*

кількох сортів) blended /blendɪd/:
~e навчання blended learning
4. (різнорідний, строкатий) medley
/'medli/; diverse /daɪ'vɜ:s/

змішування с. 1. (різнорідних речовин) mixing /'mɪksɪŋ/; compounding /kəm'paʊndɪŋ/

2. (відтінків, кольорів) merging /'mɜ:dʒɪŋ/ 3. (понять) confusion /kən'fju:zɪŋ/; commixture /kə'mɪkstʃə/

змішувати дієсл. 1. (різнорідні речовини) mix (up) /mɪks (ʌp)/; compound /kəm'paʊnd/ 2. (різні сорти однієї речовини) blend /blend/ 3. (переплутувати) confuse /kən'fju:z/

змішуватися дієсл. mix /mɪks/; intermix /,ɪntə'mɪks/

зміщений прикм. displaced /dɪs'pleɪst/; dislocated /'dɪsləʊkeɪtɪd/; out of line /aʊt əv laɪn/

зміщення с. 1. (на відстань, у часі) displacement /dɪs'pleɪsmənt/; shift /ʃɪft/ 2. стат. bias /'baɪəs/

зміщувати дієсл. 1. (на відстань, у часі) displace /dɪs'pleɪs/; shift /ʃɪft/; remove /rɪ'mu:v/ 2. (зрушувати) dislodge /dɪs'lɒdʒ/

змога ж. 1. (зда́тність щось робити) possibility /,pɒsə'bɪləti/ 2. (сприятлива умова, обставина) opportunity /,ɒpə'tju:nəti US: ,ɒpə'tu:nəti/: давати комусь ~у give smb an opportunity 3. (зручна нагода) chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: не мати ~и have no chance [opportunity]

мати ~у (зробити щось) enable smb (to + inf.); не в змозі unable

змушувати дієсл. force /fɔ:s/: ~

когось [щось] до чогось force smb [smth] into smth; constrain /kən'streɪn/; compel /kəm'pel/; impel /ɪm'pel/

знав|ець ч. expert /'ekspɜ:t/: вважати себе ~цем set up oneself as an expert; judge /dʒʌdʒ/: він є тонким ~цем людського характеру he is a keen judge of character; master /'mɑ:stə US: 'mæstə/: ~ець англійської мови master of English

знайом|ий прикм. (відомий) familiar /fə'mɪliə/: ~ий приклад/спосіб/уривок familiar instance/way/passage; я ~ий зі змістом I am familiar with the contents

бути добре ~им із навчальним планом be well informed about the curriculum

знайомити дієсл. 1. introduce smb to /,ɪntrə'dju:s US: ,ɪntrə'du:s .. tə/: ~ дітей з оточуючим світом introduce children to the surrounding world 2. (із чимось) make* acquainted (with) /meɪk ə'kweɪntɪd (wɪð)/; initiate /ɪ'nɪʃieɪt/: ~ учня з основами граматики initiate a pupil into the elements of grammar 3. (з наказом, документом) acquaint smb with /ə'kweɪnt .. wɪð/

знайомитися дієсл. 1. get* to know /get tə nəʊ/ 2. (із чимось) acquaint oneself with /ə'kweɪnt .. wɪð/: ~ з даними acquaint oneself with the information 3. (оглядати пам'ятки культури тощо) see* /si:/'

побіжно ~ dip

знак ч. 1. (мітка, позначка) mark /mɑ:k/: ~ оклику/питання/рівності exclamation /interrogation/equal mark; розділові ~и грам. punctuation

marks; note /nəʊt/ **2.** (*сигнал*) sign /saɪn/: під ~ом under the sign; signal /'sɪgnəl/ **3.** (*символ*) symbol /'sɪmbl/

відмітний ~ cognizance; ~ **відношення** relator

знаменн|ий *прикм.* **1.** (*дуже важливий*) great /'greɪt/; memorable /'memərəbl/: ~а подія memorable event

2. (*значний*) significant /sɪg'nɪfɪkənt/

3. (*незвичайний*) remarkable /rɪ'mɑ:kəbl/

знаменувати *дієсл.* mark /mɑ:k/; signify /'sɪnɪfaɪ/; express /ɪk'spres/

знаний *прикм.* **1.** (*видатний*) prominent /'prɒmɪnənt/; outstanding /aʊt'stændɪŋ/; notable /'nəʊtəbl/

2. (*відомий раніше*) familiar /fə'mɪliə/: known /nəʊn/

знан|ня *с.* **1.** knowledge /'nɒlɪdʒ/: брак ~ь lack of knowledge; глибокі/поверхові/чудові ~ня *чогось* deep/superficial/excellent knowledge about [of] *smth*; жага ~ь thirst for knowledge; застосування ~ь application of knowledge; ~ня іноземних мов стає досить розповсюдженим knowledge of foreign languages is becoming rather common; оцінювання ~ь учнів appraisal [assessment, evaluation] of pupils' knowledge; продемонструвати/здобувати/накопичувати/поширювати ~ня demonstrate [show]/acquire [gain]/accumulate/communicate [disseminate] knowledge; закріплювати/поглиблювати *чиїсь* ~ня в *чомусь* consolidate/deepen *one's* knowledge of *smth*; поділитися з *кимось* своїми ~нями give *smb* the benefit of *one's* knowledge;

продемонструвати ~ня предмета demonstrate a knowledge of a subject; удосконалювати свої ~ня perfect [improve] *one's* knowledge; cognition /kɒg'nɪʃn/ **2.** (*майстерність*) know-how /'nəʊhaʊ/: ~ня, необхідні для виконання роботи the know-how to do the job **3.** (*навички*) acquirements /ə'kwaiəmənts/ **4.** (*вченість*) learning /'lɜ:nɪŋ/; scholarship /'skɒləʃɪp/

зі ~ням справи learnedly; **поверхові** ~ня cram; smattering; superficial knowledge

знаряддя *с.* tool /tu:l/; instrument /'ɪnstɹəmənt/; apparatus /æpə'rætəs/: гімнастичне ~ gymnastic [physical education] apparatus

знати *дієсл.* know* /nəʊ/: ~ потроху про все know a little of everything; ~ предмет до тонкощів know the subject in all its minutest details; я знаю, що він працює над цією темою I know him to work at this subject; have* a knowledge of /hæv ə 'nɒlɪdʒ əv/: добре ~ проблему have a good knowledge of the problem; be* acquainted (with) /bi: ə'kweɪntɪd (wɪð)/: добре ~ студентський колектив be intimately acquainted with the student body

добре ~ предмет be conversant with a subject; ~ **заздалегідь** foreknow

знатися *дієсл.* **1.** (*бути обізнаним у чомусь*) know* *smth* well /nəʊ .. wel/; be* known /bi: nəʊn/ **2.** (*розумітися на чомусь*) be* familiar with *smth* /bi: fə'mɪliə' wɪð/: ~ на предметі be familiar with a subject

знахідка *ж.* **1.** (*те, що знайдено*

нід час розшуку) discovery /di'sklʌvəri/;
finding /'faɪndɪŋ/ **2.** (*вдала*) a (happy)
find /ə ('hæpɪ) 'faɪnd/ **3.** (*прийом*)
innovation /,ɪnə'veɪʃn/

знаходження *с.* (*розв'язку*)
finding (out) /'faɪndɪŋ (aʊt)/

знаходити *дієсл.* **1.** find* (out)
/'faɪnd (aʊt)/: ~ хіби в чомусь find fault
with *smth*; інформацію можна знайти
в літературі the information is to be
found in literature **2.** (*відшукувати*)
discover /di'sklʌvəʃ/: ~ перспективних
учнів discover promising scholars;
seek* out /si:k aʊt/ **3.** (*загублене*)
retrieve /rɪ'tri:v/

знаходиться *дієсл.* **1.** be* found
/bi: faʊnd/ **2.** (*виявлятися*) be* discovered
/bi: di'sklʌvəd/

значення *с.* **1.** value /'vælju:/:
виховне ~ книжки educational
value of a book; довільне ~ arbitrary
value **2.** (*смісл*) meaning /'mi:nɪŋ/:
двоєке ~ doubled meaning; ~ слова
the meaning of a word; sense /sens/:
буквальне/переносне/точне ~ literal/
figurative/strict sense **3.** (*важливість*)
importance /ɪm'pɔ:tns/: надавати
надто великого ~ чомусь attach
undue importance to *smth*; significance
/sɪg'nɪfɪkəns/: набувати великого ~
acquire great significance

втрачати практичне ~ become
impracticable; **мати** ~ import: у цьому разі
це не має ~ in this case it doesn't import;
мати особливе ~ be of particular concern;
це має величезне ~ it matters much; **що
не має** ~ (*незначний*) of no account; of no
importance (для — for)

значити *дієсл.* mean /mi:n/; signify
/'sɪgnɪfaɪ/

значитися *дієсл.* be /bi:/: ~ у
списку be on the list; be mentioned
/bi: 'menʃnd/

значний *прикм.* **1.** (*великий*)
considerable /kən'sɪdərəbl/: ~а кількість
даних а considerable body of evidence;
~і досягнення [успіхи] considerable
achievements; це явище створює ~і
можливості для чогось the phenomenon
offers considerable possibilities for
smth; notable /'nəʊtəbl/: ~ий внесок
notable contribution **2.** (*важливий*)
significant /sɪg'nɪfɪkənt/: здійснювати
~ий вплив exercise significant influence
3. (*істотний*) appreciable /ə'pri:ʃəbl/
4. (*про частину чогось*) major
/'meɪdʒə/: ~а частина чогось а major
(pro)portion of *smth*

~ою **мірою** substantially; to great
[considerable] extent

значно *присл.* **1.** (*істотно*)
considerably /kən'sɪdərəblɪ/; much
/mʌtʃ/: цю проблему вирішити ~
важче this problem is much more
difficult to dispose of **2.** (*помітно*)
notably /'nəʊtəblɪ/: ~ вище notably
higher; noticeably /'nəʊtɪsəblɪ/
3. (*набагато*) (by) far /('baɪ) fa:/: ~
краще за всіх інших far the best of all

значущість *ж.* significance
/sɪg'nɪfɪkəns/; importance /ɪm'pɔ:tns/
зневага *ж.* disregard /,dɪsrɪ'gɑ:d/;
contempt /kən'tempt/

зневажати *дієсл.* **1.** (*ставитися
з презирством*) scorn /skɔ:n/; despise
/dɪ'spaɪz/ **2.** (*нехтувати*) neglect
/nɪ'glekt/; contemn /kən'tem/

зневажливий *прикм.* contemptuous
/kən'temptʃəs/; scornful /skɔ:nfl/
знецінювати *дієсл.* **1.** depreciate

/di'pri:fiət/ **2.** (девальвувати) devalue /di:'vælju:it/

знецінюватися дієсл. depreciate /di'pri:fiət/; become* devaluated /bi'kʌm di:'vælju:itid/

зниження с. **1.** lowering /'laʊəŋ/ **2.** (зменшення) reduction /ri'dʌkʃn/; decrement /'dekrɪmənt/: ~ продуктивності work decrement; drop /drɒp/ **3.** (температури тощо) lowering **4.** (рівня шуму тощо) abatement /ə'beɪtmənt/

~ вартості depreciation; ~ собівартості продукції cost reduction

знижувати дієсл. **1.** (опускати) bring* down /brɪŋ daʊn/; lower /'laʊə/: ~ вимоги lower requirements **2.** (зменшувати) reduce /ri'dju:s US: ri'du:s/: ~ споживання електроенергії reduce energy consumption; ~ тиск reduce pressure; decrease /di'kri:s/ **3.** (тон) deepen /di:pn/ **5.** (послаблювати) depress /di'pres/ ~ інтенсивність роботи slacken

знижуватися дієсл. **1.** (опускатися) go* down /gəʊ daʊn/; descend /di'send/ **2.** (зменшуватися) fall* /fɔ:l/; be* reduced /bi: ri'dju:st (US: ri'du:st)/ **3.** (про звук тощо) deepen /di:pn/ **4.** (менишати, спадати) wither /'wɪðə/

зникати дієсл. **1.** disappear /,dɪsə'piə/: ця відмінність ~ла this distinction disappeared; vanish /'væniʃ/ **2.** (про зображення тощо) fade /feɪd/: поступово ~ати fade away **3.** (на тлі чогось чи за горизонтом) immerge /i'mɜ:dʒ/

~ати з поля зору sink; що зникає vanishing

зникнення с. disappearance /,dɪsə'piərəns/ **2.** (зображення тощо) fadeaway /'feɪdəweɪ/

знищення с. **1.** (руйнування) destruction /di'strʌkʃn/; abolition /,æbə'lɪʃn/ **2.** (повне) annihilation /ə'naɪə'leɪʃn/ **3.** (винищування) extermination /ɪk'stɜ:mi'neɪʃn/ **4.** (нейтралізація, компенсація) cancellation /,kænsə'leɪʃn/ **5.** (спустошення) ravage /'rævɪdʒ/ **6.** (стирання) obliteration /ə'blɪtə'reɪʃn/

знищувати дієсл. **1.** (щось) destroy /di'strɔɪ/ **2.** тж перен. crush /krʌʃ/; eliminate /ɪ'limɪneɪt/ **3.** (повністю) annihilate /ə'naɪəleɪt/ **4.** (зносити) demolish /di'mɒlɪʃ/ **5.** (нейтралізувати, компенсувати) cancel (out) /'kænsəl (aʊt)/

знямати дієсл. **1.** (у різн. знач.) take* off [down, away] /teɪk ɒf (US: ə:f) [daʊn, ə'weɪ/ **2.** (відтворювати) make* /meɪk/: ~ копію make a copy **3.** перен. remove /ri'mu:v/: зняти предмет із навчального плану remove a subject from the curriculum; withdraw /wɪð'drɔ:/: ~ свою пропозицію withdraw one's motion

~ напруження calm tensions; зняти з розгляду exclude from consideration

знімок ч., (фотографія, фото, світлина) photograph /'fəʊtəgrɑ:f US: 'fəʊtəgræf/; still picture /stɪl 'pɪkʃə/

миттєвий ~ (динамічного зображення) shot; **рентгенівський** ~ roentgenogram; X-ray photograph

знов(у) присл. **1.** again /ə'gen/: давайте ~ розглянемо всі доводи let's

go through the arguments again; once more /wʌns mɔː/; over /'əʊvə/; ~ i ~ сумніватися в цінності своєї роботи doubt over and over again the merits of one's work; back /bæk/ **2.** (наново) anew /ə'nju: US: ə'nu:/; afresh /ə'frefʃ/: почати знову start afresh

зобов'язан|ий *прикм.* **1.** oblige (to) /ə'blaɪdʒ tə/ **2.** (комусь за щось) under obligation to smb /'lʌndəʳ 'ɒblɪ'geɪʃn tə/; indebted to smb for smth /ɪn'detɪd tə .. fə/

ми ~і це зробити it is our duty to do it; we must do it

зобов'язання *с.* **1.** obligation /'ɒblɪ'geɪʃn/: виконувати ~ fulfil [carry out] one's obligations **2.** (обіцянка) engagement /ɪn'geɪdʒmənt/: виконувати свої ~ meet one's engagement

зобов'язу|вати *дієсл.* oblige /ə'blaɪdʒ/: закон ~є батьків віддавати дітей до школи the law obliges parents to send their children to school; engage /ɪn'geɪdʒ/: bind* /baɪnd/

зображен|ня *с.* **1.** *опт.* image /'ɪmɪdʒ/: відбите ~ня reflected image **2.** (на екрані, фотовідбиток) picture /'pɪktʃə/: тека ~ь picture library; video /'vɪdɪəʊ/ **3.** (вид, проекція) view /vju:/

відтворювати ~ reflect

зображувати, зображати *дієсл.* **1.** (графічно) depict /dɪ'pɪkt/: show /ʃəʊ/ **2.** (ілюструвати) illustrate /'ɪləstreɪt/: picture /'pɪktʃə/ **3.** (відтворювати в художніх образах) portray /pɔː'treɪ/ **4.** (показувати на схемі тощо) indicate /'ɪndɪkeɪt/

~ пунктиром stipple; ~ схематично sketch

зображуватися, зображатися *дієсл.* **1.** be* depicted /bi: dɪ'pɪktɪd/; be* pictured /bi: 'pɪktʃəd/ **2.** (подаватися) be* represented /bi: ,reprɪ'zentɪd/

~ у вигляді чогось appear as smth

зовні *присл.* **1.** exteriorly /ɪk'stɪəriəli/; on the outside /ɒn ði: ,aʊt'saɪd/ **2.** (за межами чогось) outside /,aʊt'saɪd/ **3.** (на зовнішній вигляд) outwardly /'aʊtwədli/

зовнішн|ий *прикм.* **1.** outer /'aʊtə/; зв'язки та відношення ~ього світу connections and relations of the outer world; outside /,aʊt'saɪd/: ~ий вплив outside influence; outward /'aʊtwəd/: ~і умови outward conditions; external /ɪk'stɜːnl /: ~є тестування external testing; ~ий подразник *псих.* external stimulus **2.** (іноземний) foreign /'fɔrən US: 'fɔːrən/: ~я політика foreign policy **3.** (про вигляд) visual /'vɪʒʊəl/

за ~ім виглядом in appearance; ~є середовище surroundings; environment; ~ий бік exteriority; ~ий вигляд appearance; exterior; outward

зовнішність *ж.* exterior

/ɪk'stɪəriə/; appearance /ə'prɪərəns/

зовсім *присл.* quite /kwaɪt/: я вас ~ не розумію I don't quite understand you; entirely /ɪn'taɪəli/: ~ інша справа an entirely different matter; very /veri/: це ~ інша ситуація it is a very unusual situation; totally /'təʊtəli/: ~ неприйнятний totally unacceptable

~ не те nothing of the kind; не ~ так not exactly

зокрема *присл.* **1.** (окремо) separately /'sepəreɪtli/; apart /ə'pɑ:t/;

particularly /pə'tɪkjələ'li/: загалом і ~ generally and particularly; in particular /ɪn pə'tɪkjələ'li/ **2.** (вживається для підкреслення чогось з-поміж однотипного) specifically /spə'sɪfɪkəli/; among their number /ə'mʌŋ ðeər 'nʌmbər/

зон|а ж. 1. (простір, територія) zone /'zəʊn/: приміська ~а suburban zone; area /'eəriə/ **2.** (діапазон, смуга) band /bænd/; range /'reɪndʒ/ **3.** (охоплення, зона дії) coverage /'klʌvərɪdʒ/

поділений на ~и zonate; zonated;
розділяти на ~и zone

зональний прикм. zonal /'zəʊnəl/;
zone /zəʊn/

зоологічний прикм. zoological
/zəʊə'lɒdʒɪkəl/

зоологія ж. zoology /zəʊ'plɒdʒi/

зоров|ий прикм. visual /'vɪʒʊəl/:
~а пам'ять/уява visual memory/
conception; ~е чуття visual perception;
розвивати ~ву пам'ять develop visual
memory; тест на ~у пам'ять visual
retention test; optical /'ɒptɪkəl/: ~е
відчуття optical sensation

метод ~ої наочності sight method

зосереджен|ий прикм. concentrated
/'kɒnsntreɪtɪd/: ~а увага con-
centrated attention

зосередженість|ь ж. concentration
/kɒnsn'treɪʃn/: вам треба читати цю
книгу з усією ~ю the book will need
all your concentration

~ь на зовнішніх предметах extro-
version

зосереджувати дієсл. **1.** con-

centrate /'kɒnsntreɪt/ **2.** (думки, увагу)
concentrate; focus /'fəʊkəs/: ~ увагу
на чомусь focus attention on smth; be
intent on smth

зосереджуватися дієсл. **1.** centre
(амер. center) /'sentəʃ/: centralize
/'sentrəlaɪz/ **2.** (на чомусь) concentrate
(on, upon) /'kɒnsntreɪt (ɒn, ə'pɒn)/:
~ на головному concentrate on the
essentials; ~ на питанні concentrate
on a subject

зошит ч. notebook /'nəʊtbʊk/: ~
для вправ notebook for exercises;
copy-book /'kɒpɪbʊk/

зразков|ий прикм. model /'mɒdl/:
~а відповідь/дисципліна/поведінка/
школа model answer/discipline/
behaviour (амер. behavior)/school; ~а
організація праці model organization
of labour (амер. labor); exemplary
/ɪg'zempləri/: ~ий порядок exemplary
order

зраз|ок ч. 1. (взірець) sample
/sɑ:mpl US: sæmpl/: типовий
~ок standard sample **2.** (норма,
стандарт) standard /'stændəd/
3. (дослідний) specimen /'spesɪmɪn/:
прекрасний ~к a fine specimen;
prototype /'prəʊtətaɪp/; cast
/kɑ:st US: kæst/ **4.** (для виставки)
exhibit /ɪg'zɪbɪt/ **5.** (модель) model
/'mɒdl/: промисловий ~ок industrial
model **6.** (приклад) example
/ɪg'zempl/: брати за ~ок imitate
[follow] the example

згідно з цим ~ком thereafter; ~ки
реальних об'єктів realia

зразу присл. **1.** (за один раз) all

at once /ɔ:l ət wʌns/ **2.** (*негайно*) immediately /i'mi:diətli/: він ~ зрозумів, що зробив помилку it struck him immediately that he had made a blunder; instantly /'instəntli/; straight away [off] /streit ə'wei [ɒf US: ɔ:f]/

зрештою присл. **1.** (*врешті*) finally /'faɪnəli/; after all /'a:ftə ɔ:l/: ~ ми були праві we were right after all **2.** (*а втім*) however /haʊ'evə/; though /ðəʊ/

зрив ч. **1.** (*невдача*) failure /'feɪljə/ **2.** (*планів*) frustration /frʌ'streɪʃn/

нервовий ~ nervous collapse

зривати дієсл. **1.** (*відривати*) tear* off /tiə ɒf (US: ɔ:f)/; break* /breɪk/ **2.** (*порушувати нормальний режим*) break* down /breɪk daʊn/; upset* /,ʌp'set/; disturb /di'stɜ:b/ **3.** (*плани тощо*) frustrate /frʌ'streɪt US: 'frʌstreɪt/ **4.** (*перешкоджати здійсненню чогось*) upset* /,ʌp'set/

зрівноважувати дієсл. balance /'bæləns/; place [put*] smth in equilibrium with smth /pleɪs [pʊt] .. in ,i:kwi'libriəm wɪð/; equilibrate /,i:kwi'laɪbreɪt/; weigh up /wei ʌp/

зрівнювати дієсл. **1.** (*робити рівним із кимось/чимось*) equalize /'i:kwəlaɪz/; level /'levl/; make* equal /meɪk 'i:kwəl/ **2.** (*вирівнювати щось*) even /i:vən/; smooth /smu:ð/

зрідка присл. **1.** rarely /'reəli/; seldom /'seldəm/ **2.** (*іноді, часом*) from time to time /frəm taɪm tə taɪm/; now and then /naʊ ənd ðen/

зроблений прикм. done /dʌn/; made /meɪd/; fabricated /'fæbrɪkeɪtɪd/

зрозумілий прикм. **1.** (*доступний для сприймання*) intelligible /ɪn'telɪdʒəbl/: ~е пояснення intelligible explanation; understandable /,ʌndə'stændəbl/: зробити матеріал ~им для учнів make the material understandable to the pupils **2.** (*дохідливий*) legible /'ledʒəbl/; straightaway /'streɪtəweɪ/ **3.** (*збагненний*) apprehensible /,æprɪ'hensəbl/; conceivable /kən'si:vəbl/ **4.** (*ясний*) clear /klɪə/: значення слова є ~им the meaning of the word is clear; lucid /'lu:sɪd/: ~е пояснення lucid explanation; comprehensible /,kɒmprɪ'hensəbl/: зрозумілий лише для фахівців comprehensible only to specialists

робити ~им put across; *щось само собою* ~е a matter of course

зрозуміло присл. **1.** intelligibly /ɪn'telɪdʒəbli/ **2.** (*ясно*) clearly /'klɪəli/: ~, що це твердження є правильним it is clear that the statement is correct **3.** (*просто, відверто*) plainly /'pleɪnli/ **4.** (*вставне сл.*) of course /əv kɔ:s/; naturally /'nætʃrəli/

зрозуміти дієсл. **1.** (*сприйняти розумом*) understand* /,ʌndə'stænd/: ви всі повинні це ~ it is necessary for all of you to understand that; comprehend /,kɒmprɪ'hend/; grasp /gra:sp US: græsp/ **2.** (*збагнути*) conceive /kən'si:v/ **3.** (*усвідомити*) realize /'rɪəlaɪz/: важливо, щоб усі

~ли it is important that everyone should realize

зростання *с.* **1.** (*процес*) growing up /'grəʊŋ ɫp/ **2.** (*явище*) growth /grəʊθ/ **3.** (*збільшення в обсязі*) expansion /ɪk'spæŋʃn/ **4.** (*про число, кількість*) increase /'ɪnkri:s/: темп ~ rate of increase **5.** (*підвищення*) rise /raɪz/ **6.** (*приріст*) increment /'ɪŋkrəmənt/ **7.** (*поширювання*) expansion /ɪk'spæŋʃn/ **8.** (*удосконалювання, розвиток*) development /dɪ'veləpmənt/

зроста|ти *дієсл.* **1.** grow* /grəʊ/: його вплив ~в his influence grew **2.** (*збільшуватися*) increase /ɪn'kri:s/: ~ти за експоненційним/лінійним законом increase exponentially/linearly; rise* /raɪz/; enhance /ɪn'hɑ:ns US: ɪn'hæns/

що ~є increasing

зручн|ий *прикм.* **1.** (*для дії*) suitable /'su:təbl/; convenient /kən'vi:njənt/: ~ий критерій/розклад convenient criterion/time-table **2.** (*для почуттів і відчуттів*) comfortable /'kʌmfətəbl US: 'kʌmfərtəbl/

~ий для користувача user-friendly **зручн|ість** *ж.* (*підхожість*) convenience /kən'vi:njəns /: для ~ості for convenience; for convenience's sake

~ість і простота в користуванні usability

зручно *присл.* **1.** conveniently /kən'vi:njəntli/ **2.** (*близько*) bain /beɪn/ **3.** *безособ.* it is comfortable /ɪt ɪz 'kʌmfətəbl (US: 'kʌmfərtəbl)/; it

is convenient /ɪt ɪz kən'vi:njənt/: між іншим, ~ввести наступні скорочення incidentally, it is convenient to introduce the following abbreviations

зрушення *с.* **1.** displacement /dɪs'pleɪsmənt/; shifting /'ʃɪftɪŋ/ **2.** (*соціальне*) upheaval /ʌp'hi:vəl/ **3.** *перен. (позитивне)* improvement /ɪm'pru:vmənt/: помітне ~ (у роботі тощо) noticeable improvement

зрушувати *дієсл.* **1.** (*з місця*) move /mu:v/; shift /ʃɪft/; dislodge /dɪs'lədʒz/; draw* /drɔ:/ **2.** (*надавати руху*) impel /ɪm'pel/

зумовлен|ий *прикм.* **1.** stipulated /'stɪpjəleɪtɪd/; specified /'spesɪfəɪd/; conditioned /kən'dɪʃənd/ **2.** (*причиною*) brought about /brɔ:t ə'baʊt/; due to /dju: (US: du) tə/; given /gɪvn/

бути ~им чимось occur through [because of] *smth*; be caused by *smth*

зумовлювати *дієсл.* **1.** condition /kən'dɪʃn/ **2.** (*спричиняти*) cause /kɔ:z/: ~ хибне розуміння cause misunderstanding; call forth /kɔ:l fɔ:θ/ **3.** (*впливати з чогось*) result in /rɪ'zʌlt ɪn/ **4.** (*впливати на щось*) influence /'ɪnfluəns/ **5.** (*визначати*) determine /dɪ'tɜ:mɪn/: ~ вибір determine the choice

зумовлюватися *дієсл.* be* conditioned (by) /bi: kən'dɪʃnd (baɪ)/

зупинення *с.* **1.** stopping /'stɒpɪŋ/: вимушене/випадкове ~ forced/random stopping **2.** (*завершення*) termination /,tɜ:mɪ'neɪʃn/

зупинка *ж.* **1.** (у дії) halt

/hɔ:lt/; stop /stɒp/: вимушена ~ involuntary stop; standstill /'stændstil/
2. (затримка) stoppage /'stɒpɪdʒ/
3. (перерва) intermission /,ɪntə'mɪʃn/
 pause /pɔ:z/ **4.** (раптова) pull-up /pʊl'ʌp/ **5.** (тимчасове перебування десь) stop-off /stɒp ɒf (US: ɔ:f)/; stay /steɪ/

зупиняти дієсл. **1.** (пух) arrest /ə'rest/; bring* smth to a stop [standstill] /brɪŋ .. tə ə stɒp ['stændstil]/ **2.** (когось) stop /stɒp/ **3.** (тимчасово, вимушено) halt /hɔ:lt/ **4.** (просування, хід чогось) arrest /ə'rest/ **5.** (чуюсь дію) check /tʃek/ **6.** (погляд, увагу тощо) fix /fiks/

зупин|ятися дієсл. **1.** (переставати щось робити) stop /stɒp/: він на цьому не ~ився he did not stop there; leave* off /li:v ɒf (US: ɔ:f)/: на чому ми ~илися минулого разу? where did we leave off last time? **2.** (на питанні, темі) address /ə'dres/: у цій лекції я ~юся на двох питаннях there are two questions of which I will address myself in this lecture; (докладно) dwell /dwel/: ~ятися на важких місцях у тексті dwell on the difficulties of the text; ми докладно ~имося на цьому предметі we'll dwell upon the subject

зусилля с. **1.** effort /'efət/: об'єднувати ~ combine efforts; спільними ~ми by common effort(s); fetch /fetʃ/; endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəʃ/; exertion /ɪg'zɜ:ʃn/: вимагати великих зусиль

від учнів demand great exertion of pupils; напружене розумове ~ keen intellectual exertion **2.** (сила) force /fɔ:s/ **3.** (напруження) stress /stres/

докладати всіх зусиль do one's possible/best

зустріч ж. meeting /'mi:tɪŋ/: ~ із випускниками meeting with alumni; організувати/проводити ~ arrange/hold a meeting

зустрічати дієсл. meet* /mi:t/: зустріти у книзі фразу meet a phrase in a book

зустрічатися дієсл. meet* (with) /mi:t (wɪð)/: ~ з непередбаченими обставинами meet unexpected developments; ~ з труднощами meet with difficulties

зустрічн|ий прикм. **1.** (проти-лежного напрямку) contrary /'kɒntrəri US: 'kɒntrəri/: ~а пропозиція contrary proposition **2.** (зворотний, протилежний) opposite /'ɒpəzɪt/: ~ий напрям opposite direction; counter /kaʊntəʃ/

зчитування с. **1.** reading /'ri:dɪŋ/; read-out /ri:d aʊt/; sensing /'sensɪŋ/: ~ знаків character sensing **2.** (з магнітного носія) playback /'pleɪbæk/

зчитувати дієсл. read* (out) /ri:d (aʊt)/: ~ дані з комп'ютера read data out of a computer

з'являтися дієсл. **1.** appear /ə'pɪə/: ~ в порядку денному appear on the agenda; оповідання з'явилося в газеті the story appeared in the

newspaper; make* *one's* appearance /meɪk .. ə'pɪərəns/ **2.** (як результат чогось) emerge [result] from /ɪ'mɜːdʒ [rɪ'zʌlt] frəm/; come* out of /kʌm aʊt əv/; spring* /sprɪŋ/: у нас з'явилася надія hope sprang within us; turn up /tɜːn ʌp/

з'ясований прикм. **1.** (пояснений) cleared /'kliəd/; clarified /'klærɪfaɪd/ **2.** (встановлений) found out /faʊnd aʊt/; ascertain /,æ sə'teɪn/ **3.** (погоджений) agreed /ə'grɪːd/

з'ясовування с. **1.** (прояснювання) elucidation /ɪ,lʊːsɪ'deɪʃn/: ~ умов і обставин, за яких протікає процес навчання an elucidation of conditions and circumstances in which a studying process is acting; clearing up /'kliəriŋ ʌp/; clarification /,klærɪfɪ'keɪʃn/ **2.** (встановлювання) ascertaining /,æ sə'teɪnɪŋ/: ~ поглядів ascertaining of opinions; ascertainment /,æ sə'teɪnmənt/: ~ фактів ascertainment of facts; examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/

з'ясовувати дієсл. **1.** (роз'яснювати) elucidate /ɪ'lʊːsɪdeɪt/: ~ проблему elucidate a problem; clear (up) /kliə (ʌp)/: з'ясувати непорозуміння clear up a misunderstanding; ~ питання clear the matter up; clarify /'klærɪfaɪ/ **2.** (установлювати) ascertain /,æ sə'teɪn/: ~ істину ascertain the truth; establish /ɪ'stæblɪʃ/: ~ деякі дані establish certain data **3.** (авторство) authenticate /ɔː'θɒntɪfɪkeɪt/ **4.** (вишукувати) spear out /'spiəʊ aʊt/

5. (розв'язувати) settle /setl/: ~ важкі та сумнівні питання settle points of difficulty and doubt

з'ясовуватися дієсл. **1.** (прояснитися) become* clarified /bɪ'kʌm 'klærɪfaɪd/ **2.** (виявлятися – в безособ. реченнях) turn out /tɜːn aʊt/: з'ясувалося, що.. it turned out that...; be* found out /biː faʊnd aʊt/

і спол., част. (після голосного й) **1.** (єднальний спол.) and /ænd/: і take інше and so forth; and so on **2.** (також) too /tu:/: і в цьому випадку in this case too **3.** (при заперечуванні) either /'aɪðə/: і я не знаю I don't know either; neither /'naɪðə/ US: 'ni:ðə/: не освічений і не ввічливий neither educated nor polite

і ... і both ... and: і викладачі, і студенти прийшли на збори both the teachers and the students came to the meeting

ігнорування с. defiance /dɪ'faɪəns/: ~ резолюції defiance of a resolution

ігнорувати дієсл. **1.** ignore /ɪg'nɔ:/: ~ об'єктивні закони природи ignore objective natural laws

2. (не звертати уваги) disregard /,dɪsrɪ'gɑ:d/: ~ загальноприйняті норми disregard generally recognized norms **3.** (нехтувати) neglect /nɪ'glekt/: ~ сучасне мистецтво neglect modern art; skip /skɪp/: ~ [прогулювати] уроки skip school

іграшка ж. toy /tɔɪ/: оригінальна ~ ingenious toy

іграшковий прикм. toy /tɔɪ/: ~а залізниця toy railway

ігровий прикм. (призначений для ігор) play(ing) /'pleɪ(ɪŋ)/: ~а терапія play therapy; ~ий майданчик playing ground; ~ий метод method of play; ~ий центр play centre (амер. center); планування ~ої активності дошкільнят planning of play activities for preschoolers

ідеал ч. ideal /aɪ'diəl/: високий/недосяжний ~ high [lofty]/unattainable ideal; національний виховний ~ national educating ideal; досягти ~у attain ideals; знайти свій ~ find one's ideal

відповідно до ~ів ideally

ідеалізм ч. філос. idealism /aɪ'diəlɪzəm/: абсолютний/гносеологічний/психологічний ~ absolute/epistemological / psychological idealism

ідеалізація ж. idealization /aɪ'diələɪ'zeɪʃn/: само~ self-idealization

ідеалізований прикм. idealized /aɪ'diələɪzɪd/: ~а проблема idealized problem

ідеалізувати дієсл. idealize /aɪ'diələɪz/

ідеалістичний прикм. idealistic /aɪ'diə'lɪstɪk/

дотримуватися ~их поглядів idealize; **ідеалістичний підхід** idealism

ідеальний прикм. **1.** ideal /aɪ'diəl/: ~а відповідність/можливість ideal congruence/ chance; ~і умови ideal conditions **2.** (про модель тощо) idealistic /aɪ'diə'lɪstɪk/

ідеальність ж. ideality /,aɪdɪ'æltɪ/ **ідеально** присл. ideally /aɪ'diəli/: ~ підходить для чогось be ideally suited for smth

ідейний прикм. (ідеологічний) ideological /,aɪdɪə'lɒdʒɪkl/: ~о-виховна робота ideological and educational work

ідентифікація ж. identification /aɪ,dentɪfɪ'keɪʃn/: ~ повідомлень/факторів message/factor identification

ідентифікувати дієсл. identify /aɪ'dentɪfaɪ/

ідентичний прикм. identical /aɪ'dentɪkl/: цей метод є ~ий описаному вище the method is identical with that described above

ідентичність ж. identity /aɪ'dentətɪ/: ~ его псих. ego identity; самобуття ~ separate identity

ідентично присл. identically /aɪ'dentɪkli/

ідеограма ж. (письмовий знак, що передає певне поняття) ideogram /'ɪdɪəgrəm/; ideograph /'ɪdɪəgrɑ:f/

ідеографічний прикм. ideographic(al) /,ɪdɪəʊ'græfɪk(l)/

ідеографія ж. ideography /'ɪdɪəgræfi/

ідеолог ч. ideologist /,aɪdɪ'plɒdʒɪst/

ідеологічний прикм. ideological /,aɪdɪə'lɒdʒɪkl/ ~ий ґрунт ideological soil

ідеологія *ж.* ideology /,aɪdɪ'ɒlədʒi/: панівна ~я mainstream ideology

ідеомоторний *прикм.* ideomotor /,aɪdɪə'məʊtəʃ/: ~ акт (*перехід від думки про рух м'язів до реального руху*) ideomotor act

іде|я *ж.* 1. idea /aɪ'diə/: безглузда/панівна/чудова ~я senseless/prevaling [prevalent, dominant]/ splendid idea; ~ї, які [що] втілюють технологічний прогрес the ideas that embody technological progress; подати комусь ~ю give smb an idea; пропонувати нові ~ї suggest new ideas (of); ми були вимушені відмовитися від цієї ~ї we had to give up the idea 2. (*уявлення*) apprehension /,æprɪ'hensɪn/

виношувати [формувати] ~ю ideate; **відданий** ~ї committed; **за ~єю** in idea; in accordance with; **здатність формувати і сприймати** ~ї ideation

ідіом|а *ж.* idiom /'ɪdɪəm/: найточніший переклад ~и the nearest translation of an idiom

ідіоматичний *прикм.* idiomatic(al) /,ɪdɪə'mætɪk(ɪ)/: ~ зворот idiom; idiomatic(al) expression

ієрархічний *прикм.* hierarchical /,haɪə'rɑ:kɪk(ɪ)/; hierarchy /'haɪərə:kɪ/

ієрархічність *ж.* hierarchy /'haɪərə:kɪ/: ~ у науковому світі academic hierarchy

ієрархі|я *ж.* hierarchy /'haɪərə:kɪ/: ~я навичок/цілей habit/target hierarchy

соціальна ~я social ranking

із *прийм.* from /frəm/; *див. з*

ізолюван|ий *прикм.* 1. isolated

/'aɪsəleɪtɪd/ 2. (*окремий*) separate /'seprət/

ізолювати *дієсл.* isolate /'aɪsəleɪt/: ~ від усього світу isolate from the whole world 2. (*хворого*) quarantine /'kwɒrənti:n US: 'kwɔ:rənti:n/

ізолятор *ч.* (*у гуртожитку тощо*) isolation room /,aɪsə'leɪʃn ru:m/

ізоляція *ж.* 1. isolation /,aɪsə'leɪʃn/ 2. *мед.* quarantine /'kwɒrənti:n US: 'kwɔ:rənti:n/

ілюзі|я *ж.* illusion /ɪ'lu:ʒn/: ~ї сприйняття *псих.* illusions of perception

ілюзорн|ий *прикм.* illusive /ɪ'lu:sɪv/: ~а схожість illusive sameness; illusory /ɪ'lu:səri/

ілюзорність *ж.* illusiveness /ɪ'lu:sɪvnɪs/

ілюстративний *прикм.* illustrative /'ɪləstrətɪv US: ɪ'lɪstrətɪv/: ~ матеріал illustrative material

ілюстраці|я *ж.* 1. у *різн. знач.* illustration /,ɪlə'streɪʃn/: кольорова ~я colour (*амер.* color) illustration

2. (*пояснювальне зображення*) picture /'pɪktʃəʃ/: підписи до ~й picture captions

ілюстрований *прикм.* illustrated /'ɪləstreɪtɪd/: ~ словник illustrated dictionary

ілюструвати *дієсл.* illustrate /'ɪləstreɪt/: ~ щось малюнками/слайдами/цитатами illustrate smth with pictures / slides / quotations

іманентний *прикм.* (*внутрішньо притаманний предмету або явищу*) immanent /'ɪmənənt/

іманентність *ж.* immanence /'ɪmənəns/; immanency /'ɪmənənsɪ/

іменований *прикм.* denominated

/di'nɒmineɪtɪd/; named /neɪmd/

іменувати дієсл. denominate /di'nɒmineɪt/; name /neɪm/

іменуватися дієсл. be called [named] /bi:kə:ld [neɪmd]/

імітатор ч. imitator /'ɪmɪteɪtə/; mimic /'mɪmɪk/

імітаційний прикм. imitation /,ɪmɪ'teɪʃn/; imitative /'ɪmɪtətɪv/: діалоговий метод в ~ому моделюванні dialogue method in imitative simulation

~а підготовка кадрів simulation training; ~е моделювання simulation

імітація ж. 1. (рез. процесу імітування) imitation /,ɪmɪ'teɪʃn/

2. (нідробка) imitation /,ɪmɪ'teɪʃn/; substitute /'sʌbstɪtju:t US: 'sʌbstɪtu:t/

3. (моделювання, відтворювання процесу) simulation /,sɪmjə'leɪʃn/

імітування с. 1. imitating /,ɪmɪ'teɪɪŋ/; mimicking /'mɪmɪkɪŋ/

2. (моделювання, відтворення процесу) simulation /,sɪmjə'leɪʃn/

імітувати дієсл. 1. (наслідувати) imitate /'ɪmɪteɪt/: ~ рухи imitate movements; mimic /'mɪmɪk/

2. (нідробляти під щось) imitate /'ɪmɪteɪt/ 3. (моделювати процес або систему) simulate /'sɪmjəleɪt/: ~ польові умови simulate field conditions

імовірний прикм. 1. probable /'prɒbəbl/: ~е пояснення probable explanation 2. (можливий) apt /æpt/; possible /'pɒsəbl/

імовірнісний прикм. probability /,prɒbə'bɪlətɪ/: ~ простір probability space; probabilistic /,prɒbə'bɪləstɪk/

імовірність ж. probability

/,prɒbə'bɪlətɪ/; likelihood /'laɪklɪhəd/

імовірно присл. 1. probably /'prɒbəbli/: ви, ~, не знаєте, що ... you probably don't know that ...

2. (можливо) possibly /'pɒsəbli/; presumably /prɪ'zju:məbli/

імператив ч. imperative /ɪm'perətɪv/: категоричний ~ categorical imperative

імперативний прикм. imperative /ɪm'perətɪv/: імперативний тон imperative tone

імпровізація ж. improvisation /,ɪmprəvaɪz'eɪʃn US: ,ɪmprəvɪz'eɪʃn/

імпровізований прикм. improvised /'ɪmprəvaɪzd/; extempore /ek'stempəri/: ~а промова an extempore speech

імпровізувати дієсл. improvise /'ɪmprəvaɪz/

імпульс ч. 1. (у різн. знач.) impulse /'ɪmpʌls/: нервові ~и nerve impulses 2. (внутрішнє спонукання до якоїсь дії) urge /z:dʒ/: ~ до творчості creative urge

імпульсивний прикм. impulsive /ɪm'pʌlsɪv/: ~а дія impulsive action

імпульсивність ж. impulsiveness /ɪm'pʌlsɪvnɪs/

імунізація ж. immunization /,ɪmjənaɪ'zeɪʃn US: ,ɪmjəni'zeɪʃn/

імунітет ч. immunity /ɪ'mju:nətɪ/: набутий ~ acquired immunity

мати ~ be immune (from)

ім'я с. 1. name /neɪm/ 2. перен. reputation /,repjə'teɪʃn/: учений зі світовим ~м a scientist of world reputation

інакомислення *с.* dissent /dɪ'sent/
інакше *спол.* **1.** (а то) or /ɔ:/: ви повинні стримувати себе, ~ ніколи не закінчите цю роботу you must pull in or your work will never end **2.** *присл.* (по-іншому) otherwise /'ʌðəwaɪz/: думати ~ було б помилкою to think otherwise would be a mistake; differently /'dɪfrəntli/: хто переклав це ~? has anyone translated it differently?; in a different way /ɪn ə 'dɪfrənt weɪ/

~ **кажучи** in other words; **так чи** ~ anyhow

інвалід *ч.* invalid /'ɪnvəlɪd/; disabled /dɪs'eɪbld/: зручності для ~ів (у конструкціях споруд тощо) access for the disabled; інклюзивне навчання для дітей-~ів (з обмеженими фізичними та розумовими здібностями) inclusive education for disabled children

інваріантний *примк.* invariant /ɪn'veəriənt/: ~е значення invariant meaning; ~ий компонент навчального плану invariant component of curriculum

інваріантність *ж.* invariance /ɪn'veəriəns/

інвентар *ч.* (обладнання) equipment /ɪ'kwɪpmənt/: спортивний ~ sports equipment

інвентаризувати *дієсл.* take inventory /teɪk 'ɪnvəntɪ (US: 'ɪnvəntɔ:ri)/; take stock (of) /teɪk stɒk (əv)/

інвестиційний *примк.* investment /ɪn'vestmənt/

інвестиція *ж.* (capital) investment /('kæpɪtl) ɪn'vestmənt/: бюджетні/державні/закордонні ~і

budgetary/state/foreign investment(s); інтелектуальні ~і intellectual investments; ~і в людський потенціал [капітал] human investment(s)

інвестований *примк.* invested /ɪn'vestɪd/; vested /'vestɪd/

інвестор *ч.* investor /ɪn'vestəʃ/

інвестування *с.* investment /ɪn'vestmənt/; investing /ɪn'vestɪŋ/

~ **капіталу** employment of capital

інвестувати *дієсл.* invest /ɪn'vest/

інгредієнт *ч.* ingredient /ɪn'grɪ:diənt/

індекс *ч.* **1.** index /'ɪndeks/ (*pl.* indices /'ɪndɪsɪ:z/): буквенний

[літерний]/верхній/змінний ~ letter/upper/running index; ~ розвитку людського потенціалу Human Development Index (*скор.* HDI); ~

рядка/стовпчика row/column index; ~ цитованості citation index

2. (*верхній*) superscript /,su:pə'skript/; (*нижній*) subscript /səb'skript/

надавання [надання] ~ів indexing; **поштовий** ~ *амер.* Zone Improvement Program Code (*скор.* ZIP Code); *бр., канад.* postcode

індексація *ж.* indexation /,ɪndek'seɪʃn/; indexing /'ɪndeksɪŋ/

індексний *примк.* index /'ɪndeks/; **індіціальний** /ɪn'dɪʃl/

індексувати *дієсл.* index /'ɪndeks/

індивід *ч.* individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/: ~ як суб'єкт соціальних відносин і свідомої діяльності an individual as a subject of social relationship and conscious activity

індивідуалізація *ж.* individuali-

zation /,ɪndɪˈvɪdʒʊəlaɪˈzeɪʃn/: ~ навчання individualization of education

індивідуалізм *ч.* individualism /,ɪndɪˈvɪdʒʊəlɪzəm/: ~ навчання individualism in education

індивідуалізован|ий *прикм.* individualized /,ɪndɪˈvɪdʒʊəlaɪzd/: ~ викладання/навчання individualized teaching/instruction; ~ий підхід (у навчанні) individualized approach

індивідуалізувати *дієсл.* individualize /,ɪndɪˈvɪdʒʊəlaɪz/: individuate /,ɪndɪˈvɪdʒʊeɪt/

індивідуальн|ий *прикм.* individual /,ɪndɪˈvɪdʒʊəl/: ~а допомога учням (з боку вчителя) individual coaching of pupils; ~а форма навчання individual form of teaching; ~е завдання individual assignment; ~ий підхід/розвиток individual attentions/development; ~і особливості individual peculiarities; стратегії ~ого навчання individual learning strategies

індивідуальн|ість *ж.* **1.** (сукупність характерних рис) individuality /,ɪndɪˈvɪdʒʊˈælətɪ/: розвиток ~ості дитини development of the child's individuality; personality /,pɛːsəˈnælətɪ/: враховувати різні ~ості дітей take into account the difference in children personality

2. (людина як носій індивідуальних цінностей) individual /,ɪndɪˈvɪdʒʊəl/

3. (особистість) selfhood /ˈselfhʊd/

індикатор *ч.* indicator /ˈɪndɪkeɪtə/

індиферентність *ж.* indifference /ɪnˈdɪfrənts/

індуктивний *прикм.* inductive

/ɪnˈdʌktɪv/: ~ метод пояснення навчального матеріалу inductive method in explaining study material

індукція *ж.* induction /ɪnˈdʌkʃn/: тест на ~ю induction test

індустріальн|ий *прикм.* industrial /ɪnˈdʌstriəl/: ~ий робітник industrial worker; ~о-педагогічний навчальний заклад industrial pedagogical educational establishment

індустрія *ж.* industry /ˈɪndəstri/

інертний *прикм.* **1.** (неактивний) inert /ɪˈnɜːt/; **passive** /ˈpæslv/ **2.** (що має інерцію, повільний) sluggish /ˈslʌɡɪʃ/ **3.** перен. (млявий) jacent /ˈdʒeɪsənt/

інертність *ж.* **1.** (млявість, неактивність) inertness /ɪˈnɜːtnɪs/; **passivity** /pæˈsɪvətɪ/: ~ мислення passivity of thinking **2.** (інерція) inertia /ɪˈnɜːʃə/: ~ матерії inertia of matter

інженер *ч.* engineer /ˌendʒɪˈnɪə/

інженерія *ж.* engineering /ˌendʒɪˈnɪəri/; генна ~ genetic engineering; ~ шляхобудування highway engineering

інженерн|ий *прикм.* engineering /ˌendʒɪˈnɪəri/; ~а педагогіка/психологія engineering pedagogy/psychology

ініціалізація *ж.* *комп.* initialization /ɪˌnɪʃəlɪˈzeɪʃn/

ініціалізувати *дієсл.* initialize /ɪˌnɪʃələɪz/

ініціатив|а *ж.* initiative /ɪˌnɪʃɪetɪv/: творча ~а creative initiative; виявляти ~у demonstrate [display, show] initiative; робити щось із власної ~и do smth on one's own initiative;

стримувати ~у учнів lower [check] the initiative of pupils; instrumentality /,ɪnstroʊ'mentələti/

ініціативн|ий *прикм.* 1. (full of) initiative /('fʊl əv) i'niʃiətiʋ/: ~а людина man of initiative 2. (*нідприємливий, діловитий*) enterprising /'entəpraɪzɪŋ/

~а група initiatory group

ініціативн|ість *ж.* initiative /i'niʃiətiʋ/: розвивати ~ість учнів foster [develop] initiative in pupils; йому бракує ~ості he lacks initiative

ініціатор *ч.* initiator /,ɪnɪʃi'eɪtəʋ/

ініціювати *дієсл.* initiate /i'niʃiətiʋ/

інколи *присл.* sometimes /'sʌmtaɪmz/: ~ жести виразніші за слова sometimes gestures are more expressive than speech; at times /ət taɪmz/

інноваційн|ий *прикм.* innovation(al) /,ɪnə'veɪʃn(l)/: ~ий освітній проект education innovation project; ~ий шлях розвитку innovation-based development

інновація *ж.* innovation /,ɪnə'veɪʃn/: ~ї в освіті innovation(s) in education; розповсюдження ~й diffusion of innovations; ~я означає нововведення, новизну, зміни innovation means to be new, novelty, changes; критерієм ~ї є новизна criteria of innovation is a novelty

іноді *присл.* sometimes /'sʌmtaɪmz/; at times /ət taɪmz/: ~ план здавався безнадійним at times the plan seemed hopeless

іноземець *ч.* foreigner /'fɔrɪnəʋ US: 'fɔ:rɪnəʋ/

іноземн|ий *прикм.* foreign /'fɔrɪn

US: 'fɔ:rɪn/: ~а школа (*школа у країні X із системою навчання країни Y*) foreign school; вивчення ~их мов у школі study of foreign languages at school; вільно володіти ~ою мовою have complete mastery of a foreign language

інспектор *ч.* inspector /ɪn'spektəʋ/: ~з дошкільного виховання inspector of pre-school education; ~з питань техніки безпеки safety inspector; висновки та пропозиції ~а inspector's conclusions and suggestions; superintendent /,su:pərɪn'tendənt/: шкільний ~ school superintendent

інспектувати *дієсл.* inspect /ɪn'spekt/: ~ навчальні заклади inspect educational institutions [establishments]

інспекція *ж.* 1. (*дія*) inspection /ɪn'spekʃn/: система шкільної ~ї system of school inspection 2. (*перевірка*) verification /,verɪfɪ'keɪʃn/ 3. (*організація*) inspection board /ɪn'spekʃn bɔ:d/

інстинкт *ч.* instinct /'ɪnstɪŋkt/: ~ самозбереження instinct of self-preservation

інстинктивно *присл.* instinctively /ɪn'stɪŋktɪvli/

діяти ~ follow the direction of instinct

інститут *ч.* 1. institute /'ɪnstɪtju:t US: 'ɪnstɪtu:t/: ~ освіти дорослих adult education institute; ~ підвищення кваліфікації вчителів extension institute for teachers; вступати до ~у enter an institute; вчитися в ~і study at the institute; закінчити ~ graduate from the institute 2. *юр.* (*сім'ї, илюбу тощо*) institution /,ɪnstɪ'tju:ʃn US: ,ɪnstɪ'tu:ʃn/

інструктаж ч. instructing /in'straktɨj/; instruction /in'straktʃn/

інструктивний *прикм.* instructional /in'straktɨvni/; ~і матеріали instructional materials; instructive /in'straktɨv/: ~а консультація instructive [instructional] conference

інструктор ч. instructor /in'straktɔr/: ~ з навчання людей із розумовими вадами instructor for the mentally handicaped

інструктувати *дієсл.* (давати керівні вказівки) instruct /in'strakt/; give instructions /gɪv in'straktʃnz/

інструкція ж. 1. instruction(s) (for, on) /in'straktʃn(z) (fəʁ, əv)/: згідно з ~ями in accordance with the instructions; ~я для технічного обслуговування maintenance instruction; engineering instruction; ~я до користування і догляду operating and maintenance instruction; тимчасова ~я interim instruction; дотримуватися інструкцій adhere to the instructions; manual /'mænjʊəl/ 2. (керівництво) direction /di'rekʃn/: керуватися ~ями go by the directions; regulation(s) /,regjʊ'leɪʃn(z)/: посадові ~ї duty regulations; job description; постанови, накази й ~ї Міністерства освіти decrees, ordinances and regulations of the Ministry of Education

давати [дати] ~ї з чогось instruct in smth

інструмент ч. 1. (окремий предмет) tool /tu:l/ 2. збірн. tools /tu:lz/: володіти ~ами handle tools; навчитися користуватися ~ами

learn how to handle tools 3. (медичний, науковий тощо) instrument /'ɪnstɹʊmənt/: музичний ~ musical instrument

інструментальний *прикм.* 1. (пов'язаний із виготовлянням або зберіганням інструменту) tool /tu:l/ 2. (про похибку) instrumental /,ɪnstɹʊ'mentl/

комплект ~х засобів toolbox; toolkit

інструменталізм ч. instrumentalism /,ɪnstɹʊ'mentəlɪzəm/

інструментарій ч. instrumentation /,ɪnstɹʊ'men'teɪʃn/; toolbox /'tu:l'bʊks/; toolkit /'tu:lkit/; tools /tu:lz/; workbench /'wɜ:kbenʃ/

інсценізація ж. dramatization /,dræmə'teɪzɪʃn/

інтегративний *прикм.* integrative /ɪn'tɛgrətɨv/: ~ підхід integrative approach

інтеграція ж. integration /,ɪntɪ'greɪʃn/: соціальна ~ social integration

інтегрованний *прикм.* integrated /'ɪntɪgreɪtɨd/: ~а система навчання integrated learning system; ~ий курс навчання integrated course of studies

інтегруватися *дієсл.* integrate /'ɪntɪgreɪt/: ~ у світову систему освіти integrate into the world educational system

інтелект ч. 1. (розум) intellect /'ɪntɪlekt/: штучний ~ artificial intellect 2. (розумові здібності) intelligence /ɪn'telɪdʒəns/: високий/низький ~ high/low intelligence

інтелектуал ч. intellectual /,ɪntə'lektʃʊəl/

інтелектуальний *прикм.* intellectual /,ɪntə'lektʃʊəl/: ~і почуття intellectual emotions; послаблення ~их здібностей the decay of intellectual power; mental /'mentl/: ~і та практичні навички і вміння mental and practical skills; intelligent /ɪn'telɪdʒənt/: ~е керування навчанням intelligent learning control

~ий рівень intelligence level

інтелігент *ч.* intellectual /,ɪntə'lektʃʊəl/

інтелігенція *ж.* 1. intelligentsia /ɪn'telɪ'dʒəntsɪə/: творча ~ creative intelligentsia 2. збірн. тж intellectuals /,ɪntə'lektʃʊəlz/

науково-технічна ~ scientists and engineers

інтенсивний *прикм.* 1. intensive /ɪn'tensɪv/: ~ий курс intensive course; ~і методи ведення господарства intensive methods of economic management; intense /ɪn'tens/: ~і заняття intense studies 2. (бурхливий) vigorous /'vɪgərəs/

інтенсивність *ж.* 1. (сила, напруженість) intensity /ɪn'tensətɪ/: ~ зовнішніх впливів intensity of external actions; ~ праці intensity of labour [*амер.* labor]; work intensity 2. (швидкість, темп) rate /reɪt/ 3. (запаху, звуку) strength /streŋθ/ ~ інформаційного потоку information flow density

інтенсивно *присл.* 1. intensively /ɪn'tensɪvli/: ~ працювати над якоюсь проблемою work intensively on some problem 2. (бурхливо) vigorously /'vɪgərəsli/

інтенсифікація *ж.* intensification /ɪn'tensɪfɪ'keɪʃn/: ~ навчального процесу intensification of educational process

інтенсифікувати *дієсл.* 1. (посилювати щось) intensify /ɪn'tensɪfaɪ/: максимально ~ навчальний процес maximally intensify educational process; raise the rate of smth /reɪz ðə reɪt əv/ 2. (виробничий процес) step up /step ʌp/

інтерактивний *прикм.* interactive /,ɪntər'æktɪv/: ~е відео interactive video; ~ий зв'язок interactive communication; ~і методи навчання interactive education methods

інтервал *ч.* 1. (відрізок) interval /'ɪntəvəl/: довірчий/заданий ~ confidence [tolerance]/ specified interval; ~ невпевненості псих. interval of uncertainty 2. (відстань між предметами) interval /'ɪntəvəl/; spacing /'speɪsɪŋ/ 3. (при друкуванні на друкувальному пристрої) space /speɪs/; spacing /'speɪsɪŋ/ 4. (діапазон) range /reɪndʒ/ 5. (часу, простору) interspace /'ɪntə'speɪs/

інтерв'ю *с.* interview /'ɪntəvjʊ/: брати/дати ~ do/give an interview

інтерес *ч.* interest /'ɪnrəst/: відсутність ~у до навчання lack of interest in one's studies; зі жвавим ~ом with lively interest; ~ у навчанні interest in study; ~и дітей/підлітків children's/adolescent interests; спільність ~ів community of interests; враховувати ~и учнів take into consideration the pupils' interests; підтримувати ~ учнів до чогось

maintain [keep alive] the pupils' interest in *smth*; прищепити учням ~ до вивчення іноземних мов instill in pupils an interest in studying foreign languages; у них зникає будь-який ~ до завдання all interest in the task vanishes for them; ця тема становить значний ~ the theme [topic] is of great interest

що викликає ~ interesting; становить ~ be of interest

інтересуватися *дієсл. див. цікавитися*

інтеріоризація *ж.* interiorization /ɪn'tiəriəri'zeɪʃn/: ~ є процесом перетворення зовнішніх, реальних дій із предметами на внутрішні, ідеальні interiorization is the process of transition from outside real actions with subjects into inside, ideal ones

інтернат *ч.* boarding school /'bɔ:dn̩ sku:l/

інтернаціоналізація *ж.* internationalization /ɪntə'næʃnəli'zeɪʃn/: ~ освіти internationalization of education

інтернаціональний *прикм.* international /ɪntə'næʃnəl/; *див. тж міжнародний*

Інтернет *ч.* internet /'ɪntə.net/: домашній ~ residential Internet; ~-видання Internet publication; пошук в ~і search on the Internet; пошукова служба ~у Internet search service

інтерпретація *ж.* interpretation /ɪn'tɜ:pri'teɪʃn/: геометрична/імовірнісна/причинова/просторово-часова ~ geometrical/probability/causal/space-time interpretation

інтерпретувати *дієсл.* interpret

/ɪn'tɜ:pri:t/: ~ текст interpret a text

інтерфейс *ч.* interface /'ɪntəfeɪs/: дружній ~ (користувача з комп'ютером) user-friendly interface; ~ із системами зв'язку communication interface

інтерференція *ж.* interference /ɪntə'fɪərəns/: ~ людини/навичок man/skill interference

інтонація *ж.* intonation /ɪntə'neɪʃn/: відтворення ~і reproduction of intonation; правильна/неправильна ~я correct [right]/faulty [wrong] intonation

інтраверсія *ж.* introversion /ɪntrə'vɜ:ʃn *US*: ɪntrə'vɜ:zn/: термін «~» був уперше поширений Карлом Юнгом the term «introversion» was first popularized by Carl Jung

інтуїтивний *прикм.* intuitional /ɪntju:'ɪʃnəl *US*: ɪntu:'ɪʃnəl/; інтуїтив /ɪntju:'ɪtɪv *US*: ɪntu:'ɪtɪv/: ~е пізнання intuitive cognition

інтуїтивно *присл.* intuitively /ɪntju:'ɪtɪvli *US*: ɪntu:'ɪtɪvli/; by intuition /baɪ ɪntju:'ɪʃn (*US*: ɪntu:'ɪʃn)/; by the light of nature /baɪ ðə laɪt əv 'neɪtʃə/

інтуїція *ж.* 1. intuition /ɪntju:'ɪʃn *US*: ɪntu:'ɪʃn/: за ~єю by intuition; керуватися ~єю be guided by intuition; інтуїтивність /ɪntju:'ɪtɪvnis *US*: ɪntu:'ɪtɪvnis/ 2. (прозорливість) insight /'ɪnsaɪt/

інфантилізм *ч.* infantilism /ɪn'fæntɪlɪzəm/: соціальний ~ social infantilism

інфантильний *прикм.* infantile /ɪnfæntaɪl/: ~е мислення infantile thinking; ~ий розум infantile mind

інфекційний *прикм.* infectious /ɪn'fɛkʃəs/: ~е захворювання infectious disease

інфекція *ж.* infection /ɪn'fɛkʃn/: рівень розповсюдження ~ї infection rate

інформативний *прикм.* informative /ɪn'fɔ:mətɪv/: informational /,ɪnfə'meɪʃnəl/

інформатизація *ж.* informatization /,ɪnfə'məti'zeɪʃn/: ~ освіти informatization of education

інформатика *ж.* computer science /kəm'pjʊ:tər'saɪəns/

інформаційний *прикм.* informative /ɪn'fɔ:mətɪv/: ~а цінність informative value; information(al) /,ɪnfə'meɪʃn(l)/: ~а культура/мережа/політика/система/технологія information culture/network/policy/system/technology; ~а система ринку праці labour (амер. labor) market information system; ~е суспільство information society; ~ий вибух/пошук information burst [explosion]/search

~ий бюлетень newsletter; ~ий канал *комп.* datapath; dataway; ~ий простір mass media sphere

інформація *ж.* 1. information (про, щодо – about, on) /,ɪnfə'meɪʃn (ə'baʊt, ɒn)/: виходова/входова/неповна ~я output/input/incomplete information; одержувати ~ю get [obtain] information; переобтяжувати учнів надто великим обсягом ~ї confront the pupils with too much information 2. (дані) data /'deɪtə/: ~я, що надходить через сприйняття perceptual data

засоби масової ~ї mass media

інформування *с.* informing /ɪn'fɔ:mɪŋ/: несвоєчасне ~ untimely informing

інформувати *дієсл.* inform (of) /ɪn'fɔ:m (əv)/; apprise /ə'praɪz/: ~ когось про щось apprise smb of smth

інфраструктура *ж.* infrastructure /,ɪnfərə'strʌktʃə/: ~ мережі *комп.* network infrastructure; ~ промисловості infrastructure of industry; industrial infrastructure

інцидент *ч.* incident /'ɪnsɪdnt/: вибачитися за ~ apologize for an incident

інший *прикм.* 1. (не цей) other /'lðʃ/: виразити смисл речення ~ими словами express the sense of a sentence in other words; ми повинні знайти якийсь ~ий спосіб we must find some other way; усі ~і методи не принесли користі the other methods were not useful; another /ə'nʌðə/: запросити ~ого (ще одного) фахівця get another opinion; той чи ~ий one or another; це можна зробити ~им шляхом there is another way to do it; у вас ще є ~і запитання? have you got another questions? 2. (не такий) different /'dɪfrənt/: я маю ~у думку з цього питання I have a different opinion on that subject 3. (додатковий) more /mɔ:/: якщо ми візьмемо ~і приклади if we take more examples

з ~ого боку *наук.* alternatively; між ~им by the way

іншомовний *прикм.* 1. foreign language /'fɔrɪn (US: 'fɔ:rɪn) 'læŋgwɪdʒ/: ~ий словник foreign-language

dictionary **2.** (про вираз, зворот) belonging to another language /bɪ'loʊnɪŋ/

(US: bɪ'lo:niŋ) tə ə'nɪdʒ' læŋɡwɪdʒ/
3. (про населення) speaking another language /'spi:kɪŋ ə'nɪdʒ' læŋɡwɪdʒ/

~е слово foreign term; (у мові) exotic

іронія ж. irony /'aɪərəni/: говорити з відтінком ~ї speak with a shade of irony

іраціональній прикм. irrational /ɪ'ræʃənl/: ~е число irrational number; surd

іраціоналізм ч. irrationalism /ɪ'ræʃənəlɪzəm/

іраціональність ж. irrationality /ɪ'ræʃə'næləti/

існування с. **1.** existence /ɪɡ'zɪstəns/: ~ розв'язку solution existence; критерій ~ existence criterion
2. (буття) essence /'esns/

існувати дієсл. **1.** exist /ɪɡ'zɪst/: речі, що реально ~ють things that really exist **2.** (не зникати) persist /pə'sɪst/: ця тенденція все ще ~е this tendency still persists

існуючий прикм. existent /ɪɡ'zɪstənt/

іспит ч. (екзамен) examination /ɪɡ,zæmɪ'neɪʃn/: ~ з фізики examination in physics; випускний/вступний/конкурсний/письмовий/усний ~ final/entrance/competitive /written/oral examination; кваліфікаційний ~ зі спеціальної підготовки proficiency examination; проводити ~ administer [conduct, give] an examination; складати ~ (процес) sit [do] an examination; скласти ~ pass an examination;

скласти ~ задовільно (без відзнаки) satisfy the examination

іспитовий прикм. **1.** examinational /ɪɡ,zæmɪ'neɪʃnl/ **2.** (про комісію) examining /ɪɡ'zæmɪnɪŋ/

істин|а ж. truth /tru:θ/: абсолютна/об'єктивна ~а absolute/objective truth; ~а народжується в суперечці truth is born of arguments; відхилення від ~и aberration from the truth; наближення до ~и approximate to the truth; верити /'verɪti/: незаперечна ~а the unquestionable verity

істинний прикм. true /tru:/: ~е та хибне true and false; скласти собі ~е уявлення про щось form a true notion of smth; genuine /'dʒenjuɪn/; верити /'verɪtəbl/

істинність ж. truthfulness /'tru:θfɪnis/: критерій ~ості здобутих знань criterion of the gain knowledge truthfulness

історичний прикм. **1.** (важливий) historic /hɪ'stɔ:ɪk US: hɪ'stɔ:ɪk/: подія ~ого значення historic occasion **2.** (що стосується історії) historical /hɪ'stɔ:ɪkl US: hɪ'stɔ:ɪkl/: ~а розвідка historical research; суперечити ~ій традиції interfere with historical tradition

~і особистості the great names of history

історіографія ж. historiography /,hɪstɔ:ɪ'vɜ:grəfi US: ,hɪstɔ:ɪ'vɜ:grəfi/

історія ж. (наука) history /'hɪstəri/: викладати/вивчати/знати ~ю teach/study/know history; ~я гуманітарних наук history of humanities; ~я освіти history of education; educational history; ~я середньовіччя medieval

history; ~я теорій освіти educational theories history; ~я філософії history of philosophy; нова ~я modern history; соціальна ~я social history

істот|а *жс.* **1.** being /'bi:ɪŋ/: розумна ~а sentient being **2.** (живий організм) creature /'kri:tʃə/: казкові/фантастичні ~и fabulous/aerial creatures; essence /'esns/

істотн|ий *прикм.* **1.** (суттєвий) essential /i'seɪʃl/: ~ий недолік теорії essential fault of a theory; appreciable /ə'pri:ʃəbl/: ~а різниця appreciable difference **2.** (важливий) substantial /səb'stæɪʃl/: ~е покращення substantial improvement; significant /sɪg'nɪfɪkənt/: ~і зміни significant changes **3.** (життєвий) vital /'vaɪtl/: ~е значення vital importance; integral /'ɪntɪgrəl/

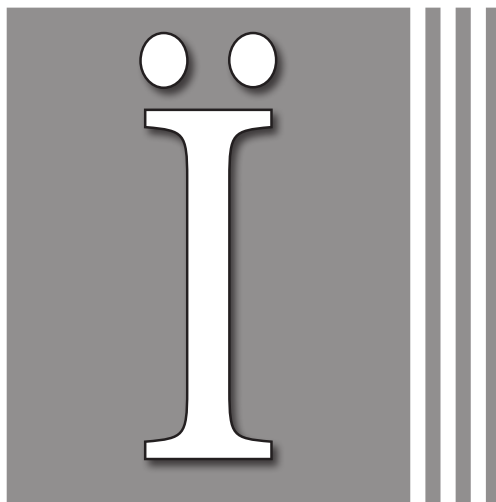
істотно *присл.* essentially /i'seɪʃəli/: нова модель ~ від-різняється від старої the new model differs essentially from the old one; substantially /səb'stæɪʃəli/: обставини, що ~ змінилися substantially changed circumstances

і т. д. (і так далі) and so on /ənd səʊ ɒn/; *лат.* et cetera /ɪt 'setərə *US:* et 'setərə/

іти *дієсл.* (після голосної **йти**) **1.** go /gəʊ/: ~ на пенсію go into retirement; ~ своїм шляхом go *one's* own gate; ніхто не знає, як ~муть справи nobody knows how matters will go **2.** (про час) go by /gəʊ baɪ/; *pass* /pɑ:s *US:* pæs/ **3.** (відбуватися: про збори, конференцію тощо) go on /gəʊ ɒn/: ідуть іспити examinations are going on; proceed /prə'si:d/

ітися *дієсл.* (після голосної **йтися**): ідеться про те, що ... the point [thing, question] is that ...

і т. ін. (і таке інше) *лат.* et cetera /ɪt 'setərə *US:* et 'setərə/ (*скор.* etc)

їдальня *ж.* (приміщення) dining hall /'daɪnɪŋ hɔ:l/; (у навчальному закладі) refectory /rɪ'fektəri/; canteen /kæn'ti:n/

їжа *ж.* food /fʊd/: відраза до їжі aversion to food

їздити *дієсл.* **1.** (взагалі) go /gəʊ/ **2.** (у машині) drive /'draɪv/; (залізницею) travel (by) /'trævl (baɪ)/; (автобусом) go by /gəʊ baɪ/

їсти *дієсл.* eat /i:t/; take food /teɪk fʊd/

їстівний *прикм.* eatable /'i:təbl/: ~а рослина eatable plant **2.** (придатний для харчування) edible /'edɪbl/

й *пол.*, *част.* and /ənd/; also /'ɔ:lsəʊ/; even /'i:vɪn/; *див. тж і, та*

ймовірний *прикм.* **1.** probable /'prɒbəbl/; likely /'laɪklɪ/ **2.** (*правдоподібний*) verisimilar /,veri'simɪlət/ **3.** (*можливий*) apt /æpt/; possible /'pɒsəbl/

ймовірн|ість *ж.* **1.** probability /,prɒbə'bɪlətɪ/; довірча ~ість confidence [confidential] probability; теорія ~остей theory of probability; умовна ~ість conditional probability; likelihood /'laɪklɪhəd/ **2.** (*правдоподібність*) verisimilitude /,veri'simɪltju:d/

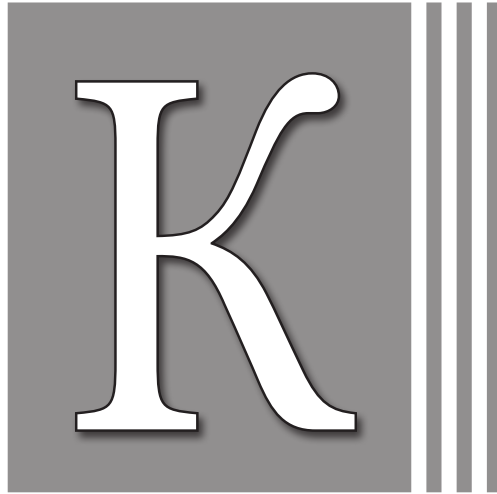
ймовірно *присл.* **1.** probably /'prɒbəblɪ/; it is probable [likely] /ɪt ɪz 'prɒbəbl ['laɪklɪ/ **2.** (*можливо*) possibly /'pɒsəblɪ/; perhaps /pə'hæps/; presumably /prɪ'zju:məblɪ/; be apt /bi: æpt/

так само ~ as soon as not

йога *ж.* yoga /'jəʊgə/

йти *дієсл.* *див. іти*

йтися *дієсл.:* у задачі йдеться про ... the problem says about ...; у книжці йдеться про проблеми мови this book deals with the problem of language; про що йдеться в цьому уривку? what is the passage about?

кабінет *ч.* (для занять тощо) study room /'stʌdɪ ru:m/; cabinet /'kæbɪnɪt/; фізичний ~ physical cabinet; laboratory /lə'brɒrətɪ US: 'læbrətɔ:ri/; ~ мови (лінгвафонний ~) language laboratory

кабінетний *прикм.* **1.** laboratory /lə'brɒrətɪ US: 'læbrətɔ:ri/; ~а система навчання laboratory system for education **2.** *перен.* abstract /'æbstrækt/; bookish /'bʊkɪʃ/

~ий *учений* armchair scientist; strategist

кадр *ч.* **1.** frame /freɪm/: інформаційний ~ information frame; ~ даних data frame **2.** (композиція об'єкта, що знімається) scene /si:n/ **3.** (окреме зображення на плівці) exposure /ɪk'spəʊʒə/ **4.** (епізод у фільмі) sequence /'si:kwəns/

кадр*и* *ч. мн.* **1.** (працівники) personnel /,pɜ:zə'nel/: досвідчені ~и skilled personnel; підбір ~ів selection of personnel; підготовка педагогічних ~ів training of teaching personnel; забезпечувати школи педагогічними ~ами supply [pro-

vide] schools with teaching personnel; staff /sta:f/: викладацькі ~и вищих навчальних закладів teaching staffs of higher educational establishments
2. (робітничі) skilled workers /skild 'wɜ:kəs/

наукові ~и scientific brainpower; **призупинити відтік** ~ів block a brain drain

кадровий *прикм.* regular /'regjʊlə/: ~ робітник regular worker

казати *дієсл.* **1.** say* /seɪ/: ~ перше, що спало на думку say the first thing that came into *one's* mind; tell* /tel/: ~ правду tell the truth
2. (говорити загалом, висловлюватися) speak* /spi:k/: він знає, про що каже he knows whereof he speaks
3. (вести неофіційну бесіду) talk /tɔ:k/; *див. тж* **говорити**

власне кажучи as a matter of fact; **загалом кажучи** generally speaking; **інакше кажучи** that is to say; in other words; **на кажучи вже** (про щось) say nothing of; not to mention; omitting that; quite apart from; **як кажуть** as the saying goes

казк|а *ж.* tale /teɪl/: народні ~и popular tales; folk-tales

казуальний *прикм.* (використовуваний нерегулярно) casual /'kæzʊəl/: ~а гра casual game

казуїстика *ж.* (гра слів) casuistry /'kæzʊɪstri/

калькулятор *ч.* (обчислювальний пристрій) calculator /,kælkjʊ'leɪtə/

камера *ж.* **1.** (приміщення) chamber /'tʃeɪmbə/; compartment /kəm'pa:tmənt/ **2.** (кіно, телевізійна) camera /'kæməɾə/: повертати ~у у

вертикальному/горизонтальному напрямі tilt/pan a camera

кампані|я *ж.* campaign /kæm'peɪn/: інформаційно-просвітницька ~я awareness campaign; здійснювати ~ю за реформу системи освіти conduct a campaign for educational reform; (*громадська тж*) drive /draɪv/: розпочати ~ю launch a drive

кандидат **1.** candidate /'kændɪdət *US:* 'kændɪdeɪt/: знання англійської мови забезпечило йому перевагу над іншими ~ами his knowledge of English gave him a flying start over other candidates **2.** (*претендент на посаду*) applicant /'æplɪkənt/: ~, який пройшов відбір successful applicant; тест на визначення кваліфікації ~а Applicant Qualification Test
4. *наук., осв.* (*наук. ступінь в Україні*) Candidate of Science /'kændɪdət (*US:* 'kændɪdeɪt) əv 'saɪəns/

кандидатський *прикм.* candidate /'kændɪdət *US:* 'kændɪdeɪt/

~ **мінімум** qualifying examinations for the Candidate degree

кандидатур|а *ж.* candidacy /'kændɪdəsɪ/: підтримати ~у *когось* back the candidacy of *smb*; *кандидатура* /'kændɪdɪtʃə/: висунути свою ~у take the candidature for; *номінеє* /,nɒmɪ'ni:/: зняти свою ~у withdraw name from the list of nominees

висувати *чиюсь* ~у nominate *smb* for election; put up a candidate

канікул|и *мн.* holidays /'hɒlədeɪz/: відновлення занять після ~ continuation of study after the holidays; ~и почалися в понеділок the holidays

began on Monday; vacation /və'keɪʃn US: veɪ'keɪʃn/: літні ~и (у вищому навчальному закладі) summer vacation; (шкільні) summer holidays

канцелярія ж. office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/: шкільна ~я school office

канцелярський прикм. office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/: ~е приладдя office incidentals; stationary; writing materials

капіталовкладення с. мн. investment(s) /ɪn'vestmənt(s)/: заохочувати ~ encourage investments; здійснювати ~ carry out investments; обмежувати ~ check investments; (capital) outlay(s) /('kæpɪtl) 'aʊtleɪ(z)/: планувати ~ schedule (the) capital outlays

капітальний прикм. 1. capital /'kæpɪtl/ 2. (грунтовний) fundamental /,fʌndə'mentl/; substantial /səb'stæɪnʃl/: ~ внесок substantial contribution

карантин ч. quarantine /'kwɒrənti:n US: 'kwɔ:rənti:n/: період ~у period of quarantine

кардинальний прикм. 1. cardinal /'kɑ:dɪnl/: ~е розв'язання проблеми cardinal solution of a problem; pivotal /'pɪvətl/: ~е рішення pivotal decision 2. (основний) basic /'beɪsɪk/; fundamental /,fʌndə'mentl/

кар'єра ж. career /kə'ɪə/: вибір/зміна/обриси/розвиток ~и career choice/change/ profile/development; почати/робити ~у begin/make one's career

карт|а ж. 1. геогр. map /mæp/: вивчення ~и map study; ~а зіркового неба celestial map; контурна ~а outline [key, line] map; навчальні

заняття з ~ою map exercitations 2. (у вигляді схеми, таблиці) chart /tʃɑ:t/: ~а процесу (виробничого, навчального тощо) flow chart; див. ще **мапа**

картин|а ж. 1. (у різн. знач.) picture /'pɪktʃə/: змінити загальну ~у change the overall picture 2. (візуалізація певного фізичного явища, механізму, поведінки) pattern /'pætn/: хаотична ~а random pattern

карт|ка ж. card /kɑ:d/: атестаційна ~ка qualification card; магнітно закодована ідентифікаційна ~ка smart card; тест на сортування ~ок card-sorting test

картковий прикм. card /kɑ:d/: ~ каталог card index; card catalogue (амер. catalog); of cards /əv kɑ:dz/; made of cards /meɪd əv kɑ:dz/

картографія ж. cartography /kɑ:'tɒgrəfi/: ~ конфлікту є графічним прийомом аналізу та розв'язання конфлікту cartography of the conflict is a graphical method of analysis and solving it

картоте|ка ж. 1. (довідковий засіб, досье) file /faɪl/: в ~ці in [on] a file; вести ~у з якогось предмета keep a file on a subject; заносити щось до ~и place smth in a file; оновлювати ~у update a file; звертатися до ~и reference a file 2. (показчик) card index /kɑ:d 'ɪndeks/; card register /kɑ:d 'redzɪstə/: records /'rekɔ:dz US: 'rekərdz/

картридж ч. cartridge /'kɑ:trɪdʒ/: змінний ~ replacement print cartridge

каталог ч. 1. catalogue /'kætəlɒg/ (амер. catalog /'kætələ:g): ~ нових

надходжень accession catalog(ue); вносити в ~ list in a catalog(ue); catalog(ue); організувати ~ за алфавітним/предметним принципом arrange [set up] a catalog(ue) alphabetically [in alphabetic order]/by subject **2.** (список) inventory /'invəntəri US: 'invəntə:ri/: ~ типів поведінки *псих.* behaviour (амер. behavior) inventory; list /list/: ~ наукової літератури (у бібліотеці) science list

каталогувати дієсл. catalogue /'kætəlɒg/ (амер. catalog /'kætəlɔ:g/); classify /'klæsɪfaɪ/

катарсис ч. (послаблення емоційного напруження, духовне очищення) catharsis /kə'θɑ:sɪs/

катастрофа ж. catastrophe /kə'tæstrəfi/; disaster /di'zɑ:stə US: di'zæstə/: екологічна ~ ecological catastrophe [disaster]

катастрофічний прикм. catastrophic /,kætə'strɒfɪk/: ~і явища catastrophic phenomena; disastrous /di'zɑ:stɹəs US: di'zæstrəs/: ~і наслідки disastrous effects

категоричний прикм. categoric(al) /,kæti'gɔ:rik(l) US: ,kæti'gɔ:rik(l)/: ~е твердження categoric assertion; flat /flæt/: ~а відмова flat refusal; emphatic /ɪm'fætɪk/: ~е заперечення emphatic denial

~ий наказ explicit order

категоричність ж. categoricalness /,kæti'gɔ:riklɪnɪs US: ,kæti'gɔ:riklɪnɪs/; flatness /'flætnɪs/; categoricity /,kæti'gɔ:rɪsəti US: ,kæti'gɔ:'rɪsəti/

категорійний прикм. categorial /,kæti'gɔ:riəl US: ,kæti'gɔ:riəl/: ~ий

компонент categorial component; categoric /,kæti'gɔ:rik US: ,kæti'gɔ:rik/: ~і поняття categoric concepts

категорія ж. **1.** category /'kætɪgəri US: 'kætɪgɔ:ri/: поділяти щось/когось на ~і divide [class] smth/smb into such-and-such categories **2.** (група) class /klas/; bracket /'brækɪt/: належати до певної ~і населення за рівнем доходів belong to a certain income bracket **3.** (класифікація за досвідом, стажем тощо) rating /'reɪtɪŋ/: надавати комусь якусь ~ю assign some rating to smb

віднесений до певної ~і classified

каузальний прикм. causal /'kɔ:zl/: ~а схема causal scheme; каузальний зв'язок causal connection; див. тж причиновий

кафедра ж. **1.** (об'єднання викладачів і науковців) chair /tʃeə/: отримати ~у obtain a chair; sub-faculty /,sʌb'fæklti/; department /di'pɑ:tmənt/: завідувати ~ою head the department [sub-faculty] **2.** (номіст для лектора) lectern /'lektən/

катехісис ч. (викладення основ чогось у формі запитань і відповідей) catechism /'kætɪkɪzəm/

квадрат ч. **1.** (геометрична фігура) square /'skweə/: ~ зі стороною X a square of side X **2.** (символ на схемі) box /bɒks/ **3.** (другий степінь числа) (a number) squared /'skweəd/; the square (of a number) /ðə skweə (əv ə 'nʌmbə)/: підносити (число) до ~а raise (a number) to the square [to the second power]

квадратний прикм. **1.** (який має форму квадрата) square /'skweə/

2. (піднесений до квадрата, добувний із числа у другому степені) square: ~ий корінь square root; quadratic /kwɒ'drætɪk/: ~е рівняння quadratic equation

квадратов|ий прикм. **1.** square /'skweə/: середнє ~е mean square; quadratic /kwɒ'drætɪk/: ~ий відносно чогось quadratic in smth **2.** (у статистиці) root-mean-square /ru:t mi:n 'skweə/: standard /'stændəd/: ~а похибка root-mean-square [rms] error; standard deviation

кваліфікаційн|ий прикм. qualify-ing /'kwɒlɪfaɪŋ/: державна ~а комісія State Qualifying Commission; qualification /'kwɒlɪfi'keɪʃn/: ~ий атестат [сертифікат] qualification certificate; ~і вимоги qualification requirements

~а комісія board of experts

кваліфікаці|я ж. **1.** (рівень професійної підготовки) qualification /'kwɒlɪfi'keɪʃn/: ~я вчителя teacher's qualification; рівень професійної ~ї vocational qualification level; тест на визначення ~ї претендента Applicant Qualification Test; профієнція /prə'fɪʃənsi/: висока ~я high proficiency; перевірка ~ї (при прийомі на роботу) proficiency test; свідоцтво про ~ю Certificate of Proficiency **2.** (навичка) skill(s) /skɪl(z)/: підвищувати ~ю advance in skill; робітники різної ~ї workers with different levels of skill **3.** (особл. наук.-техн. кадрів) expertise /'ekspɜ:'ti:z/ **4.** (рівень володіння предметом, фахом) competence /'kɒmpɪtəns/: підвищувати свою ~ю

increase one's competence **5.** (офіційно наданий розряд, категорія) rating /'reɪtɪŋ/; qualification(s) /'kwɒlɪfi'keɪʃn(z)/: визнання ~ї recognition of qualifications

одержати ~ю когось be qualified [rated] as smb; **підвищення ~ї** in-service education; **підвищення ~ї без відриву від виробництва** in-plant [in-service, on-the-job] training

кваліфікован|ий прикм.

1. qualified /'kwɒlɪfaɪd/: високо ~і педагогічні кадри highly qualified teaching personnel **2.** (досвідчений) experienced /ɪk'spɪərɪənst/: ~ий технолог experienced planner; trained /'treɪnd/: установа, укомплектована ~ими працівниками an office staffed with trained personnel; efficient /ɪ'fɪʃnt/ **3.** (компетентний) competent /'kɒmpɪtənt/: ~ий персонал competent personnel; expert /'ekspɜ:t/: ~а порада expert advice **4.** (що потребує спеціальних знань або навичок) skilled /skɪld/: ~а праця skilled labour (амер. labor); ~а робоча сила skilled man-power

~ий майстер master craftsman

кваліфікувати дієсл. qualify /'kwɒlɪfaɪ/

квап|ити дієсл. hasten /'heɪsn/: не ~те мене, дайте подумати don't hasten me, give me time to think; hurry /'hʌrɪ/: він ~ить мене з відповіддю he is hurrying me for an answer

квапит|ися дієсл. be* in haste /bi: ɪn 'heɪst/; (be* in) hurry /'(bi: ɪn) 'hʌrɪ/: він ~вся закінчити роботу he is in a hurry to finish his work

квартал ч. **1.** (частина міста)

block (of houses) /blɒk (əv 'haʊsɪz)/
2. (чверть року) quarter (of a year) /'kwɔ:təʳ (əv ə jɜ:ʳ (US: jɪəʳ))/
квитанці|я ж. receipt (slip) /rɪ'si:t (slip)/: виписувати ~ю make out a receipt (slip)

квит|ок ч. (входовий) ticket /'tɪkɪt/
квінтесенція ж. (основа, суть чогось) quintessence /kwɪn'tesns/
кволий прикм. feeble /'fi:bl/; weak /'wi:k/
кволість ж. feebleness /'fi:blnis/; weakness /'wi:knɪs/: ~ організму constitutional weakness

кворум ч. quorum /'kwɔ:rəm/: ~ відсутній there is no quorum; ~ у наявності quorum is present

квот|а ж. (частка, ліміт чогось допустимого) quota /'kwɔ:tə/: вичерпати ~у чогось fill the quota of smth; набрати [зібрати] ~у чогось raise the quota of smth

керівн|ий прикм. **1.** (призначення) driving /'draɪvɪŋ/: займати ~у посаду be in the driving seat **2.** (такий, яким треба керуватися) guiding /'gaɪdɪŋ/: ~ий принцип guiding [leading] principle **3.** (провідний) leading /'li:dɪŋ/: ~а роль учителя leading role of a teacher **4.** (що стоїть на чолі) leading /'li:dɪŋ/; governing /'gʌvɪnɪŋ/

~а програма комп. driver; ~ий пристрій controller; ~і органи authorities

керівник ч. **1.** leader /'li:də/: ~ групи group leader **2.** (інструктор) instructor (жінка instructress) /ɪn'straktəʳ (ɪn'straktɪs)/ **3.** (завідувач) manager /'mænɪdʒəʳ/: ~ підприємства [фірми] business manager; chief

~а програма комп. driver; ~ий пристрій controller; ~і органи authorities

керівник ч. **1.** leader /'li:də/: ~ групи group leader **2.** (інструктор) instructor (жінка instructress) /ɪn'straktəʳ (ɪn'straktɪs)/ **3.** (завідувач) manager /'mænɪdʒəʳ/: ~ підприємства [фірми] business manager; chief

/tʃɪ:f/; director /dɪ'rektəʳ/; head /hed/ **4.** (адміністратор) executive /ɪg'zekjʊtɪv/: програма MBA для ~ів executive MBA (Master Business Administration) program; administrator /əd'mɪnɪstreɪtəʳ/: природжений ~ born administrator

~ групи студентів (в англійських університетах) tutor; класний ~ class-teacher; науковий ~ scientific [academic] advisor [supervisor]; supervisor of studies; research instructor [manager]

керівництв|о с. **1.** guidance /'gaɪdəns/: загальне ~о general guidance; педагогічне ~о educational guidance; під ~ом under the guidance; ~о позашкільними заходами guidance of out-of-school activities

2. (особл. господарством) management /'mænɪdʒmənt/: наукові методи ~а scientific methods of management

3. (про політику, підприємство) leadership /'li:dəʃɪp/; direction /dɪ'rekʃn/ **4.** (державою) government /'gʌvnmənt/ **5.** (збірн. – керівники) governing body /'gʌvɪnɪŋ 'bɒdi/; leadership: ~о школи school leadership

6. (адміністративний орган) board /bɔ:d/; department /dɪ'pɑ:tmənt/ **7.** (адміністрація) administration /əd,mɪnɪ'streɪʃn/; supervision /,su:pə'vɪzɪn/: методичне ~о (процес) organizational supervision; працювати під безпосереднім ~ом когось work under direct supervision of [from] smb

8. (посібник) manual /'mænjʊəl/: ~о з ремонту repair manual; handbook /'hæɪn(d)bʊk/

керманич ч. leader /'li:də/
керований прикм. controlled

/kən'trəʊld/: ~ руками manually controlled; hand-controlled [-operated]; guided /'gaɪdɪd/

керівність *ж.* 1. dirigibility /,dɪrɪdʒə'biləti/; controllability /kən'trəʊlə'biləti/ 2. (адміністративна) manageability /,mænɪdʒə'biləti/

керівний *прикм.* (яким можна керувати) controllable /kən'trəʊləbl/: ~ експеримент controllable experiment

керувальний *прикм.* 1. control /kən'trəʊl/ 2. (в автоматичному керуванні) manipulated /mæ'nɪpjəleɪtɪd/: ~а величина manipulated variable

-ий пристрій control(ler)

керування *с.* 1. (пристроєм, процесом) control /kən'trəʊl/: взяти на себе ~ assume control; дистанційне ~ remote control; методика планування і ~ planning and control techniques; direction /di'rekʃn/ 2. (адміністративне) management /'mænɪdʒmənt/: ~ з використанням комп'ютера computer-aided management; ~ компетентностями (визначення знань, навичок і ефективності) competency management; ~ людськими ресурсами human resources management; ~ підготовкою кадрів training management 3. (державою) government /'gʌvnmənt/

керувати *дієсл.* 1. (процесом, пристроєм) control /kən'trəʊl/: ~ собою control feelings 2. (спрямовувати) guide /gaɪd/: ~ чиймись заняттями guide the steps of one's studies 3. (нідприємством, справами) manage /'mænɪdʒ/: йому доручили ~ чимось he was put in to manage smth; supervise /'su:pəvaɪz/: ~ педагогічною

практикою supervise student teaching (practice); run* /rʌn/: ~ фірмою run a firm 4. (країною) govern /'gʌvɪn/; rule /ru:l/ 5. (очолювати) head /hed/; be* at the head (of) /bi:ət ðə hed (əv)/; lead* /li:d/

керуватися *дієсл.* follow /'fɒləʊ/: ~ графіком/follow a timetable; ~ чиймись прикладом follow in smb's steps; be* guided /bi:gaɪdɪd/: ~ досвідом be guided by experience; ~ міркуваннями be guided by considerations; take* guidance /teɪk'gaɪdəns/

кібернетика *ж.* cybernetics /,saɪbə'netɪks/: біологічна/економічна ~ biological/economic cybernetics

кібернетичний *прикм.* cybernetic(al) /,saɪbə'netɪk(ɪ)/: ~а система cybernetical system

кілька *присл.* a few /ə'fju:/: ~ слів/сторінок a few words/pages; у нас залишилося тільки ~ хвилин we have only a few minutes left; several /'sevrəl/: ~ разів several times; ділити аудиторію на ~ груп split an audience into several groups; уміти читати кількома мовами can read several languages

кількісний *прикм.* 1. (антонім – якісний) quantitative /'kwɒntətətɪv US: 'kwɒntətətɪv/: ~а характеристика quantitative description; перехід від ~их змін до якісних transition from quantitative changes to qualitative changes; квантифіковані обмеження quantified limitations 2. *грам.* cardinal /'kɑ:dɪnəl/: ~і числівники cardinal numbers

кількісно *присл.* quantitatively /'kwɒntitətɪvli/ US: 'kwɒntiteɪtɪvli/

кількість *ж.* **1.** (*незчисленна*) quantity /'kwɒntəti/: ~ість переходить у якість quantity is transformed into quality; недостатня ~ість insufficient [poor] quantity; у великій ~ості in quantity; amount /ə'maʊnt/: незначна ~ість trace amount **2.** (*зчисленна*) number /'nʌmbəʳ/: загальна ~ість учнів у школі number of pupils on the school roll; ~ість заяв на одне місце number of applicants for each vacancy; ~ість працівників number of employees; у великій ~ості in numbers **3.** (*вміст, обсяг*) content /'kɒntent/: ~ість інформації information content; quantity of information **4.** (*сума*) amount /ə'maʊnt/: ~ість часу, потрібна для виконання домашнього завдання amount of time needed [required] to do *one's* homework; quantum /'kwɒntəm/

кінець *ч.* **1.** (*у часі та просторі*) end /end/: ~ уроку the end of a lesson; у кінці чогось at the end of *smth*; termination /,tɜ:mɪ'neɪʃn/: довести щось до кінця bring *smth* to a termination **2.** (*край*) end; tip /tɪp/ **3.** (*при фіксації часу завершення*) completion [finish] time /kəm'pli:ʃn ['fɪnɪʃ] taɪm/

кіно *с.* cinema /'sɪnəmə/: коли йдеться про ~, ми знаходимо спільну мову when it comes to the cinema we're on common ground; picture(s) /'pɪktʃə(z)/: знімати ~ take motion pictures; movies /'mu:vɪz/: навчальне ~ educational movies

кінозйомка *ж.* filming /'fɪlmɪŋ/

кінокамера *ж.* film camera /film 'kæməə/

кіноклуб *ч.* cinema club /'sɪnəmə klʌb/

кінофільм *ч.* film /film/; picture /'pɪktʃə/

кінцевий *прикм.* **1.** (*який завершує певний процес, цикл*) end /end/: ~ий продукт end product; endpoint /'endpɔɪnt/ **2.** (*остаточний*) final /'faɪnl/: ~ий результат the final outcome [result]; eventual /ɪ'ventʃʊəl/; ultimate /'ʌltɪmət/: ~а мета the ultimate goal [objective]; ~ий результат the ultimate result **3.** (*останній*) last /lɑ:st/ US: læst/: наголос падає на ~ий склад accent falls on last syllable

~ий пункт terminal

кінчати *дієсл.* **1.** finish /'fɪnɪʃ/; end /end/ **2.** (*припиняти*) stop /stɒp/; terminate /'tɜ:mɪneɪt/

кінчатися *дієсл.* **1.** end /end/; be* over /bi: 'əʊvəʳ /; finish /'fɪnɪʃ/ **2.** (*розв'язуватися певним способом*) eventuate (in) /ɪ'ventʃʊeɪt (ɪn)/ **3.** (*про термін*) expire /ɪk'spaɪə/

клавіатур[а] *ж.* keyboard (*скор.* kbd) /'ki:bɔ:d/: введення з ~и keyboard input

допоміжна ~а keypad; **робота з ~ою** keying

клавіш[а] *ж.* key /ki:/: натискування ~і keypress; keystone; keystroke

натиснути і відпустити ~у click

клас *ч.* **1.** (*розряд, група*) class /kla:s/ US: klæs/: нижній ~ (*у соціальній структурі*) lower class; правлячий ~ ruling class; поділяти щось на ~и (sub)divide *smth* into

classes, class(ify) *smth* **2.** (*група учнів у школі*) class: бути останнім учнем у ~і be at the bottom in the class; він є першим учнем у ~і he stands first in his class; ~, де адаптуються ново-прибулі у країну learning support class; опитувати ~ quiz a class; склад ~у class composition: викладати в першому ~і teach the first class [form] **3.** (*рік навчання*) form /fɔ:m/: п'ятий ~ fifth form **4.** (*приміщення*) classroom /'kla:sru:m US: 'klæsru:m/: зібрати учнів у ~і collect pupils in the classroom; клімат у ~і classroom climate; обладнання ~у classroom arrangement **5.** (*рівень підготовленості в чомусь*) class; category /'kætɪgəri US: 'kætɪgɔ:ri/: rating /'reɪtɪŋ/

класик ч. classic /'klæsɪk/: ~ літератури classic of literature

класифікатор ч. classifier /'klæsɪfɪəʃ/: sizer /'saɪzəʃ/

класифікаційний прикм. classification(al) /,klæsɪfɪ'keɪʃn(l)/

класифікація ж. **1.** classification /,klæsɪfɪ'keɪʃn/: ~я за кількома ознаками multicriteria [manifold] classification; ~я за родом занять occupational classification; ~я методів навчання classification of teaching methods; ~я робіт job classification; методи соціометричної ~ї у шкільних групах взаємного навчання (*рівний навчає рівного*) sociometric classification methods in school peer groups; Міжнародна стандартна ~я освіти International Standard Classification of Education; grouping /'gru:pɪŋ/ **2.** (*ранжування*)

ranking /'ræŋkɪŋ/: rating /'reɪtɪŋ/

класифікований прикм. classified /'klæsɪfaɪd/

класифікувати дієсл. classify /'klæsɪfaɪ/: ~ за хронологією classify by date; grade /greɪd/: group /gru:p/: sort /sɔ:t/

класичний прикм. **1.** classic(al) /'klæsɪk(l)/: ~а освіта classical education; ~і мови/науки classical languages/studies **2.** (*про теорію*) classical /'klæsɪkl/

~і мови та література humanities

класний прикм. class /kla:s US: klæs/: ~а робота class work; ~ий журнал/керівник class register /teacher [tutor]; ~о-урочна система навчання a class and lesson system of teaching

кластер ч. cluster /'klʌstəʃ/: ~ [сукупність] настанов псих. attitude cluster

кластерний прикм. cluster /'klʌstəʃ/: ~на структура cluster structure

клімат ч. *прям. і перен.* climat /'klaɪmɪt/: створення доброзичливого психологічного ~у creating a kind-hearted psychological climate

клініка ж. clinic /'klɪnɪk/: дитяча ~ children's clinic; ~ із соціального адаптування дітей child guidance clinic; наркологічна ~ drug abuse clinic

клінічний прикм. clinic(al) /'klɪnɪk(l)/: ~і дані clinical evidence

кліп ч. (*короткий музичний чи рекламний фільм*) clip /klɪp/

клуб ч. **1.** (*організація*) club /klʌb/: дитячий ~ children's (recreation) club **2.** (*приміщення*) club-house /'klʌb'haʊs/

клубн|ий *прикм.* club /kɫʌb/: проводити ~у роботу carry on club activities

ключ *ч.* 1. (у рiзн. знач.) key /ki:/: ви знайдете ~ до вправ у кінці книжки you'll find the keys to the exercises at the back of the book 2. (пiдказка) clew /klu:/: clue /klu:/:

ключов|ий *прикм.* key /ki:/: ~е питання key topic; ~е слово в тексті key word in text; один із ~их факторів one of the key developments

кмітливи|ий *прикм.* quick-witted /kwɪk'wɪtɪd/: sharp(-witted) /ʃɑ:p('wɪtɪd)/: клуб веселих і ~х Club of the cheerful and sharp-witted

кмітливiсть *ж.* quick-wittedness /kwɪk'wɪtɪdnɪs/: господарська ~ household quick-wittedness

книг|а *ж.* book /bʊk/: електронна ~а electronic book; e-book; зміст книги contents of a book; ~а для юнацтва book for youth; ~а, доступна лише фахівцям a book that is comprehensible only to specialists; ~а з мистецтва a book on art; ~и, що привертають увагу широкого кола читачів books that appeal to a large public; список рекомендованих ~ recommended list of books; вивчати/коментувати/перекладати ~у study/comment/translate a book; у книзі критикується/показується/розповідається the book criticizes/shows/tells

книгарня *ж.* bookshop /'bʊkʃɒp/

книгознавство *с.* bibliography /,bɪblɪ'ɒgrəfi/

книголюб *ч.* bibliophile /'bɪblɪəfaɪl/; book-lover /'bʊkɫʌvəʃ/

книгосховище *с.* book depository /bʊk dɪ'pɒzɪtrɪ (US: dɪ'pɒzɪtɔ:ri)/

книжка *ж.* 1. (книга) book /bʊk/ 2. (документ) book /bʊk/; card /kɑ:d/

книжков|ий *прикм.* book /bʊk/: ~а індустрія book industry; ~ий огляд book review

коаліці|я *ж.* coalition /,kəʊə'liʃn/: утворити ~ю form a coalition

когнітивн|ий *прикм.* cognitive /kɒg'nɪtɪv/: ~ий стиль cognitive style; комплексне дослідження й аналіз ~их здібностей cognitive assesment; *див. тж пізнавальний*

код *ч.* 1. (система символів і правил подання інформації) code /kəʊd/ (Увага: при перекладі слово «код» у словосполучах часто пропускають, напр., код числа number, код символу character)

2. (закодований елемент інформації – знак, слово) code combination /kəʊd ,kɒmbɪ'neɪʃn/; code

кодекс *ч.* code /kəʊd/: ~ законів про працю labour (амер. labor) code

кодування *с.* coding /'kəʊdɪŋ US: 'kɒdɪŋ/; encoding /ɪn'kəʊdɪŋ/

кодувати *дієсл.* code /kəʊd/; codify /'kəʊdɪfaɪ US: 'kɒdəfaɪ/; encode /ɪn'kəʊd/

коефіцієнт *ч.* 1. (множник) coefficient /,kəʊɪ'fɪʃnt/: ~ розумового розвитку coefficient of intelligence; factor /'fæktəʃ/: вводити ~ introduce a factor; quotient /'kwɒʃnt/: освітній ~ educational quotient 2. (відношення) ratio /'reɪʃɪʊ/: віковий ~ age ratio

~ корисної дії [ккд] efficiency

кожний, кожен *прикм.* 1. (будь-який із множини) each /i:tʃ/: ~ має

своє місце each has his own place
2. (будь-який із двох) either /'aɪðə/
3. (без пропусків) every /'evri/: на кожному кроці at every step; у нас кожного дня шість уроків we have six lessons every day
4. (окремий) individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/
5. як ім. everyone /'evriwʌn/: ~ повинен знати це everyone ought to know that

козацький прикм. Cossak /'kɒsæk/: ~а педагогіка Cossak pedagogy

коллапс ч. collapse /kə'læps/; див. тж **крах**

колегіальний прикм. collegiate /kə'li:dʒiəl/: ~ орган collegiate authority

колегіальність ж. collective nature /kə'lekiɪv 'neɪtʃə/

колегія ж. board /bɔ:d/; collegium /kə'legiəm/: ~ міністерства collegium of Ministry

коледж ч. college /'kɒlɪdʒ/ (якщо має описове означення, вживається з неозначеним артиклем, у всіх інших випадках – без артикля): ~, що працює під егідою університету college having associated status of the university; закінчити ~ graduate from college; навчатися в ~і be at college

колектив ч. **1.** collective (body) /kə'lektɪv ('bɒdi)/: студентський ~ student('s) collective **2.** (за місцем роботи) personnel /,pɛ:sə'nel/: науковий ~ science personnel; staff /stɑ:f/: педагогічний ~ teaching staff
3. (команда, бригада) crew /kru:/; team /ti:m/

авторський ~ group of authors; ~ художньої самодіяльності amateur art group

колективізм ч. collectivism /kə'lektɪvɪzəm/: почуття ~у feeling of collectivism

колективний прикм. **1.** collective /kə'lektɪv/: ~а думка collective mind; ~е завдання collective task; ~ий настрої collective mood; ~і переговори щодо підготовки кадрів collective agreement on training
2. (колективного використання) party /'pa:ti/

колекціонер ч. collector /kə'lektəʃ/
колекціонування с. collection /kə'lektʃn/; collecting /kə'lektɪŋ/

колекціонувати дієсл. collect /kə'lekt/

колекція ж. collection /kə'lektʃn/: ~ зразків collection of samples; range /reɪndʒ/

коли присл. **1.** when /wen/: ~ ми почали розглядати одержані дані ... when we came to analyse the data obtained... **2.** (у той час, як) as /əz/; while /waɪl/

~ б if; **коли б не** whenever

коливан[ня] **1.** (зміна) fluctuation /,flʌktʃʊ'eɪʃn/: ~ня уваги псих. fluctuation of attention **2.** (вагання) hesitation /,hezɪ'teɪʃn/: відповідати без ~ь answer without hesitations

коливатися (змінюватися) fluctuate /'flʌktʃoʊet/

коли-небудь присл. (у ствердж. реченнях) sometime /'sʌmtaɪm/; (у питальних і умовних реченнях) ever /'evə/: хтось ~ чув про таке? who ever heard of such a thing?

колицьова ж. (лісня) nursery rhyme /'nɜ:səri raɪm/; lullaby /'lʌləbaɪ/

колишній прикм. **1.** (минулий)

former /'fɔ:mə/: він мій ~ учень he is a former student of mine; sometime /'sʌmtaɪm/ **2.** (давній) once /wʌns/ **3.** (хто втратив офіційне становище) ex- /eks/: ~ президент ex-president

колізія ж. collision /kə'li:zɪə/

колір ч. colour (амер. color) /'kɒlə/: додаткові кольори colo(u)r shades [tints]

кол|о с. **1.** (група осіб, об'єднаних певними інтересами) circle /'sɜ:kəl/: у сімейному ~і in the family circle **2.** (певна ділянка питань, діяльності тощо) sphere /'sfɪə/: range /reɪndʒ/: це входить до ~а його обов'язків this lies within the range of his duties; широке ~о інтересів a wide range of interest **3.** мат. (у строгому розумінні) circumference /sə'kʌmfərəns/: (у не-строгому розумінні) circle

вибране ~о (людей) the few; ~о **інтересів** interest profile; **літературні/наукові** ~а literary/scientific community [circles]

колоквіум ч. (усна форма перевірки й оцінювання знань) colloquium /kə'ləʊkwɪəm/ (pl. colloquia /kə'ləʊkwɪə/): проводити ~ hold colloquium

колонка ж. (низка чисел, слів, розташованих вертикально) column /'kɒləm/

кольоровий прикм. coloured (амер. colored) /'klɒəd/

команд|а ж. **1.** (розпорядження) command /kə'mɑ:nd US: kə'mænd/ **2.** (переважно для розв'язування задачі з кількох кроків) instruction /ɪn'strʌkʃn/ **3.** (група людей) team

/ti:m/; crew /kru:/; party /'pa:ti:/ призначати ~у для виконання якогось завдання assign a party to (a particular) duty

командн|ий прикм. (груповий) team /ti:m/; ~е навчання (навчання у складі команди) team teaching

командувати дієсл. give* orders /gɪv 'ɔ:dəz/

комбінація ж. **1.** (сполучення елементів) combination /,kɒmbɪ'neɪʃn/ **2.** (символів) pattern /'pætn/

комбінован|ий прикм. **1.** composite /'kɒmpəzɪt/; mixed /mɪkst/: ~е викладання mixed (-mode) delivery; combine /kəm'baɪn/: ~е опитування combine questioning

2. (метод, підхід) integrated /'ɪntɪɡreɪtɪd/

комбінувати дієсл. combine /kəm'baɪn/: ~ попарно combine in pairs

коментар ч. comment /'kɒment/: ці факти не потребують ~ів these facts needs no comment; commentary /'kɒmentrɪ US: 'kɒmentərɪ/: науковий ~ erudite commentary

коментувати дієсл. make* comments (on, upon) /meɪk 'kɒments (ɒn, ə'pɒn)/; comment /'kɒment/

комерційн|ий прикм. (який стосується комерції) commercial /kə'mɜ:ʃl/: ~а освіта (процес навчання) commercial training; (результат навчання) commercial education; business /'bɪznɪs/

комікс ч. comic(-book) /'kɒmɪk(bʊk)/

комісі|я ж. (орган) commission /kə'mɪʃn/: державна кваліфікаційна ~я State Qualifying Commission; Вища атестаційна ~я State Commission

for Academic Degrees and Titles; засідання ~і sessions of a commission; утворити ~ю під головуванням *того-то* appoint a commission under *someone*; факти, встановлені ~єю facts established by the commission; призначати ~ю set up a commission; committee /kə'mɪtɪ/: методична ~я committee on methods; міжвідомча ~я joint committee; ~ія розгляне це питання committee will deal with this problem; board /bɔ:d/: екзаменаційна ~я складається з кількох членів examining board comprises several members

КОМІТЕТ ч. committee /kə'mɪtɪ/: батьківський ~ parents' committee; ~ відклав розгляд цього питання committee adjourned consideration of the question

КОМПАКТ-ДИСК ч. комп. compact disk (*скор.* CD) /kəm'pækt disk/

КОМПАКТНИЙ *прикм.* 1. compact /kəm'pækt/; close /kləʊs/ 2. (*про виклад, доповідь*) concise /kən'saɪs/

КОМПАКТНІСТЬ ж. 1. compactness /kəm'pæktnis/ 2. (*інформації*) compressibility (of information) /kəm'presɪ'bɪlətɪ (əv 'ɪnfə'meɪʃn)/

КОМПАКТНО *присл.* compactly /kəm'pæktli/

КОМПАНІЯ ж. 1. (*виробнича тощо*) company /'kʌmpəni/: засновувати ~ю found a company 2. (*гурт людей*) party /'pa:tɪ/

КОМПЕНСАЦІЯ ж. compensation /,kɒmpen'seɪʃn/; offset /'ɒfset US: 'ɔ:fset/ ~ похибки reduction of an error

КОМПЕНСУВАТИ *дієсл.* 1. (*відшкодувати*) compensate /'kɒmpenseɪt/;

make* up for *smth* /meɪk ʌp fə': ~ втрати make up for a loss 2. (*зрівноважити*) balance (out) /'bæləns (aʊt)/; equalize /'i:kwəlaɪz/ 3. (*нейтралізувати*) neutralize /'nju:trəlaɪz US: 'nu:trəlaɪz/

ЩО КОМПЕНСУЄ compensating; compensatory; compensative

КОМПЕТЕНТНИЙ *прикм.* 1. competent /'kɒmpɪtənt/: ~ фахівець competent authority 2. (*авторитетний*) authoritative /ɔ:'θɒrɪtətɪv/

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ *прикм.* competence-based /,kɒmpɪtəns'beɪst/: ~ підхід competence-based approach

КОМПЕТЕНТНІСТЬ ж. (*добра обізнаність із чимось*) competence /'kɒmpɪtəns/: інтелектуальна [розумова]/психічна ~ brain/mental competence; competency /'kɒmpɪtənsɪ/; expertise /,ekspɜ:'ti:z/: ~ і досвід expertise and know-how

КОМПЕТЕНЦІЯ ж. 1. (*коло повноважень*) competence /'kɒmpɪtəns/: у межах ~і within *one's* competence; виходити за межі ~і be beyond competence 2. (*комісії тощо*) reference /'refrəns/ 3. (*підлегла галузь*) jurisdiction /,dʒʊərɪs'dɪkʃn/: бути в чийсь ~і be under the jurisdiction of *smb*

КОМПІЛЮВАТИ *дієсл.* compile /kəm'paɪl/; put* together /put tə'geðə/

КОМПІЛЯЦІЯ ж. compilation /,kɒmpɪ'leɪʃn/

КОМПЛЕКС ч. 1. (*у різн. знач.*) complex /'kɒmpleks/: ~ зверхності/неповноцінності complex of superiority/inferiority; ~ провини guilty complex; особливості поведінки, що свідчать про на-

явність ~у *псих.* complex indicator
2. (*вправ, заходів тощо*) range /reɪndʒ/: повний ~ заходів full range of activities
3. (*програма заходів*) pack(age) /'pæk(ɪdʒ)/: навчально-методичний ~ для дистанційного навчання training pack; навчально-методичний ~ для самостійної роботи учня learning package

комплексн|ий *прикм.* **1.** (*всебічний, різнобічний*) comprehensive /,kɒmpri'hensɪv/: ~ий план основних заходів comprehensive plan of main activities; концепція ~ого розвитку comprehensive development framework
2. (*який поєднує різні функції в єдине ціле*) complex /'kɒmpleks US: kɒm'pleks/: здійснювати ~і дослідження conduct complex investigations; ~е завдання complex task; integrated /'ɪntɪgreɪtɪd/
3. (*комбінований*) combined /kəm'baɪnd/: ~а експедиція combined expedition
4. (*багатоцільовий*) diversified /daɪ'vɜ:sɪfaɪd/

комплексність *ж.* **1.** (*у підході до чогось*) integrated approach to *smth* /'ɪntɪgreɪtɪd ə'prəʊtʃ tə/
2. (*різноманітність*) diversification /daɪ'vɜ:sɪfɪ'keɪʃn/

комплект *ч.* **1.** (complete) set [unit] /kəm'pli:t set ['ju:nɪt]/: ~ підручників a set of textbooks; у ~і as a set [unit]; у комплекті з... complete with...; pack(age) /'pæk(ɪdʒ)/: ~ навчальних засобів training package
2. (*сукупність засобів, приладів, які перебувають в експлуатації*) complement /'kɒmplɪmənt/: запас-

ний ~ spare complement
3. (*набір*) kit /kɪt/: ~ запчастин kit of spares; ~ інструментів tool(-)kit
4. (*робітників, службовців*) full complement /fɒl 'kɒmplɪmənt/

комплектаці|я *ж.* **1.** (*дія: комплектування*) making up a set /'meɪkɪŋ ʌp ə set/; packing /'pækɪŋ/
2. (*необхідна сукупність устаткування*) complete equipment [set] /kəm'pli:t ɪ'kwɪpmənt [set]/
3. (*забезпечування устаткуванням*) delivery as a complete plant [set] /dɪ'lɪvəri əz ə kəm'pli:t plɑ:nt (US: plænt) [set]/
4. (*перелік*) list of equipment [parts] /lɪst əv ɪ'kwɪpmənt [pa:ts]/

перевіряти ~ю чогось check *smth* for completeness [for missing items]

комплектн|ий *прикм.* **1.** complete /kəm'pli:t/: ~е обладнання [устаткування] a complete set of equipment; in sets [units] /ɪn sets ['ju:nɪts]/
2. (*повний*) full /fɒl/

комплектність *ж.* completeness of set(s) /kəm'pli:tɪnɪs əv set(s)/

~ поставки delivery in complete sets; delivery in full

комплектування *с.* **1.** making up a set /'meɪkɪŋ ʌp ə set/; packing /'pækɪŋ/
2. (*штатів*) staffing /'sta:fɪŋ/: ~ шкіл кадрами stuffing of schools; recruitment /rɪ'krutmənt/

комплектувати дієсл. **1.** (*складати комплекти чогось*) complete [pack] a set of *smth* /kəm'pli:t [pæk] ə set əv/
2. (*людьми*) staff /sta:f/

композиці|я *ж.* **1.** (*у різн. знач.*) composition /,kɒmprə'zɪʃn/: ~ причин *псих.* composition of causes

2. (літературного твору) contexture /kɔntektstʃəʔ/

компонент ч. **1.** (складовий) component /kəm'pəʊnənt/: ~и естетичної свідомості components of aesthetical consciousness; ~и структури педагогічного процесу components of pedagogical process structure; element /'elɪmənt/

2. (інгредієнт) ingredient /ɪn'grɪ:diənt/ **компонування** с. arrangement /ə'reɪndʒmənt/; configuration /kən'fɪgʃʊ'reɪʃn/; design /dɪ'zain/; layout /'leɪ'aʊt/ (див. пояснення до **компонувати**)

компонувати дієсл. **1.** (розмішувати відносно один одного) arrange /ə'reɪndʒ/: ~ в порядку зростання arrange in ascending [increasing] order; put together /put tə'geðəʔ/; lay* out /'leɪ'aʊt/ **2.** (в одне ціле) package /'pækɪdʒ/

компроміс ч. **1.** (згода, що досягається взаємними поступками) compromise /'kɔmprəmaɪz/: взаємоприйнятний ~ mutually acceptable compromise; іти на ~ (make a) compromise; accept a compromise; приходиться до ~у come to a compromise **2.** (компромісне рішення) compromise solution /'kɔmprəmaɪz sə'lu:ʃn/; trade-off /treɪd ɒf (US: ə:f)/: піти на ~ make a trade-off

компромісн|ий прикм. compromise /'kɔmprəmaɪz/: ~е рішення compromise solution [settlement]

~ий вибір (величини тощо) trade-off

комп'ютер ч. computer /kəm'pjʊ:təʔ/: головний ~ host

computer; дидактичне використання ~а didactic use of computer; екзаменування/навчання/проєктування з допомогою ~ computer-assisted examination/instruction/design

апаратне/програмне забезпечення ~а hardware/software

комп'ютеризація ж. computerization /kəm'pjʊ:təri'zeɪʃn/: ~ освіти computerization of education

комп'ютерн|ий прикм. computer /kəm'pjʊ:təʔ/: ~а гра/грамотність/графіка/залежність/мережа/технологія computer game/literacy/graphics/addiction/network/engineering; ~а підготовка (процес) computer-based training; ~е навчання computer-managed learning

~і засоби супроводження навчального курсу courseware

комунальн|ий прикм. **1.** (що перебуває у віданні міської влади) municipal /mju:'nɪsɪpl/: ~а медично-психологічна консультація municipal medical and psychological consultation [board]; ~ий заклад додаткової освіти дітей children's additional skills and activities municipal training centre (амер. center) **2.** (громадський) communal /'kɔmjʊnl/: ~а власність communal property; public /'pʌblɪk/: ~е господарство public service(s)

комунікабельн|ий прикм. **1.** communicative /kə'mju:nɪkeɪtɪv/ **2.** психол. sociable /'səʊʃəbl/: ~а поведінка sociable behavior (амер. behavior)

комунікабельність ж. interpersonal skill /,ɪntə'pɛ:snl skɪl/;

психол. sociability /,səʊʃə'biləti/

комунікативний *прикм.* communicative /kə'mju:nikeitiv/: ~а функція мови communicative function of language

комунікаційний *прикм.* communication /kə,mju:ni'keɪʃn/

комунікація (*взаємозв'язок*) *ж.* communication /kə,mju:ni'keɪʃn/: вербальна [словесна] ~я verbal communication; ефективні засоби ~ї effective communication

конативний *прикм.* conative /kəʊ'neitiv/: виховний процес складається з трьох компонентів: когнітивного (інформаційного), афективного (емоційного) і ~ого (поведінкового) educational process consists of three components: cognitive (informational), affective (emotional) and conative (behavioral)

конвергенція *ж.* convergence /kən'vɜ:dʒəns/: ~ систем освіти convergence of education systems

конгрес *ч.* congress /'kɒŋɡres *US:* 'kɒŋɡrəs/: ~ розпочне роботу завтра congress opens tomorrow

кондиційний *прикм.* (*що відповідає стандартів*) conditioned /kən'dɪʃənd/

кондиціонування *с.* conditioning /kən'dɪʃənɪŋ/: ~ повітря air conditioning

конечний *прикм.* (*настійний, обов'язковий*) indispensable /,ɪndɪ'spensəbl/

~а потреба extreme necessity

конкретизація *ж.* concretization /,kɒŋkri:taɪ'zeɪʃn/: concrete definition /'kɒŋkri:t ,defɪ'mɪʃn/

конкретизувати *дієсл.* concretize /'kɒŋkri:taɪz/: ~вати ідеї concretize ideas; define concretely /dɪ'faɪn 'kɒŋkri:tli/; render concrete /'rendə' 'kɒŋkri:t/: мета дослідження ~ється його завданнями purposes of investigation render concrete its aim

конкретний *прикм.* concrete /'kɒŋkri:t/: ~а пропозиція concrete proposal; concrete example; particular /pə'tɪkjələ/: ~о-історичні умови particular historical conditions; specific /spə'sɪfɪk/: у кожному ~ому випадку in each specific [particular] case

конкретно *присл.* concretely /'kɒŋkri:tli/; specifically /spə'sɪfɪkli/: більш ~ more specifically

конкурент *ч.* competitor /,kɒmpə'tɪtə/: потенційний ~ would-be competitor

конкурентний *прикм.* competitive /kəm'pətitiv/; viable /'vaɪəbl/

конкурентоспроможний *прикм.* competitive /kəm'pətitiv/

конкурентоспроможність *ж.* competitive ability /kəm'pətitiv ə'biləti/

конкурс *ж.* competition /,kɒmpə'tɪʃn/

конкурс competition /,kɒmpə'tɪʃn/: ~ на заміщення посад competition for posts; брати участь у ~і take part in a competition; contest /'kəntest/: ~ дитячої творчості children's art contest; (competitive) tender /,(kəm'pətitiv) 'tendə/: проводити ~и з відбору hold a competitive tenders; порядок проведення ~у procedure for holding a competitive tender

оголосити ~ на заміщення посади announce a vacancy [competition] (for)

конкурсний *прикм.* competitive /kəm'pɛtɪtɪv/: залучений на ~ій основі engaged on a competitive basis; ~ий іспит competitive examination

конкурувати *дієсл.* compete /kəm'pɪ:t/: конкурувати з чимось у чомусь compete with smth in smth; успішно ~ з чимось у чомусь be competitive in smth with smth

консенсус *ч.* consensus /kən'sensəs/: досягти ~у reach a consensus

консервативний *прикм.* conservative /kən'sɜ:vətɪv/: ~а (зберігальна) система conservative system; old line /əʊld laɪn/

консерваторія *ж.* conservatoire /kən'sɜ:vətwa:ʔ/

конспект *ч.* **1.** (короткий виклад) abstract /'æbstrækt/ **2.** (уроку, лекції) outline /'aʊtlaɪn/: короткий/розгорнутий ~ brief/detailed outline [notes]; складати ~ уроку make an outline of a lesson; notes /'nəʊts/: користуватися ~ом (про вчителя, лектора) refer to one's notes; читати з ~у (про викладача) teach [lecture] from notes

у вигляді ~у synoptically

конспективний *прикм.* **1.** recapitulative /,rɪ:kə'pɪtʃə'leɪtɪv/: summary /'sʌməri/; synoptic(al) /sɪ'nɒptɪk(əl)/ **2.** (стилий) concise /kən'saɪs/

у ~ій формі in note form

конспективність *ж.* (стилість) conciseness /kən'saɪsnɪs/; sketchiness /'sketʃnɪs/

конспективно *присл.* synoptically /sɪ'nɒptɪklɪ/

конспектування *с.* making an abstract [outline] /'meɪkɪŋ ən 'æbstrækt ['aʊtlaɪn]/

конспектувати *дієсл.* **1.** (робити нотатки) make* an abstract /meɪk ən 'æbstrækt/; summarize /'sʌməraɪz/ **2.** (лекцію тощо) take* down notes /teɪk daʊn 'nəʊts/: ~ лекцію take down notes of a lecture; epitomize /ɪ'pɪtəmaɪz/

констатація *ж.* stating /'steɪtɪŋ/: констатація факту stating of fact

констатувати *дієсл.* state /steɪt/; constate /kən'steɪt/; establish /ɪ'stæblɪʃ/

конституція *ж.* (у рiзн. знач.) constitution /,kɒnstɪ'tju:ʃn US: ,kɒnstɪ'tu:ʃn/

конструктивний *прикм.* **1.** constructional /kən'strʌkʃnəl/ **2.** (про ідею тощо) constructive /kən'strʌktɪv/

конструктор *ч.* **1.** constructor /kən'strʌktəʔ/: головний/провідний ~ chief/leading designer **2.** (набір частин, деталей) kit /kɪt/

конструкторський *прикм.* design /dɪ'zaɪn/: конструкторське бюро design office

конструкторсько-технологічний *прикм.* engineering /,endʒɪ'nɪərɪŋ/

конструкція *ж.* **1.** construction /kən'strʌkʃn/: синтаксична ~я syntactical construction; structure /'strʌktʃəʔ/ **2.** (інженерне рішення) design /dɪ'zaɪn/

абстрактна ~я abstract; abstraction; поліпшувати ~ю improve [refine] a design

конструювання *с.* **1.** design(ing) /dɪ'zaɪn(ɪŋ)/ **2.** (наступна за розра-

хунком стадія) detailing /'di:teɪlɪŋ US: di'teɪlɪŋ/ **3.** (стадія, що передуює виготовлянню) engineering /,endʒɪ'nɪərɪŋ/ **4.** (технічна творчість) model construction /'mɒdl kən'strʌkʃn/

конструювати дієсл. **1.** design /dɪ'zain/; construct /kən'strʌkt/: ~ речення construct a sentence **2.** (на наступній за розрахунком стадії) detail /'di:teɪl US: di'teɪl/ **3.** (на стадії, що передуює виготовлянню) engineer /,endʒɪ'nɪər/

консультант ч. **1.** consultant /kən'sʌltənt/: ~ з питань навчання та підвищення кваліфікації learning and development consultant; counsel(l)or /'kaʊnsələr/: ~ з професійної орієнтації vocational guidance counsel(l)or; ~-психолог psychological counsel(l)or; adviser /əd'vaɪzər/ **2.** осв. (у вищому навчальному закладі) tutor /'tju: tər US: 'tu: tər/

консультативний прикм. consulting /kən'sʌltɪŋ/: ~а робота consulting work

консультаційний прикм. consultation /,kɒnsəl'teɪʃn/: ~ центр (у системі заочного чи дистанційного навчання) consultation centre (амер. center)

консультація ж. **1.** (порада фахівця) expert opinion /'ekspɜ:t ə'pɪnɪən/; specialist advice /'speʃəlɪst əd'vaɪs/ **2.** (у лікаря, юриста) advising /əd'vaɪzɪŋ/ **3.** (консультування учнів) personal tuition /tju:'ɪʃn US: tu:'ɪʃn/ **4.** (студентів) consultation /,kɒnsəl'teɪʃn/: давати/призначати/

проводити ~ю give/appoint /hold a consultation; supervision /,su:pə'vɪzən/ **5.** (установа, у якій фахівці допомагають порадами) consultation office /,kɒnsəl'teɪʃn 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs)/; advice [consultation] bureau /əd'vaɪs [kɒnsəl'teɪʃn] 'bjʊərəʊ/

консультування с. дієсл. advising /əd'vaɪzɪŋ/; consulting /kən'sʌltɪŋ/; counsel(l)ing /'kaʊnsəlɪŋ/: ~ з питань зайнятості employment counsel(l)ing; guidance /'gaɪdnɪs/: ~ з приводу вибору професії vocational guidance

консультувати дієсл. (давати поради) give* professional advice to smb /gɪv prə'feʃnəl əd'vaɪs tə/; advise /əd'vaɪz/

консультуватися дієсл. consult /kən'sʌlt (wɪð)/: ~ у психолога consult a psychologist; ask smb's advice /ɑ:sk (US: æsk) .. əd'vaɪs/

контакт ч. (у різн. знач.) contact /'kɒntækt/: особистий ~ викладача зі студентами personnel contact between teacher and students; підтримувати тісний ~ maintain close contact; установити ~ із кимось get into contact with smb

контактувати дієсл. contact /'kɒntækt/; come* in contact /kʌm ɪn ,kɒntækt/

контекст ч. context /'kɒntekst/: вирвати слово з ~у divorce a word from its context; залежно від ~у according to the context; contexture /kɒn'tekstʃər/

визначуваний за ~ом; що впливає з ~у contextual

контекстний прикм. context /'kɒntekst/: ~е обмеження context-sensitive constraint; contextual

/kɒn'tekstʃuəl/: ~е значення слова
contextual meaning of a word

контингент ч. (склад осіб певної категорії) contingent /kən'tɪndʒənt/

контора ж. office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/;
bureau /'bjʊərəʊ/

конторськ|ий прикм. office
/'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/: ~е обладнання office
equipment; ~ий службовець office
worker

контр- преф. counter- /kaʊntəʔ/;
contra- /,kɒntrə/

контракт ч. contract /'kɒntrækt/:
анулювати ~ declare a contract null
and void; брати на себе обов'язки
за ~ом bind oneself by contract;
вести переговори про укладання ~у
negotiate a contract; ~ щодо підготовки
та працевлаштування training-emp-
loyment contract; працювати за ~ом
work on [under] contract; розривати ~
cancel [annul] a contract; відповідно до
~у as per contract; according to contract;
укладати ~ conclude a contract

контраст ч. contrast /'kɒntrɑ:st US:
'kɒntræst/: ілюзія ~у псих. contrast
illusion; разючий ~ devastating
[glaring] contrast

контрастний прикм. contrast(ing)
/'kɒntrɑ:st(ɪŋ) US: 'kɒntræst(ɪŋ)/

контрастність ж. contrast
(range) /'kɒntrɑ:st US: 'kɒntræst
(reɪndʒ)/; (scale of) gradations /(skeɪl
əv) grə'deɪʃnz (US: greɪ'deɪʃnz)/

контролер ч. (людина чи прилад,
що здійснює контроль) inspector
/ɪn'spektəʔ/; controller /kən'trəʊləʔ/;
supervisor /,su:pə'vaɪzəʔ/

контролювальний прикм. cont-
rol(ling) /kən'trəʊlɪŋ/; monitoring

/'mɒnɪtərɪŋ/: ~ пристрій monitoring
device; supervisory /,su:pə'vaɪzəri/: ~
орган supervisory body

контролювання с. controlling
/kən'trəʊlɪŋ/; inspection /ɪn'spektʃn/;
monitoring /'mɒnɪtərɪŋ/: ~ процесу
process monitoring

контролю|вати дієсл. **1.** (спо-
стерігати, особливо неперервно)
monitor /'mɒnɪtəʔ/: ~вати роботу
чогоось monitor the operation of smth
2. (перевіряти, особливо періодично)
check /tʃek/: систематично ~вати
роботу викладачів systematically
check the teachers' work; control
/kən'trəʊl/: ми вважаємо за необхідне
~вати весь процес we find it necessary to
control the whole process **3.** (оглядати,
інспектувати) examine /ɪg'zæmɪn/;
inspect /ɪn'spekt/

контроль ч. **1.** (спостереження)
monitoring /'mɒnɪtərɪŋ/: дистан-
ційний ~ь remote monitoring
2. (перевірка, особл. періодична)
check(ing) /'tʃek(ɪŋ)/: ~ь успішності
учнів check on the pupils' progress;
перехресний ~ь cross check; test(ing)
/'test(ɪŋ)/: вибірковий ~ь random
testing [inspection]; spot check; здій-
снювати ~ь візуально run a check by
visual inspection; **3.** (нагляд) super-
vision /,su:pə'vɪzɪn/: слабкий/суво-
рий ~ь slack [lax]/strict supervision;
control /kən'trəʊl/: вийти з-під
~ю get beyond control; посилю-
вати/послаблювати ~ь strengthen/
relax [slacken] control **4.** (діяння
або можливість діяння) control:
внутрішньошкільний ~ь intra-
schooling control; діагностичний ~ь

на всіх етапах дидактичного процесу
 a diagnostics control on all stages of
 a didactics process; ~ь успішності/
 якості achievement/quality control

контрольн|ий *прикм.* **1.** (що здійснює контроль) control /kən'trəʊl/: ~а група control group; check(ing) /'tʃek(ɪŋ)/: ~а перевірка знань учнів check on pupils' knowledge; inspection /ɪn'spekʃn/
2. (призначений для контролю) test /test/: дати класу ~у роботу з алгебри test a class in algebra; підготовка до ~ої роботи preparation for a test; check /tʃek/: ~ий зріз check cut-off
3. (запланований – про цифри) planned /plænd/: scheduled /'ʃedju:ld US: 'skedʒʊld/: ~і цифри scheduled figures
4. (нормативний) standard /'stændəd/

~е дослідження follow-up study; шкільна ~а робота з алгебри test in algebra

контрольован|ий *прикм.* controlled /kən'trəʊld/: отримання інформації про стан і розвиток ~ого об'єкта a reception of information about a controlled object's state and development; supervised /'su:pəvaɪzd/

контрольовний *прикм.* (той, якого можна контролювати) controllable /kən'trəʊləbl/

контрприклад *ч.* counter(-) example /'kaʊntəɪg'zɑ:mpl US: 'kaʊntəɪg'zæmpl/: логічний ~ logical counterexample; counterinstance /'kaʊntə,ɪnstəns/

контур *ч.* (обриси) outline /'aʊtlaɪn/: contour /'kɒntʊə/

контурний *прикм.* contour /'kɒntʊə/: outline /'aʊtlaɪn/

конфабуляція *ж.* (фантастичне тлумачення певних фактів) confabulation /kən,fæbjʊ'eɪʃn/

конференція *ж.* (нарада) conference /'kɒnfərəns/: ~я з питань освіти education conference; наукова/підсумкова ~я scientific/concluding [final] conference; учасник ~і participant in a conference; відкривати/закривати/проводити ~ю open/close/hold a conference; на ~і at a conference; ~я розпочала роботу conference got off the ground

конфігураці|я *ж.* **1.** (розташування) configuration /kən,figjʊ'reɪʃn/: принцип ~і псих. configuration principle **2.** *комп.* (мережі) environment /ɪn'vaɪənmənt/

конфлікт *ч.* **1.** (зіткнення протилежних думок тощо) conflict /'kɒnflikt/: ~ поколінь conflict of generations; міжособистісний ~ interpersonal conflict; принцип профілактики ~у the principle of a conflict prophylactic; стратегія/тактика поведінки у ~і strategy/tactics of behaviour (*амер.* behavior) in conflict; теорія соціальних ~ів social conflict theory; управління ~ом management of a conflict; clash /klæʃ/: ~ інтересів/цінностей clash of interests/values **2.** (*суперечка*) dispute /dɪ'spju:t/: урегулювання ~ів dispute settlement

конфліктн|ий *прикм.* conflict /'kɒnflikt/: ~а ситуація conflict situation

конфлікувати *дієсл.* conflict /kən'flikt/: clash (with) /klæʃ (wɪð)/

конформізм *ч.* conformism /kən'fɔ:mɪzəm/

концентрація *ж.* concentration /ˌkɒnsn'treɪʃn/: ~ збудження *псих.* concentration of excitation; ~ нервових процесів *псих.* concentration of nervous processes

концентризм *ч.* (система викладання) concentricism /kɒnsən'trɪzəm/

концентричний *прикм.* concentric /kən'sentrik/: ~е розташування навчального матеріалу concentric arrangement of study [teaching] material

концентричність concentricity /ˌkɒnsən'trɪsəti/: ~ у навчанні concentricity in teaching [instruction]

концентрувати *дієсл.* concentrate /'kɒnsntreit/: ~ увагу concentrate attention; focus /'fəʊkəs/; direct /di'rekt/

концентруватися *дієсл.* 1. (збиратися, скупчуватися) collect /kə'lekt/ 2. (зосереджуватися на чомусь) concentrate /'kɒnsntreit/

концептуалізація *ж.* (формування концептуального представлення) conceptualization /kən'septʃʊəlɪ'zeɪʃn/

концептуальний *прикм.* concept(ual) /kən'sept(jʊəl)/: ~е уявлення conceptual imagery; ~ий аналіз concept analysis

концепція *ж.* concept /'kɒnsept/: ~ї сучасного природознавства concepts of modern natural science; розвивати ~ю develop a concept; розробляти ~ю work out a concept; формування ~ї concept formation; conception /kən'sepʃn/: ~я «чорної скриньки» black-body conception; ця ~я є загальновизнаною the

conception is current; idea /aɪ'diə/

концерт *ч.* concert /'kɒnsət/

кооперативний *прикм.* cooperative /kəʊ'pɒrətɪv/: ~а професійна освіта cooperative vocational education; ~е навчання cooperative learning

кооперація *ж.* 1. (співробітництво) cooperation /kəʊ'pɒr'eɪʃn/: міжгалузева/міжуніверситетська/науково-виробнича ~ interbranch/inter-university/scientific-industrial [research and production] cooperation; cooperative business /kəʊ'pɒrətɪv 'bɪznɪs/ 2. (об'єднання, організація) cooperative society /kəʊ'pɒrətɪv sə'saɪəti/ 3. збірн. cooperative societies [system] /kəʊ'pɒrətɪv sə'saɪətɪz ['sɪstəm]/

координат *ж.* 1. coordinate /ˌkəʊ'ɔːdɪnət/: задавати ~и specify coordinates; перетворювати ~и convert coordinates 2. (вісь координат) axis /'æksɪs/: здійснювати керування чимось за однією ~ою control smth along one axis 3. (місце розташування) position /pə'zɪʃn/: визначати ~и чогось establish the position of smth

система ~ system of coordinates; frame of reference

координатний *прикм.* coordinate /ˌkəʊ'ɔːdɪnət/

координація *ж.* co(-)ordination /kəʊ'ɔːdɪ'neɪʃn/: ~ рухів motor coordination; co-ordination of movements; ~ політики підготовки кадрів training policy coordination

координований *прикм.* coordinate

/ˌkəʊ ˈɔːdənət/; coordinated /ˌkəʊ-
'ɔːdneɪtɪd/

координування *с.* coordination /kəʊ,ɔːdi'neɪʃn/: ~ м'язових рухів coordination of muscular movements; coordinating /kəʊ,ɔːdi'neɪtɪŋ/: ~ навчальних предметів coordinating the subjects of curriculum

координувати *дієсл.* (погоджувати) co(-)ordinate /ˌkəʊ ˈɔːdneɪt/: ~ викладання різних аспектів мови coordinate the teaching of different aspects of language; ~ роботу кафедр co-ordinate the work of departments [chairs]

копіювання *с.* **1.** (виготовляння копій) copying /'kɒpɪŋ/ **2.** (дублювання) duplication /ˌdjuːplɪ'keɪʃn US: ˌduːplɪ'keɪʃn/

захищений від ~ *комп.* copy-protected

копіювати *дієсл.* **1.** (виготовляти копії) copy /'kɒpi/ **2.** (наслідувати) imitate /'ɪmɪteɪt/ **3.** (повторювати) duplicate /'djuːplɪkeɪt US: 'duːplɪkeɪt/

копія *ж.* (примірник) copy /'kɒpi/: засвідчувати ~ю attest a copy; знімати ~ю з чогось make a copy of smth; copy smth; duplicate smth; counterpart /'kaʊntəpɑːt/

корегований *прикм.* corrected /kə'rektɪd/

корегувальний *прикм., див.* **коригувальний**

корегувати *дієсл., див.* **коригувати**

коректний *прикм. наук.* correct /kə'rekt/; well-defined /weldɪ'faɪnd/

коректність *ж. наук.* correctness

/kə'rektnɪs/: ~ означення the correctness of definition

коректор *ч.* **1.** (вимірювальний пристрій) corrector /kə'rektəʃ/; adjuster /ə'dʒʌstəʃ/ **2.** (працівник видавництва) proof(-)reader /'pruːf'riːdəʃ/

корекція *ж.* **1.** (виправлення) correction /kə'rekʃn/: ~ мовних дефектів articulative defects correction **2.** (у системах регулювання) (corrective) action /('kə'rektɪv) 'ækʃn/

корелювати *дієсл.* correlate /'kɒrəleɪt US: 'kɔːrəleɪt/

кореляційний *прикм.* correlational /ˌkɒrə'leɪʃnəl US: ˌkɔːrə'leɪʃnəl/; correlative /'kɒrəleɪtɪv US: 'kɔːrəleɪtɪv/; correlation /ˌkɒrə'leɪʃn US: ˌkɔːrə'leɪʃn/

кореляція *ж.* correlation /ˌkɒrə'leɪʃn US: ˌkɔːrə'leɪʃn/: взаємна ~ cross correlation

коригування *с.* **1.** correction /kə'rekʃn/: ~ вимови correction of pronunciation; correcting /kə'rektɪŋ/ **2.** (регулювання) adjustment /ə'dʒʌstmənt/

коригувати *дієсл.* **1.** (виправляти) correct /kə'rekt/ **2.** (регулювати) adjust /ə'dʒʌst/ **3.** (план, програму, графік) revise /rɪ'vaɪz/

коригувальний *прикм.* **1.** correctional /kə'rekʃnəl/: ~е навчання correctional education **2.** (лікувальний) remedial /rɪ'miːdɪəl/: ~а педагогіка/підготовка remedial pedagogy/training; методи ~ого виховання remedial teaching

коригування *с.* (виправлення)

correction /kə'rekʃn/: педагогічна діагностика повинна орієнтуватися на внутрішнє та зовнішнє ~ в разі неправильної оцінки результатів навчання pedagogical diagnostics must be guided by an internal and external correction in a case of a wrong appreciation of studying results

коригувати дієсл. correct /kə'rekt/

корисний прикм. 1. useful /'ju:sfl/: ~е заняття useful occupation; ~і відомості useful information; суспільно ~а праця socially useful labour (амер. labor); valuable /'væljuəbl/ 2. (вигідний) profitable /'prɒfɪtəbl/ 3. (благодійний, що допомагає) beneficial /,beni'fiʃl/: ~а порада вчителя beneficial advice of a teacher; helpful /'helpfl/ 4. (придатний) available /ə'veɪləbl/: of avail /əv ə'veɪl/

бути ~им be of use (to)

корисно присл. 1. profitably /'prɒfɪtəbl/: usefully /'ju:sfl/ 2. безособ. it is useful (to, for) /tɪz 'ju:sfl (tə, fə)/: ~ запам'ятати it's useful to remember; ~ зауважити [зазначити], що... it is useful to remark that...

користування с. use /ju:s/: ~ словником use of a dictionary; тимчасове ~ temporary use

користуватися дієсл. use /ju:z/: ~ словниками (не) можна you can (can't) use dictionaries; навчити учнів ~ словником teach the pupils how to use a dictionary; make* use (of) /meɪk ju:s (əv)/: ~ бібліотекою школи make use of the school library; profit /'prɒfɪt/

користувач ч. user /ju:zə/: зареєстрований ~ registered user; комп'ютер здійснює діалог із ~ем computer carries on a dialog with user; рівень ~а user level

корист|ь ж. 1. use /ju:s/: favour (амер. favor) /'feɪvə/: відмовитися на ~ь іншого withdraw in favo(u)r of another; дані свідчать на ~ь цієї теорії the data speak in favo(u)r of the theory 2. (вигода тж) profit /'prɒfɪt/: мати ~ь з make one's profit out of smth; benefit /'benɪfɪt/: ми не маємо з цього жодної ~і we reap no benefit from it

корінний прикм. 1. (споконвічний) native /'neɪtɪv/: ~е населення the native population 2. (істотний) див. докорінний

корінь прикм. 1. root /ru:t/ 2. бот., лінгв., мат. radical /'rædɪkl/

короткий прикм. 1. short /ʃɔ:t/: ~ий виклад матеріалу short presentation of material; ~ий шлях short cut; brief /brɪ:f/: ~ий вступ/огляд brief introduction/review; ~і зауваження brief remarks; зробити ~у доповідь (на семінарі тощо) give a brief talk 2. (лаконічний) laconic /lə'kɒnɪk/ 3. (стилий) concise /kən'saɪs/: робити ~і записи make concise notes; succinct /sək'sɪkɪt/: ~а доповідь/стаття succinct report/article; ~ий опис succinct description 4. (про словник, звіт) concise

~ий виклад breviate; summary; run-down

коротко присл. 1. briefly /'brɪ:flɪ/: викласти ~ state briefly; shortly /'ʃɔ:tlɪ/: ~ кажучи put it shortly

2. (лакони́чно) laconically /lə'kɒnɪkli/
короткозорий *прикм.* short-sighted /'ʃɔ:t'saɪtɪd/

короткозорість *жс.* short-sightedness /'ʃɔ:t'saɪtnɪs/; myopia /maɪ'əʊpiə/

короткостроковий *прикм.* short-term /'ʃɔ:t tɜ:m/; ~і курси short-time courses

короткочасний *прикм.*

1. (обмежений у часі) short-time /'ʃɔ:t 'taɪm/: ~а стабільність short-time stability; ~е запам'ятовування (перед іспитом тощо) short-time memory **2.** (миттєвий) instantaneous /,ɪnstən'teɪniəs/; momentary /'məʊməntəri/: ~е вагання momentary hesitation

коротше *прикм.* shorter /ʃɔ:təʃ/
говорить ~ be brief; ~ кажучи in short; in a word

корупція *жс.* corruption /kə'ɹʌptʃn/: ~ в освіті corruption in education

косоокість *жс.* strabismus /strə'bɪzməs/

котрий *займ.* **1.** (про тварин і неживі предмети) which /wɪtʃ/
2. (стосовно людей) who /hu:/: батьки, ~і не піклуються про своїх дітей parents who are neglectful for their children **3.** (з обмежувальним значенням) that /ðæt/; which; what /wɒt/

котрий-небудь, котрийсь *займ.* some /sʌm/; some kind of /sʌm kaɪnd əv/; one or other /wʌn ɔ: 'ʌðə /; (у заперечних і умовних реченнях) any /'eni/

кошт, кошти *ч.* **1.** (вартість)

value /'vælju:/; worth /wɜ:θ/ **2.** (ціна) price /praɪs/ **3.** (витрати) costs /kɒsts US: kɔ:sts/: кошт навчання training cost

кошторис *ч.* (cost) estimate(s) /('kɒst US: kɔ:st) 'estɪmət(s)/: ~ витрат estimate of costs; expense /ɪk'spens/

перевищення ~у cost overrun

коштувати *дієсл.* cost* /kɒst US: kɔ:st/; be* worth (of) /bi: wɜ:θ (əv)/

краєзнавство *с.* study of a region /'stʌdɪ əv ə 'ri:dʒən/

країна *жс.* country /'kʌntri/: іноземна ~ foreign country; ~ походження country of origin; ~, що розвивається developing country; ~, яка приймає host country

край *ч.* **1.** (місцевість) area /'eərə/; region /'ri:dʒən/ **2.** (межова лінія, границя чогось) border /'bɔ:dəʃ/; margin /'mɑ:dʒɪn/

що знаходиться на краю чогось marginal

край *присл.* (поблизу, біля чогось) beside /bɪ'saɪd/; near /nɪəʃ/; by /baɪ/

крайній *прикм.* **1.** extreme /ɪk'stri:m/: ~й дискомфорт *псих.* extreme discomfort; marginal /'mɑ:dʒɪnl/; last /lɑ:st US: læst/ **2.** (кінцевий) end /end/

~й зліва leftmost

крайніість *жс.* extreme /ɪk'stri:m/: переходити від однієї ~ості до іншої go from one extreme to the other; extremeness /ɪk'stri:mɪnɪs/: ість поглядів extremeness of opinions

крайовий *прикм.* edge /edʒ/; edging /'endɪŋ/

крапка *жс.* **1.** (цятка) point

/ˈpɔɪnt /; dot /dɒt/ **2.** грам., лінгв., амер. period /ˈpɪəriəd/; бр. full stop /fʊl stɒp/

~а з комою semicolon; ставити ~у dot

красномовн|ий прикм.

1. eloquent /ˈeləkwənt/: дані ~о свідчать про розквіт країни the record is eloquent of national prosperity

2. (виразний) expressive /ɪkˈspresɪv/: ~ий жест expressive gesture

красномовний факт significant fact

крах ч. crash /kræʃ/; failure /ˈfeɪljə/

краша|ти дієсл. (політизуватися) improve /ɪmˈpru:v/; better /ˈbetə/; grow* [gɒ*] better /grəʊ [gəʊ] ˈbetə/:

справи ~ють things are going better

краще присл. better /ˈbetə/:

змінитися на ~ change for the better; ~ за все best of all; ~ пізно, ніж ніколи better late than never; набагато ~ а good deal better

кращ|ий прикм. **1.** (ніж хтось/щось) better /ˈbetə/; best /best/: у ~ому разі at best **2.** (добірний) choice /ˈtʃɔɪs/; top /tɒp/: кращий учень top pupil

креативність ж. (творчі здібності) creativity /ˌkri:eiˈtɪvəti/: тест на ~ creativity test

кредит ч. **1.** credit /ˈkredit/: за рахунок ~у on credit; надавати ~ під щось give a credit against [on] smth; loan /ləʊn/: ~ на одержання освіти student loan **2.** (угода купівлі-продажу) hire purchase /ˈhaɪə ˈrɜ:tʃəs/: купувати щось у ~ buy smth on hire purchase [on HP] **3.** (міра оцінювання знань) credits /ˈkredɪts/

кредитн|ий credit /ˈkredit/: Європейська ~о-трансферна сис-

тема European Credit Transfer System (скор. ECTS); ~о-модульна система навчання credit based modular learning

крейд|а ж. chalk /tʃɔ:k/: креслити/писати ~ою draw/write with chalk

кресленник ч. (накреслене) drawing /ˈdrɔ:ɪŋ/: робочий/складальний ~ working [shop]/assembly drawing; draft /dra:ft US: draɪft/

креслення с. **1.** (дія) drawing /ˈdrɔ:ɪŋ/ **2.** (кривої) plotting /ˈplɒtɪŋ/ **3.** (кривої за точками) fitting /ˈfɪtɪŋ/ **4.** (нанесення кривої) tracing /ˈtreɪsɪŋ/

креслити дієсл. **1.** draw*/drɔ:/: ~ діаграму/план draw a diagram/plan **2.** (план, графік) draw* up/drɔ: ʌp/; plot /plɒt/ **3.** (діаграму тж) trace /treɪs/

крива ж. curve /kɜ:v/: гладка/замкнена ~ smooth/closed curve

криза ж. **1.** crisis /ˈkraɪsɪs/ (pl. crises /ˈkraɪsɪ:z/): ~ освіти educational crisis; особистісна ~ (особливо у підлітків) псих. identity crisis **2.** ек. тж depression /dɪˈpreʃn/

кризов|ий прикм. crisis /ˈkraɪsɪs/: ~і процеси crisis processes

крилатий прикм. (у різн. знач.) winged /wɪŋd/: ~і слова winged words; popular expressions

кримінал ч. crime /kraɪm/

кримінальн|ий прикм. criminal /krɪmɪnl/: ~а відповідальність criminal liability

криміногенн|ий прикм. crime-ridden /ˈkraɪm ˈrɪdn/

~а ситуація situation from the point of view of crime level

критері́й *ч.* **1.** (підстава для визначення, оцінки чогось) criterion /kraɪˈtɪəriən/ (*pl.* criteria /kraɪˈtɪəriə/): ~ї ефективності/прийому performance/admission criteria; ~й відбору selection criterion; ~ї оцінювання поведінки дітей criteria of marking children's conduct; точний ~й true criterion; слугувати ~єм serve as a criterion; canon /kəˈnɒn/: етичний [моральний] ~й ethical canon **2.** *мат. стат.* test /test/

~й якості figure of merit; *комп.* performance criterion

крити́к|а *ж.* **1.** (обговорення, аналіз) criticism /ˈkrɪtɪsɪzəm/: давати привід для ~и be open to criticism; недоброзичлива ~а adverse criticism **2.** *збірн.* critics /ˈkrɪtɪks/ **3.** (рецензія, стаття тощо) critique /krɪˈti:k/

критикувати *дієсл.* **1.** criticize /ˈkrɪtɪsaɪz/: subject to criticism /ˈslɒdʒɪkt tə ˈkrɪtɪsɪzəm/ **2.** (робити критичний огляд) review /rɪˈvju:/

критичний *прикм.* **1.** у різн. знач. critical /ˈkrɪtɪkl/: ~а стаття critical essay; ~е відношення до чогось critical approach towards smth; робити ~ий аналіз чогось make a critical review of smth **2.** (про зауваження) censorious /senˈsɔːriəs/: ~і зауваження censorious remarks **3.** (переломний) crucial /ˈkruːʃl/: ~а фаза crucial phase

~ий огляд recension; review

критично *присл.* critically /ˈkrɪtɪklɪ/: ~ сприймати власну промову listen critically to one's own speech

~ оцінювати свою поведінку make a

critical appraisal of one's behaviour (*амер.* behavior)

крі́зь *прійм.* through /θruː/: проходить ~ щось get [go] through smth; by /baɪ/

крі́м *прійм.* **1.** (за винятком) except(ing) /ɪkˈsept(ɪŋ)/: щоденно, крім неділі daily except Sunday; but /bət/: ніхто, крім фахівця, не міг помітити різниці no one but an expert could have seen the difference; **2.** (на додаток) besides /bɪˈsaɪdz/: крім того besides (that); apart (from) /əˈpa:t (frəm)/: крім усіх інших міркувань, потрібно враховувати й фактор часу apart from other considerations time is a factor

~ того, що save that

кро́к *ч.* (етап, ступінь у розвитку чогось) step /step/: важкий лише перший ~ it is the first step that costs; ~ за ~ом step by step; на кожному кроці at every step

зробити перший ~ перен. make the first move; make advances

круго́зір *ч.* horizon /həˈraɪzn/: mental outlook /ˈmentl ˈaʊtlɒk/

людина з вузьким/широким ~ором narrow-minded/broad-minded person; освіта розширює ~ір education expands the mind

кругообі́г *ч.* **1.** rotation /rəʊˈteɪʃn/: circulation /ˌsɜːkjʊˈleɪʃn/: біосферний ~ речовин biospheric substance circulation; turnover /ˈtɜːn.əʊvə/ **2.** (цикл) cycle /ˈsaɪkl/

ксерокопі́я *ж.* Xerox copy /ˈzɪrəks ˈkɒpi/; xerocopy /ˈzɪrəˈkɒpi/

робити ~ю xerox

ксерокопіювання *с.* xeroxing /ˈzɪrəksɪŋ/

ксерокс ч. (*апарат*) xerox machine /'zi:rəks mə'ʃi:n/

кулінарія ж. *cookery* /'kʊkəri/

культ ч. (*обожнювання*) cult /kʌlt/: ~ особистості personality cult

культивувати дієсл. *прям.* і *перен.* cultivate /,kʌlti'veit/

культовий прикм. cult /kʌlt/; cultic /'kʌltɪk/

культура ж. **1.** (*сукупність матеріальних і духовних цінностей, ступінь розвитку якоїсь галузі господарства*) culture /'kʌltʃəʔ/: відмінність ~ cultural difference; внутрішня/зовнішня ~а inner/superficial culture; ~а країни походження culture of origin; загальна ~а вчителя general culture of a teacher; ~а навчання (*середовище, що заохочує навчання*) learning culture; ~а підготовки кадрів training culture; civilization /,sɪvələ'zeɪʃn US: ,sɪvəli'zeɪʃn/: історія ~и history of civilization **2.** (*рівень, ступінь досконалості*) standard /'stændəd/: ~а поведінки cultural standard of *one's* behaviour (*амер.* behavior)

зразок ~и (*переважні цінності та вірування, що характеризують певну культуру та відрізняють її від інших культур*) cultural pattern; **брак/криза/розвиток** ~и cultural handicap /crisis/ development; **подія в царині** ~и cultural event

культуриий прикм. **1.** (*той, що стосується культури*) cultural /'kʌltʃərəl/: ~а асоціація/діяльність/ідентичність/інтеграція/спадщина cultural association/activities/identity/

integration/heritage; ~ий рівень cultural level [standard]; угода про ~е співробітництво cultural agreement; ~о-просвітницька установа cultural-educational establishment [institution] **2.** (*освічений*) cultured /'kʌltʃərəd/; educated /'edʒʊkeɪtɪd/

куратор ч. (*academic*) supervisor /,(ækə'demɪk) ,su:pə'veɪzəʔ/; tutor /'tju:təʔ US: 'tu:təʔ/: система прикріплення студентів до ~ів (*в університетах*) tutor(ly) system

кураторство с. tutoring /'tju:tərɪŋ US: 'tu:tərɪŋ/

курс ч. **1.** *політ.* policy /'pɒləsi/ **2.** *осв.* (*рікнавчання*) year /jɜ:ʔ US: jɪər/: студент першого/другого ~у first-year/second-year student; перейти на четвертий ~ enter the fourth year **3.** *осв.* (*систематичний виклад основ якоїсь науки у вищій школі*) course /kɔ:s/: вступний/короткий/основний/повний/ ~ introductory/short [concise] /basic/full [complete] course; короткострокові ~и preliminary courses; ~ за вибором optional [elective] course; ~ заочного навчання correspondence [extra-mural] course; ~ лекцій з історії a course of lectures in [on] history; ~ оглядових лекцій course of review lectures; сендвіч-~ (*навчання-стажування-навчання*) sandwich course; вести [читати] ~ teach [give] a course (in); записатися на (навчальні) ~и sign up for a course; прослухати ~ audit a course; спеціальний ~ special course of study; studies /'stʌdɪz/: поглиблений ~ advanced studies

4. (*підручник*) handbook /'hæŋ(d) bɒk/; manual /'mænjʊəl/ **5.** (*напря́м*) direction /di'rekʃn/: ~ реформ direction of reforms

курсант *ч.* student /'stju:dnt *US*: 'stu:dnt/; (*військового навчального закладу*) cadet /kə'det/

курси *мн.* courses /'kɔ:sɪz/: короткотермінові ~ short term courses; ~ підвищення кваліфікації courses for raising efficiency; ~ підготовки preparatory courses; ~ професійного розвитку вчителів teachers' professional development courses; відвідувати ~ attend courses

курсив *ч.* **1.** (*шриф́т*) italic type /i'tælik taɪp/ **2.** (*текст, набраний курсивом*) italics /i'tæliks/: виділяти щось ~ом supply italics; italicize *smth*; «курсив мій» (*позначка рецензента, критика тощо*) «Italics supplied» «the italics are mine»

курсів|ий *прикм.* course /kɔ:s/: ~ий проєкт course project

~а **робота** undergraduate thesis; term paper

курсор *ч.* cursor /kɜ:'sɔ:/: *комп.* ~ мишки mouse cursor; рух ~а cursor movement

ку́т *ч.* angle /æŋɡl/: розглядати щось під іншим ~ом зору consider *smth* from a different angle

куховарство *с.* cookery /'kʊkəri/

лабіринт ч. labyrinth /'læbərɪnθ/:
~ протиріч labyrinth of contradictions

лаборант ч. **1.** (науково-допоміжний працівник у лабораторії) laboratory [lab] technician [assistant] /lə'brɒrɪtɪ/ (US: 'læbrətɔ:ɪ) [læb] tek'nɪʃn [ə'sɪstənt]/ **2.** (у навчальному кабінеті) study-room assistant /'stʌdi ru:m ə'sɪstənt/

лабораторія ж. laboratory /lə'brɒrɪtɪ/ US: 'læbrətɔ:ɪ/: в умовах ~ї under laboratory conditions; науково-дослідницька ~я research laboratory; персонал ~ї laboratory personnel

лабораторний прикм. laboratory /lə'brɒrɪtɪ/ US: 'læbrətɔ:ɪ/: дані ~ого дослідження laboratory findings; ~а практика/робота laboratory routine/work; ~е випробування laboratory test; ~ий прилад laboratory apparatus; laboratorial/lə'brɒrɪtɪəl/ US: 'læbrətɔ:ɪəl/

лагодження с. **1.** repairing /rɪ'reəɪŋ/ **2.** (відновлювання) recovery equip /rɪ'kʌvəri ɪ'kwɪp/

лад ч. **1.** (спосіб) way /weɪ/; manner /'mænə/ **2.** (налагодженість) order /'ɔ:də/: виводити щось із ~у put *smth* out of order [commission, operation]; виходити з ~у get out of order; fail **3.** (суспільний устрій) system /'sɪstəm/; regime /reɪ'zi:m/

ставати до ~у go into operation; become operational

ладнати дієсл. **1.** (готувати) prepare /prɪ'reə/; get* ready /get 'redi/ **2.** (давати лад чомусь) settle /setl/; arrange /ə'reɪndʒ/ **3.** (лагодити) repair /rɪ'reə/; mend /mend/ **4.** (упорядковувати) settle; patch /'pætʃ/ **5.** (примасовувати) fit* /fɪt/; adjust /ə'dʒʌst/ **6.** (споряджати) fit* out [ʊp] /fɪt aʊt [ʌp]/

лаконічний прикм. laconic(al) /lə'kɒnɪk(əl)/: ~ стиль laconical manner

лаконізм ч. **1.** laconi(c)ism /lə'kɒnɪ(sɪ)zm/ **2.** (стислість) brevity /'brevɪtɪ/

лаконічно присл. laconically /lə'kɒnɪkəli/

ламати дієсл. **1.** прям. і перен. break* /breɪk/: ~ голову над чимось break *one's* head over *smth* **2.** (різко змінювати) transform /træns'fɔ:m/; alter /'ɔ:ltə/

ланка ж. **1.** (у різн. знач.) link /lɪŋk/: практична ~ педагогічної науки practical link of pedagogy **2.** (про групу людей) group /gru:p/

ланцюг ч. chain /tʃeɪn/: ~є міцним настільки, наскільки є міцною його

найслабша ланка a chain is only as strong as its weakest link

ланцюговий *прикм.* chain /tʃeɪn/: ~а нервова реакція *псих.* chain-like nervous response [reaction]

лапк|и *мн. грам.* quotation marks /kwəʊ'teɪʃn mə:ks/: поставити в ~и enclose in quotation marks; quotes /'kwəʊts/: в ~ах in quotes

відкрити/закрити ~и quote/unquote

латентний *прикм.* **1.** (прихований) latent /'leɪnt/ **2.** (який не працює в цей момент) quiescent /kwaɪ'esnt/ **3.** (неактивний протягом певного часу) dormant /'dɔ:mənt/ **4.** (неактивний у цей момент) abeyant /ə'beɪənt/

латентність *ж.* **1.** (прихований стан) latency /'leɪtəns/ **2.** (стан спокою в цей момент) quiescence /kwaɪ'esns/; quiescency /kwaɪ'esns/ **3.** (неактивний стан протягом певного часу) dormancy /'dɔ:məns/ **4.** (неактивний стан у цей момент) abeyance /ə'beɪəns/; abeyancy /ə'beɪəns/

латинський *прикм.* Latin /'lætɪn US: lætn/; Roman /'rəʊmən/: ~ алфавіт Roman alphabet

лауреат *ч.* laureat /'lɔ:riət US: 'lɔ:riət/: ~ Нобелівської премії а Nobel laureat; Nobelist

легенда *ж.* legend /'ledʒənd/

легкий *прикм.* **1.** (за складністю) easy /i:zɪ/: ~е запитання easy question; ~ий спосіб easy way; легше сказати, ніж зробити easier said than done; facile /'fæsəl US: 'fæsl/ **2.** (ледве помітний) slight /slat/ **3.** (у керуванні) handle well /'hændl wel/; easy to handle /i:zɪ tə 'hændl/

легко *присл.* **1.** light(ly) /'laɪt(lɪ)/

2. (без труднощів) easily /'i:zɪli/: ~ збуджувані діти easily excited children; ~ навчитися чомусь easily learn smth; ви ~ зрозумієте, чому you can easily understand why; with ease /wɪð i:z/: він ~ міг розв'язати будь-яку задачу he could solve any problem with ease; simply /'sɪmplɪ/: ~ вирішити проблему solve a problem simply

легковажний *прикм.* light-minded /'laɪt'maɪndɪd/; thoughtless /'θɔ:tlɪs/

легковажність *ж.* thoughtlessness /'θɔ:tlɪsnɪs/; lightness /'laɪtnɪs/

легшати *дієсл.* **1.** (вагою) become lighter /bɪ'klaɪm 'laɪtə/ **2.** (ставати менш складним) become easier /bɪ'klaɪm 'i:zɪə/

ледар *ч.* idler /'aɪdlə/; loafer /'ləʊfə/

ледарство *с.* idleness /'aɪdlɪnɪs/; laziness /'leɪzɪnɪs/

ледве *присл.* **1.** (злегка) slightly /'slaɪtlɪ/: ~ торкнутися touch slightly

2. (з великим зусиллям) hardly /'hɑ:dli/

3. (лише, тільки) barely /'beəli/

4. (насилу) scarcely /'skeəslɪ/ **5.** (мало не) narrowly /'nærəʊli/

лексика *ж. лінгв.* vocabulary /və'kæbjələri US: və'kæbjələri/

лексикологія *ж.* lexicology /'leksɪ'kɒlədʒɪ/

лексикон *ч.* **1.** (словник) lexicon /'leksɪkən/; dictionary /'dɪkʃənəri US: 'dɪkʃənəri/ **2.** (запас слів) vocabulary /və'kæbjələri US: və'kæbjələri/

лексичний *прикм.* lexical /'leksɪkl/: ~і вправи lexical exercises

лектор *ч.* lecturer /'lektʃərə/: запрошений ~ visiting lecturer;

~а закидали дуже гострими запитаннями the lecturer was subjected to very close questioning

лекційний *прикм.* lecture /'lektʃə/: ~ зал lecture-hall; ~ курс lecture course

лекці|я *ж.* lecture /'lektʃə/: змістовна ~я *a* thoughtful lecture; оглядова ~я review [survey, revision] lecture; відвідувати ~ї attend lectures; читати ~ю deliver [give] a lecture; лекція; читати ~ю з конспекта lecture with notes; ~я про останні досягнення науки *a* lection on the latest developments in science; ми прослухали курс ~й we took a course of lectures

лист *ч.* **1.** (у рослин) leaf /li:f/ **2.** (поштовий) letter /'letə/

листування *с.* correspondence /'kɔrɪ'spɒndəns US: 'kɔ:ri'spɒndəns/

лишати *дієсл.* **1.** leave /li:v/ **2.** (зберігати) keep /ki:p/; retain /ri'teɪn/

лише *част.* **1.** (тільки) only /'əʊnli/: слід ураховувати ~ останні дані only recent data need be taken into account; but /bət/; merely /'miəli/; no more than /nəʊ mɔ:ɹ dæn/: на підготовку чогось нам знадобилося ~ дві години it did not take us more than two hours to prepare smth **2.** (не раніше) not... until /nɒt .. ən'tɪl/

лібералізм *ч.* liberalism /'libərəlɪzəm/

ліберальн|ий *прикм.* liberal /'libərəl/: він був ~им у своїх поглядах he was liberal in his views

ліворукий *див.* шульга

лідер *ч.* leader /'li:dəɹ/: не-

формальний лідер status leader **лідерство** *с.* leadership /'li:dəʃɪp/ **лікар** *ч.* physician /fɪ'zɪʃn/: doctor /'dɒktəɹ/: шкільний ~ school doctor [physician]

кабінет ~я (у школі) consulting-room

лікарн|я *ж.* hospital /'hɒspɪtl/: навчання в ~і hospital teaching; психіатрична ~я mental hospital; школа-~я hospital school

лікарський *прикм.* medical /'medɪkəl/: проходити ~ огляд pass [go] through a medical examination

ліквідація *ж.* **1.** (поступове усунення) elimination /ɪ,lɪmɪ'neɪʃn/: ~ безробіття elimination of unemployment; removal /rɪ'mu:vəl/: ~ заборгованості removal of a deficiency **2.** (відміна) abolition /'æbə'lɪʃn/

ліквідувати *дієсл.* **1.** (поступово усувати) eliminate /ɪ'lɪmɪneɪt/: ~ посади eliminate posts; remove /rɪ'mu:v/: ~ заборгованість remove a deficiency **2.** (відмінати) abolish /ə'bɒlɪʃ/

ліки *мн.* medicine /'medsn US: 'medɪsn/; drug /drʌg/

лікувальн|ий *прикм.* medical /'medɪkəl/: ~ий заклад medical establishment

~а **фізкультура** corrective physical culture

лінгвістика *ж.* (наука про мови) linguistics /lɪŋ'gwɪstɪks/: структурна ~ structural linguistics

лінгвістичн|ий *прикм.* linguistic /lɪŋ'gwɪstɪk/: ~а географія linguistic [dialect] geography; ~ий атлас linguistic [dialect] atlas

лінгводидактика ж. linguo-didactics /ˌlɪŋgwədiˈdæktɪks US: ˌlɪŋgwədaɪˈdæktɪks/

лінія ж. line /laɪn/: ламана/точкована/хвиляста/штрихова ~я broken/dotted/wavy/ dashed line; ~я дотику/зв'язку/ contact/communication/ line; проводити єдину ~ю у вихованні follow a uniform line in education

зображений за допомогою ліній linear

лінощі мн. laziness /'leɪzɪnɪs/: indolence /'ɪndələns/

лірика ж. (один із трьох родів літератури) lyric poetry /'lɪrɪk 'rəʊɪtri/

ліричний прикм. (емоційно забарвлений) lyric /'lɪrɪk/: ~ відступ lyric digression

літера ж. letter /'letə/: велика/мала ~ capital/small letter; друк. upper/lower case letter

літературя ж. literature /'lɪtrətʃə US: 'lɪtrətʃə/: дитяча та юнацька ~а children's and youth literature; ~а для дітей дошкільного віку infantile literature; спеціальна ~а з цього питання the literature of the subject; технічна ~а technical literature [publications]; вивчати/розуміти/читати ~у study/appreciate/read literature; ~а – дзеркало епохи literature is a reflector of the age

~а для читання reading matter; **обов'язкова** ~а set book; **художня** ~а letters; fiction literature

літературний прикм. literary /'lɪtərəri US: 'lɪtərəri/: ~а критика/мова literary criticism/language; ~ий жанр/напрямок/вір літературний genre/school/production

~ий герой fictitious character

літній прикм. (що відбувається влітку) summer /'sʌmə/: ~ий університет summer university; ~я школа summer school

лицей ч. lycee /'li:sei US: li:'sei/

ліцензія ж. licence (амер. license) /'laɪsns/

ліцензований прикм. licenced (амер. licensed) /'laɪsnst/

ліцензування с. licencing (амер. licensing) /'laɪsnsɪŋ/

лічба ж. counting /'kaʊntɪŋ/

лічильний прикм. account /ə'kaʊnt/; counting /'kaʊntɪŋ/

лічити дієсл. **1.** (називати числа) count /kaʊnt/; calculate /'kælkjuleɪt/; number /'nʌmbə/ **2.** (гроші, голоси) tell* /tel/ **3.** (відраховувати до потрібної кількості) tell* **4.** (перелічувати) tell* off [over] /tel ɒf (US: ɔ:f) ['əʊvə/]

лічіння с. counting /'kaʊntɪŋ/; reckoning /'rekənɪŋ/; див. тж **лічба**

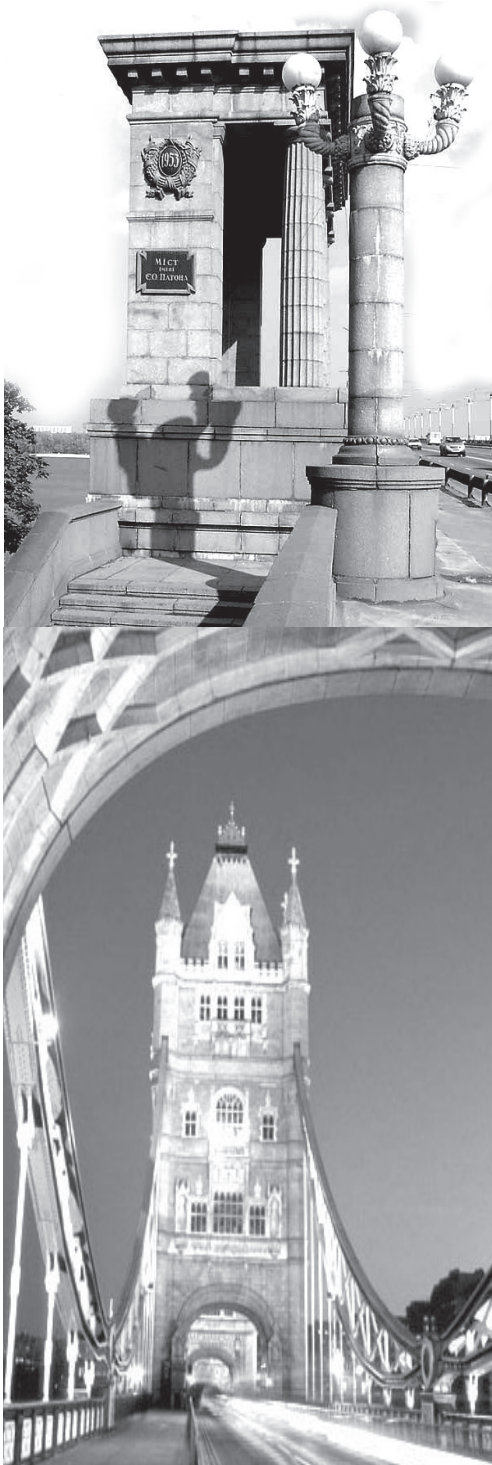
логіка ж. logic /'lɒdʒɪk/: дедуктивна/індуктивна/символьна/формальна ~ deductive/ inductive/ symbolic/formal logic

логічний прикм. logical /'lɒdʒɪkl/: ~а послідовність у процесі навчання logical succession [order] in the process of teaching; ~ий висновок/зв'язок logical conclusion/relationship [connection, interrelation]; ~і блоки logical blocks; consequent /'kɒnsɪkwənt/

~ий висновок inference; illative result

логічно присл. logically /'lɒdʒɪkl/

логограма ж. logogram /'lɒgəgræm/; graphic abbreviation

мабуть *вставне сл.* maybe /'meɪbi:/; probably /'prɒbəblɪ:/ ~, існує стільки ж означень цього терміна, скільки й фахівців, які його описують there are probably as many definitions of the term as there are practitioners to describe it; very likely /'veri 'laɪkli/

мавпувати *дієсл.* ape /eɪp/: ~ манери поведінки ape manners

магістр *ч.* 1. Master /'mɑ:stə/ US: 'mæstə/: ~ у галузі архітектури (вживається після прізвища) Master of Arts in Architecture ~ гуманітарних/ точних наук Master of Arts/of Science [M.S.] 2. (учений ступінь) Master's degree /'mɑ:stəz (US: 'mæstəz) dɪ 'gri:/

магічний *прикм.* magic(al) /'mædʒɪk(l)/: ~ квадрат magic square

магія *ж.* magic /'mædʒɪk/: ~ поезії the magic of poetry

магнітн|ий *прикм.* magnetic /mæg'netɪk/: ~а дошка (в аудиторії) / пам'ять magnetic blackboard/memory [storage]

магнітофон *ч.* tape recorder /teɪp rɪ'kɔ:dəʃ/

записування на ~ tape recording

майбутн|є *с.* **1.** (the) future /dʌ 'fju:tʃəʃ/: турбуватися про *чиєсь* ~є feel concern about *one's* future; у ~ьому in (the) future **2.** (*наперед*) for the future /fəʃ dʌ 'fju:tʃəʃ /; futurity /'fju:tʃʊərətɪ *US:* 'fju:'tʃʊərətɪ/: провіщати ~є read futurity

майбутн|ій *прикм.* **1.** future /'fju:tʃəʃ/: ~я професія *one's* future profession; напрями ~іх досліджень directions for future research; готувати дітей до ~ьої практичної діяльності train children for their future practical work; coming /'klʌmɪŋ/: ~і події the coming events **2.** (*прийдешній*) forthcoming /'fɔ:θ'klʌmɪŋ/

~є покоління the next generation

майданчик *ч.* ground /graʊnd/: ~ для ігор play-ground; дитячий/спортивний ~ children's/sports ground

майже *присл.* almost /'ɔ:lməʊst/: ~ одразу almost at once; near(ly) /'nɪə(lɪ)/ (*не вживається у заперечних реченнях і коли йдеться про абстрактні поняття*): результати ~ однакові the results are pretty near equal

~ нічого next to nothing [none]

майст|ер *ч.* master /'mɑ:stəʃ *US:* 'mæstəʃ/: бути неперевершеним ~ром

у *чомусь* be a past master in *smth*; skilled workman /skild 'wɜ:kməʊn/

бути ~ром своєї справи be an expert at *one's* job

майстерн|ий *прикм.* masterly /'mɑ:stəli *US:* 'mæstəli/: ~а робота з літератури masterly work on literature; consummate /kən'slʌmət/: skilful /'skɪfl/

майстерн|ість *ж.* (manual) skill /('mænjəʊl) skɪl/: ~ість виконання/виховання skill of performance/education; удосконалювати свою педагогічну ~ість perfect *one's* pedagogical [teaching] skill; mastery /'mɑ:stəri *US:* 'mæstəri/: художня ~ість artistic mastery; шлях до педагогічної ~ості way to pedagogical mastery; proficiency /prə'fɪʃənsɪ/: досягти ~ості в *чомусь* acquire proficiency in *smth*

майстерно *присл.* skillfully /'skɪlfəli/: ~ грати на *чомусь* perform skillfully on *smth*; ~ керувати govern skilfully

майстерня *ж.* **1.** workshop /'wɜ:kʃɔ:p/: шкільна ~ school workshop; (*навчальна тж*) class /kla:s *US:* klæs/: навчально-виробнича ~ learning and practice class **2.** (*художника*) studio /'stju:diəʊ *US:* 'stu:diəʊ/

макет *ч.* **1.** (*модель чогось у різних масштабах для проектування, навчання*) mock-up /,mɒk'ʌp/: ~ у натуральну величину full-scale mock-up; scale model /skeɪl 'mɒdl/ **2.** *поліграф.* lay-out (sheet) /'lei'aʊt (ʃi:t)/

максималізм *ч.* maximalism /'mæksɪməlɪzəm/

максимальн|ий *прикм.* maximum

/ˈmæksɪmət/: ~а продуктивність maximum productivity; вимагати від учня ~их зусиль demand from a pupil the maximum effort; maximal */ˈmæksɪml/*: ~е використання maximal use

максимальність *ж.* maximality */mæksɪˈmæləti/*

максимально *присл.* maximally */ˈmæksɪməli/*; to the full */tə ðə fʊl/*: ~ використовувати ініціативу й активність учнів use to the full pupils' initiative and activity; ~ розвивати здібності дитини develop to the full the child's capacities

~ **можливий** the greatest possible; as much (as many) as possible

максимум *ч.* **1.** maximum */ˈmæksɪmət/* (*pl.* maxima */ˈmæksɪmə/*): абсолютний/відносний ~ absolute/relative maximum **2.** (*як присл.*) at most */ət məʊst/*

маленький *примк.* **1.** little */lɪtl/*: ~ проміжок часу little pinpoint of time; small */smɔ:l/* **2.** (*менший від нормального*) undersized */ˌʌndəˈsaɪzd/*; diminutive */dɪˈmɪnjətɪv/* **3.** (*майже непомітний*) tiny */'taɪni/*

малий *примк.* **1.** small */smɔ:l/*: ~а група/школа small group/school; ~е місто small town; little */lɪtl/*: у нього мало знань... [він має дуже ~і знання] з цього предмета he has very little knowledge of the subject; мати мало знань – небезпечно [~і знання – небезпечна річ] a little knowledge is a dangerous thing **2.** (*незначний*) slight */slɑɪt/*: ~ий досвід slight experience **3.** (*про швидкість*) low */ləʊ/*

мало *присл.* **1.** (*небагато*) (*з ім.*

в однині) little */lɪtl/*: друге видання ~ відрізняється від першого the second edition varied little from the first; мати ~ часу для читання have little leisure for reading; ми маємо надто ~ інформації we have too little information; у нас залишилося ~ часу we have little time left; (*з ім.. у множині*) few */fju:/:* ~ книжок few books; ~ хто знає few people know **2.** (*трохи*) slightly */'slɑɪtli/*: ~ знати тему know the topic slightly **3.** (*недостатньо*) not enough */nɒt ɪˈnʌf/*: ~ обіцяти – треба виконувати свої обіцянки it is not enough to promise, one must fulfil one's promises

~ **не** almost; nearly

маловживаний *примк.* rarely used */'reəli ju:zd/*: ~і слова/вирази rarely used words/ expressions; not much in use */nɒt mʌtʃ ɪn ju:s/*; little-used */lɪtl ju:zd/*

маловивчений *примк.* **1.** insufficiently explored */ɪnsəˈfɪʃntli ɪkˈsplɔ:d/* **2.** (*що вивчається*) studied */'stʌdɪd/*

маловідомий *примк.* little known */lɪtl nəʊn/*; not popular */nɒt ˈpɒpjələ/*; out-of-the-way */'aʊt əv ðəˈweɪ/*: ~і факти out-of-the-way items of information

~а література (*звіти, дисертації*) grey literature

малограмотний *примк.* uneducated */ˌʌnˈedʒəkətɪd/*; almost illiterate */'ɔ:lməʊst ˈlɪtərət/*

малодосвідчений *примк.* inexperienced */ˌɪnɪkˈspɪərɪənst/*

малоефективний *примк.* ineffective */ˌɪnɪˈfektɪv/*: ~ стиль ineffective style

малозмістовний *прикм.* insipid /ɪn'sɪpɪd/; empty /'empti/

малозрозумілий *прикм.* **1.** hard to understand /hɑ:d tə ˌʌndə'stænd/ **2.** (*про стиль викладу*) recondite /rɪ'kɒndaɪt/: ~ий трактат recondite treatise

малоймовірний *прикм.* unlikely /ˌʌn'laɪkli/; improbable /ɪm'prɒbəbl/; hardly [scarcely] probable /'hɑ:dlɪ ['skeəsli] 'prɒbəbl/

малокультурний *прикм.* (*про людину*) lacking culture /'lækɪŋ 'kʌltʃə/

малолітній *прикм.* juvenile /'dʒu:vənəl/: ~ злочинець juvenile delinquent [offender]; young /jʌŋ/

малоосвічений *прикм.* of little education /əv lɪtl ˌedʒu'keɪʃn/

малопереконливий *прикм., див. непереконливий*

малопідготовлений *прикм.* not well prepared /nɒt wel prɪ'reəd/

малопомітний *прикм.* hardly out of the ordinary /'hɑ:dlɪ aʊt əv ðɪ 'ɔ:dɪnəri (US: 'ɔ:rdənəri)/

малопродуктивний *прикм.* **1.** not very efficient /nɒt 'veri ɪ'fɪʃnt/: ~ прийом not very efficient device **2.** (*неефективний*) inefficient /ɪnɪ'fɪʃnt/

малорозвинений *прикм.* (*недостатньо розвинутий*) underdeveloped /ˌʌndə'dɛvələpt/

малорухливий *прикм.* (*який недостатньо рухається*) not mobile /nɒt 'məʊbaɪl (US: 'məʊbl)/; slow-moving /ˌsləʊ'mu:vɪŋ/

~ спосіб життя sedentary life

малосприятливий *прикм.*

scarcely conducive /'skeəsli kən'dʌktɪv/; unfavourable (*амер.* unfavorable) /ˌʌn'feɪvərəbl/

малоуспішний *прикм.* not successful enough /nɒt sək'sesfl ɪ'nʌf/

малоцікавий *прикм.* of little interest /əv lɪtl 'ɪntərəst/ нецікавий

малювання *с.* painting /'peɪntɪŋ/; drawing /drɔ:ɪŋ/

малювати *дієсл.* **1.** draw* /drɔ:/: ~ крейдою draw with a piece of chalk; (*фарбами*) paint /peɪnt/

2. (*зображати*) picture /'pɪktʃə/; depict /dɪ'pɪkt/

малюнок *ч.* **1.** (*у книжці*) picture /'pɪktʃə/; тест незавершених ~ків *псих.* incomplete-pictures test;

figure /fɪgə/ US: 'fɪgjə/; дивись ~ок (*скор.* див.мал.) see fig.; як показано на ~ку 1 as shown in figure 1

2. (*ілюстрація*) illustration /ˌɪlə'streɪʃn/: супроводжувати пояснення ~ками accompany explanations with illustrations

3. (*рисунок*) drawing /'drɔ:ɪŋ/ **4.** (*ескіз*) design /dɪ'zain/

5. (*візерунок*) pattern /'pætn/

манер|а *ж.* manner /'mænə/: невимушені ~и easy manners; way /weɪ/; style /stɑɪl/: ґрунтовна ~а викладу ample style; pattern /'pætn/: ~а вчитися pattern of study

маніпулювання *с.* manipulation /mənɪpjʊ'leɪʃn/: ~ даними *комп.* data manipulation; handling /'hændlɪŋ/; operating /'ɒperetɪŋ/

маніпулювати *дієсл.* manipulate /mənɪpjʊleɪt/; operate /'ɒperet/

мапа *ж. геогр.* map /mæp/: настінна ~ wall map; *див. тж карта*

маргінальний *прикм.* marginal

/'mɑ:dʒɪnl/: ~ рівень інтелекту (між нормою та патологією) marginal intelligence

маркер ч. (пристрій для маркування, дроблення міток) marker */'mɑ:kəʳ/*: ~ типу фломастер felt tipped marker; tag */tæg/*

маркетинг ч. marketing */'mɑ:kɪtɪŋ/*: магістр стратегічного ~у Master of Strategic Marketing [скор. M.S.M]; психологія ~у marketing psychology

марн|ий прикм. vain */veɪn/*: ~а надія vain hope; useless */'ju:slɪs/*: ~е зусилля useless effort; futile */'fju:taɪl/* US: *'fju:tl/*: ~а спроба futile attempt

марно присл. 1. in vain */ɪn veɪn/*; vainly */'veɪnli/*: ~ пояснювати vainly explain 2. (даремно) to no purpose */tə nəʊ 'pɜ:pəs/*; of no effect */əv nəʊ ɪ'fekt/*

марнувати дієсл. waste */weɪst/*; dissipate */'dɪsɪpeɪt/*: ~ час dissipate one's time

масив ч. 1. block */'blɒk/* 2. (велика територія) tract */trækt/*

мас-медіа мн. невідм. (засоби масової інформації) mass (communication) media */mæs (kə,mju:nɪ'keɪʃn) 'mi:diə/*

масов|ий прикм. 1. mass */mæs/*: ~а культура mass culture; masscult; масовий захід mass undertaking; ~е виробництво mass [high-volume] production; of a mass */əv ə mæs/* 2. (загальнодоступний) popular */'pɒpjələʳ/*: ~а преса popular press

масовик ч. worker among the masses */'wɜ:kəʳ ə'mlɪ də 'mæsɪz/*; animateur */'ænimetəʳ/*

масштаб 1. ч. scale */skeɪl/*: мапа великого/мілкового ~у a large/small scale map; у ~і to scale; at scale 2. (розмах, сфера, поле діяльності) scope */skəʊp/*: ~ наукової роботи the scope of a scientific work

реальний ~ часу комп. real time; у збільшеному ~і scaled-up

масштабний прикм. 1. (виконаний у масштабі) scale */skeɪl/* 2. (великого розміру) large-scale */lɑ:dʒ skeɪl/*; перен. vast-scope */vɑ:st (US: væst) skəʊp/*

математик ч. mathematician */,mæθəmə'tɪʃn/*

математика ж. mathematics */,mæθə'mætɪks/*: вища/елементарна/обчислювальна/прикладна/чиста ~ higher/elementary/calculus [computational, numerical] /applied/absolute [abstract, pure] mathematics

математич|ий прикм. mathematical */,mæθə'mætɪkl/*: ~і розрахунки mathematical calculations [computations]; ~ий підхід є єдиним способом розв'язання цієї проблеми the mathematical approach is the only means to solve the problem

математично присл. mathematically */,mæθə'mætɪklɪ/*: ~ обґрунтований mathematically founded

материнств|о с. motherhood */'mʌðəhʊd/*; maternity */mə'tɜ:nəti/*: охорона ~а і дитинства maternity-and-child protection

матеріал ч. material */mə'tɪəriəl/*: довідковий/ілюстративний/навчальний ~ reference/illustrative/teaching material; виклад навчального ~у presentation of study

material; збирати ~ для чогось collect [gather] material for *smth*; ~ взято з різних джерел the material is drawn from various sources; пройдений ~ the material covered; спочатку ми повторимо старий ~ first we shall review the old material; stuff /stʌf/

витратні ~и consumables

матеріальн|ий *прикм.* 1. material /mə'tɪəriəl/: ~е становище учня material circumstances [conditions] of a pupil; ~ий світ *філос.* material universe; matter /'mætəʃ/ 2. (*речовий, фізичний*) physical /'fɪzɪkl/: людські та ~і ресурси human and physical resources

матері|я *ж.* *філос.* matter /'mætəʃ/: закон збереження ~і law of conservation [indestructibility] of matter

мати *дієсл.* 1. have* /hæv/: ~ можливість have the opportunity; ~ на увазі have in mind; possess /pə'zes/: ~ лінгвістичні/математичні здібності possess linguistic/mathematical abilities; ~ педагогічний такт possess pedagogical tact 2. (*бути повинним, змушеним*) must* /mʌst/: це має бути зроблено обережно it must be done with care; have* to /hæv tə/: ми маємо закінчити цю роботу we have to finish this work 3. (*значення*) be*/bi:/: ~ величезне виховне значення be of vast educational importance; це не має значення it is of no importance; it does not matter

матися *дієсл.* have* /hæv/: тут мається на увазі we have to understand here

мегабайт *ч.* megabyte /'megəbaɪt/:

~ за секунду megabyte per second

медаліст *ч.* medalist /'medəlɪst/; medal winner /'medl 'wɪnəʃ/

медаль *ж.* medal /'medl/: ювілейна ~ anniversary medal

медицина *ж.* medicine /'medsn US: 'medɪsn/: профілактична медицина preventive medicine

медичн|ий *прикм.* medical /'medɪkəl/: ~а допомога/реабілітація/служба medical aid/rehabilitation/service; ~е обслуговування дітей medical care of children; ~ий огляд/персонал medical examination [inspection]/personnel; ~ий пункт (*у школі, ВНЗ*) medical inspection room; ~ий сертифікат про придатність (*до роботи тощо*) medical certificate of fitness

меж|а *ж.* 1. bound /baʊnd/: теоретична ~а abstract bound; у ~ах можливого within the bound of possibility; boundary /'baʊndrɪ/: ~і відповідальності boundaries of responsibility; ставити ~і set a boundary; border /'bɔ:dəʃ/: визначити ~у draw a border; limit /'lɪmɪt/: ~і людського пізнання the limits of human understanding; у ~ах пройденого матеріалу within the limits of the material covered 2. у межах within /wɪ'dɪn/: у ~ах знань і досвіду учнів within the pupil's knowledge and experience

виходити за ~і чогось be beyond the scope of *smth*; **перевищення** ~і overrunning

межув|ати *дієсл.* 1. (*прилягати до чогось*) border on [upon] /'bɔ:dəʃ ɒn [ə'pɒn]/ 2. (*примикати до чогось*) be* contiguous to /bi: kən'tɪgjuəs

tə/: повага, що ~є із захопленням respect that is contiguous to exaltation
3. (бути на межі чогось) verge on *smth* /vɜ:dʒ ɒn/ **4.** (сусідувати) neighbour (амер. neighbor) (to) /'neɪbəʔ tə/

мелодика ж. melody /'melədi/: мовленнєва ~ speech melody; ~ англійської мови English melody

мелодичний прикм. melodic /mi'lədɪk/: ~є оформлення речення melodic shape of a sentence; ~ий компонент melodic component

мелодія ж. melody /'melədi/: ~ довгих речень melody of long sentences

менеджмент ч. management /'mænidʒmənt/: кадровий ~personnel management; ~ в освіті management in education; ~ знань knowledge management

менталітет ч. mentality /men'tæləti/: національний ~ national mentality

ментальний прикм. mental /mentl/: ~а філософія mental philosophy

менш(е) порівн. прикм. less /les/: ~ відомий less known; це не ~ важливо it is no less important; ми будемо мати (значно набагато) ~ роботи we shall have (much) less work

~ за все least of all; якомога ~ as little as possible

меншання с. decrease /'di:kri:s/; diminution /,dɪmɪ'nju:ʃn US: ,dɪmɪ'nu:ʃn/; reduction /rɪ'dʌkʃn/

меншати дієсл. **1.** (зменшуватися) diminish /dɪ'mɪnɪʃ/: ~ за законом exp(-Ах) diminish exp(-Ах); decrease /dɪ'kri:s/ **2.** (спадати) decay /di'keɪ/; fall* off /fɔ:l aot/

менш|ий прикм. less /les/: трохи ~ий за щось little less than *smth*; lesser /lesəʔ/: ~є лихо з двох the lesser of two evils; smaller /'smɔ:ləʔ/

~ий із двох minor

мережа ж. network /'netwɜ:k/: комп'ютерна/навчальна ~ computer/learning network; локальна комп'ютерна ~ local area network (скор. lan); ~ дитячих закладів network of children's establishments [institutions]; ~ шкіл school network; net /net/

мережевий прикм. **1.** network /'netwɜ:k/: ~а організація network organization **2.** (що стосується комп'ютерних мереж тж) on-line /ɒn laɪn/: ~а модель навчання on-line educational model

мет|а ж. aim /eɪm/: кінцева/конкретна ~а ultimate/concrete aim; purpose /'pɜ:pəs/: головна ~а конференції main purpose of the conference; ~а виховання upbringing purpose; здійснення ~и realization of a purpose; із єдиною ~ою for the single purpose; маючи на ~і with the purpose (of); ~а вивчення курсу purpose of taking a course; продумати та сформулювати ~у уроку think out and formulate the aim [purpose] of a lesson; це було зроблено з певною ~ою it was done with a definite purpose; object(ive) /əb'dʒekt(ɪv)/: ~а викладання teaching objective; не досягти своєї ~и fail in *one's* object; ставити собі за ~у set *oneself* as an object; goal /gəʊl/: засіб досягнення ~и the way of reaching the goal; поставлена ~а goal to be achieved; досягти своєї ~и achieve [attain, gain,

reach] *one's* goal [object, aim]; end /end/: аналіз засобів – *~и* means – end analysis; досягти *~и* accomplish end; з цією *~ою* ми дослідили кілька випадків to this end we investigated several cases

з *~ою* purposely; мати на *~и* purpose

метафора *ж.* metaphor /'metəfə/: заяложена *~* hashed [overworked] metaphor

метод *ч.* 1. method /'meθəd/: застарілий/практичний/стандартний/сучасний *~* out-of-date/practical/conventional/modern method; *~* «дивись і кажи» look and say method; прямий *~* (*вивчення іноземної мови*) direct method; *~* навчання (*викладання*) teaching method; *~* навчання (*вивчення*) educational [training] method; співставний *~* навчання іноземній мові comparative method of teaching a foreign language; ефективність/помилковість *~у* effectiveness / fallacy of a method; вибирати/застосовувати *~* choose/apply [use] a method; упроваджувати нові *~и* introduce new [novel] methods; вони мають власний *~* підготовки працівників they have their own method of training people; *~, що добре себе зарекомендував* well-behaved method; сучасні *~и* навчання мови modern methods of language teaching; procedure /prə'si:dʒə/: *~* випробувань testing procedure [method]; technique /tek'ni:k/: володіти *~ами* виховання та навчання be skilled in the technique of education and instruction; *~и* керівництва management techniques

2. (*спосіб виробництва чогось*) process /'prəʊses US: 'prɒses/ 3. (*підхід*) approach /ə'prəʊtʃ/: аудіомовленнєві *~и* навчання audio-lingual approaches to teaching; вивчення *~ом* «випадок-контроль» case-control approach study; *~* експертних оцінок Delphi approach; principle /'prɪnsəpl/; scheme /ski:m/

~ навчання вчителів, що використовує малі групи студентів і малі частини навчального матеріалу microteaching

методик|а *ж.* (*сукупність методів*) technique /tek'ni:k/: *~а* експерименту experimental technique; *~а* розрахунків (*при проектуванні*) design technique; застосовувати/розробити/удосконалити *~у* apply/develop [work out]/perform a technique; procedure /prə'si:dʒə/: *~а* оброблення working up procedure; methods /'meθədz/: загальна *~а* general methods; *~а* викладання [навчання] teaching methods; *~а* експерименту methods of experimenting; володіти своїм предметом і *~ою* його викладання be thoroughly familiar with *one's* subject and with the methods of teaching

методист *ч.* methodist /'meθədɪst/: specialist in educational methods /'speʃəlɪst ɪn ,edʒʊ'keɪʃənl 'meθədz/; counselor /'kaʊnsələ/: шкільний *~* school guidance counselor; context specialist /'kɒntekst 'speʃəlɪst/

методичн|ий *прикм.* 1. methodic(al) /mɪ'θɒdɪk(l)/: організаційно-*~і* документи organizational and methodical documents; systematic

/ˌsɪstə'mæɪtɪk/ **2.** (про прийом викладання тощо) instructional /ɪn'strʌkʃənəl/:
~ий матеріал instructional material;
~ий центр instructional material centre (амер. center); ~і матеріали instructional aids; methodological /ˌmeθədə'lədʒɪkl/:
~і рекомендації methodological advice;
організувати ~у допомогу вчителям arrange methodological help to teachers

~а розробка (теми, уроку тощо) illustrative unit; (посібник) curricular guides on methods

методичність ж. methodicalness /mɪ'thɒdɪkəlɪnɪs/

методично присл. methodically /mɪ'thɒdɪkəlɪ/

методологічний прикм. methodological /ˌmeθədə'lədʒɪkl/: ~а проблема methodological problem; ~е питання methodological question; система ~их прийомів the system of methodological advices

методологія ж. methodology /ˌmeθə'dɒlədʒɪ/: ~ науки methodology of science

метричний прикм. metric /'metrɪk/: ~а система metric system

введення ~ої системи metrication

механізм ч. (сукупність процесів, явищ) mechanism /'mekənɪzəm/: закономірності та ~и розвитку людини regularities and mechanisms of human development; ~ прийняття рішень decision-making mechanism

механіка ж. mechanics /mɪ'kæɪnɪks/: ~ уявлень псих. mechanics of ideas

механічний прикм. mechanical /mɪ'kæɪnɪkl/: ~е запам'ятовування mechanical memorizing; ~е перенесення чийогось досвіду

mechanical application of smb's methods

милосердя с. charity /'tʃærəti/

нимовільний прикм. involuntary /ɪn'vɒləntri US: ɪn'vɒləntəri/: ~а дія/ увага псих. involuntary act/attention; ~ий рух псих. involuntary movement; reflex

минати дієсл. **1.** pass /pɑ:s US: pæs/ **2.** (про час) slip by /slɪp baɪ/

3. (закінчуватися) be* over /bi:'əʊvə/: час минув time is over

4. (залишати позаду себе) pass through /pɑ:s (US: pæs) θru: /

минуле с. past /pɑ:st/: осмилювати ~ reflect on the past

минулий прикм. **1.** past /pɑ:st/: зробити висновки з ~ого досвіду reason from past experience; один із маловідомих письменників ~ого століття one of the fameless writers of the past century **2.** (останній) last /lɑ:st US: læst/: за ~ий місяць for the last month; цю статтю було опубліковано в ~ому році the article was published last year

мислення с. **1.** thought /θɔ:t/: активність ~ дітей на уроці activity of children's thought at the lesson; процес ~ thought process **2.** (розум, менталітет) mentality /men'tæləti/: відстале ~ backwards mentality **3.** (дія) thinking /'θɪŋkɪŋ/: абстрактне/ конкретне ~ abstract/concrete thinking; діалектичне ~ dialectical mode of thinking; розвиток ~ в процесі учіння development of the thinking in the process of learning; стиль ~ direction in thinking; reasoning /'ri:zɪŋ/: дедуктивне/індуктивне ~

deductive/inductive reasoning; тести на логічне ~ reasoning tests

МИСЛИТИ *дієсл.* **1.** think* /θɪŋk/: здатність ясно ~ ability to think clearly **2.** (*про щось*) think* (of, about) /θɪŋk (əv, ə'baʊt)/

МИСЛЬ *ж.* **1.** thought (of, about) /θɔ:t (əv, ə'baʊt)/; reflection /rɪ'flekʃn/ **2.** (*ідея, поняття, принципи*) idea /aɪ'diə/; notion /'nəʊʃn/ **3.** (*концепція*) conception /kən'sepʃn/; *див. ще думка*

МИСТЕЦТВО *с.* **1.** art /'ɑ:t/: ~о виховання дітей art of educating children; історія/(ви)твір ~а history/work of art; народне ~о folk art; образотворчі ~а fine arts **2.** (*майстерність*) skill /skɪl/: ~о мовлення speech skill

~о тестування docimology

МИСТЕЦЬК|ИЙ *прикм.* art /'ɑ:t/: ~а діяльність/освіта art activity/education

МИГТЄВ|ИЙ *прикм.* **1.** (*що триває мить*) momentary /məʊ'məntəri US: məʊ'məntəri/: ~е коливання momentary hesitation **2.** (*миттєвої дії*) snap-action /snæp'ækʃn/ **3.** (*моментальний*) instantaneous /,ɪnstən'teɪnəs/: ~е рішення instantaneous decision **4.** (*швидкоплинний*) fleeting /'fli:tɪŋ/

МИТЬ *ж.* instant /'ɪnstənt/; moment /'mɒmənt/; wink /wɪŋk/

МІГРАНТ *ч.* migrant /'maɪgrənt/: дитина робочих~ів migrant worker's child; ~ у другому поколінні second generation migrant; робочий~ migrant worker

МІГРАЦІЙН|ИЙ *прикм.* migration /maɪ'greɪʃn/: ~і потоки migration flows

~а політика policy for foreigners

МІГРАЦІЯ *ж.* migration /maɪ'greɪʃn/: теорія ~ї law of migration; трудова ~я labour (амер. labor) migration

МІГРУВАТИ *дієсл.* migrate /maɪ'greɪt US: 'maɪgreɪt/

МІЖ *прийм.* **1.** between /bɪ'twi:n/: відмінність ~ істотним і неістотним difference between substantials and circumstantials **2.** (*серед*) among /ə'mʌŋ/: ~ іншим among other things

~ тим in the meantime

МІЖГАЛУЗЕВ|ИЙ *прикм.* interindustry /,ɪntər'ɪndəstri/: ~а конкуренція interindustry competition; intersectoral /,ɪntə'sektərəl/: ~ий науково-технічний комплекс intersectoral scientific and technological complex; interbranch /,ɪntə'brɑ:ntʃ/

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ *прикм.* interdisciplinary /,ɪntə'dɪsɪplɪnəri US: ,ɪntə'dɪsɪplɪnəri/: ~ іспит/підхід/семінар interdisciplinary exam/approach/ seminar; multisubject /,mʌlti'sʌbdʒɪkt/

МІЖНАРОДН|ИЙ *прикм.* international /,ɪntə'næʃnəl/: ~а конвенція/організація/освіта/угода international convention/organization/education/agreement; ~е взаєморозуміння/право/регулювання/співробітництво international understanding/law/ regulation/cooperation; ~ий обмін international exchange; ~і зв'язки international relations

МІКРОЕЛЕКТРОНІКА *ж.* microelectronics /,maɪkrə'ɪlek'trɒnɪks/

МІКРОКЛІМАТ *ч.* microclimate /,maɪkrə'klaɪmɪt/: сприятливий пси-

хологічний ~ pleasant psychological microclimate

мікросередовище ч. micro-environment /ˌmaɪkrənˈvaɪəɹənmənt/

мікрофільм ч. microfilm /ˈmaɪkrəʊfɪlm/

мільйон ч. million /ˈmɪljən/

мільярд ч. бр. milliard /ˈmɪljɑːd/; амер. billion /ˈbɪljən/: ~ операцій за секунду комп. billion instructions per second (скор. BIPS); a thousand million /ə ˈθaʊznd ˈmɪljən/

міміка ж. mimic art /ˈmɪmɪk ˈɑːt/; miming /ˈmɪmɪŋ/

мімічний прикм. (про рухи обличчя) facial /ˈfeɪʃl/: ~і рухи facial expressions

мінімальний прикм. minimal /ˈmɪnɪml/: ~а мета minimal target; minimum /ˈmɪnɪmənt/: ~а дистанція minimum distance; ~е покарання minimum penalty

мінімально присл. minimally /ˈmɪnɪmlɪ/

~ **необхідна вправність** minimum competencies; ~ **необхідний вік** minimum age

мінімізувати дієсл. minimize /ˈmɪnɪmaɪz/: ~ ризик minimize the risk

мінімум ч. minimum /ˈmɪnɪmənt/: кандидатський ~ minimum requirements for a Candidate's degree; ~ знань (з предмета) required minimum of knowledge; словник~ minimum vocabulary

зводити до ~у minimize

міністерство с. ministry /ˈmɪnɪstrɪ/: ~ освіти Ministry of Education; board /bɔːd/; office /ˈɒfɪs US: ˈɔːfɪs/; амер. department /dɪˈpɑːtmənt/

міністр ч. Minister /ˈmɪnɪstə/: ~ освіти Minister of Education; Secretary /ˈsekrətəri US: ˈsekrətəri/

його було призначено ~ом освіти he received the portfolio of education

мінливий прикм. changeable /ˈtʃeɪndʒəbl/; unsteady /ˌʌnˈstedɪ/

мінливість ж. changeability /tʃeɪndʒəˈbɪlɪti/; unsteadiness /ˌʌnˈstedɪnɪs/

міняти дієсл. 1. (змінювати, перемінювати) change /tʃeɪndʒ/: ~ свою думку change one's opinion; vary /ˈveəri/: ~ методи/програму vary the methods /program 2. (обмінювати) exchange /ɪkˈstʃeɪndʒ/

мірґа ж. 1. measure /ˈmeʒə/: ~а адекватності псих. measure of adequacy; понад ~у above measure; втратити чуття ~и know no measure 2. (ступінь, розмір) extent /ɪkˈstent/: до певної ~и to some extent; значною ~ою to a great extent; gauge (амер. gage) /geɪdʒ/; standard /ˈstændəd/ 3. (межа) limit /ˈlɪmɪt/

у ~у **можливості** (наскільки можна) as far as possible

мірило с. unit of measure /ˈjuːnɪt əv ˈmeʒə/; scale /skeɪl/; gauge (амер. gage) /geɪdʒ/; див. тж **масштаб**

мірка ж. 1. (дані, що визначають розміри чогось) measurements /ˈmeʒəmənts/ pl. 2. (предмет для вимірювання) measure /ˈmeʒə/

міркуван|ня с. 1. reflection /rɪˈflekʃn/: альтернативні ~ня alternative reflections; speculation /ˌspekjuˈleɪʃən/: слугувати приводом для різних ~ь be the subject of much speculation 2. (виклад поглядів,

трактат) discourse /'diskɔ:s/
3. (логічний хід думок) reason(ing) /'ri:zn(ɪ)/: ~ня, що не виходять за межі логічного кола circular reasoning **4.** (обдумування) cogitation /,kɒdʒɪ'teɪʃn/ **5.** (роздуми) meditation /,medi'teɪʃn/ **6.** (думка) opinion /ə'pɪniən/ **7.** (план, припущення) consideration /kən'sɪdə'reɪʃn/: ~ня з приводу дискусії considerations regarding the discussion

міркувати дієсл. **1.** reflect (on, upon) /rɪ'flekt (vɪn, ə'pɒn)/; meditate (on, upon) /'medɪteɪt (vɪn, ə'pɒn)/; reason /'ri:zn/ **2.** (наводити міркування) argue /'ɑ:gju:/: reason: ~ за аналогією reason from analogy **3.** (обдумувати) cogitate /'kɒdʒɪteɪt/; think /θɪŋk/: ~ вголос think aloud; speculate /'spekʃjəleɪt/

міряти дієсл. **1.** (знаходити чисельне значення величини) measure /'meʒə/
2. (товщину, рівень) gauge (амер. gage) /geɪdʒ/ **3.** (бути мірою чогось) give* a measure of smth /gɪv ə 'meʒə əv/

містити дієсл. contain /kən'teɪn/: книжка ~ь багато корисних відомостей the book contains a good deal of useful information; comprise /kəm'praɪz/: програма його занять ~ь англійську мову, історію та математику his course of study comprises English, history and mathematics; hold /həʊld/: encompass /ɪn'kɒmpəs/: доповідь ~ь низку питань the report encompasses a number of problems; include /ɪn'klu:d/: ~и багато корисних відомостей include much useful information

міститися дієсл. be* contained /bi: kən'teɪnd/

місткий прикм. **1.** capacious /kə'peɪʃəs/ **2.** (про приміщення) spacious /'speɪʃəs/; roomy /'ru:mi/

місткість ж. **1.** capacity /kə'pæsəti/
2. (приміщення) roominess /'ru:mi:nis/
 ~ пам'яті memory size

місто с. **1.** town /taʊn/: місто і село town and country; провінційне ~ provincial town **2.** (у США про будьяке, у Великій Британії про дуже велике) city /'sɪti/

місце с. **1.** (у різн.знач.) place /pleɪs/: вузьке ~е перен. tight place; ~е мешкання/роботи place of residence/work; переходити з ~я на ~е move from place to place; поставити когось на ~е put smb in his place; пусте ~е empty place **2.** (що чимось вирізняється) spot /spɒt/: болюче ~е tender spot **3.** (простір, площа) area /'eəə/; room /ru:m/: ~е відпочинку (у навчальному закладі) common room; space /speɪs/: за умови наявності вільних ~ь (здійснювати прийом студентів) on a space available basis **4.** (положення) position /pə'zɪʃn/: займати дуже скромне ~е occupy a modest position **5.** (частина тексту) passage /'pæsɪdʒ/: ~е, вирване з контексту passage divorced from its context; це ~е (у книзі) є зовсім не розумілим this passage makes nonsense

автоматизоване робоче ~е work-station

місцевий прикм. local /'ləʊkl/: ~а громада local community; місцевий бюджет /уряд local finance/government; native /'neɪtɪv/

міський прикм. town /taʊn/; city /'sɪti/; urban /'z:bən/: ~а молодь/школа urban youth/ school; ~е населення/

середовище urban population/environment

~е самоврядування municipal self-government

мітка ж. **1.** label /'leɪbl/ **2.** (знак) mark /mɑ:k/; sign /saɪn/

міфологія ж. mythology /mɪ'θɒlədʒi/: Юпітер у римській ~і ототожнюється із Зевсом у грецькій mythology identifies the Roman Jupiter with the Greek Zeus

міцний прикм. **1.** (у різн. знач.) strong /strɒŋ/: ~ий організм strong organism **2.** (стійкий) firm /fɜ:m/: чим свідомішою є праця учнів, тим ~іші знання the more conscious the work of the pupils, the firmer the knowledge is

міцність ж. **1.** strength /streŋθ/: критика випробовує ~ людини criticism tests a man's strength **2.** (становища тощо) stability /stə'biləti/; firmness /'fɜ:mnɪs/

мнемоніка ж. (мистецтво запам'ятовування) mnemonics /mɪ'mɒnɪks/: ~ спирається на асоціації між конструкціями, що легко запам'ятовуються, з даними, які треба запам'ятати mnemonics rely on associations between easy-to-remember constructs to the data that is to be remembered

мнемонічний прикм. mnemonic /mɪ'mɒnɪk/: користуватися ~ими прийомами use mnemonic devices

множити дієсл. **1.** мат. multiply /'mʌltɪplaɪ/ **2.** (збільшувати щось кількісно; примножувати) increase /ɪn'kri:s/; augment /ɔ:g'ment/

множник ч. **1.** (те, на що

множать) multiplier /'mʌltɪplaɪə/
2. (елемент розвинення у добуток) factor /'fæktə/: ваговий/масштабний/нормувальний/числовий ~ weight-(ing)/scale/ normalization/numerical factor

мобільний прикм. mobile /'məʊbaɪl US: 'məʊbl/

мобільність ж. **1.** mobility /məʊ'biləti/: ~ учителя/учнів teacher/pupil mobility; професійна ~ (здатність змінювати професію) occupational mobility; соціальна ~ social mobility **2.** прогр. portability /,pɔ:tə'biləti/: ~ програмних засобів software portability

мова ж. **1.** language /'læŋgwɪdʒ/: ділова/жива/штучна ~а business/living/artificial language; ~а викладання teaching [instruction] language; ~а жестів [знаків] sign language; бути написаним важкою/легкою ~ою be written in a difficult/an easy language; учитель іноземної ~и language master [teacher]; вільно володіти ~ою have a good command of the language; вивчення/викладання ~и language learning/teaching; збагачувати/опанувувати ~у enrich/learn [master] a language; ми не змогли знайти спільну ~у we couldn't find a common language; tongue /tʌŋ/: рідна ~а the mother tongue; native language **2.** (мовлення) speech /spi:tʃ/: культура мовлення ~и refinement of speech; виправлення недоліків мовлення ~и у дітей correction of speech defects in children; уповільнений розвиток мовлення ~и у дітей retarded

development of speech in children
про це не може бути й ~и у значенні
бесіда, розмова it is out of the question;
рідна ~а для першого/другого класу
(хрестоматія для початкових класів)
 first/second reader

мовленнєвий *прикм.* speech
 /spi:tʃ/: ~ акт speech act; ~ апарат
 organs of speech

мовлення *с.* speech /spi:tʃ/: розлад
 ~ speech disorder

мовний *прикм.* linguistic
 /liŋ'gwɪstɪk/; language /'læŋgwɪdʒ/:
 ~а майстерність language skill; ~ий
 бар'єр language barrier; speech /spi:tʃ/:
 мовні навички speech habits

мовознавство *с.* linguistics
 /liŋ'gwɪstɪks/ (*вживається як sing.*):
 загальне/прикладне/порівняльне ~
 general/applied/comparative linguistics;
 philology /fi'lɒlədʒi/

мовознавчий *прикм.* linguistic
 /liŋ'gwɪstɪk/: ~і дослідження/методи/
 проблеми linguistic studies/methods/
 problems; philological /filə'lɒdʒɪk/

могти *дієсл.* **1.** (*бути спроможним*)
 be* able /bi:'eɪbl/; can* /kæn/:
 цього не може бути it can't be
2. (*у значенні дозволу*) may* /meɪ/:
 ви могли б це знати you might have
 known that; могло б бути краще it
 might be better

може бути perhaps; maybe

модел *ж.* **1.** model /'mɒdl/:
 адекватна/діюча/навчальна/типова
 ~ь fine/working /instruction
 [teaching]/typical model; ~ь навчання
 teaching model; вимоги до ~і model
 requirements; ~ь формування вражень
псих. impression formation model;

обмеження ~і model restrictions;
 розроблення [створення]/тестування
 ~і model development/validation;
 конструювати ~ь develop model; ~ь
 не витримує експериментальної
 перевірки model fails the test
2. (*формальний опис задачі, процесу*)
 problem setup /'prɒbləm 'setʌp/

моделньий *прикм.* model /'mɒdl/:
 ~і розрахунки model calculations

моделюваний *прикм.* model(l)ed
 /'mɒldd/

моделювання *с.* **1.** (*виготовляння
 моделей*) model(l)ing /'mɒdlɪŋ/:
 математичне ~ mathematical modeling;
 ~ взаємовідносин учителя та учнів
 modeling of the teacher and pupils
 relationship; model-making /'mɒdl'meɪkɪŋ/:
 технічне ~ technical model-making
2. (*процесів, явищ із застосуванням
 комп'ютерів*) simulation /,sɪmjʊ'leɪʃn/:
 досліджування шляхом ~ simulation
 study; методика комп'ютерного
 ~ computer simulation technique;
 чисельне ~ numerical simulation

моделювати *дієсл.* **1.** (*створювати
 модель чогось*) model /'mɒdl/
2. (*імітувати процеси, явища, особл. із
 застосуванням комп'ютерів*) simulate
 /'sɪmjʊleɪt/: ~ процес на комп'ютері
 simulate process with a computer; ~
 ситуації реального життя simulate
 real-life

модернізація *ж.* modernization
 /,mɒdənaɪ'zeɪʃn US: ,mɒdəni'zeɪʃn/:
 ~ устаткування modernization of
 equipment; updating /,ʌp'detɪŋ/
модернізований *прикм.* modernized
 /'mɒdənaɪzd/; updated
 /,ʌp'detɪd/

модернізувати дієсл. modernize /'mɒdənaɪz/; update /,ʌp'deɪt/; style /stɑɪl/

модифікація ж. **1.** modification /,mɒdɪfɪ'keɪʃn/ **2.** (переробляння з метою пристосування) adaptation /ə,dæp'teɪʃn/

модифікований прикм. modified /'mɒdɪfaɪd/

модифікування с. modification /,mɒdɪfɪ'keɪʃn/

модифікувати дієсл. modify /'mɒdɪfaɪ/

модуль ч. (блок, елемент) module /'mɒdju:l US: 'mɒdzu:l/: ~ засвоєння знань knowledge acquisition module; ~ питань і відповідей question-answering module

модульн|ий прикм. modular /'mɒdju:ləʔ US: 'mɒdzu:ləʔ/: ~е навчання modular training

можлив|ий прикм. possible /'pɒsəbl/: єдино ~ий спосіб (розв'язання задачі тощо) the only possible way; ~е рішення/ускладнення possible solution/complication; feasible /'fi:zəbl/: мало ~ий hardly feasible мало ймовірний

робити все ~е do one's best [utmost]; do all in one's power; ~ий хід подій the chapter of possibilities

можлив|ість ж. **1.** possibility /,pɒsə'bɪlətɪ/: необмежені/обмежені ~ості limitless /limited possibilities; виховні ~ості уроку educational possibilities of a lesson; іншої ~ості не існує no other possibility exists; scope /skəʊp/; attainability /ə'teɪn ə'bɪlətɪ/: ~ість оволодіти певними знаннями attainability

of certain knowledge acquisition **2.** (зручний випадок нагода) opportunity /,ɒpə'tju:nətɪ US: ,ɒpə'tu:nətɪ/: мати усі ~ості для одержання освіти have every opportunity for getting an education; ~ості освіти educational opportunities; надавати ~ості для одержання освіти afford [give] educational opportunity; не мати ~ості have no opportunity; скористатися ~істю take an opportunity; chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: він не мав ~ості вчитися he was not given the chance to learn у прикладах немає «випадковості» як епізоду, є сталість, системність

виробничі ~ості production potentialities [possibilities]; ~ість вибору option; **потенційна ~ість** potentiality; potential; **що має ~ість** enabling

можливо присл. **1.** possibly /'pɒsəblɪ/; probably /'prɒbəblɪ/ **2.** (вставне слово) maybe /'meɪbi:/; perhaps /pə'hæps/; it is possible /ɪt ɪz 'pɒsəbl/: ~, цю проблему буде вирішено it is possible that the problem will be solved

дуже ~ very likely; **якщо** ~ if possible у знач можна, можна розпочинати

можливості мн. ж. (внутрішні сили, ресурси) means /mi:nz/; resources /rɪ'sɔ:səz US: 'rɪ:sɔ:rsəz/

функційні ~ functional capabilities

можна предик. **1.** (є умови чи можливості здійснення чогось) one can* (+ inf.) /wʌn kən/: це можна зробити it can be done; it is possible /ɪt ɪz 'pɒsəbl/ **2.** (дозволено) one [you] may* (+ inf.) /wʌn [ju:] meɪ/: ~ додати it may be added **3.** (у запитаннях)

may* (one) /meɪ (wʌn)/: ~ (мені) подумати? may I think a while?

МОЗОК ч. brain /breɪn/: травма мозку brain injury

МОЛОДИЙ прикм. young /jʌŋ/: ~ вік (18-30 років) young adult; ~ робітник young worker у знач «недосвідчений»

МОЛОДІЖН|ИЙ прикм. youth /ju:θ/: ~а група/зайнятість/організація/політика youth group/employment/organization/policy; ~е безробіття youth unemployment; ~ий гуртожиток/клуб/рух/центр youth hostel/club/movement/centre (амер. center); ~і заворушення youth unrest; for youth /fəˈju:θ/

МОЛОДШ|ИЙ прикм. junior /'dʒu:nɪəʃ/: ~ий науковий співробітник junior scientific research worker; ~і класи junior forms

МОЛОДЬ ж. youth /ju:θ/; young people /jʌŋ 'pi:pl/

УЧНІВСЬКА ~ students

МОМЕНТ ч. **1.** (час) instant /'ɪnstənt/: у цей ~ at given instant; point /'pɔɪnt/: основні ~и main points; moment /'mɒmənt/: зручний ~ opportune moment **2.** (риси, особливість) feature /'fi:tʃəʃ/: aspect /'æspekt/: розважальний ~ (у навчанні) entertainment aspect; це цікавий ~ that is an interesting aspect of the matter

КРИТИЧНИЙ [ВІРІШАЛЬНИЙ] ~ crisis; edge

МОМЕНТАЛЬН|ИЙ прикм. instantaneous /,ɪnstən'teɪniəs/: ~е рішення instantaneous decision

МОМЕНТАЛЬНО присл. instantly /'ɪnstəntli/; in a moment /ɪn ə 'mɒmənt/

МОНІТОРИНГ ч. monitoring /'mɒnɪtərɪŋ/: ~ впливу проекту на довкілля project's impact on environment monitoring; неперервний ~ on-line monitoring

МОНОГРАФІЯ ж. monograph /'mɒnəgrɑ:f US: 'mɒnəgræf/; treatise /'tri:tɪs/: ~ з чогось a treatise (up)on smth

МОНОЛОГ ч. monologue /'mɒnələʊg/: внутрішній ~ inner monologue

МОНОЛОГІЧНИЙ прикм. monologic(al) /'mɒnə'lɒdʒɪk(l)/

МОНОПОЛІЯ ж. monopoly /mə'npərəli/: ~ на освіту monopoly on education

МОРАЛЬ ж. **1.** (code of) morals /'(kəʊd əv) 'mɒrəlz (US: 'mɔ:rəlz)/; ethics /'eθɪks/ **2.** (як соціальний інститут) morality /mə'raɪəti/: прописна ~ copy-book morality

МОРАЛЬ|НИЙ прикм. moral /'mɒrəl US: 'mɔ:rəl/: ~а цінність moral value; ~е виховання/право moral education/right; ~ий аспект проблеми the moral phase of a problem; ~ий обов'язок/розвиток moral duty/development; ~і принципи, що об'єднують суспільство moral principles by which society coheres; ethical /'eθɪkl/

~ий стан morale; надати ~у підтримку bolster up smb's courage

МОРАЛЬНІСТЬ ж. morality /mə'raɪəti/

МОРФОЛОГІЧН|ИЙ прикм. morphological /mɔ: fə'lɒdʒɪkl/: ~а будова слова morphological composition of a word

МОРФОЛОГІЯ ж. morphology /mɔ:'fɒlədʒɪ/

МОТИВ ч. **1.** (причина) motive

'məʊtɪv/: ~ досягнення майстерності mastery motive; психологічний/соціальний ~ psychological/social motive; reason *'ri:zn/*: викласти ~и give reasons; знайти слушні ~и discover good reasons; cause */kə:z/*
2. муз. tune */tju:n US: tu:n/*

мотивація *ж.* motivation */məʊtɪ'veɪʃn/*: ~ прагнення успіху *псих.* achievement motivation; ~ у навчанні motivation for studies; reason *'ri:zn/*

мотивований *прикм.* motivated *'məʊtɪveɪtɪd/*

мотивування *с. 1.* (дія) motivating *'məʊtɪveɪtɪŋ/*; motivation */məʊtɪ'veɪʃn/* **2.** (сукупність мотивів) reasons *'ri:znz/*

мотивувати *дієсл.* motivate *'məʊtɪveɪt/*; reason *'ri:zn/*: ~ тим, що ... reason that ...; give* reasons for */gɪv 'ri:znz fəʔ/*; find* a motive (for) */faɪnd ə 'məʊtɪv (fəʔ/*

мрія *ж.* dream */dri:m/*: ~ї здійснюються dreams come true; одвічна ~я людей the age-old dream of men

мудрий *прикм.* wise *'waɪz/*: ~а людина рідко змінює свою думку, дурна – ніколи a wise man seldom change his mind, a fool never does

мудрість *ж.* wisdom *'wɪzdəm/*: народна ~ь folk wisdom; поєднувати силу юності з ~ю старості join the strength of youth and the wisdom of age

мужність *ж.* courage *'kʌrɪdʒ/*: виявляти ~ show courage; мати ~ обстоювати свої переконання have the courage of one's convictions; manhood *'mænhʊd/*

музей *ч.* museum */mju:'ziəm/*: ~ образотворчих мистецтв Museum of

Fine Arts; педагогічний ~ Museum of Education

музик|а *ж.* music *'mju:zɪk/*: учитель/учителька ~и music-master/-mistress; вокальна/класична ~а vocal/classic music; ~а та рух music and movement; знати й розуміти ~у know and appreciate music; навчити розуміти ~у teach to appreciate music

музикальн|ий *прикм.* musical *'mju:zɪkl/*: ~а пам'ять musical memory ~ий слух an ear for music

музичн|ий *прикм.* musical *'mju:zɪkl/*: ~ий інструмент musical instrument; music *'mju:zɪk/*: ~а освіта/терапія/школа music education/therapy/school

мультимедійн|ий *прикм.* multimedia *'mʌltɪmi:diə/*: ~а навчальна аудиторія/система multimedia classroom/system; ~ий метод навчання multimedia method; ~ий центр multimedia centre

мультиплікаційний *прикм.* animated *'ænɪmeɪtɪd/*; cartoon */kɑ:'tu:n/*: ~ фільм cartoon film

муляж *ч.* plaster cast *'plɑ:stəʔ kɑ:st US: 'plæstəʔ kæst/*; moulage */mu:'lə:ʒ/*

мусити *дієсл. 1.* (бути повинним) must* */mʌst/*; ought* (to + *inf.*) */ɔ:t (tə)/*; have* (to + *inf.*) */hæv (tə)/* **2.** (бути змушеним) be* forced (to + *inf.*) */bi: fɔ:st (tə)/*

мутизм *ч.* *псих.* (відмова від мовленнєвого спілкування) aglossia */eɪ'glɒsɪə/*; mutism *'mju:tɪzm/*

м'язов|ий *прикм.* muscular *'mʌlskjʌʔ/*: зміцнювати ~у систему дитини build up the child's muscular system

на *прийм.* **1.** (у відповідь на запитання «де?») at /ət/: на роботі at work; на уроці at a lesson; on /ɒn/: на п'яти сторінках on five pages; на стіні on the wall; in /ɪn/: на свіжому повітрі in the open air **2.** (у відповідь на запитання «куди?») in /ɪn/: класти на місце put back in place; on /ɒn/: класти на стіл put on the table; to /tə/: на урок to a lesson; into /'ɪntə/: поділ на класи division into classes; toward(s) /tə'wɔ:d(z)/: успіхи на шляху до демократії progress towards democracy **3.** (у відповідь на запитання «на кого/що?», «з якою метою?») at /ət/: дивитися на щось look at smth; by /baɪ/: населення збільшилося на мільйон the population has increased by a million; помножити чотири на два multiply four by

two; for /fəʔ/: по книзі на кожного учня a book for each student; урок на завтра the lesson for tomorrow; план на цей рік the plan for this year; into /'intə/: on /ɒn/: величезний вплив на розвиток науки a strong influence on developments in science; upon /ə'pɒn/: розраховувати/спиратися на когось/щось count/base (up)on smb/smith; to /tə/: покласти на музику set to music

на біду unfortunately; **на канікулах** during the vacation; **на минулому/цьому тижні** last/ this week; **на мою думку** in my opinion; **на цей раз** this time; **на щастя** fortunately

набагато присл. much /mʌtʃ/: ~ більше/менше much more/less; far /fɑ:/: ~ більше /краще far more/better; ~ важче far more difficult; це ~ важливіше that's far more important; by far /baɪ fɑ:/: його робота ~ краща за інші his work is the best by far

набирати дієсл. 1. (брати, збирати) gather /'gæðə/: pick /pɪk/: collect /kə'lekt/ 2. (набувати) assume /ə'sju:m US: ə'su:m/: ~ форми [вигляду] assume the form 3. (текст тощо) set* up /set ʌp/: ~ слово великими літерами set up a word in capitals

набір ч. 1. (сукупність чогось) set /set/: ~ даних data set; стандартний ~ готових формул standard set of ready-made formulas; array /ə'reɪ/: переконливий ~ статистичних даних an imposing array of statistic 2. (комплект інструментів) kit /kɪt/ 3. (процес набирання тексту) type-setting /'taɪpsetɪŋ/ 4. (набраний текст)

composition (type) /,kɒmpə'zɪʃn (taɪp)/ 5. (студентів тощо) selection /sɪ'lekʃn/: відкривати/припиняти/подовжувати ~ begin/terminate/prolong selection of applicants; intake (of students) /'ɪnteɪk (əv 'stju:dnts (US: 'stu:dnts))/
наближати дієсл. draw* [bring*] nearer [closer] /drɔ: [brɪŋ] nɪəə [kləʊsə]/: наблизити книжку до очей bring the book nearer [closer] to one's eyes

наближення с. 1. approach(ing) /ə'prəʊtʃ(ɪŋ)/ 2. мат. approximation /ə,prɒksɪ'meɪʃn/

набувати дієсл. 1. acquire /ə'kwɑɪə/: ~ти ваги перен. acquire significance; ~ти майстерності acquire skill; gain /geɪn/: ~ти досвіду gain in experience; із кожним днем він ~є впевненості he is gaining confidence every day 2. (значення) take* on /teɪk ɒn/: assume /ə'sju:m US: ə'su:m/: ~ти значення take on [assume] value

~ти чинності come into being/force; юр. (про документ) come into effect

набути |й присл. obtained /əb'teɪnd/: використання ~х знань у розв'язанні практичних завдань using obtained knowledge in solving practical problems

набуток ч. property /'prɒpəti/: possessions /pə'zeʃn/

набуття с. acquisition /,ækwɪ'zɪʃn/: ~я знань/навичок acquisition of knowledge/skills

навантаження с. 1. (дія) loading /'lɔʊdɪŋ/ 2. (те, чим навантажено) load /ləʊd/: навчальне ~ academic

[teaching] load; річне/щоденне/щотижневе ~ yearly/dayly /weekly load; збільшити/скоротити навчальне ~ вчителя increase/reduce the teacher's load

громадське ~ social obligations; **неповне/повне** ~ (у роботі) part/full time job

навантажувати дієсл. перен. burden (with) /bɜ:dn (wɪð)/; keep* busy (with) /ki:p 'bɪzɪ (wɪð)/

навдалу присл. at random /ət 'rændəm/: вибраний ~ chosen at random; by chance /baɪ tʃɑ:ns (US: tʃæns)/

наведення с. **1.** (фактів, аргументів) adduction /ə'dʌktʃn/: adducting /ə'dʌktɪŋ/ **2.** (порядку, дисципліни тощо) putting /pʊtɪŋ/: ~ порядку putting in order; getting /getɪŋ/: establishing /ɪ'stæblɪʃɪŋ/: ~ дисципліни establishing of discipline

~ доказів production of proofs; ~ прикладів giving examples

навич|ка ж. **1.** (досвід) practice /'præktɪs/: experience /ɪk'spɪəriəns/: skill /skɪl/: автоматичність ~ок automatic character of skills; ~ки щоденного життя daily living skills **2.** (звичка) habit /'hæbɪt/: гігієнічні ~ки hygienic habits; ~ки самостійної роботи (учнів) independent study habits; формування ~ок у дітей formation of habits in children

навідний прикм. leading /'li:dn/: ~е питання leading question

навіть част. even /'i:vn/: ~гірше/краще even worse/better; він не зрозумів цього ~ після того, як я

йому пояснив he didn't understand it even after I explained

навіювання с. suggesting /sə'dʒestɪŋ/

~ ідей indoctrination

навіювати дієсл. suggest /sə'dʒest/: ~ комусь думку suggest an idea to smb/

навколишн|ий прикм. surrounding /sə'raʊndɪŋ/: environing /ɪn'vaɪərənɪŋ/: neighbouring (амер. neighboring) /'neɪbərɪŋ/

~є оточення surroundings; environment

навколо присл. round /raʊnd/: ~ світу round the world; around /ə'raʊnd/: діти скупчилися ~ вчителя children trooped around the teacher

навмання присл. at random /ət 'rændəm/: сказати щось ~ say smth at random; by chance /baɪ tʃɑ:ns (US: tʃæns)/; at [by] haphazard /ət [baɪ] hæp'hæzəd/

навмисне, навмисно присл. on purpose /ɒn 'pɜ:pəs/: purposely /'pɜ:pəsli/: я зробив це ~ I did it purposely; intentionally /ɪn'tenʃənəli/

навмисн|ий прикм. intentional /ɪn'tenʃənl/: ~е забування псих. intentional forgetting; deliberate /dɪ'lɪbərət/: ~е наслідування deliberate imitation

наводи|ти дієсл. **1.** (вказувати шлях) direct /dɪ'rekt/: guide /gaɪd/ **2.** (цитати, приклади тощо) cite /saɪt/: ~ти приклади з життя cite examples from real life; set* up /set ʌp/: цей приклад ~вся у багатьох лекціях this was the model set up in

many lectures; give* /gɪv/: учитель навів кілька прикладів, щоб учні краще зрозуміли правило the teacher gave several examples for the pupils to understand the rule better

~ти докази produce proofs; ~ти на думку suggest; ~ти порядок make order

навпаки присл. **1.** (зовсім інакше) the other way round /də 'lðə weɪ raʊnd/ **2.** (вставне слово) on the contrary /ɒn ðə 'kɒntrəri (US: 'kɒntrəri)/ **3.** (протилежно) conversely /kən'veɜ:slɪ/: і ~ and conversely; лат. vice versa /'vaɪsɪ 'vɜ:sə/

розуміти ~ interpret by contraries; якраз ~ just [quite] the reverse [opposite]

на(в)проти присл. **1.** opposite /'ɒpəzɪt/ **2.** (віч-на-віч, – наодинці із кимось) vis-à-vis /,vi:z ə 'vi: US: ,vi:z ə: 'vi:/

навряд присл. scarcely /'skeəslɪ/; hardly /'hɑ:dli/

навчальн|ий прикм. educational /,edʒu'keɪʃənl/: ~а відпустка/діяльність educational leave/activity [work]; ~ий елемент/заклад educational element/institution; tutorial /tju:'tɔ:riəl US: tu:'tɔ:riəl/; academic /,ækə'demɪk/: ~а година (ВНЗ)/гра academic hour/game; ~ий рік (у ВНЗ) academic year; training /'treɪnɪŋ/: ~а майстерня training workshop; instructional /ɪn'strʌkʃənl/: ~а модель instructional model; ~е телебачення instructional television; studying /'stʌdɪŋ/: обсяг ~ої праці учня volume of pupils' studying work

~е обладнання (для професійної освіти) skill acquisition equipment; ~ий

план curriculum (pl. curricula); **предмет у рамках ~ого плану** content area

навчання с. **1.** study /'stʌdɪ/: гнучка форма ~ self-paced study; очна форма ~ full-time course of study; studies /'stʌdɪz/ pl.: продовжити ~ (у ВНЗ) go into further academic studies; об'єднане ~ combined studies; instruction /ɪn'strʌkʃn/: ~ з використанням комп'ютерів computer-aided instruction; CAI; ~ орфографії spelling instruction; training /'treɪnɪŋ/: ~ дитини особистій гігієні cleanliness training; ~ дорослих adult training; ~ суміжним професіям versatility training; неперервне виробниче ~ continuous training on the job; tuition /tju:'ɪʃn US: tu:'ɪʃn/ **2.** (викладання) teaching /'ti:tʃɪŋ/: пояснювально-ілюстративне/ проблемне/програмоване ~ descriptive-illustrative/problem/programmed teaching; дедукція/індукція у навчанні deduction/induction in teaching; формалізм у навчанні formalism in teaching; ~ рідною мовою teaching in the native language **3.** (вивчення) learning /lɜ:nɪŋ/: ~ на практиці [на власному досвіді] learning by doing; ~ шляхом керіваних відкриттів discovery learning; цілеспрямоване ~ intentional learning **4.** (ремесла) apprenticeship /ə'prentɪʃɪp/: пройти ~ у майстра serve an apprenticeship

навчати дієсл. (кого-небудь чогось) teach /'ti:tʃ/: ~ мов/музики teach languages/music; ~ учнів користуватися словником teach the

pupils how to use a dictionary; train (in) /'treɪn (ɪn)/; instruct /ɪn'strʌkt/

навчатися дієсл. (набувати знань, умінь) learn /lɜ:n/: навчитися планувати свою роботу learn to plan *one's* work; study /'stʌdi/

старанно ~ give application to study

навченість ж. (результат навчання, навчальні досягнення) knowledge ability /'nɒlɪdʒ ə'bɪləti/

нав'язливий прикм. obtrusive /əb'tru:sɪv/; troublesome /'trʌblsəm/ ~а ідея *idée fixe*

нав'язувати дієсл. (змушувати прийняти) press /pres/: ~ комусь пораду press advice on *smb*; thrust /θrʌst/: ~ комусь свою думку thrust *one's* opinion on *smb*

нагадування с. reminding /rɪ'maɪndɪŋ/: повторне ~ second reminding; memento /mɪ'mentəʊ/

нагадувати дієсл. **1.** (про щось) remind (of, about) /rɪ'maɪnd (əv, ə'baʊt)/: ~увати про *чиюсь* обіцянку remind of [about] *one's* promise; recall /rɪ'kɔ:l/: ~аємо, що ... recall that... **2.** (бути схожим) resemble /rɪ'zembəl/: look like /lʊk laɪk/

нагальний прикм. urgent /'z:dʒənt/: ~а потреба urgent necessity; pressing /'presɪŋ/: ~е питання pressing matter; exigent /'eksɪdʒənt/: acute /ə'kju:t/: ~а проблема acute [pressing] problem

нагляд ч. supervision /,su:pə'vɪʒn/: ~ за дітьми supervision of children; під ~ом дорослих under adult supervision; постійний ~ permanent supervision; control /kən'trəʊl/:

взяти під ~ take under *one's* control; intendance /ɪn'tendəns/

наглядання с. supervision /,su:pə'vɪʒn/: ~ за здоров'ям health supervision

наглядати дієсл. **1.** (пильнувати) watch /wɒtʃ/; look (after) /lʊk ('a:ftə US: 'æftə)/ **2.** (з метою нагляду) supervise /'su:pəvaɪz/; surveil /sɜ:'veɪl/

наглядач ч. supervisor /'su:pəvaɪzə/; inspector /ɪn'spektə/

наглядовий прикм. supervisory /,su:pə'vaɪzəri/; supervision /,su:pə'vɪʒn/

нагод|а ж. opportunity /,ɒpə'tju:nəti US: ,ɒpə'tu:nəti/;

прекрасна ~а golden opportunity; при ~і when opportunity offers; chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/: мати ~у get a chance; occasion /ə'keɪʒn/: вибрати зручну ~у choose *one's* occasion

наголос ч. **1.** лінгв. accent /'æksənt US: 'æksənt/: головний/другорядний ~ primary/secondary accent; stress /stres/: ~ падає на перший склад the stress is on the first syllable

2. (концентрація уваги на чомусь) emphasis /'emfəsis/; stress /stres/: роботи ведуться з ~ом на практичний вихід research is being conducted with an emphasis [stress] on practical value

наголошувати дієсл. **1.** лінгв. accent /'æksənt US: 'æksənt/; stress /stres/ **2.** (підкреслювати, виділяти) lay the stress on *smth* /leɪ də stres ɒn/

нагорода ж. **1.** reward /rɪ'wɔ:d /: грошова ~а pecuniary reward; ~а за багаторічну бездоганну роботу reward for long irreproachable work

2. (відзнака) decoration /ˌdekə'reɪʃn/
3. (у школі) prize /praɪz/: заохочувальна ~а encouragement prize; він одержав більшість ~ у школі he captured most of the prizes at school

нагородження с. reward /rɪ'wɔ:d/: ~ як засіб виховання reward as a means of education; renumeration /rɪ,nju:mə'reɪʃn/ US: rɪ,nju:mə'reɪʃn/

нагороджувати дієсл. reward /rɪ'wɔ:d/; renumerate /rɪ'nju:mə'reɪt/ US: rɪ'nu:mə'reɪt/

нагромадження с. **1.** (запасання) pile /paɪl/; piling /'paɪlɪŋ/ **2.** (набуття, накопичення) accumulation /əkju:mju'leɪʃn/; acquirement /ə'kwaiəmənt/

нагромаджувати дієсл. **1.** (запасати) pile /paɪl/ **2.** (набувати, накопичувати) accumulate /əkju:mju'leɪt/; collect /kə'lekt/

надавати дієсл. **1.** (давати) give* /gɪv/: ~вати допомогу учневі give help to the pupil; ~вати комусь слово give smb the floor; у новій моделі (освіти) ~ється більшої ваги практичним заняттям і дослідницьким проектам the new model of education gives greater weight to practical training and to intensive research projects **2.** (постачати) furnish (with) /'fz:nɪʃ (wɪð)/: ~вати інформацію furnish with information **3.** (можливість, право) allow /ə'laʊ/: ~вати учням час для самостійної роботи allow the pupils time for independent work **4.** (приписувати) attach /ə'tætʃ/: він не ~в цьому випадку ніякого значення

he attached no importance to the incident; lay /leɪ/: ~вати особливого значення чомусь lay special emphasis on smth

~вати оплачувану відпустку grant paid leave

надалі присл. henceforward /hens'fɔ:wəd/; from now on /frəm naʊ ɒn/

надання с. assignment /ə'saɪnmənt/; concession /kən'seɪʃn/: ~ права concession of a right; allocation /,ælə'keɪʃn/

надбавка ж. **1.** extra charge /'ekstrə tʃɑ:dʒ/; rise /raɪz/: ~ до зарплати rise in wages **2.** (грошова допомога) allowance /ə'laʊəns/: ~ за знання мови language allowance

надбання с. gaining /'geɪnɪŋ/; achievement /ə'tʃi:vm(ə)nt/

зробити ~м усіх учителів (про досвід тощо) make known to all the teachers

надзавдання с. the most important task /ðə məʊst ɪm'pɔ:tnt tɑ:sk (US: tæsk)/

надзвичайний прикм. extraordinary /ɪk'strɔ:dənəri/; uncommon /ʌn'kɒmən/; emergency /ɪ'mɜ:dʒənsɪ/: ~і заходи emergency measures

~ий стан політ., юр. extraordinary situation; state of emergency

надзвичайно присл. extremely /ɪk'stri:mli/: мені ~ прикро це чути I am extremely sorry to hear it; immensely /ɪ'mensli/: обсяг читання, необхідний для пошуку (потрібної) літератури, ~ виріс the mass of reading necessary to make a literature

search has increased immensely

надійний *прикм.* **1.** reliable /rɪ'laɪəbl/; secure /sɪ'kjʊə/ **2.** (що заслуговує довіри) dependable /dɪ'pendəbl/; authoritative /ɔ:'θɒrɪtətɪv/; ~ словник authoritative dictionary **3.** (перевірений) sure /ʃʊə/; effective /ɪ'fektɪv/; ~ засіб effective remedy

надійність *ж.* **1.** reliability /rɪ'laɪə'bɪlətɪ/; ~ обслуговування reliability of service **2.** (безпечність) security /sɪ'kjʊərətɪ/; safety /'seɪftɪ/

наділений *прикм.* (правами, повноваженнями тощо) endowed with *smth* /ɪn'daʊd wɪð/; empowered with *smth* /ɪm'paʊəd wɪð/

наділяти *дієсл.* **1.** (виділяти частину) allot /ə'lɒt/ **2.** *перен.* (надавати властивостей) endow (with) /ɪn'daʊ (wɪð)/; bestow /bɪ'stəʊ/

надія *ж.* hope /həʊp/; виправдати ~ї justify hopes; жодної ~ї not the slightest hope; покладати ~ю (на) set *one's* hopes (on); prospect /'prɒspekt/

надіятися *нрк., див. сподіватися*
надлишковий *прикм.* **1.** excessive /ɪk'sesɪv/; superfluous /su:'pɜ:flʊəs/ **2.** (про інформацію) abundant /ə'bʌndənt/

надлишковість *ж.* redundancy /rɪ'dʌndənsɪ/; ~ даних data redundancy

надлишок *ч.* **1.** excessiveness /ɪk'sesɪvnɪs/; redundancy /rɪ'dʌndənsɪ/ **2.** (те, що залишилося) surplus /'sɜ:pləs/ **3.** (те, що перевищує потреби) excess /ɪk'ses/; ~ енергії/ сил excess of energy/strength

~ робочої сили redundancy

надмір *ч.* **1.** excess /ɪk'ses/

2. (про непотрібне) surplus /'sɜ:pləs/; superfluousness /su:'pɜ:flʊəsnis/ **3.** (дуже велика кількість) abundance /ə'bʌndəns/

надмірний *прикм.* **1.** redundant /rɪ'dʌndənt/ **2.** (понад необхідне або достатнє) excess /ɪk'ses/; excessive /ɪk'sesɪv/; ~а вимогливість excessive demands; exuberant /ɪg'zju:bərənt/ *US:* ɪg'zu:bərənt/; surplus /'sɜ:pləs/

надміру *присл.* too /tu:/; excessively /ɪk'sesɪvli/; superfluously /su:'pɜ:flʊəslɪ/

надолужувати *дієсл.* make* up (for) /meɪk ʌp (fə)/; ~ відставання у навчанні make up way in *smb's* studies; надолужувати втрачений час make up for lost time

надто *присл.* **1.** (занадто) too /tu:/; ~ багато/мало способів too many/few means [ways]; ~ багато/мало часу too much/little time; навіть викладачі казали, що тест був ~ важким the teachers themselves said the test was too hard **2.** (особливо) particularly /pə'tɪkjʊləli/; in particular /ɪn pə'tɪkjʊlə/; especially /ɪ'speʃəli/

надуманий *прикм.* far-fetched /fɑ:fetʃt/

надходження *с.* entering /'entərɪŋ/; acquisition /,ækwi'zɪʃn/; нові ~ recent acquisitions; arrival /ə'raɪvl/

надходити *дієсл.* **1.** come* /kʌm/; arrive /ə'raɪv/ **2.** (про відправлене тощо) be received /bi: rɪ'si:vd/

назавжди *присл.* for ever /fə'evə/; for good /fə'gʊd/

раз і ~ once (and) for all

назад *присл.* backward(s) /'bækwəd(z)/; back /bæk/; оглядатися

~ look back

назва *ж.* **1.** name /neɪm/: дивна/нова ~а strange/new name; назва латиною (у ботаниці, медицині тощо) scientific name; народна ~а (рослини, тварини тощо) common name; географічні ~и geographical names **2.** (книги, часопису тож) title /'taɪtl/: бібліографія містить близько 1000 ~ the bibliography runs by estimate to 1000 titles

на(в)здогад *присл.* at random /ət 'rændəm/

називати *дієсл.* **1.** (давати ім'я) name /neɪm/: назвати на честь когось name after *smb* **2.** (визначати якимось словом) call /kɔ:l/ **3.** (вимовляти назву) name: учень назвав головні міста України a pupil named the chief towns of Ukraine

називатися *дієсл.* (мати назву) be* called /bi: kɔ:ld/: named /neɪmd/: be* known as /bi: nəʊn əz/

назовні *присл.* out /aʊt/: outwards /'aʊtwədz/: outside /,aʊt'saɪd/

найближчий *прикм.* the nearest /ðə 'nɪərest/

найважливіший *прикм.* the most important /ðə məʊst ɪm'pɔ:tnt/: ~е питання the most important question

найгірший *прикм.* worst /wɜ:st/: у ~ому разі at the worst

найголовніший *прикм.* chief /tʃi:f/: principal /'prɪnsəpl/

найкоротший *прикм.* short cut /ʃɔ:t kʌt/: bee-line /'bi:ləɪn/

найкращий *прикм.* (the) best /(ðə) best/: ~ий підхід до вивчення розмовної мови the best approach to the study of the spoken language; ~ий

спосіб розв'язання задачі the best way of solving the problem; це ~е показати на прикладі this can best be seen by an example; це ~е, що ви можете зробити it is the very best thing you can do

найперший *прикм.* first and foremost /fɜ:st ənd 'fɔ:məʊst/: prime /praɪm/: ~ обов'язок prime duty

найпростіший *прикм.* the simplest /ðə 'sɪmpləst/: це ~ спосіб this is the simplest way

найскладніший *прикм.* the most complicate /ðə məʊst 'kɒmplɪkeɪt/

найцікавіший *прикм.* the most interesting /ðə məʊst 'ɪntrəstɪŋ/: highly interesting /'haɪli 'ɪntrəstɪŋ/

наказ *ч.* order /'ɔ:də/: видавати ~ issue an order; витяг із наказу transcript of an order; injunction /ɪn'dʒʌŋkʃn/: command /kə'mɑ:nd US: kə'mænd/: directive /dɪ'rektɪv/

наказувати *дієсл.* (віддавати наказ) order /'ɔ:də/: command /kə'mɑ:nd US: kə'mænd/

наклад *ч.* edition /ɪ'dɪʃn/

накладання *с.* laying on /'leɪŋ ɒn/: overlay(ing) /,əʊve'leɪ(ɪŋ)/: ~ відеозображень на екрані дисплея video overlay

накладати *дієсл.* **1.** apply /ə'plai/: lay* on /'leɪ ɒn/ **2.** (одне на інше) superimpose *smth* on *smth* /,su:pəɪm'pəʊz/ **3.** (умови) impose /ɪm'pəʊz/: ~ обмеження на щось impose limitations on *smth*; накласти стягнення impose a punishment [penalty] (on, upon)

накопичення *с.* accumulation /əkju:mju'seɪʃn/: ~ знань і досвіду

accumulation of knowledge and experience; collection /kə'lekʃn/: ~ статистичних даних collection of statistical facts

накопич|увати дієсл. 1. accumulate /ə'kju:mjəleɪt/: ~ити великий досвід accumulate a good deal of experience; ~увати факти accumulate facts; store (up) /stɔ:ɾ (ʌp)/: ~увати знання store knowledge 2. (збирати дані, факти, матеріал про щось) collect *smth* on [about] *smth* /kə'lekt .. ɒn [ə'baʊt]/

накреслювати дієсл. draw /drɔ:/; draft /dra:ft US: dræft/

~ план outline a plan

налагоджувати дієсл. 1. put* right /pʊt raɪt/; adjust /ə'dʒʌst/: ~ прилад adjust *an* apparatus 2. (покрашувати) improve /ɪm'pru:v/: ~ дисципліну improve the discipline

належ|ати дієсл. 1. belong (to) /bɪ'lɒŋ US: bɪ'lɔ:ŋ (tə)/: Шекспір ~ить до великих гуманістів епохи Відродження Shakespeare belongs to the great humanists of the Renaissance 2. (входити до складу) be* numbered (among) /bi: 'nʌmbəd (ə'mlŋ)/

належн|ий прикм. 1. (відповідний) due /dju: US: du:/ 2. (підходящий, придатний) fitting /'fɪtɪŋ/; appropriate /ə'prəʊrɪət/: на ~ому рівні at the appropriate level 3. (властивий, притаманний) proper /'prɒpə/: ~им чином in the proper way; properly 4. (який є власністю) belonging (to) /bɪ'lɒŋɪŋ US: bɪ'lɔ:ŋɪŋ (tə)/

налічувати дієсл. 1. count /kaʊnt/ 2. (мати у своєму складі) number

/'nʌmbəɾ/; amount /ə'maʊnt/

намагання с. attempt /ə'tempt/; endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəɾ/

намагатися дієсл. 1. try /traɪ/: ~ зрозуміти причини чогось try to discern the causes of *smth*; endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəɾ/; attempt /ə'tempt/ 2. (щось зробити) intend (to do *smth*) /ɪn'tend (tə də)/

намір ч. intent /ɪn'tent/: прихований ~ closed intent; intention /ɪn'tenʃn/: добрі ~и good intentions; здійснити свій ~ carry out *one's* intention

мати ~ intend; **протокол про ~и** term sheet

наміря|тися дієсл. 1. intend /ɪn'tend/: пізніше я ~юся більш докладно зупинитися на цій темі I intend to expand on this theme later 2. (націлюватися) aim (at) /eɪm (ət)/

намічати дієсл. 1. (робити позначку) mark /mɑ:k/ 2. (планувати) plan /plæn/; set* /set/: намітити мету уроку set the aim [objective] of a lesson 3. (у загальних рисах) outline /'aʊtlaɪn/: ~ план outline a plan 4. (строк, дату) assign /ə'saɪn/; fix /fɪks/

нанесення див. наносіння

нанівець: зводити щось ~ set *smth* at nought; bring to nothing

наново присл. 1. (знов, знову) anew /ə'nju: US: ə'nu:/: переписати щось ~ write *smth* anew; afresh /ə'fref/ 2. (щоб стало новим) like new /laɪk nju:/

наносити дієсл. 1. (дані на графік) plot /plɒt/ 2. (прокреслювати) draw* /drɔ:/ 3. (позначати) mark /mɑ:k/: ~ на карту [мапу] mark on the map

~ розміри на кресленник dimension
a drawing

наносіння, нанесення с.

1. (одного матеріалу на інший) application /,æpli'keɪʃn/; applying /ə'plaiŋ/ **2.** (на план, карту тощо) plotting /'plɒtɪŋ/; drawing /'drɔ:ɪŋ/

наочний прикм. **1.** obvious /'ɒbvɪəs/: ~ий приклад obvious case **2.** (у навчанні) visual /'vɪʒuəl/: ~е навчання visual education [teaching, instruction]; ~е приладдя visual aids

~ий приклад graphic example

наочність ж. visual presentation /'vɪʒuəl ,prezən'teɪʃn/: методика застосування ~ості methods of visual presentations; ~ість у навчанні visual presentation in teaching; правильно застосовувати ~ість у навчанні make proper use of visual presentation; use of visual methods [aids] /ju:s əv 'vɪʒuəl 'meθədz [eɪdz]/: натуральна ~ість use of natural visual aids; забезпечити ~ість у навчанні provide for the use of visual aids; правильно застосовувати ~ість у навчанні make proper use of visual methods in teaching

наочно присл. by demonstration /baɪ ,demən'streɪʃn/; visually /'vɪʒuəlɪ/: показати ~ show visually [graphically]

напам'ять присл. by heart /baɪ hɑ:t/: зачувати/знати ~ learn/know by heart; завчений ~ урок lesson learnt by heart

напевно присл. **1.** surely /'ʃʊəlɪ/: його монографія ~ є останнім словом у цій галузі his monograph is surely the last word on the subject; for sure /fɔ'ʃʊə/; (з упевненістю) on a certainty /ɒn ə 'sɜ:tntɪ/ **2.** (вставне

слово) probably /'prɒbəblɪ/; very likely /veri 'laɪklɪ/

наперед присл. (заздалегідь) in advance /ɪn əd'vɑ:ns (US: əd'væns)/: ми повинні знати ~ we must know in advance; beforehand /bɪ'fɔ:hænd/

напис ч. **1.** inscription /ɪn'skrɪpʃn/; lettering /'letərɪŋ/ **2.** (на монеті, медалі) legend /'ledʒənd/ **3.** (на екрані) caption /'kæpʃn/

наполегливий прикм. **1.** (про людину) persistent /pə'sɪstənt/; preserving /pri'zɜ:vɪŋ/ **2.** (про зусилля тощо) tenacious /ti'neɪʃəs/: ~і зусилля tenacious efforts; hard /hɑ:d/: успіх є результатом ~ої праці hard work produces success; insistent /ɪn'sɪstənt/: ~а вимога insistent request

наполегливість ж. persistency /pə'sɪstənsɪ/: ~ у досягненні мети persistency in pursuit of an aim; insistence /ɪn'sɪstəns/

наполегливо присл. persistently /pə'sɪstəntlɪ/

наполяга|ти дієсл. insist (on, upon) /ɪn'sɪst (ɒn, ə'pɒn): звичайно, я не можу на цьому ~ти of course, I can't insist on it; ~ти на своєму insist on one's own way; persist (in) /pə'sɪst (ɪn)/: ~ти на тому, щоб робити щось persist in doing smth; stick* out (for) /stɪk aʊt (fɔ')/

~ти на своєму have one's own way; get one's way

направлений прикм. directional /dɪ'rekʃənl/; directed /dɪ'rektɪd/; oriented /'ɔ:riəntɪd/; див. ще спрямований, скерований

направленість ж. **1.** direction /dɪ'rekʃn/; orientation /,ɔ:riən'teɪʃn/: ~

особистості: захоплення, бажання, інтереси тощо orientation of personality: passions, wishes, interests etc. **2.** (*тенденція*) trend /trend/; *див. ще спрямованість*

направлення *с.* **1.** (*документ*) order /'ɔ:dəʃ/; directive /di'rektiv/ **2.** (*до лікаря, на роботу тощо*) referral /rɪ'fɜ:rəl/

направляти *дієсл.* **1.** (*встановлювати напрям*) direct (at) /dɪ'rekt (ət)/ **2.** (*посилати*) send* /send/: мене направили до вас I have been sent to you

напрацювання *с.* operating time /'ɒpəreɪtɪŋ taɪm/

наприкінці *присл.* towards the end /tə'wɔ:dz (US: tɔ:rdz) ði end/

наприклад *вставне слово присл.* for example /fə' ɪg'zɑ:mpl (US: ɪg'zæmpl)/; for instance /fər 'ɪnstəns/; *скор. е. г. (лат. exempli gratia) /i: dʒi:/*

на(в)проти *присл.* **1.** opposite /'ɒpəzɪt/ **2.** (*віч-на-віч*) vis-à-vis /,vi:z ə 'vi: US: vi:z ə: 'vi:/

напружен|ий *прикм.* tense /tens/: ~а атмосфера tense atmosphere; strained /streɪnd/: ~а праця/увага strained work/attention; intense /ɪn'tens/: ~і заняття intense studies

напруженість *ж.* **1.** tension /'tenʃn/: послаблювати/посилювати/створювати ~ relax/aggravate/create tension; strain /streɪn/: ~ уваги strain of attention; усувати зайву ~ (*у роботі тощо*) eliminate excessive strain **2.** (*інтенсивність*) intensity /ɪn'tensətɪ/: ~ праці intensity of work

напруження *с.* **1.** tension /'tenʃn/: ~ усередині групи intragroup ten-

sion; strain /streɪn/: без особливого ~ without particular strain **2.** (*зусилля*) effort /'efət/: це вимагає від дитини надто великого ~ it demands of the child too great an effort

напружувати *дієсл.* strain /streɪn/: ~ увагу strain one's attention; ~ всі сили strain every nerve; put forth the utmost exertion; draw* on /drɔ: ɒn/: ~ пам'ять draw on memory

напря́м *ч.* **1.** (*у різн. знач.*) direction /dɪ'rekʃn/: дати потрібний ~ схильностям учнів give the right direction to the pupils' inclinations; нові ~и дослідження new directions of research; основний ~ reference direction **2.** (*шлях розвитку*) trend /trend/: сучасні ~и в педагогіці modern [current] trends in education

3. (*тенденція*) tendency /'tendənsɪ/

літературний ~ literary school

напря́мляти *дієсл.* direct /dɪ'rekt/: ~ увагу учнів на щось direct the pupils' attention to smth; aim /eɪm/

нара́д|а *ж.* **1.** (*засідання, збори*) meeting /'mi:tɪŋ/: виробнича ~а production meeting; conference /'kɒnfərəns/: ~и вчителів, вихователів і психологів conferences of teachers, tutors and psychologists; session /'seʃn/ **2.** (*обговорення*) consultation /,kɒnsl'teɪʃn/; debate /dɪ'beɪt/

наре́шті *присл.* **1.** at last /ət lɑ:st (US: læst)/ **2.** (*у кінці чогось*) finally /'faɪnəlɪ/

на́рис *ч.* sketch /sketʃ/; essay /'eseɪ/ **на́рівні** *присл.* **1.** on a level (with) /ɒn ə 'levl (wɪð)/ **2.** (*на рівних правах*) on an equal footing (with) /ɒn ən

'i:kwəl fɒtɪŋ (wɪð)/

наріжний *прикм.* (*прям. і перен.*)
corner /'kɔ:nə/: ~ камінь corner-stone

наркоманія *ж.* narcomania
/,nɑ:kə'meɪnjə/: drug addiction /drʌg ə'dɪkʃn/

наркотик *ч.* narcotic /nɑ:'kɒtɪk/
drug /drʌg/

наркотичний *прикм.* narcotic
/nɑ:'kɒtɪk/: ~а залежність narcotic
dependence [addiction]; drug /drʌg/:
звичка до ~их засобів the drug habit

народ *ч.* people /pi:pl/; nation
/'neɪʃn/

народження *с.* birth /bɜ:θ/: день
~ birth day; статистика народжень
birth statistics [rate]

народжуваність *ж.* birth rate
/bɜ:θ 'reɪt/: контроль ~ості birth
control; падіння ~ості falling birth
rates; natalità /neɪ'tælɪtɪ/

народжувати *дієсл.* **1.** bear* /beəʳ/
2. *перен.* give* rise (to) /gɪv raɪz (tə)/

народний *прикм.* **1.** national
/'næʃnəl/: ~ий поет national poet;
поезія Шевченка є глибоко ~ою
Shevchenko's poetry is profoundly
national **2.** (*про творчість*) folk
/fəʊk/: ~а казка/музика/пісня folk
tale/music/song; ~а творчість folklore;
~ий звичай folk-custom

народність *ж.* **1.** nationality
/,næʃə'næləti/ **2.** (*народна само-*
бутність) national character /'næʃnəl
'kærəktə/: ~ поезії Шевченка the
national character of Shevchenko's
poetry

насаджувати *дієсл.* **1.** (*рослини*)
plant /plɑ:nt US: plænt/ **2.** (*ідеї,*

погляди тощо) spread* /spred/
inculcate /'ɪnkʌkeɪt US: ɪn'kʌkeɪt/
ще й насаджати

насамперед *присл.* **1.** first of all
/fɜ:st əv ɔ:l/; in the first place /ɪn ðə
fɜ:st pleɪs/; at first /ət fɜ:st/; to begin
with /tə bɪ'gɪn wɪð/ **2.** (*по-перше*)
передусім, найперше, перш за все, у
першу чергу firstly /'fɜ:stli/

населення *с.* **1.** population
/,pɒpjʊ'leɪʃn/: міське/сільське ~ ur-
ban/rural population; зростання/
розподіл ~ population growth
[increase]/distribution; ~ шкільного
віку school age population **2.** (*жители*)
inhabitants /ɪn'hæbɪtənts/

насильство *с.* violence /'vaɪələns/
~ у школі school violence

насичений *прикм. перен.* filled
/fɪld/: ~ новим матеріалом (*про*
текст, диктант тощо) filled
with new material; packed /pækt/: ~
ілюстративним матеріалом packed
with illustrations

насичувати *дієсл. прям і перен.*
sate (with) /'seɪʃɪet (wɪð)/

наскільки *присл.* (*якою мірою*) as
far as /əz fɑ:ɾ əz/: ~ нам відомо as far
as we know; as far as our knowledge
goes; ~ я розумію as far as I can see

наслідок *ч.* **1.** consequence
/'kɒnsɪkwəns US: 'kɒnsɪkwəns/:
продумати можливі ~ки reason the
consequences; result /rɪ'zʌlt/: передба-
чати ~ок foresee the result; effect
/ɪ'fekt/: причина та ~ок cause and
effect; негативні ~ки впровадження
нової техніки і технологій adverse
effects of new technology **2.** (*теорема,*

gipotezu) corollary (to, of) /kə'ɒləri
US: 'kɒrələri (tə, əv): теорема та
~ки theorems and corollaries; як ~ок
ми одержуємо, що ... as a corollary
we obtain that ... 3. (вислід) outcome
/'aʊtkʌm/

наслідування с. imitation
/ˌɪmɪ'teɪʃn/: навмисне/ненавмисне
~ псих. deliberate/nondeliberate
imitation; приклад для ~ an example
for imitation

наслідувати дієсл. 1. (кого/що)
follow /'fɒləʊ/: ~ чийсь приклад
follow *smb's* example; сору /'kɒpɪ/
2. (повторювати, відтворювати)
imitate /'ɪmɪteɪt/

наснага ж. 1. (енергія, сила
тощо) supply /sə'plaɪ/ 2. (стан
піднесення) inspiration /ˌɪnspə'reɪʃn/:
творча ~ creative inspiration

насправді присл. actually
/'æktʃʊəli/; really /'ri:əli/: скажіть мені,
що ви ~ думаете про це tell me what
you really think about it; virtually
/'vɜ:ʃʊəli/

наставати дієсл. (про час, пору
року) come* /kʌm/; set* in /set ɪn/;
fall* /fɔ:l/

наставник ч. preceptor /pri'septəʃ/;
tutor /'tju:təʃ US: 'tu:təʃ/; instructor
/ɪn'strʌktəʃ/; mentor /'mentəʃ/: при-
значити ~а assign a mentor

наставництво с. tutorship
/'tju:təʃɪp v 'tu:təʃɪp/; mentoring
/'mentərɪŋ/

настанов|а ж. 1. directive
/dɪ'rektɪv/; instructions /ɪn'strʌkʃnz/
pl. 2. (цільова напрямленість)
attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/

емоційна/когнітивна/особистісна
~а псих. emotional/cognitive/ per-
sonal attitude; ~а на стимул stimulus
attitude; негативна психологічна ~а
negative mental attitude; set /set/: ~а
на навчіння learning set; ситуаційна/
стимульна/цільова ~а псих. situation
/stimulus/goal set

давати ~и deliver a sermon

настійний прикм. urgent
/'z:dʒənt/: ~а потреба urgent necessity;
insistent /ɪn'sɪstənt/: ~а вимога/
необхідність insistent demand/need

настільки присл. so /səʊ/;
insomuch /ɪnsəʊ'mʌtʃ/

настільний прикм. 1. table
/teɪbl/; desk /desk/: ~а лампа desk
lamp 2. комп. desktop /'deskɒp/:
~а видавнича система desktop
publishing system

настрій ч. mood /mu:d/: ~ій
громадськості public mood; переміна
~ою change of mood; temper /'tempəʃ/;
humour (амер. humor) /hju:məʃ/

схильний до змін ~ою moody

наступний прикм. 1. (най-
ближчий після) next /nekst/: ~ого
разу next time; переходимо до ~ого
пункту let us proceed to the next point;
читайте ~е речення read the next
sentence 2. (який має відбутися)
forthcoming /ˌfɔ:θ'kʌmɪŋ/

наступник ч. successor /sək'sesəʃ/:
призначити когось своїм ~ом
designate *smb* as successor

бути чиймсь ~ом succeed to *someone*

наступність ж. continuity
/ˌkɒntɪ'nju:ətɪ US: ˌkɒntɪ'nu:ətɪ/: ~
у навчанні continuity of training
[schooling]

натаскування *с.* training /'treɪnɪŋ/; coaching /'kəʊtʃɪŋ/

натаскувати *дієсл.* (учня перед іспитами) coach /'kəʊtʃ/

натискати, натискувати *дієсл.* press /pres/

~ **кнопку** push the button; ~ **на клавішу** *комп.* key in

натискання, натискування *с.* pressing /'presɪŋ/: ~ **клавіші** pressing a key

натрапляти *дієсл.* **1.** (наштовхуватися) run* (into) /ɪn ('ɪntə)/; strike* /straɪk/ **2.** (несподівано зустрічати) come* across /kʌm ə'krɒs (US: ə'kr:s)/ **3.** (випадково знаходити) find* (by chance) /faɪnd (baɪ tʃa:ns (US: tʃæns))/

натура *ж.* (характер) nature /'neɪtʃə/; character /'kærəktə/

натуралізація *ж.* naturalization /,nætʃrəlaɪ'zeɪʃn US: ,nætʃrəli'zeɪʃn/

натуральний *прикм.* **1.** (у різн. знач.) natural /'nætʃrəl/ **2.** (не штучний) real /riəl/ **3.** (який відповідає дійсності) true /tru:/

натхнення *с.* inspiration /,ɪnspə'reɪʃn/; encouragement /ɪn'klærɪdʒmənt/

натяк *ч.* hint /hɪnt/: зрозуміти натяк take a hint; allusion /ə'lu:ʒn/

натякати *дієсл.* hint /hɪnt/: allude /ə'lu:d/

наук|а *ж.* **1.** (переважно про природничі) science /'saɪəns/: ~и про життя (антропология, біологія, медицина, соціологія тощо) life sciences; ~и про Землю/космос earth/space sciences; природничі ~и (natural) sciences; сфера ~и the

realm of science; у ділянці [галузі] ~и in the domain of science; він присвятив себе науці he devoted himself to science; це є величезним досягненням сучасної ~и that is the greatest achievement of modern science **2.** (переважно про гуманітарні) scholarship /'skɒləʃɪp/ **3.** (навички) knowledge /'nɒlɪdʒ/ **4.** (як професія) study /'stʌdi/; learning /'lɜ:nɪŋ/

гуманітарні ~и the humanities; the Arts; **займатися ~ою** be engaged in [do] research; **методи та принципи ~и** scientism

науковець *ч.* scientific worker /,saɪəntɪfɪk 'wɜ:kə/; scientist /'saɪəntɪst/: відомий/обдарований/талановитий ~ well-known/gifted/talented scientist

науков|ий *прикм.* scientific /,saɪəntɪfɪk/: ~а діяльність/доповідь/основа scientific activities/report/basis; ~е дослідження/повідомлення scientific research/report; ~е студентське товариство student scientific research society

~а **фантастика** science fiction; ~ий **керівник** research supervisor; ~ий **співробітник** research worker; ~ий **ступінь** academic degree; ~і **кадри** brainpower; ~о-**практична конференція** research and practice conference

науковість *ж.* scientific quality /,saɪəntɪfɪk 'kwɒləti/

науково-виробничий *прикм.* research-and-production /ri:'sɜ:ʃ (US: 'ri:sɜ:ʃ) ənd prə'dɪkʃn/

науково-дослід|ий *прикм.* (scientific) research /,(saɪəntɪfɪk)

ri:'sɜ:ʃ US: 'ri:sɜ:ʃ/: ~а робота scientific research work; ~ий інститут Scientific Research Institute

науково-консультаційний *прикм.* scientific-advisory /,saɪən'tɪfɪk əd'vaɪzəri/

науково-методичний *прикм.* scientific and methodological /,saɪən'tɪfɪk ənd ,metʰədə'lədʒɪkəl/

науково-популярний *прикм.* popular-science /'pɒpjələ' saɪəns/: ~а література popular-science literature

науково-технічний *прикм.* scientific and technical /,saɪən'tɪfɪk ənd 'teknɪkəl/; scientific and engineering /,saɪən'tɪfɪk ənd ,endʒɪ'nɪəriŋ/

~а інтелігенція brainpower; ~а конференція scientists' and engineers' conference; ~ий комітет Scientific Technical Committee

наукоємний *прикм.* science absorbing /'saɪəns əb'sɔ:brɪŋ/: ~е виробництво science absorbing industry

наукознавство *с.* science of science /'saɪəns əv 'saɪəns/

наукоподібний *прикм.* (*про термінологію, теорію*) pseudo-scientific /,sju:dəʊ ,saɪən'tɪfɪk US: ,su:dəʊ ,saɪən'tɪfɪk/

научіння *с.* learning /'lɜ:nɪŋ/: темп ~ learning rate

научуваність *ж.* (*спроможність опанувати навчальний матеріал*) learning ability /'lɜ:nɪŋ ə'biləti/

націоналізм *ч.* nationalism /'næʃnəlɪzəm/

націоналіст *ч.* nationalist /'næʃnəlɪst/

національний *прикм.* **1.** national /'næʃnəl/: ~а меншина/незалежність/політика/свідомість national minority/

independence/policy/consciousness; Національна доктрина розвитку освіти України National doctrine of education development in Ukraine; ~е мистецтво/питання/свято national art/problem/holiday; ~ий бюджет/прапор/світогляд national budget/flag/worldview; ~ий характер освіти national character of education

2. (*про мову*) vernacular /və'nækjələʃ/: англійська мова – ~а мова США English is the vernacular tongue of the USA **3.** (*на протизвагу міжна-родному*) home-base /'həʊm beɪs/

національність *ж.* nationality /,næʃə'næləti/

нація *ж.* nation /'neɪʃn/: Організація Об'єднаних Націй United Nations Organization (*скор.* UNO); духовна і матеріальна культура ~ї spiritual and material culture of nation

наче, начебто *спол., част.* as if /əz ɪf/; as though /əz ðəʊ/ ще й начеб

начитаний *прикм.* well-read /'welred/; lettered /'letəd/

~а людина man of vast reading

нашкодити *дієсл.* do* much harm /du: mʌtʃ hɑ:m/; harm /hɑ:m/

наштовхувати *дієсл.* (*перен.*) direct /dɪ'rekt/; suggest /sə'dʒest/: ~нути на правильний шлях (*розв'язування задачі тощо*) suggest the right way [course]; ~увати когось на думку suggest an idea to smb

наштовхуватися *дієсл.* (*на пере-шкоди, труднощі тощо*) run across /rʌn ə'krɒs (US: ə'kr:s)/; encounter /ɪn'kaʊntəʃ/: ми ~ємося на численні проблеми в роботі we encounter so

many problems in our work

наяв|ий *прикм.* 1. available /ə'veɪləbl/: усі ~і засоби all available means 2. (*присутній*) present /'preznt/

наяв|ість *ж.* availability /ə'veɪlə'bɪlətɪ/: ~ість персоналу availability of staff; presence /'prezns/: за ~ості кворуму in the presence of a quorum; possession /pə'zeʃn/: ~ість документа про вищу освіту possession of a document certifying higher education; ~ість потрібної кваліфікації possession of the required qualification

бути в ~ості be available

не част. (*виражає заперечення змісту*) not /nɒt/: не досить not enough; not any /nɒt enɪ/; (*з іменним присудком*) по /nəʊ/: *хтось/щось* не впливає на *щось smb/smth* has no effect on *smth*; (*з допоміжним дієсловом*) not /nɒt/: він не пам'ятає цього he does not remember that

не відставати від когось keep up with *smb*; **не за розміром** off-size; **не той кінець** wrong end

неадекватн|ий *прикм.* inadequate /ɪn'ædɪkwət/: ~а дитина/особистість *псих.* inadequate child/personality

неадекватність *ж.* inadequacy /ɪn'ædɪkwəsi/

неактуальний *прикм.* out-of-date /aʊtəv'deɪt/

небагато *присл., числ.* a little /ə lɪtl/; not much /nɒt mʌtʃ/; few /fju:/

небажан|ий *прикм.* 1. undesirable /,ʌndɪ'zʌɪərəbəl/: утримувати *когось* від ~их вчинків *бар smb* from undesirable actions; unwanted

/ʌn'wɒntɪd/ 2. (*про ефект, якому потрібно запобігти*) undesirable 3. (*що викликає заперечення*) objectionable /əb'dʒekʃnəbl/

небезпека *ж.* 1. danger /'deɪndʒə/; peril /'perəl/ 2. (*ризик*) risk /rɪsk/; hazard /'hæzəd/: ~ для психіки mental hazard

небезпечний *прикм.* dangerous /'deɪndʒərəs/: ~ для життя dangerous for life; perilous /'perələs/

небезпечно *присл.* dangerously /'deɪndʒərəslɪ/; perilously /'perələslɪ/

неблагополучний *прикм.* unhappy /ʌn'hæpi/; unlucky /ʌn'lʌki/

неважливий *прикм.* 1. unimportant /,ʌnɪm'pɔ:tnt/ 2. (*неістотний*) insignificant /,ɪnsɪg'nɪfɪkənt/ 3. (*несуттєвий*) inessential /ɪnɪ'senʃl/ 4. (*що не впливає на наслідок*) inconsequent /ɪn'kɒnsɪkwənt/; of no consequence /əv nəʊ 'kɒnsɪkwəns (US: 'kɒnsɪkwəns)/ 5. (*що не має значення*) of no importance /əv nəʊ ɪm'pɔ:tns/

невал|ий *прикм.* 1. unsuccessful /,ʌnsək'sesfl/: ~ий переклад unsuccessful translation; unhappy /ʌn'hæpi/: ~е формулювання unhappy formulation 2. (*про твір, фільм тощо*) bad /bæd/ 3. (*прикрый*) regrettable /rɪ'gretəbl/

виявитися ~им meet with failure
невдач|а *ж.* failure /'feɪljə/:
мотивація уникнення ~і motivation to avoid failure; reverse /rɪ'vɜ:s/; setback /,set'bæk/: зазнати ~і suffer a setback; lack of success /læk əv sək'ses/

невдовзі *присл.* soon [shortly] (after) /su:n ['ʃɔ:tlɪ] ('a:ftə US: 'æftə/)

невдоволення *с.* dissatisfaction /dis,sætɪs'fækʃn/; discontent /,dɪskən'tent/

невдосконалений *прикм.* unimproved /,ʌnɪm'pru:vd/; unperfected /,ʌnpə'fektɪd/; unadvanced /,ʌnəd'va:nst *US*: ,ʌnəd'vænst/

невелик|ий *прикм.* **1.** (за розміром, величиною) small /smɔ:l/; ~а бібліотека small library; not large /nɒt la:dʒ/ **2.** (про відстань, проміжок часу) short /ʃɔ:t/; давайте зробимо ~у перерву let's have a short interval **3.** (про похибку) reasonable /'ri:znəbl/; minor /'maɪnə/ **4.** (про користь, авторитет) limited /'lɪmɪtɪd/

невербальний *прикм.* non-verbal /nɒn'vɜ:bl/; ~е спілкування/учіння non-verbal communication/learning; ~ий тест non-verbal test

невивчений *прикм.* **1.** unstudied /,ʌn'stʌdɪd/ **2.** (теоретично) unconsidered /,ʌnkən'sɪdəd/ **3.** (експериментально) unexperimented /,ʌnɪk'sperɪmentɪd/

невігідний *прикм.* **1.** nonprofitable /,nɒn'prɒfɪtəbl/; unprofitable /,ʌn'prɒfɪtəbl/ **2.** (несприятливий) unfavourable (амер. unfavorable) /,ʌn'feɪvərəbl/

невидимий *прикм.* **1.** invisible /ɪn'vɪzəbl/ **2.** (прихований від спостерігача) hidden /'hɪdn/; невидима лінія hidden line

невизначений *прикм.* **1.** (точно не встановлений) uncertain /,ʌn'sɜ:tn/ **2.** мат. indeterminate /,ɪndɪ'tɜ:mɪnət/; (коефіцієнт) undetermined /,ʌndɪ'tɜ:mɪnət/

невизначеність *ж.* **1.** (неясність) vagueness /'veɪɡnɪs/ **2.** (про стан або ситуацію) uncertainty /,ʌn'sɜ:tntɪ/; indeterminacy /,ɪndɪ'tɜ:mɪnəsi/

невиконання *с.* **1.** (умови) nonsatisfaction /nɒn,sætɪs'fækʃn/ **2.** (зобов'язань) default /dɪ'fɔ:lt/; failure /'feɪljə/: ~ вимог failure to meet [satisfy] requirements; ~ домашнього завдання failure to do one's homework **3.** (наказу) non(-)observance /nɒnəb'zɜ:vəns/ **4.** (нездійснювання) non(-)fulfillment /nɒnfəl'fɪlmənt/: ~ зобов'язання non-fulfillment of a pledge; ~ плану (вчителем) non-fulfillment of the plan; nonexecution /nɒn'ekʃɪ'kjʊ:ʃn/; non(-)performance /nɒnpə'fɔ:məns/

невикористаний *прикм.* **1.** unused /,ʌn'ju:zd/; unutilized /,ʌn'ju:tɪlaɪzd/ **2.** (незайнятий) unemployed /,ʌnɪm'plɔɪd/ **3.** (невитрачений) unspent /ʌn'spent/

невиокремлений *прикм.* **1.** (невідоокремлений) unseparated /,ʌn'sepəreɪtɪd/ **2.** (невирізнений) unresolved /,ʌnrɪ'zɒlvd/; undiscriminated /,ʌndɪs'krɪmɪneɪtɪd/

невимушений *прикм.* natural /'nætʃrəl/; unconstrained /,ʌnkən'streɪnd/

невимушеність *ж.* ease /i:z/; unconstraint /,ʌnkən'streɪnt/

невиправданий *прикм.* (про дію) unjustified /,ʌn'dʒʌstɪfaɪd/

невиправлений *прикм.* **1.** uncorrected /,ʌnkə'rektɪd/ **2.** (про дефект) unhealed /,ʌn'hi:ld/ **3.** (про статтю) unrevised /,ʌnrɪ'vaɪzd/

4. (неполіпшений) unimproved /,ʌnɪm'pru:vɔd/

невиправний *прикм.*

1. incorrigible /ɪn'kɒrɪdʒəbl/; irremediable /,ɪrɪ'mi:dʒəbl/ 2. (про дефект) unhealable /,ʌn'hi:ləbl/

невиразний *прикм.* 1. inexpressive /,ɪnɪks'presɪv/ 2. (без характерних ознак) characterless /'kærəktələs/ 3. (слабо розрізняваний) indistinct /,ɪn'dɪstɪŋkt/; vague /veɪg/ 4. (про думку) opaque /əʊ'peɪk/

невиразність *ж.* 1. (відсутність характерних ознак) characterlessness /'kærəktələsnɪs/ 2. (слабка розрізняваність) indistinctness /,ɪn'dɪstɪŋktnɪs/

невирішений *прикм.* unsettled /,ʌn'setld/; undecided /,ʌndɪ'saɪdɪd/

невисловлений *прикм.* 1. unsaid /,ʌn'sed/; unvoiced /,ʌn'vɔɪst/ 2. (про думку) unexpressed /,ʌnɪks'prest/ 3. (про твердження) unstated /,ʌn'steɪtɪd/

невисок|ий *прикм.* low /ləʊ/: ~а педагогічна кваліфікація low teaching skill [qualification]; ~і вимоги на іспиті low standard of requirements at an examination

невитриманий *прикм.* (про людину) unrestrained /,ʌnrɪs'treɪnd/

невитриманість *ж.* (про людину) lack of self-control /læk əv self kən'trəʊl/

невихований *прикм.* ill-bred /'ɪl'bred/; uneducated /ʌn,edʒə'keɪtɪd/

невихованість *ж.* ill-breeding /'ɪl'bredɪŋ/

невичерпний *прикм.* 1. inexhaustible /,ɪnɪg'zɔ:stəbl/ 2. (про ресурс) nonexhaustible /,nɒnɪg'zɔ:stəbl/

3. (невсебічний) uncomprehensive /ʌn,kɒmpri'hensɪv/

невиявлений *прикм.* 1. undiscovered /,ʌndɪs'klʌvəd/ 2. (непродемонстрований) unmanifested /,ʌn'mænɪfestɪd/ 3. (про ефект) undetected /,ʌndɪ'tektɪd/

невідворотний *прикм.* inevitable /ɪ,nevɪtəbl/: ~ конфлікт inevitable conflict

невідворотність *ж.* inevitability /ɪ,nevɪtə'bɪlətɪ/

невід'ємний *прикм.* 1. (невіддільний) inseparable /ɪn'sepərəbl/ 2. (невідчужуваний) integral /'ɪn-tɪgrəl/: ~а частина чогось an integral part of smth

невідкладний *прикм.* urgent /'z:dʒənt/: ~а справа urgent matter [business]; ~і заходи urgent measures; pressing /'presɪŋ/: ~е питання pressing question

невідомий *прикм.* 1. unknown /,ʌn'nəʊn/ 2. (невивчений) unstudied /,ʌn'stʌdɪd/; unexplored /,ʌnɪks'plɔ:d/ 3. (незнайомий) strange /'streɪndʒ/; unfamiliar /,ʌnfə'mɪljə/ 4. як ім. stranger /'streɪndʒə/

невідомо *безособ.* it is not known /ɪt ɪz nɒt nəʊn/

невідповідний *прикм.* 1. (до чогось) not corresponding (to smth) /nɒt,kɒrɪ'spɒndɪŋ/ 2. (до вимог) unconditioned /,ʌnkən'dɪʃənd/

3. (недоречний, неналежний) inappropriate /,ɪnə'prəʊpɪət/; inapt /ɪn'æpt/ 4. (неприспосований) unfit /,ʌn'fɪt/; unmatched /ʌn'mætʃt/; inadequate /ɪn'ædɪkwət/

невідповідність *ж.* **1.** disparity /dɪ'spærəti/: істотна ~ wide disparity; lack of correspondence /læk əv 'kɒrɪ'spɒndəns/ **2.** (несумісність) incompatibility /,ɪnkəm'pærətə'biləti/; misfit /'mɪsfɪt/ **3.** (розбіжність) discrepancy /dɪ'skrepənsɪ/: ~ дійсності discrepancy with the reality **4.** (суперечність, суперечливість) contradiction /,kɒntrə'dɪkʃn/ **5.** (неузгодженість) nonaccord /nɒnəkə:d/; disaccord(ance) /,dɪsə'kə:d(əns)/ **6.** (до вимог) inconformity (to, with) /,ɪnkən'fɔ:məti (tə, wɪð)/

невірний *прикм.* (зрадливий) unfaithful /,ʌn'feɪθfl/

невірно *присл.* incorrectly /,ɪnkə'rektli/: це зроблено ~ it has been done incorrectly; wrongly /rɒŋli *US:* rɒ:ŋli/; wrong /rɒŋ *US:* rɒ:ŋ/

невмілий *прикм.* unskilful /,ʌn'skɪfl/; clumsy /'klʌmzɪ/

невміння *с.* inability /,ɪnə'biləti/: ~ вести урок inability to conduct a lesson; ~ володіти голосом inability to control *one's* voice; ~ користуватися словником inability to use a dictionary; ~ працювати самостійно inability to work independently; inaptitude /ɪn'æptɪtju:d *US:* ɪn'æptɪtu:d/

~ пристосуватися до довкілля maladjustment

невпевнен|ий *прикм.* **1.** (у собі) diffident /'dɪfɪdənt/: ~ий тон diffident tone **2.** (який не знає напевно) uncertain /,ʌn'sɜ:tən/; hesitating /'hezɪteɪtɪŋ/: ~а відповідь hesitating answer

невпевненість *ж.* **1.** (у собі)

diffidence /'dɪfɪdəns/; lack of confidence /læk əv 'kɒnfɪdəns/: виявляти ~ у своїй відповіді show lack of confidence in answering **2.** (сумнів, невизначеність у чомусь) uncertainty /,ʌn'sɜ:tnti/: когнітивна ~ *псих.* cognitive uncertainty

невпевнено *присл.* uncertainly /,ʌn'sɜ:tntli/; without confidence /wɪ'ðaʊt 'kɒnfɪdəns/: відповідати ~ answer without confidence

невпинний *прикм.* **1.** ceaseless /'si:sɪs/; unceasing /,ʌn'si:siŋ/ **2.** (безперервний) uninterrupted /,ʌnɪntə'gɜptɪbl/

невпорядкований *прикм.* **1.** non-ordered /nɒn'ɔ:dəd/; unordered /,ʌn'ɔ:dəd/ **2.** (безладний) disordered /dɪs'ɔ:dəd/ **3.** (випадковий) random /'rændəm/

неврівноважен|ий *прикм.* **1.** unbalanced /,ʌn'bælənst/ **2.** (нестійкий) instable /ɪn'steɪbl/: емоційно ~а дитина emotionally instable child

неврівноваженість *ж.* unbalance /,ʌn'bæləns/

невроз *ч.* neurosis /njʊə'rəʊsɪs *US:* nʊə'rəʊsɪs/

неврологія *ж.* neurology /njʊə'rɒlədʒɪ *US:* nʊə'rɒlədʒɪ/

невропатологія *ж.* neuropathology /njʊə'rəʊpəθɒlədʒɪ *US:* nʊə'rəʊpəθɒlədʒɪ/

невстановлений *прикм.* **1.** unestablished /,ʌnɪ'stæblɪʃt/; unstated /,ʌn'steɪtɪd/ **2.** (неналаштований) unset /ʌn'set/ **3.** (нез'ясований) unascertained /ʌn,æəsə'teɪnd/; undetermined /,ʌndɪ'tɜ:mɪnd/ **4.** (непризначе-

ний) not fixed /nɒt fikst/

невтішний прикм. disconsolate /dɪs'kɒnsələt/; inconsolable /,ɪnkən'səʊləbl/

~і наслідки not very flattering results

невчасний прикм. 1. (не до речі) untimely /ʌn'taɪmlɪ/ 2. (із запізненням) not given in due time /nɒt gɪvən ɪn dju (US: du:) taɪm/

негайний прикм. immediate /ɪ'mi:diət/: ми одержали ~у відповідь we received an immediate answer; instant /'ɪnstənt/; prompt /prɒmpt/

негайно присл. immediately /ɪ'mi:diətli/: ми ~ розпочнемо we shall begin immediately; promptly /'prɒmptli/; without delay /wɪ'dəʊt dɪ'leɪ/

негативізм ч. псих. negativism /'negətɪvɪzəm/: активний/пасивний ~ active/passive negativism

негативний прикм. negative /'negətɪv/

~приклад розм. byword

негативно присл. negatively /'negətɪvli/

неграмотний прикм. illiterate /ɪ'lɪtərət/: ~а відповідь/людина illiterate answer/ person; unlettered /,ʌn'letəd/

неграмотність ж. illiteracy /ɪ'lɪtərəsɪ/

негрунтовний прикм. 1. (про міркування) unsound /,ʌn'saʊnd/ 2. (про знання) unprofound /,ʌnpɹə'faʊnd/

недавній прикм. recent /'ri:snt/ до ~ього часу until quite recently

недавно присл. 1. recently /'ri:sntli/ 2. (за останній час) lately

/'leɪtli/; newly /'nju:lɪ US: 'nu:lɪ/; not long ago /nɒt lɒŋ (US: lɔ:ŋ) ə'gəʊ/

недбалний прикм. 1. (про людину) negligent /'neglɪdʒənt/; careless /'keəlis/ 2. (про роботу тощо) careless: ~а робота careless work; ~е ставлення до навчання careless attitude towards one's studies; ~і записи лекцій careless notes of lectures

недбалість ж. negligence /'neglɪdʒəns/; carelessness /'keəlisnɪs/: помилки внаслідок ~ості mistakes due to carelessness

недисциплінований прикм. undisciplined /ʌn'dɪsɪplɪnd/; unsubordinate /,ʌnsə'bɔ:dɪnət US: ,ʌnsə'bɔ:dənət/

недисциплінованість ж. indiscipline /ɪn'dɪsɪplɪn/: боротися з ~ю fight indiscipline; породжувати ~ь cause indiscipline

недійсний прикм. invalid /ɪn'vælıd/; void /vɔɪd/: стати ~м (про диплом тощо) become void

недовершений прикм.

1. uncompleted /,ʌnkəm'pli:tɪd/

2. (невикінчений) unfinished /,ʌn'fɪnɪʃt/

3. (невдосконалий) unperfected /,ʌnpɹə'fektɪd/

4. (напівготовий – про продукт) semifinished /,semɪ'fɪnɪʃt/

недовершеність ж. incompleteness /ɪnkəm'pli:tɪnɪs/

недолік ч. 1. (дефект) defect /'dɪfekt/: ~и шкільних планів і програм defects in school curricula and syllabuses; drawback /'drɔ:bæk/

2. (відсутність чогось) deficiency /dɪ'fɪʃnsɪ/ 3. (недосконалість) short-

coming /'ʃɔ:t'kʌmɪŋ/: виправляти ~и у своїй роботі remedy the shortcomings in *one's* work; критикувати ~и criticize shortcomings; мати суттєві ~и suffer from grave shortcomings; переваги та ~и virtues and shortcomings; disadvantage /,dɪsəd'vɑ:ntɪdʒ US: ,dɪsəd'væntɪdʒ/: усувати ~ avoid a disadvantage

недооцінка ж. underestimation /,ʌndə'restɪ'meɪʃn/: underrating /,ʌndə'reɪtɪŋ/: ~ значення предмета underrating [underestimation] of the subject importance

недооцінювати дієсл. underestimate /,ʌndə'restɪmeɪt/: ~ труднощі роботи underestimate the difficulties of the work

недоречний прикм. 1. (невчасний) inopportune /,ɪn'ɒpətju:n US: ,ɪn'ɒpətu:n/ 2. (не по суті) out of place /aʊt əv pleɪs/: irrelevant /ɪ'reləvənt/: ~е запитання irrelevant question

недоречність ж. inopportunity /ɪn'ɒpətju:nəti US: ɪn'ɒpə'tu:nəti/

недоречно присл. 1. (невчасно) untimely /ʌn'taɪmlɪ/: inopportunately /,ɪn'ɒpətju:nli US: ,ɪn'ɒpətu:nli/ 2. (не по суті) irrelevantly /ɪ'reləvəntli/

недосвідчений прикм. inexperienced /,ɪnɪk'spɪərɪənst/: inexpert /,ɪnɛk'spɜ:t/

недосвідченість ж. inexperience /,ɪnɪk'spɪərɪəns/

недосконалий прикм. nonperfect /nɒn'pɜ:fɪkt/: imperfect /,ɪm'pɜ:fɪkt/: nonideal /,nɒnaɪ'diəl/: incomplete /,ɪnkəm'pli:t/

недосконалість ж. nonperfection /,nɒnpɜ'fekʃn/: imperfection

/,ɪmpɜ'fekʃn/

недосліджений прикм. 1. unresearched /,ʌnrɪ'sɜ:tʃt/: unexplored /,ʌnɪks'plɔ:d/: uninvestigated /,ʌnɪn'vestɪgeɪtɪd/ 2. (теоретично) unconsidered /,ʌnkən'sɪdəd/ 3. (експериментально) unexperimented /,ʌnɪk'spɛrɪmentɪd/

недостатній прикм. 1. insufficient /,ɪnsə'fɪʃnt/: ~і знання insufficient knowledge; ~я практична підготовка insufficient practical training 2. (наявний у малій кількості) poor /pʊə/: scanty /'skæntɪ/ 3. (невідповідний до вимог) inadequate /ɪn'ædɪkwət/: ~ій культурний розвиток inadequate cultural development 4. (позбавлений чогось, неповний) deficient /dɪ'fɪʃnt/ 5. (неефективний) inefficient /,ɪnɪ'fɪʃnt/

недостатність ж. 1. insufficiency /,ɪnsə'fɪʃnsɪ/ 2. (нестача, дефіцит чогось) deficiency /dɪ'fɪʃnsɪ/ 3. (невідповідність вимогам) inadequacy /ɪn'ædɪkwəsi/ 4. (неефективність) inefficiency /,ɪnɪ'fɪʃnsɪ/

недостатньо присл. 1. insufficiently /,ɪnsə'fɪʃəntli/ 2. (неповно) deficiently /dɪ'fɪʃntli/

недостовірний прикм. 1. unreliable /,ʌnrɪ'laɪəbl/: uncertain /,ʌn'sɜ:tn/ 2. (сумнівний) doubtful /'daʊtfl/: unauthentic /,ʌnɔ:'θɒntɪk/: ~е повідомлення unauthentic message

недостовірність ж. unreliability /,ʌnrɪ'laɪə'bɪləti/: unauthenticity /,ʌnɔ:'θɒn'tɪsəti/

недоступний прикм. 1. inaccessible /,ɪnək'sesəbl/: difficult

of access /'dɪfɪkəlt əv 'æksɪs/
2. (недосяжний) unattainable (for) /,ʌnə'teɪnəbl (fə)/; beyond the powers (of) /bɪ'jɒnd ðə 'paʊəz (əv)/ **3.** (для розуміння) too difficult (for) /tu:'dɪfɪkəlt (fə)/: ця книга ~а для дітей the book is too difficult for children; beyond comprehension /bɪ'jɒnd ,kɒmpri'hensjən/: ~ий для розуміння учнями матеріал material beyond the pupil's comprehension

~ий для пізнання incognoscible
недоступність ж. inaccessibility /ɪnək'sesə'bɪləti/

недосяжний прикм. **1.** unattainable /,ʌnə'teɪnəbl/ **2.** (до якого неможливо наблизитися) inapproachable /,ɪnə'prəʊtʃəbl/ **3.** (який неможливо здобути, одержати) unobtainable /,ʌnəb'teɪnəbl/

недосяжність ж. **1.** unattainability /,ʌnə'teɪnə'bɪləti/ **2.** (неможливість наблизитися) inapproachability /,ɪnə'prəʊtʃə'bɪləti/

недоцільний прикм. inexpedient /,ɪnɪk'spi:dɪənt/; inadvisable /,ɪnəd'vaɪzəbl/

недоцільність ж. inexpediency /,ɪnɪk'spi:dɪənsɪ/; inexpedience /,ɪnɪk'spi:dɪəns/; inadvisability /,ɪnəd'vaɪzə'bɪləti/

неефективний прикм. **1.** ineffective /,ɪnɪ'fektɪv/; noneffective /,nɒnɪ'fektɪv/ **2.** (непродуктивний) inefficient /,ɪnɪ'fɪʃnt/

неефективність ж. **1.** ineffectiveness /,ɪnɪ'fektɪvnis/ **2.** (непродуктивність) inefficiency /,ɪnɪ'fɪʃənsɪ/; unproductiveness

/,ʌnprə'dɪktɪvnɪs/ **3.** (недієвість) nonefficacy /nɒn'efɪkəsi/

незабаром присл. soon /su:n/; before long /bɪ'fɔ: lɒŋ (US: lɔ:ŋ)/; shortly /'ʃɔ:tlɪ/: ~ після цього shortly afterwards; ці дані будуть ~ опубліковані these data will be published shortly

незавершен|ий прикм. **1.** unfinished /,ʌn'fɪnɪʃt/: ~а розповідь unfinished story; unaccomplished /,ʌnə'kɒmplɪʃt/ **2.** (неостаточний) nonirrevocable /,nɒnɪ'revəkəbl/ **3.** (неприпинений) unterminated /,ʌn'tɜ:mɪneɪtɪd/

незавершеність ж. imperfection /,ɪmpə'fekʃn/; incompleteness /,ɪnkəm'pli:tnis/

незадовільн|ий прикм. **1.** unsatisfactory /ʌn,sætɪs'fæktəri/: ~а оцінка unsatisfactory mark [grade] **2.** (про пояснення тощо) inadequate /ɪn'ædɪkwət/

незадовільно присл. **1.** unsatisfactorily /ʌn,sætɪs'fæktəriɪ/ **2.** (оцінка) unsatisfactory /ʌn,sætɪs'fæktəri/

незадоволення с. dissatisfaction /dɪs,sætɪs'fæktʃn/: discontent /,dɪskən'tent/

незайнятий прикм. **1.** (діяльністю) disengaged /,dɪsɪn'geɪdʒd/; not engaged /nɒt ɪn'geɪdʒ/ **2.** (вільний) free /fri:/ **3.** (про місце, простір тощо) unoccupied /ʌn'ɒkjʊpaɪd/; vacant /'veɪkənt/ **4.** (невикористовуваний) idle /aɪdl/; unemployed /,ʌnɪm'plɔɪd/

незакінчен|ий прикм. **1.** unfinished /,ʌn'fɪnɪʃt/: ~е речення unfinished sentence **2.** (про строк) unexpired /,ʌnɪk'spaɪəd/ **3.** (неза-

вершений) unaccomplished /,ʌnə'klɪmp-
lɪʃt/; incomplete /,ɪnkəm'pli:t/: ~а вища/
середня освіта incomplete higher/
secondary education 4. (непри-
пинений) unterminated /,ʌn'
tɜ:mɪneɪtɪd/

незалежний прикм. 1. independent
(від чогось – of smth) /,ɪndɪ'pendənt/:
~е державне тестування Independent
Government Tests; IGT; ~ий від часу
time-independent 2. (суверенний)
sovereign /'sɒvrɪn/ 3. (самодостатній)
self-sufficient /self sə'fɪʃnt/; self-
sufficing /self sə'fɪʃɪŋ/ 4. (самостійний)
self-dependent /self dɪ'pendənt/; self-
depending /self dɪ'pendɪŋ/ 5. (авто-
номний) self-contained /self kən'teɪnd/
6. (безвідносний) irrespective /,ɪrɪ'spektɪv/

незалежність ж. 1. independence
(від чогось – of smth) /,ɪndɪ'pendəns/
2. (суверенність) sovereignty
/'sɒvrənɪti/ 3. (самодостатність)
self-sufficiency /self sə'fɪʃənsɪ/
4. (самостійність) self-dependence
/self dɪ'pendəns/ 5. (автономність)
self-containedness /self kən'teɪndnɪs/
6. (ненідлегливість) nonsubjection
/,nɒnsəb'dʒekʃn/

незалежно присл. 1. (самостійно)
independently /,ɪndɪ'pendəntli/ 2. (від
чогось) regardless of smth /rɪ'gɑ:dɪs
əv/: ~ від року закінчення школи
regardless of the year of graduation
from school 3. (безвідносно)
irrespectively /,ɪrɪ'spektɪvli/

~ від того чи whether or not; ~ від
того що whatever; no matter what

незаперечний прикм. 1. indis-
putable /,ɪndɪ'spju:təbl/; undeniable

/,ʌndɪ'naɪəbl/ 2. (неспростовний)
irrefutable /,ɪrɪ'fju:təbl/ 3. (безсум-
нівний) indubitable /ɪn'dju:bitəbl US:
ɪn'du:bitəbl/

незарєєстрований прикм.

1. (неспостережений) undetected
/,ʌndɪ'tektɪd/; unobserved /,ʌnəb'zɜ:vɪd/
2. (у журналі) unlogged /ʌn'lɒgd/;
unregistered /,ʌn'redʒɪstəd/; non-
registered /,nɒn'redʒɪstəd/ 3. (у спис-
ку) unentered /,ʌn'entəd/

незатверджений прикм. (несанк-
ційований) unapproved /,ʌnə'pru:vɪd/;
unsanctioned /,ʌn'sæŋkʃt/

незафіксований дієприкм прикм.

1. unfixed /,ʌn'fɪkst/ 2. (незаписаний)
unrecorded /,ʌnrɪ'kɔ:dɪd/

незахищений дієприкм прикм.

1. unprotected /,ʌnprə'tektɪd/
2. (відкритий для впливу) exposed
/ɪk'spəʊzd/ 3. (авторським правом)
uncopyrighted /,ʌn'kɒrɪraɪtɪd/ 4. (не-
убезпечений) unsecured /,ʌnsɪ'kjʊəd/
окремо в цьому разі

незахищеність ж. 1. (відсутність
захисту) unprotectedness /,ʌnprə-
'tektɪdnɪs/ 2. (відсутність охорони)
unguardedness /,ʌn'gɑ:dɪdnɪs/
3. (неубезпеченість, ненадійність)
insecurity /,ɪnsɪ'kjʊərəti/; nonsecurity
/,nɒnsɪ'kjʊərəti/

незбагнений прикм. 1. (важкий
для усвідомлення) incomprehensible
/ɪn,kɒmpri'hensəbl/; inapprehensible
/ɪn,æprɪ'hensəbl/ 2. (незрозумілий)
inconceivable /ɪnkən'si:vəbl/
3. (непояснений) unaccountable
/,ʌnə'kaʊntəbl/

незбіг ч. 1. (у часі) noncoincidence

/ˌnɒŋkəʊˈɪnsɪdəns/; lack of coincidence /læk əv kəʊˈɪnsɪdəns/
2. (неодночасність подій) nonconcurrency /ˌnɒŋkənˈklærəns/
3. (даних) discrepancy /dɪˈskrepənsɪ/
4. (розбіжність теорії з практикою) disagreement /ˌdɪsəˈɡri:mənt/;
 discrepancy /dɪˈskrepənsɪ/

неважаючи на прийм. in spite of /ɪn spaɪt əv/: ~ всі труднощі in spite of all difficulties; despite /dɪˈspaɪt/: ~наші зусилля despite our efforts ~ те, що... notwithstanding

незвичний прикм. **1.** unusual /ʌnˈju:zəl/; uncommon /ʌnˈkɒməŋ/

нездатний прикм. **1.** incapable /ɪnˈkeɪpəbl/; unable /ʌnˈeɪbl/; inapt /ɪnˈæpt/ **2.** (до навчання) obtuse /əbˈtju:s US: əbˈtu:s/ окремо ~ до читання dyslexic

нездатність ж. incapacity /ˌɪŋkəˈpæsəti/; inability /ˌɪnəˈbɪləti/ ~ виконувати математичні дії, спричинена неврологічними ушкодженнями acalculia; ~ розрізняти кольори colour (амер. color) blindness

нездійснений прикм. **1.** (невиконаний) unexecuted /ʌnˈeksɪkjʊ:tɪd/; unfulfilled /ˌʌnfʊlˈfɪld/ **2.** (невтілений) unaccomplished /ˌʌnəˈkɒmplɪʃt/ **3.** (про ідею) unincarnated /ˌʌnɪnˈkɑ:neɪtɪd/ **4.** (нереалізований) unrealized /ˌʌnˈrɪəlaɪzd/

нездійсненний прикм. **1.** impracticable /ɪmˈpræktɪkəbl/: ~ план impracticable plan; unrealizable /ˌʌnˈrɪələɪzəbl/ **2.** (невиконаний) unexecutable /ʌnˈeksɪkjʊtəbl/; unfulfillable /ˌʌnfʊlˈfɪləbl/

незмінний прикм. **1.** (що не змінюється) invariable /ɪnˈveəriəbl/; unvaried /ʌnˈveəriəd/; unchanging /ˌʌnˈtʃeɪndʒɪŋ/ **2.** (що не зазнав впливу) unaffected /ˌʌnəˈfektɪd/ **3.** (незмінений) unaltered /ʌnˈɔ:ltəd/ **4.** (постійний) permanent /ˈpɜ:mənənt/ **5.** (сталий) constant /ˈkɒnstənt/ **6.** (що не піддається зміні) unchangeable /ˌʌnˈtʃeɪndʒəbl/ **7.** (непорушний) immutable /ɪˈmjʊ:təbl/; irrevocable /ɪˈrevəkəbl/ **8.** (що не допускає змін) unalterable /ʌnˈɔ:ltərəbl/

незмінність ж. **1.** (незмінюваність) invariability /ɪnˈveəriəˈbɪləti/; changelessness /ˈtʃeɪndʒlɪsnɪs/; unalterability /ʌnˈɔ:ltərəˈbɪləti/ **2.** (непорушність) immutability /ɪˈmjʊ:təˈbɪləti/ **3.** (постійність) permanence /ˈpɜ:mənəns/; permanency /ˈpɜ:mənənsɪ/ **4.** (сталість) constancy /ˈkɒnstəsi/

незмінно присл. **1.** (без змін) unvariably /ʌnˈveəriəblɪ/; unchangingly /ʌnˈtʃeɪndʒɪŋli/; inalterably /ɪnˈɔ:ltərəblɪ/; irrevocably /ɪˈrevəkəblɪ/ **2.** (постійно) permanently /ˈpɜ:mənəntli/

незнайомий прикм. **1.** unfamiliar /ˌʌnfəˈmɪljə/: ~ий текст unfamiliar text; unknown /ˌʌnˈnəʊn/: ~е слово unknown word **2.** (про людей) unacquainted /ʌnəˈkweɪntɪd/; strange /ˈstreɪndʒ/

незначний прикм. **1.** insignificant /ˌɪnsɪɡˈnɪfɪkənt/: ~а зміна insignificant alteration [change] **2.** (невеликий) small /smɔ:l/: ~а частина учнів small proportion of pupils; slight /slaɪt/: ~а

помилка slight mistake; відмінність є дуже ~ою the difference is very slight
3. (*неважливий*) of no importance [significance] /əv nəʊ ɪm'pɔ:tns [sig'nɪfɪkəns]/ **4.** (*другорядний*) minor /'maɪnə/: ~і не доліки мовлення minor defects in speech **5.** (*яким можна знехтувати*) negligible /'neglɪdʒəbl/: ~а кількість negligible quantity

незрозумілий *прикм.* **1.** (*незбагненний*) obscure /əb'skjʊə/: ~е питання/речення/слово obscure question/sentence/word; incomprehensible /ɪn,kəmprɪ'hensəbl/: beyond comprehension /bɪ'jɒnd ,kəmprɪ'hensjən/ **2.** (*непояснимий*) inexplicable /ɪnɪk'spleɪnəbl/ **3.** (*прозміст*) unapprehended /ʌn,æprɪ'hendɪd/ **4.** (*нерозбірливий, неясний*) unintelligible /,ʌnɪn'telɪdʒəbl/: ~е питання unintelligible question

незручний *прикм.* **1.** uncomfortable /,ʌn'kʌmfətəbl US: ,ʌn'kʌmfərtəbl/: украї ~ий notably uncomfortable **2.** (*який не підходить для чогось*) inconvenient /ɪnkən'vi:niənt/: ~ий час inconvenient time **3.** (*про положення, становище*) awkward /'ɔ:kwəd/: поставити когось у ~е становище put *smb* into an awkward position **4.** (*у користуванні*) unhandy /ʌn'hændɪ/

незручність *ж.* inconvenience /ɪnkən'vi:niəns/: discomfort /dɪs'kʌmfət/

нез'ясований *прикм.* *дієприкм.* **1.** unascertained /ʌn,æʊsə'teɪnd/: ~факт unascertained fact; unestablished /,ʌnɪ'stæblɪʃt/ **2.** (*непояснений*) unexplained /,ʌnɪk'spleɪnd/ **3.** (*незро-*

зумілий) obscure /əb'skjʊə/: not clear /nɒt klɪə/: not cleared up /nɒt klɪəd ʌp/ **4.** (*про причину негараздів*) undiagnosed /,ʌn'daɪəgnəʊzd US: ,ʌn'daɪəgnəʊst/

нейрон *ч.* neuron /'njʊərɒn/

некваліфікований *прикм.* unskilled /,ʌn'skɪld/: ~а праця unskilled labour (*амер.* labor); ~ий робітник unskilled worker; unqualified /,ʌn'kwɒlɪfaɪd/: ~а молодь unqualified young people

некерований *прикм.* **1.** uncontrolled /,ʌnkən'trəʊld/: ~ рух uncontrolled motion; noncontrolled /,nɒnkən'trəʊld/: out of control (*після ім.*) /aʊt əv kən'trəʊl/: ungoverned /,ʌn'gʌvnd/: ruleless /'ru:lɪs/ **2.** (*що його не ведуть*) unguided /,ʌn'gaɪdɪd/: unled /ʌn'led/

некомпетентний *прикм.* incompetent /ɪn'kɒmpɪtənt/: ~е керівництво incompetent leadership

некомпетентність *ж.* incompetence /ɪn'kɒmpɪtəs/: ~ висновку incompetence of a conclusion

неконтрольований *прикм.* **1.** noncontrolled /,nɒnkən'trəʊld/: uncontrolled /,ʌnkən'trəʊld/: out of control /aʊt əv kən'trəʊl/ **2.** (*немонітований*) unmonitored /ʌn'mɒnɪtəd/ **3.** (*що не підпорядковується правилам*) ruleless /'ru:lɪs/

неконтрольовний *прикм.* **1.** (*якого не можна контролювати*) noncontrollable /,nɒnkən'trəʊləbl/ **2.** (*неперевірний*) unverifiable /ʌn'verɪfaɪəbl/

некоректний *прикм.* **1.** (*нечітко*

означений) ill-defined /ɪl dɪ'faɪnd/
2. (про поставлене завдання, проблему) ill-posed /ɪl pəʊzd/

некориговний прикм. **1.** (якого не можна коригувати) nonadjustable /nɒnə'dʒʌstəbl/
2. (невиправний) incorrigible /ɪn'kɒrɪdʒəbl/

некориговність ж. **1.** nonadjustability /nɒnə'dʒʌstə'biləti/
2. (невиправність) incorrigibility /ɪn,kɒrɪdʒə'biləti/

нелогічний прикм. **1.** (не пов'язаний із логікою) nonlogic /,nɒn'lɒdʒɪk/
2. (що не відповідає законам логіки) unlogical /,ʌn'lɒdʒɪk/
3. (непослідовний) nonlogical /,nɒn'lɒdʒɪk/
4. (суперечливий) inconsistent /,ɪnkən'sɪstənt/

нелогічність ж. **1.** lack of logic /læk əv 'lɒdʒɪk/
2. (непослідовність) nonlogicality /,nɒnlɒdʒɪ'kæləti/
3. (суперечливість) inconsistency /,ɪnkən'sɪstəns/

нема(є) присудкове сл. **1.** no /nəʊ/: мені більше ~ чого додати I have no more to add; there is/are no /ðeə ɪz/ɑ: nəʊ/: ~ де/коли there is no time/need
2. нема чого there is/are nothing to /ðeə ɪz/ɑ: 'nʌθɪŋ tə/: там ~ читати there is nothing to read there; тут ~ чому дивуватися there is nothing to be surprised at; ~ чому радіти there is nothing to be happy about ще й немає

неможливий прикм. **1.** (тж як ім.) impossible /ɪm'pɒsəbl/: ми не повинні вимагати ~ого we must not require the impossible
2. (нереалізовний) impracticable /ɪm'præktɪkəbl/
3. (нездійснимий)

infeasible /ɪn'fi:zəbl/

неможливість ж. **1.** impossibility /ɪm,pɒsə'biləti/: у разі ~ости should it be found impossible
2. (нереалізованість) nonfeasibility /nɒn,fi:zə'biləti/

через ~ість owing to the impossibility
неможливо присл. (у знач. присудка і присл.) impossibly /ɪm'pɒsəbl/; it is impossible /ɪt ɪz ɪm'pɒsəbl/

~ уявити собі, щоб... it is inconceivable that ...

ненадійний прикм. **1.** (що може вийти з ладу) unreliable /,ʌnrɪ'laɪəbl/; nonreliable /,nɒnrɪ'laɪəbl/
2. (в експлуатації тж) unserviceable /,ʌn'sɜ:vɪsəbl/; nonserviceable /,nɒn'sɜ:vɪsəbl/
3. (що не викликає довіри) undependable /,ʌndɪ'pendəbl/
4. (про джерело даних, зокрема, довідник) unauthoritative /,ʌnə:'θɒrɪtətɪv/

ненасильницький прикм. nonviolent /,nɒn'vaɪələnt/: теорія ~ого виховання theory of nonviolent education

ненатуральний прикм. **1.** nonnatural /,nɒn'nætʃrəl/; not natural /nɒt 'nætʃrəl/
2. (якого в природі не буває) unnative /,ʌn'neɪtɪv/
3. (протиприродний) unnatural /,ʌn'nætʃrəl/
4. (роблений, штучний) artificial /,ɑ:ti'fɪʃl/

ненауковий прикм. **1.** (не пов'язаний із наукою) nonscientific /nɒn,saɪən'tɪfɪk/
2. (що не базується на наукових засадах) unscientific /ʌn,saɪən'tɪfɪk/

ненормальний прикм. abnormal /æb'nɔ:ml/: ~е становище abnormal

state

ненормальність *ж.* abnormality /,æbnə:'mæləti/**необґрунтований** *прикм.***1.** (*безпідставний*) groundless /'graʊndlɪs/; unjustified /,ʌn'dʒʌstɪfaɪd/**2.** (*неаргументований*) unreasoned /ʌn'ri:znd/ **3.** *наук.* (*про аргументацію*) unsolid /ʌn'sɒlɪd/**4.** (*бездоказовий*) proofless /'pru:flɪs/; without proof /wɪ'dəʊt pru:f/**5.** (*безпричинний*) reasonless /'ri:znɪs/**необґрунтованість** *ж.***1.** groundlessness /'graʊndlɪsnɪs/; nonreasonability /nɒn,ri:znə'bɪləti/**2.** (*безпідставність*) unfoundedness /,ʌn'faʊndɪdnɪs/; lack of foundation /læk əv faʊn'deɪʃn/**3.** (*бездоказовість*) prooflessness /'pru:flɪsnɪs/**необґрунтовано** *присл.* groundlessly /'graʊndlɪslɪ/; without foundation /wɪ'dəʊt faʊn'deɪʃn/**необ'єктивний** *прикм.* **1.** unobjective /,ʌnəb'dʒekɪv/**2.** (*упереджений*) biased /'baɪəst/: ~е висвітлення чогось biased coverage of *smth***необ'єктивність** *ж.* carelessness /'keələsnɪs/**необізнаний** *прикм.* **1.** (*непоінформований*) uninformed /,ʌnɪn'fɔ:md/; unknowing /,ʌn'nəʊɪŋ/; ignorant /'ɪgnərənt/**2.** (*незнайомий із чимось*) unfamiliar with /,ʌnfə'mɪliə' wɪð/; unacquainted with /,ʌnə'kwentɪd wɪð/**необізнаність** *ж.* lack of information /læk əv ɪnfə'meɪʃn/**необмежений** *прикм.* **1.** unlimited /,ʌn'lɪmɪtɪd/; limitless /'lɪmɪtlɪs/;

мати ~і можливості have limitless possibilities; unbounded /,ʌn'baʊndɪd/;

unrestricted /,ʌnrɪ'strɪktɪd/ **2.** (*про владу*) absolute /'æbsəlu:t/**необмеженість** *ж.* unlimitedness /,ʌn'lɪmɪtɪdnɪs/**необмежено** *присл.* without bound /wɪ'dəʊt baʊnd/; beyond all bounds /bɪ'jɒnd ə:l baʊndz/~ **наближатися до мат.** come arbitrarily close to**необов'язковий** *прикм.* **1.** (*не-неодмінний*) unnecessary /ʌn'nesəsriUS: ʌn'nesəsəri/ **2.** (*факультативний*) optional /'ɒpʃənl/; ~е відвідування лекцій optional attendance at lectures;facultative /'fækəltətɪv/ **3.** (*про факти*) nonessential /,nɒnɪ'senʃl/**4.** (*не-істотний*) dispensable /dɪ'spensəbl/**необоротний** *прикм.* **1.** nonreversible /,nɒnrɪ'vɜ:səbl/**2.** (*незворотний*) irreversible /ɪrɪ'vɜ:səbl/**3.** (*невідновний*) nonrecoverable /,nɒnrɪ'kʌvərəbl/**необоротність** *ж.* **1.** (*незворотність*) irreversibility /ɪrɪ'vɜ:sə'bɪləti/; ~ соціальних змін irreversibility of social changes**2.** (*невзаємність*) nonreciprocity /,nɒn,resi'prɒsətɪ/**необроблений** *прикм.* **1.** raw /rɔ:/: ~і дані raw data; crude /kru:d/**2.** (*про літературний твір*) crude /kru:d/; incondite /ɪnk'ɒndɪt/**необхідний** *прикм.* **1.** necessary /'nesəsəri

US: 'nesəsəri/: зробити ~і висновки draw the necessary conclusions; надати ~і відомості give the necessary information; приготувати

все ~е для роботи get ready everything necessary for the work **2.** (*потрібний*) needed /ni:did/: ~і зміни needed changes; needful /ni:df/: ~ий для наукових досліджень needful for research **3.** (*обов'язковий*) indispensable /,ɪndɪ'spensəbl/: ~ий атрибут indispensable attribute; речі, які ми вважаємо вкрай ~ими the things we set down as indispensable; essential /ɪ'senʃl/: ~а складова essential component **4.** (*невідкладний, терміновий*) pressing /'presɪŋ/: urgent /'z:dʒənt/

необхідність ж. **1.** necessity /nɪ'sesəti/: логічна ~ість logical necessity **2.** (*потреба*) need /ni:d/: немає ~ості говорити про це there's no need to publish the fact; occasion /ə'keɪzɪn/: якщо виникне ~ість if the occasion arises **3.** (*гостра потреба*) urgency /'z:dʒənsɪ/: у разі крайньої ~ості in case of urgency

у разі ~ості if need be; if required; if necessary

необхідно (у знач. присудка; присл.) it is necessary /ɪt ɪz 'nesəsəri (US: 'nesəsəri)/: ~ закінчити роботу вчасно it is necessary to finish the work on time; вам ~ бути присутніми it is necessary that you should be present

неодмінно присл. **1.** (*обов'язково*) certainly /'sɜ:tɪnlɪ/: він ~ увійде в історію he will certainly figure in history **2.** (*усіма засобами*) by all means /baɪ ə:l mi:nz/

неоднаковий прикм. **1.** (*неподібний*) nonsimilar /,nɒn'sɪmɪlə/: unlike /,ʌn'lʌk/ **2.** (*відмінний*)

different /'dɪfrənt/ **3.** (*неідентичний*) nonidentical /,nɒnɑɪ'dentɪkl/: unidentical /,ʌnɑɪ'dentɪkl/ **4.** (*нерівний*) unequal /,ʌn'i:kwəl/

неоднозначний прикм. **1.** (*невизначений*) ambiguous /æm'bɪgjuəs/ **2.** *наук.* (*неоднозначно означений*) not uniquely defined /nɒt ju:'ni:kli dɪ'faɪnd/ **3.** (*багатозначний*) multivalued /,mʌltɪ'vælju:d/: many-valued /'meni'vælju:d/

неоднозначність ж. **1.** (*несдинність*) nonuniqueness /,nɒnju:'ni:knis/: lack of uniqueness /læk əv ju:'ni:knis/ **2.** (*невизначеність*) ambiguity /,æmbɪ'gju:əti/ **3.** (*багатозначність*) multivaluedness /,mʌltɪ'vælju:dnɪs/: polyvalence /pɒ'livələns/ **4.** (*змісту*) multiple meaning /'mʌltɪpl 'mi:niŋ/

неодноразовий прикм. **1.** (*багаторазовий*) repeated /rɪ'pi:tɪd/: ~і нагадування repeated reminders **2.** (*повторюваний*) repeatable /rɪ'pi:təbl/: reiterated /rɪ'ɪtəreɪtɪd/ **3.** (*призначений для багаторазового використання*) unexpendable /,ʌnɪk'spendəbl/

неодноразово присл. (*багаторазово*) repeatedly /rɪ'pi:tɪdlɪ/: щось можна використовувати ~ *smth* may be used repeatedly

неологізм ч. neologism /ni:'lədʒɪzəm/

неоригінальний прикм. **1.** nonoriginal /,nɒnə'ɹɪdʒənɪl/ **2.** (*запозичений*) unoriginal /,ʌnə'ɹɪdʒənɪl/

неостаточний прикм. **1.** not the last /nɒt ðə la:st (US: læst)/; not

final /nɒt 'faɪnl/ **2.** (недоведений до кінця, незавершений) inconclusive /,ɪnkən'klu:sɪv/

неперевірений прикм. **1.** unchecked /,ʌn'tʃekt/; unexamined /,ʌnɪg'zæmɪnd/; unverified /,ʌn'verɪfaɪd/: ~а інформація unverified information **2.** (невипробуваний) untested /,ʌn'testɪd/; untried /,ʌn'traɪd/ **3.** (експериментом) unexperimented /,ʌnɪk'sperɪmentɪd/

непередбачений прикм. **1.** unforeseen /,ʌnfɔ:'si:n/: ~а обставина an unforeseen circumstance; ~і події unforeseen events; unpredicted /,ʌnpri'dɪktɪd/ **2.** (про результат тощо) unintended /,ʌnɪn'tendɪd/

непереконливий прикм. flimsy /'flɪmzi/: ~ привід flimsy pretext; unconvincing /,ʌnkən'vɪnsɪŋ/: ~ аргумент unconvincing [flimsy] argument

неперервний прикм. **1.** (безперервний) uninterrupted /,ʌnɪntə'gɪptɪd/ **2.** (безупинний) non-stop /,nɒn'stɒp/; perpetual /pə'petʃʊəl/ **3.** (постійний) permanent /'pɜ:mənənt/ **4.** (суцільний) continuous /kən'tɪnjuəs/; unbroken /,ʌn'brəʊkən/ **5.** (тяглий) continuous /kən'tɪnjuəs/: ~а освіта continuous education; ~е (тривале) оцінювання continuous assessment **6.** (про дані) analogue /'ænlɒg/ (амер. analog /'ænlɔ:g/) **7.** (що триває) continued /kən'tɪnju:d/

неперервність ж. continuity /,kɒntɪ'nju:əti US: ,kɒntɪ'nu:əti/: ~ трудового стажу continuity of service (at one's place of work)

неперервно присл. **1.** continuously /kən'tɪnjuəsli/: змінюватися ~ vary continuously **2.** (безперервно) uninterruptedly /,ɪntə'gɪptɪdli/; incessantly /ɪn'sesntli/

непересічний прикм. out of the common /aʊt əv ðə 'kɒmən/

неписьменний прикм. illiterate /ɪ'lɪtərət/; unlettered /,ʌn'letəd/

неписьменність ж. illiteracy /ɪ'lɪtərəsi/: ліквідація ~ості wiping out of illiteracy

непідготовлений прикм. unprepared /,ʌnpri'reəd/: ~ий урок unprepared lesson; зробити ~е повідомлення на уроці give an unprepared talk in class

непідготовленість ж. unpreparedness /,ʌnpri'reədnis/

непідтверджений прикм. **1.** unconfirmed /,ʌnkən'fɜ:md/ **2.** (доказами чи фактами) ungrounded /,ʌn'graʊndɪd/ **3.** (офіційно) uncertified /,ʌn'sɜ:tɪfɪd/

неповага ж. disrespect /,dɪsrɪ'spekt/: ~ до старших disrespect for one's elders; lack of consideration /læk əv kən'sɪdᵊ'reɪʃn/: ~ до чужої праці lack of consideration for the labour (амер. labor) of others

неповний прикм. **1.** incomplete /,ɪnkəm'pli:t/: ~а вища/середня освіта incomplete higher/secondary education; ~ий комплект книг an incomplete set of books **2.** (не зовсім наповнений чимось) not full /nɒt fʊl/; unfull /,ʌn'fʊl/ **3.** (про аналіз) nonexhaustive /,nɒnɪg'zɔ:stɪv/ **4.** (скорочений) short /ʃɔ:t/: ~ий робочий

тиждень short week **5.** (частковий) partial /'pa:ʃl/: ~ий успіх partial success

~а родина one parent family; ~е речення грам. elliptical sentence

неповнолітній ч. infant /'ɪnfənt/; juvenile /'dʒu:vənəl/: банда ~х juvenile gang; утримання ~х правопорушників у колонії juvenile detention; прикм. underage /,ʌndər'eɪdʒ/

бути ~м be under age

неповноліття с. (legal) minority /('li:gl) maɪ'nɔ:rəti US: maɪ'nɔ:rəti/

неповноцінний прикм. **1.** (невідповідний до вимог) inadequate /ɪn'ædɪkwət/ **2.** (гірший за якістю) inferior /ɪn'fɪərɪə/ **3.** (дефектний, з вадою) defective /dɪ'fektɪv/; handicapped /'hændɪkæpt/: фізично ~ physically handicapped

неповноцінність ж. inferiority /ɪn'fɪəri'vɪrəti US: ɪn'fɪəri'ɔ:rəti/: комплекс ~ості inferiority complex; insufficiency /,ɪnsə'fɪʃəns/: відчуття власної ~ості sense of one's own insufficiency

непоганий прикм. not bad /nɒt bæd/: ~а думка not a bad idea; fair /feə/: він має ~і знання з цього предмета he has a fair knowledge of the subject; ми маємо ~і шанси на успіх we have a fair chance of success

неподільний прикм. **1.** (на частини) undivisible /,ʌndɪ'vɪzəbl/; unpartible /,ʌn'pɑ:təbl/ **2.** (на складники) inseparable /ɪn'sepərəbl/; nonseparable /,nɒn'sepərəbl/ **3.** (що становить одне ціле) integral /'ɪntɪgrəl/

неподільність ж. **1.** (на частини) indivisibility /,ɪndɪ'vɪzə'bɪləti/ **2.** (на складники) inseparability /ɪn'sepərə'bɪləti/

непозначений прикм. **1.** (без позначок) unmarked /,ʌn'mɑ:kt/ **2.** (незамаркований) undesignated /,ʌn'deɪzɪneɪtɪd/ **3.** (що для нього не введено позначення) undenoted /,ʌndɪ'nəʊtɪd/

непомітний прикм. **1.** unnoticeable /,ʌn'nəʊtɪsəbl/: ~а ознака unnoticeable sign; imperceptible /,ɪmpə'septəbl/ **2.** (що не привертає увагу) inconspicuous /,ɪnkən'spɪkjʊəs/ **3.** (невирізнений) indiscernible /,ɪndɪ'sɜ:nəbl/; nondistinguishable /,nɒndɪ'stɪŋgwɪʃəbl/ **4.** (несприйнятний) unperceptible /,ʌnpə'septəbl/

непоправний прикм. irreparable /ɪ'repərəbl/; fatal /'feɪtl/: ~а помилка fatal mistake

непорозуміння с. misunderstanding /mɪs,ʌndə'stændɪŋ/: спричинити ~ cause a misunderstanding

непорушний прикм. **1.** (про принципи) immovable /ɪ'mu:vəbl/ **2.** (незмінний) immutable /ɪ'mju:təbl/ **3.** (нерухомий) immobile /ɪ'məʊbəl US: ɪ'məʊbl/; motionless /'məʊʃnlɪs/ **4.** (непохитний) inviolable /ɪn'vaɪələbl/ ~а істина indisputable truth

непорядний прикм. **1.** (про людину) dishonourable /dɪs'ɒnərəbl/ **2.** (про вчинок) unseemly /,ʌn'si:mlɪ/; improper /ɪm'prɒpə/

непорядність ж. (про людину) dishonourableness /dɪs'ɒnərəblnɪs/

непосидливий *прикм.* fidgety /'fidʒɪtɪ/; restless /'restləs/

непослідовний *прикм.* 1. (за порядком передування) inconsecutive /,ɪnkən'sekjʊtɪv/; nonconsecutive /,nɒnkən'sekjʊtɪv/; nonsequential /,nɒnsɪ'kwɛnʃl/ 2. (суперечливий) inconsistent /,ɪn kən'sɪstənt/ 3. (логічно) inconsequent /,ɪnkən'sɪkwɛnt/

непослідовність *ж.* 1. (порушення порядку передування) nonsuccession /,nɒnsək'seʃn/; inconsecutiveness /,ɪnkən'sekjʊtɪvnɪs/ 2. (суперечливість) inconsistency /,ɪnkən'sɪstənsɪ/ 3. (логічна) inconsequence /ɪn'kɒnsɪkwəns/; nonlogicality /nɒn,lɒdʒɪk'ələtɪ/

непостійний *прикм.* 1. impermanent /ɪm'pɜ:mənənt/; nonpermanent /,nɒn'pɜ:mənənt/ 2. (несталий) inconstant /,ɪn'kɒnstənt/ 3. (неусталений) unsteady /,ʌn'stedi/ 4. (що піддається змінам) changeable /'tʃeɪndʒəbl/; variable /'veəriəbl/ 5. (про людину) unstable /,ʌn'steɪbl/; fickle /fɪkl/

непотрібний *прикм.* 1. needless /'ni:dɪs/ 2. (зайвий) superfluous /su:'pɜ:flʊəs/: виключення ~ого матеріалу exclusion of superfluous material 3. (даремний) futile /'fju:taɪl/: не витрачайте час на ~і питання don't waste time by asking futile questions; waste /weɪst/: ~а витрата сил waste of strength

неправильний *прикм.* 1. (помилковий, хибний) incorrect /,ɪnkəkə'rekt/: ~ий підхід до чогось incorrecy attitude towards *smth*; wrong

/rɒŋ US: rɒ:ŋ/: ~ий висновок wrong conclusion 2. (із помилкою) erroneous /ɪ'rɛʊniəs/: ~а політика erroneous policies 3. (аномальний) abnormal /æb'nɔ:ml/ 4. (про форму) irregular /ɪ'regjʊlə/ 5. (про твердження) untrue /ʌn'tru:/; false /fɔ:ls/ 6. (про фігуру) irregular /ɪ'regjʊlə/ 7. (про формулювання задачі) ill /ɪl/ 8. (що не відповідає чомусь) untrue 9. (неточний) inaccurate /ɪn'ækjərət/ **неправильно** *присл.* 1. incorrectly /,ɪnkəkə'rektli/; improperly /ɪm'prɒpəli/; falsely /'fɔ:lsli/; wrong(ly) /'rɒŋ(lɪ) US: 'rɒ:ŋ(lɪ)/: це неправильно it's wrong 2. (помилково) erroneously /ɪ'rɛʊniəsli/

~ зрозуміти щось misunderstand *smth*

непрацездатний *прикм.* unable to work /ʌn'eɪbl tə wɜ:k/; invalid /ɪn'vælɪd/; disabled /dɪs'eɪblɪd/: ~а частина населення disabled section of the population

непрацездатність *ж.* disablement /dɪs'eɪblmənt/; disability /,dɪsə'bɪlətɪ/: тимчасова/цілковита ~ temporary/total disability

непрестижний *прикм.* of no prestige /əv nəʊ pre'sti:ʒ/: ~а професія occupation of no prestige

непридатний *прикм.* 1. (незастосовний) inapplicable /ɪn'æplɪkəbl/ 2. (до експлуатації) unserviceable /,ʌn'sɜ:vɪsəbl/ 3. (непристосований) unsuitable /,ʌn'sju:təbl/; unfit (for) /,ʌn'fɪt (fəʳ)/: ~ для подальшої експлуатації unfit for further service 4. (несправний) faulty /'fɔ:ltɪ/ 5. (дефектний) defective /dɪ'fektɪv/

непридатність *ж.* unfitness (for) /,ʌn'fitnis (fəʳ)/

неприйнятний *прикм.* 1. unacceptable /,ʌnək'septəbl/ 2. (недо-зволений) intolerable /,ɪn'tɒlərəbl/ 3. (неприпустимий) inadmissible /,ɪnəd'mɪsəbl/ 4. (непридатний) inelible /ɪn'eɪlɪdʒəbl/ 5. (про похибку) excessive /ɪk'sesɪv/

неприродний *прикм.* 1. (манір-ний, роблений) affected /ə'fektɪd/ 2. (проти природний) unnatural /,ʌn'nætʃrəl/ 3. (аномальний) anomalous /ə'nɒmələs/; abnormal /æb'nɔ:ml/ 4. (що не зустрічається в природі) unnatural /,ʌn'neɪtɪv/

неприхований *прикм.* 1. unhidden /ʌn'hɪdn/ 2. (відкритий, явний) barefaced /'beə'feɪst/

непродуктивний *прикм.* unproductive /,ʌnpɹə'dʌktɪv/: ~а робота unproductive work

непродуманий *прикм.* unconsidered /,ʌnkən'sɪdəd/: ~е зауваження unconsidered remark; unreasoned /,ʌn'ri:znd/

непрофесійний *прикм.* amateurish /'æmətərɪʃ/

нерв *ч.* nerve /nɜ:v/: діяти комусь на ~и *розм.* get on one's nerves

нервовий *прикм.* nervous /'nɜ:vəs/: виснаження ~ої системи nervous break-down; nerve /nɜ:v/: ~і клітини/центри nerve cells/centres

нервувати *дієсл.* be nervous /bɪ:'nɜ:vəs/

нереалістичний *прикм.* non-realistic /nɒn,rɪə'lɪstɪk/: ~ підхід non-realistic approach

нереальний *прикм.* (нездійс-

нений) impracticable /ɪm'præktɪkəbl/

нерегулярний *прикм.* irregular /ɪ'regjələʳ/: ~е відвідування уроків/лекцій irregular attendance at lessons/lectures

нерівний *прикм.* 1. (неоднаковий) unequal /,ʌn'i:kwəl/ 2. (про поверхню) uneven /ʌn'i:vən/; rough /rʌf/

нерівність *ж.* inequality /,ɪnɪ'kwələtɪ/: соціальна ~ social inequality; disparity /dɪ'spærətɪ/: ~ у віці disparity in age

нерідко *присл.* not seldom /nɒt'seldəm/

нерішучий *прикм.* undecided /,ʌndɪ'saɪsɪv/; hesitant /'hezɪtənt/

нерішучість *ж.* undecided /,ʌndɪ'sɪzɪn/; hesitation /,hezɪ'teɪʃn/

нерозбірливий *прикм.* 1. unintelligible /,ʌnɪntə'ledʒəbl/ 2. (про почерк) illegible /ɪ'ledʒəbl/ 3. (про мовлення) inarticulated /,ɪnɑ:ˈtɪkjələtɪd/: ~е мовлення inarticulated speech 4. (не-читкий) undecipherable /,ʌndɪ'saɪfrəbl/

5. (невибгливий) indiscriminate /,ɪndɪ'skrɪmɪnɪt/ 6. (безпринципний) unscrupulous /,ʌn'skru:pjələs/

нерозвинений *прикм.* 1. undeveloped /,ʌndɪ'veləpt/: ~і країни undeveloped countries 2. (про людину) intellectually backward /,ɪntə'lektʃʊəli'bækwəd/

нерозв'язаний *прикм.* unresolved /,ʌnrɪ'zɒlvd/: кілька проблем залишилося ~ми several problems remain unresolved

нерозв'язний *прикм.* unsoluble /,ʌn'sɒljəbl/: проблема стала ~ою the problem became unsoluble

нерозривний *прикм.* 1. in-

dissoluble /ˌɪndɪˈsɒljəbl/: ~ зв'язок теорії з практикою indissoluble connection of theory and practice; inseparable /ɪnˈsepərəbl/ **2.** (невіддільний) nonseparable /ˌnɒnˈsepərəbl/

нерозривність *ж.* **1.** continuity /ˌkɒntɪˈnjuːəti *US:* ˌkɒntɪˈnuːəti/ **2.** (невіддільність) inseparability /ɪnˌsepərəˈbɪləti/; nonseparability /ˌnɒnˌsepərəˈbɪləti/

нерозуміння *с.* incomprehension /ɪnˌkɒmpriˈhenʃn/: ~ мови *псих.* incomprehension of speech; failure to comprehend /ˈfeɪljəˈtə ˌkɒmpriˈhend/: ~ граматичної структури речення failure to comprehend the grammatical structure of a sentence

нерухомий *прикм.* **1.** immobile /ɪˈməʊəbəl *US:* ɪˈməʊəbl/ **2.** (без руху, у стані спокою) motionless /ˈməʊfnlɪs/

несамохіть *присл.* **1.** (мимовільно) unintentionally /ˌʌnɪnˈtenʃnəli/ **2.** (проти волі) against one's will /əˈɡenst .. wɪl/

несвоєчасний *прикм.* (недо-речний не до речі) untimely /ʌnˈtaɪmlɪ/; inopportune /ɪnˈɒpətjuːn *US:* ɪnˈɒpətʉːn/

нескладний *прикм.* not complicated /nɒt ˈkɒmplɪkeɪtɪd/; simple /ˈsɪmpl/: нескладна робота simple work

неслухняний *прикм.* **1.** disobedient /ˌdɪsəˈbiːdiənt/ **2.** (про дитину) naughty /ˈnɔːti/

неслухняність *ж.* disobedience /ˌdɪsəˈbiːdiəns/

несподіван|ий *прикм.* unexpected /ˌʌnɪkˈspektɪd/: ~і результати

unexpected results; surprising /səˈpraɪzɪŋ/

несподіванк|а *ж.* suddenness /ˈsʌdnɪs/; surprise /səˈpraɪz/: це було великою ~ою it was a great surprise

неспокій *ч.* worry /ˈwʌrɪ/; anxiety /æŋˈzaɪəti/; trouble /ˈtrʌbl/

неспокійний *прикм.* restless /ˈrestlɪs/; anxious /æŋkʃəs/

несправедлив|ий *прикм.* unjust /ˌʌnˈdʒʌst/; unfair /ˌʌnˈfeə/: ~е ставлення до чогось unfair attitude to smth

несправедливість *ж.* injustice /ɪnˈdʒʌstɪs/; unfairness /ˌʌnˈfeənɪs/

несприятлив|ий *прикм.* **1.** unfavourable (*амер.* unfavorable) /ˌʌnˈfeɪvərəbl/: ~а ситуація unfavo(u)rable situation **2.** (невигідний) disadvantageous /ˌdɪsədˈvɑːntɪdʒəs *US:* ˌdɪsədˈvæntɪdʒəs/ **3.** (шкідливий) adverse /ˈædvɜːs/

вчитися в ~их умовах study under disadvantages

неспростовн|ий *прикм.* **1.** (незаперечний) incontrovertible /ɪnˌkɒntrəˈvɜːtəbl/: ~і дані incontrovertible evidence (*sing.*); irrefutable /ˌɪrɪˈfjuːtəbl/ **2.** (про науковий факт) infallible /ɪnˈfæləbl/; undisprovable /ˌʌndɪsˈpruːvəbl/

неспростовність *ж.* **1.** irrefutability /ɪrɪˈfjuːtəˈbɪləti/ **2.** (незаперечність) incontrovertibility /ɪnˌkɒntrəˈvɜːtəblɪs/

нестабільний *прикм.* **1.** unstable /ˌʌnˈsteɪbl/: емоційно ~ emotionally unstable; nonstable /ˌnɒnˈsteɪbl/ **2.** (неусталений) unsteady /ˌʌnˈstedɪ/

нестабільність *ж.* instability /,ɪnstə'biləti/; unstableness /,ʌn'steɪblnɪs/; lack of stability /læk əv stə'biləti/

нестандартний *прикм.* 1. non-standard /,nɒn'stændəd/; off-standard /ɒf'stændəd/ *US*: ɔ:f'stændəd/

2. (за розміром) offsize /'ɒf,saɪz/ *US*: 'ɔ:f,saɪz/ 3. (нетиповий) atypical /ə'tɪpɪkl/ 4. (аномальний) abnormal /æb'nɔ:ml/

нестача *ж.* deficiency /dɪ'fɪʃnsɪ/; lack /læk/: через ~у чогось for [by, from] lack of smth; shortage /'ʃɔ:tɪdʒ/: ~а вчителів teacher shortage; *див. тж брак*

нести *дієсл.* 1. (переміщати на собі) carry /'kæri/ 2. (виконувати) perform /pə'fɔ:m/: ~ обов'язки тільки виконувати когось perform the duties of smb; bear /beə/: ~ відповідальність bear the responsibility

~ покарання pay a penalty; suffer punishment

нестійкий *прикм.* 1. unsteady /,ʌn'stedɪ/; instable /ɪn'steɪbl/: емоційно ~і діти emotionally instable children 2. (мінливий) fluctuating /,flʌktʃu'eɪtɪŋ/: ~і інтереси fluctuating interests

несумісний *прикм.* incompatible /,ɪnkəm'pætəbl/: ця точка зору є ~ою з точкою зору, викладеною в даній статті this point of view is incompatible with the one developed in this paper

несумісність *ж.* incompatibility /,ɪnkəm'pætə'biləti/: ~ характерів *псих.* incompatibility of temper

несумлінний *прикм.* careless

/'keəlɪs/: ~а робота careless work; unconscientious /,ʌnkənʃi'entʃəs/: ~е ставлення до обов'язків unconscientious attitude towards one's duties

несумлінність *ж.* carelessness /'keəlɪsnɪs/: ~ виконання роботи carelessness in work

несуттєвий *прикм.* 1. (що не стосується суті) inessential /ɪnɪ'senʃl/: нехтувати ~ми подробицями omit inessential details 2. (неважливий) unimportant /,ʌnɪm'pɔ:tnt/ 3. (нехтовний) negligible /'neglɪdʒəbl/: ignorable /'ɪgnərəbl/

несхвалення *с.* disapproval /,dɪsə'pru:vəl/: викликати ~ arouse the disapproval; висловити ~ express one's disapproval; disapprobation /,dɪsəprə'beɪʃn/

несхожий *прикм.* 1. unlike /,ʌnlaɪk/; dissimilar /dɪ'sɪmɪlə/: nonsimilar /,nɒn'sɪmɪlə/ 2. (відмінний) different /'dɪfrənt/

нетактовний *прикм.* tactless /'tæktlɪs/: ~вчинок tactless act [action]

нетерпимість *ж.* intolerance /,ɪn'tɒlərəns/

нетерплячість *ж.* impatience /ɪm'peɪʃns/

нетиповий *прикм.* 1. atypical /ə'tɪpɪkl/: ~а форма зайнятості atypical labour (*амер.* labor)

2. (нестандартний) off-standard /ɒf'stændəd/ *US*: 'ɔ:f'stændəd/

3. (нехарактерний) uncharacteristic /ʌn,kærəktə'rɪstɪk/

неточний *прикм.* 1. inexact /,ɪnɪg'zækt/: ~е означення inexact

definition; inaccurate /ɪn'ækjərət/: ~е вживання слів inaccurate choice of words; non-exact /,nɒnɪg'zækt/
2. (із помилками) incorrect /ɪnkə'rekt/
3. (приблизний, грубий – про оцінку, результат) crude /kru:d/ **4.** (чорновий) rough /rʌf/ **5.** (непунктуальний) nonpunctual /,nɒn'pʌŋktʃʊəl/; unpunctual /,ʌn'pʌŋktʃʊəl/

неточн|ість ж. **1.** (низька точність вимірювань, обчислень тощо; наявність похибки) inexactness /,ɪnɪg'zæktnɪs/; inaccuracy /ɪn'ækjʊərəsɪ/: ~ості в перекладі inaccuracies in translation; ~ість виразу/означення inaccuracy of an expression/a definition; error /'erə/ **3.** (відхилення від заданого розміру) discrepancy /dɪ'skrepənsɪ/ **4.** мат. (грубість оцінки) roughness /'rʌfnɪs/; crudeness /'kru:dnɪs/ **5.** (непунктуальність) unpunctuality /ʌn'pʌŋktʃʊ'ælətɪ/; unpunctualness /,ʌn'pʌŋktʃʊ'ælnɪs/

неточно присл. **1.** inexactly /,ɪnɪg'zæktli/; inaccurately /ɪn'ækjərətli/ **2.** (наближено, приблизно) approximately /ə'prɒksɪmɪtli/ **3.** (грубо) roughly /'rʌfli/

нетрадиційний прикм. nonconventional /,nɒnkən'venʃənəl/: ~ підхід nonconventional approach

нетривалий прикм. **1.** nondurable /,nɒn'dʒʊərəbl US: ,nɒn'dʊərəbl/; undurable /,ʌn'dʒʊərəbl US: ,ʌn'dʊərəbl/; unlasting /,ʌn'la:stɪŋ US: ,ʌn'læstɪŋ/ **2.** (короткочасний) short-time /'ʃɔ:t,tɑɪm/; brief /bri:f/

3. (коротковічний) short-lived /'ʃɔ:t,lɪvd/

неудосконалений див. **недосконалений**

неуважний прикм. inattentive /,ɪnə'tentɪv/: ~ учень inattentive pupil

неуважн|ість ж. **1.** inattention /,ɪnə'tenʃn/; absence /'æbsns/ **2.** (недбалість) carelessness /'keəlɪsnɪs/: з ~ості through carelessness

неуважно присл. inattentively /,ɪnə'tentɪvli/

неузгіднений, неузгоджений прикм. **1.** (нескоординований) uncoordinated (with, to) /,ʌnkəʊ'ɔ:dənɪtɪd/; discordant /dɪ'skɔ:dənt/; lacking coordination /'lækɪŋ kəʊ'ɔ:dɪ'neɪʃn/ **2.** (нескорельований) uncorrelated /,ʌn'kɒrəleɪtɪd US: ,ʌn'kɔ:rəleɪtɪd/ **3.** (непогоджений) unagreed /,ʌnə'grɪ:d/

неузгідненість, неузгодженість ж. **1.** discord(ance) /dɪ'skɔ:d(əns)/; lack of coordination /læk əv kəʊ'ɔ:dɪ'neɪʃn/: ~ість у роботі lack of coordination in work **2.** (нескоординованість) noncoordination /,nɒnkəʊ'ɔ:dɪ'neɪʃn/; incoordination /ɪnkəʊ'ɔ:dɪ'neɪʃn/ **3.** (незбіг) mismatch /mɪs'mætʃ/; lack of fit /læk əv fɪt/

неупереджений прикм. **1.** (про оцінку чи оцінювача) unbiased /,ʌn'baɪəst/ **2.** (про думку тощо) open-minded /'əʊpən'maɪndɪd/ **3.** (безсторонній, справедливий) impartial /ɪm'pɑ:ʃl/

неупередженість ж. impartiality /ɪm'pɑ:ʃɪ'ælətɪ/

неформальний прикм. **1.** nonformal /,nɒn'fɔ:ml/: ~а освіта

non-formal education **2.** (*неофіційний, неслужбовий*) informal /,ɪn'fɔ:ml/; inofficial /,ɪnə'fɪʃl/

~а **організація** non-registered organization

нефункційний *прикм.* non-functional /,nɒn'fʌŋkʃənəl/; unfunctional /,ʌn'fʌŋkʃənəl/

нехай *част.* let /let/: ~ дано [задано] *щось* let there be given *smth*; ~ він зробить це сам let him do it himself; suppose /sə'pəʊz/: ~ ми маємо... suppose (we have)...; suppose we are given

нехтування *с.* neglect /nɪ'glekt/

нехтува|ти *дієсл.* **1.** neglect /nɪ'glekt/: у школі він ~в заняттями he would neglect his studies when he was at school **2.** (*не враховувати, не брати до уваги*) disregard /,dɪsrɪ'gɑ:d/: ~ти інструкціями disregard instructions **3.** (*ігнорувати*) ignore /ɪg'nɔ:/: ~ти порадою ignore advice

нечесний *прикм.* **1.** dishonest /dɪs'ɒnɪst/: dishonourable /dɪs'ɒnərəbl/ **2.** (*про засоби, гру тощо*) unfair /,ʌn'feə/

нечесність *ж.* dishonesty /dɪs'ɒnɪstɪ/

нечинний *прикм.* invalid /ɪn'velɪd/

нечинність *ж.* invalidity /,ɪnvə'lɪdətɪ/

нечітк|ий *прикм.* **1.** (*невизначний*) indistinct /,ɪn'dɪstɪŋkt/: ~а вимова indistinct pronunciation **2.** (*нерозбірливий – про напис, почерк*) illegible /ɪ'ledʒəbl/ **3.** (*про зображення, особл. оптичне*) indistinct /,ɪn'dɪstɪŋkt/

4. (*нерізкий*) unsharp /,ʌn'ʃɑ:p/

5. (*неясний*) unclear /,ʌn'kleə/: ~е запитання unclear question; ~е формулювання думки unclear wording [formulation] of an idea

нечіткість *ж.* lack of precision /læk əv pri'sɪzn/; obscurity /əb'skjʊərɪtɪ/

нечітко *присл.* illegibly /ɪ'ledʒəblɪ/; vaguely /'veɪgəli/; indistinctly /,ɪn'dɪstɪŋtli/

нечутливий *прикм.* **1.** insensitive /ɪn'sensətɪv/ **2.** (*несприймає*) insusceptible

/,ɪnsə'septəbl/; nonsusceptible /,nɒnsə'septəbl/ **3.** (*який не реагує на щось*) irresponsive /,ɪrɪ'spɒnsɪv/; nonresponsive /,nɒnrɪ'spɒnsɪv/

нешкідливий *прикм.* **1.** harmless /'hɑ:mlɪs/ **2.** (*для докілья*) soft /'sɒft US: sɔ:ft/ **3.** (*безпечний*) safe /seɪf/ **4.** (*для здоров'я*) noninjurious /,nɒnɪn'dʒʊəriəs/

неявний *прикм.* **1.** (*невисловлений прямо*) implicit /ɪm'plɪsɪt/: tacit /'tæsɪt/

2. (*неочевидний*) unclear /,ʌn'kleə/: nonevident /,nɒn'eɪdənt/

неявно *присл.* implicitly /ɪm'plɪsɪtli/; tacitly /'tæsɪtli/

неясн|ий *прикм.* **1.** (*непрозорий*) unclear /,ʌn'kleə/: unclucid /,ʌn'lu:sɪd/

2. (*нечіткий, якого погано видно*) indistinct /,ɪn'dɪstɪŋkt/: hazy /'heɪzɪ/: ~е уявлення hazy idea

3. (*незрозумілий*) obscure /əb'skjʊə/: unclear /,ʌn'kleə/: зміст промови був ~им the point of the talk was unclear

4. (*про думку, питання*) nebulous /'nebjʊləs/: opaque /əʊ'peɪk/: vague /veɪg/: ~а думка vague idea

неясність *ж.* **1.** (*незрозумілість*) unclearness /ˌnɪˈkɪənsɪs/ **2.** (*думки тощо*) vagueness /veɪɡnɪs/

нижній *прикм.* lower /'ləʊə/: ~ поріг lower threshold

нижчий *прикм.* **1.** lower /'ləʊə/ **2.** (*початковий*) primary /'praɪməɪ US: 'praɪməɪ/ **3.** (*найпростіший*) the lowest /ðə 'ləʊəst/ **4.** (*рангом*) junior /'dʒu:nɪə/; inferior /ɪn'fɪəriə/

низ *ч.* **1.** (*нижня частина*) lower part /'ləʊə ɹɑ:t/; bottom half /'bɒtəm ha:f (US: hæf)/ **2.** (*сторінки друкованого тексту*) bottom /'bɒtəm/

низка *ж.* series /'sɪəri:z/: ~ причин series of causes

низький *прикм.* **1.** low /ləʊ/: ~ий рівень знань low level of knowledge **2.** (*який не досяг певної норми*) poor /pʊə/: ~а відвідуваність/дисципліна/успішність poor attendance/discipline/progress/; ~а якість роботи poor quality of work

ніби, нібито *спол., част.* as if /əz ɪf/; like /laɪk/ allegedly /ə'ledʒədli/: ~ важкий allegedly difficult

нігілізм *ч.* nihilism /'naɪlɪzəm/

ніж *спол.* than /ðæn/: він краще висловлює свою думку усно, ~ письмово he expresses himself better in speech than in writing; п'ятий урок важчий, ~ другий the fifth lesson is more difficult than the second

ніколи *присл.* never /'nevə/: ~ до/після цього never before/after; краще пізно, ніж ~ better late than never; ~ не пізно виправитися it is never too

late to mend; я ~ раніше не думав про це I never thought of that before

німий *ч.* dumb /'dʌm/

німота *ж.* dumbness /'dʌmnɪs/; muteness /'mju:tnɪs/

ніхто *займ.* nobody /'nəʊbədi/: ~ не знає nobody knows; no one /nəʊ wʌn/; none /nʌn/: ~ крім нього none but he

нічого *присл.* nothing /'nʌθɪŋ/: він не розповів нам ~ нового he told us nothing new; ми ~ про це не знали we knew nothing about it; не мати ~ спільного з чимось have nothing to do with smth; у цьому немає ~ важкого/дивного/цікавого there is nothing difficult/strange /interesting about it

ніша *ж.* у різн. знач. niche /nɪʃ/: екологічна ~а environmental niche; займати ~у occupy a niche

ніщо *займ.* nothing /'nʌθɪŋ/: ~ інше як nothing less than; nothing but; це ~ порівняно з чимось it is nothing to smth

ніяк *присл.* by no means /baɪ nəʊ mi:nz/; it is impossible /ɪt ɪz ɪm'pɒsəbl/: його ~ не можна переконати it is impossible to persuade him

ніякий *прикм.* **1.** no /nəʊ/: не мати ~ого уявлення про щось have no idea of smth; not any /nɒt eni/; none /nʌn/ **2.** (*жоден із двох*) neither /'naɪðə US: 'ni:ðə/

новатор *ч.* innovator /'ɪnəveɪtə/

новаторство *с.* innovations /,ɪnə'veɪʃnɪz/

новачок *ч.* **1.** (*початківець*) beginner /bɪ'ɡɪnə/; novice /'nɒvɪs/

це завдання є складним для ~ка it is a dangerous task for a novice **2.** (*про школярів*) new arrival /nju: (US: nu) ə'raɪvl/: до школи прийшло кілька ~ків there were several new arrivals at school

нов|ий *прикм.* **1.** new /nju: US: nu:/: ~а планета new planet; вводити ~і вирази/слова introduce new expressions/words; якісно ~ий qualitatively new; fresh /freʃ/: ~ий розділ (*книги*) a fresh chapter **2.** (*сучасний*) modern /'mɒdn/: ~а історія (*навчальний предмет*) modern history

новина *ж.* news /nju:z US: nu:z/: це не ~ that is no news; цікава ~ an interesting news

новітн|ий *прикм.* **1.** new /nju: US: nu:/ **2.** (*найостанніший*) latest /'leɪtɪst/: ~і наукові досягнення latest scientific achievements [developments]; книжка містить ~і дані book incorporates the latest information **3.** (*недавній, останній*) recent /'ri:snt/: ~я історія (*навчальний предмет*) recent history

нововведення *с.* innovation /,ɪnə'veɪʃn/: навчальне ~ instructional innovation

номенклатура *ж.* (*сукупність офіційно введених документів, по-значень*) nomenclature /nə'menklətʃə US: 'nəʊmənkleɪtʃə/

номер *ч.* **1.** (*порядкове число*) number /'nʌmbeɪ/: порядковий ~ sequence [serial] number; телефонний ~ telephone number **2.** (*ярлик, знак*) check /tʃek/ **3.** (*газети, часопису*)

issue /'ɪʃu:/; number /'nʌmbeɪ/

значитися [числитися] за ~ом... be itemized under No ...

ноосфера *ж.* noosphere /'nəʊəsfiə/

норм|а *ж.* **1.** norm /nɔ:m/: відхилення від ~и deviation [departure] from the norm; вікова/санітарно-гігієнічна ~а age/sanitary and hygiene norm; normal value /'nɔ:ml 'vælju:/; standard /'stændəd/: моральні ~и moral standards; ~и поведінки standards of behaviour (*амер.* behavior); санітарно-гігієнічна ~а sanitary-hygienic standard; у межах ~и up to the standard; не узгоджуватися з прийнятими ~ами fall short of accepted standards **2.** (*установлена міра, кількість*) quota /'kwɒtə/: місячна ~а monthly quota; rate /reɪt/: середня ~а average rate **3.** (*вид технічної документації*) specifications /,spesɪfɪ'keɪʃnz/

нормальн|ий *прикм.* normal /'nɔ:ml/: ~ий розвиток дитини normal development of the child; за ~их умов under normal conditions

норматив *ч.* norm /nɔ:m/; standard /'stændəd/

нормативн|ий *прикм.* normative /'nɔ:mətɪv/: ~і документи normative documents; standard /'stændəd/: ~а вимова standard pronunciation; ~і вимоги standard requirements

носій *ч.* **1.** medium /'mi:diəm/; carrier /'kæriə:/; storage medium /'stɔ:riɪdʒ 'mi:diəm/; porter /'pɔ:tə/ **2.** (*ідей тощо*) bearer /'beərə/ **3.** (*інфекції*) carrier

на паперовому та електронному носіях in hard copy and electronic format

ностальгія *ж.* nostalgia
/nɒ'stældʒə/

нота *ж.* note /nəʊt/

нотатки *мн.* notes /'nəʊts/: ~ на берегах marginal notes; робити ~ на берегах make notes in the margins

нотаці|я *ж.* **1.** (*система умовних письмових позначень*) notation /nəʊ'teɪʃn/: скорочена ~я contracted notation **2.** (*настанова*) lecture /'lektʃə/: читати комусь ~ю read one a lecture; reprimand /'reprɪmɑ:nd *US*: 'reprɪmænd/

ноутбук *ч.* (*портативний комп'ютер*) notebook /'nəʊtbʊk/

ноу-хау, ноу-гау *с.* know-how /'nəʊhaʊ/: використовувати ~ use know-how

нуль *ч.* **1.** zero /'zɪərəʊ/: прирівнювати до нуля set to zero; null /nʌl/; naught /nɔ:t/; nought /nɔ:t/ **2.** (*при кодуванні, шифруванні*) cipher /'saɪfəʃ/; cypher /'saɪfəʃ/

нульовий *прикм.* zero /'zɪərəʊ/: ~ приріст населення zero population growth

нумерація *ж.* numbering /'nʌmbərɪŋ/

~ сторінок pagination

нумерувати *дієсл.* number /'nʌmbəʃ/: ~ сторінки книжки number the pages of the book

нюанс *ч.* **1.** nuance /'nju:ɑ:ns *US*: 'nu:ɑ:ns/: культурний ~ cultural nuance **2.** (*незначна відмінність*) shade /ʃeɪd/: тонкі ~и значення слова

delicate shades of meaning in words

обговорення *с.* **1.** discussion /di'skʌʃn/: жваве/коротке/плідне ~ lively [spirited]/brief/fruitful discussion; влаштовувати широке ~ *чогось* hold a wide discussion of *smth*; виносити [ставити] *щось* на ~ submit *smth* for discussion; bring *smth* on discussion; запропонувати *щось* на ~ bring *smth* up for discussion; предмет ~ subject for discussion; припинити ~ close a discussion; debate /di'beɪt/: предмет [тема] для ~ a subject for debate; talking /'tɔ:kɪŋ/ **2.** (розгляд) consideration /kən'sɪdə'reɪʃn/: належне/ретельне ~ due/careful consi-deration

відкрите [публічне] ~ agitation; **піддавати серйозному обговоренню** agitate

обговорюван|ий особлива форма дієслова *дієприкм.* *прикм.* **1.** under discussion /'ʌndə' di'skʌʃn/ **2.** (*про*

наукові проблеми) at issue /ət 'ɪʃuː/:
~а проблема the problem at issue

обговорюва|ти дієсл. 1. discuss *smth* /dɪ'skʌs/: ~ти книжку discuss a book; ми можемо обговорити це пізніше we can discuss that later; ми обговорили цю проблему, щоб з'ясувати спірні питання we have discussed the problem with a view to elucidating controversial issues; обговорити у загальних рисах discuss in broad terms; проблема, яку ми маємо намір ~ти, виникає з ... the problem we are about to discuss originates from ...; у статті обговорюється ... the paper discusses ...; dispute /dɪ'spjuːt/: ~ти питання dispute a question; talk over /tɔːk 'əʊvə/: ми це вже обговорили we have already talked it over 2. (розглядати) consider /kən'sɪdə/: ~ти широке коло питань consider a wide range of questions

~тися be on the floor [agenda]; be under discussion

обґрунтован|ий прикм. substantiated /səb'stænjɪeɪtɪd/: valid /'vælɪd/: ~а критика valid criticism; founded /'faʊndɪd/: його висновки ~і дуже поверхневим знанням предмета his conclusion is founded upon very superficial knowledge; well-grounded /wel 'graʊndɪd/: ~і критерії оцінок well-grounded criteria of grading; ~і побоювання well-grounded fears; justified /'dʒʌstɪfaɪd/

обґрунтованість ж. 1. validity /və'ɪdæti/: ~ вимог validity of claims; ~ висновку validity of a conclusion 2. (законність) justifiability /,dʒʌstɪfɪə'bɪləti/

обґрунтову|вати дієсл. 1. base /beɪs/: ~вати свою аргументацію чимось base case on *smth* 2. (підводити основу) ground /graʊnd/: ~вати свої доводи досвідом ground one's arguments of experience 3. (виправдовувати) justify /'dʒʌstɪfaɪ/: мета ~є засоби end justifies means 4. (наводити переконливі аргументи) reason /riːzn/: ви повинні обґрунтувати свою позицію you must reason your case; substantiate /səb'stænjɪeɪt/: ~вати тезу substantiate the thesis 5. (підтверджувати правильність) validate /'vælɪdeɪt/: наочно ~вати висновок validate a conclusion by demonstration

обґрунтування с. 1. (дія) grounding /'graʊndɪŋ/ 2. (теорії) substantiation /səb'stænjɪeɪʃn/: наукове ~ scientific substantiation 3. (виправдання) justification /,dʒʌstɪfɪ'keɪʃn/: експериментальне/математичне/теоретичне ~ experimental/mathematical /theoretical justification 4. (мотивування) motivation /məʊtɪ'veɪʃn/

техніко-економічне ~ feasibility study; technical and economic study

обдарован|ий прикм. gifted /'gɪftɪd/: ~а дитина gifted child; talented /'tæləntɪd/: accomplished /ə'kʌmplɪʃt US: ə'kɒmplɪʃt/

обдарованість ж. gifts /gɪfts/: endowments /ɪn'daʊmənts/: abilities /ə'bɪlətɪz/

обдуман|ий прикм. deliberate /dɪ'lɪbərət/: ~е рішення deliberate decision; considered /kən'sɪdəred/: well-considered /wel kən'sɪdəred/: ~а відповідь well-considered [deliberate]

answer; carefully thought out /'keəfəli θə:t aʊt/

обдумування *c.* thinking out /'θɪŋkɪŋ aʊt/: ~ відповіді thinking out *one's* answer

обдум|увати *дієсл.* 1. think* over [out] /θɪŋk 'əʊvə/ [aʊt]/: ~айте це (питання) і приходьте до мене ще раз think it over and then come to me again; ~увати відповідь (на *испиті*) think out *one's* answer 2. (обмірковувати) cogitate /'kɒdʒɪteɪt/: contemplate /'kɒntempleɪt/: я~аю вашу пропозицію I will contemplate your proposal; ponder /'pɒndə/

обережний *прикм.* 1. careful /'keəfl/: cautious /'kɔ:ʃəs/ 2. (обачний, обміркований) circumspect /'sɜ:kəmspekt/ 3. (стриманий) guarded /'gɑ:dɪd/

обережність *ж.* 1. discretion /dɪ'skreʃn/: care /keə/: carefulness /'keəflnɪs/: caution /'kɔ:ʃn/ 2. (стриманість) guardedness /'gɑ:dɪdnɪs/: wariness /'weərɪnɪs/

оберігати *дієсл.* 1. (від) guard (from, against) /gɑ:d (frəm, ə'genst)/ 2. (захистити) protect (from, against) /prə'tekt (frəm, ə'genst)/: shield (from, against) /ʃi:ld (frəm, ə'genst)/

обернен|ий *прикм.* (зворотний) inverted /ɪn'vɜ:tid/: converse /'kɒnvɜ:s/: ~а теорема converse of theorem; ~е (твердження) є неправильним the converse is false

оберено *присл.* inversely /ɪn'vɜ:slɪ/: змінюватися ~ пропорційно чомусь vary inversely as *smth*

об'єднан|ий *прикм.* 1. united /ju:'naɪtɪd/: ~і зусилля united efforts;

amalgamated /ə'mælgəmeɪtɪd/: incorporate /ɪn'kɔ:pəreɪt/ 2. (зведений, консолідований) consolidated /kən'sɒlɪ'deɪtɪd/ 3. (спільний) joint /dʒɔɪnt/

об'єднання *c.* 1. (асоціація) association /ə'səʊsɪ'eɪʃn/ 2. (союз, унія) union /'ju:nɪən/ 3. (товариство) society /sə'saɪətɪ/ 4. (організацій, товариств) federation /,fedə'reɪʃn/ 5. (корпорація) corporation /,kɔ:pə'reɪʃn/: *див. тж спілка*

об'єднування, об'єднання *c.* 1. (дія) unification /,ju:nɪfɪ'keɪʃn/: combining /kəm'baɪnɪŋ/: ~ загальної освіти з професійною підготовкою combining of academic education with hands-off training for real jobs 2. (приєднання, злиття) incorporation /ɪn,kɔ:pə'reɪʃn/ 3. (інтеграція) integration /,ɪntɪ'greɪʃn/ 4. (консолідація) consolidation /kən'sɒlɪ'deɪʃn/: uniting /ju:'naɪtɪŋ/: ~ зусиль держави та суспільства в розв'язанні проблем освіти uniting efforts of the state and society in solving educational problems 5. (поглинення) take-over /teɪk'əʊvə/ 6. (концентрація, зосередження зусиль) concentration /,kɒnsn'treɪʃn/

об'єднувати *дієсл.* 1. unite /ju:'naɪt/: тенденція ~ крайності tendency to unite extremes; consolidate /kən'sɒlɪdeɪt/ 2. (поєднувати) combine /kəm'baɪn/: ~ групи для певних курсів/лекцій combine groups for certain courses/lectures; ~ зусилля для чогось combine efforts for *smth* ~ в єдине ціле integrate

об'єднуватися *дієсл.* 1. become* united /bɪ'kɒm ju:'naɪtɪd/: be*

consolidated /bi: kən,sɒlɪ'deɪtɪd/
2. (про заклади тощо) be* amalgamated /bi: ə'mælgəmeɪtɪd/; be* incorporated /bi: ɪn'kɔ:pəreɪtɪd/; take*-over /'teɪk'əʊvə/

об'єкт ч. (предмет) entity /'entəti/: ~ моделювання/регулювання modeled/controlled entity; object /'ɒbdʒɪkt/: абстрактний ~ abstract (object); зображуваний ~ imaging object; ~ вивчення object of study; ~ мережі/моделювання network/simulation object

об'єктивізм ч. objectivism /əb'dʒektɪvɪzəm/

об'єктивний прикм. **1.** objective /əb'dʒektɪv/: ~е сприйняття псих. objective perception; ~е судження objective judgement; ~і дані objective evidence **2.** (неупереджений) unbiased /,ʌn'baɪəst/; impartial /ɪm'pɑ:ʃl/: ~а оцінка impartial [unbiased] estimate

об'єктивність ж. objectivity /,ɒbdʒek'tɪvəti/: з усією ~істю in all objectivity; impartiality /,ɪm'pɑ:ʃɪ'æləti/

обирати дієсл. **1.** choose /tʃu:z/: він обрав своїм фахом іноземні мови he has chosen foreign languages as his speciality **2.** (голосуванням) elect /ɪ'lekt/: його було обрано дійсним членом Академії наук he was elected Member of the Academy of Sciences

не бути обраним lose the election

обізнаний прикм. **1.** enlightened /ɪn'laɪtənd/: добре ~ у цьому питанні thoroughly enlightened on the subject; (well-)informed /(wel)ɪn'fɔ:md/; cognizant (про щось – of) /'kɒgnɪzənt (əv)/ **2.** (у певній галузі) experienced (in) /ɪk'spɪərɪənst (ɪn)/

обіцянка ж. promise /'prɒmɪs/: виконати ~у accomplish a promise; дотриматися ~и keep one's promise; порушувати ~у fail to keep one's promise; word /wɜ:d/

обіцяти дієсл. promise /'prɒmɪs/: не кваптеся ~, а кваптеся виконувати be slow to promise and quick to perform як на мене, щось подібне вже було...

обладнання с. **1.** (сукупність пристроїв, спорядження тощо) equipment /ɪ'kwɪpmənt/: додаткове/лабораторне/навчальне ~ ancillary/laboratory/teaching [instructional] equipment; facility /fə'sɪləti/

2. (приладдя) gear /gɪə/: outfit /'aʊtfɪt/ допоміжне ~ ancillaries; auxiliaries **обладнувати** дієсл. equip /ɪ'kwɪp/: fit* out /fɪt aʊt/

область ж. **1.** region /'ri:dʒən/: area /'eəə/: **2.** (адміністративна одиниця) region /'ri:dʒən/

облік ч. **1.** (встановлення кількості) accounting /ə'kaʊntɪŋ/: calculation /,kælkjʊ'leɪʃn/ **2.** (реєстрація) registration /,redʒɪ'streɪʃn/: record /'rekɔ:d US: 'rekɔrd/: вести ~ успішності учнів/студентів keep a record of pupil's/student's progress

обмежений прикм. **1.** (зв'язаний обмеженнями) limited /'lɪmɪtɪd/: ~ий запас знань limited knowledge; ~і здібності limited abilities; ми були ~і в часі we were limited for time; усі виступи було ~о десятьма хвилинами all speeches were limited to ten minutes **2.** (вужький, тісний) confined /kən'faɪnd/

що може бути ~им limitable

обмеження *с.* **1.** (*умова*) restriction /rɪ'strɪktʃn/: без ~ without restriction; вводити/знімати ~ impose [place]/lift restriction(s) [restraint]; limitation /,lɪmɪ'teɪʃn/ **2.** (*застереження*) qualification /,kwɒlɪfɪ'keɪʃn/

без ~ **загальності** without loss of generality

обмежений *прикм.* boundary /'baʊndrɪ/; constraint /kən'streɪnt/: ~ (робочий) простір constraint environment; limiting /'lɪmɪtɪŋ/

обмежувальний *прикм.* limitary /'lɪmɪ'təri/; limitative /,lɪmɪ'teɪtɪv/; limiting /'lɪmɪtɪŋ/; restrictive /rɪ'strɪktɪv/: ~і заходи restrictive measures; bounding /'baʊndɪŋ/

обмежування *с.* limitation /,lɪmɪ'teɪʃn/; restricting /rɪ'strɪktɪŋ/; setting bounds [limits] /'setɪŋ 'baʊndz ['lɪmɪts]/

обмежувати *дієсл.* **1.** limit /'lɪmɪt/; set* a limit on *smth* /set ə 'lɪmɪt / **2.** (*встановлювати межі*) bound /'baʊnd/ **3.** (*утримувати у встановлених межах*) restrict /rɪ'strɪkt/; restrain /rɪ'streɪn/ **4.** (*утримувати у вузьких межах*) confine /kən'faɪn/: тому ми обмежимо наш опис виключно якісним обговоренням *чогось* we will, therefore, confine our account to a purely qualitative discussion of *smth*

обмежуватися *дієсл.* **1.** (*задовольнятися чимось*) limit (to) /'lɪmɪt (tə)/: майже всі попередні роботи з *чогось* ~лися дослідженням X nearly all previous studies on *smth* have been limited to investigations of X; confine *oneself* (to) /kən'faɪn (tə)/: ~тися

загальними словами confine *oneself* to vague generalities; учитель обмежився кількома зауваженнями the teacher confined himself to a few remarks; restrict *oneself* (to) /rɪ'strɪkt (tə)/ **2.** (*не виходити за межі чогось*) amount to nothing more than /ə'maʊnt tə 'nʌθɪŋ mɔ:ɾ dæŋ/

ми повинні обмежитися чимось we cannot go beyond *smth*

обмін *ч.* **1.** exchange /ɪk'stʃeɪndʒ/: ~ педагогічним досвідом exchange [sharing] of teaching experience; ~ студентами/чителями student/teacher exchange; вчитися за програмою культурного ~у це теж взаємний study on a cultural exchange basis **2.** (*взаємний*) interchange /,ɪntə'tʃeɪndʒ/: електронний ~ даними electronic data interchange **3.** (*документів*) renewal /rɪ'nju:əl US: rɪ'nu:əl/

~ **думками** intercommunication; exchange of views [opinions]; ~ **речовин** metabolism; **порушення** ~у **речовин** metabolism disorder

обмінюватися *дієсл.* exchange /ɪk'stʃeɪndʒ/: обмінятися досвідом/думками/поглядами exchange experience/opinions/looks

обмінятися враженнями compare notes

обміркований *прикм.* considered /kən'sɪdərəd/; deliberated /dɪ'libəreɪtɪd/

обмірк|овувати *дієсл.* contemplate /'kɒntempleɪt/: ~увати питання [проблему] contemplate a problem; ~увати *чиюсь* пропозицію contemplate *smb's* proposal; ponder /'pɒndəɾ/; deliberate /dɪ'libəreɪt/;

think* *smth* over /θɪŋk .. 'əʊvə/

обов'язковий *прикм.* **1.** (про правило, умову) binding /'baɪndɪŋ/: визнавати дійсними ~и має *acceptas valid and binding*; mandatory /'mændətɹi US: 'mændətɔ:ri/: ~і положення mandatory provisions **2.** (для всіх – про виконання, навчання) compulsory /kəm'pʌlsəri/: ~а освіта compulsory education; ~е відвідування лекцій compulsory attendance at lectures; ~ий (навчальний) предмет compulsory subject; obligatory /ə'blɪgətɹi US: ə'blɪgətɔ:ri/: ~е завдання obligatory task; ~ий контроль obligatory checking **3.** (про людину, працівника) reliable /rɪ'laɪəbl/

обов'язково *присл.* **1.** without fail /wɪ'daʊt feɪl/: ~ виконувати завдання carry out an assignment without fail **2.** (у відповідь – неодмінно) certainly /'sɜ:tnli/; surely /'ʃʊəli/

не ~ not necessarily

обов'язок *ч.* duty /'dju:ti US: 'du:ti/: моральні ~ки the ties of moral duty; мій ~ок ученого/вчителя my duty as a teacher/scientist; повсякденні ~ки дітей children's daily duties; покласти на когось ~ки класного керівника impose upon *smth* the duty of form master; розподіляти ~ки assign duties; виконувати свій ~ок perform *one's* duty; свідомо ставитися до своїх ~ків be mindful of *one's* duties; ухилитися від своїх ~ків shrink *one's* duties; responsibility /rɪ'spɒnsə'bɪləti/: права та ~ки батьків rights and responsibilities of parents

образ *ч.* **1.** (зображення) image /'ɪmɪdʒ/: **2.** (вигляд)

form /fɔ:m/; appearance /ə'pɪərəns/; figure /'fɪgə US: 'fɪgjə/ літературний образ, ікона

уявний ~ imagination

образний *прикм.* **1.** figurative /'fɪgjərətɪv/: ~е мислення figurative thinking **2.** (яскравий, живий) picturesque /,pɪktʃə'resk/: ~а мова picturesque language

образотворчий *прикм.* imitative /'ɪmɪteɪtɪv/: виховання засобами ~ого мистецтва imitative art education; образотворче мистецтво у школі imitative arts in school

обраховувати *дієсл.* **1.** (підрахувати) count up /kaʊnt ʌp/: calculate /'kælkjuleɪt/ **2.** (оцінювати) estimate /'estɪmeɪt/: reckon up /'rekən ʌp/

обрахунок *ч.* (підрахунок) calculation /,kælkjʊ'leɪʃn/: computation /,kɒmpjʊ'teɪʃn/: account /ə'kaʊnt/: reckoning /'rekənɪŋ/

обробляння *с.* **1.** processing /prə'sesɪŋ/: ~ в реальному часі *елн., комп.* real-time processing; ~ даних/тексту data/word processing; ~ зображень image processing; picture processing **2.** (надавання потрібних властивостей) treatment /'tri:tment/

обробляти *дієсл.* **1.** process *smth* /prə'ses/ **2.** (надавати потрібних властивостей) treat /tri:t/

обсерваторія *ж.* observatory /əb'zɜ:vətɹi US: əb'zɜ:vətɔ:ri/

обслуговування *с.* service /'sɜ:vɪs/: ~ читачів (у бібліотеці) service to the readers

обслуговувати *дієсл.* **1.** (у різн. знач.) serve /sɜ:v/ **2.** (підтримувати

в робочому стані) service /'sɜ:vɪs/; maintain /meɪn'teɪn/; take* care of /teɪk keə' əv/; attend (to) /ə'tend (tə)/

обставин|а ж. circumstance /'sɜ:kəmstəns/: важкі/виняткові/ несприятливі/сприятливі ~и difficult/exceptional/adverse/favourable (амер. favorable) circumstance; за жодних ~ under no circumstances; за ~, що склалися in the present circumstances; за цих ~ in [under] the circumstances; через сімейні обставини owing to family circumstances; збіг ~ coincidence [concurrerence] of circumstances; з'ясувати всі ~и чогось learn [ascertain] all the circumstances of smth; ~и змінилися the circumstances are altered; condition(s) /kən'dɪʃn(z)/; situation /,sɪtʃu'eɪʃn/

непередбачена ~а contingency

обстеження с. 1. investigation /ɪn'vestɪ'geɪʃn/ 2. (огляд) survey /sə'veɪ/: вибіркове/попереднє ~ sampling/pilot survey; examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: пройти медичне ~ pass a medical examination 3. (уважне вивчення) inspection /ɪn'spekʃn/: ~ школи inspection of a school 4. (дослідження) exploration /,eksplə'reɪʃn/

обстежуваний прикм. investigated /ɪn'vestɪgeɪtɪd/

обстежувати дієсл. 1. investigate /ɪn'vestɪgeɪt/; inquire /ɪn'kwaɪə/: ~ матеріальний стан учня inquire into material circumstances of the pupil; inspect /ɪn'spekt/ 2. (досліджувати, оглядати) survey /sə'veɪ/

обстоювати дієсл. 1. defend /dɪ'fend/; stand* up for /stænd ʌp fə/: uphold /,ʌp'həʊld/ 2. (погляди тощо)

advocate /'æd,vəkət/ 3. (наполягати на своєму) insist (upon) /ɪn'sɪst (ə'pɒn)/

~ свої погляди maintain [uphold] one's opinion

обся|г ч. 1. (роботи, знань) amount /ə'maʊnt/: ~г інформації amount of information; extent /ɪk'stent/: ~г знань extent of knowledge; збільшити/зменшити ~г курсу enlarge/reduce the extent of the course; span /spæn/: ~г сприйняття псих. perceptual span; ~г уваги псих. span of attention

2. (розмір пам'яті тощо) size /saɪz/: ~г книги size of the book; capacity /kə'pæsəti/ 3. (межі) scope /'skəʊp/: в ~зі курсу/програми within the scope of the course/syllabus; визначити ~г знань із предмета determine the scope of knowledge in a subject; ~г уваги псих. scope of attention

у повному ~зі the fullest extent

обумовлен|ий дієприкм. прикм.

1. conditioned /kən'dɪʃnd/: stipulated /'stɪpjələɪtɪd/: ~о постачання в нинішньому році it is stipulated delivery shall be effected this year; prearranged /,pri:ə'reɪndʒd/ 2. (домовлений) conventional /kən'venʃənəl/ 3. (зумовлений) due (to) /dju: US: du: (tə)/ 4. (погоджений) agreed (upon) /ə'grɪ:d (ə'pɒn)/

обумовленість ж. condition /kən'dɪʃn/: stipulation /'stɪpjələɪʃn/

обумовлення с. 1. conditioning /kən'dɪʃənɪŋ/: stipulation /'stɪpjələɪʃn/ 2. (у документах) defeasance /dɪ'fi:zəns/

обумовлювати дієсл. 1. conditionate /kən'dɪʃəneɪt/ 2. (ставити

умови) stipulate /'stɪpjəleɪt/: ~
контрактом stipulate by the contract;
prearrange 3. (детермінувати)
determine /dɪ'tɜːmɪn/ 4. (викликати)
give* rise to smth /gɪv raɪz tə/

обурення с. indignation
/ˌɪndɪɡ'neɪʃn/

обходити дієсл. 1. (проходити
повз) pass /pɑːs US: pæs/ 2. (навколо
чогось; усіх по черзі) go* around /gəʊ
ə'raʊnd/; walk around /wɔːk ə'raʊnd/
3. (проходити стороною, обминати)
avoid /ə'vɔɪd/ 4. (іти обхідним шля-
хом) bypass /'baɪpɑːs US: 'baɪpæs/

обчислення с. 1. (аналі-
тичне) calculation /ˌkælkjə'leɪʃn/
2. (чисельне) computation
/ˌkɒmpjə'teɪʃn/ 3. (оцінювання)
evaluation /ɪˌvæljʊ'eɪʃn/ 4. мн.
(цифрові розрахунки) calculations
/ˌkælkjə'leɪʃnz/ 5. (процес або дія)
computing /kəm'pjʊːtɪŋ/; reckoning
/'rekənɪŋ/; див. ще **обчислювання**

обчислювальний прикм.

1. computational /ˌkɒmpjʊ'teɪʃnl/:
~ий алгоритм computational
algorithm; computing /kəm'pjʊːtɪŋ/:
~а техніка (збірн. ~і засоби)
computing machinery; computing
means 2. (про математичний
метод тж) computer-oriented
/kəm'pjʊːtər'ɔːrɪəntɪd/

обчислювання с. 1. (аналітичне)
calculation /'kælkjʊleɪʃn/ 2. (числове)
computing /kəm'pjʊːtɪŋ/; computation
/ˌkɒmpjə'teɪʃn/ 3. (оцінювання)
evaluation /ɪˌvæljʊ'eɪʃn/ 4. (під-
рахування) reckoning /'rekənɪŋ/

обчислювати дієсл. 1. (аналі-
тично) calculate /'kælkjəleɪt/

2. (чисельно) compute /kəm'pjʊːt/
3. (знаходити величину) determine
[fɪnd*] a quantity /dɪ'tɜːmɪn [faɪnd] ə
'kwɒntəti/ 4. (підраховувати) reckon
/'rekən/

обчислюватися дієсл. (про
вартість) amount (to) /ə'maʊnt (tə)/

об'яв|а ж. 1. (дія) declara-
tion /ˌdeklə'reɪʃn/; announsmnt
/ə'naʊnsmənt/: зробити ~у про щось
make an announsmnt about smth
2. (повідомлення) notice /'nəʊtɪs/;
див. тж **оголошення**

дошка ~ call-board

оволодівати дієсл. 1. (опану-
вувати) master smth /'mɑːstər
US: 'mæstər/: ~ати знаннями master
knowledge; ~ати новою професією
master a new profession; ~ати
технікою перекладу master the
technique(s) of translation; він по-
справжньому так і не ~ мовою he
never really mastered the language
2. (наукою, предметом) become*
proficient (in) /bɪ'kɒm prə'fɪʃnt (ɪn)/
3. (захоплювати) seize /siːz/; capture
/'kæptʃə/; take* /teɪk/

оволодіння с. 1. (захоплення)
capture /'kæptʃə/ 2. (опанування)
mastery /'mɑːstəri US: 'mæstəri/;
mastering /'mɑːstərɪŋ US: 'mæstərɪŋ/:
~ методами пізнавальної діяльності
mastering methods of cognitive
activity

заняття для ~ **фахом** bread-study

огляд ч. 1. review /rɪ'vjuː/: деталь-
ний/короткий/повний ~ detailed/short/
full review; ~ останніх результатів
review of recent results 2. наук.
survey /sə'veɪ/: бібліографічний ~

bibliographical survey; ~ теми survey of a topic **3.** (*перевірка*) examination /ɪg.zæmɪ'neɪʃn/: поверхневий/ретельний ~ superficial/careful examination **4.** (*обстеження*) inspection /ɪn'spekʃn/: поверховий ~ cursory inspection; проходить медичний ~ go through a medical inspection **5.** (*дія*) viewing /'vju:ɪŋ/

з ~у на те, що considering that; короткий ~ abstract

оглядати дієсл. **1.** (re)view /rɪ'vju:/ **2.** (*виставку тощо*) see* /si:/ **3.** (*інспектувати*) inspect /ɪn'spekt/ **4.** (*перевіряти*) examine /ɪg'zæmɪn/ **5.** (*переглядати*) scan /skæn/ **6.** (*у статті*) survey /sə'veɪ/

оглядовий прикм. **1.** наук. survey /sə'veɪ/: ~ий курс із математики a survey course in mathematics **2.** (*який переглядається*) inspection /ɪn'spekʃn/

~а стаття expository paper [article]

оголошення с. **1.** (*дія*) declaration /,dek'lə'reɪʃn/ **2.** (*об'ява*) announcement /ə'naʊnsmənt/ **3.** (*офіційне*) proclamation /,prɒklə'meɪʃn/; **4.** (*рекламне*) advertisement (*скор.* advert) /ə'dvɜ:tɪsmənt US: ,ædvər'taɪzmənt/ **5.** (*заява*) pronouncing /prə'naʊnsɪŋ/

оголошувати дієсл. **1.** (*публічно повідомляти*) announce /ə'naʊns/: ~увати конкурс announce a competition; ~увати набір учнів announce the registration of applicants; ~вати порядок денний (*на зборах*) announce the agenda; ~увати щось заздалегідь

announce *smth* beforehand; proclaim /prə'kleɪm/ **2.** (*офіційно повідомляти*) declare /dɪ'kleə/: ~увати результати голосування declare the poll **3.** (*наказ*) issue /'ɪʃu:/

одержаний дієприкм. прикм.

1. received /rɪ'si:vɪd/; obtained /əb'teɪnd/; gotten /gɒtn/ **2.** (*вироблений*) produced /prə'dju:st US: prə'du:st/ **3.** (*підготовлений*) prepared /prɪ'preəd/; *див. ще отриманий*

одержання с. **1.** receipt /rɪ'si:t/; obtainment /əb'teɪnmənt/; reception /rɪ'sepʃn/ **2.** (*дія*) obtaining /əb'teɪnɪŋ/; getting /'getɪŋ/; acquiring /ə'kwɑɪərɪŋ/ **після** ~ on receipt

одержувати дієсл. **1.** receive (*щось від когось*) /rɪ'si:v/: ~увати наказ/освіту/підтримку receive order/education/support; get /get/: ~ати добру оцінку на іспиті get a good mark at the examination; ~увати знання get knowledge **2.** (*здобувати*) acquire /ə'kwɑɪə/: ~увати виробничу кваліфікацію acquire professional skill [speciality]; ~увати навички до праці acquire working habits; ~увати практичний досвід acquire practical experience; ~ати спеціальність acquire a speciality; obtain /əb'teɪn/: зацікавлені особи можуть ~ати повну інформацію від когось persons interested may obtain full particulars from *smb*; ~ати деяке уявлення про щось obtain a glimmering of *smth*; ~ати бажаний результат obtain the looked-for result **3.** (*учений ступінь*) proceed /prə'si:d/: ~ати вчений ступінь магістра гуманітарних наук proceed the degree of M. A.

4. (виробляти, виготовляти) produce /prə'dju:s US: prə'du:s/ отримувати

~увати відомості pick up information;
~ати зауваження від учителя be reprimanded by a teacher; **який** ~уч recipient

один ч. **1.** one /wʌn/ **2.** (як ім.) one **3.** (одинокий) alone /ə'ləʊn/; by oneself /baɪ wʌn'self/ **4.** (ніхто, крім) no one but /nəʊ wʌn bət/; nobody but /'nəʊbədi bət/

одиниця ж. **1.** (виміру) unit /'ju:nɪt/: семантична ~ semantic unit; unity /'ju:nəti/ **2.** (цифра, число) one /wʌn/

одиничний прикм. **1.** unit /'ju:nɪt/ **2.** (окремий) isolated /'aɪsəleɪtɪd/: ~і помилки isolated mistakes; solitary /'sɒlɪtəri US: 'sɒlɪteri/: ~ий випадок у чийсь практиці solitary instance in smb's experience; див. тж **поодинокий**

одинокий прикм. single /sɪŋɡl/; only one /'əʊnli wʌn/

однаковий прикм. **1.** the same /ðə seɪm/; identical /aɪ'dentɪkəl/ **2.** (про правила тощо) equal /'i:kwəl/: це ~ою мірою стосується всіх учнів it concerns all the pupils in equal measure **3.** (єдиного зразка) uniform /'ju:nɪfɔ:m/

однаковість ж. uniformity /,ju:nɪ'fɔ:məti/: ~ у викладанні uniformity in teaching; ~ навчальних планів uniformity of curricula; identity /aɪ'dentəti/; див. тж **ідентичність**

однаково присл. **1.** equally /'i:kwəli/ **2.** (все одно) all the same /ɔ:l ðə seɪm/

однобічний прикм. one-sided

/wʌn'saɪdɪd/; unilateral /,ju:nɪ'lætrəl/; див. ще **односторонній**

однозначний прикм. **1.** (за величиною) single-valued /sɪŋɡl'vælju:d/; one-valued /wʌn 'vælju:d/ **2.** (за смыслом, характером) unambiguous /,ʌnəmbɪ'gjuəs /; unique /ju:'ni:k/ **3.** (що не допускає іншого тлумачення) conclusive /kən-'klu:sɪv/; definitive /dɪ'fɪnətɪv/ **4.** лінгв. (який має одне значення) monosemantic /,mɒnəsi'mæntɪk/

взаємно ~ one-for-one: one-to-one

однокласник ч. classmate /'kla:smeɪt US: 'klæsmeɪt/; class-fellow /'kla:sfeləʊ US: 'klæsfeləʊ/

однорідний прикм. **1.** (однакового складу) homogeneous /,hɒmə'dʒi:nəs/: ~а група (за складом, віком) homogeneous group; ~і члени речення грам. homogeneous parts of a sentence **2.** (однакового сорту, виду) of the same kind /əv ðə seɪm kaɪnd/ **3.** (схожий) similar /'sɪmɪlə/

однорічний прикм. one-year /wʌn jɜ:' (US: jɜ:)/: ~ курс one-year course

одностайний прикм. unanimous /ju:'nænɪməs/: ~а думка unanimous opinion

одностайність ж. unanimity /ju:'nænɪməti/: демонструвати повну ~ з питання demonstrate [show] complete unanimity on a question; accord /ə'kɔ:d/

одностайно присл. unanimously /ju:'nænɪməsli/: дисертацію було прийнято ~ the thesis [dissertation] was approved unanimously

одночасний прикм. **1.** simultaneous /,sɪml'teɪməs US:

,saɪml'teɪnɪəs/ **2.** (*синхронний*)
synchronous /'sɪŋkrənəs/

одночасно *присл.* 1. simultaneously /,sɪml'teɪnɪəsli/ *US:* ,saɪml'teɪnɪəsli/:
відбуватися ~ go on simultaneously;
at the same time /ət ðə seɪm taɪm/

2. (*синхронно*) synchronously
/'sɪŋkrənəsli/

події, що відбуваються ~ simultaneous
events; **що діє** ~ [спільно] concurrent

одразу див. відразу

одужання *s.* recovery /rɪ'kʌvəri/;
convalescence /,kɒnvə'lesns/

одужувати *дієсл.* recover
/rɪ'kʌvə'ti/; convalesce /,kɒnvə'les/

озброювати *дієсл.* (*забезпечувати*)
equip /ɪ'kwɪp/: ~ знаннями
equip with knowledge

озброюватися *дієсл. перен.* arm
/ɑ:m/: озброїтися знаннями arm
oneself with knowledge

оздоровлення *s.* sanitation
/,sæni'teɪʃn/; improvement of health
/ɪm'pru:vment əv helθ/

оздоровлювальний, оздоровчий
прикм. sanitary /sæ'nɪtri/ *US:*
sæ'nɪteri/: ~і заходи sanitary
measures **2.** (*для тих, хто одужує*)
convalescent /,kɒnvə'lesnt/: ~ий
заклад convalescent home

оздоровлювати *дієсл.* sanitize
/,sæni'teɪt/: improve health /ɪm'pru:v
helθ/

оздоровниця *ж.* health resort /helθ
rɪ'zɔ:t/; sanatorium /,sæni'teəriəm/

ознайомлення *s.* acquaintance
/ə'kweɪntəns/: поверхнєве ~ з ма-
теріалом a slight [cursory, superficial]
acquaintance with the material

ознайомлювати *дієсл.* acquaint

/ə'kweɪnt/: ~ *когось* із методами/
новими фактами/теорією acquaint
smb with methods/new facts/a theory

ознайом|люватися *дієсл.* acqu-
aint [familiarize] *oneself* (with)
/ə'kweɪnt [fə'mɪlɪəraɪz] .. (wɪð)/:
~итися з новою інформацією
acquaint [familiarize] *oneself* with the
new information; ~итися з основами
виробництва become acquainted
with the fundamentals of industrial
production

ознак|а *ж.* 1. (*критерій,*
мірило) criterion /kraɪ'tɪəriən/

2. (*позначка, умовний знак*) sign /saɪn/

3. (*показник*) indicator /'ɪndɪkeɪtə/

4. (*прикмета, розпізнавальний знак*)
token /'təʊkən/; note /nəʊt/: істотна ~а

essential note; характерна ~а нашого
часу the essential note of our time

6. (*риса, властивість*) feature /'fi:tʃə/;
characteristic /,kærəktə'rɪstɪk/:

~а, за якою класифікуються предмети
characteristic of division; attribute

/'ætrɪbjʊ:t/: психічна/фізична ~а
psychological/physical attribute

бути ~ою betoken

означа|ти *дієсл.* 1. betoken
/bɪ'təʊkən/ **2.** (*виражати*) denote

/dɪ'nəʊt/ **3.** (*бути ознакою чогось*)
signify /'sɪgnɪfaɪ/ **4.** (*мати значення*)

mean* /mi:n/: що ~є це слово? what
does the word mean? **5.** *лог.* denote

/dɪ'nəʊt/ **6.** (*визначати, указувати*)
designate /'deɪzɪneɪt/ **7.** (*давати*
означення) define /dɪ'faɪn/

означення *s.* 1. definition
/,defɪ'nɪʃn/: за означенням by
definition **2.** (*визначення*) de-

termination /dɪ'tɜ:mɪ'neɪʃn/ **3.** *грам.*

attribute /'ætrɪbjʊ:t/; modifier /'mɒdɪfaɪə/

окрем|ий *прикм.* **1.** separate /'seprət/: ~ий аркуш паперу separate sheet of paper; ~ий кабінет для занять separate room for study; individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/: ~і етапи уроку individual steps [stages] of a lesson; у кожному ~ому випадку in each individual case **2.** (відокремлений, відірваний від чогось) isolated /'aɪsəleɪtɪd/ **3.** (власний, індивідуальний) private /'praɪvɪt/; particular /pə'tɪkjʊlə/: у цьому ~ому випадку in this particular case **4.** (особливий) special /'speʃl/: ~ий випадок special case

окремо *присл.* **1.** separately /'sepərɪtli/; individually /,ɪndɪ'vɪdʒʊəli/: знати кожного учня ~ know each pupil individually **2.** (нарізно) apart /ə'pa:t/: вам потрібно розглядати кожний аргумент ~ you must view each argument apart

окреслювати *дієсл.* **1.** draw* a line around /drə:n ə laɪn ə'raʊnd/; outline /'aʊtlaɪn/; delineate /dɪ'laɪneɪt/; sketch /sketʃ/ **2.** (описувати) describe /dɪ'skraɪb/

олівець *ч.* pencil /'pensl/: рисувати/писати олівцем draw/write with a pencil

олімпіада *ж.* (змагання, конкурс) competition /,kɒmpə'tɪʃn/: ~ зі шкільних предметів academic competition; contest /'kɒntest/

оновлювати *дієсл.* **1.** (старє) renew /rɪ'nju: US: rɪ'nu:/ **2.** (замінювати новим) renovate /'renəveɪt/ **3.** (модернізувати) update /,ʌp'deɪt/

онтогенез *ч.* ontogenesis /,ɒntəʊ'dʒenɪsɪs/: ~ – це індивідуальний розвиток організму від народження до смерті ontogenesis is an individual development of an organism since the birth until the death

онтологічний *прикм.* ontological /,ɒntə'lɒdʒɪkl/

онтологія *ж.* ontology /ɒn'tɒlədʒɪ/

опановувати *дієсл.* **1.** master /'mɑ:stə US: 'mæstə/: ~ нові напрями та методи роботи master new trends and techniques; якщо ти не опануєш арифметику, то важко буде зрозуміти алгебру if you do not master arithmetic, you will find algebra abstruse **2.** (про знання, навички тощо) gain proficiency in /geɪn prə'fɪʃənsɪ ɪn/; gain mastery over /geɪn 'mɑ:stəri (US: 'mæstəri)/

оперативний *прикм.* **1.** operative /'ɒpərətɪv US: 'ɒpəreɪtɪv/; operating /'ɒpəreɪtɪŋ/ **2.** (звичайний, нормальний, узвичаєний практикою) routine /ru:'ti:n/: ~ контроль routine monitoring **3.** (своєчасний) timely /'taɪmlɪ/ **4.** комп. on-line /'ɒnlaɪn/: ~ режим комп. on-line mode **5.** (дійовий) effective /ɪ'fektɪv/; efficient /ɪ'fɪʃnt/

оператор *ч.* **1.** operator /'ɒpəreɪtə/: обернений ~ мат. inverse operator **2.** прогр. statement /'steɪtmənt/ **3.** (особа, яка здійснює виробничий процес) operator

операція *ж.* (у різн. знач.) operation /,ɒpə'reɪʃn/

оперувати *дієсл.* **1.** operate /'ɒpəreɪt/ **2.** (уміло орудувати) handle /'hændl/; manipulate /mə'nɪpjəleɪt/

3. (користуватися чимось) use *smth* /ju:z/: ~ фактами manipulate [use] facts

опиратися дієсл. **1.** (спиратися на щось) lean* against [on, upon] /li:n ə'genst [ɒn, ə'pɒn]/ **2.** (грунтуватися на чомусь) ground upon /graʊnd ə'pɒn/; base oneself (on) /beɪs (ɒn)/: ~ на факти base oneself on facts **3.** (мати підтримку від когось) rely on [upon] /ri'laɪ ɒn [ə'pɒn]/ **4.** (чинити опір) resist /rɪ'zɪst/

опис ч. **1.** (усне або письмове зображення чогось) description /dɪ'skrɪpʃn/: детальний/поверховий/повний/ретельний ~ detailed/superficial/ample/ thorough description; ~ тенденцій trends description; depiction /dɪ'pɪkʃn/ **2.** (пояснення, роз'яснення) explanation /,eksplə'neɪʃn/ **3.** (змалювання, подання) presentation /,prezn'teɪʃn US: ,prɪ:zenteɪʃn/; picture /'pɪktʃə/: цей ~ є корисним, але навряд чи можна сказати, щоб він повністю пояснював суть питання this picture is useful but it can hardly be said to account completely the essence of the matter **4.** комп. тж declaration /,deklə'reɪʃn/ **5.** (інвентаризаційний) inventory /'ɪnvəntri US: 'ɪnvəntɔ:ri/ **6.** (технічний) specification /,spesɪfɪ'keɪʃn/; **Увага:** бр. technical description відповідає укр. **технічні дані**

описаний прикм. **1.** described /dɪ'skraɪbd/ **2.** (означений) specified /'spesɪfaɪd/ **3.** (інвентаризований) inventoried /'ɪnvəntrɪd US: 'ɪnvəntɔ:ri:d/

описовий прикм. descriptive /dɪ'skrɪptɪv/: ~ матеріал descriptive

material; ~ розділ курсу descriptive part of a course

описувати дієсл. **1.** describe /dɪ'skraɪb/: детально ~ describe in details; повно/погано/точно ~ describe fully/poorly/exactly **2.** (у загальних рисах) outline /'aʊtlain/ **3.** (пояснювати, роз'яснювати) explain /ɪk'spleɪn/ **4.** (формулювати) define /dɪ'faɪn/; set* forth /set fɔ:θ/ **5.** (складати перелік) make* an inventory /meɪk ən 'ɪnvəntri (US: 'ɪnvəntɔ:ri)/

опитування с. **1.** inquiry /'ɪnkwəri US: 'ɪn'kwɑ:əri/; questioning /'kwɛstʃənɪŋ/: індивідуальне/систематичне ~ individual/systematic questioning; ~ є складовою усної перевірки знань questioning is the component of the oral examination of the knowledge; переходити до ~ pass [proceed] to the questioning; припинити ~ stop the questioning; амер. тж: quize /kwɪz/: усне ~ oral quize; здійснювати фронтальне усне ~ у класі give an oral quize to the whole class **2.** (населення) poll(ing) /'pɒl(ɪŋ)/: проводити соціологічне ~ hold an opinion poll **3.** (референдум) referendum /,refə'rendəm/

опитувати дієсл. **1.** question /'kwɛstʃən/; interrogate /ɪn'terəgeɪt/; challenge /'tʃælɪndʒ/ **2.** (анкетувати) poll /pɒl/

опіка ж. guardianship /'gɑ:diənʃɪp/: батьківська/товариська ~ parents'/comradely quardianship; custody /kl'stædɪ/

опікати, опікувати дієсл. **1.** (ні-клуватися) watch (over) /wɒtʃ

('əʊvəʳ)/; take* care (of) /teɪk keəʳ (əv)/ **2.** юр. have* the wardship (of) /hæv ðə 'wɔːdʃɪp (əv)/

опікун ч. **1.** guardian /'gɑːdɪən/
2. (неповнолітнього) custodian /kʌ'stəʊdɪən/; tutor /'tjuː təʳ US: 'tuː təʳ/ **3.** (психічно хворого) committee /kə'mɪtɪ/

опір ч. (проти́дія) resistance /rɪ'zɪstəns/: ~ змінам resistance to change; opposition /,ɒpə'zɪʃn/

оповідання с. story /'stɔːrɪ/; narration /nə'reɪʃn/; narrative /nə'reɪtɪv/

оповідати дієсл. relate /rɪ'leɪt/; narrate /nə'reɪt/

оповіщати дієсл. **1.** (оголошувати) announce /ə'naʊns/ **2.** (попереджувати) give* a warning /gɪv ə 'wɔːnɪŋ/; warn /wɔːn/ **3.** (доводити до відома) notify /'nəʊtɪfaɪ/; **4.** (інформувати) inform /ɪn'fɔːm/

оподаткування с. taxation /tæk'seɪʃn/: місцеве ~ local taxation

опонент ч. **1.** opponent /ə'pəʊnənt/: його доводи переконали ~ів his arguments carried over his opponents **2.** (дисертації) external examiner /ɪk'stɜːnl ɪg'zæmɪnəʳ/

опонувати дієсл. oppose /ə'pəʊz/; object /əb'dʒekt/; refuse /rɪ'fjuːz/; act as opponent (to) /ækt əz ə'pəʊnənt (tə)/

опосередкований прикм. mediated /'miːdɪeɪtɪd/: ~е відображення об'єктивної дійсності mediated reflection of objective reality

опрацьований прикм. **1.** processed /prə'sest/ **2.** (вивчений) studied /'stʌdɪd/ **3.** (старанно розроблений) elaborated /ɪ'læbərətɪd/

опрацьовування, опрацювання

с. **1.** (про технологічний процес) processing /prə'sesiŋ/: комп'ютерне ~ даних computer processing of data; handling /'hændlɪŋ/: ~ data handling

2. комп. (запиту) activity /æk'tɪvətɪ/

опрацьовувати дієсл. **1.** (глибоко вивчати) study /'stʌdɪ/ **2.** (надавати досконалості) work up /wɜːk ʌp/: ~ матеріали до статті work up (the materials for) an article **3.** (розробляти план) work out /wɜːk aʊt/ **4.** (детально обмірковувати) elaborate /ɪ'læbərət/ **5.** (доводити до досконалості) finish (off) /'fɪnɪʃ(ɒf) US: ə:f/ **6.** (обробляти дані тощо) process /prə'ses/

оптика ж. **1.** (розділ фізики) optics /'ɒptɪks/ **2.** (прилади тощо) optical instruments and devices /'ɒptɪkl 'ɪnstɹəmənts ənd dɪ'vaɪsɪz/

оптимальний прикм. optimal /'ɒptɪməl/: ~ий в умовах невизначеності optimal under uncertainty; ~ий рівень виробництва optimal rate of production; умовно ~ий conditionally optimal; optimum /'ɒptɪməm/: досягнення ~их результатів getting optimum results

оптимальність ж. optimality /'ɒptɪ'mælɪtɪ/: критерій ~ості optimality criterion [test]; test for optimality

оптимізація ж. optimization /'ɒptɪmɪ'zeɪʃn/: ~ виробничого процесу production-process optimization; optimizing /'ɒptɪmaɪzɪŋ/

оптимізм ч. optimism /'ɒptɪmɪzəm/

оптимізований прикм. optimized /'ɒptɪmaɪzd/

ОПТИМІЗОВНИЙ прикм. (який можна оптимізувати) optimizable /'ɒptɪmaɪzəbl/

ОПТИМІЗУВАННЯ, ОПТИМУВАННЯ optimizing /'ɒptɪmaɪzɪŋ/; optimization /'ɒptɪmɪ'zeɪʃn/

ОПТИМІЗУВАТИ дієсл. optimize /'ɒptɪmaɪz/

ОПТИЧНИЙ прикм. optikal /'ɒptɪkl/: ~а пам'ять optical memory [storage]

ОПУБЛІКОВАН|ИЙ прикм. published /'pʌblɪʃt/

що може бути ~им publishable

ОПУБЛІКОВУВАТИ дієсл. 1. publish /'pʌblɪʃ/: опублікувати п'ять книг publish five titles 2. (про закон) promulgate /'prɒmlgeɪt/

ОПУБЛІКУВАННЯ с. 1. (дія, процес) publishing /'pʌblɪʃɪŋ/; publication /,pʌblɪ'keɪʃn/ 2. (про закон) promulgation /,prɒml'geɪʃn/

ОРАТОР ч. orator /'ɒrətər US: 'ɔ:rətər/; (public) speaker /('pʌblɪk spi:kər/: він є добрим ~ом he is a fine speaker

ОРАТОРСЬКИЙ прикм. orator /'ɒrətər US: 'ɔ:rətər/

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО oratory; elocution

ОРГАН ч. 1. (функційний розділ системи) unit /'ju:nɪt/ 2. (керування) control /kən'trəʊl/ 3. (періодичне видання) organ /'ɔ:gən/ 4. (про установу тощо) body /'bɒdi/: консультативний ~ advisory body; місцеві ~и освіти local educational bodies; agency /'eɪdʒənsɪ/ 5. анат. organ: ~и дотику tactile organs; ~и зору/слуху organs of sight/hearing

ОРГАНІЗАТОР ч. organizer /'ɔ:gənaɪzər/

ОРГАНІЗАТОРСЬК|ИЙ прикм. organizing /'ɔ:gənaɪzɪŋ/: ~і здібності organizing ability

ОРГАНІЗАЦІЙН|ИЙ прикм. organizing /'ɔ:gənaɪzɪŋ/: ~а група organising body; of organization /əv ,ɔ:gənaɪ'zeɪʃn (US: ,ɔ:gəni'zeɪʃn)/: ~і питання questions of organization; organizational /,ɔ:gənaɪ'zeɪʃnəl US: ,ɔ:gəni'zeɪʃnəl/: ~і засади виховання organizational basis [foundation] of education; ~о-масова робота large-scale organizational work

ОРГАНІЗАЦІЯ ж. 1. (у різн. знач.) organization /,ɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ,ɔ:gəni'zeɪʃn/: ~я педагогічного процесу organization of teaching process; ~я навчального процесу (у школі) class-teaching organization 2. (упорядкування) arrangement /ə'reɪndʒmənt/: ~я відпочинку дітей holiday arrangement for children; ~я шкільного часу arrangement of school time

ОРГАНІЗМ ч. 1. organism /'ɔ:gənɪzəm/: дитячий/людський ~ child's/human organism 2. (структура) organization /,ɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ,ɔ:gəni'zeɪʃn/

ОРГАНІЗОВАН|ИЙ прикм. organized /'ɔ:gənaɪzd/: ~е відвідування музею organized visit to museum; добре/погано ~ий колектив well/badly organized collective

ДОБРЕ ОРГАНІЗОВАНИЙ (про захід тощо) well-run

ОРГАНІЗОВАНИСТЬ ж. system of organization /'sɪstəm əv ,ɔ:gənaɪ'zeɪʃn (US: ,ɔ:gəni'zeɪʃn)/; orderliness /'ɔ:dəlɪnɪs/

організовано *присл.* in an organized manner [way] /ɪn ən 'ɔ:gənaɪzd 'mænə [weɪ]/: ~ розпочати навчальний рік begin the school year in an organized manner

організувати *дієсл.* 1. organize /'ɔ:gənaɪz/: ~увати взаємодопомогу organize mutual help [aid]; система освіти в Україні ~ована як чотирирівнева: початкова, середня, вища та аспірантура the Ukrainian educational system is organized into four levels: primary, secondary, higher and postgraduate education; arrange /ə'reɪndz/: ~увати дискусію/конференцію arrange [organize] a discussion /conference; ~увати екскурсію arrange an excursion 3. (*структурувати*) structure /'strʌktʃə/ 4. (*керувати*) manage /'mæɪndz/ 5. (*процес, цикл*) implement /'ɪmplɪmənt/

органічний *прикм.* 1. organic /ɔ:'gæɪnɪk/: ~а хімія organic chemistry; ~ий зв'язок між набутими учнями знаннями, уміннями, навичками та формуванням їх особистості organic relation between knowledge, skills and habits acquired by the pupils, and personality development process; ~і відчуття *псих.* organic senses 2. (*який має риси структури, нерозривний*) fundamental /ˌfʌndə'mentl/: ~а єдність теорії та практики fundamental unity between theory and practice

оригінал *ч.* 1. original /ə'ɪdʒənəl/: ~ документа original document; звіряти з ~ом collate with the original; читати книжки в ~і read books in the original 2. *поліграф.* original (copy)

/ə'ɪdʒənəl ('kɒpɪ)/ 3. (*для знімання копії*) master copy /'mɑ:stə (US: 'mæstə) 'kɒpɪ/ 4. (*у моделюванні*) prototype /'prəʊtətaɪp/

оригінальний *прикм.* 1. (*самобутній, своєрідний*) original /ə'ɪdʒənəl/: ~ внесок у науку original contribution to science; ~ текст original text 2. (*справжній*) genuine /'dʒenjuɪn/

оригінальність *ж.* originality /ə'ɪdʒə'næltɪ/: ~ задуму originality of a conception; singularity /ˌsɪŋɡjə'lærəti/

орієнтація *ж.* orientation /ˌɔ:riən'teɪʃn/: психологічна/соціальнона ~я psychological /social orientation; guidance /'gaɪdnɪs/: кар'єрна ~я career guidance; ~я з питань освіти educational guidance; програми професійної ~ї vocational guidance programmes

орієнтир *ч.* 1. description point /dɪ'skrɪpʃn 'pɔɪnt/; orientation point /ˌɔ:riən'teɪʃn 'pɔɪnt/ 2. (*місцевий*) landmark /'lændmɑ:k/; reference (point) /'refrəns ('pɔɪnt)/

орієнтований *прикм.* oriented /'ɔ:riəntɪd/: доцільно ~а діяльність a perfectly oriented activity; професійно-~ий vocationally-oriented; directed /dɪ'rektɪd/

орієнтовний *прикм.* 1. (*якого можна орієнтувати*) orientable /'ɔ:riəntəbl/ 2. (*приблизний*) approximate /ə'prɒksɪmət/; rough /rʌf/ 3. (*попередній*) tentative /'tentətɪv/: ~ план tentative plan

орієнтовно *присл.* 1. (*приблизно*) roughly /'rʌfli/ 2. (*попередньо*) tentatively /'tentətɪvl/

орієнтувати дієсл. **1.** orientate /'ɔ:riənteɪt/; *амер. тж* orient /'ɔ:riənt/
2. (*допомогти розібратися*) orientate /'ɔ:riənteɪt/; put* *smb* on the right track /pʊt .. ɒn ðə raɪt træk/; help *smb* to find *one's* bearings /help .. tə 'faɪnd .. 'beəriŋz/

орієнтуватися дієсл. **1.** orient oneself /'ɔ:riənt/: ~ в навчальному матеріалі orient oneself in study material; find* [get*] *one's* bearings /'faɪnd [get].. 'beəriŋz/: ~ на місцевості find *one's* bearings on the ground **2.** (*визначати напрям, мету діяльності*) be* orientated (towards) /bi: 'ɔ:riənteɪtɪd (tə 'wɔ:dz US: tɔ:rdz)/; aim (at) /eɪm (ət)/: ~ на масового читача aim at the broad reading public

ортодокс ч. orthodox person /ɔ':θədɒks 'pɜ:sn/

ортодоксальний прикм. orthodox /ɔ':θədɒks/

орфографічний прикм. orthographic(al) /,ɔ:θə'græfɪk(l)/; spelling /'speliŋ/: ~а помилка spelling mistake; писати з ~ими помилками make mistakes [errors] in spelling

орфографія ж. orthography /ɔ:'θɒgrəfi/; spelling /'speliŋ/: урок ~ї spelling lesson

орфоенія ж. orthoepy /ɔ:'θəʊepi/; (rules of) correct pronunciation /('ru:lz əv) kə'rekt prə'plnsɪ'eɪfn/

освіт[я] ж. **1.** education /,edʒu'keɪʃn, ,edʒu'keɪʃn /: базова/вища/професійна ~а basic/higher/professional education; безкоштовна/всебічна/загальна/обов'язкова/середня /університетська ~а free/all-round/universal/compulsory/second-

ary /university education; людина без ~и a person of no education; неповна середня ~а post-basic education; ~а вдома home education; ~а, відокремлена від церкви secular education; ~а заради миру education for peace; зміст/принципи ~и content/principles of education; система ~и education system; співробітник відділу ~и education officer **2.** (*знання, ерудиція*) learning /'lɜ:niŋ/: супутня ~а concomitant learning **3.** (*пункт анкети чи резюме*) educational background /,edʒu'keɪʃnəl 'bækgraʊnd/

документ про попередню ~у access qualification

освітлення с. **1.** illumination /ɪ,lju:mɪ'neɪʃn/: додаткове ~ supplementary illumination; lighting /'laɪtɪŋ/: достатнє/недостатнє ~ adequate/inadequate lighting; штучне ~ artificial lighting **2.** (*світло*) light /laɪt/ **3.** (*події тощо*) presentation /,prezn'teɪʃn US: ,pri:zenteɪʃn/; interpretation /ɪn,tɜ:pri'teɪʃn/

освітлювати дієсл. **1.** light up /laɪt ʌp/; illuminate /ɪ'lu:mɪneɪt/ **2.** *перен.* (*робити ясным*) throw* light on /θrəʊ laɪt ɒn/ **3.** (*висвітлювати*) elucidate /ɪ'lu:sɪdeɪt/; enlighten /ɪn'laɪtn/

освітн[ий] прикм. educational /,edʒu'keɪʃnəl, ,edʒu'keɪʃnəl /: ~е законодавство educational legislation; ~ий ценз educational qualification; освітня інновація/практика/теорія /технологія/установа educational innovation/practice/theory/technology/institution; academic /,ækə'demɪk/: рівень ~ьої підготовки academic background

освітянин ч. educator /,edʒv'keɪtə/
освічен|ий прикм. 1. (який має освіту; обізнаний) educated /,edʒv'keɪtɪd/: ~ а людина educated person; enlightened /ɪn'laɪtəd/

2. (ерудований) learned /lɜ:nd/

усебічно ~ий well-rounded

освіченість ж. 1. (освіта, обізнаність) enlightenment /ɪn'laɪtmənt/

2. (ерудованість) erudition /,eru:'dɪʃn/

освоювання, освоєння с. 1. (опанування) mastering /'ma:stərɪŋ US: 'mæstərɪŋ/: ~ нових методів викладання mastering new methods of teaching; ~ нової спеціальності mastering a new profession; familiarization /fə,mɪljəraɪ'zeɪʃn/ 2. (земель тощо) developing /dɪ'veləpɪŋ/

освоювати дієсл. 1. (опанувати) master /'ma:stəʳ US: 'mæstəʳ/: acquire /ə'kwaɪəʳ/ 2. (підкоряти) tame /teɪm/

3. (нові землі тощо) develop /dɪ'veləp/: ~ надра develop mineral resources; settle /setl/ 4. (бути піонером) pioneer /,paɪə'nɪəʳ/

осмислен|ий дієприкм., прикм. intelligent /ɪn'telɪdʒənt/: ~а відповідь intelligent answer; sensible /'sensəbl/

осмислення с. 1. trying to understand /'traɪŋ tə ˌlʌndə'stænd/

2. (розуміння) comprehension /,kɒmpri'hensɪn/

осмислювати дієсл. 1. have a grasp (of) /hæv ə gra:sp (US: græsp) (əv)/: ґрунтовно осмислити щось have a thorough grasp of smth

2. (розуміти) apprehend /,æpri'hend/: comprehend /,kɒmpri'hend/

3. (тлумачити) interpret /ɪn'tɜ:pɪt/

основ|а ж. 1. (нижня опорна частина чогось) base /beɪs/

2. (підстава) basis /'beɪsɪs/ (pl. bases /'beɪsɪ:z/): взяти щось за ~у accept smth as a basis; бути ~ою чогось be the basis of smth; лежати в ~і чогось be the basis of smth; form the basis of smth; на конкурсній ~і on the basis of competitive bidding; психологічна ~а psychological basis 3. (підвалина) foundation /faʊn'deɪʃn/: закласти ~и фізичного розвитку lay the foundations for physical development; framework /'freɪmwɜ:k/ 4. (основний принцип) ground /graʊnd/

взяти як ~у approve in principle; **закласти ~у** base

основи ж. мн. 1. (зачатки) grounds /graʊndz/: substantials /səb'stæɪnʃlz/ 2. (початки науки тощо) elements /'elɪmənts/: ~ науки elements of science; ABC /,eɪbi:'si:/: ~ хімії ABC of the chemistry; essentials /ɪ'senʃlz/: ~ фізики the fundamentals of physics; principles /'prɪnsəplz/: ~ виховання principles of education 3. (основоволожна частина) ground /graʊnd/

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

закладати ~ чогось lay the foundation of smth; ~ навчального предмета accidence

основн|ий прикм. 1. (головний, найістотніший) basic /'beɪsɪk/: ~а риса характеру the basic element of one's character; ~ий довід/принцип basic argument /principle; ~ий матеріал лекції basic material of a lecture; main /meɪn/: ~а думка твору the main idea of the work; ~ий напрям main direction; ~і етапи уроку the main

parts of a lesson; principal /'prɪnsɪpl/: ~і форми дієслова principal parts of the verb; chief /tʃi:f/: ~е заняття the chief business **2.** (*суттєвий*) essential /'esɪnʃl/: ~і критерії essential criteria; добре розуміти ~і факти have a good grip of the essential facts **3.** (*корінний*) fundamental /'fʌndə'mentl/: ~ий закон fundamental [basic] law **4.** (*що лежить в основі*) basal /'beɪsl/; underlying /'ʌndə'laɪɪŋ/ **5.** (*ключовий*) key /ki:/: ~ий доповідач key speaker

в ~ому mostly: це, в ~ому, питання часу it's mostly a question of time

основоположний *прикм.* basic /'beɪsɪk/: ~і принципи basic principles; fundamental /'fʌndə'mentl/

основоположник *ч.* **1.** founder /'faʊndəʃ/ **2.** (*засновник, фундатор товариства*) promoter /prə'məʊtəʃ/

особа *ж.* person /'pɜ:sn/: друга ~ множини *грам.* second person plural; ~ без соціального статусу disabled person; individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/

особистий *прикм.* **1.** personal /'pɜ:sənəl/: ~а відповідальність/гігієна/зацікавленість personal responsibility/hygiene/interest; ~а справа студента personal record(s) of a student; ~ий приклад учителя personal example of a teacher; individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/ **2.** (*приватний*) private /'praɪvɪt/: ~е життя private life особова справа (документи)

особистісний *прикм.* personal /'pɜ:sənəl/: ~ий підхід як методологічний принцип personal approach as a methodological principle; ~і цінності personal values;

individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/: ~ий підхід означає ставлення до студента як до унікального явища незалежно від його індивідуальних здібностей individual approach means attitude to the student as a unique thing irrespective of his own capacities

особистість *ж.* personality /,pɜ:sə'næləti/: ~ість дитини/учителя personality of the child/teacher; формування [розвиток] ~ості development of personality; individuality /,ɪndɪ'vɪdʒʊ'æləti/

свобода ~ості personal freedom

особливий *прикм.* **1.** special /'speʃl/: нічого ~ого не трапилося nothing special happened; предмет ~ої турботи object of special care; я маю особливі причини так думати I have special reasons for thinking so; particular /pə'tɪkjələʃ/: приділяти ~у увагу чомусь give particular attention to *smth* **2.** (*незвичайний*) peculiar /pɪ'kju:liəʃ/; unusual /ʌn'ju:zəl/

~а думка dissenting opinion; ~ий випадок exception; ~ий підхід specific approach

особливість *ж.* **1.** (*характерна риса*) characteristic property /,kærəktə'rɪstɪk 'prɒpəti/ **2.** (*характерна ознака*) distinction /dɪ'stɪŋkʃn/; (salient) feature /('seɪlɪənt) 'fi:tʃəʃ/; special feature /'speʃl 'fi:tʃəʃ/ **3.** (*специфічність*) peculiarity /pɪ'kju:lɪ'ærəti/: національна ~ість national peculiarity; ~ості виховання та навчання дітей із вадами зору/слуху the peculiarities of educating and teaching children with defects of vision /hearing; ~ості розвитку дітей

peculiarities of children's development; вікові/психологічні ~ості дитини age/mental [psychological] peculiarities of a child; привести програму у відповідність до вікових ~остей учнів coordinate the syllabus with the pupils' age peculiarities; *мн.* details /'di:teɪlz/ *US:* di'teɪlz/; features /'fi:tʃəz/

істотна ~ість essential singularity; **характерна** ~ість структури idio-synecrasy

особливо *присл.* 1. particularly

/pə'tɪkjʊləli/; *in particular* /ɪn pə'tɪkjʊləl/ 2. (головним чином, надзвичайно) especially /ɪ'speʃəli/: ~ важка задача an especially difficult task 3. (спеціально) specially /'speʃəli/

останній *прикм.* 1. last /lɑ:st/ *US:* læst/: ~є слово науки the last word in science 2. (із двох названих) latter /'lætə/: ~я з процедур набагато складніша за першу the latter procedure is much more complicated than the former one 3. (найновіший) the latest /ðə 'leɪtɪst/: ~я з висунутих теорій the latest theory to be set up 4. (заключний, кінцевий, остаточний) final /'faɪnəl/; ultimate /'ʌltɪmət/ 5. (минулий) past /pɑ:st/ 6. ~ім часом lately /'leɪtli/: ~ім часом його роботою почали цікавитися lately people have begun to take an interest in his work

остаточний *прикм.* final /'faɪnəl/: ~а редакція final formulation; ~є рішення педради final judg(e)ment [decision] of the pedagogical council; eventual /ɪ'ventʃʊəl/; ultimate /'ʌltɪmət/: ~є рішення ultimate decision; ~ий результат ultimate [eventual] result; definitive /dɪ'fɪnətɪv/: ~а відповідь definitive answer

надавати ~ого вигляду finalize (*амер.* finalise)

остаточно *присл.* finally /'faɪnəli/; definitively /dɪ'fɪnətɪvli/

осторонь *присл.* aside /ə'saɪd/; apart /ə'pa:t/: триматися ~ від когось/чогось keep aside [apart] from smb/ smth

бути осторонь нових ідей abjure new ideas

осягати *дієсл.* 1. (усвідомлювати) comprehend /,kəmprɪ'hend/; apprehend /,æprɪ'hend/ 2. (про думку) grasp /grɑ:sp/ *US:* græsp/; understand* /,ʌndə'stænd/; conceive /kən'si:v/

3. (оволодівати, опановувати) acquire /ə'kwaiə/: master /'mɑ:stə/ *US:* 'mæstə/

отже *спол., част.* 1. (таким чином) (and) so /(ənd) səʊ/; thus /ðʌs/ 2. (тому, через те) therefore /'ðeəfɔ:/:; that is why /ðæt ɪz waɪ/; consequently /'kɒnsɪkwəntli/

ототожнювати *дієсл.* identify /aɪ'dentɪfaɪ/

оточення *с.* 1. surroundings /sə'raʊndɪŋz/; ambience /'æmbɪəns/ 2. (середовище) environment /ɪn'vaɪənmənt/: позашкільне ~ учня out-of-school environment of the pupil; environs /ɪn'vaɪəns/ 3. (сукупність осіб) co-mates /'kəʊ'meɪts/

оточувати *дієсл.* 1. (прям. і перен.) surround /sə'raʊnd/ 2. (розташовуватися навколо когось, чогось) gather round /'gæðə'raʊnd/: ~ оповідувача gather round a story-teller

отриманий *дієприкм. прикм.* received /rɪ'si:vd/; *див.* тж **одержаний**

отримувати *дієсл.* 1. get* /get/;

receive /rɪ'si:v/ **2.** (здобувати) obtain /əb'teɪn/; gain /geɪn/; acquire /ə'kwɑɪə/

офіційний *прикм.* official /ə'fɪʃl/: ~а мова official language; ~і дані official data; formal /'fɔ:ml/: ~е запрошення formal invitation; ~ тон formal tone

оформлення *с.* (вигляд) appearance /ə'prɪərəns/; design /dɪ'zɑɪn/: художнє ~ decorative design

оформлення *с.* **1.** forming /'fɔ:mɪŋ/ **2.** (зовнішнього вигляду форми) styling /'stɑɪlɪŋ/ **3.** (службової документації) execution /,eksɪ'kju:ʃn/ ~ документів processing of documents [of papers]; official registration of papers; drawing up [stamping] of documents

оформляти *дієсл.* **1.** (надавати форми) share (up) /ʃeɪp ʌp/; get* up /get ʌp/ **2.** (надавати викінченого вигляду) design /dɪ'zɑɪn/; arrange /ə'reɪndz/: ~ вітрину arrange a showcase display **3.** (узаконювати) register officially /'redzɪstə/ **4.** (легалізувати) legalize /'li:gəlaɪz/: ~ документи legalize papers; draw up papers **5.** (упорядковувати) adjust /ə'dʒʌst/ **6.** (результати випробувань тощо) present /prɪ'zent/ **7.** (книжку) design /dɪ'zɑɪn/ **8.** (службову документацію) execute /'eksɪkju:t/ **9.** (зараховувати кудись із дотриманням необхідних формальностей) put* smb on the staff /pʊt .. ɒn ðə stɑ:f/

охайний *прикм.* neat /ni:t/; tidy /'taɪdɪ/; clean /kli:n/: ~а дитина neat and clean child

охайність *ж.* tidiness /'taɪdɪnɪs/; cleanness /'kli:nɪs/

охайно *присл.* neatly /'ni:tli/

писати ~ write neatly; tidily /'taɪdɪli/

охоплювати *дієсл.* **1.** cover /'klʌvə/: охопити всю тему cover the whole topic; це дослідження ~є широку сферу this research covers a wide field **2.** (включати, містити в собі) embrace /ɪm'breɪs/: дослідження ~є такі питання the investigation embraces [covers] the following questions; ~вати широке коло питань embrace a wide range of questions; include /ɪn'klu:d/; encompass /ɪn'kʌməs/ **3.** (оточувати) surround /sə'raʊnd/ **4.** (заповнювати прогалину тощо) span /spæn/ **5.** (осягати зміст чогось) take* in /teɪk ɪn/; embrace /ɪm'breɪs/ **6.** (поширюватися на дедалі більшому просторі) spread* all over smth /spred ɔ:l 'əʊvə/

охорон|а *ж.* **1.** (дія) guarding /'gɑ:dɪŋ/ **2.** (природу) conservation /,kɒnsə'veɪʃn/: ~а надр conservation of mineral resources; conservancy /kən'sɜ:vənsɪ/; protection /prə'tekʃn/: ~а довкілля [навколишнього середовища] protection of the environment; environmental protection **3.** (захист здоров'я, тварин, рослин тощо) protection /prə'tekʃn/: ~а дитинства child protection; ~а прав патентовласника protection of patentee's rights; custody /kl'stədɪ/; keeping /ki:pɪŋ/

~а авторських прав reservation [protection] of copyright; служба ~и здоров'я health service

охороняти *дієсл.* **1.** guard /gɑ:d/: ми повинні ~ здоров'я наших дітей we must guard the health of our children **2.** (природу тощо) protect /prə'tekt/:

ми повинні ~ живу природу we must protect the wildlife **3.** (*інтереси тощо*) safeguard /'seɪfɡɑ:d/. ~ здоров'я школярів safeguard pupils' health

оцінка ж. **1.** (дія) valuing /'væljʊɪŋ/; assessment /ə'sesmənt/: об'єктивна ~а unbiased assessment; ~а (діагностика) індивідуальних рис personality assessment; evaluation /ɪ,væljʊ'eɪʃn/: суб'єктивна ~а subjective evaluation; valuation /,væljʊ'eɪʃn/: метод суб'єктивної [інтуїтивної] ~и contingent valuation method; *скор.* CVM; estimation /,esti'meɪʃn/: експертна/кількісна/якісна ~а expert /quantitative/qualitative estimation **2.** (*попередній підрахунок*) estimate /'estɪmət/ **3.** (*судження, погляд*) appraisal /ə'praɪzl/: ~а досягнень appraisal of achievements; ~а особливостей поведінки appraisal of behaviour (*амер.* behavior); об'єктивна ~а an objective appraisal; judgement /'dʒʌdʒmənt/; appreciation /ə,pri:'ʃi'eɪʃn/; opinion /ə'pɪnɪən/ **4.** (*діяльності, якості*) appraisal /ə'praɪzl/ **5.** (*статистична*) estimator /'estɪmeɪtəʃ/; estimate /'estɪmət/ **6.** *осв. бр.* mark /mɑ:k/: погана ~а з географії bad mark in geography; *амер.* grade /greɪd/: висока/низька/остаточна/попередня ~а high/low/final/preliminary mark [grade]: ставити ~у give a mark [grade]; ~а за контрольну роботу a mark [grade] for a test; ~а з предмета mark [grade] in a subject

оцінювання с. **1.** evaluation /ɪ,væljʊ'eɪʃn/: ~ за заданими критеріями criterion-referenced

evaluation; ~ за заданим еталоном norm-referenced evaluation; estimation /,esti'meɪʃn/; assessment /ə'sesmənt/: ~ професійної працездатності assessment of the occupational capacity; rating /'reɪtɪŋ/ **2.** *мат. стат.* estimation /,esti'meɪʃn/

оцінювати дієсл. **1.** evaluate /ɪ'væljʊeɪt/: ~ знання учнів evaluate the pupils' knowledge **2.** (*у балах*) score /skɔ:ʃ/ **3.** (*висловлювати думку*) assess /ə'ses/: ~ кількісно/якісно assess quantitative(ly)/qualitative(ly); judge /dʒʌdʒ/; estimate /'estɪmeɪt/ **4.** (*якість*) appreciate /ə'pri:ʃeɪt/: ~ чийсь уміння, здібності appreciate one's abilities; appraise /ə'preɪz/: правильно ~ свої вчинки appraise one's actions properly [rightly] **5.** (*людину, характер*) gauge /geɪdʒ/: ~ характер людини gauge a person's character

~ **надто високо/низько** overestimate/underestimate

очевидний прикм. **1.** obvious /'ɒbvɪəs/: відповідь є ~ою the answer is obvious **2.** (*явний*) evident /'eɪvɪdənt/: сильні та слабкі сторони цієї книги є ~ими the strengths and weaknesses of the book are evident **3.** (*про факт*) plain/plain **4.** (*безсумнівний*) apparent /ə'pærənt/: ~ий з першого погляду it is at once apparent; questionless /'kwɛstʃənɪs/

очевидно присл. **1.** obviously /'ɒbvɪəsli/; visibly /'vɪzəbli/ **2.** *безособ.* (*ясно*) it is clear /ɪt ɪz klɪə/: цілком ~, що ... it is quite clear that ... **3.** (*зрозуміло*) it is obvious [evident] /ɪt ɪz 'ɒbvɪəs ['eɪvɪdənt]/: ~, що головним

питанням, яке розглядатиметься в цій главі, буде *щось* it is evident that the main point for consideration in this chapter will be *smth* **4.** (вставне слово: *мабуть*) evidently /'evidəntli/: ~, ця робота є для нього надто важкою the work is evidently too difficult for him; apparently /ə'pærəntli/: ~, він є гарним викладачем he is apparently a good teacher

очікуваний дієприкм. прикм.

1. (передбачуваний) expected /ɪk'spektɪd/ **2.** (сподіваний) awaited /ə'weɪtɪ/ **3.** (імовірний) expectable /ɪk'spektəbl/

очікування с. (сподівання на *щось*) expectation(s) /,ekspek'teɪʃn(z)/: взаємне ~ mutual expectation; expectancy /ɪk'spektənsɪ/: ~ нагороди reward expectancy

очікувати дієсл. **1.** wait for /weɪt fəʔ/: ~вати на підказку wait for a prompt; await /ə'weɪt/: ~вати розвитку подій await developments **2.** (розраховувати, сподіватися) expect /ɪk'spekt/: як і слід було ~вати as one should expect; hope for /həʊp fəʔ/: look for /lʊk fəʔ/: ~вати допомоги від *когось* look for help to *smb* **3.** (передчувати) look forward /lʊk 'fɔ:wəd/: цікава робота ~є на нього попереду he can look forward to interesting work; anticipate /æn'tɪsɪpeɪt/: ми не ~вали таких труднощів у роботі we didn't anticipate such difficulties in the work

очн|ий прикм. (про навчання) intramural /,ɪntrə'mjʊərəl/: ~а форма навчання an intramural basis

очол|ювати дієсл. lead* /li:d/: ~ювати експедицію lead an expedition; head /hed/: професор Н. ~ив делегацію professor N. headed the delegation; be* in charge of /bi: ɪn tʃɑ:dʒ əv/

пада|ти дієсл. **1.** (прям. і перен.) fall* /fɔ:l/: наголос ~є на перший склад the accent [stress] falls on the first syllable **2.** (зменшуватися) fall* (off) /fɔ:l (ɒf US: ɔ:f)/; decrease /di'kri:s/: температура ~є tempertautre decreases

падіння с. **1.** fall /fɔ:l/; collapse /kə'læps/ **2.** (зменшення) drop /drɒp/: ~ рівня життя drop in the living standards; fall: ~ народжуваності fall in the birth-rate; decrease /'di:kri:s/

пам'ята|ти дієсл. remember /rɪ'membə/: невиразно ~ти remember vaguely; ви ~єте, як це робиться? do you remember how it's done?; наскільки я ~ю as far as I can remember; keep* in mind /ki:p in maɪnd/: слід ~ти, що ... it must be kept in mind that ...

пам'ятка *ж.* 1. memorandum /,memə'rændəm/ (*pl.* memoranda /,memə'rændə/): докладна ~ detailed memorandum 2. (*інструкція*) instruction /ɪn'strʌkʃn/; written rules /'rɪtn ru:lz/: ~ для учнів written rules for pupils 3. (*літературна, історична тощо*) monument /'mɒnjəmənt/: ~ старовини monument to the past

пам'ятливий *прикм.* having a good memory /'hævɪŋ ə gʊd 'meməri/

пам'ятний *прикм.* memorable /'memrəbl/: ~ епізод memorable scene

пам'ят'ь *ж.* 1. memory /'meməri/: гарна [добра]/зорова/механічна/слаборозвинена/слухова ~ь good [retentive]/sight [visual]/rote [automatic]/deficient/ear [aural] memory; типи ~і types of memory; напружувати/розвивати/тренувати/удосконалювати ~ь strain/develop/train/improve memory; малювати по ~і paint from memory 2. *комп.* memory; store /stɔ:'/; storage /'stɔ:ɪdʒ/: обсяг ~і storage capacity 3. (*спомин*) recollection /,rekə'lekʃn/: обман ~і *псих.* false recollection; якщо ~ь мене не зраджує to the best of mine recollection; remembrance /rɪ'membrəns/

відновлення в ~і recall

панель *ж.* (*елемент пульта тощо*) panel /'pænl/: ~ керування control panel

панівн|ий *прикм.* 1. (*якому належить влада, який панує*) ruling /'ru:lɪŋ/ 2. (*який переважає*) prevailing /prɪ'veɪlɪŋ/: пристосовуватися до ~их поглядів square opinions to the prevailing tendencies;

prevalent /'prevələnt/; principal /'prɪnsəpl/

пані|ка *ж.* panic /'pænik/: не піддаватися ~ці not give way to panic

панічний *прикм.* /'pænik/: ~ страх panic terror

панорама *ж.* (*у рiзн. знач.*) panorama /,pænə'ra:mə US: ,pænə'ræmə/: історична ~ panorama of history; view /vju:/

пансіон *ч.* (*навчальний заклад*) boarding-school /'bɔ:diŋ'sku:l/

пансофі|я *ж.* pansophia /pæn'sɒfiə/: автор обґрунтовує необхідність виявлення міждисциплінарних засад ~і в сучасній освіті the author substantiates the necessity to reveal interdisciplinary grounds of pansophia in modern education

пантоміма *ж.* pantomime /'pæntəmaɪm/: ~ була популярною формою видовищ у стародавній Греції the pantomime was a popular form of entertainment in ancient Greece; dumb show /dʌm ʃəʊ/

паперов|ий *прикм.* 1. (*made of*) paper /'(meɪd əv) 'peɪpə/: на ~их і електронних носіях in paper and electronic forms [formats] 2. *перен.* existing only on paper /ɪg'zɪstɪŋ 'əʊnli ɒn 'peɪpə/

пап|ір *ч.* paper /'peɪpə/: викласти на ~ері commit to paper

парадигм|а *ж.* paradigm /'pærədaɪm/: зміна ~і paradigm shift

парадокс *ч.* paradox /'pærədɒks/: цей ~ легко спростувати this paradox is easily explodable

парадоксальний *прикм.* parado-

xical /ˈpærəˈdɒksɪkl/: ~ ефект *псих.*
paradoxical effect

паралель *ж.* (у *різн. знач.*)
parallel /ˈpærələl/: проводити ~ між...
перен. draw a parallel between...

паралельний *прикм.* 1. parallel
(to, with) /ˈpærələl (tə, wɪð)/: ~і групи/
класи parallel groups/forms 2. (який
відбувається одночасно з чимось)
concurrent /kənˈklərənt/: метод ~их
відхилень *псих.* method of concurrent
deviations

паралелізм *ч.* parallelism
/ˈpærələlɪzəm/: культурний ~ cultural
parallelism; психофізичний ~ *псих.*
psychophysical parallelism; ~ у нав-
чанні parallelism in teaching

параметр *ч.* 1. parameter
/pəˈræmɪtə/: необов'язковий/фізич-
ний ~ optional/physical parameter
2. (змінна величина) variable /ˈveəriəbl/:
~ прийняття рішення decision variable
3. (стан, умова) condition /kənˈdɪʃn/:
state /steɪt/

параметричний *прикм.* para-
metric(al) /pəˈræmetrɪk(l)/: ~ аналіз
(даних) parametrical analysis

паритет *ч.* parity /ˈpærəti/:
досягти ~у attain [achieve, establish]
parity; par /pɑːr/: на засадах ~у on a
par (with); on an equal footing (with)

партнер *ч.* partner /ˈpɑːtnə/:
соціальні ~и social partners

партнерство *с.* partnership
/ˈpɑːtnəʃɪp/: угода про ~ partnership
agreement

пасивний *прикм.* passive /ˈpæsɪv/:
~ характер passive temperament

пасивність *ж.* passivity /pæˈsɪvəti/:
відчуття ~ості passivity feeling

патріот *ч.* 1. patriot /ˈpætriət/:
щирий ~ sincere patriot 2. (міста,
навчального закладу тощо) enthusiast
/ɪnˈθjuːzɪəst US: ɪnˈθuːzɪəst/: sup-
porter /səˈpɔːtə/

патріотизм *ч.* patriotism
/ˈpætriətɪzəm/: виховання учнів у душі
~у educating the pupils in the spirit of
patriotism

пауза *ж.* pause /pɔːz/: зробити
~у make a pause; interval /ˈɪntəvl/:
вимушена/довга/коротка ~а forced/
long/short interval [pause]

робити ~у pause

певний *прикм.* 1. (точно
означений) definite /ˈdefɪnət/: зайняти
~у позицію з якогось питання adopt
a definite position on a question 2. (ви-
значений) determined /dɪˈtɜːmɪnd/
3. (призначений) fixed /fɪkst/ 4. (кон-
кретний) specific /spəˈsɪfɪk/: ~а мета
specific purpose 5. (деякий) certain
/ˈsɜːtɪn/: за ~их умов under certain
conditions; у ~ому розумінні in a
certain sense 6. (не визначений точно,
якийсь) some /sʌm/: до ~ої міри to
some extent; з ~ого часу for some
time; ~им чином somehow; in some
way 7. (гарантований, забезпечений)
assured /əˈʃʊəd/

~а річ of course; to be sure

певність *ж.* certainty /ˈsɜːtɪnti/:
з повною ~ю розраховувати на
щось reckon the certainty on smth;
confidence /ˈkɒnfɪdəns/

педагог *ч.* pedagogue /ˈpedəɡɒɡ/:
teacher /ˈtiːtʃə/: соціальний ~ social
care teacher

~методист educationalist

педагогік *ж.* 1. (науко-

вий напрям, явище) pedagogy /'pedəgɒdʒi/: загальні засади ~и general foundations of pedagogy; закони/правила ~и laws/rules of pedagogy; ~а вищої школи higher school pedagogy **2.** (*навчальний предмет*) pedagogics /,pedə'gɒdʒiks/: загальна ~а general pedagogics [pedagogy]; розумоводіяльнісна ~а pedagogics of mental and action approach; education (science) /,edʒə'keɪʃn ('saɪəns)/: дошкільна ~а pre-school education [pedagogy, pedagogics]; коригувальна [лікувальна]/спеціальна ~а corrective/special education; ~а паралельної дії education through simultaneous influence; історія ~и history of education [pedagogics]; матеріал з ~и education material

педагогічн|ий *прикм.* pedagogic(al) /,pedə'gɒdʒɪk(l)/: ~а бесіда talk on pedagogical topics [matters]; ~а громадськість pedagogical community; ~а майстерність/творчість pedagogical skill [art]/creativity; ~а освіта pedagogical [teacher] education; ~е вчення pedagogic doctrine; ~е партнерство/співробітництво pedagogical partnership/collaboration; ~і висновки/спостереження pedagogic conclusions /observations; ~і читання Pedagogical readings; educational /,edʒə'keɪʃnəl/: ~а думка/система/теорія educational thought/system/theory; ~а наука science of education; pedagogical science; ~ий вплив на *когось* educational influence upon [over] *smb*; ~ий експеримент educational experiment; ~і засоби

educational media; teaching /'ti:tʃɪŋ/: ~а практика teaching practice; student teaching; ~е навантаження teaching load(ing); ~ий персонал teaching [pedagogical] staff [personnel]; ~ий стаж length of teaching service; почати ~у діяльність take up teaching; enter (into) teaching

~а **рада** teachers' meeting

педант *ч.* pedant /'pednt/

педантичний *прикм.* pedantic /pɪ'dæntɪk/

педіатр *ч.* paediatrician /,pi:diə'triʃn/

педіатрія *ж.* paediatrics /,pi:di'ætrɪks/

педологічний *прикм.* pedagogical /pɪdə'lɒdʒɪkəl/: у 1909 році проф. К. Твардовським у Львові було засновано Педологічне товариство in 1909 a Pedological Society was organized by prof. K. Twardowsky in Lviv

педологія *ж.* pedology /pɪ'dɒlədʒi/: ~ є наукою про поведінку і розвиток дитини pedology is the study of children's behaviour [*амер.* behavior] and development

педоцентризм *ч.* paedocentrism /,pi:də'sentrɪzəm/

пенсія *ж.* pension /'penʃn/: ~я за інвалідністю disability pension; ~я за старістю old age pension; одержувати ~ю на дітей get [receive] pension for *one's* children

переходити на ~ю be pensioned off; **призначати ~ю** pension

первинн|ий *прикм.* primary /'praɪməri *US*: 'praɪmerɪ/: ~а професійна підготовка primary

vocational training; initial /i'nɪʃl/: ~а соціально-психологічна інформація initial social-psychological information; ~е закріплення/засвоєння знань initial consolidation/assimilation of knowledge

первісний *прикм.* **1.** (початковий) original /ə'ɹɪdʒənəl/: ~а форма original shape **2.** (первинний) primary /'praɪməri US: 'praɪmeri/ **3.** (в етнологічн. і переносн. знач.) primitive /'prɪmɪtɪv/; primeval /praɪm'i:vəl/

перевіщення *ж.* re-attestation /ri:ˌætes'teɪʃn/; merit rating /'merɪt'reɪtɪŋ/

перебільшення *с.* exaggeration /ɪg,zædʒə'reɪʃn/: схильний до ~ь prone to exaggeration; hyperbola /haɪ'pɜ:bələ/

можна без ~ня сказати it is hardly too much to say

перебільшувати *дієсл.* **1.** exaggerate /ɪg'zædʒəreɪt/: ~ труднощі exaggerate the difficulties; дуже ~ grossly exaggerate; overstate /,əʊvə'steɪt/; amplify /'æmplɪfaɪ/: ~ труднощі amplify difficulties **2.** (гіперболізувати) hyperbolize /haɪ'pɜ:bəlaɪz/

переборювати *дієсл.* (долати) overcome /,əʊvə'kʌm/: ~ труднощі overcome difficulties

перебудова *ж.* **1.** (реорганізація) reorganization /ri:ˌɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ri:ˌɔ:gəni'zeɪʃn/: ~ системи освіти reorganization of the system of education **2.** (поглядів тощо) reformation /,refə'meɪʃn/

перебудувати *дієсл.* **1.** (переробляти, переобладнувати) rebuild*

/,ri:'bɪld/: ~ суспільство rebuild society; reconstruct /,ri:kə'nstrʌkt/ **2.** (реорганізовувати) reorganize /ri:ˌɔ:gənaɪz US: ri:ˌɔ:gəniʒ/: ~ роботу reorganize work **3.** (для інших цілей) redesign /rɪdɪ'zain/; remodel /rɪ'mɒdl/

перевага *ж.* **1.** (вищість) advantage /əd'vɑ:ntɪdʒ US: əd'væntɪdʒ/: давати ~у чомусь над чимось give an advantage [edge] smth over smth; мати ~у над чимось have an advantage [edge] over smth; незаперечна ~а undeniable advantage; ~и доброї освіти the advantages of good education; цей метод має багато ~ this method has many advantages **2.** (привілей, переважне право) precedence /'presɪdəns/ **3.** (старшинство) preference /'prefrəns/: віддавати ~у чомусь give preference to smth; superiority /su:ˌpɪəri'ɒrəti US: su:ˌpɪəri'ɔ:rəti/: її ~а над усіма була незаперечною her superiority over all others was undisputed **4.** (позитивна якість, достоїнство) merit /'merɪt/: пропозиція має свої ~и the suggestion has merit **5.** (вигода) benefit /'benɪfɪt/

переважання *с.* **1.** (у кількості, розмірі) predominance /prɪ'dɒmɪnəns/; preponderance /prɪ'pɒndərəns/ **2.** (вплив, панівний стан, домінування) dominance /'dɒmɪnəns/; domination /,dɒmɪ'neɪʃn/; *див. тж* **перевага**

переважати *дієсл.* **1.** (кількістю, розміром) predominate /prɪ'dɒmɪneɪt/ **2.** (домінувати) dominate /'dɒmɪneɪt/ **3.** (перевіряти) excel /ɪk'sel/; surpass /sə'pɑ:s US: sə'pæs/

~ **чисельно** outnumber

переважний *прикм.* predominant /pri'dɒmɪnənt/: ~а риса характеру predominant feature of *one's* character; preponderant /pri'pɒndərənt/; prevailing /pri'veɪlɪŋ/; primary /'praɪməri US: 'praɪməri/: мати ~е значення be of primary importance

переважно *присл.* for the most part /fə' də məʊst pɑ:t/; mainly /'meɪnli/: ця монографія розрахована ~ на фахівців this monograph is aimed mainly at specialists

перевантаження *с.* (роботою) overwork /,əʊvə'wɜ:k/

перевантажувати *дієсл.* (переобтяжувати роботою тощо) overwork /,əʊvə'wɜ:k/; overlabour (амер. overlabor) /,əʊvə'leɪbəʊ/

переведення *с.* (до іншого місця, закладу тощо) transference /'trænsfərəns US: træns'fɜ:rəns/: ~ з однієї школи до іншої transference from one school to another

перевертати *дієсл.* **1.** turn over /tɜ:n 'əʊvəʊ/; tip /tɪp/; overturn /,əʊvə'tɜ:n/ **2.** (думку, смисл) distort /dɪ'stɔ:t/ **3.** (зображення) reverse /rɪ'vɜ:s/; invert /ɪn'vɜ:t/

перевершувати *дієсл.* surpass /sə'pɑ:s US: sə'pæs/: результати ~или всі наші очікування the results surpassed all our hopes; excel /ɪk'sel/: ~ити свого вчителя excel *one's* teacher; exceed /ɪk'si:d/

перевидання *с.* republication /rɪ'pʌblɪ'keɪʃn/ **2.** (без зміни змісту) reprint /,rɪ'prɪnt/

перевидавати *дієсл.* **1.** republish

/rɪ'pʌblɪʃ/ **2.** (не змінюючи змісту) reprint /,rɪ'prɪnt/

перевизначення *с.* redefinition /rɪ'defɪ'nɪʃn/: ~ завдання redefinition of the task

перевиховання *с.* (відучування від попередніх навичок) re-education /rɪ:,edʒə'keɪʃn/: ~ учня в родині/школі re-education of a pupil at home/school; ~ у процесі навчання re-education in the process of teaching; unteaching /,ʌn'ti:tʃɪŋ/

перевиховувати *дієсл.* (відучувати від попередніх навичок) unteach /,ʌn'ti:tʃ/; re-educate /rɪ:'edʒəkeɪt/

перевищення *с.* **1.** excelling /ɪk'selɪŋ/; exceeding /ɪk'si:diŋ/ **2.** (надлишок) excess /ɪk'ses/ **3.** (дійсних витрат над кошторисними) overrun /,əʊvə'rʌn/

перевищувати *дієсл.* be* in excess of *smth* /bi: ɪn ɪk'ses əv/; exceed /ɪk'si:d/: ~ити всі очікування exceed all expectations; surpass /sə'pɑ:s US: sə'pæs/: значно ~увати surpass by far ~увати межу go over a (preset) limit

перевід *ч.* **1.** (по службі) removal /rɪ'mu:v/ **2.** (учня до наступного класу) remove /rɪ'mu:v/

перевірка *ж.* **1.** (випробування) check(ing) /'tʃek(ɪŋ)/: ~а засвоєння/розуміння check on assimilation/comprehension; письмова форма ~и знань written form of checking knowledge; test(ing) /test(ɪŋ)/: ~а розумових здібностей intelligence testing; усна форма ~и oral form of testing; control /kən'trəʊl/: інспекторська ~а inspectorial control; ~а виконання control of work done; trial

/'traɪəl/: експериментальна ~а (нового методу тощо) experimental trial; проходити ~у be on trial; be under a test
2. (огляд) examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: детальна /неглибока [поверхова] ~а careful [close]/cursory [perfunctory] examination; ~а засвідчує/показує, що ... the examination proves/shows that...; inspection /ɪn'spektʃn/: здійснювати планову ~у carry out a scheduled inspection **3.** (правильності) verification /,verɪfɪ'keɪʃn/: формуляр контролю та ~и screening and verification data sheet **4.** (достеменності) validation /,vælɪ'deɪʃn/: ~а моделі на адекватність model validation for adequacy

здійснювати ~у чогось на щось do [carry out, perform] a check [a test] of smth for smth; ~а письмових робіт paperwork

перевіряти дієсл. **1.** test /test/: ~яти знання когось test the knowledge of smb; check /tʃek/: ~яти відповіді учнів check pupils' answers; ~яти письмову роботу check up a paper; ~яти розуміння кимось тексту з допомогою різноманітних запитань check smb's understanding of the text through various types of questions; ~яти стан здоров'я учнів check the state of pupils' health; ~яти якість викладання check the quality of teaching; тепер ~мо другу вправу now let us check up exercise two **2.** (пробувати) try /traɪ/: ~ити сили в чомусь try hand in smth **3.** (оглядати) examine /ɪg'zæmɪn/: нам слід ретельно ~ити результати we ought to examine the results well;

inspect /ɪn'spekt/: ~яти конспект уроку inspect the notes of a lesson **4.** (правильність) verify /'verɪfaɪ/: ~яти новий метод verify a new method; ~яти результат verify the result

~яти зошити/твори і ставити оцінки mark [correct] papers/ compositions

переводити дієсл. **1.** (змінювати) change /ʃeɪndʒ/ **2.** (в іншу систему вимірів тощо) convert /kən'vɜ:t/ **3.** (з одного режиму на інший) change over /'ʃeɪndʒ 'əʊvə/; switch /swɪtʃ/ **4.** (з одного стану в інший) drive* /draɪv/

перевтома ж. overexertion /,əʊveɪg'zɜ:ʃn/; overwork /,əʊve'wɜ:k/ **перевтомлювати** дієсл. overstrain /,əʊve'streɪn/; exhaust /ɪg'zɔ:st/

перегляд ч. **1.** revision /rɪ'vɪʒn/: ~навчальних планів і програм revision of curricula and syllabuses; revising /rɪ'vaɪzɪŋ/ **2.** (ознайомлення) review /rɪ'vju:/: ~фільму film review; дати статтю на перегляд send an article for review **3.** (тексту) examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: періодичний ~ зошитів regular examination of copy-books

перегля|дати дієсл. **1.** (змінювати ставлення) revise /rɪ'vaɪz/: ~дати гіпотезу/теорію revise a hypothesis/theory **2.** (оновлювати) revise; review /rɪ'vju:/: ~дати методи навчання revise [review] methods of education **3.** (про рішення) reconsider /,rekən'sɪdə/; review /rɪ'vju:/: **4.** (швидко читати для ознайомлення) look over /lʊk 'əʊvə/: ~дати записи лекцій look over the lecture

notes; ~нути *чийсь* рукопис look over *smb's* manuscript

перегортати дієсл. **1.** turn (over) /tʒ:n ('əʊveʳ)/: перегорніть сторінку turn over the page **2.** (*переглядаючи*) look through /lʊk θru:/

передавання, передання с. **1.** transferring /træns'fɜ:riŋ/; imparting /ɪm'pɑ:tiŋ/: мова є засобом ~ ідей the language is a means of imparting ideas **2.** (*чогось більше, ніж потрібно*) giving over /'gɪvɪŋ 'əʊveʳ/; handling over /'hændlɪŋ 'əʊveʳ/

без права ~ not transferable

передавати дієсл. **1.** pass /pɑ:s US: pæs/: ~ свій педагогічний досвід *комусь* pass on *one's* teaching experience to *smb* **2.** (*рису, властивість*) transmit /trænz'mɪt/: ~традицію молодому поколінню transmit a tradition to the younger generation; transfer /træns'fɜ:ʔ/ **3.** (*відтворювати*) reproduce /,ri:prə'dju:s US: ,ri:prə'du:s/ **5.** (*повідомлювати*) tell* /tel/ **6.** (*ділитися*) impart /ɪm'pɑ:t /: ~ знання студентам impart knowledge to students **7.** (*переповідати*) render /'rendəʳ/: ви передали цю думку точно you have rendered this meaning accurately

передбачати дієсл. **1.** (*забезпечувати*) provide (for) /prə'vaɪd (fəʳ) /: програма ~ає вивчення таких предметів the programme provides for the study of the following subjects **2.** (*знати заздалегідь*) foresee /fə:'si:/: важко ~ити результат it is difficult to foresee the result; труднощі, які ніхто не міг ~ити difficulties that no one could foresee; envisage /ɪn'vɪzɪdʒ/:

ми не могли ~ити, що ситуація так погіршиться we couldn't envisage that the situation would get so bad **3.** (*очікувати*) anticipate /æp'tɪspeɪt/: ~ити можливу відповідь учнів anticipate the answer which one is likely to get from the pupils

передбачення с. foresight /'fɔ:sait/: змоглядне ~ conceptual foresight; prediction /prɪ'dɪkʃn/: методика ~ помилок людини techniques for human error rate prediction; prevision /,pri:'vɪʒn/: ~ небезпеки prevision of danger

передбачуван|ий прикм.

1. specified /'spesɪfaɪd/; provided /prə'vaɪdɪd/: за виключенням випадків, ~их *чимось* except in cases provided by *smth* **2.** (*якого можна передбачити*) predictable /prɪ'dɪktəbl/

передмов|а ж. **1.** preface /'prefɪs/: у ~і автор говорить, що .. the author says in the preface that..; foreword /'fɔ:wɜ:d/ **2.** (*вступна частина*) introduction /,ɪntrə'dʌkʃn/

передн|ий прикм. **1.** front /frʌnt/; headmost /'hedməʊst/ **2.** (*перший*) first /fɜ:st/

~**ий план** foreground; на ~**ьому плані** in the foreground

передов|ий прикм. forward /'fɔ:wəd/; foremost /'fɔ:məʊst/; progressive /prə'gresɪv/; advanced /əd'vɑ:nst US: əd'vænst/: ~і методи/погляди advanced [progressive] methods/ideas

переду|вати дієсл. go* before /gəʊ bɪ'fɔ:/; precede /prɪ'si:d/: текстові ~є короткий вступ the text is preceded by a short introduction; forego* /fɔ:'gəʊ/

передумов|а ж. перен.

1. precondition /ˌpri:kən'diʃn/; (back) ground /('bæk) graʊnd/: історичні ~и historical backgrounds; prerequisite /ˌpri:'rekwiʒɪt/: психофізіологічні та психологічні ~и педагогічних здібностей psychophysiological and psychological prerequisites of pedagogical abilities **2.** філос. premise /'premɪs/: основна ~а the major premise

створювати ~и premise /pri'maɪz/

переекзаменовувати дієсл. re-examine /ri:'ɪg'zæmɪn/

переекзаменування с. reexamination /ri:'ɪg'zæmɪ'neɪʃn/

переживання с. (почуття) feeling /'fi:lɪŋ/; emotional experience /i'məʊʃənl ɪk'spiəriəns/

переживати дієсл. **1.** (відчувати щось) experience /ɪk'spiəriəns/ **2.** (хвилюватися) be* upset /bi: ˌʌp'set/; worry /'wʌrɪ/

переказ ч. **1.** (дія) retelling /ˌri:'telɪŋ/: ~ за ключовими словами retelling from key [guide] words **2.** (виклад змісту) reproduction /ˌri:prə'dɪkʃn/; exposition /ˌɛkspə'zɪʃn/: письмовий/творчий/усний ~ written/creative/oral exposition [reproduction] **3.** (усний) narration /nə'reɪʃn/: ~ тексту narration of a text

переказ|увати дієсл. **1.** retell* /ˌri:'tel/: ~увати текст цілком або частинами retell the text in whole or in parts; міфи Греції, ~ані для дітей Greek myths retold for children **2.** (зміст книжки тощо) give* the contents /gɪv 'kɒntents/

~увати щось своїми словами put smth in one's own words

перекваліфікація ж. requalification /rɪˌkwɒlɪfɪ'keɪʃn/

перекваліфіковувати дієсл. requalify /rɪˌkwɒlɪfaɪ/; train for a new profession /treɪn fəʳ ə nju: (US: nu:) prə'feɪʃn/

переклад ч. **1.** (письмовий з однієї мови на іншу) translation /træns'leɪʃn/: буквальний [дослівний]/вільний/точний ~ literal [verbal]/free [loose]/accurate [close] translation; зробити ~ do the translation; порівняти ~ з оригіналом compare a translation with the original **2.** (усний) interpretation /ɪnˌtɜ:pri'teɪʃn/ **3.** (процес перекладу) translation; translating /træns'leɪtɪŋ/

перекладання с. **1.** (з однієї мови на іншу) translation /træns'leɪʃn/; translating /træns'leɪtɪŋ/ **2.** (усне) interpretation /ɪnˌtɜ:pri'teɪʃn/

перекладати дієсл. **1.** (з мови на мову) translate /træns'leɪt/: уміти ~ know how to translate; ~ з допомогою словника translate with the help of a dictionary; ~ з іноземної мови на рідну translate from a foreign language into one's own **2.** перен. (відповідальність тощо) set* /set/; transfer /træns'fɜ:ʃ/

~ статтю на англійську мову do an article into English; ~ усно interpret

перекладач ч. **1.** translator /træns'leɪtəʃ/ **2.** (усний) interpreter /ɪnˌtɜ:prɪtəʃ/: синхронний ~ simultaneous interpreter

переклик ч. call /kɔ:l/: робити ~ call the roll; call over /kɔ:l 'əʊvəʃ/: учитель зробив ~ учнів the master called over the pupils of the class

переключати дієсл. switch /swɪtʃ/:

~ увагу учнів з одного предмета на інший switch the pupils' attention from one subject to another

переконаний *прикм.* convinced /kən'vɪnst/: я ~, що цей метод є найкращим I am convinced that this method is the best; confirmed /kən'fɜ:md/

переконаність *ж.* conviction /kən'vɪkʃn/: непохитна ~ unstinting conviction; assurance /ə'ʃʊərəns/

переконання *с.* **1.** (дія) persuasion /pə'sweɪzɪn/: шляхом ~ by means of persuasion **2.** (думка) belief /bɪ'li:f/: мати глибоке ~ в необхідності всебічної освіти have a strong belief in all-round education **3.** (погляди) convictions /kən'vɪkʃnz/: діяти за ~м act according to *one's* convictions

змінювати свої ~ take to a different view

переконлив|ий *прикм.* conclusive /kən'klu:sɪv/: ~ий доказ conclusive proof; ці результати є далекими від ~их the results are far from being conclusive; convincing /kən'vɪnsɪŋ/: ~ий приклад convincing example; persuasive /pə'sweɪsɪv/: ~ий аргумент persuasive argument

переконливо *присл.* convincingly /kən'vɪnsɪŋli/: ~ спростувати щось deny *smth* convincingly

це ~ it is convincing

перекон|увати *дієсл.* **1.** (доводити) convince /kən'vɪns/: ви ~али мене you have convinced me **2.** (схиляти) persuade /pə'sweɪd/: бути ~аним у чомусь be persuaded of *smth*; *недок.* тж try to persuade /traɪ tə pə'sweɪd/ **3.** (запевняти) assure

/ə'ʃʊə/ **4.** (умовляти) prevail (on) /prɪ'veɪl (ɒn)/: я ~ав його прийняти запрошення I prevailed him to accept the invitation **5.** (відмовляти) argue out /'ɑ:gju: aʊt/: ~увати *когось* у помилковості думки argue *smb* out of an opinion; ~увати *когось* не робити *чогось* argue *smb* out of doing *smth*

перекон|уватися *дієсл.* be* convinced of /bi: kən'vɪnst əv/: make* sure /meɪk ʃʊə/: satisfy *oneself* /'sætɪsfaɪ/: ми ~алися, що ... we are satisfied that ...; verify /'verɪfaɪ/

~атися на власному досвіді learn by experience

перекреслювати *дієсл.* cross out /krɒs (US: krɔ:s) aʊt/

перекручення *с.* **1.** twisting /'twɪstɪŋ/ **2.** (спотворювання) distortion /dɪ'stɔ:ʃn/: ~ змісту distortion of meaning; perversion /pə'vɜ:ʃn US: pə'vɜ:ʒn/ **3.** (про факти) misrepresentation /'mɪs,reprɪzen'teɪʃn/

перекручувати *дієсл.* **1.** (слова, зміст) distort /dɪ'stɔ:t/: ~ факти distort the facts; corrupt /kə'ɹʌpt/ **2.** (цитату) misquote /'mɪs'kwəʊt/

перелік *ч.* **1.** (по пунктах) enumeration /ɪ,nju:mə'reɪʃn US: ɪ,nju:mə'reɪʃn/ **2.** (каталог) catalogue /'kætəlɒg US: 'kætəlɔ:g/ **3.** (список) list /lɪst/: ~ питань list of questions

перелічення *с.* **1.** (лічба) counting /'kaʊntɪŋ/ **2.** (повторне лічення) recount /rɪ'kaʊnt/; enumeration /ɪ,nju:mə'reɪʃn US: ɪ,nju:mə'reɪʃn/ **3.** (по пунктах) itemize /'aɪtəmaɪz/

перелічувати *дієсл.* **1.** count /'kaʊnt/ **2.** (повторно лічити) recount /rɪ'kaʊnt/

перемагати дієсл. **1.** gain [win] a victory /geɪn [wɪn] ə 'vɪktəri/ **2.** (долати труднощі тощо) overcome* /,əʊvə'kleɪn/; master /'mɑːstər/ US: 'mæstər/: ~ труднощі master difficulties **3.** (про ідеї, вчення тощо) prevail /prɪ'veɪl/

перемін|а ж. change /'tʃeɪndʒ/: історичні ~и historical change; alteration /,ɔːltə'reɪʃn/: ~а свого «Я» alteration of the ego

перемінний прикм. **1.** changing /'tʃeɪndʒɪŋ/; varying /'vɛəriŋ/; variable /'veəriəbl/ **2.** (за знаком, напрямом) alternating /ɔːl'tɜːnɪŋ/; див. тж *це мінливий*

перенавчати дієсл. re-teach /ri:'ti:tʃ/; re-educate /ri:'edʒukeɪt/

перенесення, переносіння с. **1.** (переміщення) displacement /dɪs'pleɪsmənt/; transfer /'trænsfɜːr/; **2.** (частини слова) division of a word /dɪ'vɪʒn əv ə wɜːd/

перенос ч. грам. syllabification /'sɪləbɪfɪ'keɪʃn/; див. тж *це перенесення*

переносити дієсл. **1.** carry /'kæri/; convey /kən'veɪ/; transfer /træns'fɜːr/ **2.** (поширювати на щось) carry smth over to /'kæri .. 'əʊvər tə/; extend /ɪk'stend/

переносн|ий прикм. (фігуральний) figurative /'fɪgərətɪv/; metaphorical /,metə'fɔːrɪkl/: у ~ому розумінні in a metaphorical sense

переобтяжувати дієсл. **1.** (надто) overload /əʊvə'ləʊd/ **2.** (роботою) overwork /əʊvə'wɜːk/ **3.** (подробицями тощо) overburden /əʊvə'bɜːdn/

переорієнтація ж. reorientation /riː,ɔːriən'teɪʃn/: ~ освіти з предметно-змістового принципу навчання основ наук на вивчення цілісної картини світу reorientation of education from subject-content principle of teaching the fundamentals of sciences towards the study of the integral pattern of the world

переосмислений дієприкм. прикм. reinterpreted /,riːɪn'tɜːprɪtɪd/

переосмислення с. reinterpretation /riːɪn'tɜːprɪ'teɪʃn/; charge of meaning /tʃɑːdʒ əv 'miːnɪŋ/

переосмислювати дієсл. reinterpret /,riːɪn'tɜːprɪt/; give* a new meaning (to) /gɪv ə 'njuː (US: 'nuː) 'miːnɪŋ (tə)/

переоцінка ж. **1.** (завищена оцінка) overestimation /,əʊvə'restɪmeɪʃn/ **2.** (заново) reevaluation /,riːvæljuː'eɪʃn/: ~ всіх компонентів педагогічного процесу reevaluation of all the component of pedagogical process; ~ цінностей reevaluation of values

переоцінювати дієсл. **1.** (завищувати оцінку) overrate /,əʊvə'reɪt/: ~ свої можливості overrate abilities; overestimate /,əʊvə'restɪmeɪt/: ~ здібності учнів overestimate the ability of the pupils **2.** (переглядати оцінку) revalue /,riː'væljuː/; reevaluate /,riː'væljuːeɪt/

перепідготовк|а ж. re-qualification /riː,kwɒlɪfɪ'keɪʃn/; re-training /riː'treɪnɪŋ/: пройти курси ~и take [undergo] re-training courses

перепочинок ч. **1.** (фізичний) rest /rest/; repose /rɪ'pəʊs/ **2.** (коротка перерва) respite /'respaɪt/ US: 'respɪt/

3. (перерва в заняттях) recreation /ˌrekrɪ'eɪʃn/

перепрофілювання *с.* conversion /kən'vɜ:ʃn/ *US:* kən'vɜ:zn/; change of specialization /tʃeɪndʒ əv ˌspeʃəlaɪ'zeɪʃn/ (*US:* ˌspeʃəli'zeɪʃn/)

перераховувати *дієсл.* **1.** (рахувати) count /kaʊnt/; enumerate /ɪˌnju:məreɪt/ *US:* ɪˌnu:mə'reɪt/

2. (переходити до іншого мірила) scale /skeɪl/; refer /rɪ'fɜ:z/

перерв|а *ж.* interruption /ˌɪntə'ɪrʌpʃn/: без ~и without interruption; break /'breɪk/: ~а в навчанні a break in one's studies; подовжити/скоротити ~у extend / shorten the break; interval /'ɪntəv/: велика~а (у школі) long interval; pause /pə:z/: коротка ~а для відпочинку short rest pause

оголошувати ~у (на зборах) adjourn

переривання *с.* **1.** (тимчасове припинення роботи) interruption /ˌɪntə'ɪrʌpʃn/; break(ing) /'breɪk(ɪŋ)/ **2.** (зупин) stoppage /'stɒpɪdʒ/

перерива|ти *дієсл.* **1.** interrupt /ˌɪntə'ɪrʌpt/: ~ти заняття interrupt one's studies; ~ти лекцію запитанням interrupt a lecture with a question; ~ти чиюсь розмову interrupt a conversation **2.** (рантрово припиняти) break* off /breɪk ɒf/ (*US:* ɔ:f)/: ~ти переговори break off negotiations

переробляння *с.* **1.** remaking /rɪ'meɪkɪŋ/: ~вправи/статті remaking an exercise/article **2.** (книжки, статті) revision /rɪ'vɪʒn/

перероб|ляти *дієсл.* **1.** remake* /rɪ'meɪk/; convert /kən'vɜ:z/

2. (змінювати) alter /'ɔ:ltə/ **3.** (робити наново) remake; do over again /du: 'əʊvə' ə'geɪn/: вам доведеться все ~ити you will have to do it over again

4. (книжку, статтю) revise /rɪ'vaɪz/: ~ляти підручник/програму/словник revise a text-book/syllabus/dictionary

перерозподіл *ч.* **1.** redistribution /'rɪ:dɪstrɪ'bju:ʃn/ **2.** (ресурсів системи) rearrangement /ˌrɪə'reɪndʒmənt/ **3.** (перепризначення) reallocation /ˌrɪælə'keɪʃn/

перерозподіляти *дієсл.* **1.** redistribute /ˌrɪ:dɪ'strɪbjʊ:t/; shift /ʃɪft/: ~робочу силу shift the manpower

2. (перепризначати) reallocate /ˌrɪ'æləkeɪt/

переросток *ч.* (про учня) overage student /'əʊvərɪdʒ 'stju:dnt/ (*US:* 'stu:dnt/)

перескладати *дієсл.* retake /rɪ'teɪk/: ~іспит retake one's examination

переставляння *с.* **1.** (переміщування) transposition /ˌtrænspə'zɪʃn/; relocation /ˌrɪ:ləʊ'keɪʃn/ **2.** (перегруповування) rearrangement /ˌrɪə'reɪndʒmənt/

перестав|ляти *дієсл.* **1.** (змінювати порядок розташування) rearrange /ˌrɪə'reɪndʒ/: ~ити слова в реченні rearrange the words in the sentence

2. (міняти місцями) interchange /ˌɪntə'tʃeɪndʒ/ **3.** (з одного місця на інше) transfer smth from ... to ... /træns'fɜ:ʃ .. frəm .. tə/

перетворення *с.* **1.** (одного на інше) change /tʃeɪndʒ/; changing /'tʃeɪndʒɪŋ/ **2.** (відображування) mapping /'mæpɪŋ/ **3.** (реорганізація)

reorganization /ri:ˌɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ri:ˌɔ:gəni'zeɪʃn/

перетворювати дієсл. 1. (перетворювати щось на щось) change [transform, turn] *smth* (in)to *smth* /tʃeɪndz [kən'vɜ:t, træns'fɔ:m, tɜ:n]/ 2. (реформувати) reform /rɪ'fɔ:m/

перетворюватися дієсл. be* transformed /bi: træns'fɔ:md/; be* changed /bi: tʃeɪndzɪd/; be* converted /bi: kən'vɜ:tɪd/

переучувати дієсл. 1. (когось) re-teach /rɪ'ti:tʃ/ 2. (щось) learn* over again /lɜ:n 'əʊvə' ə'gen/

переучуватися дієсл. relearn* /rɪ'lɜ:n/; learn* over again /lɜ:n 'əʊvə' ə'gen/

перехід ч. 1. (пересування з одного місця в інше) passing /pɑ:sɪŋ US: pæsiŋ/

2. (з одного стану в інший) transition /træn'zɪʃn/: ~ від середньої до вищої освіти transition from upper secondary to higher education; ~ з дошкільного закладу до початкової школи transition from pre-school to primary school; ~ кількості в якість transition from quantity to quality 3. (від одного до іншого) change /tʃeɪndz/: ~ на нові методи роботи change to new methods of work; transfer (from ... to ...) /'trænsfɜ:(frəm .. tə): ~ від одного поняття до іншого transfer from one concept to another

~ від старого до нового progression from the old to the new

перехідний прикм. 1. transient /'trænzɪənt US: 'trænsnt/ 2. (проміжний) transition(al) /træn'zɪʃnl/: ~ий період transition(al) period

~а стадія intermediary stage

переходити дієсл. 1. (зміню-

ватися, змінювати щось) change (over) /tʃeɪndz ('əʊvə): перейти на роботу до середньої школи change to secondary school; go* (from ... to ...) /gəʊ (frəm .. tə): ~ від одного стану до іншого go [change] from one state to another; convert /kən'vɜ:t/:

~ від одних величин до інших (і навпаки) convert between quantities

2. (змінювати місце, заняття, стан тощо) pass /pɑ:s US: pæs/: ~ від слів до діла pass from words to deeds

3. (приступати, братися до чогось) proceed /prə'si:d/: ~ від конкретного до абстрактного proceed from (the) concrete to (the) abstract; ~ до нової теми proceed to a new topic; be*

carried over /bi: 'kæriɪd 'əʊvə/: ці терміни перейшли з психології

these terms have been carried over from psychology 4. (від загального до окремого) descend /dɪ'send/: ~ до

подробниць descend to particulars

перехресний прикм. cross /krɒs US: krɔ:s/: ~е посилання cross-reference; crossing /'krɒsɪŋ US: 'krɔ:sɪŋ/; intersecting /,ɪntə'sektɪŋ/

перечитувати дієсл. 1. re-read* /ri:'ri:d/: ~ записи лекцій re-read one's notes of lectures 2. (з метою правок тощо) revise /rɪ'vaɪz/

перешкода ж. (бар'єр) barrier /'bæriə/: бути ~ою для чогось be a barrier to *smth*; obstacle /'ɒbstəkl/:

неочікувана ~а unexpected obstacle; наштотуватися на ~у come up against [run into] an obstacle; obstruction /əb'strʌkʃn/: обходити ~у pass an obstruction; див. тж завада

перешкоджати дієсл. 1. (запо-

бігати) prevent /pri'vent/: намагатися ~ити чомусь try to prevent *smth*
2. (*ускладнювати, сповільнювати*) hinder /'hɪndə/: ~жати розвиткові hinder development; impede /ɪm'pi:d/: ~жати здійсненню чогось impede the realization of *smth* **3.** (*заважати*) interfere with *smth* /,ɪntə'fiə' wɪð/
4. (*бути перешкодою*) obstruct /əb'strʌkt/: ~жати комусь виконувати свої обов'язки obstruct a person in the discharge of his duties

периферійний прикм. **1.** peripheral /pə'rifərəl/ **2.** (*район, віддалений від центру тощо*) of [in] the outlying district /əv [ɪn] ðə 'aʊtlaɪŋ 'dɪstrɪkt/: ~ навчальний заклад educational institution in the outlying district

периферичний прикм. peripheral /pə'rifərəl/: ~а нервова система peripheral nervous system; ~ий зір peripheral vision

периферія ж. **1.** periphery /pə'rifəri/ **2.** (*про віддалені від центру райони*) the outlying districts pl. /ðə 'aʊtlaɪŋ 'dɪstrɪkts/: provinces pl. /'prɒvɪnsɪz/

період ч. **1.** (*інтервал у часі між явищами, що регулярно повторюються*) period /'pɪərɪəd/: за підсумками кожного звітного ~у on the basis of the results of each accounting period **2.** (*інтервал у часі між будь-якими явищами*) period: ~ педагогічної практики period of student-teaching practice; time (interval) /taɪm ('ɪntəvɪl/
3. (*цикл*) cycle /'saɪkl/

за ~ ... between...; from ... to ...; during ...; за ~ експлуатації during service

періодичний прикм. **1.** (*який повторюється регулярно*) periodic(al) /,pɪərɪ'ɒdɪk(l)/: ~а література periodical literature; ~е обговорення успішності учнів periodic discussion of pupils' progress; ~ий закон periodic law **2.** (*циклічний*) cyclic /'saɪklɪk/

~е видання periodical; ~е явище (*про явища природи*) recurrent phenomenon (pl. phenomena)

періодичність ж. (*за часом*) periodicity /,pɪərɪə'dɪsɪtɪ/: (time) interval /('taɪm) 'ɪntəvɪl/: ~ перевірок inspection interval(s)

персонал ч. **1.** personnel /,pɜ:sə'nel/: управління ~ом personnel management; staff /sta:f/: навчально-допоміжний ~ auxiliary educational staff **2.** (*навчального закладу у США*) faculty /'fæklti/: педагогічний ~ коледжу/університету college/university faculty

персональний прикм. personal /'pɜ:sənl/: ~ий комп'ютер/склад personal computer/composition; ~і дані personal information [details]

перспектив|а ж. **1.** (*подання об'єктів на площині*) perspective /pə'spektɪv/ **2.** (*плани, розрахунки на майбутнє*) outlook /'aʊtlʊk/: найближча ~а near-term outlook; prospect(s) /'prɒspekt(s)/: блискучі/невизначені ~и splendid/uncertain prospects

у ~і in perspective; (*у майбутньому*) in prospect

перспективний прикм. **1.** (*який передбачає майбутній розвиток*)

prospective /prə'spektɪv/; long-term /lɒŋ (US: lɔːŋ) tɜːm/: ~ план long-term plan **2.** (*що подає надії*) promising /'prɒmɪsɪŋ/: ~ учений promising scientist

перцептивний *прикм.* perceptual /prə'septɪvəl/: ~ тренінг (*виховання рис, необхідних для відносин з іншими людьми*) perceptual training

перцепція *ж.* perception /prə'sepʃn/: глобальна ~я holistic perception; поведінкові детермінанти ~ї behavioural (*амер.* behavioral) determinants of perception; *див. тж сприйняття*

перш|ий *прикм.* **1.** first /fɜːst/: грати ~у скрипку *перен.* play first fiddle; з ~ого погляду at first sight; з ~ого разу from the first; ~е враження про *щось* first impression of *smth*; ~ї наслідки first fruits [results]; скористатися ~ою нагодою take the first opportunity; у ~ому випадку in the first instance **2.** (*зі згаданих вище*) former /'fɔːmə/

бути [йти] ~им be first; lead; head; **за ~ої можливості** at *one's* earliest convenience; as soon as possible; **на ~ий погляд** on the face of it; at first glance

першоджерел|о *с.* original [primary] source /ə'rɪdʒənəl [ˈpraɪməri (US: 'praɪməri) sɔːs/: працювати з ~ами study the original sources

першокласник *ч.* pupil of the first form /pjuːpl əv ðə fɜːst fɔːm/

першокурсник *ч.* first-year student /fɜːst jɜːr 'stjuːdnt (US: jɜːr 'stuːdnt)/; fresher /'frefʃə/

першорядний *прикм.* paramount /'pærəmaʊnt/: питання ~ої ваги

question of paramount importance; first rate /fɜːst reɪt/

першочергов|ий *прикм.* immediate /ɪ'miːdiət/: ~ї заходи immediate measures; top priority /tɒp praɪ'ɔːrəti (US: praɪ'ɔːrəti)/: ~е завдання immediate [top priority] task

песимізм *ч.* pessimism /'pesɪmɪzəm/: вдаватися то до ~у, то до оптимізму swing constantly from pessimism to optimism

песимістичн|ий *прикм.* pessimistic /ˌpesɪ'mɪstɪk/: ~ї перспективи pessimistic outlook

писати *дієсл.* write* /raɪt/: ~ з помилками write bad grammar; ~ незрозуміло/розуміло write illegibly/plain(ly); ~ друкованими літерами print in block letters; ~ лівою рукою write with *one's* left hand; ~ під диктовку write from dictation

писемність *ж.* (*система графічних знаків, уживаних для писання*) the written language /ðə 'rɪtn 'læŋɡwɪdʒ/

письменний *прикм.* literate /'lɪtərət/

письменник *ч.* writer /'raɪtə/: кращі сучасні ~и the best writers of the day

письменність *ж.* literacy /'lɪtərəsɪ/: ~ дорослого населення adult literacy

письмов|ий *прикм.* written /'rɪtn/: ~а робота written work; ~ий знак/іспит written symbol/examination; подати в ~ому вигляді present in written form

питання *с.* **1.** question /'kwɛstʃən/: важке/вирішальне/навідне~ difficult/

crucial/leading question; вивчити ~ study the question; відкладати розгляд ~ adjourn consideration of the question; на це (за)питання ~ важко відповісти it is difficult to answer that question; порушити ~ raise a question; постає ~ the question arise; спірне ~ controversial [vexed] question

2. (справа тж) point /'pɔɪnt/: важливе/другорядне/основне/спірне ~ important/minor/major/moot point; matter /'mætəʃ/: обговорювати ~ deliberate on a matter; перейти до суті ~ come to the merit of the matter; це ~ потребує подальшого розроблення the matter requires amplification

3. (предмет суперечки, обговорення) issue /'ɪʃu:/: актуальне/злободенне/неістотне ~ live/hot/side issue; розглядати ~ в широкому аспекті put the issue in broad perspective

питати дієсл. **1.** (когось про щось) ask (smb about smth) /ɑ:sk US: æsk (ə'baʊt): ~ дозволу зробити щось ask leave [permission] to do smth **2.** (вимагати відповідальності) make* responsible /meɪk rɪ'spɒnsəbl/ **3.** (запитувати) demand /dɪ'mɑ:nd US: dɪ'mænd/

питом|ий прикм. specific /spə'sɪfɪk/: ~а вага specific weight

під прийм. **1.** (де, куди) under /'lʌndəʃ/: ~ впливом/враженням under the influence /ɪmpresʃən **2.** (нижче чогось) below /bɪ'ləʊ/: under /'lʌndəʃ/ **3.** (при вказуванні на щось, смисл чого розкривається) by /baɪ/: ~ цим терміном ми розуміємо... by this term we mean... **4.** (для чогось) for /fɔ:/: приміщення під школу premises

for a school **5.** (біля, близько чогось) near /nɪəʃ/ **6.** (у супроводі) to /tə/: танцювати/співати ~ музику dance/sing to the music; ~ оплески to the applause; ~ звуки державного гімну to the strains of the National Anthem

підбадьорювати дієсл. encourage /ɪn'kʌrɪdʒ/: inspire /ɪn'spɪrɪt/

підбирання с. **1.** (добирання за якимись властивостями) selection /sɪ'lektʃn/: ~ матеріалу selection of material; choice /'tʃɔɪs/: ~ тем для творів choice of topics for compositions **2.** (коефіцієнта тощо для задоволення певної умови) selection /sɪ'lektʃn/: fitting /'fɪtɪŋ/

підбирати дієсл. **1.** (добирати) choose /tʃu:z/: select /sɪ'lekt/: ~ вправи/приклади select exercises/examples; sort out /sɔ:t aʊt/ **2.** (факти тощо) glean /gli:n/: ~ факти з книжок glean facts from books **3.** (під пару) match /mætʃ/: ~ групу (за якоюсь ознакою) match a group

підбір див. підбирання

підвищен|ий прикм. **1.** heightened /'haɪtənd/: ~а чутливість heightened sensibility **2.** (збільшений) increased /ɪn'kri:st/: ~а увага increased attention **3.** (покращений) improved /ɪm'pru:vɪd/ **4.** (понад норму) elevated /eɪ'lɪ'veɪtɪd/ ~а стипендія stipend with a bonus

підвищення с. **1.** raising /'reɪzɪŋ/: ~ кваліфікації без відриву від виробництва raising one's qualification through study while in service; ~ наукового рівня викладання raising of the scientific standard of teaching; increase /'ɪnkri:s/: ~ ціні increase in price **2.** (поліпшення, удосконалення) im-

provement /ɪm'pru:vmənt/: ~ якості виховання дітей improvement in the upbringing of children; enhancement /ɪn'hɑ:nsmənt US: ɪn'hænsmənt/: резерви ~ ефективності efficiency enhancement potential

підвищувати дієсл. **1.** (збільшувати) increase /ɪn'kri:s/: ~ чиясь відповідальність increase *one's* responsibility; raise /reɪz/: ~ авторитет учителя raise the authority [prestige] of a teacher; ~ голос на когось raise voice at *smb* **2.** (удосконалювати) improve /ɪm'pru:v/: ~ ефективність improve the efficiency; ~ успішність у школі improve school results; ~ якість чогось improve [push up] the standard [quality] of *smth*

підвищуватися дієсл. **1.** rise /raɪz/: ~ в очах когось rise in esteem of *smb*; elevate /,elɪ'veɪt/: increase /ɪn'kri:s/ **2.** (удосконалюватися) improve /ɪm'pru:v/

підводити дієсл. **1.** (до когось) bring* up /brɪŋ ʌp/ **2.** (розчаровувати тощо) disappoint /,dɪsə'pɔɪnt/ **3.** (результати, підсумки тощо) draw /drɔ:/: ~ риску під чимось draw a line under *smth*; sum up /sʌm ʌp/ тільки підбивати підсумки

~ випадок під правило apply a rule to a case

підготовк|а ж. **1.** (дія) preparation /,prɛpə'reɪʃn/: ~а до дорослого життя preparation for adult life; ~а до екзамену preparation for an examination; ~а до уроку lesson preparation; ретельна/цільова ~а careful [thorough]/task preparations; рівень ~и учнів level [standard] of

pupils' preparation; час ~и до відповіді (на іспиті) time allotted for preparation **2.** (навчання) training /'treɪnɪŋ/: короткочасна ~а short course of training; курси ~и training class; ~а кадрів/тренерів training of personnel/trainers; фізична ~а physical training **3.** (запас знань) grounding /'graʊndɪŋ/: удосконалювати свою теоретичну ~у further *one's* theoretical grounding; background /'bækgraʊnd/: мати потрібну ~у для виконання роботи have the right background for a job; schooling /'sku:lɪŋ/: одержати ~у get a schooling [grounding]; education /,edʒu'keɪʃn/: педагогічна ~а teacher education

без ~и extempore; impromptu

підготовлен|ий прикм. **1.** prepared /prɪ'reəd/: добре ~а екскурсія well-prepared excursion; не~ий виступ unprepared talk **2.** (про вчителя, учня) well-grounded /,wel'graʊndɪd/

підготовленість ж. preparedness /prɪ'reədnis/: ~ до практичної діяльності preparedness for practical activity; перевірити ~ студентів до лабораторних робіт test the students' preparedness for laboratory exercises; readiness /'redɪnis/: ~ школи до початку навчального року readiness of the school for the new school year

підгот|овляти дієсл. **1.** (для чогось) prepare (for *smth*) /prɪ'reə' (fə)/: ~увати учнів до практичної діяльності prepare pupils for practical activity **2.** (навчати) train /treɪn/: ~увати студентів до педагогічної роботи train students for teaching; див. ще **готувати**

підготовлятися дієсл. prepare oneself /prɪ'peəʃ/: заздалегідь підготуватися до занять prepare for one's classes in good time

підготовч|ий прикм. preparative /prɪ'pærətɪv/; preparatory /prɪ'pærətəri/: ~а робота preparatory work; spadework; ~ий комітет preparatory committee; ~і курси preparatory courses

підгруп|а ж. sub(-)group /'sʌbgɹu:p/

розбивати на ~и subdivide a group; subgroup

піддавати дієсл. (дії, впливу) subject smth to smth /səb'dʒekt .. tə ../: ~ щось випробуванню subject smth to test; expose to smth

~ щось суворому випробуванню analyse smth rigorously [in rigorous terms]

піддаватися дієсл. 1. submit /səb'mɪt/: піддатися чийомусь авторитету submit oneself to smb's authority 2. (переконанню, пораді) be* accessible (to) /bi: ək'sesəbl (tə)/: ~ навіюванню be accessible to hypnotic suggestion

підказ ч. (підказане) prompt /prɒmpt/: очікувати ~у wait for a prompt

підказування с. (дія) prompting /'prɒmptɪŋ/: забороняти ~ forbid prompting

підказувати дієсл. 1. (у школі) prompt /prɒmpt/ 2. (допомагати знайти рішення) suggest /sə'dʒest/: ~ правильну думку suggest the proper idea

підкреслення, підкреслювання с. 1. underlying /ˌʌndə'laɪɪŋ/ 2. перен. stress /stres/: emphasis /'emfəsɪs/

підкресл|ювати дієсл. 1. underline /ˌʌndə'laɪn/: ~ювати хвилястою рискою underline with a wavy line; потрібне ~ити underline as appropriate 2. (робити наголос) emphasize /'emfəsaɪz/: необхідно ще і ще раз ~ити, що ... it cannot be emphasized enough that...; ~ювати основні моменти в лекції emphasize the essential points of the lecture 3. (виділяти, акцентувати) accentuate /ək'sentʃueɪt/: point out /'pɔɪnt aʊt/; (lay) stress /(leɪ) stres/: ~ювати головне stress the main points; він ~ив цей факт he laid stress on that fact

підкріпляти дієсл. 1. (підсилювати) reinforce /ˌrɪ:ɪn'fɔ:s/: strengthen /'streŋθn/: ~ думку strengthen an opinion 2. (думку, теорію) back up /bæk ʌp/: substantiate /səb'stænfɪeɪt/: corroborate /kə'rɒbəreɪt/

підлеглий прикм. subject (to) /'sʌbdʒɪkt (tə)/; subordinate /sə'bɔ:dɪnət US: sə'bɔ:dənət/

підлітков|ий прикм. juvenile /'dʒu:vənəl/: teenager /'ti:neɪdʒə/: ~а злочинність juvenile [teenager] crime

підліток ч. juvenile /'dʒu:vənəl/: teenager /'ti:neɪdʒə/

підляга|ти дієсл. be* subject /bi: 'sʌbdʒɪkt/: be* liable (to) /bi: 'laɪəbl (tə)/

не ~є оголошенню it is not to be public; **не ~є сумніву** it is beyond [past] doubt

піднесен|ий прикм. 1. raise /reɪz/ 2. (про душевний стан тощо) enthusiastic /ɪn'θju:zɪ'æstɪk US: ɪn'θu:zɪ'æstɪk/

~ий настрій excitement; **перебувати в ~ому настрої** be elated

піднесення *с.* (про душевний стан тощо) elation /i'leɪʃn/; enthusiasm /ɪn'θju:ziæzəm US: ɪn'θu:ziæzəm/: це спричинило велике ~ серед студентів there was great enthusiasm among the students

підн|імати *дієсл.* **1.** raise /reɪz/: ~яти руку raise *one's* hand **2.** (збільшувати) increase /ɪn'kri:z/ **3.** (підвищувати) raise /reɪz/: ~імати на вищий рівень raise to a much higher level **4.** (про престиж, значення) enhance /ɪn'hɑ:ns US: ɪn'hæns/

підн|ігатися *дієсл.* **1.** rise /raɪz/: ~ятися на більш високий рівень rise to higher levels **2.** (переміщуватися вгору) go* up /gəʊ ʌp/

підпис *ч.* **1.** signature /'sɪgnətʃə/: подавати щось на ~ комусь submit *smth* to *smb* for signature **2.** (до таблиці, графіка) legend /'ledʒənd/ **3.** (до ілюстрації, фотографії) caption /'kæpʃn/

за ~ом і печаткою signed and sealed

підпорядкований *прикм.* **1.** subject /'sʌbdʒɪkt/ **2.** (підлеглий) subordinate /sə'bɔ:dɪnət US: sə'bɔ:dənət/

підпорядковувати *дієсл.* **1.** subject /səb'dʒekt/; subjugate /'sʌbdʒuʒeɪt/ **2.** (чомусь) subordinate (to) /sə'bɔ:dɪneɪt US: sə'bɔ:dənət (tə)/

підпорядковуватися *дієсл.* **1.** obey /ə'beɪ/; follow /'fɒləʊ/; be* subject to /bi: 'sʌbdʒɪkt (tə)/ **2.** (змінюватися певним чином) behave /bɪ'heɪv/ **3.** (відомству чи комусь) be *smb's* subordinate /bi: .. sə'bɔ:dɪnət (US: sə'bɔ:dənət)/

підприємств|о *с.* **1.** (виробнича установа) enterprise /'entəpraɪz/: малі та середні ~а small and medium enterprises **2.** (завод) plant /plɑ:nt US: plɑ:nt/; works /wɜ:ks/ **3.** (фабрика) factory /'fæktəri/ **4.** (фірма, компанія) firm /fɜ:m/; company /'kʌmpəni/

підраховувати *дієсл.* **1.** (рахувати) count /kaʊnt/ **2.** (розраховувати) calculate /'kælkjuleɪt/; compute /kəm'pjʊ:t/

підрахунок *ч.* **1.** calculation /,kælkjʊ'leɪʃn/; count /kaʊnt/; computation /,kɒmpjʊ'teɪʃn/ **2.** (дія) counting /'kaʊntɪŋ/; reckoning /'rekənɪŋ/; estimation /,esti'meɪʃn/

підрозділ *ч.* subdivision /,sʌbdɪ'vɪʒn/

підрозділяти *дієсл.* subdivide /,sʌbdɪ'vaɪd/

підрозділятися *дієсл.* be* subdivided /bi: ,sʌbdɪ'vaɪdɪd/

підростати *дієсл.* grow* up /grəʊ ʌp/; get* a little older /get ə lɪtl 'əʊldə/

підростаючий *прикм.* growing up /'grəʊɪŋ ʌp/

~е покоління the rising generation

підручник *ч.* **1.** textbook /'tekstbʊk/: ~ із введення в мовознавство elementary textbook on linguistics; стабільний ~ basic textbook **2.** (носібник) manual /'mænjʊəl/

~ з математики course [manual] of mathematics

підсвідом|ий *прикм.* subconscious /,sʌb'kɒŋʃəs/: ~а робота мозку subconscious cerebration; ~е використання граматичних форм subconscious use of grammar forms

підсвідомість *ж.* subconsciousness /ˌsʌb'kɒnʃəsɪs/

підсилений *прикм.* **1.** reinforced /ˌrɪːn'fɔːst/; strengthened /'streŋθənd/
2. (збільшений) intensified /ɪn'tensɪfaɪd/

підсил|ювати *дієсл.* **1.** strengthen /'streŋθn/: ~ити відповідальність strengthen responsibility; reinforce /ˌrɪːn'fɔːs/: ~ити свої позиції reinforce *one's* positions **2.** (робити інтенсивнішим) intensify /ɪn'tensɪfaɪ/

~ювати враження add the impression

підсобн|ий *прикм.* subsidiary /səb'sɪdɪəri/: ~е підприємство subsidiary establishment; secondary /'sekəndrɪ *US*: 'sekənderɪ/; auxiliary /ɔːg'zɪlɪəri/

підстав|а *ж.* **1.** reason /rɪːzn/: закон достатньої ~и *псих.* law of sufficient reason; повна [цілковита] ~а good reason; є всі ~и вважати, що ... there is reason to believe that ...; на ~і цього for reasons given; basis /'beɪsɪs/: на загальних ~ах on the same basis as everyone else; приймати до інституту на загальних ~ах admit an institute on a general basis **2.** (доказ) evidence /'evɪdəns/; grounds /'graʊndz/: без будь-яких ~ without the slightest grounds

підсумков|ий *прикм.* **1.** (у сумі) total /'təʊtl/: ~а кількість total amount [quantity]; ~а сума the sum total **2.** (заключний) final /'faɪnl/: ~ий експеримент final experiment; concluding /kən'kluːdɪŋ/: ~е навчальне заняття concluding session; summative /'sʌmətɪv/: ~е оцінювання summative evaluation

підсумовувати *дієсл.* **1.** (підраховувати загальну суму) sum up /sʌm ʌp/; add up /æd ʌp/; add together /æd tə'geðə/ **2.** (підбивати підсумок) summarize /'sʌməraɪz/

підсум|ок *ч.* **1.** (сума) sum /sʌm/; total /'təʊtl/: загальний ~ок grand total **2.** (результат) outcome /'aʊtkʌm/; result /rɪ'zʌlt/: ~ок перевірки result of inspection; ~ки роботи колективу results of the work of a collective; підбивати ~ки іспитів assess the results of the examinations

підбивати ~ки sum up; у ~ку in the final analysis; in the long run

підтвердження *с.* **1.** confirmation /ˌkɒnfə'meɪʃn/: ця гіпотеза не мала ~ this hypothesis lacked confirmation **2.** (доказ) corroboration /kə'rɒbə'reɪʃn/: на ~ своїх слів in corroboration of *one's* words **3.** (повідомлення про одержання) acknowledgement /ək'nɒlɪdʒm(ə)nt/ **4.** (шляхом перевірки) verification /ˌverɪfɪ'keɪʃn/

підтверджу|вати *дієсл.* **1.** (давати ствердну відповідь) confirm /kən'fɜːm/: ~вати контракт confirm a contract; affirm /ə'fɜːm/: міністерство підтвердило, що ... the ministry affirmed that ... **2.** (служити доказом) corroborate /kə'rɒbə'reɪt/: ~вати висновок corroborate a conclusion **3.** (повідомляти про одержання) acknowledge /ək'nɒlɪdʒ/ **4.** (шляхом перевірки) verify /'verɪfaɪ/: ~вати теорію експериментально verify a theory by experiment **5.** (права на щось) validate /'vælɪdeɪt/: ~вати претензію на щось validate the claim for [on] *sth*

~вати щось документально document *smth*; **~вати відповідність якимось вимогам** show compliance with *some* requirements

підтверджу|ватися дієсл. be* borne out /bi: 'bɔ:n aʊt/: ця теорія ~ється фактами this theory is borne out by the facts

підтримк|а ж. **1.** (у робочому стані) maintenance /'meɪntənəns/
2. (допомога) support /sə'pɔ:t/: я розраховую на вашу ~у I hope to have your support **3.** (сприяння) promotion /prə'məʊʃn/: соціальна ~а social promotion **4.** (думки тощо) backing /'bækiŋ/: громадська ~а public backing **5.** (моральна) supporting /sə'pɔ:tiŋ/: група ~и supporting force

гаряча ~а чогось enthusiastic committal to *smth*

підтримання с. **1.** support /sə'pɔ:t/; backing /'bækiŋ/ **2.** (у робочому стані) maintaining /'meɪntəniŋ/: ~ у справному стані maintaining in good repair; maintenance **3.** (обслуговування) servicing /'sɜ:vɪʃiŋ/ **4.** (кандидатури тощо) seconding /'sekəndiŋ/

підтримувати дієсл. **1.** (у різн. знач.) support /sə'pɔ:t/: ~ морально give moral support; sustain /sə'steɪn/: ~ теорію sustain a theory **2.** (думку, кандидатуру тж) back (up) /bæk (ʌp)/: ~ чийсь ініціативу back up *someone's* initiative; second /'sekənd/: ~ резолюцію second a resolution **3.** (не давати припинитися) keep* up /ki:p ʌp/: ~ настрої/розмову keep up *one's* spirits/the conversation; maintain /meɪn'teɪn/: ~ тісний зв'язок maintain close contact

підтягувати дієсл. (змушувати краще працювати тощо) pull up /pʊl ʌp/; catch* up /kætʃ ʌp/

~ дисципліну wind up the discipline

підх|ід ч. **1.** (сукупність способів розгляду чи вивчання чогось) approach /ə'prəʊtʃ/: прагматичний/раціональний/розумний/формальний ~ід pragmatic/rational/reasonable /desk-top approach; використовувати якийсь ~ід до чогось take a *such-and-such* approach to *smth*; відшукати правильний ~ід до кожної дитини find the right approach to each individual child; особисто-орієнтований ~ід learner-centered approach; ~ід, що передбачає активну участь participatory approach; method of approach /'methəd əv ə'prəʊtʃ/: правильний ~ід the right method of approach; attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/: системний ~ід systematical attitude **2.** (погляд, точка зору) point of view /'pɔɪnt əv vju:/: viewpoint /'vju:pɔɪnt/

підходить дієсл. **1.** (наближатися до чогось) come* (up) closer to /клм (ʌp) kləʊsə'tə/: ~ до дошки/мапи come up to the blackboard/map; approach /ə'prəʊtʃ/ **2.** (зближуватися) close in (on) /kləʊz ɪn (ɒn)/ **3.** (до питання, проблеми) approach: ~ до питання approach a question; ми підійшли до цієї проблеми з практичної точки зору we approached the problem from the practical point of view; attack /ə'tæk/ **4.** (бути прийнятним для чогось) be* suitable for /bi: 'su:təbl fə/:; suit /sju:t/ **5.** (бути придатним) fit* /fɪt/

підхож|ий *прикм.* **1.** (для чогось) suitable /'su:təbl/: ~ий для цього випадку suitable for the occasion; appropriate /ə'prəʊrɪət/: ~і приклади appropriate examples **2.** (зручний) convenient /kən'vi:nɪənt/ **3.** (бажаний) eligible /'elɪdʒəbl/

підхоплювати *дієсл.* **1.** (у різн. знач.) catch* up /kætʃ ʌp/; pick up /pɪk ʌp/ **2.** (підтримувати, продовжувати) take* up /teɪk ʌp/; follow up /'fɒləʊ ʌp/: ~ ініціативу follow up *smb's initiative*

пізнавальн|ий *прикм.* perceptual /pə'sepʃnəl/; cognitive /kɒg'nɪtɪv/: мати ~е значення have cognitive meaning; ~а здібність cognitive ability; розвиток ~ої здібності cognitive development

пізнаваний *прикм.* **1.** recognizable /'rekəgnaɪzəbl/ **2.** філос. cognizable /kɒg'nɪzəbl/; perceptible /pə'septəbl/

пізнавати *дієсл.* **1.** (упізнати) recognize /'rekəgnaɪz/; know* /nəʊ/ **2.** (осягати розумом) get* to know /get tə nəʊ/: ~ закони природи get to know the laws of nature; cognize /kɒg'naɪz/

пізнання *с.* knowledge /'nɒlɪdʒ/: теорія ~ theory of knowledge; шляхи ~ ways of gaining knowledge; cognition /kɒg'nɪʃn/: ~ за допомогою висновків discursive cognition

теорія ~ філос. gnosiology

пік *ч.* (максимум) peak /pi:k/: давати ~ yield a peak; ~ навантаження peak load; load peak

підкування *с.* preoccupation /,pri:ɒkjə'reɪʃn/: ~ про ди-

тину child care; solicitude /sə,lɪsɪ'tju:d US: sə,lɪsɪ'tu:d/; heed /hi:d/

підкуватися *дієсл.* **1.** (про когось) look after /lʊk 'ɑ:ftə (US: 'æftə)/; take* care /teɪk keə/ **2.** (про щось) see* to /si:tə/

пільга *ж.* privilege /'prɪvələdʒ/; facilitation /fə,sɪlɪ'teɪʃn/

пільгов|ий *прикм.* **1.** privileged /'prɪvələdʒ/; preferential /,prefə'renʃl/; favourable (амер. favorable) /'feɪvərəbl/: ~і умови favo(u)rable terms **2.** (дешевший) reduced /rɪ'dju:st US: rɪ'du:st/: ~ий тариф reduced tariff **3.** (полегшений) easy /'i:zɪ/

після *присл., прийм.* **1.** after /'ɑ:ftə US: æftə/: ~ ретельного розгляду after due consideration; afterwards /'ɑ:ftəwədz US: 'æftəwədz/: незабаром ~ цього shortly afterwards **2.** (потім, пізніше) subsequently /'sʌbsɪkwəntlɪ/ **3.** (у результаті) on /ɒn/: ~ перетворень рівняння набуває вигляду... on rearranging, the equation takes the form... **4.** (у складних словах) post- /pəʊst/: післявоєнний post-war повоєнний

~ цього hereupon; ~ чого whereupon

пісня *ж.* **1.** song /sɒŋ US: sɔ:ŋ/: народна ~ folk song **2.** (наспів) air /eə/

колискова ~ lullaby

плагіат *ч.* plagiarism /'pleɪdʒəriːzəm/; piracy (from) /'paɪəgəri (frəm)/

план *ч.* **1.** (намічена послідовність дій) plan /plæn/: Дальтон-~ Dalton plan; докладний ~ уроку detailed lesson plan; індивідуальний ~ (аспіранта) individual study plan;

навчальний ~ (у школі) school plan; ~ лекції the plan of a lecture; ~ навчально-виховної роботи instructional and educational plan; щоденний робочий ~ учителя teacher's daily work plan; говорити про свої ~и на майбутнє tell about one's plans for the future; розробити докладний ~ (роботи школи) work out a plan in detail; уточнювати ~ refine [revise] a plan
2. (графік) schedule /'fedju:l US: 'skedʒul/
3. (навчального процесу) curriculum /kə'rikjələm/ (мн. curricula /kə'rikjələ/); єдиний навчальний ~ unified [uniform] curriculum; новий навчальний ~ revised curriculum; syllabus /'sɪləbəs/ (pl. syllabi /'sɪləbi/, syllabuses /'sɪləbəsɪz/)
4. (схематичне зображення чогось) layout /'leɪ'aʊt/: ~ пришкільної ділянки layout of the school grounds
5. (міста тощо) plan; map /mæp/
6. (проект документа) draft /dra:ft US: dræft/
7. (у плануванні експерименту) design /dɪ'zain/: ~ експерименту design of an experiment; experimental design

задній/передній ~ background/foreground; ~-конспект лекції outline of a lecture; **складати** ~ plan; design; у ~і (у розумінні, з точки зору) in terms of

плановий *прикм.* **1.** planned /plænd/: ~а робота planned work
2. (який складає плани) planning /'plæniŋ/: ~ий відділ planning department
3. (усталений) routine /ru:'ti:n/: ~а перевірка routine check [inspection]

планомірний *прикм.* **1.** (систематичний) systematic /,sɪstə'mætɪk/: ~ та цілеспрямований вплив на

свідомість і поведінку людини systematic and purposeful influence on human consciousness and behaviour [амер. behavior]
2. (що виконується за планом) planned /plænd/: balanced /'bælənst/: ~ розвиток чогось planned [balanced] development of smth

планомірно *присл.* **1.** (систематично) systematically /,sɪstə'mætɪklɪ/: regularly /'regjələli/
2. (за планом) according to plan /ə'kɔ:diŋ tə plæn/

планування *с.* **1.** (складання плану) planning /'plæniŋ/: перспективне ~ long-range planning; ~ навчально-виховної роботи instructional and educational planning; ~ наукової роботи planning of scientific research; ~ роботи школи planning of the work of a school; scheduling /'fedju:lɪŋ US: 'skedʒolɪŋ/: проблема ~ робіт the job scheduling problem
2. (проектування) design(ing) /dɪ'zainɪŋ/: ~ експерименту designing of an experiment

планувати *дієсл.* **1.** (складати план) plan /plæn/: ~ на майбутнє plan ahead; plan for the future; правильно ~ plan properly; вчити школярів самостійно ~ свою роботу teach pupils to plan their work themselves
2. (намічати, призначати) schedule /'fedju:l US: 'skedʒul/

~ експеримент design an experiment

плата *ж.* **1.** pay /peɪ/: fee /fi:/
2. (за навчання) dues /dju:z US: du:z/
3. (заробітня плата) salary /'sæləri/: wages /'weɪdʒɪz/

платити *дієсл.* **1.** pay* /peɪ/
2. (наперед) prepay* /'pri:'peɪ/

advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/
платний *прикм.* 1. requiring
 payment /'peɪmənt/ 2. (оплачуваний)
 paid /'peɪd/

пленарний *прикм.* plenary
 /'pli:nəri/: ~е засідання plenary
 meeting [session]

плинний *прикм.* 1. fluent
 /'flu:ənt/; running /'rʌnɪŋ/ 2. (мін-
 ливий) fluctuating /'flʌktʃʊeɪtɪŋ/

плинність *ж.* (нестабільність)
 instability /,ɪnstə'biləti/

~ **кадрів** attrition rate; ~ **робочої сили**
 labour (амер. labor) turnover

плідний *прикм.* fruitful /'fru:tfl/:
 плідний підхід fruitful approach

плутанина *ж.* confusion
 /kən'fju:zɪn/: ~ в уявленнях учнів
 confusion in the pupils' ideas; mix-up
 /'mɪks,ʌp/

плутати *дієсл.* 1. (збивати з
 пантелику) confuse /kən'fju:z/
 2. (одне з іншим) mix-up /'mɪks,ʌp/
 confuse /kən'fju:z/: ~ **букви** confuse
 letters

побажання *с.* wish /wɪʃ/; desire
 /dɪ'zaɪəʃ/

побіжний *прикм.* 1. (який
 супроводжує процес тощо) passing
 /'pa:siŋ US: 'pæsiŋ/: ~е зауваження
 passing remark 2. (про огляд тощо)
 cursory /'kɜ:səri/

побічний *прикм.* collateral
 /kə'lætərəl/; side /saɪd/: ~ ефект side
 effect

побудов|а *ж.* 1. (у різн. знач.)
 construction /kən'strʌkʃn/: механічна
 ~а речень за поданим зразком
 mechanical construction of sen-
 tences following a given model

2. (компонування) arrangement
 /ə'reɪndʒmənt/: ~а курсу (лекцій
 тощо) arrangement of the course
 material

~а **логічної схеми** logical design

побут *ч.* home life /'həʊm laɪf/:
 вивчати ~ учнів learn the pupils' home
 life; mode of life /'məʊd əv laɪf/

побутовий *прикм.* everyday
 /'evrɪdeɪ/: ~і теми everyday topics

~і **умови** living conditions

поваг|а *ж.* respect /rɪ'spekt/:
 гідний ~и worthy of respect;
 викликати ~у command [compel]
 respect; користуватися (глибокою)
 ~ою be held in (high) respect;
 ставитися без ~и treat without any
 respect; прищеплювати дитині ~у до
 старших impress upon a child respect
 for his elders; ставитися з ~ою treat
 with respect

поважати *дієсл.* respect /rɪ'spekt/:
 ~ старших respect *one's* elders; hold*
 in respect /həʊld ɪn rɪ'spekt/: глибоко
 ~ hold in high respect; (show) honour
 (амер. honor) /'ɒnəʃ/: ~ батьків show
 hono(u)r to parents

поважний *прикм.* (про причини)
 valid /'vælɪd/: без ~ої причини
 without valid excuse; good /gʊd/: він
 був відсутній з ~их причин he was
 absent for good [valid] reasons

поведінк|а *ж.* conduct /'kɒndʌkt/:
 відмінна ~а (характеристика учня)
 good conduct; девіантна/погана
 ~а deviant/bad conduct; лінія ~и
 course of conduct; норма ~и accepted
 standard of conduct; порушувати
 правила ~и break the rules of conduct;
 behaviour (амер. behavior) /bɪ'heɪ-

viə^f/; аномальна/соціальна/товари-ська ~а aberrant/social/cooperative behavio(u)r; вибіркоче вивчення ~и behavio(u)r sampling; критерії оцінювання ~и дітей criteria of marking [grading] children's behavio(u)r [conduct]; критично оцінювати свою ~у make a critical appraisal of one's behavio(u)r

елементарні правила ~и conventional propriety; **науки про** ~у (психіатрія, психологія, психометрія) behavioural (амер. behavioral) sciences

повернення, повертання с. **1.** return(ing) /rɪ'tʒ:n(ɪŋ)/: ~ до прийнятих у суспільстві соціальних норм returning into the social standards accepted by the society **2.** (до попереднього стану) come-back /'klʌmbæk/

повертати дієсл. **1.** (робити поворот) turn /tʒ:n/: ~ вліво/вправо turn left/ right **2.** перен. change /tʃeɪndʒ/

повертатися дієсл. **1.** (робити поворот) turn /tʒ:n/; swing* (round) /swɪŋ (raʊnd)/: ~ кругом swing round **2.** (вертатися) come* back /klʌmbæk/; revert /rɪ'vɜ:t/: ~ до старих звичок revert to one's old habits; ~ до теми revert to the subject

поверховий прикм. (неглибокий) superficial /,su:pə'fiʃl/: ~е засвоєння матеріалу superficial assimilation of material; ~і знання superficial knowledge; smattering; shallow /'ʃæləʊ/: ~ий аналіз shallow analysis; ~і узагальнення shallow generalizations

повз прийм. past /pɑ:st/; by /baɪ/

це проходить ~ свідомість дитини it passes by the child's consciousness

повідомлення с. message /'mesɪdʒ/: вербальне ~ псих. verbal message; виступити з ~м deliver a message; communication /kə,mju:nɪ'keɪʃn/: зробити ~ (на науковій конференції тощо) read a communication; announcement /ə'naʊnsmənt/: згідно з останнім ~м according to a recent announcement; talk /tɔ:k/: стисле ~ brief talk; зробити ~ у класі give a talk in class

повідомл|яти дієсл. **1.** report /rɪ'pɔ:t/: ~яти батьків про успішність їхніх дітей report to parents about their children's progress; як ~ють as it is reported; announce /ə'naʊns/: ~ювати про рішення announce decision; communicate /kə'mju:nikeɪt/ **2.** (офіційно) inform /ɪn'fɔ:m/: ~яти студентів про час початку лекцій inform the students about the time of lectures

повільний прикм. **1.** slow /sləʊ/: повільне мовлення slow speech **2.** (який здійснюється не одразу) gradual /'grædʒʊəl/ **3.** (про звуки, рухи тощо) flowing /'fləʊɪŋ/; leisurely /'lezəlɪ/: ~і рухи leisurely movements

повітря с. **1.** (речовина) air /eə/: очищувати ~ clean air **2.** (атмосфера) the air /ðɪ eə/: забруднювати ~ contaminate [pollute] the air; кондиціювати ~ condition the air

повн|ий прикм. **1.** full /fʊl/: дати ~у відповідь на запитання give a full reply [answer] to the question **2.** (завершений) complete /kəm'pli:t/: ~а середня освіта complete secondary education **3.** (сумарний) total /'təʊtl/:

~а собівартість total cost **4.** (цілковитий) perfect /'pɜ:fɪkt/

повноважен|ня с. authority /ɔ:'θɒrəti/: розмежування ~ь delineation of authority; розподіл функцій і ~ь division of function and authority; power /'paʊə/

повнолітній прикм. adult /'ædʌlt/: of the full legal age /əv ðə fʊl 'li:gl eɪdʒ/

повноліття с. majority /mə'dʒɔ:rəti/: досягти ~ attain one's majority; full age /fʊl eɪdʒ/

повнота ж. (цілісність) completeness /kəm'pli:tɪnis/: ~ викладу навчального матеріалу completeness of presentation of study material; ~ знань completeness of knowledge

поводження с. behaviour (амер. behavior) /bɪ'heɪvɪə/: лагідне ~ з дітьми gentle behavio(u)r towards the children; ~ у різноманітних ситуаціях behavio(u)r in different situations; treatment /'tri:tment/: жорстоке ~ з кимось hard [barbarian] treatment of smb

поводитися дієсл. behave /bɪ'heɪv/: ~ з кимось добре/погано treat smb well/badly

поворот ч. **1.** (зміна напрямку) turn(ing) /'tɜ:n(ɪŋ)/ **2.** перен. change /tʃeɪndʒ/

поворотний прикм. перен. turning /'tɜ:nɪŋ/: ~ момент turning-point

повсякденн|ий прикм. **1.** daily /'deɪli/: ~а навчально-виховна робота daily instructional-educational work; day-to-day /,deɪtə'deɪ/: ~ий контакт зі студентами day-to-day contact with

students **2.** (звичайний) usual /'ju:zəl/: everyday /'evrɪdeɪ/

повторення с. **1.** (явища, події) recapitulation /,rɪ:kə'pɪtʃʊ'leɪʃn/: ~ матеріалу попереднього уроку recapitulation of the material of the previous lesson; revision /rɪ'vɪʒn/: вправи на ~ revision exercises; ~ вивченого матеріалу the revision of the old material **2.** (дії) repetition /,rɪ'pɪ'tɪʃn/: ~ – суть учіння repetition is the essence of education; уникати непотрібних повторень avoid unnecessary repetitions

повторн|ий прикм. recurrent /rɪ'kʌrənt/: ~а освіта recurrent education; ~а професійна підготовка recurrent training; repeat(ed) /rɪ'pi:t(ɪd)/: ~е замовлення на щось а repeat order for smth

~ий **екзамен** re-examination; second examination

повторюваність ж. **1.** repeatability /rɪ'pi:tə'bɪləti/ **2.** (багаторазова) reiteration /rɪ:'ɪte'reɪʃn/ **3.** (явищ, подій) recurrence /rɪ'kʌrəns/

повтор|ювати дієсл. **1.** (робити знову те саме) repeat /rɪ'pi:t/: ~ити вправу кілька разів repeat the exercise several times; ~ювати питання repeat a question; ~іть, що ви сказали please, repeat what you said **2.** (неодноразово, особл. якесь твердження) iterate /ɪtə'reɪt/: ~ювати попередження iterate a warning; reiterate /rɪ:'ɪte'reɪt/: ~имо, що ... to reiterate ... **3.** (відтворювати) copy /'kɒpi/: replicate /,replɪ'keɪt/ **4.** (завдання, пройдений матеріал) revise /rɪ'vaɪz/: ~ювати

старий матеріал revise the old material; review /rɪ'vju:/: тепер ми ~имо граматику now we shall review the grammar material; go* over /gəʊ 'əʊvə/: ~ювати пройдене за рік go over the work of the school year (again); ~ювати урок go over the lesson (again)

повторюватися дієсл. **1.** repeat /rɪ'pi:t/ **2.** (зустрічатися знов) recur /rɪ'kɜ:/

повчальний прикм. instructive /ɪn'strʌktɪv/: ~ приклад instructive example; didactic /dɪ'dæktɪk US: daɪ'dæktɪk/

повчання с. instruction /ɪn'strʌkʃn/; lesson /'lesn/; precept /prɪ'sept/

пов'язан|ий прикм. bound /baʊnd/: ця проблема ~а з багатьма іншими this problem is bound up with many others; linked /lɪŋkt/: тісно ~ий із життям школи closely linked with the life of the school; connected /kə'nektɪd/: ці дві ідеї майже не ~і the two ideas are only tenuously connected; related /rɪ'leɪtɪd/: ~і між собою явища related phenomena

пов'язувати дієсл. **1.** (за асоціацією ідей) connect /kə'nekt/: ~ факти в єдине ціле connect the dots; bound* [tie] up /baʊnd [taɪ] ʌp/: ~ новий матеріал із пройденим tie up the new material with material already studied [learned] **2.** (узгоджувати) coordinate /,kəʊ'ɔ:dɪneɪt/; link /lɪŋk/: ~ теорію з практикою link theory with practice

поган|ий прикм. **1.** (у рiзн. знач.) bad /bæd/: ~а репутація bad name;

poor /'pʊə/: ~а відвідуваність poor attendance; ~а підготовка a poor preparation; ~ий настрій poor spirits; ~і знання poor knowledge **2.** (щодо моральних якостей тж) wicked /wɪkt/

~е пристосування maladjustment

погано присл. **1.** bad(ly) /'bæd(lɪ)/: ~ почувати себе feel bad [unwell]; роботу було виконано ~ the work was badly done; ill /ɪl/: ~ вихований ill-bred; ~ засвоєні знання ill-digested knowledge; poor(ly) /'pʊə(r)lɪ/: ~ говорити/писати англійською мовою speak/write English poorly **2.** як ім. (шкільна оцінка) bad mark /bæd mɑ:k/ **3.** безособ. that's bad /ðæt s bæd/

погіршен|ий прикм. **1.** worsened /'wɜ:snɪd/: ~і умови worsened conditions **2.** (про параметри, фізичні властивості) degraded /dɪ'greɪdɪd/ **3.** (про якість) deteriorated /dɪ'tɪəriəreɪtɪd/

погіршення с. **1.** worsening /'wɜ:snɪŋ/: ~ економічного стану worsening of economical conditions; decline /dɪ'klaɪn/: помітне ~ здоров'я observable decline in health **2.** (порушення, ослаблення) impairment /ɪm'peəmənt/: потерпати від ~ умов suffer from an impairment of conditions **3.** (якості) deterioration /dɪ'tɪəriə'reɪʃn/: ~ рівня знань deterioration of the standard of knowledge; ~ якості deterioration of quality

погіршувати дієсл. **1.** make* smth worse /meɪk .. wɜ:s/: це лише погіршить щось that will only make smth worse; impair /ɪm'peə/: **2.** (параметри, фізичні властивості)

вості) degrade /di'greɪd/ **3.** (псувати) deteriorate /di'tiəriəreɪt/

погіршуватися дієсл. **1.** decline /di'klaɪn/; be* [getting] worse /bi: [getɪŋ] wɜ:s/; become* worse /bi'klɑm wɜ:s/ **2.** (про якість) deteriorate /di'tiəriəreɪt/: якість погіршилася the quality has deteriorated

поглиблен|ий прикм. **1.** deepened /'di:pniɪd/ **2.** (грунтовний) deep /di:p/: ~е вивчення чогось deep study of smth; profound /prə'faʊnd/: ~ий аналіз результатів діяльності profound analysis of the activity results

із ~им вивченням with enhanced education

поглиблювати дієсл. **1.** deepen /'di:pni/ **2.** перен. тж extend /ɪk'stend/: ~ свої знання extend [deepen] one's knowledge; intensify /ɪn'tensɪfaɪ/: ~ суперечності intensify contradictions

поглиблюватися дієсл. **1.** (ставати глибшим) become* [get*] deeper /bi'klɑm [get] 'di:pə/ **2.** перен. тж become* more profound /bi'klɑm mɔ: prə'faʊnd/; be* intensified /bi:ɪn'tensɪfaɪd/

поглиблення с. **1.** deepening /'di:pniŋ/: ~ знань deepening one's knowledge **2.** перен. тж intensification /ɪn'tensɪfɪ'keɪʃn/

погляд ч. (думка, точка зору) opinion /ə'pɪniən/: мати власний ~ have opinion(s) of one's own; ми додержуємося ~у, що... we are of the opinion that...; на наш ~ in our opinion; view /vju:/: з усіх ~ів from all points of view; висловлювати/ пояснювати свої ~и з цього питання give/ explain one's views on the

question; формувати ~и form [shape] views; outlook /'aʊtlɒk/: ~и передових людей the outlook of the progressive minds; широта ~ів breadth of outlook

погоджен|ий дієприкм. прикм. coordinated /kəʊ'ɔ:dɪneɪtɪd/; (pre)concerted /('pri:) 'kɒnsətɪd/: ~і дії concerted actions

погоджувальний прикм. conciliatory /kən'sɪlɪətɪrɪ/; conciliation /kən'sɪlɪ'eɪʃn/: погоджувальна комісія conciliation commission

погодження с. **1.** (координування) coordination /kəʊ'ɔ:dɪ'neɪʃn/ **2.** (думок тощо) reconciliation /rekən'sɪlɪ'eɪʃn/

погоджувати дієсл. **1.** (приходити до єдиної думки) get* agreement /get ə'gri:mənt/; reconcile /'rekənsaɪl/ **2.** (координувати) coordinate /kəʊ'ɔ:dɪneɪt/ **3.** (щось у часі) time smth /taɪm/

~ щось із кимось submit smth to smb's approval

погод|жуватися дієсл. **1.** (на щось) consent (to) /kən'sent (tə)/ **2.** (із чимось, із думкою) agree with /ə'gri: wɪð/: ми ~илися з такою ідеєю we agreed with such an idea; accept /ək'sept/: ~жуватися з чимось пропозицією accept smb's proposal **3.** (між собою) agree: охоче ~итися agree readily **4.** (поступатися) concede (to) /kən'si:d (tə)/; comply /kəm'plaɪ/: ми вимушені ~итися з вашими вимогами we are fain to comply with your demands

погодинн|ий прикм. by the hour /baɪ ðɪ 'aʊə/; ~а оплата pay by the hour; hourly /'aʊəli/: на ~ій основі on an hourly basis

подавання *с.* **1.** giving /'gɪvɪŋ/; delivery /dɪ'lɪvəri/ **2.** (заяви тощо) submission /səb'mɪʃn/; presenting /prɪ'zentɪŋ/

пода|вати *дієсл.* **1.** (у різн. знач.) give* /gɪv/; present (to) /prɪ'zent (tə)/: ~вати звіт present a report; цікаво ~ти матеріал (на лекції, уроці) present the material in an interesting way **2.** (документи) file /faɪl/: ~вати заявку file an application; submit /səb'mɪt/: ~вати заяву на місце вчителя submit an application for a teaching post; ~вати план на розгляд submit one's plan for consideration; заяви ~ються на ім'я директора applications should be submitted to the Director

подальш|ий *прикм.* **1.** further /'fɜːðə/: ~і подробиці further particulars; ~е обговорення є непотрібним further discussion is useless; continued /kən'tɪnjuːd/: тому здається доречним показати можливості ~ої роботи в цьому напрямі it therefore seems appropriate to indicate the possibilities for continued work along these lines **2.** (наступний) next /nekst/: основа ~ого розвитку foundation for the next step forward; following /'fɒləʊɪŋ/

у ~ому in future; henceforth; henceforward; in the sequel

подан|ий *прикм.* (на розгляд) submitted /səb'mɪtɪd/: ~о до опублікування (виноска у списку літератури) submitted to publication

~ий вище cited above

подання *с.* **1.** (заяви тощо) submission /səb'mɪʃn/; presentation /,prezn'teɪʃn US: ,prɪ:zen'teɪʃn/

2. (документів) filling /'fɪlɪŋ/ **3.** *комп.* (представлення інформації) (re)presentation /rɪ:prezn'teɪʃn US: rɪ:prɪ:zen'teɪʃn/: ~ в цифровій формі digital representation

ПОВИЖНИК *ч.* devotee /,devə'ti:/: ~ науки devotee of science

ПОВИЖНИЦТВО *с.* selfless devotion /'selflɪs dɪ'vəʊʃn/: ~ – це стоїчна витримка при постійно діючих соціальних стресах selfless devotion is firm self-possession under constant social stresses

ПОДВІЙНИЙ *прикм.* **1.** double /'dʌbl/; dual /'dju:əl US: 'du:əl/ **2.** (із двох частин) twofold /'tu:fəʊld/

ПОВСОСН|ИЙ *прикм.* **1.** double(d) /'dʌbl(d)/; redoubled /rɪ'dʌblɪd/: з ~ою енергією with redoubled energy **2.** (здвоєний) reduplicate /rɪ'dju:plɪkeɪt US: re'du:plɪkeɪt/

ПОВДВОЮВАННЯ, ПОВДВОЄННЯ *с.* doubling /'dʌblɪŋ/; redoubling /rɪ'dʌblɪŋ/

ПОВДВОЮВАТИ *дієсл.* **1.** double /'dʌbl/; redouble /rɪ'dʌbl/: ~ свої зусилля redouble one's efforts **2.** (дублювати) duplicate /'dju:plɪkeɪt US: 'du:plɪkeɪt/

ПОДІБН|ИЙ *прикм.* **1.** like /laɪk/; similar (to) /'sɪmɪlə (tə)/: ~і трикутники similar triangles **2.** (схожий) resembling /rɪ'zemblɪŋ/ **3.** (про два об'єкти) resemblant /rɪ'zemblənt/

ПОДІБНІСТЬ *ж.* **1.** similarity /,sɪmɪ'lærəti/; likeness /'laɪknɪs/ **2.** (схожість) resemblance /rɪ'zembləns/ (до – to) **3.** (спорідненість) affinity /ə'fɪnəti/ **4.** (ана-

логічність) analogy /ə'nælədʒi/:
поверхова [зовнішня] ~ superficial
analogy

подібно присл. (таким же чином)
likewise /'laɪkwaɪz/; similarly /'sɪmɪləli/
~ до того, як... just as...

поділ ч. (на стільки-то) division
(by, into *so-many*) /dɪ'vɪʒn/

~ навпіл halving; ~ на частини partition

поділитися дієсл. 1. (чимось із кимось) share *smth* with *smb* /'ʃeə .. wɪð/ 2. (повідомити) tell* /tel/: ~ враженнями tell *one's* impression

~ досвідом give advice

поділка ж. 1. (на шкалі) (scale) division /(skeɪl) dɪ'vɪʒn/; (scale) graduation /(skeɪl) ˌgrædʒʊ'eɪʃn/ 2. (на лінійці) point /'pɔɪnt/

поділя|ти дієсл. 1. (на частини) divide /dɪ'vaɪd/ 2. (розподіляти) part /pa:t/; partition /pa:'tɪʃn/ 3. (приєднуватися до чогось) share /'ʃeə/: ~ти чийсь погляд share *smb's* views; я не ~ю вашого оптимізму I can't share your optimism

подія ж. 1. event /ɪ'vent/: випадкова ~я accidental [casual] event; достеменна ~я certain event; ми слідкуємо за перебігом ~й we follow the course of events 2. (випадок) occurrence /ə'kɒrəns/ 3. (здійснювана, але важкопередбачувана) contingency /kən'tɪndʒənsɪ/

подіяти дієсл. 1. have* an effect (upon) /hæv ən ɪ'fekt (ə'pɒn)/: ~ заспокійливо have a soothing effect 2. (вплинути) have* an influence /hæv ən ɪnfluəns/

подоба|тися дієсл. please /pli:z/; like /laɪk/: мені ~ється стаття, яку

я щойно прочитав I like the article which I have just read; робить, як вам ~ється do as you like

подовжен|ий дієпримк. примк. (про строк) extended /ɪk'stendɪd/: група ~ого дня extended care; prolonged /ˌprəʊ'lɒŋd/

подовження с. (про строк) prolongation /ˌprəʊlɒŋ'geɪʃn/: ~ терміну prolongation of a term

подовжувати дієсл. (про строк) prolongate /ˌprəʊlɒŋ'geɪt/; extend /ɪk'stend/: ~ термін навчання extend the course of training

подовжуватися дієсл. (про строк) become* prolonged /bɪ'kɒm ˌprəʊ'lɒŋd/

подорож ж. travel /'trævl/; journey /'dʒɜ:nɪ/; tour /tuə/: ~ із навчальною метою educational [study] tour

подразнення с. irritation /ˌɪrɪ'teɪʃn/: механічне/тривале ~ mechanical/ long-lasting irritation

подразник ч. irritant /'ɪrɪtənt/; stimulus /'stɪmjələs/ (pl. stimuli /'stɪmjələɪ/): адекватний/звуковий/зовнішній/світловий ~ adequate/sound/external/light stimulus

подроби|ця ж. detail /'di:teɪl US: dɪ'teɪl/: важливі/другорядні [незначні] ~і important [essential]/minor details; вдаватися до ~ь go into detail(s); до найменших ~ь to the minutest detail; розробити щось до найменших ~ь work *smth* out to the last detail

подумати дієсл. think* (of, about) /θɪŋk (əv, ə'baʊt)/: примусити когось ~ make *smb* think; consider /kən'sɪdə/: тут є про що ~ there is much worth considering here; see* /si:/: дайте

мені ~ let me see; я подумаю I'll see

подяк|а *ж.* gratitude /'grætɪtʃu:d/ US: 'grætɪtu:d/: висловити ~у express one's gratitude

поезія *ж.* poetry /'pəʊɪtri/

поєднанн|я *с.* combination /,kɒmbɪ'neɪʃn/: ~я методів навчання combination of methods in education; unification /,ju:nɪfɪ'keɪʃn/: раціональне ~я централізації та децентралізації rational unification of centralization and decentralization

у ~і з чимось in conjunction with smth; coupled with smth

поєднувати *дієсл.* **1.** combine /kəm'baɪn/: ~ загальну освіту з професійною підготовкою combine academic education with hands-on training for real jobs; ~ роботу з навчанням combine work with study **2. перен.** connect /kə'nekt/; link /lɪŋk/: ~ теорію з практикою link theory with practice

пожвавлен|ий *прикм.* animated /,æpɪ'meɪtɪd/; lively /'laɪvlɪ/: діти були дуже ~і the children were very lively; ~а дискусія lively discussion; ~ий інтерес a lively interest

пожвавлення *с.* revival /rɪ'vaɪvl/: ~ інтересу a revival of interest; activity /æk'tɪvətɪ/: серед дітей почалося ~ there was some activity among the children

пожвав|лювати *дієсл.* revive /rɪ'vaɪv/; liven /'laɪvn/: ~лювати діяльність гуртка liven the activities of a circle; vitalize /'vaɪtə'laɪz/: ~ити роботу vitalize the work; animate /'ænɪmeɪt/: ~лювати лекцію до-тепними зауваженнями animate a lecture with witty remarks

пожива *ж.* food /fʊd/: ~ для розуму food for thought

поз|а¹ *ж.* (*постава*) pose /pəʊz/: це тільки ~а it is a mere pose; attitude /'ætɪtʃu:d/: ставати в ~у strike an attitude

поза² *прийм.* outside /,aʊt'saɪd/: ~ контекстом outside of the context; out of /aʊt əv/: ~ чергою out of turn; without /wɪ'daʊt/: ~ всякими правилами without regard for any rules

~ **конкурсом** hors concours; ~ **планом** over and above the plan

позааудиторн|ий *прикм.* out of lecture /aʊt əv 'lektʃəʃ/: extra-curricular /'ekstrə kə'ɪkjələʃ/: ~а робота extra-curricular work [activities]; ~ий час extra-curricular time [hours]

позакласн|ий *прикм.* out-of-school /aʊt əv sku:l/: ~е читання reading in out-of-school hours; extra-curricular /'ekstrə kə'ɪkjələʃ/: ~і заходи extra-curricular activities

позасвідомий *прикм.* **1.** unconscious /,ʌn'kɒŋʃəs/ **2.** (*мимовільний*) instinctive /'ɪnstɪŋktɪv/: unintentional /,ʌnɪn'tenʃnəbl/

позачергов|ий *прикм.* out of turn [order] /aʊt əv tʒ:n ['ɔ:dəʃ/: ~е питання question put out of order

позашкільн|ий *прикм.* out-of-school /aʊt əv sku:l/: extra-scholastic /'ekstrə skə'læstɪk/: ~е навчання extra-scholastic education

позаяк *спол.* as far as /əz fa:ʔ əz/: ~ ідеться про щось as far as smth is concerns; so far as /səʊ fa:ʔ əz/: ~ це стосується... so far as it concerns...; as... so...: ~ А залишається не-

змінною, не змінюється й B as A remains unchanged so does B

позбавлений дієприкм., прикм. deprived /di'praɪvd/: ~ батьківської турботи та уваги deprived of parental care and attention

позбавлення с. deprivation /,deɪprɪ'veɪʃn/: ~ батьківських прав deprivation of parental rights

позбавляти дієсл. 1. (чогось) deprive (of) /di'praɪv (əv)/: ~ когось можливості зробити щось deprive *sb* of the opportunity to do *smth*; rid* /rɪd/ 2. (відбирати права тощо) deprive: ~ когось громадянських прав deprive *sb* of civil rights; ~ стипендії deprive *sb* of a stipend; revoke /rɪ'veʊk/: ~ когось атестата/дозволу revoke *one's* certificate/permit 3. (вивільнювати когось від чогось небажаного) relieve *sb* of *smth* /rɪ'li:v .. əv/

позбуватися дієсл. 1. (втрачати) lose /lu:z/: ~ навички lose *one's* touch 2. (чогось небажаного) get* rid of /get rɪd əv/: ~ помилок в орфографії get rid of mistakes in spelling

позитивізм ч. positivism /'pɒzətɪvɪzəm/: ~ у педагогіці positivism in pedagogy

позитивний прикм. positive /'pɒzətɪv/: ~ий вплив positive influence; ~і риси характеру positive traits of character; помилка ~их прикладів *псих.* fallacy of positive instances; good /gʊd/: ~і моменти уроку the good points of a lesson

~а відповідь affirmative answer [reply]

позиція ж. 1. (у різн. знач.) position /pə'zɪʃn/: ~я батьків parental

position 2. (точка зору) stand(-point) /'stænd(pɔɪnt)/: принципова ~я principled stand 3. (ставлення) attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/: активна життєва ~я active attitude to life; вичікувальна ~я waiting attitude

позірний прикм. 1. (уявний) apparent /ə'pærənt/: ~ рух apparent movement; seeming /'si:miŋ/ 2. (оманливий) illusive /ɪ'lu:sɪv/; illusory /ɪ'lu:səri/

позначати дієсл. 1. (мітити, значити) mark /mɑ:k/: ~ зірочкою mark with the asterisk; designate /'deɪzɪneɪt/; label /'leɪbl/; tag /tæg/; denote /di'nəʊt/; symbolize /'sɪmbalaɪz/ 2. (буквами) letter /'letə/

позначен|ня с. 1. (дія) marking /'mɑ:kɪŋ/; labeling /'leɪblɪŋ/ 2. (результат) designation /,deɪzɪ'neɪʃn/; denotation /di:nəʊ'teɪʃn/

прийняте ~ня agreed notation; система ~ь (знаками, цифрами, буквами) notation; умовне ~ня conventional sign [symbol]

позначк|а ж. 1. mark(er) /'mɑ:k(ə)/; label /'leɪbl/: стилістична ~а usage label 2. (знак, символ) sign /saɪn/: умовні ~и conventional signs; symbol /'sɪmbl/

по-іншому присл. in a different way /ɪn ə 'dɪfrənt weɪ/: давайте спробуємо розв'язати цю проблему ~ let's go at this problem in a different way; differently /'dɪfrəntli/: вони розв'язали цю проблему ~ they have sold the problem differently

покажчик ч. 1. (у книжці) index /'ɪndeks/: алфавітний ~ alphabetic index 2. (довідник) guide /gaɪd/: бібліографічний ~ bibliography guide

показ ч. **1.** show(ing) /'ʃəʊ(ɪŋ)/: ~ нового фільму showing a new film
2. (демонстрування) demonstration /,demən'streɪfɪn/: ~ досягнень у навчаннях demonstration of progress achieved in studies; display /di'spleɪ/; exhibition /,eksɪ'bɪʃn/ **3.** (приладу) indication /,ɪndɪ'keɪʃn/; reading /'ri:diŋ/: неправильний ~ wrong reading; misreading

показник ч. **1.** index /'ɪndeks/ (pl. indices /'ɪndɪsɪs/): бути ~ом чогось serve as an index of smth; ~ академічної успішності academic performance index **2.** (відносний) ratio /'reɪʃəʊ/

показовий прикм. **1.** (типовий) representative /,reprɪ'zentətɪv/ **2.** (зразковий) model /'mɒdl/: ~а школа model school; показове господарство model farm; ~ий урок model lesson **3.** (наочний) demonstrative /di'mɒnstrətɪv/: ~ий приклад demonstrative example; demonstration /,demən'streɪfɪn/: ~а лекція demonstration lesson **4.** (характерний) characteristic (of) /,kærəktə'rɪstɪk (əv)/ **5.** (інформативний) revealing /rɪ'vi:lɪŋ/; representative /,reprɪ'zentətɪv/

показання с. displaying /di'spleɪŋ/; showing /'ʃəʊɪŋ/

показувати дієсл. **1.** (давати бачити) show /ʃəʊ/; display /di'spleɪ/ **2.** (виставляти, експонувати) exhibit /ɪg'zɪbɪt/ **3.** (демонструвати) demonstrate /'demənstreɪt/ **4.** (виявляти) reveal /rɪ'vi:l/ **5.** (про прилади) indicate /'ɪndɪkeɪt/; register /'redʒɪstə/ **6.** (бути ознакою, вказувати на щось) point (at, to)

/'pɔɪnt (ət, tə)/; denote /di'nəʊt/

покарання с. punishment /'pʌnɪʃmənt/: незаслужене/принизливе/справедливе/суворе ~ undeserved/humiliating/just/severe punishment; ~ і заохочення як засоби виховання punishment and rewards as means of education; удаватися до ~ resort to punishment

покла|дати дієсл. (доручати) charge /tʃɑ:dʒ/; impose /ɪm'pəʊz/: ~сти обов'язок на когось impose an obligation on smb; lay* /leɪ/: ~дати провину на когось lay the blame on smb

поклада|тися дієсл. (на когось) rely (up)on /rɪ'laɪ (ə'p)ɒn/: ~тися тільки на школу rely entirely on the school; depend (up)on /dɪ'pend (ə'p)ɒn/: ми можемо ~тися лише на себе we can depend only on ourselves

покликання с. vocation /vəʊ'keɪʃn/: за ~м by vocation; ~ до педагогічної діяльності vocation for teaching; calling /'kɔ:lɪŋ/: знайти своє ~ find calling

покоління с. generation /,dʒenə'reɪʃn/: здорове/майбутнє ~ healthy/future generation; передавати з ~ в ~ transmit from one generation to another

покращан|ня с. (результат дії) improvement /ɪm'pru:vmənt/: значне/подальше/явне ~ня considerable/further/distinct improvement; ~ь поки що мало there is little improvement as yet

покраща|ти дієсл. improve /ɪm'pru:v/: умови роботи набагато ~ли conditions of work have improved

greatly; become* better /bɪ'kʌm 'betəʃ/
покращування *с.* improving /ɪm'pru:vɪŋ/: ~ базових знань студентів improving students' knowledge base

покращувати improve /ɪm'pru:v/: ~увати знання/роботу/умови improve knowledge/ work/conditions; (make*) better /('meɪk) 'betəʃ/: ~ити минулорічні результати better last year's results; *див. тж* **поліпшувати**

покроковий *прикм.* step-by-step /'stepbaɪ'steɪp/: stepwise /'stepwaɪz/

полагоджений *дієприкм. прикм.* repaired /rɪ'preəd/: mended /'mendɪd/

поле *с.* **1.** (у різн. знач.) field /fi:ld/ **2.** (берег аркуша) margin /'mɑ:dʒɪn/

полегшувати *дієсл.* **1.** (робити легшим) lighten /'laɪtn/ **2.** (завдання тощо) make* easier /meɪk 'i:zɪəʃ/ **3.** (сприяти, просувати) facilitate /fə'sɪlɪteɪt/: ~ виконання завдання facilitate the execution of task; promote /prə'məʊt/

полемік|а *ж.* controversy /'kɒntrəvɜ:sɪ/: вступати в ~у з кимось про щось engage in controversy with smb on smth; polemic(s) /pə'lemɪk(s)/: вступати в ~у enter into polemics

полігон *ч.* (майданчик для випробувань) proving ground /'pru:vɪŋ graʊnd/

поліпшений *прикм.* made better /meɪd 'betəʃ/: improved /ɪm'pru:vɪd/: perfected /pə'fektɪd/: enhanced /ɪn'hɑ:nst US: ɪn'hænst/: ameliorated /ə'mi:lɪəreɪtɪd/

поліпшення *с.* **1.** (дія, процес) improving /ɪm'pru:vɪŋ/: ~ базових знань студентів improving students'

knowledge base; refining /rɪ'faɪnɪŋ/: широкий підхід до ~ освіти a broad-gauge line of refining education

2. (результат) enhancement /ɪn'hɑ:nsmənt US: ɪn'hænsmənt/

поліпшувати *дієсл.* **1.** enhance /ɪn'hɑ:ns US: ɪn'hæns/: improve /ɪm'pru:v/: ~ систему освіти improve the system of education **2.** (якість) upgrade /,ʌp'greɪd/: ~ щось до рівня чогось upgrade smth towards smth

3. (удосконалювати) perfect /pə'fekt/ **політехнічний** *прикм.* polytechnic(al) /,pɒlɪ'teknɪk(l)/

політик|а *ж.* **1.** (лінія поведінки) policy /'pɒləsɪ/: соціальна ~а social policy **2.** (політичне життя, політичні події тощо) politics /'pɒlətɪks/: займатися ~ою be engaged in politics

політич|ий *прикм.* political /pə'ltɪkl/: ~а географія/економія/філософія political geography/economy/philosophy; ~а культура є частиною громадянської культури political culture is a part of civil culture; ~а соціалізація (процес оволодіння політичною культурою) political socialization; ~і переконання political convictions

половина *ж.* half /hɑ:f US: hæf/: ~ якоїсь кількості half the quantity of smth

положення *с.* **1.** (місце перебування) location /ləʊ'keɪʃn/: position /pə'zɪʃn/ **2.** (у просторі) attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/ **3.** (стан) state /steɪt/ **4.** (твердження, думка, аргумент) point /'pɔɪnt/: postulate /'pɒstjuleɪt US: 'pɒstfɔɪleɪt/

statement /'steɪtmənt/ **4.** (засада) principle /'prɪnsəpl/: основні ~ науки the main principles of science **5.** (зведення правил з певного питан-ня) regulations pl. /,regjə'leɪfɪnz/: ~ про іспити regulations concerning examinations **6.** (теза) thesis /'θi:sis/: це ~ заслуговує на ретельний розгляд this thesis merits careful consideration; див. тж **стан**

поляга|ти дієсл. (зводиться до чогось) consist (in) /kən'sɪst (ɪn)/: ваше завдання ~є ось у чому your task consists in the following; lie* (in) /laɪ (ɪn)/: трудність ~є в .. the difficulty lies in ..

помилк|а ж. **1.** (через неправиль-не розуміння, недбалість) mistake /mɪ'steɪk/: груба/невелика/очевидна ~а bad/slight/ obvious mistake; граматична/орфографічна/синтак-сична/стилістична ~а grammar/spelling/syntactic(al)/stylistic(al) mistake; одиничні/окремі ~и occasional/individual mistakes; вив-чення/виправлення помилок study/correction of mistakes; робота над ~ами work on mistakes; знайти/зробити/пропустити ~у find/ make/ miss a mistake; виправити/зрозуміти/повторити/пояснити ~у correct/ understand/repeat/explain a mistake; уникати помилок avoid mistakes; ~а в обчисленнях computational mistake; miscalculation; ~и є неминучими mistakes are inevitable; було б великою ~ою так думати it would be a great mistake to think so; ми вчимося на власних ~ах we learn by our own mistakes **2.** (відхи-

лення від того, що є правильним; похибка) error /'erə/: виявляти ~у detect an error **3.** (через незнання чогось, некомпетентність) blunder /'blʌndə/: груба ~а first-rate [gross] blunder; віднести (грубу) ~у на рахунок недосвідченості put a blunder down to inexperience

помилков|ий прикм. **1.** erroneous /ɪ'gərəniəs/: ~а дія erroneous action; ~є твердження erroneous statement; mistaken /mɪ'steɪkɪn/: ~а думка mistaken opinion; мати ~і уявлення про щось have mistaken ideas [impression] of smth **2.** (непра-вильний) errorful /'erəfʊl/; false /'fɔ:ls/: позаяк сама ідея була ~ою, від неї відмовилися as the idea was false, it was rejected **3.** (неточний) inaccurate /ɪn'ækjərət/

помиля|тися дієсл. be* wrong /bi: rɒŋ (US: rɒ:ŋ)/: саме тут ви й ~єтеся there's where you are wrong; be* mistaken /bi: mɪ'steɪkɪn/: ми вважали, що робота буде легкою, але помилилися we thought we would have an easy job, but we were mistaken; err /er/: навіть наймудріший із мудріших може помилитися (Есхіл) the wisest of the wise may err (Aeschylus)

поміж прийм. **1.** between /bɪ'twi:n/ **2.** (серед) among /ə'mʌŋ/; amongst /ə'mʌŋst/

поміркований прикм. **1.** (розсуд-ливий) reasonable /'ri:znəbl/; judicious /dʒu:'dɪʃəs/ **2.** (стриманий) temperate /'tempərət/; moderate /'mɒdərət/

поміркованість ж. **1.** (розсуд-ливість) reasonableness /'ri:znəblnis/; judiciousness /dʒu:'dɪʃəsnɪs/ **2.** (стру-

маність) moderateness /'mɒdərətɪs/:
~ поглядів moderateness of views

помірний *прикм.* moderate /'mɒdərət/; temperate /'tempərət/

помірність *ж.* temperateness /'tempərətɪs/

помірно *присл.* moderately /'mɒdərətli/: питання на іспиті були ~ важкими the examination questions were moderately difficult; temperately /'tempərətli/

помітний *прикм.* 1. (видимий) visible /'vɪzəbl/ 2. (що впадає в око) conspicuous /kən'spɪkjʊəs/: відігравати ~у роль cut a conspicuous figure 3. (виразний) marked /mɑ:kt/: ~а різниця marked difference; 4. (примітний) noticeable /'nəʊtɪsəbl/: метод ледве ~их відмінностей *псих.* method of just noticeable differences 5. (значний) appreciable /ə'pri:ʃəbl/: ~авідмінність appreciable difference; notable /'nəʊtəbl/ 6. (відомий) noted /'nəʊtɪd/ 7. (чітко виражений) pronounced /prə'naʊnst/ 8. (вирізнений) discernible /dɪ'sɜ:nəbl/

помітно (*присл. і в знач. присудка*) 1. noticeably /'nəʊtɪsəbli/ 2. (відчутно) perceptibly /prə'septəbli/: їх настрої ~ зіпсувався their disposition ruffled perceptibly 3. (значно) markedly /'mɑ:kɪdli/: але видно, що ставлення до роботи ~ змінюється however, the treatment to work is seen to be markedly affected 4. (видимо) visibly /'vɪzəbli/ 5. *безособ.* it is noticeable /ɪt ɪz 'nəʊtɪsəbl/; one can see /wʌn kən si:/

помічати *дієсл.* 1. (сприймати

зором, бачити) notice /'nəʊtɪs/; observe /əb'zɜ:v/ 2. *док. тж* (catch*) sight (of) /'(kætʃ) saɪt (əv)/ 3. (виявляти) detect /dɪ'tekt/ 4. (робити помітки) mark /mɑ:k/ 5. (звертати увагу) take* notice (of) /teɪk 'nəʊtɪs əv/

помічатися *дієсл.* (бути помітним, відчуватися) become* apparent /bɪ'kɒm ə'pærənt/: помічаються ознаки втоми signs of exhaustion are becoming apparent

помічений *прикм.* 1. (позначений) marked /mɑ:kt/ 2. (одержаний за допомогою спостереження) observed /əb'zɜ:vɪd/; noticed /'nəʊtɪst/ 3. (побачений) seen /si:n/ 4. (вирізнений) discerned /dɪ'sɜ:nd/ 5. (зазначений, згаданий) noted /'nəʊtɪd/

помічник *ч.* assistant /ə'sɪstənt/: ~ директора assistant director

помножений *прикм.* multiplied (by) /'mʌltɪplaɪd (baɪ)/

помножити *дієсл.* multiply (by) /'mʌltɪplaɪ (baɪ)/

пом'якшувати *дієсл.* 1. (у різн. знач.) soften /'sɒftn US: 'sɔ:ftn/ 2. (послаблювати) cushion /kʊʃn/; mitigate /'mɪtɪgeɪt/: ~ покарання mitigate a punishment 3. (гальмувати, робити менш різким) moderate /'mɒdəreɪt/ 4. (світло, колір) tone down /təʊn daʊn/ 5. *лінгв.* (про звук) palatalize /'pælətəlaɪz/

понад *прим.* 1. (більше) over /'əʊvə/; upwards /'ʌpwədz/ 2. (вище) over /'əʊvə/; above /ə'bʌv/; beyond /bɪ'jɒnd/

пониження *с.* 1. lowering /'ləʊərɪŋ/; fall /fɔ:l/ 2. (зменшення, послаблення)

decrease /'di:kri:s/; reduction /rɪ-
'dʌkʃn/; depression /dɪ'preʃn/; *див. ще*
знижування

понижувати дієсл. 1. bring*
down /brɪŋ daʊn/; drop /drɒp/: ~ голос
drop [lower] *one's* voice 2. (по-
слаблювати, зменшувати) reduce
/rɪ'dju:s US: rɪ'du:s/: ~ вимоги reduce
demands; decrease /di:'kri:s/; *див. ще*
знижувати

поновлений прикм. 1. renewed
/rɪ'nju:d US: rɪ'nu:d/; renovated
'renəveɪtɪd/ 2. (про інформацію)
refreshed /rɪ'freʃt/ 3. (осучаснений)
update /,ʌp'deɪt/

поновлення с. 1. renovation
/renə'veɪʃn/; renewal /rɪ'nju:əl
US: rɪ'nu:əl/ 2. (продовжування,
повторювання дії чогось) conti-
nuation /kən'tɪnju'eɪʃn/ 3. (діяльно-
сті, функціювання) resumption
/rɪ'zʌmpʃn/ 4. (осучаснювання) up-
date /,ʌp'deɪt/

~ **запасів чогось** restocking; (stock)
renewal

поновлювати дієсл. 1. renew
/rɪ'nju: US: rɪ'nu:/; renovate /'renəveɪt/
2. (діяльність, функціювання)
resume /rɪ'zju:m US: rɪ'zu:m/: ~
дію ліцензії resume *one's* licence
3. (вертати попередній стан) restore
/rɪ'stɔ:ʃ/; reconstruct /,rɪ:kən'strʌkt/
4. (освіжати) refresh /rɪ'freʃ/
5. (осучаснювати) update /,ʌp'deɪt/

понятійний прикм. філос.
conceptual /kən'septʃʊəl/: ~о- катего-
рійний апарат conceptual and
categorical apparatus; ~і категорії
conceptual categories; conception
/kən'sepʃn/: ~а пам'ять conception

memory; понятійне мислення con-
ception thinking

понят|тя с. 1. (результат уза-
гальнення суттєвих ознак об'єкта
дійсності) concept /'kɒnsɛpt/: за-
гальне ~тя general concept; утво-
рення ~ь concept formation; давати
визначення ~тю define a concept;
notion /'nəʊʃn/: абстрактне ~тя
abstract notion 2. (уявлення) idea
/aɪ'diə/: формування чітких ~ь у дітей
formation of clear ideas in children
3. філос. conception /kən'sepʃn/

плутанина ~ь double bind

поодинокий прикм. 1. (винят-
ковий, рідкісний) solitary /'sɒlɪtrɪ
US: 'sɒlɪtəri/: у ~их випадках in
solitary cases; rare /reə/: ~і випадки
захворювання rare cases of disease
2. (окремий) separate /'seprət/; isolated
/'aɪsəleɪtɪd/: ~і факти isolated facts

попереджувальний прикм.
1. warning /'wɔ:niŋ/; (pre)cautionary
/(prɪ)'kɔ:ʃənɪ US: (prɪ)'kɔ:ʃənəri/
2. (запобіжний) preventive /prɪ'ventɪv/

попередження с. 1. caution
/'kɔ:ʃn/: догана з ~м reprimand with
a caution 2. (застереження) warning
/'wɔ:niŋ/: останнє/письмове/усне
~ final/ written/verbal warning
3. (запобігання) prevention /prɪ'venʃn/:
~ хвороби prevention of a disease
4. (повідомлення) notice /'nəʊtɪs/;
notification /,nəʊtɪfɪ'keɪʃn/

попереджати дієсл. 1. warn (про
щось – of) /wɔ:n (əv)/ 2. (наперед
повідомляти) notice /'nəʊtɪs/;
notify in advance (about) /'nəʊtɪfaɪ
ɪn əd'vɑ:ns (US: əd'væns) (ə'baʊt)/
3. (про безпеку) alert /ə'lɜ:t/ 4. (за-

стерігати) caution /'kɔːʃn/; warn (від чогось – against) /wɔːn (ə'genst)/
5. (унікати небезпеки тощо) avert /ə'vɜːt/; avoid /ə'vɔɪd/ **6.** (запобігати) prevent /prɪ'vent/; forestall /fɔː'stɔːl/

попередній *прикм.* **1.** (який відбувся раніше) earlier /'zːliəː/: ~і публікації earlier publications; previous /'priːviəs/: на ~ьому уроці at the previous lesson; preceding /prɪ'siːdɪŋ/: зв'язок із ~ім матеріалом link with the preceding [previous] material **2.** (підготовчий) preliminary /prɪ-'lɪmɪnəri US: prɪ-'lɪmɪnəri/: ~є знайомство з матеріалом preliminary acquaintance with the material; за ~іми даними according to the preliminary information; prior /'praɪəː/: ~я умова prior condition; щоб зробити цей тест, нам не потрібні ніякі ~і знання to do this test we need no prior knowledge **3.** (неостаточний) tentative /'tentətɪv/: ~я оцінка tentative value; ~ій діагноз/порядок денний tentative diagnosis/ agenda **4.** (завчасний) advance /əd'vɑːns US: əd'væns/: зробити ~є замовлення на підручник place an advance order for a text-book

за ~ім підрахунком, за ~ьєю оцінкою by estimate; ~є пояснення нового матеріалу (до початку виконання завдання) pre-teaching: ~ій захист (проекту тощо) dry run

попереду *присл.* **1.** in front /ɪn frʌnt/; before /bɪ'fɔːr/: бути ~ своїх однокласників be before others in class **2.** (у майбутньому) ahead /ə'hed/: у нас ~ багато роботи we have very busy time ahead

по-перше *присл.* firstly /'fɜːstli/; in the first place /ɪn ðə fɜːst pleɪs/

поповнення *с.* **1.** (дія, процес) replenishment /rɪ'plænɪʃmənt/: ~ фондів бібліотеки replenishment of library funds; completing /kəm'pliːtɪŋ/; filling up /'fɪlɪŋ ʌp/ **2.** (знань) enlargement /ɪn'laːdʒmənt/; enrichment /ɪn'rɪtʃmənt/ **3.** (запасів) restocking /,rɪ:'stɔkɪŋ/

поповнювати *дієсл.* **1.** replenish /rɪ'plænɪʃ/; fill up /fɪl ʌp/ **2.** (про знання) enrich /ɪn'rɪtʃ/: ~ запас слів читанням enrich one's vocabulary by reading; widen /'waɪdən/; enlarge /ɪn'laːdʒ/ **3.** (про запас) restock /,rɪ:'stɔk/

поправк|а *ж.* **1.** (доповнення до тексту) amendment /ə'mendmənt/ **2.** (до вимірювань, спостережень) correction /kə'rekʃn/: вносити ~у на щось allow [apply, make] a correction for smth **3.** (множник) correction factor /kə'rekʃn 'fæktəː/

популяризація *ж.* popularization /,pɒpjələraɪ'zeɪʃn US: pɒpjələri'zeɪʃn/

популяризувати *дієсл.* popularize /'pɒpjələraɪz/: ~ науку popularize science

популярний *прикм.* popular /'pɒpjələː/: ~є видання popular edition; ~і лекції popular lectures; викладати навчальний матеріал у ~ій формі explain [expound] study matter [material] in a popular way

порад|а *ж.* **1.** (piece of) advice /('prɪːs əv) əd'vaɪs/ (вживається лише в однині та ніколи не вживається з неозначеним артиклем): давати/забувати/одержувати/пам'ятати ~у give/forget/get/ remember advice; корисні ~и вчителя useful advice of

the teacher; слухати *чиєїсь* ~и follow *smb's* advice; counsel /'kaʊnsl/: добра ~а не зашкодить good counsel does no harm **2.** (натяк, підказка) tip /tɪp/: дякую за ~у thanks for the tip

порівня|ння *с.* **1.** comparison /kəm'pærɪsn/: у ~янні з *чимось* in comparison with *smth*; as compared with **2.** (звіряння тексту тощо) collation /kə'leɪʃn/: ~яння даних data collation

порівн|ювати *дієсл.* **1.** (спів-ставляти щось із чимось) compare /kəm'preɪ/: ~ювати досягнення compare achievements; ці дві книги не можна ~яти these two books can't be compared **2.** (попарно) match /mætʃ/ **3.** (звіряти, зіставляти) collate /kə'leɪt/: ~ювати з оригіналом collate with the original

порівняльн|ий *прикм.* **1.** (який виявляється шляхом порівняння) comparative /kəm'pærətɪv/: ~а педагогіка/психологія comparative pedagogy/psychology; ~е вивчення/мовознавство comparative study/philology **2.** (одержаний у результаті порівняння) comparison /kəm'pærɪsn/ **3.** (відносний) relative /'relətɪv/: мати ~ий характер be of relative nature

порівняння *с.* **1.** comparison /kəm'pærɪsn/: ~ нового з уже відомим comparison of the new with what has already been acquired; у порівнянні з *чимось* in comparison with *smth* **2.** (звіряння тексту) collating /kə'leɪtɪŋ/: collation /kə'leɪʃn/

порівняно *присл.* (упорівнянні) by [in] comparison /baɪ [ɪn] kəm'pærɪsn/;

comparatively /kəm'pærətɪvli/: ~ легкий comparatively easy

пори|г *ч.* **1.** (прям. і перен.) threshold /'θreʃhəʊld/: ~ свідомості/відчуття *псих.* threshold of consciousness/sensation; на порозі (самостійного) життя on the threshold of life **2.** (сприйняття) limen /'laɪmen/: ~ розрізнення *псих.* difference limen

пороговий *прикм.* threshold /'θreʃhəʊld/: ~ рівень (знання мови) threshold level (language)

породження *с. перен.* fruit /fru:t/: outcome /'aʊtkʌm/

породжувати *дієсл. перен.* generate /'dʒenəreɪt/: ~ у вузькому/широкому розумінні strongly/weakly generate; produce /prə'dju:s US: prə'du:s/

портативний *прикм.* portable /'pɔ:təbl/: handy /'hændi/

порушування, порушення *с.* **1.** (дисципліни, порядку) breach /bri:tʃ/: ~ обіцянки/обов'язку breach of promise/duty; ~ правил поведінки breach of conduct; offence /ə'fens/: ~ гігієнічних стандартів hygiene offences; infringement /ɪn'frɪndʒmənt/: ~ порядку infringement of order; breaking /'breɪkɪŋ/: ~ трудової дисципліни the breaking of labour (амер. labor) discipline **2.** (рівноваги, спокою) disturbance /dɪ'stɜ:bəns/: ~ координації/психіки coordinator/mental disturbance; ~ зору/пам'яті/розвитку disturbance of vision memory/development **3.** (неодержування угоди, правил) violation /,vaɪə'leɪʃn/: ~ законів логіки violation of logic; порушення правил violation of order

порушувати дієсл. **1.** (*переривати*) break*/breik/ **2.** (*розладнувати*) disturb /dɪ'stɜ:b/ **3.** (*не додержуватися*) violate /'vaɪəleɪt/: ~ правила граматики violate rules of grammar; depart from /dɪ'pɑ:t frəm/: ~ звичний спосіб життя depart from *one's* usual mode of life **4.** (*закон, порядок, слово тощо*) break*: ~ дисципліну break discipline **5.** (*авторське право тощо*) infringe /ɪn'frɪndʒ/ **6.** (*торкатися в розмові тощо*) raise /reɪz/: ~ питання raise a question; touch on /tʌtʃ ɒn/: він порушив низку питань he touched on a number of questions

~ рівновагу *чогось* upset the balance of *smth*

порядковий прикм. ordinal /'ɔ:dɪnl US: 'ɔ:dənl/: ~ номер ordinal [index] number

поряд|ок ч. **1.** (*у різн. знач.*) order /'ɔ:dəʔ/: додержуватися ~ку keep order; закликати до ~ку call to order; порушувати ~ок disturb [violate] order; розташовувати *щось* у ~ку зростання/спадання arrange *smth* in ascending [increasing]/descending [decreasing] order **2.** (*розташування тощо за певною ознакою*) arrangement /ə'reɪnzmənt/: в алфавітному/шаховому ~ку in alphabetical/staggered arrangement [order] **3.** (*послідовний хід чогось*) order: ~ок і послідовність вивчення предметів за навчальним планом order and sequence of subjects in the curriculum; sequence /'si:kwəns/ **4.** (*метод, правило виконання чогось*) procedure /prə'si:dʒəʔ/: ~ок надання вченого звання procedure for appointment to an academic

rank [status]; ~ок надання вченого ступеня procedure for awarding [granting] an academic degree; ~ок призначення стипендії procedure in regard to the granting of a stipend; ~ок проведення іспитів examination procedure; заведеним ~ком [ладом] in accordance with established procedure **5.** (*у значенні «приблизно»*) of [in, on] the order of... /əv [ɪn, ɒn] də 'ɔ:dəʔ əv/ законним ~ком legally; ~ок денний (pattern of) daily routine; agenda; питання ~ку денного an item on the agenda; в обов'язковому ~ку without fail; в ~ку обговорення as a matter for discussion; у звичайному ~ку routinely

посад|а ж. **1.** position /pə'zɪʃn/; post /pəʊst/: ~а учителя teaching post; займати ~у hold a post; його було призначено на ~у директора he was appointed to the post of director **2.** (*місце*) appointment /ə'pɔɪntmənt/; employment /ɪm'plɔɪmənt/

залишати ~у resign [leave] office; звільняти з ~и release; dismiss; подавати заяву на ~у викладача apply as a teacher

посадов|ий прикм. official /ə'fɪʃl/: ~а інструкція official instructions and regulations

посвідка ж., **посвідчення** с. (*документ*) certificate /sə'tɪfɪkət/: ~ з місця роботи certificate from *one's* office; card /kɑ:d/: ~ особи identity [identification] card

посередн|ий прикм. **1.** (*пересічний*) mediocre /,mi:di'əʊkəʔ/: ~я п'єса mediocre play **2.** (*про оцінку знань*) satisfactory /,sætɪs'fæktəri/ **3.** (*непрямий*) indirect /,ɪndɪ'rekt/: ~ий вплив indirect influence

посилання *с.* **1.** (на джерело тощо) reference /'refrəns/; citation /saɪ'teɪʃn/: неправильні ~ blundering citation **2.** (точне) chapter and verse /'tʃæptəʳ ənd vɜ:s/: підтверджувати ~м на когось/щось give chapter and verse

посилати *дієсл.* **1.** send* /send/: ~ когось у відрядження send smb on a business trip **2.** (про лист тощо) dispatch /dɪ'spætʃ/ **3.** (поштою) mail /meɪl/

посила|тися *дієсл.* refer /rɪ'fɜ:ʳ/: ~тися на літературні джерела refer to literary sources; cite /saɪt/: ~тися на прецедент cite the precedent; quote /'kwəʊt/

посилений *прикм.* intensified /ɪn'tensɪfaɪd/: ~ нагляд intensified supervision

посильн|ий *прикм.* (який відповідає силам) within one's power /wɪ'dɪn .. 'paʊəʳ/: ~є завдання task within one's powers; feasible task; давати учню ~є завдання set the pupil a task within his powers; possible /'pɒsəbl/

посилення *с.* (кількісна оцінка) gain (factor) /geɪn ('fæktəʳ)/

посилювати *дієсл.* (збільшувати) enhance /ɪn'hɑ:ns US: ɪn'hæns/

~ дію чогось на щось potentiate the effect of smth on smth

посилюватися *дієсл.* **1.** intensify /ɪn'tensɪfaɪ/ **2.** (про шум, звук) swell /swel/: grow* louder /grəʊ 'laʊdəʳ/ **3.** (зростати) build* up /bɪld ʌp/

посібник *ч.* **1.** textbook /'tekstbʊk/: перевірити ~ у процесі навчання give actual classroom try-out to the

textbook; manual /'mænjʊəl/: guide /'gaɪd/: навчально-методичний ~ study guide **2.** (довідник) handbook /'hæn(d)bʊk/

навчальні ~ки educational supplies [accessories]; **наочні** ~ки visual aids

послаблен|ий *дієприкм. прикм.* **1.** slackened /'slækənd/: relaxed /rɪ'lækst/ **2.** (зменшений) diminished /dɪ'mɪnɪʃt/: ~а увага diminished attention

послаблення *с.* weakening /'wi:kniŋ/: slackening /'slækniŋ/: ~ дисципліни slackening of discipline; relaxing /rɪ'læksɪŋ/

послабляти *дієсл.* **1.** weaken /'wi:kn/: slacken /'slækn/: ~ контроль slacken control **2.** (робити менш напруженим) relax /rɪ'læks/: ~ напруженість relax tension

послідовн|ий *прикм.* **1.** (логічний) consistent /kən'sɪstənt/: проводити ~у лінію pursue a consistent policy; їх твердження більш ~і, ніж наші their statements are more consistent than ours; logical /'lɒdʒɪkl/ **2.** (про розташування елементів) series /'sɪəri:z/ **3.** (про чергування дій, операцій) sequential /sɪ'kwenʃl/: step-by-step /step baɪ step/ **4.** (поетапний) successive /sək'sesɪv/: sequential /sɪ'kwenʃl/: ~і методи прийняття рішень sequential methods in decision-making; розбити задачу на кілька ~их етапів break a problem into clear sequential steps

послідовник *ч.* follower /'fɒləʊəʳ/: переконаний ~ stern follower; adherent /əd'hɪərənt/

послідовн|ість *ж.* **1.** (логічність)

consistency /kən'sistənsɪ/; йому бракує ~ості he lacks consistency **2.** (певний порядок) sequence /'si:kwəns/: ~ість вивчення матеріалу proper sequence in the study of material; розподілити матеріал у потрібній ~ості distribute [arrange] the material in proper sequence; succession /sək'seʃn/: логічна ~ість у процесі навчання logical succession in the process of teaching

послідовно присл. **1.** (логічно, у певному порядку) consistently /kən'sistəntli/: виразити свої думки ~ express one's ideas [thoughts] consistently **2.** (про чергування дій, подій) sequentially /si'kwɛnsjəli/: step-by-step /step baɪ step/

поспішний прикм. **1.** prompt /prɒmpt/; hasty /'heɪsti/: зробити ~ висновок draw a hasty conclusion **2.** (необдуманий) rash /rʌʃ/

постав|а ж. posture /'pɒstʃə/: неправильна/правильна ~а incorrect/correct posture; попередження і виправлення дефектів ~и prevention and correction of faults in posture

постанов|а ж. **1.** (рішення) decision /dɪ'sɪʒn/: ~а комісії the committee's decision **2.** (правила) regulation /,regjə'leɪʃn/: прийняти ~у adopt a regulation **3.** (зборів) resolution /,rezə'lu:ʃn/: за ~ою загальних зборів in accordance with the resolution of the general meeting **4.** (указ) decree /dɪ'kri:/: ~и і накази міністерства освіти decrees and ordinances of the Ministry of Education

постачання с. **1.** (доставляння) delivery /dɪ'livəri/ **2.** (задовольняння

потреб у чомусь) supply /sə'plai/: припинити ~ cut off supplies **3.** (забезпечення) provision /prə'vɪʒn/

здійснювати ~ вчасно deliver on schedule; **матеріально-технічне** ~ logistics

постачати дієсл. **1.** (задовольняти потребу в чомусь) supply /sə'plai/; deliver /dɪ'livə:/; furnish /'fɜ:nɪʃ/

2. (забезпечувати) provide /prə'vaɪd/

постійний прикм. **1.** constant /'kɒnstənt/: метод ~ого стимулу псих. constant stimulus method; fixed /fɪkst/: ~ий за величиною constant [fixed] in value **2.** (про процес) continued /kən'tɪnju:d/ **3.** (регулярний) regular /'regjʊlə/: ~ий користувач regular user **4.** (стабільний) steady /'stedɪ/ **5.** (не тимчасовий) permanent /'pɜ:mənənt/; див. тж **сталій**

постійно присл. **1.** constantly /'kɒnstəntli/: студенти ~висловлюють незадоволення цими курсами the students gripe constantly about these courses; continuously /kən'tɪnjuəsli/ **2.** (завжди) at all times /ət ə:l taɪmz/ **3.** (неухильно) steadily /'stedɪli/ **4.** (регулярно) regularly /'regjʊləli/ **5.** (безперечно) permanently /'pɜ:mənəntli/

постулат ч. філос. postulate /'pɒstjələɪt US: 'pɒstjələɪt/: вихідний ~ теорії the prime postulate of the theory

формулювання ~у postulation

постулювати дієсл. postulate /'pɒstjələɪt US: 'pɒstjələɪt/

поступ ч. **1.** progress /'prɒɡres US: 'prɒɡres/: progressive movement /prə'gresɪv 'mu:vmənt/ **2.** (розвиток) development /dɪ'veləpmənt/ ще й хода, манера ходити

поступовий *прикм.* **1.** gradual /'grædʒʊəl/: ~ перехід/розвиток gradual transition /development **2.** (покроковий) step-by-step /step baɪ step/ **3.** (спрямований уперед) progressive /prə'gresɪv/

поступовість *ж.* gradation /grə'deɪʃn US: greɪ'deɪʃn/: ~ у навчанні gradation in teaching

потенціал *ч.* potential /pə'tenʃl/: науковий ~ scientific potential: ~ можливих реакцій [відповідей] response potential

потенціальний *прикм.* (що стосується потенціалу) potential /pə'tenʃl/

потенційний *прикм.* (стосовно потенції) potential /pə'tenʃl/

потім *присл.* **1.** afterwards /'ɑ:ftəwədz US: 'æftəwədz/: then /ðen/: спочатку перевіряй, а ~ довіряй first try, then trust **2.** (нізніше) later on /'leɪtə'ɒn/

потреба *ж.* **1.** need /ni:d/: ~а в естетичному задоволенні sentience need; ~а відчувати себе членом соціальної групи affiliation need; ~а дітей у русі children's need of movement; ~а самоповаги need for self-respect; ~а в робочій силі manpower need; ~и освіти educational need; неусвідомлена/усвідомлена ~а unaware/aware need **2.** (необхідність) necessity /nɪ'sesəti/: тільки у разі потреби на випадок ~и in case of necessity; у цьому немає ~и there is no necessity; requirement /rɪ'kwaɪəmənt/: естетичні ~и школярів pupils' aesthetic requirements **3.** (прагнення) interest /'ɪntrəst/: задовольняти

наукові ~и студентів satisfy the scientific interests of the students

потрібний *прикм.* **1.** needed /'ni:dɪd/: усе, що є ~им all that is needed; needful /'ni:dɪfl/ **2.** (необхідний) necessary /'nesəsəri US: 'nesəsəri/: ~ий рівень знань, умінь і навичок necessary level of knowledge, skills and habits; усе ~е everything necessary **3.** (бажаний) desired /dɪ'zaɪəd/

потрібно *безособ.* **1.** (необхідно) it is necessary /ɪt ɪz 'nesəsəri (US: 'nesəsəri)/ **2.** (з відтінком повинності) must + *inf.* /mʌst/: це ~ зробити it must be done; have to /hæv tə/ **3.** (слід, рекомендується) one should + *inf.* /wʌn ʃʊd/: цьому ~ приділити менше часу one should give more time to it

для чого це все ~ ? what's all this in add of?

потроху *присл.* **1.** (помалу) a little /ə lɪtl/: знати про все ~ know a little of everything **2.** (поступово) little by little /lɪtl baɪ lɪtl/: ~ ми почали розуміти little by little we began to understand; gradually /'grædʒʊəl/

потужний *прикм.* powerful /'paʊəfl/: ~ стимул powerful stimulus

потурання *с.* connivance /kə'naɪvəns/: ліберальний стиль характеризується ~м учням liberal style is characterized by connivance of pupils; connivancy /kə'naɪvənsi/

потурати *дієсл.* connive (at) /kə'naɪv (ət)/; indulge (in) /ɪn'dʌldʒ (ɪn)/

потяг *ч.* (прагнення, схильність) inclination (for) /ɪnklɪ'neɪʃn (fəʳ)/; bent (for) /bent (fəʳ)/; aspiraton (for)

/ˌæspə'reɪʃn (fəʳ)/: ~ до знання aspiration for knowledge

похвала ж. praise /preɪz/; laudation /lɔ:'deɪʃn/

похвальн|ий прикм. **1.** (гідний похвали) praiseworthy /'preɪzwɜ:ðɪ/; laudable /'lɔ:dəbl/: ~ий вчинок/намір laudable act/aim; creditable /'kredɪtəbl/ **2.** (про відгук) complimentary /ˌkɒmplɪ'mentri/

~а грамота certificate of merit; ~е слово eulogy

похибк|а ж. **1.** error /'erəʃ/: ураховувати ~у allow for an error; середня квадратна ~а root-mean-square error **2.** (неточність) inaccuracy /ɪn'ækjʊrəsi/

походження с. **1.** origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/: ~ видів біол. the origin of species; ~ слова origin of a word; соціальне ~ social origin **2.** (належність за народженням тж) birth /bɜ:θ/: за ~м by birth **3.** (місце виникнення) provenance /'prɒvənəns/ **4.** (родовід) descent /dɪ'sent/: ~ людини the descent of man; parentage /'peərəntɪdʒ/

походити дієсл. **1.** (брати початок від чогось) have* one's origin in smth /hæv ... 'ɒrɪdʒɪn (US: 'ɔ:rədʒɪn) in/ **2.** (від роду) be* descended /bi:di'sendɪd/: come* (of) /kʌm (əv)/ **3.** (про причини) be* the result (of) /bi: də ri'zʌlt (əv)/

початки ч. мн. (знань) elements /'elɪmənts/: ~ математики the elements of mathematics

початків|ець ч. beginner /bɪ'gɪnəʃ/: одержати групу ~ців take a group of beginners

початков|ий прикм. **1.** initial /ɪ'nɪʃl/: ~а підготовка initial training; ~і знання initial knowledge; first /fɜ:st/: ~ий клас/опис first form/description **2.** (елементарний) elementary /ˌeli'mentri/; primary /'praɪməri US: 'praɪməri/: ~а освіта elementary [primary] education **3.** (зародковий) incipient /ɪn'sɪpiənt/: ~а стадія хвороби the incipient stage of disease **4.** (первісний) original /ə'rɪdʒənl/: ~е значення original value **5.** (вступний) opening /'əʊpənɪŋ/: ~ий абзац opening paragraph **6.** (про точку чи систему відліку) reference /'refrəns/ **7.** осв. (про школу) амер. elementary /ˌeli'mentri/; бр. primary /'praɪməri/: ~а школа elementary [primary] school

почат|ок ч. **1.** beginning /bɪ'gɪnɪŋ/: ~ок навчального року (у ВНЗ) beginning of the academic year; ~ок навчального року в школі beginning of the school year; із самого ~ку from the very beginning; commencement /kə'mensmənt/: термін ~ку та кінця виконання роботи commencement and completion deadlines for performance of work **2.** (дій) start /stɑ:t/: ~ок життєвого шляху a start in life; outset /'aʊtset/: добрий ~ок вирішує половину справи the good outset is half the way **3.** (процесу, явища) onset /'ɒnset/ **4.** (джерело) origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/: source /sɔ:s/

брати ~ок begin; commence; originate in; **вести** ~ок з date form; **давати** ~ок чомусь give rise to smth; initiate smth; із самого ~ку слід зауважити... it is to be noted from the outset...

почережно *присл.* in turn /ɪn tʒ:n/; by turns /baɪ tʒ:nz/; alternately /'ɔ:ltəneɪtlɪ/

почерк *ч.* hand (writing) /'hænd('raɪtɪŋ)/: мати гарний/поганий ~ write a good/bad hand

почесний *прикм.* 1. (який користується пошаною) honourable (амер. honorable) /'ɒnərəbl/ 2. (про президію, звання тощо) honorary /'ɒnərəɪ/: ~е звання honorary status 3. (як вияв пошани) of honour /əv 'ɒnə/: ~а грамота diploma of honour; ~е місце place of honour

починати *дієсл.* 1. begin* /bɪ'gɪn/: ~ з чогось begin with smth; start /stɑ:t/: ~ дії start operations 2. (справу тощо) commence /kəm'ens/: set* up /set ʌp/

почуття *с.* 1. (у різн. знач.) sense /sens/: ~ відповідальності/гумору/міри/обов'язку sense of responsibility/humour/proportion/duty 2. (емоція) feeling /'fi:lɪŋ/: ~ гордості feeling of pride; стримувати свої ~ keep in one's feelings

поширений *прикм.* 1. widespread /'waɪdspred/: ~е уявлення widespread notion; broadened /'brɔ:dnɪd/: ~а програма broadened program(me) 2. (про думку) current /'kʌrənt/: ~а думка current opinions 3. (широко застосований) commonly used /'kɒmənli ju:zd/ 4. (що трапляється дуже часто) occurring frequently /ə'kʌrɪŋ 'fri:kwəntli/ 5. (панівний, прийнятий) prevailing /'pri'veɪlɪŋ/: prevalent /'prevələnt/

широко ~ий widely-distributed

поширеність *ж.* 1. (наявність) occurrence /ə'klærəns/ 2. (переважан-

ня, повсюдне існування) prevalence /'prevələns/ 3. (численність) abundance /ə'bʌndəns/ 4. (масштабність) extent /ɪk'stɛnt/

поширення *с.* 1. (розповсюдження) expansion /ɪk'spænjən/: spreading /'spredɪŋ/ 2. (ідей, знань тощо) dissemination /dɪ'semɪ'neɪjən/: ~ знань dissemination of knowledge 3. (висновків, теорії на щось) extension (to) /ɪk'stɛnʃn (tə)/ 4. (вістей, чуток) circulation /,sɜ:kjə'leɪjən/ 5. (розповзання) spread(ing) /'spred(ɪŋ)/: diffusion /dɪ'fju:ʒn/

мати велике ~ be practiced on a large scale

поширювати *дієсл.* 1. spread* /spred/: ~ досвід spread the know-how; expand /ɪk'spænd/ 2. (розповсюджувати) propagate /'prɒpəgeɪt/ 3. (інформацію) broadcast* /'brɔ:dkɑ:st US: 'brɔ:dkæst/ 4. (ідей тощо) disseminate /dɪ'semɪneɪt/: ~ ідеї disseminate /ideas 5. (висновки, теорію, положення на щось) carry smth over to smth /'kæri .. 'əʊvə tə/: extend smth to /ɪk'stend .. tə/

поширюватися *дієсл.* 1. extend /ɪk'stend/: цей закон не ~ється на всіх this law does not extend to everybody; move /mu:v/: propagate /'prɒpəgeɪt/ 2. (займати більший простір) spread* /spred/ 3. (про термінологію, теорії) gain ground /geɪn graʊnd/ 4. (справджуватися це для чогось) extend to /ɪk'stend tə/: generalize to /'dʒenrəlaɪz tə/

пошук *ч.* 1. search(ing) /'sɜ:tʃ(ɪŋ)/: ~ в Інтернеті search on the Internet; ~ роботи job search; у ~ах чогось in

search of *smth*; quest (for) /kwɛst (fəʳ)/: ~ досконалості quest for excellence; seeking /'si:kɪŋ/: ~ нових шляхів у науці seeking (of) new ways in science
2. (у таблиці, словнику) search; look up /lʊk ʌp/ **3.** (відшукування інформації) retrieval /rɪ'tri:vəl/: ~ даних/інформації data/information retrieval
пошуковий *прикм.* searching /'sɜ:tʃɪŋ/

поява *ж.* **1.** appearance /ə'piərəns/; emergence /ɪ'mɜ:dʒəns/ **2.** (виникнення) uprising /'ʌpraɪzɪŋ/ **3.** (випадок, явище) occurrence /ə'kʌrəns/

появлятися *див. з'являтися*

пояснювальний *прикм.* **1.** (тлумачний) explanatory /ɪk'splænətɪ US: ɪk'splænətə:rɪ/: ~а записка (до програми тощо) explanatory note; ~ий текст explanatory text; commentary; explicative /eks'plɪkətɪv/: ~ визначення explicative definition
2. (ілюстративний) illustrative /'ɪləstrətɪv US: ɪ'ləstrətɪv/: ~і приклади illustrative examples

пояснення *с.* explanation /ˌeksplə'neɪʃn/: задовільне/зрозуміле/погане/хороше ~ satisfactory/lucid/ poor/good explanation; давати ~ чомусь supply [offer] an explanation for *smth*; furnish an explanation of *smth*; уважно слухати ~ вчителя listen attentively to the teacher's explanations; explaining /ɪk'spleɪnɪŋ/: ~ нового матеріалу explaining new material; elucidation /ɪˌlu:si'deɪʃn/

пояснювати *дієсл.* **1.** (тлумачити) explain /ɪk'spleɪn/: ~ювати новий матеріал explain new material;

~іть, що це означає will you explain what this means?; це легко ~ити that can easily be explained; explicate /'eksplɪkeɪt/; clarify /'klærɪfaɪ/: ~іть свою думку clarify your meaning; make* *smth* clear /meɪk .. klɪəʳ/: ~імо це на прикладі an example will make this clear; interpret /ɪn'tɜ:prɪt/: ~ювати значення слова interpret the meaning of a word **2.** (щось чимось) attribute *smth* to *smth* /ə'trɪbjʊ:t .. tə/ **3.** (ілюструвати) illustrate /'ɪləstreɪt/

пояснюватися *дієсл.* (про механізм явища, поведінки) be* explained (by) /bi: ɪk'spleɪnd (baɪ)/; be* accounted (for) /bi: ə'kaʊntɪd (fəʳ)/

правд|а *ж.* (істина) truth /tru:θ/: у цьому є частка ~и there is a grain of truth in that; verity /'verɪtɪ/: говорити ~у, а не видумувати say verity, and not to fable; true /tru:/: я не впевнений, ~а це чи ні I am not certain as to whether this is true

правдив|ий *прикм.* **1.** truthful /'tru:θfl/; honest /'ɒnɪst/: ~а відповідь honest [truthful] answer; faithful /'feɪθfl /: ~а розповідь faithful narrative **2.** (істинний) true /tru:/: жодне з тверджень не є ~им neither statement is true

правдив|ість *ж.* truthfulness /'tru:θflnɪs/; uprightness /'ʌpraɪtnɪs/: виховування ~ості у дітей cultivation of uprightness [truthfulness] in children

правдоподібний *прикм.* **1.** verisimilar /ˌveri'sɪmɪlə/ **2.** (імовірний) probable /'prɒbəbl/; likely /'laɪklɪ/; plausible /'plə:zəbl/: правдоподібне

пояснення likely [plausible] explanation

правдоподібність ж. 1. verisimilitude /,verɪsɪ'mɪlɪtju:d/ 2. (імовірність) probability /,prɒbə'bɪləti/; likelihood /'laɪklɪhʊd/; plausibility /,plə:zə'bɪləti/

правий прикм. right /raɪt/; right-hand /'raɪt hænd/; dexter /'dekstəʃ/

правило с. 1. rule /ru:l/ (мн. тж regulations /,regjə'leɪʃnz/): виключення з ~а an exception to the rule; ~а внутрішнього розпорядку interior regulations; порушення ~ violation of the rules [regulations]; ~а правопису spelling rules; додержуватися ~ adhere to the rules; відступати від ~ deviate from the rules [regulations]; за всіма ~ами according to all the rules; за *таким-то* ~ом by *such-and-such* rule; застосовувати ~о до чогось apply a rule to smth; порушувати ~о depart from a rule; пояснювати ~о прикладом exemplify a rule; це ~о стосується всіх this rule applies to all; як загальне ~о as a general rule; generally 2. (принцип) principle /'prɪnsəpl/: ~а поведінки principles of conduct; відповідно до ~а on principle

як ~о generally: навчання в коледжі, як ~о, триває чотири роки college generally lasts four years

правильний прикм. 1. right /raɪt/: йти ~им шляхом keep on the right track; ніхто у класі не спромігся дати ~у відповідь no one in the class could furnish the right answer; true /tru:/: єдино ~ий шлях the only true

way 2. (який відповідає правилам) correct /kə'rekt/: ~е написання/розуміння (тексту тощо) correct spelling/understanding; ~ий фізичний розвиток дитини correct physical development of a child; proper /'prɒpəʃ/: ~е виховання дітей proper education of children; ~е співвідношення між навчальними предметами proper correlation between subjects; just /dʒʌst/: ~е зауваження/співвідношення just comment/ proportion 3. (закономірний) regular /'regjələʃ/: ~е чергування роботи та відпочинку regular alternation of work and rest

~е рішення sound decision

правильність ж. 1. (відсутність помилок) correctness /kə'rektnɪs/: ~ мови/орфографії correctness of language/spelling; ~ прийомів виховання correctness of upbringing methods 2. (істинність) validity /və'lɪdəti/ 3. (вимірів) precision /prɪ'sɪʒn/ (не плутати зі словом **точність** – accuracy)

правильно присл. 1. right(ly) /'raɪt(lɪ)/: ~ оцінювати свої вчинки appraise one's actions rightly 2. (без помилок) correctly /kə'rektli/: ~ висловлювати свої думки express one's thoughts correctly; ~ говорити іноземною мовою speak a foreign language correctly; ~ говорити рідною мовою speak [use] the mother tongue correctly 3. (належним чином) properly /'prɒpəli/: ~ поставлене завдання properly [correctly] posed problem 4. (точно) accurately /'ækjərətli/ 5. безособ. it is cor-

rect [raɪt] /ɪt ɪz kə'rekt [raɪt]/

право *с.* **1.** right /raɪt/: авторське ~о copyright; ~а дитини rights of the child; ~а та обов'язки rights and duties [responsibilities]; ~о на освіту right to education **2.** (*перед'явлюване на щось*) claim /kleɪm/ **3.** (*наука*) law /lɔː/: громадянське/дитяче/трудове ~о community/children's /labour law; вивчати ~о study (for) the law

з повним ~ом rightfully; **на ~ах рукопису** not for publication; printed as manuscript

правовий *прикм.* **1.** legal /'li:gl/: ~ий статус legal status; позаяк Болонська декларація не є угодою чи конвенцією, ~их обов'язків країни, що її підписали, не мають as the Bologna Declaration is not a treaty or convention, there are no legal obligations for the signatory states; law /lɔː/ **2.** (*юридичний*) juridic(al) /dʒʊərɪ'dɪk(ɪ)/ **3.** (*що ґрунтується на праві*) lawful /lɔːfl/; rightful /'raɪtfl/

правознавство *с.* jurisprudence /'dʒʊərɪs,pru:dəns/; legal sciences /'li:gl'saɪənsɪz/

правомірний *прикм.* lawful /lɔːfl/; legitimate /lɪ'dʒɪtɪmət/: ~і дії legitimate actions

правомірність *ж.* lawfulness /'lɔːflnɪs/; legitimate character /lɪ'dʒɪtɪmət'kærəktəʃ/

правопис *ч.* spelling /'speliŋ/: навчання ~у teaching of spelling; правила ~у spelling rules; orthography /ɔː'θɒgrəfi/: англійський/український ~ English/Ukrainian orthography [spelling]

програма контролю ~у spell-checker
правописний *прикм.* spelling /'speliŋ/: ~а помилка spelling mistake; orthographical /,ɔːθə'græfɪkl/

правопорушення *с.* delinquency /dɪ'liŋkwənsɪ/; offence /ə'fens/

правопорушник *ч.* delinquent /dɪ'liŋkwənt/: малолітній ~ juvenile delinquent; offender /ə'fendəʃ/

будинок для малолітніх ~ів community home; **виправний заклад для неповнолітніх ~ів** reformatory

правопорядок *ч.* rule of law /ru:l əv lɔː/; law and order /lɔː ənd 'ɔːdəʃ/: порушувати ~ violate law and order

правосвідомість *ж.* legal consciousness /'li:gl'kɒŋʃənsɪs/

прагматизм *ч.* pragmatism /'præmətɪz(ə)m/: дотримуватися ~у exercise pragmatism

прагматичний *прикм.* pragmatic(al) /præg'mætɪk(ɪ)/: ~ тип спілкування pragmatic kind of communication

прагнення *с.* **1.** aspiring /ə'spaɪərɪŋ/: ~ до постійного вдосконалення aspiring for constant improvement; aspiration (for) /,æspə'reɪʃn (fəʃ)/: ~ до знань aspiration for knowledge; striving (for) /'straɪvɪŋ (fəʃ)/: властиве молоді ~ до незалежності preadult strivings for independence; ~ до дій striving for action **2.** (*намір*) aim /eɪm/

прагнути *дієсл.* **1.** aspire (to) /ə'spaɪəʃ (tə)/; aim (at) /eɪm (ət)/; strive* (for) /straɪv (fəʃ)/: ~ до знань/перемоги strive for knowledge/victory **2.** (*домагатися*) seek* /si:k/

~ навчитися чомусь seek to learn smth

практи|ка ж. **1.** (у різн. знач.) practice /'præktɪs/: ~ка викладання/виховання teaching /educational practice; педагогічна ~ка student teaching practice; звіт про педагогічну ~ку student teaching practice report; тривалість педагогічної ~ки length of the period of student teaching practice; керувати педагогічною ~кою supervise student teaching practice; навчитися чомусь на ~ці learn smth through practice; застосовувати знання/навички на ~ці apply one's knowledge in practice; ~ка свідчить we know from practice; вам потрібно більше ~ки what you need is more practice; три години ~ки щодня three hours practice a day **2.** (прийоми і навички) practical experience /'præktɪkl ɪk'spiəriəns/ **3.** (частина навчального процесу) practical work /'præktɪkl wɜ:k/; probation /prə'beɪʃn US: prəu'beɪʃn/ **4.** (вправи з якогось предмета) praxis /'præksɪs/

проходити ~ку do practical work; **увійти** у ~ку become customary

практикант ч. **1.** probationer /prə'beɪʃnəʃ US: prəu'beɪʃnəʃ/ **2.** (стажер) trainee /treɪ'ni:/

практикум ч. **1.** (навчальний посібник) Laboratory Manual for [in] smth /lə'bɒrətɹɪ (US: 'læbrətɔ:ri) 'mænjʊəl fə'/ **2.** (заняття) laboratory work [exercises] /lə'bɒrətɹɪ (US: 'læbrətɔ:ri) wɜ:k ['eksəsaɪzɪz]/; practical work /'præktɪkl wɜ:k/: ~ з електротехніки practical

work in electrical engineering

практич|ний прикм. **1.** (у різн. знач.) practical /'præktɪkl/: ~а діяльність practical activity; ~е володіння іноземною мовою practical command [mastery] of a foreign language; ~е застосування набутих знань practical application [use] of the knowledge acquired; ~ий досвід practical experience; ~і завдання practical assignments; ~і заняття practical training [courses]; підготувати учнів до ~ої діяльності prepare the pupils for practical activity **2.** (економний, вигідний) efficient /ɪ'fɪʃnt/ **3.** (прикладний) applied /ə'plaɪd/: ~а медицина applied medicine

практичність ж. **1.** (можливість застосування на практиці) practicality /,præktɪ'kæləti/ **2.** (доцільність) practicability /,præktɪkə'bɪləti/ **3.** (перевага при застосуванні) advantage in practice [in use] /əd'vɑ:ntɪdʒ (US: əd'væntɪdʒ) ɪn 'præktɪs [ju:s]/

практично присл. practically /'præktɪklɪ/; for practical purposes /fə'præktɪkl 'pɜ:psəɪz/; in practice /ɪn 'præktɪs/

працевлаштування с. placing in a job /'pleɪsɪŋ ɪn ə dʒɒb/; job placement /dʒɒb 'pleɪsmənt/: дані про ~ job placement results; employment /ɪm'plɔɪmənt/

працездатний прикм. **1.** (здатний до праці) capable of working /'keɪpəbl əv 'wɜ:kɪŋ/; able to work /eɪbl tə wɜ:k/ **2.** (спроможний багато працювати) possessing great capacity for work /pə'zesɪŋ greɪt kə'pæsəti fə' wɜ:k/

працездатність ж. (фізична здатність до праці) ability [capacity] to work /ə'biləti [kə'pæsəti] tə wɜ:k/; working capacity /'wɜ:kɪŋ kə'pæsəti/: знижена ~ reduced working capacity

працівник ч. **1.** worker /'wɜ:kəʃ/: відповідальний/кваліфікований ~ responsible/ skilled worker; ~ розумової праці brain-worker; ~и освіти та науки education, academic and research workers **2.** (посадова особа) official /ə'fɪʃl/ **3.** (службовець) employee /,empləi'i:/

працьовитість ж. (старанність) assiduity /,æsi'dju:əti US: ,æsi'du:əti/

працювати дієсл. **1.** (урізн. знач.) work /wɜ:k/: уміння ~ ability to work; ~ за графіком work to (the) schedule; ~ за новим навчальним планом work according to new curriculum; ~ над дисертацією work on a thesis; ~ над книгою work at a book **2.** (функціювати) function /'fʌŋkʃn/; operate /'ɒperət/: ~ за таким-то принципом operate on such-and-such principle; be* in operation /bi: ɪn ,ɒpə'reɪʃn/ **3.** (здійснювати діяльність) act /ækt/: ~ перекладачем act as an interpreter

праця ж. **1.** labour (амер. labor) /'leɪbəʃ/: охорона ~і підлітків safeguarding juvenile labo(u)r; продуктивність/умови ~і labo(u)r productivity/conditions; творча/фізична ~я creative/manual labo(u)r; work /wɜ:k/: посильна ~я work within one's power; розумова ~я mental [brain] work; суспільно корисна ~я socially useful work

2. (науковий твір) (scholarly) work /('skɒləli)/; treatise /'tri:tɪz US: 'tri:tɪs/ ~і наукового товариства (періодичне видання) transactions; (разове видання) proceedings

превентивний прикм. preventive /prɪ'ventɪv/: ~і заходи preventive measures

предмет ч. **1.** subject /'sʌbdʒɪkt/: головний [стрижневий] ~ main [core] subject; обов'язковий (навчальний) ~ compulsory subject; ~ за вибором elective subject; ~и, передбачені шкільною програмою subjects in the school curriculum; ви зрозумієте цей ~ у міру того як будете заглиблюватися в нього you will understand the subject as you go along; старанно працювати над ~ами, винесеними на екзаменаційну сесію grind away at examination subject **2.** (тема) subject(-matter) /('mætəʃ): ~ наукового дослідження subject of scientific research; topic /'tɒpɪk/; theme /'θi:m/ **3.** (навчальний курс) course /kɔ:s/: обов'язковий ~ (на відміну від факультативу) credit course **4.** (рiч) article /'ɑ:tɪkl/; thing /θɪŋ/; object /'ɒbdʒɪkt/: ~и побуту objects of the day

базові шкільні ~и three r's – Reading-wRiting-aRithmetic

представлення с. (когось комусь) introduction /,ɪntrə'dʌkʃn/

представляти дієсл. **1.** (знайомити) introduce /,ɪntrə'dju:s US: ,ɪntrə'dus/; present /prɪ'zent/ **2.** (демонструвати, показувати) display /dɪ'spleɪ/; present **3.** (до-

кази, довідки) bring* /brɪŋ/; deliver /dɪ'livə/ **4.** (на розгляд, випробування тощо) present (for): ~ити питання на обговорення present a subject to discussion; submit (for) /səb'mɪt (fə'f)/: ~ляти дипломну роботу present [submit] a graduation thesis **5.** (бути виразником чогось) represent /,reprɪ'zent/: недостатньо ~лені меншини under-represented minorities **6.** (до нагороду тощо) recommend [rɪkə'mend [rɒt] .. (fə'f)/

представник ч. **1.** representative /,reprɪ'zentətɪv/: багато ~ів різних громадських організацій були присутніми на симпозиумі many representatives of different social organizations attended the symposium; representant /,reprɪ'zentənt/ **2.** (виразник чийхось інтересів) spokesman /'spəʊksmæn/ **3.** (зразок) specimen /'spesɪmɪn/

пред'явлення с. **1.** producing /prə'dju:ʃɪŋ US: prə'du:ʃɪŋ/; presentation /,prezn'teɪʃn US: ,pri:zenteɪʃn/ **2.** (позову) bringing /'brɪŋɪŋ/

пред'являти дієсл. **1.** (показувати) present /prɪ'zent/; produce /prə'dju:s US: prə'du:s/; show /ʃəʊ/: ~ докази show [present] proofs; produce evidence **2.** (заявляти про щось) bring*/brɪŋ/; make*/meɪk/: ~ однакові вимоги до дитини вдома й у школі make equal [similar] demands on the child at home and at school; raise /reɪz/: ~ право на щось raise a claim to smth

~ **ВИМОГИ** до чогось impose

[place] requirements for [on] smth **презентація** ж. presentation (party) /,prezn'teɪʃn US: ,pri:zenteɪʃn ('rɑ:tɪ)/

прерогатива ж. prerogative /prɪ'rɒɡətɪv/

преса ж. (журналісти) the press /ðə pres/

прес-конференція ж. press conference /pres 'kɒnfərəns/

престиж ч. prestige /pre'sti:ʒ/

претендент ч. **1.** pretender (to) /prɪ'tendər (tə)/; aspirant (to) /ə'spaɪərənt (tə)/ **2.** (на посаду) candidate (for) /'kændɪdət US: 'kændɪdeɪt (fə'f)/; applicant /'æplɪkənt/: виявляти рівень кваліфікації ~ів на посаду check on the past experience of the applicants

претендувати дієсл. **1.** (на щось) pretend (to) /prɪ'tend (tə)/; have* a claim (on) /hæv ə kleɪm (ɒn)/ **2.** (на посаду) candidate (for) /'kændɪdət US: 'kændɪdeɪt (fə'f)/

претензія ж. **1.** claim /kleɪm/: мати ~ю на щось have a claim on smth **2.** (переважно безпідставна) pretension /prɪ'tenʃn/; challenge /'tʃælɪndʒ/ **3.** (скарга) complaint /kəm'pleɪnt/ **4.** (невдоволення) grudge /grʌdʒ/

при прийм. **1.** (біля, поблизу) by /baɪ/; at /ət/; near /nɪə/ **2.** (означає приєднання до чогось) attached to /ə'tætʃt tə/ **3.** (під час, у ході) in /ɪn/; during /'djʊərɪŋ US: 'dʊərɪŋ/ **4.** (у момент) at; when /wen/ **5.** (у присутності) in the presence of /ɪn ðə 'preznz əv/; before /bɪ'fɔ:/: ~ дітях before the children **6.** (владі тощо)

under /'lʌndə/: ~ царати under the tzar; at; when **7.** (для) in /ɪn/ **8.** (моді, коли) as /əz/ **9.** (при позначенні обставини дії) by /baɪ/: ~ світлі by light; when (+ger.) **10.** (за умови, що...) provided /prə'vaɪdɪd/

прибирати дієсл. **1.** (видаляти) remove /rɪ'mu:v/; dispose (of) /dɪ'spəʊz (əv)/ **2.** (ховати) put* (away) /pʊt (ə'wei)/ **3.** (упорядковувати) do* /du:/; tidy up /'taɪdɪ ʌp/

прибічник ч. supporter /sə'pɔ:təʃ/: adherent /əd'hɪərənt/

приблизний прикм. **1.** approximate /ə'prɒksɪmət/: rough /rʌf/: ~а оцінка відповідей учнів rough estimation of pupils' answers; це дасть вам ~е уявлення this will give you a rough idea **2.** (спробний, попередній) tentative /'tentətɪv/: ~ий план лекції tentative lecture plan

приблизно присл. **1.** (близько) about /ə'baʊt/: around /ə'raʊnd/: approximately /ə'prɒksɪmətli/: вельми ~ highly approximately **2.** (грубо) coarsely /'kɔ:slɪ/: roughly /'rʌfli/ **3.** (певного порядку) in [of] the order of /ɪn [əv] də 'ɔ:də' əv/: in the neighbourhood [амер. neighborhood] /ɪn də 'neɪbə'hʊd/

привабливий прикм. attractive /ə'træktɪv/: attraction /ə'træksjən/

привабливість ж. attractiveness /ə'træktɪvnɪs/: ця професія втратила свою ~ the profession has lost its attractiveness

приваблювати дієсл. (викликати інтерес) attract /ə'trækt/: ця ідея мене не ~є this idea doesn't attract me; make* appeal /meɪk ə'pi:l/: нас

надзвичайно ~вала його логіка та реалістичність his logic and reality made a profound appeal to us

приватн|ий прикм. **1.** private /'praɪvɪt/: ~а освіта/школа private education /school; ~е підприємство private [privately-owned] enterprise; ~ий капітал/тьютор/фонд private capital/tutor/funds **2.** (неофіційний) nonofficial /,nɒnə'fɪʃl/

приведений дієприкм. прикм. brought /brɔ:t/: led /led/

приведення с. (до певного стану) putting /'pʊtɪŋ/: ~ до ладу putting in order; setting /'setɪŋ/: ~ в рух setting in motion; bringing /'brɪŋɪŋ/

~ в дію actuating; actuation

привер|тати дієсл. **1.** (примушувати звернути увагу) draw* /drɔ:/; attract /ə'trækt/: ~тати чиясь увагу до чогось attract [draw] smb's attention to smth; claim /kleɪm/: ця нова методика ~нула до себе увагу багатьох учителів this new procedure has claimed the attention of many teachers **2.** (спонукати приєднатися до когось/чогось) encourage /ɪn-'kʌrɪdʒ/: ~тати учнів до вирішення проблеми encourage pupils to solve the problem

прив|ід ч. **1.** (нідстава) occasion /ə'keɪzən/: з ~оду on the occasion; apropos (of) /'æprəpəʊ (əv)/; cause /kɔ:z/: ground /graʊnd/ **2.** (відмовка) pretext /'pri:tekst/

із цього ~оду as regards this

приводити дієсл. **1.** (спричиняти) lead* (to) /li:d (tə)/; cause /kɔ:z/ **2.** (доводити до чогось) drive* smth to smth /draɪv ... tə/ **3.** (встановлювати в

певне положення) bring* /brɪŋ/; position /pə'zɪʃn/

~ в рух activate; actuate; drive

привчати дієсл. 1. accustom /ə'klʌstəm/: ~ дітей до дисципліни accustom children to discipline; habituate /hə'bitʃoʊt/ 2. (тренувати) train /treɪn/: ~ учнів до самостійних досліджень train pupils in habits of independent inquiry

пригадувати дієсл. recall /rɪ'kɔ:l/; recollect /ˌrekə'lekt/: ~ пройдене [вивчене] раніше recollect [recall] what one has learned

придатний прикм. 1. (відповідає даному застосуванню) applicable /'æplɪkəbl/; suitable (for) /'su:təbl (fə')/ 2. (що відповідає вимогам) fit /fɪt/

мало~ для чогось of little use for smth

придатність ж. 1. (відповідність вимогам) fitness /'fɪtnɪs/; validity /və'lɪdətɪ/: психологія професійної ~ості psychology of professional validity 2. (доречність) applicability /ˌæplɪkə'bɪlətɪ/: suitability /'su:təblnɪs/; suitability /su:tə'bɪlətɪ/

привидлятися дієсл. 1. look closely [attentively] (at) /lʊk kləʊzli [ə'tentɪvli] (ət)/ 2. (звикати) get accustomed (to) /get ə'klʌstəmd (tə)/

проділяти дієсл. 1. spare /speə/; give* /gɪv/: треба ~ити цьому увагу it should be given consideration 2. (час) find* /faɪnd/: ~яти час чомусь find time for smth

продумувати дієсл. think* of /θɪŋk əv/: ~ приклад/речення think of an example/a sentence; див. тж **вигадувати**

приєднувати дієсл. 1. join /dʒɔɪn/; adjoin /ə'dʒɔɪn/ 2. (прикріпляти) attach /ə'tætʃ/

приєднуватися дієсл. 1. join (up; with) /'dʒɔɪn (ʌp, wɪð)/: ~ до рішення join in the resolution 2. (до думки тощо) accede (to) /ək'si:d (tə)/: ~ до чиеїсь думки accede to smb's opinion 3. (до підписання чогось) subscribe /səb'skraɪb/

призводити дієсл. 1. (до чогось) lead* /li:d/: ~и до негативних наслідків lead to unfortunate results; це ніколи не ~ь до значних змін it does never lead to considerable changes; result (into) /rɪ'zʌlt ('ɪntə)/; drive* /'draɪv/ 2. (спричиняти) cause /kɔ:z/

призначення с. 1. (заздалегідь дати, строку тощо) fixing /'fɪksɪŋ/: ~ дня зборів fixing of date for a meeting; setting /'setɪŋ/ 2. (на посаду) appointment /ə'pɔɪntmənt/: система ~ вчителів system of appointment teachers 3. (розподілення для використання) allotment /ə'lɒtmənt/; assignment /ə'saɪnmənt/ 4. (функція, мета) function /'fʌŋkʃn/; purpose /'pɜ:pəs/

призначати дієсл. 1. (визначати дату, час, ціну тощо) assign /ə'saɪn/: ~ати теми для доповідей assign topics for reports; ~ати когось на чергування assign smb to duty; fix /fiks/: ~ити день зборів fix the day for the meeting; set* /set/: ~ати строк для чогось set a term to smth; ~ати час (для консультації, зборів тощо) set the time [hours] 2. (на посаду тощо) appoint /ə'pɔɪnt/: ~ати класним

керівником appoint as a form master [mistress]; ~ати на роботу вчителем appoint as a teacher **3.** (для використання, виконання) intend /ɪn'tend/: бути ~еним для дітей be intended for children; assign /ə'saɪn/ **4.** (планувати зустріч, нараду тощо) schedule /'ʃedju:l US: 'skedʒul/

признача|тися дієсл. be* designed [intended, meant] for smth /bi: di'zaɪnd [ɪn'tendɪd, ment]/: книга ~ється для студентів другого курсу this book is intended for the second-year students

приймання с. **1.** accepting /ək'septɪŋ/; acceptance /ək'septəns/ **2.** (у члені організації) reception (into) /rɪ'sepʃn ('ɪntə)/ **3.** (для використання) adoption /ə'dɔpʃn/

приймати дієсл. **1.** (у різн. знач.) take* /teɪk/: ~ рішення take a decision **2.** (в експлуатацію) accept /ək'sept/ **3.** (у проектах, розрахунках) adopt /ə'dɔpt/; take* /teɪk/ **4.** (визнавати, погоджуватися з чимось) accept: ~ виклик/гіпотезу/пропозицію accept the challenge /a hypothesis/an offer; він прийняв пропозицію очолити кафедру фізики he accepted the call to the chair of physics **5.** (припускати) count as /kaʊnt əz/; designate as /'deɪzɪneɪt əz/; recognize /'rekəɡnaɪz əz/; call /kɔ:l/ **6.** (зараховувати до...) admit /əd'mɪt/: ~ до школи admit to school; receive (to, into, among) /rɪ'si:v (tə, 'ɪntə, ə'mʌŋ)/ **7.** (ухвалювати) adopt; pass /pɑ:s US: pæs/; carry /'kæri/: ~ резолюцію carry [pass] a resolution

прийнятий прикм. accepted /ək'septɪd/; adopted /ə'dɔptɪd/;

assumed /ə'sju:md US: ə'su:md/; established /ɪ'stæblɪʃt/: ~ порядок established order; received /rɪ'si:vɪd/

прийнятний прикм. **1.** acceptable /ək'septəbl/: це найменш ~ варіант this is the least acceptable variant; adoptable /ə'dɔptəbl/ **2.** (допустимий) admissible /əd'mɪsəbl/; warrantable /'wɒrəntəbl US: 'wɔ:rəntəbl/ **3.** (обґрунтований) reasonable /'ri:znəbl/

прийнятність ж. **1.** acceptability /ək'septə'bɪlətɪ/ **2.** (допустимість) admissibility /əd'mɪsə'bɪlətɪ/; adoptability /ə'dɔptə'bɪlətɪ/

прийняття с. **1.** (схвалення) acceptance /ək'septəns/ **2.** (для користування) adoption /ə'dɔpʃn/: ~ нового способу виробництва the adoption of the new process [technology] **3.** (у члені організації) reception (into) /rɪ'sepʃn ('ɪntə)/

~ рішення decision making

прийом ч. **1.** (спосіб) procedure /prə'si:dʒə/: ~ заучування rote method; ~и пояснення навчального матеріалу methods of explanation of study material; technique /tek'ni:k/: ~и виховання techniques [methods] of education [upbringing]; ~и повторення і закріплення methods of revision [recapitulation] and consolidation; варіювати ~и навчання vary teaching techniques; штучний ~ an implicit technique **2.** (відвідувачів тощо) reception /rɪ'sepʃn/: години ~у reception hours **3.** (зарахування до навчального закладу) admission /əd'mɪʃn/: ~ до аспірантури admission to a post-graduate course [training];

правила ~у до навчальних закладів rules and regulations in regard to admission to educational establishments; enrolment /in'gəʊlmənt/: ~ до педагогічних навчальних закладів enrolment of students to teacher training institutions

приклад ч. **1.** example /ɪg'zɑ:mpl/ US: ɪg'zæmpl/: повчальний/хрестоматійний/яскравий ~ instructive/paradigmatic/striking example; на конкретних ~ах by concrete examples; брати ~ з когось follow *smb's* example; наводити ~ give [cite] *an* example; ви не можете навести мені ~ вживання слова? can you give me an example of how the word is used? візьмемо такий ~ let's take the following example; з цього ~у видно, що ... it can be seen from this example that ...; розповсюдженням ~ом чогось є ... a common example of *smth* is ...; цей ~ допомагає зрозуміти значення слова the example helps to bring out the meaning of the word; instance /'ɪnstəns/: вражаючий/знайомий/рідкісний ~ striking/familiar/rare instance; кількість цих ~ів можна було б збільшити such instances could be multiplied; case in point /keɪs ɪn 'pɔɪnt/ **2.** (вправа, задача) exercise /'eksəsaɪz/ **3.** (зразок) sample /sɑ:mpl/ US: sæmpl/ **4.** (ілюстрація) illustration /,ɪlə'streɪʃn/: супроводжувати пояснення ~ами accompany explanations with illustrations

бути типовим ~ом чогось typify *smth*

прикладати дієсл. **1.** apply /ə'plai/; impose /ɪm'pəʊz/; impress /ɪm'pres/

2. (направляти зусилля на щось) apply; exert /ɪg'zɜ:t/: прикласти усі зусилля варто – докладати зусилля exert every effort

прикладний прикм. (не теоретичний – про науку, теорію) applied /ə'plaɪd/: ~а лінгвістика/математика/психологія applied linguistics/mathematics/ psychology; ~е дослідження applied research; прикладні науки applied sciences

прикріплення с. (взяття на облік) registration /,redʒɪ'streɪʃn/

прикріпляти дієсл. (брати на облік) register (at) /'redʒɪstə' (ət)/

прилад ч. **1.** (пристрій) apparatus /,æpə'rætəs/; device /di'veɪs/

2. (переважно вимірювальний) instrument /'ɪnstɹəmənt/; meter /'mi:tə/

приладдя с. **1.** implements /'ɪmplɪmənts/: письмове ~ writing implements; tackle /'tækl/ **2.** (комплект) outfit /'aʊtfɪt/; equipment /ɪ'kwɪpmənt/

наочне ~ teaching aid

применшування с. underestimation /,ʌndə'restɪ'meɪʃn/; depreciation /dɪ'pri:ʃɪ'eɪʃn/

применшувати дієсл. **1.** underestimate /,ʌndə'restɪmeɪt/: ~ значення чогось underestimate the importance of *smth*; ~ труднощі (виховання тощо) underestimate difficulties **2.** (умалювати) detract (from) /dɪ'trækt (frəm)/: ~ достоїнства чогось detract from convenience of *smth*

примірник ч. сору /'kɔpi/: перший ~ original copy; сигнальний ~ (книги) advance copy

подавати щось у двох/трьох ~ах (про документи) present [submit] *smth* in duplicate/ triplicate

примітивізм ч. primitiveness /'prɪmɪtɪvɪnɪs/; primitivism /'prɪmɪtɪvɪzəm/

примітивний прикм. primitive /'prɪmɪtɪv/; primal /'praɪml/

примітка|а ж. **1.** note /nəʊt/: дивись ~у в кінці книги see the note at the end of the book **2.** (коментар) comment /'kɒment/ **3.** (виноска внизу сторінки) footnote /'fʊtnəʊt/ **4.** (пояснення) annotation /,ænə'teɪʃn/

примітний прикм. **1.** (помітний) notable /'nəʊtəbl/; noticeable /'nəʊtɪsəbl/ **2.** (що впадає в око) conspicuous /kən'spɪkjʊəs/; prominent /'prɒmɪnənt/

приміщення с. apartment /ə'pɑ:t-mənt/; room /ru:m/: класне ~ classroom

примус ч. (силування) constraint /kən'streɪnt/; enforcement /ɪn'fɔ:smənt/

примусов|ий прикм. **1.** forced /fɔ:st/: ~а праця forced labour (амер. labor); ~ий вибір forced choice **2.** (обов'язковий для всіх) compulsory /kəm'pʌlsəri/; coercive /kəʊ'zɪv/: заходи ~ого характеру measures of coercive character

приму|шувати дієсл. **1.** force /fɔ:s/; compel /kəm'pel/: він нічого не робить, поки його не ~сиш he never does anything unless compelled to; constrain /kən'streɪn/: ~сити слухатися constrain obedience **2.** (зробити щось) coerce /kəʊ'zɪs/: ~сити замовкнути coerce into silence **3.** (спонукати) impel /ɪm'pel/; urge /'z:dʒ/

принаймні присл. at least /ət li:st/: було, ~, три можливості there were at least three alternatives; at any rate /ət 'eni 'reɪt/

приносити дієсл. **1.** bring* /brɪŋ/; fetch /fetʃ/ **2.** (давати в результаті) bring* in /brɪŋ ɪn/ **3.** (доставляти) deliver /dɪ'lvɪvə/

~ користь be of use [benefit]

принцип ч. **1.** principle /'prɪnsəpl/: педагогічні та психологічні ~и навчання (якомусь предмету) educational and psychological principles underlying the teaching (of); основні ~и виховання та навчання fundamental principles of education; основні ~и теорії the main principles of the theory; ~ природовідповідності nature-conformity principle; ~ історизму у викладанні principle of historical approach in teaching; ~ свідомого засвоєння знань principle of conscious assimilation [acquisition] of knowledge; провідний ~ leading principle; у ~і in principle; as a matter [question] of principle; це порушує основний ~ it violates a fundamental principle **2.** (концепція) concept /'kɒnsəpt/: модульний ~ побудови чогось building-block concept **3.** (закон) law /lɔ:/: ~ аналогії law of assimilation; ~ повторення (вправи) law of repetition

принципов|ий прикм. **1.** (засадничий) fundamental /'fʌndə'mentl/; basic /'beɪsɪk/ **2.** (пов'язаний із поглядами) of principle /əv 'prɪnsəpl/: ~е питання a matter of principle **принциповість** ж. adherence to

principle(s) /əd'hɪərəns tə 'prɪnsəpl(z)/
принципово *присл.* **1.** (*з принципу*)
 on principle /ɒn 'prɪnsəpl/ **2.** (*у принципі*)
 in principle /ɪn 'prɪnsəpl/ **3.** (*по суті*)
 in essence /ɪn 'esns/

припадати *дієсл.* (*на щось, збігатися з чимось*) fall* at smth /fɔ:l ət/ ~ на долю account for; be a share of

припинення *с.* **1.** (*завершення*)
 ceasing /'si:ʃɪŋ/; end(ing) /end(ɪŋ)/;
 termination /,tɜ:mɪ'neɪʃn/ **2.** (*переривання*)
 interruption /,ɪntə'rʌpʃn/: ~ заняття interruption of studies;
 closure /'kləʊzə/: ~ заняття у школах на тиждень а one-week closure of schools **3.** (*призупинення*)
 suspension /sə'spenʃn/ **4.** (*особл. раптове*) cut /kʌt/

припиняти *дієсл.* **1.** (*закінчувати*)
 end /end/; terminate /'tɜ:mɪneɪt/ **2.** (*зупиняти*) stop/stop/ **3.** (*переривати*)
 interrupt /,ɪntə'rʌpt/; cut* off /kʌt ɒf (US: ɔ:f)/: ~ дебати cut off a debate **4.** (*залишити*)
 abandon /ə'bændən/: ~ експлуатацію чогось abandon smth **5.** (*якусь небажану еволюцію*)
 recover from smth /rɪ'kʌvə frəm/

~ дебати close the debate; ~ обговорення питання dismiss the subject

припинят|ися *дієсл.* end /end/; terminate /'tɜ:mɪneɪt/; come* to an end /kʌm tə ən end/; break* up /'breɪk ʌp/: заняття у школі ~ься наступного тижня school will break up next week

пріпис *ч.* **1.** (*настанова, інструкція*)
 direction(s) /dɪ'rekʃn(z)/; instructions /ɪn'strʌkʃnz/; order /'ɔ:də/ **2.** (*щось дописане до чогось,*

пріписка) note /nəʊt/; annotation /,ænə'teɪʃn/; comment /'kɒment/

пріписувати *дієсл.* **1.** (*чомусь якесь значення*) assign /ə'saɪn/: помилково ~ цитату Шекспіру assign a quotation erroneously to Shakespeare **2.** (*вважати належним комусь, чомусь*)
 accredit to smb/smith /ə'kredit tə/ **3.** (*вважати властивим чомусь*) ascribe [attribute, trace] to smth /ə'skraɪb [ə'trɪbjʊ:t, treɪs]/

пріпус|кати *дієсл.* **1.** assume /ə'sju:m US: ə'su:m/: можна ~тити, що... one can assume that...; ~кати супротивне assume [suppose] the contrary; suppose /sə'pəʊz/: ~тимо, що... suppose [let us assume] that...; accept /æk'sept/: я ~каю, що ця пропозиція може бути відхилена I accept that the proposal may be defeated **2.** (*вважати належним чомусь*) presume /prɪ'zju:m US: prɪ'zu:m/ **3.** (*очікувати*) anticipate /æn'tɪsɪpeɪt/; expect /ɪk'spekt/

пріпустим|ий *прікм.* **1.** (*гіпотетичний*) hypothetical /,haɪpə'tetɪk(ɪ)/ **2.** (*який не викликає заперечень*) assumed /ə'sju:md US: ə'su:md/; presumed /prɪ'zju:md US: prɪ'zu:md/ **3.** (*який сприймається як доказ*) admissible /əd'mɪsəbl/: слугувати ~им доказом be taken as admissible evidence **4.** (*гаданий, можливий*) conjectural /kən'dʒektʃərəl/ **5.** (*прійнятний*) acceptable /æk'septəbl/

пріпустімо (*вставне слово*) let us take /let əs teɪk/; let us assume /let əs ə'sju:m (US: ə'su:m)/

припущення *с.* **1.** (*передумова в міркуваннях, при доведенні*) assumption /ə'sʌmpʃn/: довільне/помилкове ~ ad hoc/erroneous assumption; зважаючи на це ~ on this assumption; нічим не обґрунтоване ~ unwarrantable assumption; premise /'premi:s/ виходити з~, що... make smth on the premise of... **2.** (*дещо можливе*) presumption /pri'zʌmpʃn/: це було лише ~ it was a mere presumption **3.** (*гіпотеза*) hypothesis /haɪ'pɒθəsis/ (*pl.* hypotheses /haɪ'pɒθəsi:z/): висувати/підтверджувати/формулювати ~ advance/confirm/propose a hypothesis; можна виходити з~, що...; it may be hypothesized that...; за ~м... by hypothesis...; conjecture /kən'dʒektʃə/: зробити ~ hazard a conjecture; обґрунтоване/помилкове/правильне ~ well-founded/erroneous/right conjecture **4.** (*думка, ідея*) proposal /prə'pəʊzl/: висувати ~ (про те, що...) make a proposal (that...); suggestion /sə'dʒestʃən US: səg'dʒestʃən/: **5.** (*те, що не ґрунтується на фактах*) supposition /sʌpə'zɪʃn/ **6.** (*очікування, розрахунок на щось*) anticipation /æn'tɪsɪ'peɪʃn/: expectation /'ekspek'teɪʃn/

приріст *ч.* **1.** (*збільшення*) augmentation /ˌɔ:ɡmen'teɪʃn/: gain /geɪn/: growth /grəʊθ/: increase /'ɪnkri:s/: ~ населення increase in [of] population **2.** (*розростання*) accretion /æk'ri:ʃn/

природа *ж.* **1.** nature /'neɪtʃə/: закон ~и law of nature; вивчати/любити/спостерігати ~у study/love/observe nature; траплятися у ~і occur

in nature **2.** (*характер чогось*) nature /'neɪtʃə/: character /'kærəktəʃ/

природжен|ий *прикм.* **1.** (*про здібність, талант, ваду тощо*) inborn /,ɪn'bɔ:n/: ~а вада inborn defect; innate /ɪ'neɪt/: ~і здібності inborn [innate] abilities [faculties] **2.** (*про людину*) a born /ə bɔ:n/: ~ий оратор a born orator

природн|ий *прикм.* **1.** (*антонім штучний*) natural /'nætʃrəl/: ~є бажання natural desire [wish]; ~і багатства/явища natural resources/phenomena; ~ий інстинкт natural instinct; такий спосіб мислення є менш ~им this way of thinking is less natural **2.** (*що трапляється в чистому вигляді у природі*) native /'neɪtɪv/: inborn /ɪn'bɔ:n/: innate /ɪ'neɪt/ **3.** (*само собою зрозумілий*) matter-of-course /'mætə'ɔ:v'kɔ:s/

природнич|ий *прикм.* natural /'nætʃrəl/: ~і науки natural sciences

природознавець *ч.* naturalist /'nætʃrəlɪst/

природознавств|о *с.* **1.** (*природничі науки*) (natural) sciences /('nætʃrəl) 'saɪənsɪz/ **2.** (*предмет викладання*) natural science **3.** (*вивчення явищ природи*) natural history /'nætʃrəl 'hɪstəri/: викладач ~а natural history teacher

природоохоронн|ий *прикм.* nature protection /'neɪtʃə'prə'tekʃn/

~а діяльність nature conservation

приростання *с.* growing on [to] /'grəʊɪŋ ɒn [tə]/; accrescence /ə'kresns/

прирощення *с.* (*збільшення*) augmentation /ˌɔ:ɡmen'teɪʃn/

присвячувати дієсл. 1. devote /dɪ'vəʊt/: ~ своє життя науці devote one's life to science 2. (про працю, книгу) dedicate /'dedɪkeɪt/

прискорен|ий прикм. 1. (наближений у часі) accelerated /ək'seləreɪtɪd/: ~ий випуск фахівців accelerated training of specialists; ~ий курс accelerated course; speeded up /'spi:did əp/: план було виконано ~ими темпами fulfilment of the plan was speeded up 2. (інтенсивний) crash /kræʃ/: ~ий курс програмування а crash course in computer programming; див. *ще* **пришвидшений**

прискорення с. 1. (наближення в часі) acceleration /ək'selə'reɪʃn/ 2. (якихось дій) speeding-up /'spi:diŋ əp/: quickening /'kwɪkənɪŋ/; див. *ще* **пришвидшення**

прискорювати дієсл. 1. (наближати в часі) accelerate /ək'seləreɪt/ 2. (сприяти прискоренню чогось) promote /prə'məʊt/; raise the rate of smth /reɪz ðə reɪt əv/ 3. (наближувати здійснення чогось) precipitate /pri'sɪpɪteɪt/ 4. (сприяти чомусь) expedite /'ekspɪdaɪt/; див. *ще* **пришвидшувати**

приставати дієсл. 1. (приєднуватися) join (up) /dʒɔɪn (əp)/; take* up (with) /teɪk əp (wɪð)/ 2. (на пропозицію) comply /kəm'plaɪ/

пристосований прикм. 1. fit (for) /fɪt (fə)/; fitted /'fɪtɪd/; accommodated /ə'kɒmədeɪtɪd/; adjusted (for) /ə'dʒʌstɪd/ 2. (адаптований) adapted /ə'dæptɪd/

пристосовання с. appliance

/ə'plaɪəns/; contrivance /kən'traɪvəns/

пристосовний прикм. 1. (здатний пристосовуватися) adaptable /ə'dæptəbl/; customizable /'kʌstəmaɪzəbl/ 2. (що пристосовується) adaptive /ə'dæptɪv/

пристосовувати дієсл. 1. (для використання в іншій сфері) adapt /ə'dæpt/: ~ до нових вимог (про методи тощо) adapt to new requirements 2. (переобладнувати) convert /kən'veɪz:t/

пристос|овуватися дієсл. (до чогось) adjust [adapt] oneself (to smth) /ə'dʒʌst [ə'dæpt] .. (tə)/: ~уватися до групи/класу adjust oneself to the group/class; accommodate oneself (to smth) /ə,kɒmə'deɪt/

пристосування с. 1. (дія) adapting /ə'dæptɪŋ/; conforming /kən'fɔ:mɪŋ/ 2. (до обставин тощо) adaptation /ə'dæp'teɪʃn/; accommodation /ə,kɒmə'deɪʃn/

пристрій ч. device /dɪ'vaɪs/: периферійний ~ комп. peripheral device; ~ введення-виведення комп. input/output device; apparatus /'æpərə'rætəs/

приступати дієсл. 1. (починати) start doing smth /sta:t 'du:ɪŋ/; begin* /bɪ'gɪn/: ~ до навчання [занять] begin studies; take* up /teɪk əp/: ~ до вивчення граматики take up the study of grammar; ~ до виконання обов'язків take up one's duties; enter upon one's duties 2. (переходити до іншої справи) proceed (to) /prə'si:d (tə)/

присутній як ім. attendant /ə'tendənt/; present /'preznt/

бути ~м be present (at); assist (at); (на лекції, урочистостях тощо) attend

присутність ж. attendance /ə'tendəns/: presence /'preznz/: ваша ~ є бажаною/необхідною your presence [attendance] is requested/essential; ~ на уроці сторонніх осіб presence of outsiders at classes

притаманний прикм. 1. inherent /ɪn'hɪərənt/: intrinsic /ɪn'trɪnsɪk US: ɪn'trɪnzɪk/: ~а (людини) властивість intrinsic virtue; restricted to smth /rɪ'strɪktɪd tə/ 2. (властивий чомусь одному) peculiar /pɪ'kju:lɪə/: native /'neɪtɪv/: proper /'prɒpə/

притримувати дієсл. hold* (back) /həʊld (bæk)/

притримуватися (триматися ближче до чогось) keep* to smth /ki:p tə/: див. тж **дотримуватися**

притуляти дієсл. lean* [rest, place] against /li:n [rest, pleɪs] ə'genst/

прихильність ж. sympathy /'sɪmpəθi/: affection /ə'fekʃn/: відчувати ~ до когось feel an affection towards smb; завоювати чийсь ~ gain [win] smb's affection

прихований прикм. 1. (не видимий оком) hidden /'hɪdn/: ~ий дефект hidden flaw 2. (неявний) latent /'leɪnt/: ~а енергія (людини)/риси latent energy/traits; ~і резерви latent reserves 3. (утаєний) concealed /kən'si:l/ 4. комп. hidden

~ий стан latency

приховувати дієсл. 1. hide /haɪd/: conceal /kən'si:l/: він не міг ~ати свою нездатність до цієї роботи he could not conceal his unfitness for

the work 2. (маскувати) disguise /dɪs'gaɪz/

приходити дієсл. 1. (у різн. знач.) come* /kʌm/: ~ на допомогу come to the rescue 2. (виникати, з'являтися) arrive /ə'raɪv/

причетний прикм. participating (in) /pɑ:'tɪsɪpeɪtɪŋ (ɪn)/; concerned (in, with, about) /kən'sɜ:nd (ɪn, wɪð, ə'baʊt)/

причетність ж. 1. participation /pɑ:'tɪsɪ'peɪʃn/: concern /kən'sɜ:n/ 2. (співучасть) complicity /kəm'plɪsəti/

причин|а ж. 1. (підстава) ground /graʊnd/: occasion /ə'keɪʒn/: reason /'ri:zn/: важлива/об'єктивна/основна/особлива/очевидна/суб'єктивна ~а important /external/key/special/obvious/internal reason; без будь-якої ~и without rhyme or reason; з тієї чи іншої ~и for some reason or other; з цілої низки ~и for a variety of reasons; це не головна ~а that's not the main reason 2. (чинник, що спричиняє певний наслідок) cause /kɔ:z/: ініціуювальні ~и поведінки псих. initiating causes of behavior (амер. behavior); множинність ~н псих. plurality of causes; бути ~ою чогось be the cause of smth; ~а і наслідок cause and effect; ~а, що лежить в основі the underlying cause; пропускати заняття без поважних ~н stay away from school without good cause 3. (мотив) motive /'məʊtɪv/

причиновість ж. causality /kɔ:'zæləti/

причинновий прикм. causal /'kɔ:zl/: ~ зв'язок/фактор causal

relationship/factor; *філос.* causation /'kɔ:'zeɪʃn/

причому *спол., присл.* **1.** and /ænd/; such that /sʌtʃ ðæt/ **2.** (*часто не перекладається; наступна особова форма дієслова передається через pres. part.*): є два варіанти, ~ кожен має переваги та недоліки there are two variants, each holding its advantages and shortcomings

пришвидшен|ий *прикм.* accelerated /ək'seləreɪtɪd/: ~а програма (навчання) accelerated study program(me); speeded up /'spi:did ʌp/

пришвидшення *с.* acceleration /ək'selə'reɪʃn/: ~ фізичного розвитку дітей, зокрема, зросту, ваги, статевого дозрівання acceleration of the physical development of children, in particular their height, weight, pubescence; *див. ще прискорення*

пришвидш|увати *дієсл.* **1.** accelerate /ək'seləreɪt/: ~ити проходження (навчальної) програми accelerate the fulfillment of the program(me) **2.** (*сприяти прискоренню чогось*) promote /prə'məʊt/ **3.** (*наближувати здійснення чогось*) precipitate /prɪ'sɪpɪteɪt/ **4.** (*сприяти чомусь*) expedite /'eksprɪdaɪt/

прищеплювати *дієсл.* **1.** *мед.* vaccinate /'væksɪneɪt US: 'væksəneɪt/ **2.** (*звичку, властивість*) inculcate (in) /'ɪnkʌlkeɪt US: ɪn'kʌlkeɪt (ɪn)/: ~ учням звичку до праці inculcate habits of work in pupils; impart (to) /ɪm'pɑ:t (tə)/: ~ учням практичні вміння і навички impart practical skills and habits to pupils **3.** (*вихову-*

вати) foster /'fɒstəʃ US: 'fɔ:stəʃ/: ~ дітям бажання вчитися foster a desire to learn in children; ~ впевненість у своїх силах foster a feeling of self-confidence

пріоритет *ч.* **1.** priority /praɪ'ɒrəti US: praɪ'ɔ:rəti/: визначати ~и розвитку determine development priorities; встановити ~и establish priority; мати ~ перед чимось [у чомусь] have priority over smth [in smth]; надавати ~у чомусь give priority to smth; найвищий ~ top priority **2.** (*першочерговість*) precedence /'presɪdəns/

пріоритетн|ий *прикм.* priority /praɪ'ɒrəti US: praɪ'ɔ:rəti/: ~е значення priority significance; ~і напрями наукового прогресу priority lines of scientific progress

про *прійм.* **1.** (*у повідомленнях загального характеру*) about /ə'baʊt/: він говорив/думав ~ свою роботу he spoke/thought about his work **2.** (*коли йдеться про спеціальну інформацію*) on /ɒn/: «Про деякі аспекти...» «On some aspects...» **3.** (*при позначенні змісту твору тощо*) of /əv/: нагадати комусь ~ щось remind smb of smth; оповідання про пригоди story of adventures

проба *ж.* **1.** (*випробування властивостей, якостей*) test(ing) /'test(ɪŋ)/: ~ на щось test for smth; trial /'traɪəl/; proof /pru:f/ **2.** (*екземпляр*) specimen /'spesɪmɪn/ **3.** (*зразок для аналізу*) sample /sɑ:mpl US: sæmpl/

проблем|а *ж.* **1.** (*предмет дослідження*) problem /'prɒbləm/:

наукова ~а навчально-виховного характеру scientific problem of teaching and educating character; ~а евристичного типу eureka-type problem; виникло кілька ~ several problems arose; енергійно приступати до розв'язання ~и attack a problem; комплексний підхід до розв'язання ~и a multipronged attack on the problem; масштаб ~и the extent of the problem; ~а полягає в ... the problem is ...; постановка ~и problem definition; розв'язати ~у resolve a problem; формулювати ~у state [formulate] a problem; це складна ~а, але ми відшукаємо шлях її розв'язання it's a difficult problem but we'll find a way of solving it; ясне розуміння ~и clear understanding of the problem **2.** (складна) challenge /'tʃælɪndʒ/ **3.** (обговорюване питання) question /'kwɛstʃən/ **4.** (важке питання) crux /krʌks/

проблематика ж. **1.** problems /'prɒbləmz/ pl. **2.** (сукупність проблем) range of problems /reɪndʒ əv 'prɒbləmz/ **3.** (коло питань установи чи особи) terms of reference /tɜ:mz əv 'refrəns/

проблематичний прикм. **1.** (який не дає впевненості) problematic-(al) /,prɒblə'mætɪk(l)/ **2.** (сумнівний) questionable /'kwɛstʃənəbl/

проблемний прикм. problem /'prɒbləm/: ~а поведінка problem behavior (амер. behavior)

проблемність ж. presence of problems /'prezns əv 'prɒbləmz/

пробний прикм. **1.** trial /'traɪəl/:

~е навантаження a trial load; test /test/: ~ий урок (під час підпрактики) test lesson **2.** (експериментальний) experimental /ɪk,sperɪ'mentl/; pilot /'paɪlət/ **3.** (дослідницький) exploratory /ɪk'splɒrətɔ:ri/

~ий примірник specimen copy
пробувати дієсл. **1.** (випробувати) test /test/; prove /pru:v/ **2.** (нідавати випробуванню) essay /'eseɪ/ **3.** (робити спробу) attempt /ə'tempt/; try /traɪ/

провадити дієсл. **1.** conduct /kən'dʌkt/: ~ кампанію conduct a campaign **2.** (здійснювати) realize /'ri:əlaɪz/; carry out /'kæri:/ ~ досліди carry out tests; make experiments

проведення с. **1.** conducting /kən'dʌktɪŋ/; leading (through) /'li:dɪŋ/; passing /'pa:sɪŋ US: 'pæsɪŋ/ **2.** (здійснення) carrying out /'kæriŋ aʊt/; realization /,ri:əlaɪ'zeɪʃn US: ,ri:əli'zeɪʃn/

провин|а ж. fault /fɔ:lt/: чесно визнати свою ~у fairly admit one's fault; guilt /gɪlt/: відчувати свою ~у feel one's guilt; shortcoming /'ʃɔ:t,kʌmɪŋ/: закладити ~у atone for shortcoming; blame /bleɪm/: узяти на себе ~у take the blame upon oneself

провід ч. (керівний орган, керівництво) leadership /'li:dəʃɪp/; guidance /'gaɪdnɪs/: під проводом under the leadership [guidance] (of)

провідний прикм. **1.** (основний, визначальний) leading /'li:dɪŋ/: ~а дисципліна на факультеті leading course in the curriculum of a faculty; ~а ідея leading idea; один із ~их

фахівців у цій галузі one of the leading men in the field **2.** (про фахівця тж) chief /tʃi:f/; leading **3.** (ключовий) key /ki:/: ~і галузі промисловості key industries

провіщати дієсл. **1.** (прогнозувати) forecast* /'fɔ:kɑ:st US: 'fɔ:kæst/; predict /pri'dikt/ **2.** (повідомляти про щось) announce /ə'naʊns/: ~ початок нової ери announce a new era; proclaim /prə'kleɪm/ **3.** (бути ознакою) betoken /bɪ'təʊkən/ **4.** (проорокувати) prophesy /'prɒfəsi/

проводити дієсл. **1.** (лінію тощо) draw* /drɔ:/: ~ межу draw a boundary-line **2.** (здійснювати) carry (on, out) /'kæri (ɒn, aʊt/: ~ дослідження carry on research (work); ~ реформи carry out reforms; conduct /kən'dʌkt/: ~ експеримент conduct an experiment; ~ кампанію за реформу системи освіти conduct a campaign for educational reform; ~ навчання рідною мовою conduct teaching in the native language; ~ опитування conduct the questioning; ~ позакласні заходи англійською мовою conduct non-class activities in English; ~ урок conduct [give, teach] a lesson; hold* /həʊld/: ~ додаткові заняття hold [have] supplementary classes; ~ заняття на відкритому повітрі hold classes in the open air; ~ змагання hold competitions; проводити консультацію/конференцію hold a consultation/conference **3.** (постанову тощо) implement /'ɪmplɪmənt/

~ думку [ідею] advance an idea; ~ репетицію rehearse; have a rehearsal

прогалин|а ж. **1.** (недолік) gap /gæp/: ~а у знаннях/теорії gap in knowledge/ theory; lack /læk/: своєчасне виявлення ~ у знаннях timely elucidating lack of knowledge **2.** (пропуск) blank /blæŋk/: empty space /'empti speɪs/

прогноз ч. forecast /fɔ:'kɑ:st US: fɔ:'kæst/: коригувати ~ review a forecast; складати ~ make [perform] a forecast; prognosis /prɒg'nəʊsɪs/: ~ затребуваності професій occupational prognosis

прогнозування с. forecasting /fɔ:'kɑ:stɪŋ US: fɔ:'kæstɪŋ/: ~ шляхом екстраполяції forecasting by extrapolation; prediction /pri'dɪkʃn/: prognostication /prɒg'nɒstɪ'keɪʃn/: наукове ~ scientific prognostication; необхідні та достатні умови ~ успішної діяльності the necessary and sufficient terms of professional successfulness prognostication

прогнозувати дієсл. **1.** forecast* /'fɔ:kɑ:st US: 'fɔ:kæst/; predict /pri'dikt/: ~ на стільки-то років наперед forecast [predict] for so many years ahead; prognosticate /prɒg'nɒstɪkeɪt/ **2.** (провіщати) foretell* /fɔ:'tel/

проголошувати дієсл. **1.** proclaim /prə'kleɪm/: enunciate /ɪ'nʌnsɪeɪt/: ~ принцип enunciate a principle **2.** (оприлюднювати) promulgate /'prɒmlɪgeɪt/: див. тж виголошувати

програм|а ж. **1.** (у різн. знач.) programme (амер. program) /'prəʊgræm/: навчальна ~а study [teaching] program(me); навчаль-

на ~а підвищеного рівня (*коротко-термінова програма для випускників університетів*) advanced study program(me); ~а курсу/підготовки course/training program(me); ~а перевірки академічної успішності proficiency examination program(me); скорочена ~а (*вивчення чогось*) limited study program(me); за шкільною ~ою in accordance with the school study program(me); виконувати/представляти ~у implement/introduce a program(me)

2. (*лекцій, курсу*) syllabus /'sɪləbəs/ (*мн.* syllabi /'sɪləbaɪ/): важливий розділ ~и essential part of the syllabus; ~и з окремих предметів syllabi in individual subjects; стабільна ~а (*з предмета*) stable [fixed] syllabus; виконати ~у (*з*) cover the syllabus (in); скласти ~у (*з предмета*) frame [draw up] a syllabus [program(me)]

3. (*послідовність команд для розв'язання задачі*) program /'prəʊgræm/

програма|ний *прикм.* **1.** (*у різн. знач.*) programme (*амер.* program) /'prəʊgræm/ **2.** *комп.* (*про засоби*) software /'sɒftweə/ *US:* 'sɔ:ftweə/ **3.** (*про навчальну програму в навчальному закладі*) syllabus /'sɪləbəs/: ~ий матеріал (*з предмета*) syllabus material; ~і вимоги (*з предмета*) syllabus requirements

програмован|ий *прикм.* programmed /'prəʊgræmd/: ~е навчання programmed instruction [learning]

програмовний *прикм.* (*який піддається програмуванню*) programmable /'prəʊgræməbl/

програмування *с.* **1.** programming /'prəʊgræmɪŋ/ **2.** (*процес написання програми*) coding /'kəʊdɪŋ/

програмувати *дієсл.* programme (*амер.* program) /'prəʊgræm/; code /kəʊd/

прогрес *ч.* **1.** progress /'prəʊgres *US:* 'prɒgres/: ~ науки progress in science; advance /əd'væns/ **2.** (*усніх*) advancement /əd'vɑ:nsmənt *US:* əd'vænsmənt/: ~ у галузі освіти educational advancement

прогресивн|ий *прикм.* **1.** (*у різн. знач.*) progressive /prə'gresɪv/: ~і ідеї progressive ideas **2.** (*новітній*) advanced /əd'vɑ:nst *US:* əd'vænst/: ~а педагогічна теорія advanced educational theory [doctrine]; ~і погляди advanced ideas

прогресувати *дієсл.* **1.** progress /prə'gres/; make* progress /meɪk 'prəʊgres (*US:* 'prɒgres)/ **2.** (*просуватися вперед*) advance /əd'vɑ:ns *US:* əd'væns/ **3.** (*про хворобу*) develop /dɪ'veləp/

прогул *ч.* **1.** neglect of duty /nɪ'glekt əv 'dju:tɪ (*US:* 'du:tɪ)/; non-appearance /nɒnə'pɪərəns/ **2.** (*заняць*) truancy /'tru:ənsɪ/: ~ уроків school truancy

прогульник *ч.* (*про учня*) truant /'tru:ənt/

продивлятися *дієсл.* **1.** (*знайомитися*) look over [through] /lʊk 'əʊvə [θru:]/ **2.** (*побіжно*) glance [run] over /glɑ:ns (*US:* glæns) [rʌn] 'əʊvə/

продовжен|ий *прикм.* **1.** extended /ɪk'stendɪd/: група подовженого ~ого

дня extended care; ~ий навчальний рік (у школі) extended school year; prolonged /prə'lonɪd US: prə'lɔ:ɪd/: ~ий день у школі prolonged school day **2.** (із продовженням) continued /kən'tɪnju:d/

група подовженого ~ого дня all-day group

продовження *с.* **1.** (строку чинності) prolongation /,prəʊ-lɒŋ'geɪʃn/: ~ дії action prolongation; continuation /kən,tɪnjʊ'eɪʃn/: ~ освіти continuation of education **2.** (доповнення) extension /ɪk'stenʃn/ **3.** (книги тощо) sequel /'si:kwəl/: ~ книги sequel to the book

продовжувати *дієсл.* **1.** (не переривати) go* on /gəʊ ɒn/: він ~ував працювати he went on working; ~уйте, будь ласка! go on, please!; keep*/ki:p/: ~увати говорити/читати keep talking /reading; ~увати думати про щось keep one's mind on smth; continue /kən'tɪnju:/: ~увати свою освіту continue one's education; proceed (with) /prə'si:d (wɪð)/: вони ~ували ставити задавати запитання they proceeded to ask further questions; ~уйте таким же чином proceed along these lines **2.** (пряму, строк) prolong /prə'lonɪ US: prə'lɔ:ɪ/: ~ити лінію prolong a line **3.** (відновлювати після перерви) resume /rɪ'zju:m US: rɪ'zu:m/ **4.** (навчання тощо) pursue /prə'sju: US: prə'su:/: одержавши ступінь магістра, студент може ~ити навчання upon obtaining a Master's degree, a student may pursue education; carry on /'kæri ɒn/: ~уйте свою роботу

carry on with what you were doing **продукт** *ч.* product /'prɒdʌkt/: побічний ~ (як доповнення до основного) by-product; метод вивчення ~ів діяльності учнів investigation method of pupils' activity products

продуктивний *прикм.* **1.** productive /prə'dʌktɪv/: ~і сили productive forces; efficient /ɪ'fɪʃnt/: ~а праця efficient labour [амер. labor] **2.** (плідний) fruitful /fru:tfl/: ~а бесіда/діяльність fruitful talk/activity

продуктивність *ж.* **1.** (інтенсивність роботи) productivity /,prɒdʌk'tɪvətɪ/: ~ наукової праці research productivity; ~ праці labour (амер. labor) productivity **2.** (ефективність роботи) efficiency /ɪ'fɪʃnsɪ/: effectiveness /ɪ'fektɪvnis/: ~ роботи учнів effectiveness of pupils' work **3.** (обсяг виробництва) output /'aʊtpʊt/: фактична ~ effective output; production /prə'dʌkʃn/ **4.** (віднесена до одиниці часу) production rate /prə'dʌkʃn reɪt/ **5.** (можливості, потенціал) capacity /kə'pæsətɪ/

продукувати *дієсл.* produce /prə'dju:s US: prə'du:s/: схожі причини ~ють схожі наслідки like causes produce like results

продукція *ж.* **1.** (вироби) product(s) /'prɒdʌkt(s)/ **2.** (обсяг виробництва) production /prə'dʌkʃn/: output /'aʊtpʊt/: літературна ~я за рік the literary output of the year; одиниця ~ї unit of output

продуманий *дієприкм., прикм.* (well) thought-out /(wel) 'θɔ:t'aʊt/

добре ~а система викладання well thought-out system of teaching; ретельно ~ий план carefully thought-out plan; considered /kən'sɪdəred/: ~е рішення considered decision; deliberated /dɪ'libəreɪtɪd/

продум|увати дієсл. **1.** (заздалегідь) think* over /θɪŋk 'əʊvə/: ~айте це питання і тоді приходьте до мене ще раз think it over and then come to me again **2.** (до кінця) think* out /θɪŋk aʊt/: ретельно ~увати план уроку think out the plan of a lesson carefully; reason out /'ri:zn aʊt/: ~увати задачу reason out a problem

проект ч. **1.** (сукупність документації, розроблений план) design /dɪ'zain/: будувати щось за типовим ~ом build smth from type design(s); деталізувати/затверджувати ~ detail/ approve a design; plans and specifications **2.** (задум) project /'prɒdʒekt/: дипломний/пілотний ~ qualification/pilot project; scheme /ski:m/ **3.** (документа) draft /dra:ft US: dræft/: ~ резолюції draft resolution

проективн|ий прикм. projective /prə'dʒektɪv/: ~а методика projective technique; ~ий тест projective test

проектн|ий прикм. **1.** design /dɪ'zain/: ~ий інститут design institut; designning /dɪ'zainɪŋ/: ~о-конструкторський drawing-and-designing **2.** (передбачений проектом) projected /prə'dʒektɪd/: planned /plænd/ **3.** (номінальний, розрахунковий) rated /'reɪtɪd/: ~а потужність rated capacity

проектор ч. projector /prə'dʒektəʃ/

проектувальн|ий прикм. projecting /prə'dʒektɪŋ/: planning /plæ-nɪŋ/: ~а установа planning organization

проектування с. **1.** design(ing) /dɪ'zain(ɪŋ)/: автоматизоване ~ computer-aided design (CAD); design work /dɪ'zain wɜ:k/: projecting /prə'dʒektɪŋ/: projection /prə'dʒekʃn/ **2.** (планування) planning /'plæ-nɪŋ/ **3.** (зображення на екран) projecting /prə'dʒektɪŋ/: screen display /skri:n dɪ'spleɪ/

проектувати дієсл. **1.** (конструювати) design /dɪ'zain/ **2.** (розглядати можливість здійснення чогось) project /prə'dʒekt/: plan /plæn/

прозорість ж. **1.** transparency /træns'pærənsɪ/ **2.** (ясність, зрозумілість) limpidity /lɪm'pɪdəti/: lucidity /lu:'sɪdəti/

пройден|ий дієприкм., прикм. passed /pa:st US: pæst/: traversed /trə'vɜ:st/: ~ий шлях (перен.) traversed path; covered /'kʌvəd/: ~ий раніше матеріал material covered before; теми, ~і протягом семестру topics covered during the semester

~ий курс completed course

проминати дієсл. **1.** (минати, проходити повз) pass by /pa:s (US: pæs) baɪ/ **2.** (закінчуватися – про події) be* over /bi: 'əʊvə/: be* past /bi: pa:st/ **3.** (про час) pass; elapse /ɪ'læps/ **4.** (залишити повз увагу) miss /mɪs/: omit /ə'mɪt/

промислов|ий прикм. **1.** (про галузі знань) industrial /ɪn'dʌstriəl/: ~а електроніка industrial electronics **2.** (призначений для використання

у промисловості) industrial /ɪn-
'dʌstriəl/: ~ий транспорт industrial
transport

промисловість ж. industry /'ɪndəstri/

проміж прийм. 1. between
/bɪ'twi:n/ 2. (серед) among /ə'mʌŋ/
див. тж поміж

проміжний прикм. 1. intermediate
/ɪntə'mi:diət/: ~а ланка intermediate
link; interstitial /ɪntə'stiʃəl/ 2. (що
розташований між чимось)
interjacent /ɪntə'dʒeɪsnt/: which is
[lies] between /wɪtʃ ɪz [laɪz] bɪ'twi:n/
3. (тимчасовий) interim /'ɪntərɪm/: ~е
рішення interim solution

проміжок ч. 1. (часу, простору)
(inter)space /('ɪntə)'speɪs/: через
короткий ~ часу in a short space of
time 2. (інтервал) interval /'ɪntəvəl/
3. (розрив) gap /gæp/ 4. (відстань)
distance /'dɪstəns/

промов|а ж. 1. speech /spi:tʃ/:
вступна/коротка ~а opening/ brief
speech; виголошувати ~у deliver a
speech; його ~а справила сильне
враження his speech came across very
well 2. (урочиста) oration /ɔ:'reɪʃn/
3. (звернення) address /ə'dres US:
'ædres/

промовець ч. 1. orator /'ɒrətəʃ US:
'ɔ:rətəʃ/: (public) speaker /('pʌblɪk)
spi:kəʃ/ 2. (від групи осіб) spokesman
/'spəʊksmæn/

промовистий прикм. 1. eloquent
/'eləkwənt/ 2. (виразний) expressive
/ɪk'spresɪv/

промовляти дієсл. 1. (вимовляти)
pronounce /prə'naʊns/: say* /seɪ/
2. (виголошувати промову) speech

/spi:tʃ/ 3. перен. indicate /'ɪndikeɪt/
point (to) /'pɔɪnt (tə)/ 4. (свідчити)
be* evidence (of) /bi: 'eɪvɪdəns (əv)/

проникливість ж. 1. penetration
/'penɪtreɪʃn/: insight /'ɪnsaɪt/ 2. (кмітли-
вість) intelligence /ɪn'telɪdʒəns/
3. (уміння бачити) discernment
/dɪ'sɜ:nmənt/

пропаганда ж. 1. propaganda
/prɒpə'gændə/: політична ~ political
propaganda; information /ɪnfə'meɪʃn/
2. (методів роботи, досягнень
науки тощо) popularization
/ˌpɒpjələraɪ'zeɪʃn US: ˌpɒpjələri'zeɪʃn/

пропагувати дієсл. 1. propa-
gandize /ˌprɒpə'gændaɪz/ 2. (поши-
рювати, розповсюджувати) pro-
pagate /'prɒpəgeɪt/: spread* /spred/
diffuse /dɪ'fju:z/ 3. (методи роботи,
досягнення науки тощо) popularize
/'pɒpjələraɪz/

пропадати дієсл. 1. (втрачатися)
be* lost /bi: lɒst (US: lɔ:st)/ 2. (зуби-
тися, зникати) disappear /dɪsə'pɪə/:
vanish /'vænɪʃ/: be* missing /bi:
'mɪsɪŋ/ 3. (проходить марно) be*
wasted /bi: weɪstɪd/

пропедевтика ж. (вступний
курс) propaedeutics /ˌprəʊpi:'dju:tɪks/
preliminary instruction /prɪ'lɪmɪnəri
(US: prɪ'lɪmɪnəri) ɪn'strʌkʃn/

пропозиція ж. 1. offer /'ɒfəʃ US:
'ɔ:fəʃ/: відхилити/приймати/робити/
розглядати ~ю refuse [turn down]/
accept/make [put forward]/consider
[weigh] an offer; слід подумати над
цією ~єю the proposition is worth
considering; offering /'ɒfərɪŋ US:
'ɔ:fərɪŋ/: proposal /prə'pəʊzəl/: розумна

~я common-sense proposal; ми погодилися з його ~єю we assented to his proposal; ця ~я варта уваги this proposal is worth considering; ця ~я зараз вивчається the proposal is under study **2.** (для обговорювання) suggestion /sə'dzestʃən US: səg'dzestʃən/: зауваження та ~ї comments and suggestions; у мене є ~я I have a suggestion to make **3.** (на зборах) motion /'mɔʃn/: відхилити ~ю reject a motion; ~ю було прийнято значною більшістю голосів the motion was adopted by a large majority

пропону|вати дієсл. **1.** offer (smb to do smth) /'ɒfə (US: 'ɔ:fə) (tə du:)/: ~вати допомогу/місце offer a help/post; make* [put* forward] an offer (to do smth) /meɪk [pʊt 'fɔ:wəd] ən 'ɒfə (US: 'ɔ:fə) (tə du:)/ **2.** (для обговорювання) suggest /sə'dzest/: ~вати новий план suggest a new plan; що ви ~ете робити? what do you suggest doing? **3.** (висувати) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/: propose /prə'pəʊz/: було запропоновано кілька проектів a number of plans were proposed; put forward

пропорційний прикм. **1.** proportional (to smth) /prə'pɔ:ʃənl (tə)/: обернено/прямо ~ чомусь inversely/directly proportional to smth **2.** (розмірний, відповідний до чогось) proportioned /prə'pɔ:ʃənd/: well-proportioned /'wel prə'pɔ:ʃənd/

пропорційність ж. **1.** proportionality /prə'pɔ:ʃə'nælətɪ/: обернена/пряма ~ inverse/direct proportionality **2.** (домірність) proportionateness /prə'pɔ:ʃnɪtnɪs/

пропорційно присл. proportionally with smth /prə'pɔ:ʃənlɪ wɪð/: in proportion to smth /ɪn prə'pɔ:ʃn tə/: змінюватися обернено ~ чомусь vary inversely with [as] smth; vary in inverse proportion to smth; змінюватися ~ чомусь vary (in proportion) with smth **пропорція** ж. **1.** proportion /prə'pɔ:ʃn/ **2.** (відношення) ratio /'reɪʃiəʊ/: ~ «учитель – учні» teacher-pupil ratio

пропуск ч. **1.** (дозвіл) pass /pa:s US: pæs/ **2.** (у тексті) gap /gæp/: заповнювати ~и fill up (in) the gaps; omission /əʊ'mɪʃn/ **3.** (прогалина) blank /blæŋk/: заповнить ~и відповідними словами fill in each blank with an appropriate word **4.** (заняць тощо) absence /'æbsns/: ~и лекцій absence from lectures; ~уроків з поважної причини excused absence; систематичний ~ уроків chronic absence from school; cut /kʌt/: відвідування обов'язкове, ~и не дозволяються attendance is compulsory, no cuts are allowed

пропускати дієсл. **1.** (давати можливість проходити крізь щось) pass (through) /pa:s US: pæs (θru:)/ **2.** (залишити без уваги) miss /mɪs/: ~тити букву/речення miss a letter/sentence; omit /ə'mɪt/: ~кати подробиці omit the details; overlook /,əʊvə'lok/: не можна ~тити цей факт this fact should not be overlooked; skip /skɪp/: ~кати параграф/сторінку skip [omit] a paragraph/page **4.** (заняття, засідання) miss /mɪs/: ~тити збори/лекцію miss a meeting/lecture;

він ~тив багато уроків у цій чверті
he has missed many lessons this term

~кати повз вуха зауваження вчителя
take no heed of the teacher's remark

прорахунок ч. 1. (неправильний розрахунок) miscalculation /,mɪskælkjʊ'leɪʃn/ 2. (пробний розрахунок) computation run /,kɒmpjʊ'teɪʃn rʌn/

проректор ч. pro-rector /,prəu'rektəʃ/; vice-rector /,vaɪsɪ'rektəʃ/

прорив ч. (важливе відкриття, вдосконалення тощо) breakthrough /'breɪkθru:/ науковий ~ scientific breakthrough

проробляти дієсл. (вивчати) study /'stʌdi/; work /wɜ:k/

пророцтво с. prophecy /'prɒfəsi/; oracle /'ɒrəkl US: 'ɔ:rəkl/

просвіта ж. 1. (освіта) culture /'kʌltʃəʃ/; education /,edʒʊ'keɪʃn/; knowledge /'nɒlɪdʒ/; learning /'lɜ:nɪŋ/ 2. іст. («Просвіта» – культурно-освітня громадська організація в Україні, заснована в 1868 році) Prosvita /prɒ'svi:ta/

просвітництво с. enlightenment /ɪn'laɪtnmənt/: доба Просвітництва ~а іст. Age of the Enlightenment

просвіщати дієсл. 1. enlighten /ɪn'laɪtn/; educate /'edʒukeɪt/ 2. (духовно) illuminate /ɪ'lu:mɪneɪt/

просити дієсл. 1. ask /ɑ:sk US: æsk/: ~ дозволу ask (for) permission; beg /beg/: ~ вибачення beg pardon 2. (когось про щось) intercede /,ɪntə'si:d/

прослуховування с. listening /'lɪsnɪŋ/

прослуховувати дієсл. listen (to) /'lɪsn (tə)/

прослухати курс лекцій attend a course of lectures

проспект ч. 1. (програма) prospectus /prə'spektəs/ 2. (рекламний тж) booklet /'bʊklɪt/ 3. (короткий зміст наукової праці) summary /'sʌməri/

простеж|увати дієсл. 1. follow /'fɒləʊ/: тенденцію цього процесу можна ~ити з допомогою чогось the trend of the process might be followed with the help of smth; trace /treɪs/: ~увати історію чогось trace the history of smth; run* down smth /rʌn daʊn/; see* /si:/: ~те, щоб це було зроблено see that it is done 2. (процес розвитку) retrace /rɪ'treɪs/: ~увати розвиток мовного явища retrace a language phenomenon

прост|ий прикм. 1. (нескладний) simple /'sɪmpl/: ~е речення грам. simple sentence; відповідь дуже ~а the answer is very simple; ~ою мовою in simple language 2. (легкий) easy /'i:zi/: ~ий у користуванні [використанні] easy-care 3. (звичайний) common /'kɒmən/: ~ий дріб common [vulgar] fraction; ordinary /'ɔ:dɪnəri US: 'ɔ:rdənəri/: ~ий олівець ordinary pencil

прост|ір ч. 1. space /speɪs/: тривимірний ~ір three-dimensional [3-D] space; area /'eərə/: загальноєвропейський ~ір вищої освіти забезпечує подальший розвиток Європи як стабільного, мирного і толерантного співтовариства the European Higher Education Area ensures the further

development of Europe as a stable, peaceful and tolerant community
2. (*поле діяльності*) scope /'skəʊp/: дати ~ір ініціативі give scope for initiative; давати ~ір уяві дитини give scope for the child's imagination

просторовий **1.** space /speɪs/; spatial /'speɪf(ə)l/ **2.** (*тривимірний*) three-dimensional; 3-D /θri:di-'menʃənəl/; solid /'sɒlɪd/

простота *ж.* (*нескладність*) simplicity /sɪm'plɪsəti/: для ~и викладення for simplicity; for ease of presentation

прострація *ж.* prostration /prɒ'streɪʃn/; exhaustion /ɪg'zɔ:stʃən/

просувати *дієсл.* **1.** (*перемішувати*) move *smth* forward /mu:v .. 'fɔ:wəd/ **2.** (*крізь щось*) push through /pʊʃ θru:/ **3.** (*сприяти*) promote /prə'məʊt/; advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; further /'fɜ:ðə/; help forward /help 'fɔ:wəd/

просуватися *дієсл.* (*прям. і перен.*) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; make* an advance /meɪk ən əd'vɑ:ns (US: əd'væns)/; progress /prə'gres/

проте (*протиставн. спол.*) **1.** but /bət/ **2.** (*вставне слово*) however /haʊ'evə/ **3.** (*у кінці речення*) though /ðəʊ/

протест *ч.* protest /'prəʊtest/ **протестувати** *дієсл.* protest /prəʊ'test/; object /əb'dʒekt/

проти *прим.* **1.** (*у різн. знач.*) against /ə'genst/ **2.** (*навпроти*) opposite /'ɒpəzɪt/ **3.** (*усупереч*) contrary to /'kɒntrəri (US: 'kɒntrəri)

tə/ **4.** (*порівняно*) to /tə/; as against /əz ə'genst/; as compared (to) /əz kəm'peəd/

противага *ж.* (*прям. і перен.*) counterbalance /,kaʊntə'bæləns/: на ~у цьому to counterbalance it

на ~у чомусь in [by] contrast to [with] *smth*; counterpoise *smth*

протидія *ж.* **1.** counteraction /,kaʊntər'ækʃn/; opposition /,ɒpə-'zɪʃn/; reaction /rɪ'ækʃn/ **2.** (*онір*) resistance /rɪ'zɪstəns/

чинити ~ю чомусь counteract [oppose, react against] *smth*

протидіяти *дієсл.* **1.** counteract /,kaʊntər'ækt/; oppose /ə'pəʊz/; react against *smth* /rɪ'ækt ə'genst/ **2.** (*чинити онір*) resist /rɪ'zɪst/

протилежний *примк.* **1.** reverse /rɪ'vɜ:s/; opposite /'ɒpəzɪt/: прямо ~ий directly opposite **2.** (*несхожий*) contrary /'kɒntrəri US: 'kɒntrəri/: ~а думка contrary opinion; цей факт свідчить про ~е this fact proves the contrary; opposite **3.** (*обернений*) inverse /ɪn'vɜ:s/ **4.** (*зворотний*) counter /'kaʊntə/; reversed /rɪ'vɜ:st/

протилежність *ж.* **1.** opposition /,ɒpə'zɪʃn/: ~ість характеристик opposition of characters **2.** (*щось протилежне*) opposite /'ɒpəzɪt/: єдність і боротьба ~остей unity and struggle of opposites **3.** (*протиставлення*) contraposition /,kɒntrəpə'zɪʃn/; *перен.* antipode /'ɪnvɜ:s/ **4.** (*супротивність*) oppositeness /'ɒpəzɪtnɪs/

повна ~ість exact antithesis

протириччя *с. нрк, див. суперечність*

протиставлення *с.* 1. opposition /,pɒə'zɪʃn/; antithesis /æn'tɪθəsɪs/
2. (*співставлення*) contrasting /kən'tra:stɪŋ US: kən'træstɪŋ/ 3. лог. contraposition /,kɒntrəpə'zɪʃn/

протиставляння *с.* opposing /ə'pəʊzɪŋ/; contrasting /kən'tra:stɪŋ US: kən'træstɪŋ/

протиставляти *дієсл.* 1. contradicting /,kɒntrədɪ'stɪŋwɪʃ/; oppose /ə'pəʊz/: ~ розум силі oppose force with reason
2. (*порівнювати*) contrast /kən'tra:st US: kən'træst/; set* off (against) /set ɒf (US: ɔ:f) (ə'genst)/

протистояти *дієсл.* 1. (*чинити опір*) resist /rɪ'zɪst/; oppose /ə'pəʊz/; withstand /wɪð'stænd/ 2. (*проти- ставитися*) be* opposed (to) /bi: ə'pəʊzd (tə)/

протокол *ч.* 1. report /rɪ'pɔ:t/: ~ випробувань test report; record of proceedings /'rekɔ:d (US: 'rekərd) əv prə'si:dɪŋz/ 2. (*наукового това- риства*) proceedings /prə'si:dɪŋz/; minutes /'mɪnɪts/: затверджувати ~ зборів approve the minutes of the meeting; писати ~ take minutes; transactions /træn'zækʃnz/

протоколювати *дієсл.* minute /'mɪnɪt/; record /rɪ'kɔ:d/; protocol /'prəʊtəkɒl US: 'prəʊtəkɔ:l/

прототип *ч.* prototype /'prəʊ- tətaɪp/: розраховувати щось за ~ом design smth from a prototype; pre- image /,pri:'ɪmɪdʒ/

протяг *ч.* 1. (*простір, на якому щось розташовується*) extent /ɪk'stent/; length /leŋθ/; spread /spred/

2. (*проміжок часу*) duration /dʒʊ'reɪʃn US: dʊ'reɪʃn/; period /'pɪəriəd/: ~ом кількох років over a period of several years

~ом року throughout the year

профанація *ж.* profanation /,prɒfə'neɪʃn/

професійний *прикм.* professional /prə'feɪʃnəl/: ~а асоціація professional association; ~е натхнення/оточення professional aspiration/environment; ~ий досвід professional experience; середня ~а освіта secondary semi-professional training; vocational /vəʊ'keɪʃnəl/: ~а школа vocational school; наявність вищої ~ої освіти у якійсь галузі possession of a higher vocational education in the field of smth; occupational /,ɒkjʊ'peɪʃnəl/: ~е захворювання occupational disease; ~ий статус/успіх occupational status/success

~а спілка trade-union

професіограма *ж.* job description /dʒɒb dɪ'skrɪpʃn/

професіографія *ж.* professio- graphy /prə'feɪʃɪ'ɒgrəfi/: методична ~ в дидактиці вищої школи methodical professiography in the didactics of higher school

професія *ж.* occupation /,ɒkjʊ'peɪʃn/: обирати ~ю за здіб- ностями look for occupation suited to abilities; profession /prə'feɪʃn/: вибір ~ї (*після закінчення школи*) choice of profession; ~я вчителя teaching profession; vocation /vəʊ'keɪʃn/: обрати своєю ~єю педагогіку choose pedagogy as vocation; trade /treɪd/: за

~сю by trade [profession]; у цій школі навчають кільком ~ям several trades are taught in the school; *див. тж фах*

вибір/зміна ~ї occupational choice/change

професор ч. professor /prə'fesəʃ/: ~ математики professor in mathematics

профілактика ж. 1. prevention /prɪ'venʃn/: ~ дитячого соціального сирітства prevention of orphanhood

2. мед. prophylaxis /,prɒfɪ'læksɪs/

профілактичний *прикм.* 1. preventive /prɪ'ventɪv/ 2. мед. prophylactic /,prɒfɪ'læktɪk/

~ засіб prophylactic; preventive

профілія ч. 1. (сукупність характерних рис) type /taɪp/: ~ь школи type of school; character /'kærəktəʃ/ 2. (спеціалізація) speciality /,speʃɪ'æləti/: ~ь навчального закладу speciality of the educational establishment; підготовка вчителів широкого ~ю training (of) teachers of broad speciality 3. (графік, крива) profile /'prəʊfaɪl/

профільний *прикм.* profile /'prəʊfaɪl/

проходження с. 1. passing /pa:sɪŋ US: pæsɪŋ/; passage /'pæsɪdʒ/ 2. *осв. (вивчання)* studying /'stʌdɪŋ/; learning /'lɜ:nɪŋ/; coverage /'klʌvərɪdʒ/: швидко ~ матеріалу rapid coverage of subject matter

проходи|ти *дієсл.* 1. (у різн. знач.) pass /pa:s US: pæs/: пройти медичний огляд pass through a medical examination [inspection]; ~ти випробування/перевірку pass a test/trial; ~ти крізь щось pass through smth; traverse smth; ті, хто пройшов

перший тур, звільняються від участі у другому those who passed the first test are excepted from the second

2. (*про відстань*) cover /'klʌvəʃ/

3. (*рухатися, переборюючи якісь труднощі*) penetrate /'penɪtreɪt/

4. (*про час, події тощо*) be* over /bi: 'əʊvəʃ/; be* past /bi: pɑ:st/ 5. (*розташовуватися*) run* along smth /rʌn ə'ləŋ (US: ə'lo:ŋ)/ 6. *осв. (вивчати)*

study /'stʌdɪ/: це проходять у п'ятому класі this is studied in the fifth class; ми ще цього не ~ли we have not studied it yet; (*докон.*) cover /'klʌvəʃ/: пройти навчальний матеріал cover study material; пройти предмет cover a subject

процедура ж. 1. procedure /prə'si:dʒəʃ/ 2. мед. treatment /'tri:tmənt/

процент ч. 1. percent /pə'sent/; per cent /pəʃ sent/ 2. (*процентне відношення*) percentage /pə'sentɪdʒ/; *див. тж відсоток*

процентний *прикм.* per cent /pəʃ sent/; *див. тж відсотковий*

процес ч. process /'prəʊses US: 'prɒses/: ~ мислення/навчання the thought/educative process; ~и збудження *псих.* excitation processes; психічний/складний ~ mental/complex process; упроваджувати новий ~ bring in a new process; моделювати ~ simulate a process; регулювати ~ control a process; у ~і розвитку in the process of development

процесор ч. processor /'prəʊsesəʃ/: головний ~ host processor

прошарок ч. stratum /'stra:təm

US: 'streitəm/ (pl. strata /'strɑ:tə US: 'streitə/)

прояв ч. **1.** (невних якостей тощо) manifestation /,mænɪfe'steɪʃn/; exhibition /,eksɪ'bɪʃn/ **2.** (негативних явищ, факторів) symptom /'sɪmptəm/

проявляти дієсл. (невні якості) display /dɪ'spleɪ/; manifest /'mænɪfest/; show /ʃəʊ/: ~ витримку/ініціативу/ мужність show restraint/initiative/courage

прояснити дієсл. (роз'яснювати) clarify /'klærɪfaɪ/; clear up /klɪə' ʌp/

прям|ий прикм. **1.** straight /streɪt/: ~а лінія straight line; у ~ому сенсі слова in the straight sense of the word; right /raɪt/ **2.** (який діє безпосередньо) direct /dɪ'rekt/: ~а відповідь/дія direct action/answer; ~а мова грам. direct speech; ~е запитання direct question **3.** (зв'язаний безпосередньо – про засоби зв'язку) through /θru:/ **4.** (напрявлений уперед) forward /'fɔ:wəd/

прямо присл. **1.** straight(forward) /,straɪt'fɔ:wəd/ **2.** (без зупинок, безпосередньо) straight /straɪt/; direct(ly) /dɪ'rekt(lɪ)/: йти ~ до мети go straight to the target; це ~ стосується питання it has direct reference to the case [question]

прямувати дієсл. **1.** head (for) /hed (fə)/ **2.** (мати тенденцію до чогось) tend to smth /tend tə/ **3.** (шукати, діяти в напрямі чогось) seek /si:k/

псевдоактивність ж. pseudoactivity /,sju:dəʊ (US: ,su:dəʊ) æk'tɪvəti/

психік|а ж. psyche /'saɪkɪ/: індивідуальні особливості ~и лю-

дини peculiarities of the human psyche; state of mind /steɪt əv maɪnd/

психічн|ий прикм. **1.** psychic(al) /'saɪkɪk(l)/: ~а діяльність psychic(al) activity; ~і процеси як якості особистості psychic processes as traits of a personality **2.** (розумовий) /'mentl/: ~а хвороба mental illness; ~е здоров'я mental health; ~ий розвиток дитини mental development of a child; затримка ~ого розвитку mental retardation

психогігієна ж. mental hygiene /'mentl 'haɪdʒi:n/

психодіагностика ж. psychodiagnostics /,saɪkə'daɪəg'nɒstɪks/

психодрама ж. (метод групової психотерапії) psychodrama /,saɪkə'dræmə/

психолог ч. psychologist /saɪ'kɒlədʒɪst/

психологічн|ий прикм. psychological /,saɪkə'lɒdʒɪkl/: ~а допомога/служба/характеристика psychological aid/service/characteristics; морально~ий стан moral and psychological condition; ~і основи праці psychological foundations of work; ~і особливості учнів psychological peculiarities of pupils

психологія ж. psychology /saɪ'kɒlədʒɪ/: дитяча/загальна/індивідуальна/пізнавальна/соціальна ~ child/general/individual/cognitive/social psychology; ~ освіти educational psychology; ~ підлітка adolescent psychology; ~ особистості/поведінки/творчості psychology

of personality/behavior/creation
психомоторн|ий *прикм.* psychomotor /,saikə'məʊtətʃ/: ~а діяльність/уповільненість psychomotor activity/retardation; ~ий розвиток/тест psychomotor development/test

психотерапія *ж.* psychotherapy /,saikə'θerəpi/

псувати *дієсл.* 1. spoil /'spɔɪl/; deteriorate /di'tiəriəreit/ 2. (завдавати непоправної шкоди) mar /mɑːʃ/

псуватися *дієсл.* (погіршуватися) deteriorate /di'tiəriəreit/; become* worse /bi'kɒm wɜːs/

публікація *ж.* 1. (дія) publication /,pʌblɪ'keɪʃn/ 2. (наукова стаття) memoir /'memwɑːʃ/ 3. (твір) published work /'pʌblɪʃt wɜːk/ 4. (об'ява) advertisement /ə'dvɜːtɪsmənt US: ,ædvər'taɪzmənt/

давати ~ю advertise

публікувати *дієсл.* 1. publish /'pʌblɪʃ/: ~ звіт/результати publish account/results; його статтю було опубліковано his article was published 2. (видавати книгу) bring* out /brɪŋ aʊt/

публічн|ий *прикм.* public /'pʌblɪk/: ~а лекція public lecture

пульт *ч.* (підставка для чогось) desk /desk/; stand /stænd/; panel /'pænl/: ~ керування control panel [desk]

пункт *ч.* 1. (у різн. знач.) point /'pɔɪnt/: вузловий ~ junction (point); за всіма ~ами at all points; at every point; основні ~и плану the main points of the plan; place /pleɪs/

2. (приміщення) station /'steɪʃn/: медичний ~ medical-aid station; office /'ɒfɪs US: 'ɔːfɪs/; centre (амер. center) /'sentəʃ/ 3. (частина документа, контракту тощо) item /'aɪtəm/: ~ порядку денного an item of the agenda; paragraph /'pærəgrɑːf US: 'pærəgræf/; point

кульмінаційний ~ culmination; населений ~ settlement; housing estate

пунктир *ч.* dotted line /'dɒtɪd laɪn/ накреслити ~ом dot

пунктуальн|ий *прикм.* punctual /'pʌŋktʃʊəl/: бути ~им при виконанні обов'язків be punctual in the performance of duties; precise /prɪ'saɪs/

пунктуація *ж.* punctuation /,pʌŋktʃʊ'eɪʃn/

пустий *прикм.* 1. (порожній) empty /'empti/; hollow /'hɒləʊ/

2. (беззмстовий) idle /'aɪdl/; vacuous /'vækjʊəs/ 3. (незайнятий, вільний) vacant /'veɪkənt/; void /vɔɪd/

4. (необґрунтований) vain /veɪn/; ungrounded /,ʌn'graʊndɪd/; *див. ще* **порожній**

рад|а *ж.* **1.** (*адміністративний чи громадський орган*) council /'kaʊnsəl/: Рада Європи The Council of Europe; board /bɔ:d/: *вчена/редакційна ~а* academic/editorial board; *~а факультету* faculty board; *body* /'bɒdi/: *консультативна ~а* advisory body; *об'єднана студентська рада* associated student body **2.** (*стосовно органів влади в Україні*) rada /'ra:da/: Верховна Рада України Verkhovna Rada of Ukraine **3.** (*нарада*) council: *засідання педагогічної ~и* meeting of the pedagogical council

радикаль|ний *прикм.* (*рішучий, докорінний*) radical /'rædɪkl/: *~і перетворення/реформи* radical changes/reforms; *drastic* /'dræstɪk/: *~ий засіб* drastic remedy

радикальність *ж.* **1.** radicalism /'rædɪkəlɪzəm/ **2.** (*заходу*) efficacy /'efɪkəsi/

рад|ити дієсл. advise /əd'vaɪz/:
~ити учню зробити *щось* advise a
pupil to do *smth*; я вам не ~жу цього
робити I don't advise you to do that;
counsel /'kaʊnsəl/

радитися дієсл. consult /kən'sʌlt/:
~ з батьками про *щось* consult with
one's parents about [on] *smth*; ~ з
учителем consult the teacher; ~ між
собою consult together

радіо с. radio /'reɪdɪəʊ/: навчальне
~ educational radio; ~лекція radio
lecture

радник ч. adviser /əd'vaɪzəʔ/:
counselor /'kaʊnsələʔ/: шкільний
~психолог school counselor

раз ч. **1.** time /taɪm/: за (один) ~ at
a time; once /wʌns/: ~ на тиждень (*не*
обов'язково кожного тижня) once a
week, (*щотижня*) every week **2.** (*нід*
час лічби) one /wʌn/

багато ~ів over and over again; **жодного**
~у never; **кілька ~ів** once and again; **кожного**
~у, **коли** whenever; **не ~** once and again; more
than once; **ні у якому ~і** by no means; in no
case; **одного ~у** once; ~ **і назавжди** once
(and) for all; **у будь-якому ~і** whether; **у**
всякому ~і at all events; in any event; in any
case; at any rate; **у (де)кілька ~ів більше**
greater by several fold; **у десять ~ів** tenfold; **у**
жодному ~і on no account; **у крайньому ~і**
in the last resort; **у протинному ~і** otherwise;
else; or; **у такому ~і** such being the case; then;
цього ~у for once; for the present; this time;
ще ~ once more

разом присл. **1.** together /tə'geðəʔ/:
зберімо все ~ і подивимося, що вийде
let us put it all together and see what it
will come to; усе ~ узятє everything
taken together **2.** (*одночасно*) si-

multaneously /,sɪml'teɪniəsli US:
,saɪml'teɪniəsli/; at the same time
/ət ðə seɪm taɪm/: ~ з тим at the same
time; with that

усі ~ one and all

разюч|ий прикм. striking
/'straɪkɪŋ/: ~а переміна striking
change; startling /'stɑ:tɪlɪŋ/: ~а
схожість startling resemblance;
impressive /ɪm'presɪv/

район ч. **1.** region /'ri:dʒən/
2. (*адміністративний*) district
/'dɪstrɪkt/ **3.** (*місцевість*) area /'eərə/
vicinity /vɪ'sɪnəti/ **4.** (*зона*) zone /zəʊn/
районний прикм. district /'dɪstrɪkt/:
~ центр district centre (*амер.* center);
area /'eərə/

рамк|а ж. **1.** frame /freɪm/: ~и
повноважень [компетенції] frame
of reference; тест стрижня і ~и (*для*
виявлення полезалежності та
полenezалежності) псих. the Rod-
and-Frame test **2.** **рамки** (*межі тж*)
framework /'freɪmwɜ:k/ *sing.*: у ~ах
чогось within the framework of *smth*

виходити за ~и теми wander off from the
theme

раніш(е) присл. **1.** (*колись*) before
/bɪ'fɔ:ʔ/: чому ви не подумали про
це ~? why didn't you think of that
before?; formerly /'fɔ:məli/: ніж
вважалося ~ than formerly recogni-
zed; prior /'praɪəʔ/: ~ отримана освіта
prior learning **2.** (*до певного мо-*
менту) heretofore /,hɪətu:'fɔ:ʔ/: ~
застосування цієї методики було
дуже обмеженим the methods
heretofore have had very limited
utilisation **3.** (*доці*) hitherto /,hɪðə'tu:/:
краще, ніж ~ better than hitherto

ранковий *прикм.* morning /'mɔ:nɪŋ/: ~а зарядка morning exercises

ранній *прикм.* early /'z:lɪ/: з ~ого дитинства since early childhood; на ~их стадіях in early stages

~ий дитячий вік infancy; ~ий розвиток precocity

рано *присл.* early /'z:lɪ/: надто ~ too early; ~ лягати і рано вставати keep early hours

~ чи пізно sooner or later

раптовий *прикм.* (неочікуваний) abrupt /ə'brʌpt/: ~е рішення abrupt decision; sudden /sʌdn/: ~а зміна sudden change; ~а блискуча ідея sudden inspiration

раптом *присл.* suddenly /'sʌdnɪ/: ~ він усе зрозумів the truth suddenly burst upon him

рахувати *дієсл.* **1.** count /kaʊnt/: ~ на пальцях count on *one's* fingers **2.** (обчислювати) compute /kəm'pjʊ:t/; reckon /'rekən/

рахуватися *дієсл.* **1.** consider /kən'sɪdəʃ/:; reckon /'rekən/; take* into consideration /teɪk 'ɪntəkən, sɪdə'reɪʃn/: з цим треба ~ one must take it into consideration **2.** (зважаючи) defer /dɪ'fɜ:ʃ/: ~ зі своїми батьками defer to *one's* parents

рахунок *ч.* **1.** (нідрахунок) count(ing) /'kaʊnt(ɪŋ)/ **2.** (за товар, роботу тощо) bill /bɪl/; account /ə'kaʊnt/

за ~ чогось at the expense of *smth*: у 1970-х і 1980-х роках кількість російськомовних шкіл постійно зростала за ~ україномовних шкіл in the 1970s and 1980s, the number of Russian-language

schools constantly increased at the expense of Ukrainian-language schools

раціоналізм *ч.* **1.** rationality /,ræʃə'nælətɪ/ **2.** філос. rationalism /'ræʃnəlɪzəm/

раціональний *прикм.* **1.** (логічний) rational /'ræʃnəl/: ~ий підхід rational approach; efficient /ɪ'fɪʃnt/: ~і методи заучування матеріалу efficient methods of learning material **2.** (розумний) judicious /dʒu:'dɪʃəs/: ~е використання чийогось часу judicious use of *one's* time

~е зерно kernel; ~ий спосіб [метод] досягнення (чогось) short-cut

раціонально *присл.* **1.** (розумно) judiciously /dʒu:'dɪʃəsli/ **2.** (логічно) rationally /'ræʃnəli/ **3.** (грамотно) intelligently /ɪn'telɪdʒəntli/

рація *ж.* (смысл) sense /sens/: мати ~ю make sense; не мати ~і make no sense

немає ніякої ~і (+ *інф.*) there is no point (in + *gerund*)

реабілітація *ж.* rehabilitation /,ri:ə,bɪlɪ'teɪʃn/: професійна ~ occupational rehabilitation

реабілітаційний *прикм.* rehabilitation /,ri:ə,bɪlɪ'teɪʃn/: ~а підготовка rehabilitation training

реагування *с.* reaction /rɪ'ækʃn/: reacting /rɪ'æktɪŋ/

реагувати *дієсл.* (на щось) react on [upon] *smth* /rɪ'ækt ɒn [ə'pɒn]/: ~вати на зауваження вчителя react on the teacher's remarks; повільно/швидко ~вати react slowly/ promptly; respond (to *smth*) /rɪ'spɒnd (tə)/: на таку манеру викладання учні завжди ~ють погано this kind of teaching

the class has always responded badly

реакція ж. **1.** (у різн. знач.) reaction /rɪ'ækʃn/: позитивна/зворотна ~ positive/ reverse reaction; ~ у відповідь response reaction; сенсорна ~ sensory reaction **2.** (відзук) response /rɪ'spɒns/: механічна/психічна ~ automatic/mental reaction

реалізація ж. (здійснення, виконання) realization /,rɪələɪ'zeɪʃn US: ,rɪəlɪ'zeɪʃn/: сприяти ~ї проекту facilitate the realization of a project; implementation /,ɪmplɪmen'teɪʃn/: істотно скоротити розрив між прийняттям рішення і його ~єю reduce considerably the time-lag between decision and implementation; fulfillment /fʊl'fɪlmənt/

реалізм ч. **1.** (у різн. знач.) realism /'rɪəlɪzəm/: моральний/наївний ~ moral/naïve realism; truth to nature /tru:θ tə 'neɪtʃə/ **2.** (у мистецтві тж) actuality /,æktʃʊəlti/

реалізувати дієсл. implement /'ɪmplɪmənt/: ~ соціальні програми implement the social programmes; realize /'rɪəlaɪz/: ~ щось апаратно/програмно комп. realize [implement] smth by hardware/by software

реалістичний прикм. **1.** realistic /,rɪə'lɪstɪk/: ~ий підхід realistic attitude **2.** (у мистецтві) realist /'rɪəlɪst/: ~е мистецтво realist art

реальний прикм. **1.** (дійсний) real /rɪəl/: actual /'æktʃʊəl/: ~ий конфлікт actual conflict **2.** (здійснимий) realizable /'rɪəlaɪzəbl/: practicable /'præktɪkəbl/: ~ий план practicable plan **3.** (що відповідає дійсному стану справ) practical /'præktɪkl/

~а дійсність matter of fact

реальність ж. reality /rɪ'æləti/: віртуальна/об'єктивна реальність virtual/objective reality

ревізія ж. (вид перевірки) inspection /ɪn'spekʃn/

ревізувати дієсл. **1.** (перевіряти) inspect /ɪn'spekt/ **2.** (переглядати теорію тощо) revise /rɪ'vaɪz/: ~ погляди revise views

революція ж. revolution /,revə-'lu:ʃn/: науково-технічна ~ scientific and technological revolution

регіон ч. region /'rɪ:dʒən/: депресивний ~ depressed [distressed] region; area /'eərə/: ~ (частина країни), що розвивається developing area

регіональн|ий прикм. regional /'rɪ:dʒənəl/: ~а мова regional language

регламент ч. **1.** (зведення правил) regulations /,regjə'leɪʃnz/: order /'ɔ:də/: порушення ~у breach of order **2.** (на засіданні) time-limit /taɪm'limit/: дотримуватися ~у keep within the time-limit

регламенту|вати дієсл. regulate /'regjələɪt/: regiment /'redʒɪmənt/: порядок експерименту жорстко ~ється experimental procedure is rigidly regimented; be* subject to smth /bi: 'sʌbdʒɪkt tə/: ~ватися технікою безпеки be subject to safety regulations

регрес ч. regress /rɪ'gres/: retrogression /,retərə'grefn/

регресувати дієсл. regress /rɪ'gres/: retrogress /,retərə'gres/

регулювальн|ий прикм. regulating /'regjələɪtɪŋ/: ~а функція мозку

regulative brain's function; adjusting /ə'dʒʌstɪŋ/; controlling /kən'trəʊlɪŋ/

регулювання *с.* **1.** (керування) governing /'gʌvɪŋ/ **2.** (часто у значенні керування) control (action) /kən'trəʊl ('ækfɪn)/: ~ народжуваності birth control **3.** (процес) adjustment /ə'dʒʌstmənt/ **4.** (чогось у часі) timing /'taɪmɪŋ/

регулювати *дієсл.* **1.** regulate /'regjələt/ **2.** (здійснювати регулювання як різновид керування) control /kən'trəʊl/ **3.** (здійснювати регулювання величини тощо) adjust /ə'dʒʌst/; set* /set/ **4.** (щось у часі) time smth /taɪm/

регулярний *прикм.* **1.** (що повторюється через певні проміжки часу) regular /'regjələ/; ~е відвідування занять regular attendance at lessons; ~і відвідування/заняття regular visits/lessons **2.** (сталий за характеристикою) uniform /'ju:nifɔ:m/ **3.** (що здійснюється за розкладом) scheduled /'ʃedʒu:ld US: 'skedʒʊld/

регулярність *ж.* regularity /,regjə'lærəti/

регулятор *ч.* regulator /,regjə'leɪtəʳ/

редагування *с.* editing /'editɪŋ/: літературне та наукове ~ literary and scientific editing: попереднє ~ pre-editing

редагувати *дієсл.* **1.** (нідавати редагуванню) edit /'edit/ **2.** (формулювати) word /wɜ:d/ **3.** (керувати виданням) be* editor /bi: 'editəʳ/

редактор *ч.* editor /'editəʳ/

редакція *ж.* **1.** (колектив) editorial stuff /,edi'tɔ:riəl stʌf/ **2.** (при-

міщення) editorial office /,edi'tɔ:riəl 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs)/ **3.** (опрацьований текст) wording /'wɜ:diŋ/: первісна ~я first [original] wording; прийняти щось у новій ~ї adopt smth in a new wording **4.** (формулювання) drafting /dra:ftɪŋ US: dræftɪŋ/: ~я цього пункту є неясною the drafting of this clause is obscure **5.** (редагування) editorship /'editəʃɪp/: за ~єю когось under the editorship of smb

редакційний *прикм.* editorial /,edi'tɔ:riəl/: ~а колегія/комісія editorial board/committee; ~і зауваження editorial comments

реєстр *ч.* (список, покажчик) list /lɪst/; register /'redʒɪstəʳ/

реєстрація *ж.* **1.** registration /,redʒɪ'streɪʃn/: ~я читачів registration of readers; стіл ~ї registration desk; enrolment /ɪn'rəʊlmənt/ **2.** (фіксування наявності сигналу, зміни величини) detection /di'tekʃn/; monitoring /'mɒnɪtərɪŋ/

реєструвальний *прикм.* recording /rɪ'kɔ:diŋ/; registering /'redʒɪstərɪŋ/

реєструвати *дієсл.* **1.** register /'redʒɪstəʳ/ **2.** (покази візуально) indicate /'ɪndɪkeɪt/; display /dɪ'spleɪ/ **3.** (записувати покази) record /rɪ'kɔ:d/: це дозволяє спостерігати і ~ всі зміни this enables one to observe and record all the changes; keep* [make*] a record of smth /ki:p [meɪk] ə 'rekɔ:d (US: 'rekərd) əv/ **4.** (заносити до журналу, картотеки) file /faɪl/

режим *ч.* **1.** (заведений порядок) routine /ru:'ti:n/: шкільний ~ school routine; скласти ~ дня дитини arrange the child's daily routine; су-

воро додержуватися ~у strictly adhere to the routine; regime /rei'zi:m/: ~ харчування дітей regime of nourishment for children; conditions /kən'diʃnz/: робочий ~ (вид роботи, функція) operating [working] conditions; mode /'məʊd/; state /steɪt/ **2.** (розпорядок праці тощо) schedule /'ʃedju:l US: 'skedʒul/: ~ роботи підприємства office [plant] schedule; порушувати ~ break one's schedule of life

резерв ч. **1.** (запас) reserve /ri'zɜ:v/: приховані ~и latent reserves; store /stɔ:'/ **2.** (запасне обладнання) reserve [stand-by] facility /ri'zɜ:v ['stændbaɪ] fə'sɪləti/

резервний прикм. **1.** (запасний) reserve /ri'zɜ:v/: створювати ~ фонд form a reserve fund; stand-by /'stændbaɪ/ **2.** (додатковий) supplementary /ˌsʌplɪ'mɛntəri/

резервування с. (сукупність заходів для підвищення надійності) redundancy /ri'dʌndənsi/

резервувати дієсл. reserve /ri'zɜ:v/

резолуція ж. **1.** (ухвала зборів тощо) resolution /ˌrezə'lu:ʃn/: прийняти ~ю carry a resolution **2.** (на документах) instructions /ɪn'strʌkʃnz/ pl.

резонанс ч. перен. echo /'ekəʊ/ (pl. echoes /'ekəʊz/); response /ri'spɒns/

резонансний прикм. resonance /ˌrezənəns/: resonant /'rezənənt/

результат ч. **1.** result /ri'zʌlt/: задовільний/кінцевий/несподіваний/остаточний ~ satisfactory/final/surprising/ultimate/positive result; у ~і наших зусиль/спроб as a result of

our efforts/ attempts; відмінні [несхожі] ~и variant results; бачити ~и своєї роботи see the results of one's work; досягти добрих ~ів achieve [attain] good results **2.** (вихід) outcome /'aʊtkʌm/ **3.** (наслідок) consequence /'kɒnsɪkwəns US: 'kɒnsɪkwəns/: sequel /'si:kwəl/ **4.** (кінцевий) end /end/: ~ом цього було .. the end of it was ..; issue /'ɪʃu/

у ~і чогось by smth; одержуватися в ~і ensue; ~и наукових спостережень (звич. множ.) observation

резюме с. summary /'sʌməri/: abstract /'æbstrækt/

резюмувати дієсл. summarize /'sʌməraɪz/: abstract /əb'strækt/

рейтинг ч. rating /'reɪtɪŋ/: високий/низький ~ high/low rating; ranking /'ræŋkɪŋ/: ~ успішності (студента) academic ranking

рекомендація ж. **1.** (порада) recommendation /ˌrekəmen'deɪʃn/: advice /əd'vaɪs/ **2.** (що видається особі) (character) reference /('kæ-ræktəʳ) 'refrəns/

рекомендован|ий прикм. recommended /ˌrekə'mendɪd/: ~а література recommended list of books; advisable /əd'vaɪzəbl/

рекоменду|вати дієсл. advise /əd'vaɪz/: не ~вати (робити) щось advise against (doing) smth; recommend /ˌrekə'mend/: ~вати когось до аспірантури recommend smb as a post-graduate student; я вам ~ю прислухатися до його поради I recommend that you should hear his advice

реконструкція ж. **1.** (внесення змін у конструкцію) redesign

/,ri:di'zain/ **2.** (приспосовування для інших потреб) adaptation /ə'dæp'teɪʃn/ **3.** (відновлювання первісного вигляду) reconstruction /,ri:kə'nstrʌkʃn/ **4.** (модернізація) overhaul /,əʊvə'hɔ:l/; updating /,ʌp'deɪtɪŋ/

реконструювати дієсл. **1.** (вносити зміни у конструкцію) redesign /,ri:di'zain/ **2.** (приспосовувати для інших цілей) adapt /ə'dæpt/; convert /kən'vɜ:t/; remodel /,ri:'mɒdl/ **3.** (відновлювати первісний вигляд) reconstruct /,ri:kən'strʌkt/ **4.** (модернізувати) overhaul /,əʊvə'hɔ:l/; update /,ʌp'deɪt/

ректор ч. rector /'rektər/; (жінка) rectoress /'rektərəs/

ректорат ч. **1.** university administration /,ju:nɪ'vɜ:səti əd'mɪnɪ'streɪʃn/ **2.** (приміщення) rector's office /'rektər'z 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs)/

релігійний прикм. religious /rɪ'lɪdʒəs/: ~а організація/освіта religious organization/ education; ~е вчення/свято religious teaching/ holiday; ~і переконання religious convictions

релігія ж. religion /rɪ'lɪdʒən/: психологія ~ї psychology of religion; прірва між наукою та ~єю the divorce between science and religion

реліквія ж. relic /'reɪlɪk/: зберігати щось як ~ю keep smth as a relic

рентабельний прикм. **1.** (що дає прибуток) profitable /'prɒfɪtəbl/ **2.** (що застосовується як товарна продукція) commercial /kə'mɜ:ʃl/ **3.** (економічно життєздатний)

economically viable /,i:kə'nɒmɪklɪ (US: ,ekə'nɒmɪklɪ) 'vaɪəbl/

реорганізація ж. reorganization /ri:,'ɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ri:,'ɔ:gəni'zeɪʃn/

реорганізовувати дієсл. reorganize /ri:,'ɔ:gənaɪz/; readjust /,ri:ə'dʒʌst/

репетитор с. tutor /'tju:tər US: 'tu:tər/: найняти ~а для дітей hire a tutor for children

репетиторство с. coaching /'kəʊʃɪŋ/: групове/індивідуальне ~ group/individual coaching

репетиція ж. rehearsal /rɪ'hɜ:sl/: генеральна ~я dress-rehearsal; проводити ~ю have a rehearsal

репліка ж. **1.** (зауваження) remark /rɪ'mɑ:k/ **2.** (заперечення) retort /rɪ'tɔ:t/

відповідати на ~и reply to the interrupters

репрезентативний прикм. representative /,reprɪ'zentətɪv/: ~ показник (оцінка) representative measure

репрезентативність ж. representativeness /,reprɪ'zentətɪvnɪs/: ~ вибірки мат. стат. representativeness of sample; ~ тесту test representativeness

репресія ж. repression /rɪ'preʃn/

репродуктивний прикм. reproductive /,ri:prə'dʌktɪv/: ~а пам'ять/уява reproductive memory/ imagination; ~і методи навчання reproductive teaching methods

репродукувати дієсл. reproduce /,ri:prə'dju:s US: ,ri:prə'du:s/

репродукування с. reproduction /,ri:prə'dʌkʃn/

репутація ж. reputation /,repjʊ'teɪʃn/: мати добру ~ю be a

person of good [high] reputation;
image /'imɪdʒ/

ресурс ч. resource /rɪ'sɔ:s US: 'ri:sɔ:rs/: людські ~и manpower resources

ресурсний прикм. resource /rɪ'sɔ:s US: 'ri:sɔ:rs/: ~ центр resource centre (амер. center)

ретьельний прикм. 1. thorough /'θɹə US: 'θɹəʊ/: ~а підготовка thorough preparation; ~ий аналіз thorough analysis; careful /'keəfl/: ~е вивчення питання а careful examination of the question; ~е планування уроку careful planning of a lesson; робота, що вимагає ~ої уваги work that exacts very careful attention 2. (про дослідження) searching /'sɜ:tʃɪŋ/

ретьельність ж. assiduity /,æsi'du:əti US: ,æsi'dju:əti/; diligence /'dɪlɪdʒəns/

ретьельно присл. thoroughly /'θɹəli US: 'θɹəʊli/: ми хочемо вивчити цей зв'язок більш ~, ніж попередні автори we will examine this connection more thoroughly than the previous authors; carefully /'keəfl/: ~ виконувати роботу do *one's* work very carefully [thoroughly]

~ розроблений elaborate

ретроспектива ж. retrospective review /,retɹə'spektɪv rɪ'vju:/: hindsight /'haɪndsait/

ретроспективний прикм. retrospective /,retɹə'spektɪv/: ~ погляд на щось retrospective [backward] glance at *smth*

реферат ч. 1. (короткий зміст) abstract /'æbstrækt/; synopsis

/sɪ'nɒpsɪs/ 2. (доповідь) paper /'peɪpə/; essay /'eseɪ/

реферативний прикм. abstract /'æbstrækt/: ~ журнал abstract(s) journal [bulletin]

референт ч. reader /rɪ:də/; reviewer /rɪ'vju:ə/

реферувати дієсл. abstract /əb'strækt/

рефлекс ч. reflex /rɪ'fleks/: вроджений/безумовний/умовний ~ inborn/unconditioned/conditioned [associate] reflex; згасання умовного ~у extinction of the conditioned [associate] reflex; виробляти ~ elaborate [build up] a reflex

рефлексія ж. reflexion /rɪ'fleksɪn/

рефлексологія ж. псих. reflexology /rɪ'fleks'ɒlədʒi/

рефлекторний прикм. фізіол. reflex /rɪ'fleks/: ~а дуга/реакція/фаза reflex arc/action/phase

реформ|а ж. reform /rɪ'fɔ:m/: блокувати/згортати/проводити ~и block/roll back/ implement reforms; політичні/соціальні ~и political/ social reforms; ~а правопису spelling reform; проводити кампанію за ~у системи освіти conduct a campaign for educational reform

здійснювати ~у reform

реформування с. reformation /,refɔ'meɪʃn/; reforming /rɪ'fɔ:mɪŋ/

реформувати дієсл. reform /rɪ'fɔ:m/

рецензент ч. 1. reviewer /rɪ'vju:ə/ 2. (рукописів) reader /rɪ:də/

рецензія ж. 1. review /rɪ'vju:/: ~я на наукову статтю review of a scientific paper; віддати щось на ~ю

send *smth* for review; написати ~ю на книгу write a review of a book
2. (на рукопис) opinion /ə'pɪniən/: позитивна ~ія positive opinion

рецензувати дієсл. **1.** review /rɪ'vju:/; criticize /'krɪtɪsaɪz/ **2.** (рукопис) read* /ri:d/

рецепт ч. **1.** recipe /'resəpɪ/ **2.** (лікаря також) prescription /prɪ'skrɪpʃn/ **3.** перен. method /'methəd/; practice /'præktɪs/

рецептивний прикм. (пасивний) receptive /rɪ'septɪv/: ~е знання мови receptive knowledge of a language; ~е засвоєння receptive assimilation

рецидив ч. **1.** set-back /'set'bæk/; recurrence /rɪ'kərəns/ **2.** мед. relapse /rɪ'læps/ **3.** юр. repeated commission (of offence) /rɪ'pi:tɪd kə'mɪʃn (əv ə'fens)/

речення с. **1.** sentence /'sentəns/: довге/просте ~ long/simple sentence; вчити правильно будувати ~ train in sentence-making; я не зрозумів останнього ~ в тексті I did not understand the last sentence in the text **2.** (частина складного речення) clause /klo:z/: головне/підрядне ~ principal/subordinate clause

решта ж. **1.** (залишок) reminder /rɪ'maɪndəʃ/: у решті for the rest **2.** (зайвина) surplus /'sɜ:pləs/ **3.** (про людей) the others /ðɪ 'lðəz/

ризик ч. **1.** risk /rɪsk/: група ~у risk group; ніякого ~у not the slightest risk; педагогічний ~ pedagogical risk **2.** (пов'язаний із небезпекою) danger /'deɪndʒəʃ/: hazard /'hæzəd/: йти на ~ take hazards; ~и, пов'язані з характером роботи occupational hazards

ризикований прикм. risky /'rɪskɪ/: speculative /'spekjələtɪv US: 'spekjələtɪv/

~ метод unsafe method

ризикувати дієсл. **1.** (без доп.) run* risks /rʌn rɪks/: take* chances /teɪk tʃɑ:nsɪz (US: tʃænsɪz)/; run* [take*] the risk of *smth* /rʌn [teɪk] ðə rɪsk/ **2.** (наражатися на небезпеку) hazard /'hæzəd/

ринок ч. market /'mɑ:kɪt/: ~ підготовки кадрів training market; ~ праці labour (амер. labor) market

рис|а ж. (властивість, особливість) trait /treɪt/: ~а характеру character trait; яскрава ~а striking trait; feature /'fi:tʃəʃ/: важлива/відмінна/відмітна/характерна ~а important/distinctive /dɪstɪŋɡwɪʃɪŋ/ characteristic feature; чесність є відмінною ~ою його характеру honesty is his most outstanding feature

другорядні ~и circumstantials; у загальних ~ах in broad lines; in general terms

риск|а ж. **1.** (лінія) line /laɪn/: підкреслити прямою/хвилястою ~кою underline with a straight/wavy line; провести ~у draw a line **2.** (дробу) bar /bɑ:ʃ/ **3.** (над символом) (overscribed) bar /((əʊvə'skraɪbd) bɑ:ʃ/; vinculum /'vɪŋkjʊləm/ (pl. vincula /'vɪŋkjʊlə/)

рискувати дієсл. див. **ризикувати**
рисуванн|я с. drawing /'drɔ:ɪŋ/: вчитися ~ю study drawing; sketching /'sketʃɪŋ/

рисувати дієсл. **1.** draw* /drɔ:/: ~ олівцем draw with a pencil **2.** (описувати) depict /dɪ'pɪkt/

рисун|ок ч. **1.** (зображення) (free-

hand) drawing /('fri:hænd) 'drɔ:ɪŋ/; sketch /sketʃ/: ~ок крейдою chalk scetch; picture /'pɪktʃə/. **2.** (ілюстрація у книжці) illustration /,ɪlə'streɪʃn/; figure /'fɪgə US: 'fɪgjə/: як показано на ~ку 1 ... as shown in figure 1 ...

ритм ч. **1.** (рівномірне чергування певних елементів) rhythm /'rɪðəm/: музичний ~ musical rhythm; ~ вірша/роботи/рухів rhythm in verse/work/movement; розвивати чуття ~у develop a sense of rhythm **2.** (розміреність) pace /peɪs/: витримувати ~ pace; задавати ~ set pace **3.** (циклічність) cycle /'saɪkl/

ритмічний прикм. rhythmic(al) /'rɪðmɪk(ɪ)/: ~ий танок rhythmic dance ~а гімнастика aerobics; ~ий наголос ictus

риторика ж. rhetoric /'retərɪk/; oratory /'ɒrətəri US: 'ɔ:rətə:rɪ/

риторичний прикм. rhetoric(al) /'retərɪk(ɪ)/: ~е запитання rhetorical question

ригуал ч. ritual /'rɪʃʊəl/; ceremony /'serɪməni/

ригуальний прикм. ritual /'rɪʃʊəl/: ~а поведінка ritual behaviour (амер. behavior)

рівень ч. **1.** level /levl/: інтелектуальний ~ень mental level; високий ~ень майстерності high level of excellence; доводити ~ень до... bring up the level to...; культурно-політичний ~ень cultural and political level; на високому науковому ~ні at a high scientific level; ~ень акредитації accreditation level; ~ень освіти level of education; ~ень професійної кваліфікації vocational qualification level;

proficiency level; ~ень розуміння level of comprehension **2.** (економіки, культури тощо) standard /'stændəd/: високий ~ень культури/освіти high standard of culture /education; загальноосвітній ~ень general education standard; ~ень викладання/знань standard of teaching/ knowledge **3.** (життя, розвитку знань тощо) plane /pleɪn/; scale /skeɪl/: життєвий ~ень scale of living

перевірка ~ня успішності intelligence test; ~ень знань state of art

рівний прикм. **1.** (однаковий, такий же) equal /'i:kwəl/: брати щось ~им такий-то величині take smth as so-many/so-much; take smth equal to so-many/so-much; за інших ~их умов (all) other things being equal; alike /ə'laɪk/: ~ий (схожий) за розвитком alike in development

2. (гладкий) even /i:vən/; level /levl/ **3.** (прямий) straight /'straɪt/

на ~их умовах on terms of equality

рівність ж. **1.** (у різн. знач.) equality /'i:kwələti/: національна ~ national equality **2.** (паритет) par /pɑ:r/; parity /'pærəti/

рівновага ж. balance /'bæləns/: емоційна ~а псих. emotional balance; зберігати ~у keep balance; equilibrium /,i:kwi'libriəm/: органи ~и organs of equilibrium [balance]; виводити щось зі стану ~и disturb smth from (the) equilibrium; досягати ~и attain equilibrium

перебувати у стані ~и equiponderate

рівнозначний прикм. equivalent /'i:kwɪvələnt/; equipollent /,i:kwɪ'pələnt/

рівномірний *прикм.* even /i:vɪn/: ~ розподіл even distribution; steady /stedɪ/

рівномірно *присл.* evenly /'i:vnlɪ/: розподіляти *щось* ~ distribute *smth* evenly

рівноправний *прикм.* equal in rights /'i:kwəl in raɪts/; possessing [enjoying] equal rights /pə'zesɪŋ [ɪn'dʒɔɪŋ] 'i:kwəl raɪts/

рівносильний *прикм.* 1. equivalent /i'kwɪvələnt/; equal in strength /'i:kwəl in streŋθ/ 2. (тотожний) identical (to, with) /aɪ'dentɪkl (tə, wɪð)/

рівноцінний *прикм.* equivalent /i'kwɪvələnt/; of equal worth [value] /əv 'i:kwəl wɜ:θ ['vælju:]/

рівняти *дієсл.* (зрівнювати з чимось) balance /'bæləns/; compensate /'kɒmpenseɪt/; equalize /'i:kwəlaɪz/

рівнятися *дієсл.* (бути рівним) (be) equal (to) /bi:'i:kwəl (tə)/: ~на кращих у роботі try to equal the best in work; amount (to) /ə'maʊnt/

рід *ч.* 1. (про класифікацію чогось) description /dɪ'skrɪpʃn/ 2. (різновид, тип чогось) kind /kaɪnd/; sort /sɔ:t/; type /taɪp/ 3. (походження) origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/

єдиний у своєму роді unique; ~ заняття occupation; **свого роду** a sort of

рідкісний *прикм.* 1. rare /reə/: ~е явище a rare occurrence; few /fju:/: за ~ими виключеннями with few exceptions 2. (випадковий) occasional /ə'keɪzənəl/

рідко *присл.* (не часто) seldom /'sel-dəm/: він ~ дозволяє собі відпочити he seldom indulges in a holiday; rarely /'reəli/; infrequently /ɪn'fri:kwəntli/

рідний *прикм.* 1. (про країну, місто тощо) native /'neɪtv/: навчання здійснюється ~ою мовою education is carried on in the native language; програма з ~ої мови syllabus in [for] the native language; home /həʊm/: вивчення ~ого краю studying *one's* home region 2. (про родичів) own /əʊn/

різкий *прикм.* 1. (який раптово виникає, змінюється) abrupt ə'brʌpt/; sharp /ʃɑ:p/; sudden /'sʌdn/; violent /'vaɪələnt/ 2. (чіткий) sharp: зробити комусь ~е зауваження administer a sharp reproof to *smb* 3. (про звук) harsh /hɑ:ʃ/; acute /ə'kju:t/ 4. (про світло) bright /braɪt/; harsh 5. (про акцент) broad /brɔ:d/

~о окреслений sharp-cut

різко *присл.* 1. sharply /'ʃɑ:plɪ/ 2. (несподівано) abruptly /ə'brʌptli/

~ виступати проти чогось declaim against *smth*

різний *прикм.* 1. (відмінний, несхожий) different /'dɪfrənt/: ~ий по суті different in kind; ~ого віку of different ages; це ~і слова, але їх значення є майже однаковим the words are different but the meaning is almost the same; unlike /,ʌn'laɪk/: ~і конфігурації unlike configurations

2. (усілякий) diverse /daɪ'vɜ:s/: з ~их причин [міркувань] for divers reasons; varied /'veəriəd/: ~і за змістом (заняття тощо) varied in content; various /'veəriəs/: існують ~і думки з цього питання there are various opinions on the subject; у словнику ~і значення слова повинні чітко розмежуватися the various meaning

of a word must be kept clearly apart in a dictionary

різнитися *дієсл.* differ (from) /'dɪfə' (frəm)/

різниця *ж.* 1. difference /'dɪfrəns/: величезна ~я enormous difference; немає жодної ~і it makes no difference; різниця у віці difference in age 2. (відмінність, вирізняльна властивість) distinction /dɪ'stɪŋkʃn/: помітна ~я marked distinction

різнобій *ч.* 1. (розлад) disharmony /dɪs'ha:məni/; dissonance /'dɪsənəns/ 2. (неузгодженість дій) lack of coordination /læk əv kəʊ, ə:dɪ'neɪʃn/

різнобічний *прикм.* 1. versatile /'vɜ:sətəɪl/; all-round /'ɔ:l'raʊnd/: ~а освіта all-round education; ~о розвинута людина all-round man; він глибоко впевнений у необхідності ~ої освіти he has a strong belief in all-round education; manifold /'mæɪnɪfəʊld/ 2. (про людину тж) miscellaneous /,mɪsə'leɪniəs/

різнобічність *ж.* versatility /,vɜ:sə'tɪləti/

різновид *ч.* variety /və'raɪəti/

різноманітний *прикм.* 1. various /'veəriəs/: ~і відтінки значень various shades of meaning; varied /'veəriəd/: ~і методи і прийоми навчання varied teaching methods and techniques 2. (численний) manifold /'mæɪnɪfəʊld/: ~і застосування manifold in uses

різноманітність *ж.* variety /və'raɪəti/: ~ методів викладання variety of teaching methods; ~ вправ/форм variety of exercises/shapes; diversity /daɪ'vɜ:səti/: ~ форм позашкільних занять diversity

[variety] of extra-school activities

велика ~ a wide range of

різнорідний *прикм.* heterogeneous /,hetərə'dʒi:niəs/; mixed /mɪkst/

різнорідність *ж.* heterogeneity /,hetərə'dʒi:niəti/

різносторонній *прикм.* many-sided /'meni'saɪdɪd/; versatile /'vɜ:sətəɪl/; manifold /'mæɪnɪfəʊld/: ~я діяльність manifold activity

~я освіта all-round education

рік *ч.* year /jɜ:' US: jɪər/: з року в ~ from year to year; навчальний ~ (у вищому навчальному закладі) academic year; (у школі) school year; найближчими роками in years to come; протягом року in the course of the year; *лат.* annum /'ænəm/: за рік per annum

дитячі роки childhood; infancy

річ *ж.* 1. (предмет) thing /θɪŋ/: це зовсім інша річ it is quite another thing; object /'ɒbdʒɪkt/ 2. (обставина) things /θɪŋz/: звичайний стан речей usual run of things

до речі (між іншим) by the way; зауваження було зроблено до речі the remark was well timed; певна річ to be sure; річ у тім, що.. the fact [the matter, the thing, the case] is that..

не в тому річ that is not the question [point]

річний *прикм.* annual /'ænjʊəl/: ~а програма робіт annual work program; ~ий звіт annual report

рішення *с.* 1. (вибір дій) determination /dɪ,tʒ:mi'neɪʃn/: дотримуватися прийнятого ~ня keep to determination; decision /dɪ'sɪʒn/: правильне/справедливе ~ня correct/fair

decision; виконувати ~ня педради carry out the decision of the teacher's council; не змінювати своїх ~ь stand by *one's* decisions; приймати ~ня make a decision **2.** (висновок) conclusion /kən'klu:zn/

рішучий прикм. **1.** (вирішальний) decisive /di'saɪsɪv/ **2.** (категоричний, різкий) drastic /'dræstɪk/ **3.** (твердий) firm /fɜ:m/; strong /strɒŋ US: strɔ:ŋ/ **4.** (про дії, заходи) vigorous /'vɪgərəs/: ~і дії/заходи vigorous [drastic] action/measures

рішучість ж. resolution /,rezə-'lu:ʃn/; decision /di'sɪzn/

робити дієсл. **1.** (здійснювати щось, працюючи) do* /du:/: ~ щось особливим чином do *smth* in a particular way; carry out /'kæri aʊt/; execute /'eksɪkjʊ:t/ **2.** (виготовляти) make* /meɪk/; produce /prə'dju:s US: prə'du:s/ **3.** (перетворювати до якогось стану) turn *smth* into *smth* /tɜ:n 'ɪntə/ **4.** (проводити) make*: ~ вибір/зауваження/спробу/успіхи make choice/remark/attempt/progress; take* /teɪk/

~ **висновок** draw a conclusion; infer; ~ **відкриття** discover; ~ **замовлення** *комусь на щось* place an order for *smth* with *smb*; ~ **однаковим** equalize; ~ **усе можливе** to do *one's* best

робітник ч. **1.** worker /wɜ:kəʔ/: робітник-підліток juvenile worker; workman /'wɜ:kmen/ (pl. workmen /'wɜ:kmen/) **2.** (службовець) employee /,emplɔɪ'i:/ **3.** мн. **робітники** збір. labour (амер. labor) (force) /'leɪbəʔ (fɔ:s)/; manpower /'mæn,pauəʔ/

робот |а ж. **1.** (діяльність, про-

дукт діяльності) work /wɜ:k/: виховна ~а educational work; класна/домашня ~а classwork/homework; громадські ~и public works; письмова ~а (у школі) written work; ~а за графіком [планом] scheduled work; ~а над підручником (з написання підручника) work on a text-book; братися за ~у set [get down] to work; оцінювати ~у appraise [evaluate] the work; виконувати ~у deliver [do, supply] work; робити успіхи в ~і get on with *one's* work

2. (якість, спосіб виконання) workmanship /'wɜ:kmenʃɪp/: добро-якісність ~и goodness of workmanship; погана якість ~и poorness of workmanship **3.** (конкретне чи обмежене завдання, заняття) job /dʒɒb/: випадкова ~а odd job; ~а за сумісництвом combined job; він втратив ~у he lost his job **4.** (функціонування) operation /,ɒpə'reɪʃn/: розумова ~а operation of the mind; service /'sɜ:vɪs/: бути без ~и be out of service; вичерпна реферативна ~а comprehensive abstracting service; години ~и закладу hours of service; мати десятирічний стаж ~и have ten years service **5.** (діяльність) activity /æk'tɪvətɪ/; activities /æk'tɪvətɪz/ **6.** (завдання, виконане у письмовому вигляді) paper /'peɪpəʔ/: дипломна/екзаменаційна ~а graduation/exam paper **7.** (контрольна у школі) test /test/: важка/легка контрольна ~а difficult [severe]/easy test; проводити контрольну ~у conduct a test

домашня ~а (шкільне завдання) homework; (робота по господарству) housework

роботодавець ч. employer /ɪm'plɔɪə/

робочий *прикм.* 1. (який приводить у дію) actuating /'æktʃʊeɪtɪŋ/ 2. (пов'язаний з умовами роботи) working /'wɜːkɪŋ/: ~ий день/час working day/time; ~ий план викладача teacher's working plan; operating /'ɒpəreɪtɪŋ/; service /'sɜːvɪs/: ~і умови operating [service] conditions

~ий режим performance

ровесник ч. coeval /,kəʊ'i:vəl/; of the same age /əv ðə seɪm eɪdʒ/

родина ж. family /'fæmɪli/: багатодітна/малозабезпечена/неповна/нуклеарна ~ (тільки батьки і діти) large/low income/broken/nuclear family

родинний *прикм.* family /'fæmɪli/: ~е виховання/життя/оточення family education [upbringing]/life/environment; культура ~ого побуту culture of family mode of life; domestic /də'mestɪk/

розбещений *прикм.* perverted /rə'vɜːtɪd/; dissolute /'dɪsələ:t US: 'dɪsəlu:t/

розбещеність ж. perversion /rə'vɜːʃn US: rə'vɜːʒn/; dissoluteness /dɪsə'ljʊ:tɪs US: dɪsə'lu:tɪs/

розбивати *дієсл.* 1. (теорію, доказ) demolish /dɪ'mɒlɪʃ/ 2. (ділити на частини) break* down [ʌp] /breɪk daʊn [ʌp]/; divide /dɪ'vaɪd/; partition /pɑː'tɪʃn/; split /splɪt/ 3. (з метою аналізу) analyze smth into smth /'ænləɪz .. 'ɪntə/

розбирати *дієсл.* 1. (сортувати) sort out /sɔːt aʊt/ 2. (розслідувати справу, питання тощо) investigate

/ɪn'vestɪgeɪt/; look (into) /lʊk ('ɪntə)/

3. (намагатися зрозуміти) try to make out /traɪ tə meɪk aʊt/ 4. (критично обговорювати) discuss /dɪ'skʌs/ 5. (нідавати щось аналізу) analyse /'ænləɪz/

розбиратися *дієсл.* 1. (на складові частини) disassemble /,dɪsə'seɪmbl/; come* apart /kʌm ə'pa:t/ 2. (розглядати, досліджувати) investigate /ɪn'vestɪgeɪt/; examine /ɪg'zæmɪn/ 3. (досягати розуміння) understand /,ʌndə'stænd/: ~ у матеріалі understand the material; док. тж gain an understanding of smth /geɪn ən ,ʌndə'stændɪŋ əv/

перешкоджати розібратися в чомусь blindfold smth

розбіжність ж. 1. (невідповідність результатів, одержаних різними шляхами) discordance /dɪ'skɔːdəns/; mismatch /mɪs'mætʃ/; divergence /dɑː'vɜːdʒəns/: ~ між двома результатами divergence between two results 2. (у поглядах тощо) dissent /dɪ'sent/; dissension /dɪ'senʃn/ 3. (теорії з досвідом) disagreement /,dɪsə'grɪ:mənt/; discrepancy /dɪ'skreɪənsɪ/

розбір ч. 1. (аналіз) analysis /ə'næləsɪs/ (pl. analyses /ə'næləsiːz/) 2. (розгляд) investigation /ɪn'vestɪ'geɪʃn/ 3. (статті) review /rɪ'vjuː/

ретьельний [критичний] ~ scrutiny **розбірливий** *прикм.* 1. (чіткий) legible /'ledʒəbl/; clear /kɪə/ 2. (вимогливий) fastidious /fə'stɪdɪəs US: fæ'stɪdɪəs/ 3. (у засобах) scrupulous /'skruːpjʊləs/

розбірливість ж. 1. (у засобах)

scrupulousness /'skru:pjʊləsnɪs/ **2.** (но-черку тощо) legibility /,ledʒə'biləti/

розбудова ж. building /'bɪldɪŋ/: ~ спроможності capacity building

розбудовувати дієсл. build* up /bɪld ʌp/; improve /ɪm'pru:v/; develop /dɪ'veləp/

розвага ж. **1.** amusement /æ'mju:zmənt/; divertissement /daɪ've:zɪsmənt/ **2.** (видовище) entertainment /,entə'teɪnmənt/

розважальний прикм. amusing /æ'mju:zɪŋ/; entertaining /,entə'teɪnɪŋ/: ~ е читання entertaining reading

розважати дієсл. amuse /æ'mju:z/; entertain /,entə'teɪn/: ~ дитину entertain [amuse] a child

розважатися дієсл. find much amusement /faɪnd mʌtʃ æ'mju:zmənt/: ~ малюванням/читанням find much amusement in drawing/reading

розважливий прикм. **1.** (про людину) reasonable /'ri:znəbl/; judicial /dʒu:'dɪʃl/ **2.** (докладний, змістовний) detailed /'di:teɪld US: dɪ'teɪld/; thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/ **3.** (про відповідь, рішення) deliberate /dɪ'libərət/

розважливість ж. judgement /'dʒʌdʒmənt/; reasonableness /'ri:znəblnɪs/

розважний прикм. див. **розважливий** (про людину)

розвантажувати дієсл. (вивільнити від частини навантаження) relieve /rɪ'li:v/: ~ (навчальну) програму relieve the programme [syllabus] of superfluous material

розвивальний прикм. developing /dɪ'veləpɪŋ/: ~а гра developing game

розвивати дієсл. **1.** develop /dɪ'veləp/: ~ ідею develop an idea; ~ пам'ять develop one's memory; ~ спостережливість develop the power of observation; cultivate /'kʌltɪveɪt/: ~ естетичний смак cultivate aesthetic taste; ~ розумові здібності cultivate intellectual powers **2.** (думку) explicate /'eksplɪkeɪt/; elaborate /ɪ'læbəreɪt/: ~ тему elaborate upon a theme **3.** (удосконалювати теорію тощо) evolve /ɪ'vɒlv/; extend /ɪk'stend/

розвиватися дієсл. **1.** (з'являтися в результаті чогось) develop /dɪ'veləp/: ~ повільно/поступово/фізично/швидко develop slowly / gradually/ physically/ rapidly; evolve /ɪ'vɒlv/ **2.** (зростати) grow /grəʊ/ **3.** (прогресувати) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; progress /prə'gres/ **4.** (розповсюджуватися, поширюватися) propagate /'prɒpəgeɪt/

розвинений прикм. **1.** у різн. знач. developed /dɪ'veləpt/: ~і країни developed countries **2.** (розумово) (intellectually) mature /,ɪntə'lektʃʊəli mə'tjʊə (US: mə'tʊə)/; cultivated /,kʌltɪ'veɪtɪd/

розвиток ч. **1.** development /dɪ'veləpmənt/: всебічний ~ок особистості all-round development of personality; емоційний [чуттєвий]/однобічний/розумовий ~ок affective/one-sided/intellectual development; освіта, що має на меті стійкий ~ок education for sustainable development; особливості анатомо-фізіологічного, психічного та соціального ~ку дитини peculiarities of child's anatomical and physiological, psychic

and social development; ~ок дітей дошкільного віку early childhood development; ~ок людських ресурсів human resources development; ~ок своїх здібностей self-development; ~ок кар'єри /навичок career/skill development; ~ок системи безпервної освіти development of continuous education system; заважати/сприяти ~ку prevent/promote development **2.** evolution /'i:və'lu:ʃn US: ,evə'lu:ʃn/: ~ок дитини evolution of child; розвиток психіки mental evolution **3.** (зростання) growth /grəʊθ/ **4.** (прогрес) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/; progress /'prɒgres US: 'prɒgres/: ~ок культури/науки the progress of culture/science

ранній ~ок precocity

розвід|ка ж. (наукове дослідження) investigation /ɪn'vesti'geɪʃn/; research /ri:'sɜ:ʃ/ US: 'ri:sɜ:ʃ/: філологічні ~ки philological research [investigations]

розв'язний прикм. (про проблему) soluble /'sɒljəbl/; solvable /'sɒlvəbl/

розв'язок ч. **1.** solution /sə'lu:ʃn/: шукати ~ рівняння seek a solution of an equation **2.** (відповідь) answer /'ɑ:nsəʔ US: 'ænsəʔ/: правильний/неправильний ~ (задачі) correct/incorrect answer [solution]

розв'язання с. (задачі, питання) solution /sə'lu:ʃn/: ~ арифметичних задач solution of arithmetic problems; solving /'sɒlvɪŋ/: ~ проблеми problem solving

розв'яз|увати дієсл. **1.** (про задачу, питання) solve /sɒlv/: ~увати

задачу solve a problem; ~увати задачу на комп'ютері solve [run] a problem on a computer; resolve /rɪ'zɒlv/: цю проблему ще не ~ано problem has not yet been resolved; do* /du:/: ~ати задачу правильно/неправильно (про учня) do a sum correctly/incorrectly **2.** (особл. навчальну) work out /wɜ:k aʊt/: ~ати задачу work out a problem **3.** (займатися ще не вирішеною проблемою) handle /'hændl/; tackle /'tækl/ **4.** (знаходити розв'язок проблеми) settle; solve /sɒlv/

~ати проблему find the answer to the problem

розгалужен|ий прикм. branched /brɑ:ntʃt/: ~а програма branched programme (амер. program); ramified /'ræmɪfaɪd/

широко ~а мережа broad [far-flung] network

розгалуження с. **1.** branching /'brɑ:ntʃɪŋ/; ramification /'ræmɪfɪ'keɪʃn/; fork /fɔ:k/ **2.** (місце розгалуження) branch /brɑ:ntʃ/

розгалужувати дієсл. branch /brɑ:ntʃ/; fork /fɔ:k/

розгалужуватися дієсл. branch (out) /brɑ:ntʃ (aʊt)/; ramify /'ræmɪfaɪ/

розгляд ч. **1.** examination /ɪg,zæmɪ'neɪʃn/: ретельний ~ close examination **2.** (проекту, пропозиції) review /rɪ'vju:/: попередній ~ prior review; consideration /kən,sɪdə'reɪʃn/: подавати на~submit for consideration; у стадії ~у under consideration [review]; scrutiny /'skru:tɪni US: 'skru:təni/; study /'stʌdi/; treatment /'tri:tment/

розгляд|дати дієсл. **1.** (справу,

питання тощо) consider /kən'sɪdəʔ/: далі ~немо причини farther, let us consider the causes; ми повинні ~нути всі ці питання як одне ціле we must consider these matters as a whole; ~дати питання з усіх точок зору consider a question in all its aspects; ~дати пункт за пунктом consider seriatim; ~ньте всі можливі варіанти consider all possible alternatives; examine /ɪg'zæmɪn/: ~дати заяву examine an application; study /'stʌdi/ **2.** (*мати справу*) deal* with /di:l wið/: handle /hændl/: допомагати студентам зрозуміти абстрактні ідеї, ~ючи фізичні об'єкти help students understand abstract ideas by handling physical objects **3.** (*візуально*) examine /ɪg'zæmɪn/: ~дати картину examine a picture; observe /əb'zɜ:v/: view /vju:/

питання зараз ~ється the question is now under consideration; *який ~дається* under discussion [examine, consideration, review]; at [in, on, to] hand

розглядуваний *прикм.* at issue /ət 'ɪʃu:/; in question /ɪn 'kwɛstʃən/; under consideration [review] /'lʌndə kən,sɪdə'reɪʃn [ɪ'vju:]/

розгорнутий *прикм.* **1.** unfolded /,ʌn'fɔldɪd/ **2.** (*докладний*) detailed /'di:teɪld/ US: dɪ'teɪld/ **3.** (*організований у великих масштабах*) extensive /ɪk'stɛnsɪv/: large-scale /'lɑ:dʒ'skeɪl/

розгоргання *с.* (*розвиток*) evolution /,i:və'lʊ:ʃn/ US: ,evə'lʊ:ʃn/: development /dɪ'veləpmənt/: expansion /ɪk'spænsən/

розгоргати (*починати у великих масштабах*) develop /dɪ'veləp/: promote /prə'məʊt/

розгоргатися *дієсл.* **1.** (*набувати великих масштабів*) develop /dɪ'veləp/: spread* /spred/ **2.** (*про загострення тощо*) rage /reɪdʒ/: боротьба розгорнулася навколо чогось the struggle raged around smth

розділ *ч.* **1.** (*частина*) section /'sekʃn/: ~ підручника section of the text-book; ~ повторення пройденого матеріалу review section **2.** (*у книжці*) part /pa:t/: chapter /'tʃæptə/: вступний ~ introductory chapter **3.** (*у документі*) issue /'ɪʃu:/

розбивати книгу на ~и chapter **розділення** *с.* **1.** (*ділення на частини*) dividing /dɪ'vaɪdɪŋ/: division /dɪ'vɪʒn/: parting /'pa:tɪŋ/ **2.** (*відокремлення одного від одного*) separating /,sepə'reɪtɪŋ/: separaton /,sepə'reɪʃn/

розділовий *прикм.* **1.** dividing /dɪ'vaɪdɪŋ/: separating /,sepə'reɪtɪŋ/: ~а риска dividing line **2.** *філос., грам.* disjunctive /dɪs'dʒʌŋktɪv/: distributive /dɪ'strɪbʊtɪv/

роздільний *прикм.* **1.** (*нарізний*) separate /'sepəreɪt/: ~е навчання (*хлопців і дівчат*) separate education **2.** (*окремий*) discrete /dɪ'skri:t/ **3.** (*виразний*) distinct /dɪ'stɪŋkt/ **4.** (*про написання*) separate /'sepəreɪt/

розділяти *дієсл.* **1.** (*ділити на частини*) divide /dɪ'vaɪd/: partition /pa:'tɪʃn/ **2.** (*відокремлювати*) separate /'sepəreɪt/: ~ щось на частини separate smth into parts **3.** (*розмежовувати*) mark off /mɑ:k ɒf/ (US: ɔ:f/) **4.** (*спільно використовувати тощо*) із кимось share /'ʃeə/: participate (with) /pa:'tɪsɪpeɪt (wɪð)/

роздум ч. thought /θɔ:t/ після довгих ~ів upon second thoughts; reflection /rɪ'flekʃn/

роздумування с. 1. meditation /,medi'teɪʃn/ 2. (вагання) doubt /daʊt/

роз'єднаний прикм. disunited /,disju:'naɪtɪd/; disjointed /dis'dʒɔɪnd/; separated /'sepəreɪtɪd/; parted /'pɑ:tɪd/

роз'єднання с. (відокремлення однієї частини від іншої) detachment /dɪ'tætʃmənt/; separation /,sepə'reɪʃn/

роз'єднувати дієсл. (відокремлювати частини одну від іншої) detach /dɪ'tætʃ/; separate /'sepəreɪt/; part /pɑ:t/

розквіт ч. перен. flourishing /'flʌrɪʃɪŋ/: ~ науки/промисловості flourishing [prosperity] of sciences/industry; flowering /'flaʊərɪŋ/

~ літератури, культури тощо golden age of literature, culture, etc.

розклад ч. (графік занять тощо) timetable /'taɪm'teɪbl/: поза ~ом outside the timetable; складати ~ make up a timetable; schedule /'ʃedju:l US: 'skedʒʊl/: ~ занять/чергувань study/duty schedule; curriculum /kə'rɪkjʊləm/: дослідження з теорії ~ів curriculum research

розкладання с. 1. (на складові) decomposition /,di:kɒmpə'zɪʃn/; disintegration /dɪs,ɪntɪ'greɪʃn/ 2. перен. decay /dɪ'keɪ/

розкладати дієсл. 1. (розміщувати в певному порядку) arrange /ə'reɪndz/; lay* out (into) /leɪ aʊt ('ɪntə)/ 2. (розподіляти) distribute /dɪ'strɪbjʊ:t/

розкривати дієсл. 1. open /'əʊpən/; uncover /ʌn'kʌvəʔ/: ~

причину чогось uncover the reason of smth 2. (робити відомим) reveal /rɪ'vi:l/; disclose /dɪs'kləʊz/; unfold /,ʌn'fəʊld/: ~ зміст книжки unfold the contents of a book

розлад ч. 1. derangement /dɪ'reɪn-dʒmənt/ 2. (операції, процесу) disruption /dɪs'rʌpʃn/ 3. (у роботі тощо) disorder /dɪs'ɔ:dəʔ/: функційний ~ functional disorder 4. мед. disturbance /dɪ'stɜ:bəns/: ~ емоційної сфери псих. emotional disturbance; ~ координування рухів disturbance of muscular coordination; distress /dɪ'stres/: це може спричинити психічний ~ у подальшому житті this may cause psychological distress in later life

розумовий ~ derangement

розмах ч. 1. (величина коливання) swing /swɪŋ/ 2. (діапазон) range /reɪndʒ/; sweep /swi:p/ 3. (відстань між крайніми точками) span /spæn/ 4. (масштаб діяльності) scope /skəʊp/; range /reɪndʒ/; scale /skeɪl/

розмежування с. 1. delimiting /dɪ:'lɪmɪtɪŋ/; delimitation /dɪ:'lɪmɪ'teɪʃn/ 2. (розрізнювання понять тощо) differentiation /,dɪfə'renʃi'eɪʃn/; discrimination /dɪ'skrɪmɪ'neɪʃn/ 3. (відмінність) distinction /dɪ'stɪŋkʃn/

розмежовувати дієсл. 1. delimit /dɪ:'lɪmɪt/; mark off /mɑ:k ɒf (US: ɔ:f)/ 2. (розрізнявати поняття тощо) differentiate /,dɪfə'renʃeɪt/; discriminate /dɪ'skrɪmeɪt/

розмір ч. 1. dimension(s) /dɪ'menʃn(z)/ 2. (у пропорції до іншого розміру) proportion /prə'pɔ:ʃn/ 3. (протяжність) extent /ɪk'stɛnt/

4. (безрозмірна величина, ознака класифікації за величиною) size /saɪz/

5. (про відсотки, податки тощо) rate /reɪt/: у подвійному розмірі at double the normal rate

розмірковувати дієсл. 1. consider /kən'sɪdəʃ/: think* smth over /θɪŋk... 'əʊvəʃ/: reflect (on, upon) /rɪ'flekt (ɒn, ə'pɒn)/; ponder (on, over) /'pɒndəʃ (ɒn, 'əʊvəʃ)/: ~ над питанням ponder a question 2. (обговорювати) reason /'ri:zn/

розмітка ж. (позначка, нанесена при розмічуванні) mark /mɑ:k/

розмічати дієсл. бр. mark out [ɒf] /mɑ:k aʊt ['ɒf]/; амер. lay* out /leɪ aʊt/

розмічання с. бр. marking-out [-ɒf] /'mɑ:kɪŋ 'aʊt ['ɒf]/; амер. laying-out /'leɪŋ 'aʊt/; layout (work) /'leɪ 'aʊt/

розмноження с. 1. (копіювання) copying /'kɒpɪŋ/ 2. (репродукування) reproduction /,rɪ:prə'dʌkʃn/ 3. (розповсюдження) propagation /,prɒpə'reɪʃn/

розмножувати дієсл. 1. (збільшувати число чогось) multiply /'mʌltɪplaɪ/ 2. (копіювати) copy /'kɒpi/ 3. (документ у копіях тж) manifold /'mænɪfəʊld/; duplicate /'dju:plɪkeɪt US: 'du:plɪkeɪt/ 4. (репродукувати) reproduce /,rɪ:prə'dju:s US: ,rɪ:prə'du:s/

~ на ксероксі херох

розмов|а ж. talk /tɔ:k/: відверта ~а heart to heart talk; conversation /,kɒnvə'seɪʃn/: жива ~а lively conversation; ~а на вільну тему free conversation; бути предметом ~и

be the subject of conversation; вести ~у іноземною мовою conduct a conversation in a foreign language; надати ~і іншого напрямку give a conversation another turn; colloquy /'kɒləkwɪ/

розмовляти дієсл. 1. (вести неофіційну бесіду) talk /tɔ:k/: грубо ~ talk bluntly; не розмовляйте! don't talk! 2. (вести офіційну бесіду; володіти мовою) speak* (to, with) /spi:k (tə, wɪð)/: ~ англійською/німецькою мовою speak English/German

розмовн|ий прикм. colloquial /kə-'ləʊkwɪəl/: ~а англійська/українська мова colloquial English/Ukrainian; conversational /,kɒnvə'seɪʃənl/: ~а практика conver-sational practice

навички ~ої мови speech habits

розмовник ч. phrase-book /'freɪz'bʊk/; conversation book /,kɒnvə'seɪʃn bʊk/

рознесення с. (у часі, просторі) separation /,sepə'reɪʃn/; spacing /'speɪsɪŋ/

розпад ч. 1. disintegration /dɪs-'ɪntɪ'greɪʃn/ 2. (перен.) collapse /kə-'læps/

розпадатися дієсл. 1. disintegrate /dɪs'ɪntɪgreɪt/ 2. (на частини тощо) resolve [break* down] (into) /rɪ'zɒlv [breɪk daʊn] ('ɪntə)/ 3. (занепадати) collapse /kə'læps/ 4. (про державу, родину тж.) decay /dɪ'keɪ/

розпис ч. 1. (дія) painting /'peɪntɪŋ/ 2. (розклад) schedule /'ʃedju:l US: 'skedʒəl/: штатний ~ manning schedule

розпитування с. questioning

/'kwɛstʃənɪŋ/; inquiry /ɪn'kwɪərɪ US: 'ɪnkwəri/

розпитувати дієсл. interrogate /ɪn'terəgeɪt/; inquire (когось – of, про щось – after) /ɪn'kwɪəɪr (əv, 'a:ftə US: 'æftə)/; question /'kwɛstʃn/: докладно ~ question closely

розпізнання с. 1. identification /aɪ,dentɪfɪ'keɪʃn/ 2. (пізнання) recognition /,rekəg'nɪʃn/: ~ образів pattern recognition

розпізнавати дієсл. 1. recognize /'rekəgnaɪz/; discern /dɪ'sɜ:n/ 2. (ідентифікувати) identify /aɪ'dentɪfaɪ/ 3. (відрізнати) discriminate /dɪ'skrɪmɪneɪt/

розпливча(с)тий прикм. 1. перен. vague /veɪg/; indistinct /,ɪn'dɪstɪŋkt/ 2. (про стиль) flabby /'flæbɪ/

розповідати дієсл. tell*/tel/; recite /rɪ'saɪt/: ~ урок recite one's lesson; narrate /nə'reɪt/

розповідач ч. narrator /nə'reɪtəʃ/; story-teller /'stɔ:ri'teləʃ/

розповідь ж. narraton /nə'reɪʃn/; narrative /'nærətɪv/: яскрава й емоційна ~ь учителя vivid and emotional narrative by the teacher; story /'stɔ:ri/: дитячі ~і children's stories

розповсюджен|ий прикм. 1. (наявний у великій кількості) abundant /ə'bʌndənt/ 2. (який широко застосовується) (most) widely used /(məʊst) 'waɪdlɪ ju:zd/: цей метод є широко ~им у школі this method is widely used in school; distributed /dɪ'strɪbjʊ:tɪd/: широко ~ий widely distributed

розповсюдженість ж. 1. wide-

spreadness /waɪd 'sprednɪs/ 2. (наявність у дуже великій кількості) abundance /ə'bʌndəns/; extent /ɪk'stɛnt/

розповсюдження с. 1. (розповсюдження, поширювання) spreading /'spredɪŋ/: ~ збудження фізіол. spreading of excitation; ~ інфекції spreading of infection; (out)spread /('aʊt)spred/ 2. (висновків, теорії тощо на щось) extension to smth /ɪk'stɛnʃn tə/ 3. (ідей тощо) dissemination /dɪ,semi'neɪʃn/ ~ інформації dissemination of information; distribution /,dɪstrɪ'bju:ʃn/

розповсюджувати дієсл. 1. (out) spread* /('aʊt)spred/; diffuse /dɪ'fju:z/ 2. (ідей тощо) disseminate /dɪ'semɪneɪt/: ~ нові методи disseminate new methods; propagate /'prɒpəgeɪt/: ~ ідей propagate ideas 3. (про методи роботи, досвід тощо) popularize /'pɒpjʊləraɪz/: ~ педагогічний досвід popularize educational experience 4. (висновки, теорію тощо на щось) carry smth over to smth /'kæri .. 'əʊvə tə/; extend smth to /ɪk'stend .. tə/ 5. (чутки, погані новини) put* about /put ə'baʊt/

розповсюджуватися дієсл. 1. extend /ɪk'stend/; propagate /'prɒpəgeɪt/ 2. (охоплювати все більший простір) spread* /spred/ 3. (про термінологію, теорію) gain ground [currency] /geɪn graʊnd ['kærənsɪ/ 4. (бути дійсним ще для чогось) carry over to smth /'kæri 'əʊvə tə/; extend to smth /ɪk'stend tə/

розподіл ч. 1. distribution /,dɪstrɪ'bju:ʃn/: ~ обов'язків/повноважень distribution of duties/ powers;

~ часу на уроці distribution of time during the lesson; ~ учнів за віком і статтю age-sex distribution of pupils
2. (надання чогось у використання) allocation /'ælə'keɪʃn/: ~ ресурсів resource allocation

~ учнів по класах з урахуванням здібностей streaming

розподілений *прикм.* distributed /dɪ'strɪbjʊ:tɪd/; apportioned /ə'pɔ:ʃnd/; assigned /ə'saɪnd/

розподіляти *дієсл.* **1.** (класифікувати) range /reɪndʒ/: ~ по класах range into classes **2.** (розосереджувати) distribute /dɪ'strɪbjʊ:t/: ~ час на уроці distribute the time of the lesson **3.** (виділяти для використання) allot /ə'lɒt/; allocate /'æləkeɪt/ **4.** (закріплювати щось за кимось/чимось) assign *smth* to *smb/smth* /ə'saɪn .. tə/: ~ обов'язки/доручення assign duties/tasks; ~ студентів по групах assign students to groups

~ щось **рівномірно** (між кимось/чимось) smooth *smth* out

розподілятися *дієсл. мат.* be* distributed /bi: dɪ'strɪbjʊ:tɪd/: ~ за законом χ^2 be distributed by the χ^2 distribution, be distributed as χ^2

розпоряджатися *дієсл.* **1.** (наказувати) order /'ɔ:də:/; give instructions /gɪv ɪn'strʌkʃnz/ **2.** (влаштувати) make* arrangements /meɪk ə'reɪndʒmənts/ **3.** (хазяйнувати) manage /'mæɪndʒ/: be* in charge of *smth* /bi ɪn: tʃɑ:dʒ/ **4.** (знаходити застосування чомусь) dispose /dɪ'spəʊz/

розпорядженн|я *с.* **1.** (наказ) order /'ɔ:də:/; instruction /ɪn'strʌkʃn/:

віддати ~я give instructions [orders]; direction /dɪ'rekʃn/ **2.** (*прпис*) prescription /prɪ'skrɪpʃn/ **3.** (*право володіти, використовувати тощо*) disposal /dɪ'spəʊzl/: мати щось у своєму ~і have *smth* at *one's* disposal; якщо ми маємо у своєму ~і багато інформації, то можна вибирати if there is much information at our disposal, we can choose

розпорядок *ч.* order /'ɔ:də:/; arrangement /ə'reɪndʒmənt/; routine /ru:'ti:n/: внутрішній ~ у школі routine of school life; розпорядок дня the daily routine

розпочинати *дієсл.* begin* /bɪ'gɪn/; start /stɑ:t/: ~ щось робити begin [start] doing [to do] *smth*; успішно ~ make a good start; proceed with *smth* /prə'si:d wɪð/; *див. тж.*

починати

розпочинатися *дієсл.* begin* /bɪ'gɪn/; start /stɑ:t/; commence /kə'mens/

розрахован|ий *прикм.* **1.** (*обчислений*) calculated /'kælkjʊleɪtɪd/: ~ий на підставі чогось calculated on the basis of *smth* **2.** (*навмисний*) deliberate /dɪ'libərət/: ~ий задум deliberate project [plan] **3.** (*призначений для чогось*) intended (for) /ɪn'tendɪd (fə)/: книжка, ~а на широке коло читачів book intended for the general public

~ий на тривалий період long-time; long-term

розрахову|вати *дієсл.* **1.** (*виконувати математичні дії*) calculate /'kælkjʊleɪt/ **2.** (*на комп'ютері*) compute /kəm'pjʊ:t/ **3.** (*покладатися на щось*) rely on *smth* /rɪ'laɪn/; reckon

(on, upon) (+*inf.*) /'rekən (v)n, ə'pɒn)/: я ~ю, що він це зробить I reckon on his doing it **4.** (*мати намір*) mean* to (+ *inf.*) /mi:n tə/; expect to (+ *inf.*) /ɪk'spekt tə/ **5.** (*сподіватися*) hope /həʊp/: я не знаю, на що він ~є I don't know what he is hoping for **6.** (*мати на меті*) aim /eɪm/: цю монографію розраховано, в основному, на фахівців this monograph is aimed mainly at specialists

не ~вати своїх сил overestimate *one's* strength; **~вати розміри чогось** proportion *smth*

розрахунковий *прикм.* calculated /'kælkjələtɪd/; **designed** /dɪ'zaɪnd/

розрахунок *ч.* **1.** calculation(s) /,kælkjə'leɪfɪnz/: експериментальні результати добре узгоджуються з теоретичними ~ками experimental results are in good agreement with theoretical calculations **2.** (*обчислення на комп'ютері*) computation(s) /,kɒmpjʊ'teɪfɪn(z)/ **3.** (*приблизний*) estimate /'estɪmət/ **4.** (*намір*) reckoning /'rekənɪŋ/; **design** /dɪ'zaɪn/ **5.** (*сподівання*) expectation /,ekspek'teɪfɪn/

розрив *ч.* *перен.* gap /gæp/: ~ між теорією і практикою gap between theory and practice; ~ у рівні успішності achievement gap

розрізнений *прикм.* **1.** (*про комплект*) odd /ɒd/ **2.** (*неузгоджений*) uncoordinated /,ʌnkəʊ'ɔ:dɪneɪtɪd/ **3.** (*продані, літературу*) scattered /'skæɪtəd/

розрізнявати, розрізняти *дієсл.* **1.** distinguish /dɪ'stɪŋgwɪʃ/; differentiate /,dɪfə'renʃeɪt/; discern /dɪ'sɜ:n/; differ /'dɪfə/ **2.** (*виділяти*) discriminate /dɪ'skrɪmɪneɪt/

розробк|а *ж.* **1.** development /dɪ'veləpmənt/: ~а методики technique development **2.** (*навчальний матеріал на певну тему*) outline /'aʊtlam/: поурочкові ~и lesson outlines; ~а теми detailed outline of a topic; study manual /'stʌdɪ'mænɪʃəəl/

технічна ~а engineering

розробляння *с.* **1.** developing /dɪ'veləpɪŋ/ **2.** (*процес і продукт*) development /dɪ'veləpmənt/: ~ навчального плану curriculum development; elaboration /,ɪləbə'reɪʃn/; design /dɪ'zaɪn/: ~ курсу course design **3.** (*плану*) planning /'plænɪŋ/; working-out /'wɜ:kɪŋ aʊt/

розробляти *дієсл.* **1.** (*питання, проект*) work (out) /wɜ:k (aʊt)/: ~ докладний план work out a plan in details; ~ питання методики викладання work out methods of teaching; ~ систему вправ work out a system of exercises; design /dɪ'zaɪn/; develop /dɪ'veləp/ **2.** (*деталі*) fill in /fɪl ɪn/

~ **проблему** attack a problem; ~ **проект чогось** scheme a system of *smth*

розробник *ч.* designer /dɪ'zaɪnə/; developer /dɪ'veləpə/

розростатися *дієсл.* **1.** grow* (up) /grəʊ (ʌp)/ **2.** (*розповсюджуватися*) spread /spred/

розряд *ч.* **1.** (*група, категорія речей, явищ*) bracket /'brækt/; category /'kætɪgəri US: 'kætɪgɔ:rɪ/: кваліфікаційний ~ skill category; rank /ræŋk/; group /gru:p/ **2.** (*ступінь кваліфікації*) grade /greɪd/; class /kla:s US: klæs/; rating /'reɪtɪŋ/

розсилання *с.* **1.** sending out

/'sendiŋ aʊt/; delivery /di'livəri/; distribution /,distri'bju:ʃn/ **2.** (поштою) mailing out /'meiliŋ aʊt/

розсилати дієсл. **1.** send* (about, round) /send (ə'baʊt, raʊnd)/ **2.** (повідомлення тощо) distribute /di'stribju:t/ **3.** (про листівки, рекламу тощо) circulate /'sɜ:kjələit/; dispatch /di'spætʃ/

розставляти дієсл. (розміщувати) arrange /ə'reindz/; place /pleis/; allocate /'æləkeɪt/

розсуд ч. opinion /ə'pɪniən/; judgement /'dʒʌdʒmənt/: на мій ~ in my judgement [opinion]; discretion /di'skreʃn/: на чийсь ~ at the discretion of smb

розташування с. **1.** (розміщення) disposition /,dispə'zɪʃn/ **2.** (місце-знаходження) location /ləʊ'keɪʃn/; position /pə'zɪʃn/: взаємне ~ relative position **3.** (порядок розміщення) arrangement /ə'reindʒmənt/: ~ за алфавітом alphabetic(al) arrangement

розташовувати дієсл. place /pleis/; set* (out) /set (aʊt)/; arrange /ə'reindz/; locate /ləʊ'keɪt US: 'ləʊkeɪt/; dispose /di'spəʊz/: ~ щось в одну лінію arrange smth in line

розташований навпроти opposite; **розташований позаду** rear

розташовуватися дієсл. **1.** stand /stænd/ **2.** (влаштовуватися) settle /setl/

розтлумачувати дієсл. interpret /ɪn'tɜ:pri:t/; explain /ɪk'spleɪn/: ~ учню задачу/правило explain a task/rule to a pupil; elucidate /ɪ'lu:sideɪt/

розтягувати дієсл. (про доповідь, розповідь тощо) drag out /dræg aʊt/

~ розповідь drag out a story; ~ роботу drag out the work; spread* /spred/: ~ курс навчання spread course of study

~ звуки, слова drawl

розум ч. **1.** mind /maɪnd/: гнучкий ~ mobile mind; давати поживу для ~у feed the mind; wit /wɪt/: гострий ~ keen wit; reason /ri:zn/ **2.** (інтелект) intellect /'ɪntilekt/; intelligence /ɪn'telɪdʒəns/: штучний ~ artificial intelligence

розуміння с. **1.** understanding /,ʌndə'stændɪŋ/: ясне ~я питання а clear understanding of the problem; на рівні дитячого ~я on children's level of understanding; comprehension /,kɒmpri'henʃn/: вправи на ~я comprehension exercises [tests]; глибина ~я depth of comprehension; ~я тексту text comprehension; appreciation /ə,pri:ʃi'eɪʃn/: ~я мистецтва/музики appreciation of art/music; ~я прекрасного у природі appreciation of all that is beautiful in nature **2.** (тлумачення, точка зору) interpretation /ɪn,tɜ:pri'teɪʃn/; sense /sens/: у деякому ~і in a sense; у переносному ~і in a figurative sense; у повному/прямому ~і слова in the full/direct sense of the word; у тому ~і, що in the sense of; у широкому ~і виховання – це сума впливів на психіку людини in a broad sense educating is the sum of influences on a human's psyche **3.** (інтуїтивне) insight /'ɪnsaɪt/: глибоке ~я deep insight

важкий для ~я abstruse; **неправильне ~я** misunderstanding; **у нашому ~і** as we see it; **у певному ~і** in a way; **у ~і** in terms of; to the extent that

розуміти дієсл. **1.** (сприймати

розумом, проникати в суть явища, процесу) understand* /ˌʌndə'stænd/: це важко/легко зрозуміти it is hard/easy to understand; я не ~ю цього правила/слова I do not understand the rule/word; grasp /gra:sp US: græsp/: зрозуміти важливість чогось grasp the importance of smth; see* /si:/: наскільки я ~ю as far as I can see; я зрозумів помилку, яку зробив I saw the mistake I had made 2. (осягати) comprehend /ˌkɒmpri'hend/: ~ти мету/питання comprehend a purpose/question; ~ти суть чогось comprehend the essence of smth; appreciate /ə'pri:ʃieit/: ~ти живопис/музику appreciate painting/music 3. (усвідомлювати) realize /'ri:əlaɪz/: ви, здається, не ~єте, наскільки це серйозно you don't seem to realize how serious it is

добре ~ти щось make much of smth; неправильно ~ти misunderstand; прекрасно ~ти предмет have a subject at one's finger-tips

розумі|тися дієсл. 1. (сприйматися, тлумачитися) be* implied [meant] /bi: ɪm'plaid [ment]/: це, очевидно, ~ється it seems to be implied 2. (на чомусь) be* a good judge (of) /bi: ə gʊd dʒʌdʒ (əv)/

добре ~тися на чомусь to feel at home; те, що ~ється implication; implicit

розумн|ий прикм. 1. clever /'klevə/: ми вважаємо його ~ою людиною we consider him to be a clever man 2. (грамотний) intelligent /ɪn'telɪdʒənt/: ~а дитина intelligent child; ~е запитання intelligent question 3. (обізнаний) informed /ɪn'fɔ:md/ 4. (розсудливий) judicious /dʒu:'dɪʃəs/: ~а любов

до дітей judicious love of children; sensible /'sensəbl/: ~і пропозиції учнів sensible suggestions of pupils 5. (розважливий) reasonable /'ri:znəbl/: ~і вимоги reasonable demands; у ~их межах within reasonable limits 6. (доцільний) reasonable /'ri:znəbl/: одержано ~і результати reasonable results are obtained; rational /'ræʃnəl/: ~ий учинок rational act; ~і істоти rational beings

увялятися ~им be good practice; be a good plan (to do) smth

розумнішати дієсл. grow* wiser /grəʊ 'waɪzə/

розумов|ий прикм. mental /'mentl/: ~а вада/відсталість/утома/гімнастика/неповноцінність mental handicap/retardation/fatigue/gymnastic/deficiency; ~е напруження mental stress; ~ий розвиток mental development; ~ий розвиток, співвідносний з віком mental age; ~і здібності the mental facilities; ~о відсталий mental deficient; intellectual /,ɪntə'lektʃʊəl/: ~а відсталість/діяльність intellectual retardation/activity

обмежені/чудові ~і здібності limited/remarkable intelligence

розучувати дієсл. 1. study /'stʌdɪ/; practice /'præktɪs/ 2. (на музичному інструменті тощо) prepare to perform /pri'peə' tə pə'fɔ:m/

розходження с. divergence /daɪ'vɜ:dʒəns/: глибоке ~ в поглядах a great divergence of opinions

~ в поглядах між представниками різних поколінь generation gap

розходитися дієсл. 1. (у різні боки) disperse /dɪ'spɜ:s/ 2. (про лінії

тощо) diverge /daɪ'vɜːdʒ/ **3.** (не погоджуватися) differ (from in) /'dɪfə (frəm in)/

~ в думках to be at variance; dissent

розцінювати дієсл. **1.** (визначати вартість) estimate /'estɪmeɪt/; value /'væljuː/ **2.** (вважати, кваліфікувати) rate /reɪt/; regard /rɪ'gɑːd/

розчарування с. disillusion /,dɪsə'luːʒn/; disappointment /,dɪsə'pɔɪntmənt/: велике ~ acute disappointment

розчарувати дієсл. (не виправдувати надії) disappoint /,dɪsə'pɔɪnt/

розширен|ий прикм. broadened /'brɔːdnəd/: ~а програма broadened program(me); widened /'waɪdnəd/; enlarged /ɪn'laːdʒd/: ~е видання enlarged edition

розширення с. **1.** broadening /'brɔːdnɪŋ/; expanding /ɪk'spændɪŋ/; expansion /ɪk'spæɪnʃn/: ~ кругозору учнів expansion of the pupils' outlook **2.** (поширювання) expansion /ɪk'spæɪnʃn/ **3.** (збільшення) amplification /,æm'plɪfɪ'keɪʃn/; enlarging /ɪn'laːdʒɪŋ/

розширяти дієсл. **1.** widen /'waɪdn/; broaden /brɔːdn/ **2.** (збільшувати у кількості, обсязі тощо) expand /ɪk'spænd/: ~ матеріально-технічну базу expand the physical plant; extend /ɪk'stend/: ~ права деканів extend the rights of deans; розширити шкільну споруду extend a school building; enlarge /ɪn'laːdʒ/: ~ словник учнів enlarge the pupils' vocabulary **3.** (робити ширшим за змістом, поглиблювати) broaden: ~ кругозір broaden the outlook; extend

розширятися дієсл. **1.** widen /'waɪdn/; broaden /brɔːdn/ **2.** (збіль-

шуватися в кількості, обсязі тощо) expand /ɪk'spænd/; dilate /daɪ'leɪt/ **3.** (ставати ширшим за змістом) increase /ɪn'kriːs/; become* wider /bɪ'kɪd/

розшукувати дієсл. look (for) /lʊk (fə)/; search (for) /sɜːtʃ/; (докон. тж) find* /faɪnd/

роз'яснити дієсл. explain /ɪk'spleɪn/: ~ комусь задачу/значення слова explain the problem/the meaning of the word to smb; elucidate /ɪ'luːsɪdeɪt/; illuminate /ɪ'luːmɪneɪt/

роз'яснення с. **1.** explanation /,eksplə'neɪʃn/: ~ домашнього завдання explanation of the homework; давати ~ give explanation; elucidation /ɪ'luːsɪ'deɪʃn/: ~ задачі/правила/теми elucidation [explanation] of the problem/rule/topic **2.** (тлумачення) interpretation /ɪn'tɜːprɪ'teɪʃn/

рол|ь ж. (у рiзн. знач.) role /rəʊl/: виконання/сприйняття ~і role playing/perception; виховна ~ь навчання educative role of teaching [instruction]; ~ь батьків/учителя (на уроці) parent/teacher role; театр. тж. part /pɑːt/: виконувати/розучувати ~ь у п'єсі act/ rehearse a part in a play

відігравати провідну ~ь у організації чогось be instrumental in doing smth

рольов|ий прикм. role /rəʊl/: ~а гра role play; ~е очікування role expectation; ~ий конфлікт role conflict

рослин|а ж. plant /plɑːnt/: вивчати життя ~ learn about plant life

рости дієсл. **1.** (у рiзн. знач.) grow* /grəʊ/ **2.** (збільшуватися)

increase /ɪn'kri:s/ **3.** (удосконалюватися) develop /dɪ'veləp/; advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/

ротація ж. rotation /rəʊ'teɪʃn/: ~ робіт job rotation

рубрик|а ж. **1.** (заголовок) heading /'hedɪŋ/: під ~ою under the heading; rubric /ru:'brɪk/ **2.** (розділ у газеті, часописі тощо) subdivision /,sʌbdɪ'vɪʒn/

руйнівний прикм. destructive /dɪ'strʌktɪv/:; disruptive /dɪs'ɾʌptɪv/:; destroying /dɪ'strɔɪŋ/

руйнування с. **1.** (знищення) destruction /dɪ'strʌkʃn/:; demolition /dɪ'mɒlɪʃn/ **2.** (розлад) collapse /kə'læps/:; break-down /'breɪkdaʊn/ **3.** (розпадання) decomposition /,dɪ:kɒmpə'zɪʃn/:; disintegration /dɪs,ɪntɪ'greɪʃn/:; decay /dɪ'keɪ/

руйнувати дієсл. **1.** destroy /dɪ'strɔɪ/:; break* down /'breɪk daʊn/:; crush /krʌʃ/:; demolish /dɪ'mɒlɪʃ/ **2.** (плани, надії тощо) frustrate /frʌ'streɪt US: 'frʌstreɪt/:; shatter /'ʃætəʃ/

руйнуватися дієсл. **1.** (розвалюватися, втрачати форму) collapse /kə'læps/:; break* down /'breɪk daʊn/ **2.** (про плани) fail /feɪl/:; fall* to the ground /fɔ:l tə ðə graʊnd/

рук|а ж. **1.** (кисть) hand /hænd/: золоті ~и hands of gold; skilled hands; опустити ~и! put down your hands!; підніміть ~и! raise your hands! **2.** (від кисті до плеча) arm /ɑ:m/

брати себе в ~и pull oneself together

рукопис ч. manuscript /'mænjɒskrɪpt/: віддати ~ на рецензію submit a manuscript for criticism; набирати

~ set up a manuscript; правити ~ vet a manuscript; цей ~ не потребує скорочення this manuscript requires no abridgment

рукописний прикм. manuscript /'mænjɒskrɪpt/:; written /'rɪtn/

рух ч. **1.** motion /'məʊʃn/: ілюзія ~у псих. apparent motion; process /'prəʊses US: 'prɒses/:; progress /'prəʊgres US: 'prɒgres/:; movement /'mu:vmənt/: розвивати правильність і точність ~ів develop correctness and exactness of movements **2.** (громадський, суспільний тощо) movement: масовий ~ mass movement; ~ на захист довкілля ecological movement

без ~у motionless; idle; stationary; **коловий** ~ gyration; **надавати ~у чомусь** impel; **поступовий** ~ translation; ~ за інерцією inertial motion; coasting; **швидкість ~у** rate of motion; velocity of travel

рухатися дієсл. **1.** move /mu:v/ **2.** (унеперд) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/ **3.** (ворушитися) stir /stɜ:'/

плавно ~ slide; ~ наосліп [на(в)помацки] feel about

рухливий прикм. **1.** mobile /'məʊbaɪl US: 'məʊbl/ **2.** (про людину) lively /'laɪvli/:; active /'æktɪv/

рухливість ж. **1.** mobility /məʊ'biləti/ **2.** (про людину) liveliness /'laɪvlɪnɪs/

втрачати ~ get sluggish

рухов|ий прикм. moving /'mu:vɪŋ/: формування життєво важливих ~их навичок та умінь formation of the vitally important moving skills and abilities; motor /'məʊtəʃ/: ~а активність motor activity

рухомість *ж.* mobility /məʊ'biləti/:
~ робочої сили labour (*амер.* labor)
mobility

ручн|ий *прикм.* **1.** manual
/'mænʃʊəl/: ~а праця manual work
2. (якого виготовили руками) hand-
made /'hændmeɪd/ **3.** (який задію-
ється руками) hand-(operated)
/'hænd('ɒpəreɪtɪd)/

рушійн|ий *прикм.* moving
/'mu:viŋ/: motive /'məʊtɪv/: ~і сили
(процесів, подій) motive forces; ~а
сила навчального процесу motive
force of teaching process

ряд *ч.* **1.** (сукупність предметів,
розташованих у просторі) row
/rəʊ/: line /laɪn/: rank /ræŋk/: у
перших ~ах in the first ranks; range
/reɪndʒ/ **2.** (певна кількість) series
/'siəri:z/: a number of /ə 'nʌmbə əv/:
~ учених підтвердили це припу-
щення a number of scientists have
confirmed this suggestion **3.** (сукуп-
ність подій, що відбуваються одна
за одною) series; sequence /'si:kwəns/

неперервний ~ succession; у ~і ви-
падків in a number of cases; **цілий** ~ a
variety of

рядковий *прикм.* line /laɪn/: row
/rəʊ/: string /strɪŋ/

рядовий *прикм.* (звичайний)
ordinary /'ɔ:dɪnəri US: 'ɔ:rdənəri/:
common /'kɒmən/

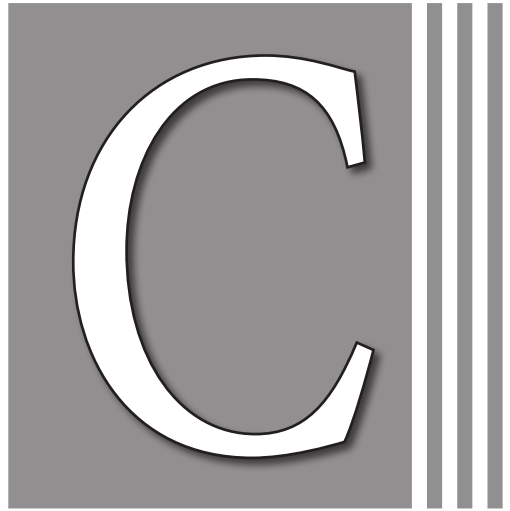
рядок *ч.* line /laɪn/: вивчити/
цитувати відомі рядки memorize/
quote famous lines; row /rəʊ/: string
/strɪŋ/

рясний *прикм.* **1.** abundant
/ə'bʌndənt/ **2.** (насичений, плідний)
fertile /'fɜ:taɪl US: 'fɜ:tl/

рятівний *прикм.* life-saving
/laɪf'seɪvɪŋ/

рятувальний *прикм.* rescue
/'reskjʊ:/

рятувати *дієсл.* **1.** (життя)
save /seɪv/ **2.** (від небезпеки) rescue
/'reskjʊ:/ **3.** (майно) salvage /'sælvdʒ/

сад *ч.* garden /'gɑ:dn/: ботанічний/ зоологічний ~ botanical/zoological garden

сайт *ч. комп.* site/saɪt/: викладений на ~і hosted on a web site

саме *част.* just /dʒʌst/: ~ тепер/ тоді/тому just now/then/because; ~ цей випадок just that very case; exactly /ɪg'zæktli/: хто ~? who exactly?

а ~ namely

сам|ий *займ.* **1.** the very /ðə 'veri/: ~а суть the very essence; у ~ому початку/ кінці at the very beginning/ end **2.** (із вказівн. займ.) the same /ðə seɪm/: такий же ~ий, як the same as; exactly /ɪg'zæktli/: на тому ж ~ому місці, де exactly where

самоаналіз *ч.* self-examination /selfɪg,zæmɪ'neɪʃn/; introspection /,ɪntɹə'spekʃn/

самобутній *прикм.* original /ə'ridʒənl/: ~ розум original mind; distinctive /dɪ'stɪŋktɪv/

самобутність *ж.* originality /ə'ridʒə'nælti/: підкреслювати ~ і неповторність індивідуальності emphasize originality and unique of individuality

самовдосконалення *с.* self-perfection /,selfpə'fekʃn/: ~ не має меж there is no limit to self-perfection

самовиховання *с.* self-education /self'edʒʊ'keɪʃn/

самовиявлення *с.* self-disclosure /,selfdɪ'skləʊʒə'/; self-showing /,self'ʃəʊɪŋ/: ~ особистості учня self-showing of a pupil's personality

самовільний *прикм.* **1.** (норовливий) self-willed /,self'wɪld/: willful /'wɪfl/ **2.** (без дозволу) unauthorized /,ʌn'ɔ:θəraɪzd/: ~а відсутність unauthorized absence

самовладання *с.* self-control /,selfkən'trəʊl/: втратити ~ lose one's self-control; self-possession /,selfpə'zɛʃn/

мати ~ be self-possessed

самовпевнений *прикм.* self-confident /,self'kɒnfɪdənt/: self-assured /,selfə'ʃʊəd/

самовпевненість *ж.* self-confidence /,self'kɒnfɪdəns/: self-assurance /,selfə'ʃʊərəns/

самоврядування *с.* self-government /,self'gʌvnmənt/: органи ~self-government institutions; органи місцевого ~ institutions of local government

самовчитель *ч.* manual for self-

tuition /'mænɪʃjəl fə',selftju:'ɪʃn (US: ,selftu:'ɪʃn)/

самодисципліна *ж.* self-discipline /,self'dɪsɪplɪn/

самодіяльний *прикм.* amateur /'æmətə'/: ~ колектив/спектакль amateur group/performance

самодіяльність *ж.* **1.** independent action /,ɪndɪ'pendənt 'æksjən/: spontaneous activity /spɒn'teɪniəs æk'tɪvətɪ/ **2.** (художня) amateur talent activities /'æmətə' tælənt æk'tɪvətɪz/: art activities /ɑ:t æk'tɪvətɪz/

гурток художньої ~ості amateur art circle

самодостатній *прикм.* self-sufficient /,selfsə'fɪʃnt/: self-contained /,selfkən'teɪnd/

самозаглиблення *с.* introversion /,ɪntrə'vɜ:ʃn US: ,ɪntrə'vɜ:zn/

самозаспокоєність *ж.*, **самозаспокоєння** *с.* complacency /kəm'pleɪsnsɪ/: не час для ~ there is no room for complacency

самоконтроль *ч.* self-control /,selfkən'trəʊl/: ~ забезпечує внутрішній зворотний зв'язок the self-control ensures the inner and reverse connection

самокритика *ж.* self-criticism /,self'krɪtɪsɪzəm/: відкрита чесна ~ open honest self-criticism

самокритичний *прикм.* containing self-criticism /kən'teɪnɪŋ ,self'krɪtɪsɪzəm/

самолюбивий *прикм.* ambitious /æm'bɪʃəs/: selfish /'selfɪʃ/

самолюбство *с.* ambition /æm'bɪʃn/: selfesteem /,selfɪ'sti:m/: ображене ~ wounded selfesteem;

рахуватися із ~м дітей take children's self-esteem into consideration

самонавіювання *c.* self-suggestion /,selfsə'dʒestʃən/ *US:* ,selfsəg'dʒestʃən/; auto-suggestion /,ɔ:təsəg'dʒestʃən/ *US:* ,ɔ:təsəg'dʒestʃən/

самонавчання *c.* self-teaching /,self'ti:tʃɪŋ/; self-education /self,-edʒʊ'keɪʃn/

самообман *ч.* self-deception /,selfdɪ'sepʃn/; self-delusion /,selfdɪ'lu:ʒn/

самообмеження *c.* self-restriction /,selfrɪ'strɪktʃn/; self-restraint /,selfrɪ'streɪnt/

самообслуговування *c.* self-service /,self'sɜ:vɪs/

самоорганізація *ж.* self-organization /self,ɔ:gənəɪ'zeɪʃn/ *US:* self,ɔ:gənɪ'zeɪʃn/: ~ – це рівень зібраності або організованості особистості self-organization is the level of personality's preciseness or self-disciplined

самоосвіта *ж.* self-education /,self,edʒʊ'keɪʃn/; self-instruction /,selfɪn'strʌkʃn/

самооцінка *ж.* self-assessment /,selfə'sesmənt/: однією з найбільших перешкод, що заважають ~ці, є переконання в тому, що відповідальність за оцінку прогресу учня повністю покладається на викладача one of the greatest barriers to self-assessment is the attitude that the responsibility for progress lies solely with the teacher; self-feeling /,self'fi:lɪŋ/: негативна/позитивна ~ка negative/positive self-feeling; self-evaluation /selfɪ,væljʊ'eɪʃn/

самоочевидний *прикм.* self-evident /,self'evidənt/

самоперевірка *ж.* self-checking /,self'tʃekɪŋ/; self-control /,selfkən'trəʊl/; self-assessment /,selfə'sesmənt/: вправа для ~и self-assessment exercise

самопідготовка *ж.* self-preparing /,selfprɪ'preəɪŋ/; unsupervised study /,ʌn'sju:pəvaɪzd'stʌdɪ/

самопізнання *c.* self-knowledge /,self'nɒlɪdʒ/

самоповага *ж.* self-esteem /,selfɪ'sti:m/

самореалізація *ж.* self-actualization /self,æktʃʊəlaɪ'zeɪʃn/; self-realization /self,rɪəlaɪ'zeɪʃn/ *US:* self,rɪəli'zeɪʃn/

саморегулювання *c. псих.* (про поведінку) self-direction /,selfdɪ'rekʃn/

саморобний *прикм.* handmade /'hændmeɪd/: ~е приладдя handmade equipment

самородок *ч.* (про людину) a person of natural gifts /ə 'pɜ:sn əv 'nætʃrəl gifts/

самосвідомість *ж.* self-consciousness /,self'kɒnʃəsnɪs/: змицнювати ~ість increase [develop] self-consciousness; цілеспрямоване формування моральної ~ості the purposeful formation of moral self-consciousness

самопостереження *c. псих.* introspection /,ɪntrə'spekʃn/

самосприйняття *c.* self-perception /,selfpə'sepʃn/

самоствердження *c.* self-affirmation /self,æfə'meɪʃn/: прагнення до ~drive for self-affirmation; self-assertion /selfə'sɜ:ʃn/: ~в авторитарній атмосфері

self-assertion in authoritarian atmosphere

самостійн|ий *прикм.* independent /,ɪndi'pendənt/: ~а думка independent opinion; ~а робота студента independent work [study] of a student; ~е мислення/рішення independent thinking/decision; день ~ої роботи day of [for] independent work; self-reliant /,selfri'laɪənt/; self-directed /,selfdi'rektɪd/: ~е вивчення матеріалу self-directed learning

самостійн|ість *ж.* independence /,ɪndi'pendəns/: властиве для молоді прагнення ~ості preadult strivings for independence; заохочувати ~ість учнів encourage independence in pupils; self-reliance /,selfri'laɪəns/: виховання ~ості teaching self-reliance; розвивати ~ість develop self-reliance

самостійно *присл.* **1.** (*незалежно*) independently /,ɪndi'pendəntli/: вивчати ~ study independently

2. (*без сторонньої допомоги*) self-dependently /selfdi'pendəntli/: ~ усвідомлювати *щось* understand *smth* self-dependently; without assistance /wɪ'daʊt ə'sɪstəns/: on *one's* own /ɒn .. əʊn/: працювати ~ work on *one's* own; привчати дітей робити *щось* ~ teach children to do *smth* on their own; by [for] *oneself* /baɪ [fə]/: ~ виконувати завдання carry out *an* assignment by *oneself*; ~ планувати свою роботу plan *one's* work for *oneself*

самотужки *присл.* without assistance /wɪ'daʊt ə'sɪstəns/

самоук *ч.* self-taught [self-educated] person /,self'tɔ:t [self'edʒʊkeɪtɪd] 'pɜ:sn/

самоуправління *с.* self-government /,self'gʌvnmənt/; self-management /,self'mænidʒmənt/

самоусвідомлення *с.* self-awareness /,selfə'weəns/

самоучка *див.* самоук

самоціль *ж.* end in itself /end in it'self/

самочинний *прикм.* arbitrary /'ɑ:bitrəri *US:* 'ɑ:bitrəri/; unauthorized /,ʌn'ɔ:θəraɪzd/

санаторій *ч.* sanatorium /,sæni'teəriəm/; health resort /helθ ri'zɔ:t/; convalescent home /,kɒnvə'lesnt hæʊm/

санаторний *прикм.* sanatorium /,sæni'teəriəm/: ~ режим sanatorium routine

санітарн|ий *прикм.* sanitary /sæ'nɪtri *US:* sæ'nɪteri/: із дотриманням елементарних ~их норм with observing basic sanitary standards; ~а інспекція sanitary inspection; ~ий нагляд sanitary inspection; medical /'medɪkəl/: ~ий пункт medical post

сваритися *дієсл.* quarrel /'kwɔrəl *US:* 'kwɔ:rəl/

сварк|а *ж.* **1.** quarrel /'kwɔrəl *US:* 'kwɔ:rəl/: починати ~у start a quarrel **2.** (*через дрібниці*) squabble /skwɒbl/

свідом|ий *прикм.* conscious /'kɒnʃəs/: ~а дія conscious action; ~а розумова діяльність conscious mental activity; ~е засвоєння знань conscious acquisition of knowledge; ~е засвоєння матеріалу conscious assimilation of the material; voluntary /'vɒləntri *US:* 'vɒlənteri/: ~а дисципліна voluntary discipline

свідомість *ж.* consciousness

/'kɒŋʃəsnɪs/: групова/масова/соціальна ~ group/ mass [popular, collective]/social consciousness; ~ у навчанні consciousness in the teaching-learning process

виховувати національну ~ foster nationalism

свідомо *присл.* (навмисно) consciously /'kɒŋʃəslɪ/: ~ оволодівати знаннями master knowledge consciously; deliberately /dɪ'libərətli/

свідоцтво *ж.* (документ) certificate /sə'tɪfɪkət/: ~ про вільне володіння англійською мовою (видається після складання спеціального іспиту) Certificate for Proficiency in English; ~ про закінчення школи certificate on finishing school; ~ про закінчення навчального закладу leaving certificate; ~ про народження birth certificate; ~ про стан здоров'я certificate of health

свідчення *с.* (доказ) evidence /'eɪdəns/: наочне ~ хорошого навчання observable evidence of good teaching

свідчит|и *дієсл.* **1.** (підтверджувати) affirm /ə'fɜ:m/: attest /ə'test/: цей успіх ~ь про його талант the success attests his ability **2.** (означати) indicate /'ɪndɪkeɪt/: як ~ь назва as the title indicates

свій *займ.* (перекладається відповідно до особи, числа, роду): він визнає свої недоліки he acknowledges his faults; своїми словами in *one's* words; слід визнавати свої недоліки one should acknowledge *one's* faults; він є вірним своєму слову he is as good as his word; наполягати на

своєму insist on *one's* own way; у його доповіді немає нічого свого there is nothing of his own in his report

світ *ч.* **1.** (всесвіт) world /wɜ:ld/: зовнішній/навколишній ~ outside [outer]/surrounding world; у всьому ~і in the whole world; філософське розуміння ~у world concept; universe /'ju:nɪvɜ:s/ **2.** (суспільство) society /sə'saɪəti/: world: науковий ~ scientific world

внутрішній ~ дитини inner life of a child

світлина *ж.* photograph /'fəʊtəgrɑ:f US: 'fəʊtəgræf/: photo /'fəʊtəʊ/: picture /'pɪktʃə/: *див. тж* **фотографія**

світло *с.* light /laɪt/: денне світло daylight; природне/штучне ~о natural/artificial light; його відкриття пролили ~о на всю проблему his discoveries threw light on the whole problem; у ~і нових фактів in the light of the new facts

світов|ий *прикм.* world /wɜ:ld/: ~е співтовариство world community; ~ий освітній простір world education area; у ~ому масштабі on a world scale; global /'gləʊbl/: universal /,ju:nɪ'vɜ:sl/

світогляд *ч.* conception of the world /kən'sepʃn əv ðə wɜ:ld/: world outlook /wɜ:ld 'aʊtlɒk/

науковий ~ the scientific view of the world

свобода *ж.* freedom /'fri:dəm/: ~ дій/слова freedom of action/speech; ~ навчального закладу academic freedom; liberty /'lɪbəti/: ~ совісті liberty of conscience

своєрідний *прикм.* **1.** original

/ə'ri:dʒənəl/; singular /'siŋgjʊləʔ/

2. (особливий) peculiar /pɪ'kju:liəʔ/

своєрідність *ж.* **1.** originality /ə'ri:dʒə'nælti/: ~ психіки, поведінки та діяльності originality of psyche, behaviour (*амер.* behavior) and activity; singularity /,siŋgjʊ'lærəti/

2. (особливість) peculiarity /pɪ'kju:li'ærəti/

своєчасний *прикм.* opportune /'ɒpətju:n *US:* 'ɒpətu:n/; timely /'taɪmlɪ/: вжити ~х заходів take timely measures

святний *прикм.* **1.** (священний) sacred /'seɪkrɪd/: ~ обов'язок sacred duty **2. рел.** holy /'həʊli/

Святе Письмо Scripture; sacred writings

святковий *прикм.* holiday /'hɒlədeɪ/: мати ~ вигляд have a holiday appearance; festive /'festɪv/: ~ настрій festive mood [*humour (амер. humor)*]

святкування *с.* celebration /,selɪ'breɪʃn/

святко *с.* **1.** holiday /'hɒlədeɪ/: міжнародне/національне/щорічне ~o international /national/ annual holiday; студентські ~а student holidays; це для всіх нас ~o this is a holiday for all of us; festival /'festɪvəl/: ~o пісні song festival; спортивне свято sports festival **2. (релігійне)** (religious) feast /('rɪ'li:dʒɪəs) fi:st/

секретар *ч.* secretary /'sekrətəri *US:* 'sekrətəri/: учений ~ scientific secretary; помічник ~я under-secretary

секретаріат *ч.* secretariate /,sekrə'tɜəriət/

сексологія *ж.* sexology /sek-'sɒlədʒɪ/

сексуальний *прикм.* sexual /'seksʊəl/: ~а етика/поведінка sexual ethics/behaviour (*амер.* behavior); ~е виховання sexual education; ~ий злочин/розвиток sexual offence/development

семантика *ж.* semantics /sɪ'mæntɪks/

семантичний *прикм.* semantic /sɪ'mæntɪk/: ~а одиниця semantic unit; ~і варіанти/групи/явища semantic varieties/ groups/phenomena

семестр *ч.* term /tɜ:m/: весняний/осінній ~ the autumn (*амер.* the fall)/spring term; протягом ~у in term; скласти план роботи на наступний ~ draw [arrange] a programme of work for the next term; semester /sɪ'mestəʔ/

семінар *ч.* seminar /'seminɑ:ʔ/: ~ з обміну передовим досвідом best practice seminar; study group /'stʌdi gru:p/; workshop /'wɜ:kʃɒp/

семінарський *прикм.* seminar /'seminɑ:ʔ/: seminary /'seminəri *US:* 'semineri/

семіологія *ж.* semiology /,si:mi'ɒlədʒɪ/

сенс *ч.* sense /sens/: ~ тренінгу training sense; мати ~ make sense; не бачити ~у find no sense; у переносному ~і in a figural sense; це не має жодного ~у it makes no sense; meaning /'mi:niŋ/

сензитивний *прикм.* sensitive /'sensətɪv/: ~ вік sensitive age

сенсомоторика *ж.* sensorimotorics /,sensəri'məʊ'tɔ:riks/

сенсомоторний *прикм.* sensorimotor /,sensəri'məʊtəʔ/: ~а діяльність/координація sensorimotor

activity/coordination; ~е науління sensorimotor learning

сенсорний *прикм.* sensory /'sensəri/; sensorial /,sen'sɔriəl/: ~а інформація sensorial information; ~е сприйняття sensorial perception; *див.* **тж** **чуттєвий**

серед *прийм.* **1.** (для декількох об'єктів) among /ə'mʌŋ/: перший ~ рівних first among equals; ~ друзів/студентів among friends/students **2.** (для двох об'єктів) between /bɪ'twi:n/

середній *прикм.* **1.** middle /mɪdl/: ~ій клас (у соціальній структурі) middle class **2.** (проміжний за ознаками) average /'ævərɪdʒ/: ~я величина/успішність average value/achievement; у ~ьому on the average; medium /'mi:diəm/: середня тривалість життя medium life span; mean /mi:n/: брати ~ю величину take the mean quantity **3.** (посередній) ordinary /'ɔ:dnri US: 'ɔ:rdənəri/: average: людина ~их здібностей man of average ability **3.** (про освіту) secondary /'sekəndri US: 'sekəndəri/: ~ій спеціальний навчальний заклад specialized secondary school; ~я освіта/школа secondary education/school; ~я технічна освіта secondary technical training

середньовіччя *с.* Middle Ages /mɪdl 'eɪdʒɪz/; medievalism /,medɪ'i:vəlɪzɪm US: ,mi:di'i:vəlɪzɪm/

історія ~ medieval history

середньовічний *прикм.* medieval /,medɪ'i:vl US: ,mi:di'i:vl/: ~а традиція medieval tradition

середньоквадратичний,

середньоквадратний *прикм.* mean-square(d) /mi:n'skweə(d)/: ~е відхилення mean-square(d) [standard] deviation

середньостатистичний *прикм.* average /'ævərɪdʒ/; typical /'tɪpɪkl/

середовище *с.* (оточення) environment /ɪn'vaɪərənmənt/: природне ~ natural environment; surroundings /sə'raʊndɪŋz/ *pl.*

~ **розробки проектів і реалізації мультимедіа** (апаратне і програмне комп'ютерне забезпечення, що використовується для створення чи модифікації навчального програмного забезпечення без використання мов програмування) authoring system; **шкільне** ~ school setting

серійний *прикм.* serial /'sɪəriəl/: ~а відповідь *псих.* serial response; ~е запам'ятовування *псих.* serial memorization

серія *ж.* **1.** series /'sɪəri:z/: ~ випробувань test series; range /reɪndʒ/; set /set/ **2.** (фільму) part /pɑ:t/

серйозний *прикм.* **1.** serious /'sɪəriəs/: звертати ~у увагу pay serious consideration; ~а література serious reading; це питання вимагає ~ого розгляду the matter requires serious consideration **2.** (важливий) grave /greɪv/: ~а помилка grave mistake

сертифікат *ч.* certificate /sə'tɪfɪkət/: видавати ~ award certificate

сертифікація *ж.* certification /,sɜ:tɪfɪ'keɪʃn/

сертифікувати *дієсл.* certificate /sə'tɪfɪkeɪt/

сесія *ж.* **1.** (законодавчого органу) session /'seʃn/: надзвичайна/

позачергова/ювілейна ~ emergency/extraordinary/anniversary session; sitting /'sɪtɪŋ/ **2.** (у навч. закладах) examinations /ɪg,zæmɪ'neɪfɪnz/; exams /ɪg'zæmz/: екзаменаційна ~ end-of-semester exams; examination period /ɪg,zæmɪ'neɪfɪn 'pɪərɪəd/

сестра ж. sister /'sɪstə/

медична ~ nurse

сигматизм ч. sigmatism /'sɪgmətɪzəm/: термін «~» означає неправильну вимову шиплячих і свистячих звуків the term «sigmatism» denotes defective pronunciation of sibilant sounds

сигнал ч. **1.** signal /'sɪgnəl/: звуковий [слуховий] ~ auditory [aural] signal; умовно-рефлекторний ~ псих. conditioned signal **2.** (повідомлення про щось небажане, попередження) notification /,nəʊtɪfɪ'keɪʃn/; warning /'wɔ:niŋ/

сигнальний прикм. signal /'sɪgnəl/; signal(l)ing /'sɪgnəlɪŋ/: ~ і функції signaling functions

-ий примірник advance copy

сил|а ж. strength /streŋθ/: ~а воли strength of will; ви не знаєте своїх власних ~ you don't know your own strength; підірвати свої ~и overtake one's strength; force /fɔ:s/: рушійна ~а propulsive force; ~а звички/інерції force of habits/inertia; у ~у обставин owing to the force of circumstances; power /'paʊə/: упевненість у своїх ~ах confidence in one's own powers; знання – ~а knowledge is power; політична ~а political power; працювати над ~у strain beyond one's power; vigour (амер. vigor) /'vɪgə/: ~а

аргументу the vigo(u)r of an argument

сирогізм ч. syllogism /'sɪlədʒɪzəm/: істинний ~ valid syllogism

виражати у формі ~у syllogize

сильн|ий прикм. **1.** strong /strɒŋ US: strɔ:ŋ/: ~а воля strong will **2.** (потужний) powerful /'paʊəfl/ **3.** (про бажання, почуття) intense /ɪn'tens/ **4.** (про вплив, аргумент) potent /'pəʊtnt/ **4.** (про людину) robust /rəʊ'brʌst/

~а сторона (когось, у чомусь) forte: англійська мова не є моєю ~ою стороною English is not my forte; ~а реакція псих. prepotent response

символ ч. symbol /'sɪmbl/: ~ суспільного стану status symbol; sign /saɪn/; mark /mɑ:k/

символізувати дієсл. symbolize /'sɪmbəlaɪz/

символіка ж. symbols /'sɪmbəlɪz/: державна ~ state symbols; symbolics /sɪm'bɒlɪks/

символічний прикм. symbolic(al) /sɪm'bɒlɪk(l)/: ~е значення symbolic value; ~е інтерпретування кольору псих. symbolic colour (амер. color) response

симпатія ж. sympathy (with) /'sɪmpəθɪ (wɪð)/: щира ~ sincere sympathy

симпозіум ч. symposium /sɪm'pəʊzɪəm/

симптом ч. symptom /'sɪmptəm/: небезпечний ~ dangerous symptom; sign /saɪn/

симультанність ж. simultaneity /,sɪmltə'nɪəti US: ,saɪmltə'nɪəti/; див. тж одночасність

син ч. son /sʌn/

синдром *ч.* syndrome /'sɪndrəʊm/: ~ Дауна Down's syndrome; ~ набутого імунodefіциту acquired immune deficiency syndrome; AIDS

синергетика *ж.* (теорія самоорганізації в системах різноманітної природи) synergetics /,sɪnə'dzɛtɪks/

синергетичний *прикм.* synergetic /,sɪnə'dzɛtɪk/: ~а методологія/парадигма synergetic methodology/paradigm

синонім *ч.* synonym /'sɪnənɪm/: вивчення ~ів study of synonyms; правильне вживання ~ів proper use of synonyms; співставлення ~ів comparison of synonyms

синонімічний *прикм.* synonymic /'sɪnənɪmɪk/: ~ ряд synonymic group; synonymous /sɪ'nɒnɪməs/: ~ чомусь synonymous to smth

синтаксис *ч.* syntax /'sɪntæks/: основи ~у rudiments of syntax

синтаксичний *прикм.* syntactic(al) /sɪn'tæktɪk(ɪ)/: ~е значення syntactic meaning

синтез *ч.* synthesis /'sɪnθəsɪs/: багатоваріантний/психологічний/творчий ~ multi-path/psychological/creative synthesis

синтезатор *ч.* synthesizer /'sɪnθəsəɪzə/: ~ мовлення voice [speech] synthesizer

синтезувати *дієсл.* synthesize /'sɪnθəsəɪz/

синтетичний *прикм.* synthetic(al) /sɪn'tetɪk(ɪ)/: ~ метод навчання synthetic method of teaching

синхронізація *ж.* synchronization /,sɪŋkrənaɪ'zeɪʃn US: ,sɪŋkrəni'zeɪʃn/

синхронізувати *дієсл.* synchronize /'sɪŋkrənaɪz/

сирітство *с.* orphanhood /'ɔ:fnihʊd/; orphanage /'ɔ:fniɪdʒ/

сирота *ч.* orphan /'ɔ:fn/

систем|а *ж.* system /'sɪstəm/: дворівнева ~а освіти two-tier system of education; етична ~а ethical system; центральна нервова ~а cerebrospinal system; кредитно-модульна ~а навчання credit based modular system; розлад нервової ~и nervous system disorder; предметна ~а викладання subject system of teaching; ~а мовоутворення/поглядів/цінностей speech/belief/value system; ~а навчання, що надає право вибору предметів самому учню elective system; ~а форм поведінки (для досягнення однієї мети) псих. activity system; центральна нервова ~а фізіол. central nervous system

об'єктно-реляційна ~а керування базами даних *комп.* Oracle; ~а грошових грантів для здобуття освіти education voucher; ~а читання і письма для сліпих braille

систематизація *ж.* systematization /,sɪstəmətai'zeɪʃn US: ,sɪstəmətɪ'zeɪʃn/: ~я та організація наукової інформації systematization and organization of scientific information; технологія ~ї знань (у системі штучного інтелекту) systematization technology; classification /,klæsɪfi'keɪʃn/

систематичний *прикм.* systematic /,sɪstə'mætɪk/: ~а перевірка знань учнів systematic checking of the pupils' knowledge; ~е вивчення/

повторення systematic learning/
revision; ~е формування особистості
systematic personality's forming;
regular /'regjələ/: ~а допомога
regular help; methodical /mɪ'θɒdɪkl/:
~а праця methodical work

систематичність *ж.* systematic
character [approach] /,sɪstə'mætɪk
'kærəktə' [ə'prəʊtʃ]/: ~ у навчанні
systematic approach to teaching

систематично *прикл.* systemati-
cally /,sɪstə'mætɪklɪ/: ~ контролю-
вати роботу учнів systematically
check [control] pupils' work; ~
порушувати дисципліну break
discipline systematically; methodically
/mɪ'θɒdɪklɪ/

працювати не ~ work off and on

системн|ий *прикм.* system
/'sɪstəm/: ~е адміністрування
system management; systematic
/,sɪstə'mætɪk/: ~а методика/при-
чиновість systematic technique/
causation

~ий аналіз systems analysis

ситуативн|ий *прикм.* situational
/,sɪtʃə'eɪʃnl/: ~а настанова situational
aim

ситуація *ж.* situation /,sɪtʃə'eɪʃn/:
знайома/незнайома ~ familiar/
unfamiliar situation; ~ навчання з
необхідністю реагувати на певні
стимули forced cue situation

сільськ|ий *прикм.* rural /'rʊərəl/:
~а місцевість rural area; countryside;
~а молодь/школа rural youth/school;
~е населення rural population;
розвиток ~ої місцевості rural
development

~е господарство agriculture; **праців-
ник ~ого господарства** agricultural worker

сільськогосподарськ|ий *прикм.*
agricultural /ægrɪ'kʌltʃərəl/: ~а наука/
освіта agricultural science/education

навчання ~ої справи agricultural
training

сімейн|ий *прикм.* family /'fæmɪli/:
~ий стан family status; domestic
/də'mestɪk/: через ~і обставини for
domestic reasons; *див. тж* **родинний**

сім'я *ж.* family /'fæmɪli/:
авторитарна/демократична ~я
authoritarian/democratic family;
вплив/структура ~ї family influence/
constellation; *див. тж* **родина**

сказати дієсл. **1.** (*щось*) say*
/seɪ/: ~ *щось* повільно/спокійно/
тихо/швидко say *smth* slowly/quietly/
softly/quickly; не мати що ~ have
nothing to say; ~ прямо say in plain
words; ~ *щось* викладачеві say *smth*
to the teacher; хто це сказав? who said
that [so]?; що ви на це скажете? what
do you say to that?; як буде сказано
нижче as it will be said below; я
повинен ще дещо ~ I must say one
more thing **2.** (*комусь*) tell* /tel/: якщо
~ всю правду if the truth were told

скарг|а *ж.* complaint /kəm'pleɪnt/:
подавати ~у make a complaint

скарж|итися *дієсл.* complain
/kəm'pleɪn/: ~итися на головний
біль complain of headaches; учителі
~аться, що діти ніяк не реагують
teachers complain that nothing
is feeding back to them from the
classroom

скасовувати *дієсл.* annul /ə'nʌl/;

abolish /ə'bɒlɪʃ/: ~ обмеження abolish restrictions

скасування *с.* 1. (знищення) abolition /,æbə'liʃn/; abolishment /ə'bɒlɪʃmənt/ 2. (ухвали, закону) cancellation /,kænsə'leɪʃn/; annulment /ə'nʌlmənt/; revocation /,revə'keɪʃn/ 2. (наказу) countermand /,kaʊntə'mɑ:nd US: ,kaʊntə'mænd/

скаутизм *ч.* scoutism /'skaʊtɪzəm/

скептик *ч.* sceptic /'skeptɪk/: школа ~ів the sceptic school

скептицизм *ч.* scepticism /'skeptɪsɪzəm/: з боку науковців стосовно Болонського процесу є багато ~у та критики there is much skepticism and criticism of the Bologna process from the side of academics

скептичний *прикм.* sceptic /'skeptɪk/

скептично *присл.* sceptically /'skeptɪklɪ/

скерований directed /dɪ'rektɪd/

скеровувати *дієсл.* direct /dɪ'rekt/: ~ свою увагу на щось direct one's attention to smth

склад *ч.* 1. (сукупність людей) complement /'kɒmplɪmənt/: бути в повному ~і have a full complement; stuff/stʌf/ 2. (учнів, студентів тощо) contingent /kən'tɪndʒənt/; composition /,kɒmpə'zɪʃn/: віковий ~ учнів composition of pupils by age groups

2. (структура) structure /'strʌktʃə/: соціальний ~ social structure; composition: морфологічний ~ слова morphological composition of a word

професорсько-викладацький ~ faculty

складання *с.* 1. (докупи) putting together /'pʊtɪŋ tə'geðə/ 2. (підручників тощо) compiling /kəm'paɪlɪŋ/ 3. (планів) planning /'plænɪŋ/; working out /'wɜ:kɪŋ aʊt/ 4. (проектів) designing /dɪ'zeɪnɪŋ/; projecting /prə'dʒektɪŋ/

складати *дієсл.* 1. (докупи) put* together /pʊt tə'geðə/ 2. (утворювати щось) constitute /'kɒnstɪtju:t US: kɒnstɪtu:t/: ~ єдине ціле constitute a whole; set* /set/: ~ запитання для іспитів set questions in an examination; form /fɔ:m/: скласти правильне уявлення про сучасне мистецтво form a correct estimate of a modern art 3. (єдине ціле) aggregate /'ægrɪgeɪt/ 4. (план тощо) make* out /meɪk aʊt/: ~ тези до доповіді make out a summary; work out /wɜ:k aʊt/: ~ план work out a plan; arrange /ə'reɪndʒ/: ~ речення з цих слів arrange the words in a sentence 5. (підручник, зведення тощо) compile /kəm'paɪl/: ~ додаткові вправи compile additional exercises 6. (іспити) take* /teɪk/: pass /pa:s US: pæs/: скласти вступний іспит pass an entrance examination; всі учні/студенти склали іспит all the pupils/students passed (the examination) 7. (давати в результаті) form /fɔ:m/; make* /meɪk/ .

добре/погано скласти іспити do well/badly at the examination

склада|тися *дієсл.* 1. (утворюватися) form /fɔ:m/: у мене склалася думка I formed the opinion; grow* ʌp /grəʊ ʌp/: у нього склалося тверде переконання a strong

conviction grew up in him **2.** (*про обставини*) arise* /ə'raɪz/ **3.** (*мати у своєму складі*) consist (of) /kən'sɪst (əv)/: курс ~ється з тридцяти лекцій the course consists of thirty lectures; be* made [composed] (of) /bi: meɪd [kəm'pəʊzd] (əv)/: ідеал повинен ~тися з компонентів, які нам добре відомі the ideal must be composed of things well known to us

складений *прикм.* **1.** (*докупи*) put together /pʊt tə'geðə/ **2.** (*про підручник тощо*) compiled /kəm'paɪld/; composed /kəm'pəʊzd/ **3.** (*про документ*) drawn up /drɔ:n ʌp/; worked out /wɜ:kt aʊt/

складний *прикм.* **1.** (*не простий*) complex /'kɒmpleks US: kɒm'pleks/: ~е речення complex sentence; complicated /'kɒmplɪkeɪtɪd/: ~а ситуація complicated situation; ~е питання complicated question; ця проблема є по своїй суті дуже ~ою the problem is basically a very complicated one **2.** (*заплутаний*) intricate /'ɪntrɪkət/: ~і інструкції intricate directions **3.** (*із кількох частин*) composite /'kɒmpəzɪt/; compound /'kɒmpaʊnd/: ~і відсотки compound interest

складність *ж.* **1.** complication /,kɒmplɪ'keɪʃn/; complexity /kəm'pleksəti/: ~ матеріалу, що вивчається complexity of material for study; поступово збільшувати ~ домашнього завдання gradually increase the complexity of home assignments **2.** (*заплутаність*) intricacy /'ɪntrɪkəsi/: ~ сюжету the intricacy of a plot

складовий *прикм.* (*який входить до складу*) component /kəm'pəʊnənt/: активна/суттєва ~ва active/essential component; ~а частина виховання/уроку component part of education/a lesson; constituent /kən'stɪtjʊənt/; compound /'kɒmpaʊnd/

~а частина component: розумове виховання є важливою ~ою частиною всебічного розвитку особистості intellectual educating is an important component of the all-round development of personality

скликати *дієсл.* **1.** (*запрошувати*) call together /kɔ:l tə'geðə/ **2.** (*збори*) convene /kən'veɪn/; summon /s'ʌmən/: ~ збори summon an assembly

сколіоз *ч.* scoliosis /,skəli'əʊsɪs/ **скористатися** *дієсл.* take* the opportunity /teɪk ðə ,ɒpə'tju:nəti (US: ,ɒpə'tu:nəti)/; take* advantage (of) /teɪk əd'vɑ:ntɪdʒ (US: əd'væntɪdʒ) (əv)/; make* use (of) /meɪk ju:s (əv)/

скоро *див. швидко, незабаром* **скоропінний** *прикм.* hasty /'heɪsti/; rash /ræʃ/

скорочений *прикм.* **1.** (*короткий*) abridged /ə'brɪdʒd/: ~ий варіант abridged version; ~ий передрук an abridged reprint; concise /kən'saɪs/: ~і нотатки concise sketch; brief /brɪ:f/: ~ий курс (*науки*) brief course of lectures (on); shortened /'ʃɔ:tnd/: ~ий робочий день shortened working day **2.** (*про слово, речення*) contracted /kən'træktɪd/: ~е речення contracted sentence

скорочення *с.* **1.** (*зменшення*) reduction /rɪ'dʌkʃn/; decline /dɪ'klaɪn/: ~ня зайнятості decline in jobs; ~ня

народжуваності decline in birth rate **2.** (*випрат тощо*) shortening down /'ʃɔ:tnɪŋ daʊn/; reduction: ~ня програми reduction of a program(me) **3.** (*укорочування*) shortening: ~ня курсу shortening of the course; abridg(e)ment /ə'brɪdʒm(ə)nt/ **4.** (*скорочене позначення*) abbreviation /ə,bri:vi'eɪʃn/: список ~ь list of abbreviations

скорочено *присл.* briefly /'bri:flɪ/; concisely /kən'saɪsli/; shortly /'ʃɔ:tlɪ/

скорочувати *дієсл.* **1.** shorten /'ʃɔ:tn/: ~ курс лекцій shorten a course of lectures **2.** (*зменишувати*) reduce /rɪ'dju:s US: rɪ'du:s/: ~ статтю reduce an article; істотно скоротити розрив між прийняттям рішення і його реалізацією reduce considerably the time-lag between decision and implementation; cut* down /kʌt daʊn/: ~ час на підготовку cut down the time allotted for preparation; ~ штат cut down the stuff **3.** (*слово*) abbreviate /ə,bri:vi'eɪt/

скорочуватися *дієсл.* **1.** shorten /'ʃɔ:tn/ **2.** (*зменишуватися*) reduce /rɪ'dju:s US: rɪ'du:s/; decline /dɪ'klaɪn/

скромність *ж.* modesty /'mɒdɪsti/: удавана ~ false modesty

скрута *ж.* **1.** difficulty /'dɪfɪkəlti/ **2.** (*важке питання*) entanglement /ɪn'tæŋɡlmənt/

скрутий *прикм.* **1.** difficult /'dɪfɪkəlt/; hard /hɑ:d/ **2.** (*суворий*) heavy /hevi/; serious /'sɪəriəs/ **3.** (*складний*) puzzling /'pʌzllɪŋ/; intricate /ɪn'trɪkət/

скульптура *ж.* sculpture /'skʌlpʃə/

скупчення *с.* (*людей*) confluence /'kɒnfluəns/; collection /kə'lekʃn/

слабкий *прикм.* **1.** (*у різн. знач.*) weak /wi:k/: математика – його ~е місце mathematics is his weak point; feeble /fi:bl/: його аргументи виявилися ~ими his arguments were feeble **2.** (*про здоров'я*) delicate /'delɪkət/: діти зі ~им здоров'ям children of delicate health; slack /slæk/ **3.** (*про аргумент*) ineffectual /ɪ'ɪnɪ'fektʃʊəl/ **4.** (*недосконалий*) poor /pʊə/: ~а дисципліна poor discipline; ~ий результат poor result

фізично ~ і діти frail children

слабкість *ж.* **1.** weakness /'wi:k-nɪs/; feebleness /'fi:blnɪs/ **2.** (*вразливе місце*) weak point /wi:k 'pɔɪnt/

слабоумство *с.* imbecility /ɪ'm-bɪ'sɪlɪti/; weak-mindedness /wi:k 'maɪndɪdnɪs/

слайд *ч.* slide /'slɑɪd/: проектор ~ів slide projector; проєціювання ~ів slide projection

сленг *ч.* slang /slæŋ/

слід *присудк. слово:* вам ~ було б краще знати you ought to know better; вам ~ зробити це негайно you ought to do it at once; не ~ починати все спочатку it doesn't pay to begin all over again; ~ звернути увагу note should be taken; ~ мати на увазі it must be kept in mind; ~ пам'ятати it should be remembered; цього ~ було очікувати it was to be expected

сліпий *прикм., ім. ч.* blind /blaɪnd/ **система читання і письма для ~х** braille

сліпоглухота *ж.* blind deafness

/blaɪnd 'defnɪs/

сліпота *ж.* blindness /'blaɪndnɪs/**словесний** *прикм.* verbal /'vɜ:bl/: oral /'ɔ:rəl/

словник *ч.* 1. dictionary /'dɪkʃənəri/ *US:* 'dɪkʃənəri/: двомовний/орфографічний/тлумачний ~ bilingual/spelling/explanatory dictionary; вчити учнів користуватися ~ом teach [train] pupils how to use a dictionary; шукати слово у ~у look up a word in a dictionary; читати зі ~ом read with the help of a dictionary 2. (*запас слів*) vocabulary /və'kæbjələri/ *US:* və'kæbjələri/: активний ~учня pupil's active vocabulary 3. (*спеціальних слів*) glossary /'glɒsəri/

вичерпний ~ thesaurus**словниковий** *прикм.* lexical /'leksi:kl/: lexicographic /,leksɪ'kɒgrəfɪk/: ~а робота lexicographic work~а **стаття** entry; ~ий **запас** vocabulary; stock of words; ~ий **мінімум** minimum vocabulary**словничок** *ч.* pocket-dictionary /'pɒkɪt 'dɪkʃənəri/ (*US:* 'dɪkʃənəri/)**слов|о** *с.* word /wɜ:d/: брати/давати ~о take/give the word; неправильне вживання ~а wrong [improper] use of the word; одним ~ом in a word; тримати ~о keep *one's* word; своїми ~ами in *one's* own words; уважно перевіряйте написання кожного ~а take care to spell every word right

вступне ~о introductory speech; **заключне** ~о closing statement; concluding remarks; **мати/одержати** ~о have/get the floor; ~о для довідки point of information

словосполука *ж.* combination of

words /,kɒmbɪ'neɪʃn əv wɜ:dz/: вільна/стійка ~ free/traditional combination of words

служб|а *ж.* 1. (*у різн. знач.*) service /'sɜ:vɪs/: брати на ~у take into service; ~а нагляду probation service; work /wɜ:k/; office /'ɒfɪs/ *US:* 'ɔ:fɪs/: просування по ~і advancement in office 2. (*заклад, галузь роботи*) department /dɪ'pɑ:tmənt/; branch /brɑ:ntʃ/

службовець *ч.* employee /,emplɔ'i:/: державні службовці public servants**службовий** *прикм.* 1. service /'sɜ:vɪs/; work /wɜ:k/; office /'ɒfɪs/ *US:* 'ɔ:fɪs/ 2. (*допоміжний*) auxiliary /ɔ:g'zɪliəri/**служитель** *ч.* (*той, хто служить чомусь*) devotee /,devə'ti:/: votary /'vɒtəri/: ~ науки votary of science

служити *дієсл.* 1. serve /sɜ:v/: ~ доказом serve as proof 2. (*перебувати на службі*) serve (as *smb*) /sɜ:v (əz)/; be* employed (as *smb*) /bi:ɪm'plɔɪd (əz)/ 3. (*бути, виявлятися*) be* *smth* /bi:/: ~ прикладом be an example

служіння *с.* service /'sɜ:vɪs/; serving /'sɜ:vɪŋ/**слух** *ч.* hearing /'hɪəriŋ/: поганий ~ dull hearing; труднощі зі ~ом hard of hearing; ear /iə/: музикальний ~ an ear for music; тонкий ~ keen ear

діти зі слабким ~ом auditory handicapped children

слухання *с.* 1. listening /'lɪsnɪŋ/ 2. (*справи тощо*) hearing /'hɪəriŋ/ 3. (*виступу на конкурсі*) audition /ɔ:'dɪʃn/

слуха|ти дієсл. **1.** (у різн. знач.) listen (to) /'lɪsn (tə)/: ~ти вчителя listen to the teacher; ~ти з напруженою увагою listen intently; ~йте моє запитання listen to my question; ~йте уважно listen carefully [attentively]; уміння уважно ~ти вчителя ability to listen carefully to the teacher **2.** (лекції тощо) attend /ə'tend/ **3.** (бути слухняним) obey /ə'beɪ/; be* obedient /bi: ə'bi:diənt/

слухатися дієсл. **1.** (бути слухняним) obey /ə'beɪ/: ~ батьків obey one's parents **2.** (поради) follow /'fɒləʊ/: ~ чиеїсь поради follow smb's advice; listen (to) /'lɪsn (tə)/

слухач ч. **1.** (той, хто слухає) hearer /'hiərə:/; listener /'lɪsnə:/ **2.** (у навч. закладі) student /'stju:dnt US: 'stu:dnt/

слухняність ж. obedience /ə'bi:diəns/

слухов|ий прикм. acoustic /ə'ku:stɪk/: ~ий розлад псих. acoustic disturbance; auditory /'ɔ:ditri US: 'ɔ:ditɔ:ri/: ~а пам'ять auditory memory; ~е сприйняття auditory perception; ~і відчуття auditory sensations; aural /'ɔ:rəl/: ~ий метод aural method

слухний прикм. **1.** (зручний) proper /'prɒpə:/; suitable /'su:təbl/: opportune /'ɒpətju:n US: 'ɒpətju:n/: ~ момент opportune moment **2.** (сприятливий) favourable (амер. favorable) /'feɪvərəbl/ **3.** (суттєвий) essential /ɪ'senʃl/

слушно присл. in good time /ɪn gʊd taɪm/: opportunistically /'ɒpətju:nli US: 'ɒpətju:nli/

смак ч. перен. gusto /'gʌstəʊ/: taste /teɪst/: виховувати естетичний ~ cultivate aesthetic taste [appreciation]; liking /'laɪkɪŋ/

смертність ж. mortality /mɔ:-'tæləti/

смысл ч. **1.** (у різн. знач.) sense /sens/: набувати ~у acquire (definite) sense **2.** (значення) meaning /'mi:niŋ/: ~ життя meaning of life; намагатися зрозуміти ~ речення try to understand the meaning of a sentence

смыслов|ий прикм. sense /sens/: significative /sɪg'nɪfɪkətɪv/

~і відтінки shades of meaning

смільливий прикм. bold /bɔ:ld/: ~ експеримент bold experiment; daring /'deərɪŋ/

смільливість ж. courage /'kʌrɪdʒ/: bravery /'breɪvəri/

брати на себе ~ take the liberty (of)

совість|ь ж. conscience /'kɒŋʃəs/: нечиста/чиста ~ь guilty/clear conscience; ~ь – це психологічний механізм, що визначає сутність особистості conscience is the psychological mechanism that specifies the essence of personality; відчувати докори ~і be conscience-stricken; для заспокоєння ~і for conscience sake

солідарн|ий прикм. solidary /'sɒlɪdəri/: joint /dʒɔɪnt/: ~а відповідальність joint liability

солідарність ж. solidarity /,sɒli'dærəti/

сон ч. **1.** (стан) sleep /sli:p/: гігієна сну hygiene of sleep; навчання уві сні sleep teaching; тривалість сну

дітей amount of sleep for children

2. (*сновидіння*) dream /dri:m/

сором ч. shame /ʃeɪm/: почуття ~ у а sense of shame; disgrace /dɪs'greɪs/

сором'язливість ж. shyness /'ʃaɪnɪs/

сором'язливий прикм. shy /ʃaɪ/

софізм ч. sophism /'sɒfɪzəm/

соціабельність ж. (*здатність до налагодження зв'язків*) sociability /,səʊʃə'biləti/

соціалізація ж. socialization /,səʊʃəlaɪ'zeɪʃn US: ,səʊʃəlɪ'zeɪʃn/: ~ студентів socialization of students; students' socialization

соціальний прикм. social /'səʊʃl/: ~а адаптація/відповідальність/гігієна/зрілість/небезпека/педагогіка/проблема/справедливість social adaptation/responsibility/hygiene/maturity/danger/pedagogy [pedagogics]/problem/justice; ~е походження social origin [background]; ~ий досвід/стан social experience/position [status]; ~і науки social sciences

соціально присл. socially /'səʊʃli/: ~ захищений/незахищений/орієнтований socially protected/unprotected/oriented

соціолінгвістика ж. sociolinguistics /,səʊsɪəlɪŋ'gwɪstɪk/

соціолог ч. sociologist /,səʊsɪ'vɒlədʒɪst/

соціологізм ч. (*соціологічне пояснення фактів*) sociologism /,səʊsɪ'vɒlədʒɪzəm/

соціологічний прикм. sociological /,səʊsɪə'vɒlədʒɪkl/: ~е дослідження

sociological studies

соціологія ж. sociology /,səʊsɪ'vɒlədʒɪ/: промислова ~ industrial sociology; ~ освіти/родини sociology of education/family

соціометрія ж. sociometry /,səʊsɪ'vɒmətri/: Якоб Морено визначив ~ю як «дослідження еволюції та організації груп і стану особистостей у цих групах» Jacob Moreno defined sociometry as «the inquiry into the evolution and organization of groups and the position of individuals within them»

спад ч. **1.** (*схил*) slope /sləʊp/ **2.** (*в економіці тощо*) decrease /'di:kri:s/; decline /dɪ'klaɪn/; disruption /dɪ'srʌpʃn/

спадати дієсл. (*зменшуватися*) diminish /dɪ'mɪnɪʃ/; lower /'ləʊə/; drop /drɒp/

~ на думку occur: мені спало на думку, що .. it occurred to me that ..

спадковий прикм. hereditary /hɪ'redɪtri US: hɪ'redɪteri/; heritable /'herɪtəbl/: ~а хвороба heritable [hereditary] disease

спадковість ж. heredity /hɪ'redəti/: характер ~ості heredity pattern

спадщина ж. (*про явища культури тощо*) heritage /'herɪtɪdʒ/: культурна ~ cultural heritage; legacy /'legəsi/: ~ філософів давнини legacy of the ancient philosophers

спектакль ч. play /pleɪ/; performance /pə'fɔ:məns/

аматорський ~ amateur theatricals

спектр ч. перен. spectrum /'spektrəm/ (*pl.* spectra /'spektrə/); range

/reɪndʒ/: ~ послуг range of service

специфіка ж. specificity /ˌspesɪˈfɪsəti/: ~ спонуки drive specificity; peculiarity /pɪˌkjuːlɪˈærəti/: ~ організму constitutional peculiarity

специфікація ж. specification /ˌspesɪfɪˈkeɪʃn/

специфічний прикм. specific /spəˈsɪfɪk/: ~ий засіб specific remedy; ~і особливості граматичних конструкцій specific features of grammar constructions

спеціалізація ж. specialization /ˌspeʃəlaɪˈzeɪʃn US: ˌspeʃəliˈzeɪʃn/: вузька ~ narrow specialization; ~ з конкретного предмета specialization in a particular subject

спеціалізований прикм. specialized /ˌspeʃəlaɪzd/: ~ середній навчальний заклад specialized secondary educational institution

спеціалізуватися дієсл. specialize /ˌspeʃəlaɪz/: ~ у викладанні математики specialize in teaching mathematics

спеціаліст ч. specialist /ˌspeʃəlɪst/: вузький/досвідчений ~ narrow/experienced specialist; підготовка ~ів specialist training; випускати ~ів turn out specialists; готувати ~ів train specialists; див. тж **фахівець**

~ без вищої освіти paraprofessional

спеціальний прикм. 1. special /ˈspeʃl/: ~а (коригувальна) освіта special education; ~а педагогіка/підготовка/термінологія special pedagogy/training/terminology; ~а школа (для дітей з фізичними чи психічними відхиленнями) special

school; ~ий курс/фонд special course/fund; ~і заняття з дітьми, що відстають special classes for children who are behind; учитель ~ої школи special school teacher 2. (який стосується окремої галузі) specialized /ˌspeʃəlaɪzd/: ~а освіта specialized education 3. (для цього випадку) ad hoc /ˈædˈhɒk/: ~ий комітет ad hoc committee

спеціальність ж. speciality /ˌspeʃiˈæləti/: введення до ~ості introduction to speciality; вузька ~ість particular speciality; хто він за ~істю? what is his speciality?; див. тж **фах**

спеціально присл. specially /ˌspeʃəli/: якщо ~ не обумовлено unless specially stated

спинятися дієсл. 1. stop /stɒp/ 2. (на питанні тощо) dwell* /dwel/: ми не будемо ~ на цьому питанні we shall not dwell upon the subject

спиратися дієсл. 1. (мати підтримку) rely (on, upon) /rɪˈlaɪ (vɒ, əˈrɒn)/: ~ на активність і самодіяльність дітей rely upon activity and self-activity of children; ~ на позитивні якості характеру rely upon positive [good] qualities of character; ~ на раніше набуті знання rely upon previously acquired knowledge 2. (брати за основу) base oneself (up)on /beɪs .. əˈp(vn)/: ~ на факти base oneself upon facts

список ч. list /lɪst/: алфавітний/повний ~ок alphabetical/full [complete] list; ~ок відвідування (у школі) list of attendance; ~ок нових надходжень до бібліотеки list of accessions

to the library; ~ок умовних скорочень list of abbreviations; ~ок учнів (*школярів, студентів*) class-list; ~ок цитованої літератури list of reference; вивісити/опублікувати/скласти ~ок hang up/publish/draw up a list; register /'redʒɪstə/: заносити до ~ку enter in a register

списувати *дієсл.* copy /'kɒpi/: ~ вправи з підручника copy out exercises from a text-book

спів *ч.* singing /'sɪŋɪŋ/

співавтор *ч.* co-author /,kəʊ'ɔ:θə/

співавторство *с.* co-authorship /,kəʊ'ɔ:θə'ʃɪp/

співбесіда *ж.* **1.** interlocution /,ɪntələʊ'kju:ʃn/; interview /'ɪntəvju:/: провести ~у hold an interview; ~а при прийомі на роботу job interview **2.** (*лекція з обміном думок*) debate /dɪ'beɪt/; discussion /dɪ'skʌʃn/

співвідношення *с.* correlation /,kɒrə'leɪʃn *US:* ,kɔ:rə'leɪʃn/: ~ з реальним світом correlation the real world; ~ між курсами/предметами correlation between courses/subjects; ~ сил correlation of forces; встановити правильне ~ між предметами bring subjects into proper correlation

співдоповідь *ж.* **1.** (*про звіт*) co-report /,kəʊpɪ'pɔ:t/ **2.** (*про лекцію*) co-lecture /,kəʊ'lektʃə/

співдружність *ж.* **1.** community /kə'mju:nəti/ **2.** (*творча*) concord /kən'kɔ:d/; collaboration /kə'læbərəʃn/: творча ~ науковців і вчителів-практиків creative collaboration of research workers and practicing teachers

співзасновник *ч.* cofounder /,kəʊ'-faʊndə/

співзвучний *прикм.* consonant (with, to) /'kɒnsənənt (wɪð, tə)/; in harmony /ɪn 'hɑ:məni/: ~ з епохою in harmony with the epoch

співпраця *ж.* team-work /'ti:m wɜ:k/; collaboration /kə'læbərəʃn/: обмін і ~ в галузі освіти education transfer and collaboration

співробітник *ч.* **1.** (*помічник у роботі*) collaborator /kə'læbərəɪtə/: assistant-worker /ə'sɪstənt 'wɜ:kə/

2. (*товариш по роботі*) fellow-worker /'feləʊ'wɜ:kə/: co-worker /,kəʊ'wɜ:kə/ **3.** (*службовець*)

employee /,empləɪ'i:/; official /ə'fɪʃl/; worker /'wɜ:kə/: науковий ~ research worker; associate /ə'səʊʃɪət/: головний/молодший/провідний/старший науковий ~ chief/junior/leading/senior research associate

співробітництво *с.* collaboration /kə'læbərəʃn/: міжнародне ~о у сфері науки international collaboration in the sphere of science; со(-)operation /kəʊ,pə'reɪʃn/: ~о між сім'єю та школою cooperation between home and school; ми виконуємо цю роботу у ~і з іншими вченими we perform the work in cooperation with other scientists

співробітничати *дієсл.* collaborate /kə'læbərəɪt/; co-operate /kəʊ-'pɛreɪt/

співтворчість *ж.* joint [associate] creative work /dʒɔɪnt [ə'səʊʃɪət] kri:'eɪtɪv 'wɜ:k/

співчуття *с.* empathy /'empəθi/: принцип ~ *псих.* empathy principle

спізнання *с.* being [coming] (too)

late /'bi:ɪŋ [ˈklɑmɪŋ] (tu:) leit/: причина ~ cause [reasons] for being late

спізн|юватися *дієсл.* be* [come*] (too) late /bi: [klɑm] (tu:) leit/: ~юватися на лекцію/урок be late for a lecture/lesson; не ~юйтеся! do not be late!; учень ~ився на 5 хвилин the pupil is five minutes late

спілка *ж.* **1.** (професійна тощо) union /'ju:nɪən/ **2.** (товариство) fellowship /'feləʊʃɪp/; society /sə'saɪəti/

спілкування *с.* **1.** intercourse /'ɪntəko:s/: мова як засіб ~ language as a means of intercourse; relation(s) /rɪ'leɪʃn(z)/: товариське ~ intimate relations **2.** (зв'язок) communication /kə'mju:nɪ'keɪʃn/: засіб міжнаціонального ~ a means of interethnic communication; обопільне ~ two-way communication; communion /kə'mju:nɪən/: ~ з товаришами communion with one's fellows

спілкуватися *дієсл.* associate /ə'səʊʃieɪt/; mix /mɪks/: він не спілкується з іншими студентами he doesn't mix with the other students; communicate /kə'mju:nikeɪt/: певна частина молоді не може ~ з батьками some young people do not communicate with parents

спільний *прикм.* **1.** joint /dʒɔɪnt/: ~а дія/заява joint action/ statement; common /'kɒmən/: знайти ~у мову з кимось find a common language with smb; мати ~і інтереси have common interests; це наша ~а справа it is a matter of common concern; ці книги мають багато ~ого the books have

much in common; mutual /'mju:tʃʊəl/: висловити ~у думку state mutual opinion; за ~ою згодою by mutual consent **2.** (об'єднаний) combined /kəm'baɪnd/: ~ими зусиллями by combined efforts

спільник *ч.* participant /pɑ:'tɪsɪpənt/; partner /'pɑ:tnə/ **2.** (союзник) ally /ə'laɪ/

спільність *ж.* community /kə-'mju:nəti/: ~ інтересів community of interests; collectivity /ˌkɒlek'tɪvəti/: ~ зусиль collectivity of effort; unity /'ju:nəti/: ~ поглядів unity of opinion

спільнота *ж.* community /kə-'mju:nəti/: віртуальна навчальна ~ online learning community

спіраль *ж.* spiral /'spɪərəl/; helix /'hi:lɪks/

спіральний *прикм.* spiral /'spɪərəl/; helical /'helɪkl/

спірний *прикм.* (суперечний, дискусійний) disputable /dɪ'spju:təbl/; debatable /dɪ'beɪtəbl/: ~е питання debatable [disputable] question [point]; controversial /ˌkɒntrə'vɜ:ʃl/: ~ий пункт controversial point; open to question /'əʊpən tə 'kwɛstʃən/: ця тема є ~ою з кількох причин this topic is open to question on several grounds

сплутувати *дієсл.* **1.** (збивати з пантелику) confuse /kən'fju:z/: ~ати два слова з однаковим написанням confuse two words of similar spelling; muddle /'mʌdl/ **2.** (приймати за інше) mix up /mɪks ʌp/: ви ~али дві різні речі you mixed up two different things

сповільнений *прикм.* slow /sləʊ/;

delayed /di'leɪd/; *див. тж* **уповільнений**

спогад *ч.* recollection /,rekə'lekʃn/: яскравий ~ lively recollection

споглядання *с.* contemplation /,kɒntem'pleɪʃn/: розум, створений для ~ a mind tuned to contemplation

сподівання *с.* trust /trʌst/; expectation /,ekspek'teɪʃn/: взаємне ~ mutual expectation

сподіватися *дієсл.* **1.** expect /ɪk'spekt/: ~тися, що діти підуть дали батьків expect children to outachieve their parents **2.** (*розраховувати*) rely (upon) /rɪ'laɪ (ə'pɒn)/ **3.** (*мати надію*) hope /həʊp/: ~юся, що так/ні I hope so/not; усі ~лися на його успіх everyone hoped for his success

споживання *с.* consumption /kən'sʌmpʃn/: предмети ~ objects of consumption; use /ju:s/

споживати *дієсл.* consume /kən'sju:m US: kən'su:m/; use /ju:z/

споживач *ч.* consumer /kən'sju:məʃ US: kən'su:məʃ/; user /'ju:zəʃ/

споживч|ий *прикм.* consumer /kən'sju:məʃ US: kən'su:məʃ/: ~а психологія consumer's psychology

сполучання *с.* (*дія*) joining /'dʒɔɪnɪŋ/; junction /'dʒʌŋkʃn/: ~ таланту і досвіду junction of talent and experience; combination /,kɒmbɪ'neɪʃn/: ~ теорії з практикою combination of theory and practice

сполучення *с.* combination /,kɒmbɪ'neɪʃn/: фразеологічне ~ phraseological [traditional word] combination

сполучати *дієсл.* **1.** connect /kə'nekt/; combine /kəm'baɪn/: ~ працю

з відпочинком combine work with rest **2.** (*про посади*) hold* more than one office /həʊld mɔ:ʔ dæŋ wʌn 'ɒfɪs (US: 'ɔ:fɪs)/

сполучний *прикм.* (*з'єднувальний*) connective /kə'nektɪv/; connecting /kə'nektɪŋ/

спонтанний *прикм.* spontaneous /spɒn'teɪnɪəs/: ~ рух spontaneous movement

спонук|а *ж.* motive /'məʊtɪv/: внутрішня/психологічна/соціальна ~а intrinsic /psychological/social motive; incentive /ɪn'sentɪv/: справжня ~а до наукової роботи the true incentive to scientific research; drive /draɪv/: ~а до досягнення мети achievement drive; impulse /'ɪmpʌls/; stimulus /'stɪmjʊləs/ (*pl.* stimuli /'stɪmjəlaɪ/): зовнішні ~и extrinsic(al) stimuli

спонукальн|ий *прикм.* motivating /'məʊtɪveɪtɪŋ/: ~ий мотив навчання motivating motive of teaching; stimulating /'stɪmjəleɪtɪŋ/; incentive /ɪn'sentɪv/: ~ий мотив службового просування promotional incentive ~а причина motive; incentive

спонукати *дієсл.* incite (to) /ɪn'saɪt (tə)/: ~ когось до роботи incite smb to work; induce (to) /ɪn'dju:s US: ɪn'du:s/: ~ когось зробити щось induce smb to do smth; prompt (to) /prɒmpt/

споріднен|ий *прикм.* **1.** allied /ə'laɪd/: історія та ~і з нею предмети history and allied studies **2.** (*духовно, за змістом*) related /rɪ'leɪtɪd/: ~і дисципліни/мови/науки related subjects/languages/sciences; congenial /kən'dʒi:niəl/: поезія та музика ~і між

собою poetry and music are congenial

спорідненість *ж.* relationship /rɪ'leɪfɪnʃɪp/; connection /kə'neɪkʃn/; affinity /ə'fɪnətɪ/: мовна/природна ~ linguistic/natural affinity

споріднювати *дієсл.* draw* together /drɔ: tə'geɪðər/; connect /kə'nekt/

спорт *ч.* **1.** sport /spɔ:t/: водний/зимовий ~ water/winter sport **2.** (*види спорту*) sports /spɔ:ts/: займатися ~ом go in for sports

спортивн|ий *прикм.* **1.** athletic /æθ'letɪk/: ~і ігри athletic games; sports /spɔ:ts/: ~а подія/політика sports event/policy; ~ий інвентар sports goods [kit]; спортивний клуб/майданчик sports club/ground **2.** (*про зовнішній вигляд*) athletic(-looking) /æθ'letɪk('ləkɪŋ)/

~і змагання competitive sport

споруда *ж.* **1.** edifice /'edɪfɪs/; structure /'strʌktʃə/ **2.** (*будівля*) building /'bɪldɪŋ/: освітня ~ educational building

споруджувати, споруджати *дієсл.* build* /bɪld/; erect /ɪ'rekt/; construct /kən'strʌkt/

спосіб *ч.* **1.** way /weɪ/: єдиний ~ the only possible way; спосіб побудови та обґрунтування чогось the way of development and substantiation of *smth*; таким способом in this way; іншим способом in a different way; цей ~ найкращий this way is the best; *mode* /'meɪd/: ~ мислення mode of thought **2.** (*метод*) method /'meθəd/: ~ подання матеріалу method of presentation of material; manner /'mænər/: у звичайний/належний ~ in a regular/

proper manner **2.** *грам.* mood /mu:d/: наказовий/умовний ~ imperative/subjunctive mood .

спостережен|ня *с.* observation /,pɒzə'veɪʃn/: запис результатів ~ь record of observations; методи ~ня observation methods; педагогічні/психологічні ~ня pedagogical/psychological observations; похибка ~ня fallacy of observation; ~ня як метод навчання observation as a method of teaching [instruction]; щоденник ~ь observation diary [journal]; організувати ~ня organize observation work; проводити ~ня carry on observations; шляхом безпосередніх ~ь by means of direct observation

спостережлив|ий *прикм.* observant /əb'zɜ:vənt/: ~а дитина observant child

спостережливість *ж.* power of observation /'paʊə əv ,pɒzə'veɪʃn/: виховувати в дітях ~ train [develop] in children the power of observation

спостерігати *дієсл.* **1.** (*вивчати, досліджувати*) observe /əb'zɜ:v/: ~ за розвитком подій observe the development of events; ~ роботу вчителя observe a teacher at work; уважно ~ observe attentively **2.** (*стежити*) watch /wɒtʃ/: ~ за розвитком подій watch the development of affairs; keep* under observation /ki:p 'ʌndə ,pɒzə'veɪʃn/

~ за порядком be responsible for keeping order

спостерігач *ч.* observer /əb'zɜ:vər/: пасивний ~ *псих.* passive observer

спотворення *с.* **1.** disfiguration /dis'figjə'reɪʃn/: неусувне ~ permanent disfiguration; defacement /dɪ'feɪsmənt/: ~ вигляду веб-сайту Web site defacement **2.** (викривлення) distortion /dɪ'stɔ:ʃn/: пізнавальне [когнітивне]/чуттєве [перцептивне] ~ cognitive/perceptual distortion; deformation /,di:fɔ:'meɪʃn/

спотворювати *дієсл.* **1.** disfigure /dis'figəʃ/: deface /dɪ'feɪs/ **2.** (викривляти) distort /dɪ'stɔ:t/: ~ істину distort the truth

спочатку *присл.* **1.** (спершу) first /fɜ:st/: ~ зробіть це get this done first; ~ ми перевіримо домашнє завдання first we shall check up the homework; ~ прочитай інструкцію і тільки тоді починай виконувати вправу first read the instruction and only then start doing the exercise; firstly /'fɜ:stli/: at the beginning /ət ðə bɪ'gɪnɪŋ/: ~ вам ця книга здаватиметься важкою, але надалі буде легше at the beginning you may have difficulty with this book but you'll find it easier as you go along **2.** (знову) all over again /ɔ:l 'əʊvə ə'geɪn/: усе треба починати ~ it must be done all over again **3.** (раніше) before /bɪ'fɔ:/: formerly /'fɔ:məli/: previously /'pri:vɪəsli/

справ|а *ж.* **1.** (що розглядається переважно в процесі розвитку та пов'язана з діяльністю людини) affair /ə'fɜ:/: усі обставини ~и all the ins and outs of the affair **2.** (мета, інтереси) cause /kɔ:z/: справедлива ~а just cause **3.** (подія, факт) deed /di:d/: ці ~и розглядати не обов'язково these deeds

need not be considered; fact /fækt/: point /'pɔɪnt/: додержуватися суті ~и keep to the point; не в цьому ~а that's not the point; справа в тому, що.. the point is that.. **4.** (питання, що вимагає обдумування та вирішення проблем) matter /'mætə/: важлива ~а matter of great concern; легка справа easy matter; суть ~и the heart of the matter; це зовсім інша ~а it is quite another matter **5.** (документ) record /'rekɔ:d US: 'rekərd/: особова ~а вчителя teacher's service record; особова ~а учня pupil's school record

класні/шкільні ~и classroom/school activities

справді *присл.* actually /'æktʃʊli/: truly /'tru:li/: really /'ri:əli/: in fact /ɪn fækt/

справедлив|ий *примк.* **1.** (у різн. знач.) just /dʒʌst/: ~е ставлення до учня just attitude to a pupil; ~і вимоги just demands **2.** (неупереджений) fair /feə/: ~а оцінка fair assessment; impartial /ɪm'pɑ:ʃl/: ~ий учитель impartial teacher **3.** (правильний) true /tru:/: це особливо є ~им для ... this is especially true of ...

справедлив|ість *ж.* **1.** justice /'dʒʌstɪs/: добиватися ~ості struggle for justice; добитися ~ості obtain justice; ~ість вимагає, щоб це було зроблено justice demands that it to be done **2.** (неупередженість) fairness /'feənɪs/: вроджене чуття ~ості innate sense of fairness; заради ~ості for fairness' sake **3.** (правильність) truth /tru:θ/

справжн|ий *примк.* true /tru:/:

справжній друг true friend; real /'ri:əl/:
 ~я причина лежить набагато глибше
 the real reason lies much deeper; actual
 /'æktʃʊəl/: ~ій стан справ actual state
 of things

справля|ти дієсл. (викликати
 почуття, враження) make* /meɪk/:
 ~ти враження make an impression;
 produce /prə'dju:s US: prə'du:s/: це
 ~є хибне враження it produces the
 illusion

справ|лятися дієсл. (впоратися)
 manage /'mænɪdʒ/: ~итися із задачею
 manage the task; ~итися своїми
 силами manage on one's own; master
 /'mɑ:stə US: 'mæstə/

сприймання с. perception
 /prə'sepʃn/: позачуттєве ~ псих.
 extrasensory perception; світо~
 world perception; ~ простору і
 часу perception of space and time;
 точність ~ accuracy of perception;
 apprehension /,æprɪ'hɛnʃn/: слабке
 ~ weak apprehension

сприймати дієсл. perceive
 /prə'si:v/: ~ безпосередньо/зорово
 perceive directly/ visually; ~ щось у
 загальних рисах perceive smth as a whole;
 apprehend /,æprɪ'hend/; take* /teɪk/

сприйнятливість ж. receptivity
 /,rɪ:sep'tɪvətɪ/; capacity /kə'pæsətɪ/: ~
 дитини до учіння child's capacity for
 learning

сприйняття с. псих. perception
 /prə'sepʃn/: адекватне/збіднене/комп-
 лексне/первинне/хибне ~ literal/
 impoverished/intersensory/initial/
 false perception; apprehension
 /,æprɪ'hɛnʃn/: безпосереднє/слабке

~ direct/weak apprehension; тест на
 обсяг ~ apprehension-span test

спричиня|ти дієсл. cause /kɔ:z/:
 ~ти труднощі cause a difficulty;
 produce /prə'dju:s US: prə'du:s/:
 однакові причини ~ють однакові
 наслідки the same causes produce
 the same effects; entail /ɪn'teɪl/: ~ти
 незручності для когось entail incon-
 venience on smb; bring* (on) /brɪŋ
 (ɒn)/: допущення однієї помилки ~є
 іншу submitting to one wrong brings
 on another

сприяння с. 1. contribution
 /,kɒntri'bju:ʃn/ 2. (фінансова під-
 тримка) patronage /'pætrənɪdʒ US:
 'peɪtrənɪdʒ/ 3. (допомога) assistance
 /ə'sɪstəns/: за ~ когось with smb's
 assistance; help /help/

сприяти дієсл. 1. (заохочувати)
 foster /'fɒstə US: 'fɔ:stə/: ~ профе-
 сійним контактам учених foster
 professional contacts between sci-
 entists; help /help/: ~ розвиткові
 дитини help a child forward
 2. (досягненню успіху тощо) favour
 (амер. favor) /'feɪvə/: ~ творчому
 підходу до побудови педагогічного
 процесу favo(u)r to the creative
 approach to the pedagogical process
 formation; contribute /kən'trɪbju:t/:
 ~ успіхові contribute to the success;
 ~ти формуванню світогляду con-
 tribute to the formation of outlook;
 promote /prə'məʊt/: ~ти кращому
 взаєморозумінню promote better
 mutual understanding; ~ти справі
 народної освіти promote the cause
 of public education 3. (полегшувати)

ти, пришвидшувати) facilitate /fə'sɪlɪteɪt/; expedite /'eksprɪdaɪt/: ~ти засвоєнню навчального предмета expedite the learning of subject

сприятлив|ий *прикм.* favourable (амер. favorable) /'feɪvərəbl/: створити ~і умови для занять create favo(u)rable conditions for studies; propitious /prə'pɪʃəs/ .

~ий фактор contributory factor

спроб|а *ж.* attempt /ə'tempt/: безуспішна/марна/повторна/успішна ~а fruitless/vain/repeated/successful attempt; робити ~у make an attempt; ми зробили кілька ~ покращити становище we have made several attempts to improve situation; у його книжці ми не бачимо навіть ~и дати пояснення in his book we miss any attempt to explain; цього разу ~а була успішною this time the attempt was successful; ще одна ~а yet another attempt; endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəʃ/: марна ~а lame endeavor(u)r; tentative /'tentətɪv/: здійснити кілька ~ make several tentatives

спробу|вати *дієсл.* **1.** try /traɪ/: ~вати своє уміння try *one's* (prentice) hand (at); ~йте ще раз! try it again! **2.** (намагатися) attempt /ə'tempt/: endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəʃ/: essay /'eseɪ/: ~вати свої сили essay powers

спроможн|ий *прикм.* able /'eɪbl/: бути ~м *щось* зробити be able to do *smth*; competent /'kɒmpɪtənt/

спроможність *ж.* ability /ə'bɪlətɪ/: ~ясно мислити ability to think clearly; capacity /kə'pæsəti/: комунікаційна ~

communication capacity

спростування *с.* **1.** refutation /,refju:'teɪʃn/: ~теорії refutation of a theory **2.** (дія) refuting /rɪ'fju:tɪŋ/: disproving /,dɪs'pru:vɪŋ/

спростовувати *дієсл.* (обвинувачення *тощо*) refute /rɪ'fju:t/: ~води/твердження refute arguments/statements; demolish /dɪ'mɒlɪʃ/: ~докази/заперечення demolish arguments/objections

спрощен|ий *прикм.* simplified /'sɪmplɪfaɪd/: ~ий підхід simplified approach; у ~ому вигляді in simplified form

спрощення *с.* simplification /,sɪmplɪfɪ'keɪʃn/: під цим розуміється ~системи by this simplification of the system is meant

спрощувати *дієсл.* **1.** simplify /'sɪmplɪfaɪ/: ~задачу simplify a problem **2.** (збіднювати) oversimplify /əʊve'sɪmplɪfaɪ/: ~ідею твору oversimplify the idea of the work

спрямован|ий *прикм.* directed /dɪ'rektɪd/: діяльність, ~а на *щось* activity directed on *smth*; сукупність прийомів і операцій, ~их на вивчення педагогічних явищ aggregates of techniques and operations directed to studying pedagogical phenomena; aimed (at) /eɪmd (ət)/

спрямованість *ж.* **1.** (напря́м) direction /dɪ'rekʃn/ **2.** (тенде́рція) trend /trend/: соціальна ~роману the social trend of the novel; premeditation /prɪ'medɪ'teɪʃn/: ~на практичне використання premeditation to practical utilization

спрямовувати дієсл. direct /dɪ'rekt/: ~ *чиюсь* увагу на *щось* direct *smb's* attention to *smth*; turn /tʒ:n/: ~ *свою* увагу на *щось* turn *one's* attention to *smth*

стабільний прикм. stable /'steɪbl/: ~а (навчальна) програма stable syllabus; stationary /'steɪʃənəri/

~ий підручник standard text-book

стабільність ж. stability /stə'biləti/: соціальна ~ість social stability; тест емоційної ~ості emotional stability test

стабільно присл. stably /'steɪblɪ/

став|ати дієсл. (робитися) become* /bɪ'kʌm/: деякі з його книг стали класикою some of his books have become classics; get* /get/: незабаром він ~ фахівцем у чомусь he soon got to be an expert in *smth*; **2.** (швидко змінюватися) turn /tʒ:n/

ставити дієсл. **1.** (урізн. знач.) set* /set/: ~ти перед собою мету set (up) a goal [purpose] to achieve; ~ти перед *кимось* завдання/проблему set a task/problem before *smb*; які запитання ~ли на іспиті? what questions were set in the examination?; put* /pʊt/: ~ти *комусь* запитання put questions to *smb*; ставити себе на місце *когось* put *oneself* in the place of *smb*; make /meɪk/: ~ти досліди make experiments **2.** (розміщати) put*; place /pleɪs/: ~ти перешкоди place obstacles; position /pə'zɪʃn/ **3.** (установлювати) install /ɪn'stɔ:l/ **4.** (пропонувати, висувати) put*: ~ти питання put a question; propose /prə'pəʊz/ **5.** (на сцені) stage /steɪdʒ/: ~ти п'єсу stage a play

ставитися дієсл. **1.** (до когось) treat /tri:t/: ~ до *когось* добре/погано treat *smb* kindly/badly; ~ з повагою до старших treat *one's* elders with respect **2.** (до чогось) regard /rɪ'gɑ:d/: ~ з розумінням до *чогось* regard *smth* with favour (амер. favor)

ставлення с. attitude /'ætɪtju:d US: 'ætɪtu:d/: критичне ~ до своїх учинків critical attitude towards *one's* actions; несумлінне/сумлінне/формальне ~ до навчання improper/honest/formal attitude towards *one's* studies; ~ до роботи work attitude; ~ до суспільства attitude to a society; ~ до школи attitude towards school; treatment /'tri:tmənt/: неухажне/особливе/ухажне ~ до *когось* careless/special/careful treatment of *smb*

стадія ж. **1.** stage /steɪdʒ/: кінцева/початкова ~я final/initial stage; ~ї навчання stages of teaching [training]; у стадії розвитку in development stage; phase /feɪz/: ~я дослідження the examinational phase **2.** (хвороби) stadium /'steɪdɪəm/

питання в ~ї розв'язання the question is about to be decided

стаж ч. length of service /leŋθ əv 'sɜ:vɪs/: ~ роботи вчителя teacher's length of service; experience /ɪk'spɪəriəns/: я маю 39 років педагогічного ~у I have 39 years teaching experience

трудоий ~ service

стажист ч. **1.** probationer /prə'beɪfnəʳ US: prəʊ'beɪfnəʳ/; trainee /treɪ'ni:/ **2.** (практикант) improver /ɪm'pru:vəʳ/

стажування *с.* **1.** (підвищення кваліфікації) study placement /'stʌdɪ 'pleɪsmənt/ **2.** (іспитовий період) probation /prə'beɪʃn US: prəʊ'beɪʃn/: умови чийогось ~ the terms of one's probation

сталий *прикм.* **1.** (постійний, стабільний) constant /'kɒnstənt/; steady /'stedɪ/; stable /'steɪbl/ **2.** (незмінний) invariable /ɪn'veəriəbl/; permanent /'pɜ:mənənt/

стан *ч.* condition /kən'dɪʃn/: загальний ~ (організму) systematic condition; матеріальний ~ учня material conditions of the pupil; ~ дисципліни condition with regard to discipline; у відмінному ~і in prime condition; state /steɪt/: ~ здоров'я учнів state of pupils' health; сучасний ~ справ the current state of things; у відмінному/поганому ~і in an excellent/a bad state; status /'steɪtəs/: сімейний/соціальний ~ family [marital]/ social status

стандарт *ч.* standard /'stændəd/: відповідати ~у accept standard; державний ~ обов'язкової середньої освіти State Standard of Compulsory Secondary Education; ~ життя living standard

стандартн|ий *прикм.* standard /'stændəd/: Міжнародна ~а класифікація освіти International Standard Classification of Education; ~а оцінка standard unit; ~ий набір готових формул standard set of ready-made formulas; ~ий показник standard measure

становити *дієсл.* (бути) be* /bi:/:

~ виняток be an exception; make* /meɪk/: це не ~ме великих труднощів it will not make great difficulties; form /fɔ:m/

становище *с.* **1.** (обстановка) situation /,sɪtʃʊ'eɪʃn/: незручне ~ awkward situation; position /pə'zɪʃn/ **2.** (ранг) standing /'stændɪŋ/; status /'steɪtəs/

становлення *с.* formation /fɔ: 'meɪʃn/: ~ дитини як суб'єкта сучасного життя the child's formation as a subject of the contemporary life; becoming /bɪ'kɒmɪŋ/

~ особистості achievement of personhood; у процесі ~ in the process of settling

старанн|ий *прикм.* **1.** assiduous /ə'sɪdʒʊəs US: ə'sɪdʒʊəs/: бути ~м у роботі be assiduous in work **2.** (про учня) diligent /'dɪlɪdʒənt/; studious /'stju:diəs US: 'stu:diəs/ **3.** (про працівника) efficient /ɪ'fɪʃnt/

старанність *ж.* assiduity /,æsi-'dju:əti US: ,æsi'du:əti/; diligency /'dɪlɪdʒənsɪ/; application /,æplɪ'keɪʃn/

старання *с.* assiduity /,æsi'dju:əti US: ,æsi'du:əti/; diligence /'dɪlɪdʒəns/; exertion /ɪg'zɜ:ʃn/; application /,æplɪ-'keɪʃn/

із великим ~м to the best of one's ability

старанно *присл.* diligently /'dɪlɪdʒəntli/: ~ вчитися study diligently; elaborately /ɪ'læbərətli/; with application /wɪð ,æplɪ'keɪʃn/

старатися *дієсл.* endeavour (амер. endeavor) /ɪn'devəʃ/: exert oneself /ɪg'zɜ:t/; try /traɪ/: ~ з усіх сил try for all one is worth; ~ уникати помилок try to avoid mistakes

старий *прикм.* old /əʊld/: повтворювати ~ матеріал revise [review] the old material

старість *ж.* old age /əʊld eɪdʒ/

старіти, старішати *дієсл.* **1.** age /eɪdʒ/: get* old /get əʊld/ **2.** (*про речі, слова*) become* [grow*] obsolete /bɪ'kɒm [grəʊ] 'ɒbsəli:t/

староста *ч.* **1.** (*групи, курсу*) course leader /kɔ:s 'li:də/ **2.** (*класу*) monitor /'mɒnɪtə/: prefect /'pri:fekt/

старшій *прикм.* (*за службовим становищем тощо*) senior /'si:nɪə/: ~ий адміністратор/інструктор senior executive/instructor; ~і класи senior forms; supervisor /'su:pəvaɪzə/

старшинство *с.* seniority /,si:nɪ'ɔ:rəti *US*: ,si:nɪ'prəti/: за ~м by [right of] seniority; precedence /'presɪdəns/

старшокласник *ч.* senior pupil /'si:nɪə'pjʊ:pl/

старшокурсник *ч.* senior student /'si:nɪə'stju:dnt (*US*: 'stu:dnt)/

статевий *прикм.* sex /seks/: sexual /'seksʊəl/: ~а зрілість sexual maturity; ~е виховання sexual upbringing; статеве дозрівання sexual growing up

стати *дієсл.* **1.** (*зупинитися*) stop /stɒp/ **2.** (*зробитися*) become /bɪ'kɒm/: ~ державним діячем become a statesman; grow /grəʊ/: turn /tɜ:n/

~ в пригоді render a service; ~ до ладу be put in operation

статика *ж.* statics /'stætɪks/

статистика *ж.* statistics /stə'tɪstɪks/: ~ народжуваності та смертності vital statistics; ~ освіти statistics of education

статистичний *прикм.* statistical

/stə'tɪstɪkl/: ~а модель/служба/таблиця statistical model/service/table; ~ий аналіз/метод/тест statistical analysis/method /test; ~і дані statistical data

статися *дієсл.* happen /'hæpən/: може ~, що .. may happen that ..; occur /ə'kɜ:t/: take* place /teɪk pleɪs/

статичний *прикм.* static(al) /'stætɪk(l)/: ~ рефлекс *псих.* static response

стаття *ж.* **1.** (*у пресі*) article /'ɑ:tɪkl/: вступна/передова ~я introductory/leading article; продовження ~і continuation of article **2.** (*наукова*) paper /'peɪpə/: написати/опублікувати наукову ~ю write/publish a paper **3.** (*пункт у документі*) clause /klo:z/: paragraph /'pærəgrɑ:f *US*: 'pærəgræf/: item /'aɪtəm/: article

редакційна ~я editorial

статус *ч.* status /'steɪtəs/: правовий/соціометричний/тимчасовий ~ legal/sociometric/ interim status; ~ учителя teacher status

статут *ч.* statute(s) /'stætʃu:t(s)/; regulations /,regjʊ'leɪʃnz/ *pl.*

статль *ж.* sex /seks/: жіноча/чоловіча ~ь female/male (sex); gender /'dʒendə/: правильне ставлення до питань ~і the correct relation as to the gender issues; представники протилежної ~і representatives of the opposite gender

стаціонар *ч.* permanent establishment /'pɜ:mənənt ɪ'stæblɪʃmənt/

стаціонарний *прикм.* **1.** stationary /'steɪʃənəri/ **2.** (*ностійний*) permanent /'pɜ:mənənt/: fixed /fɪkst/

ствердження *с.* **1.** (*твердження*)

ня) assertion /ə'sɜːʃn/: нерозважливе ~ hardy assertion; affirmation /,æfə'meɪn/ **2.** (дія) ascertaining /,æsə'teɪnɪŋ/: розуміння і ~ цінності людського життя understanding and ascertaining of valuables of person's life **3.** (підтвердження) confirmation /,kɒnfə'meɪʃn/

стверджу|вати дієсл. affirm /ə'fɜːm/: боятися ~вати hesitate to affirm; категорично ~вати affirm categorically; assert /ə'sɜːt/: argue /'ɑːɡjuː/: ~ють, що ця гіпотеза є дуже сумнівною this hypothesis is argued to be very doubtful

ствердний прикм. affirmative /ə'fɜːmətɪv/: assertive /ə'sɜːtɪv/: у ~ій формі in an assertive form

ствердно присл. affirmatively /ə'fɜːmətɪvli/

відповісти ~ answer in the affirmative

створення, створювання с. creating /kri:'eɪtɪŋ/: creation /kri:'eɪʃn/: ~ робочих місць job creation; ~ оптимальних соціально-психологічних умов для становлення особистості creation of optimal social-psychological conditions for a personality formation; making /'meɪkɪŋ/: у процесі ~ in the making

створювати дієсл. **1.** (творити) create /kri:'eɪt/: ~ ілюзію/настрій/умови create an illusion/a mood/conditions; make* /meɪk/ **2.** (засновувати) establish /ɪ'stæblɪʃ/: створити умови, за яких ... establish conditions under which ...; ~ комісію establish a commission; set* up /set ʌp/: ~ комітет set up a committee; found /faʊnd/: ~ товариство found an

association **3.** (теорію, вчення) found; originate /ə'rɪdʒɪneɪt/ **4.** (плани тощо) form /fɔːm/: frame /freɪm/: work out /wɜːk aʊt/ **5.** (забезпечувати) provide /prə'vaɪd/: ~ умови для нормальної роботи provide conditions [facilities] for normal work

створюватися дієсл. **1.** be* created /bi:kri:'eɪtɪd/ **2.** (виникати) arise* /ə'raɪz/: створилася гостра ситуація а critical situation arose

стеження с. trailing /'treɪlɪŋ/

стежити дієсл. **1.** (спостерігати) watch /wɒtʃ/: ~ уважно watch closely

2. (слухати) attend to /ə'tend (tə)/: ~ уважно за поясненням учителя attend closely to the teacher's explanation; стежите уважно! attend closely! **3.** (цікавитися ходом подій тощо) follow /'fɒləʊ/: ~ за останніми досягненнями науки follow the latest developments in science; ~ за успішністю учня follow a pupil's progress; ~ за чиймись думками follow the thread of smb's thoughts; keep* (up with) smth /ki:p (ʌp wɪð)/: ~ за літературою з дошкільного виховання keep abreast of literature on a pre-school education

стенд ч. stand /stænd/: демонстраційний ~ demonstration stand

стенограма ж. shorthand report [record] /'ʃɔːθænd rɪ'pɔːt [ˈrekɔːd US: 'rekərd]/

стерегтися дієсл. beware (of) /bɪ'weə (əv)/: стережіться лжепророків beware of false prophets; take* care (of) /teɪk keə (əv)/

стереотип ч. stereotype /'sterɪə'taɪp/: динамічний ~ псих. dynamical

stereotype; перебудова динамічного ~у особистості reformation of a dynamical personality stereotype

стереотипн|ий *прикм.* stereotype /'steriətaɪp/: ~е видання stereotype edition

стикатися *дієсл.* **1.** touch /tʌtʃ/: come* into contact /kʌm 'ɪntə ,kɒntækt/ **2.** *перен.* come* across /kʌm ə'krɒs (US: ə'kr:s)/; encounter /ɪn'kaʊntəʃ/

стилістика *ж.* stylistics /stai'listiks/: the science of style /ðə 'saɪəns əv stail/

стилістичн|ий *прикм.* stylistic /stai'listik/: ~а помилка stylistic mistake [error]; ~ий аналіз тексту stylistic analysis of a text; ~і засоби stylistic devices

стиль *ч.* (у різн. знач.) style /stail/: демократичний ~ співробітництва з вихованцями democratic style of collaboration with pupils; ~ викладання/пізнання teaching/cognitive style; ~ педагогічного спілкування style of pedagogical communication; простий ~ chaste style

стимул *ч.* **1.** stimulus /'stimjʊləs/ (*pl.* stimuli /'stimjʊləɪ/): ефективний/ неефективний ~ effective/ineffective stimulus; drive /'draɪv/ **2.** (заохочення) incentive /ɪn'sentɪv/: матеріальні ~и economic incentives; справжній ~ до наукової роботи true incentive to scientific research

стимулювання *с.* stimulation /sti'mjʊ'leɪʃn/: ~ у навчанні stimulation in training; методи ~ – заохочення, змагання, покарання methods of stimulation – encouragement, competition, punishment; прийоми ~

techniques of stimulation; providing of incentives /prə'vaɪdɪŋ əv ɪn'sentɪvz/

стимулю|вати *дієсл.* stimulate /'stimjʊleɪt/: ~вати пізнавальну діяльність людини stimulate human cognitive activity; excite /ɪk'saɪt/: ми ~ємо дітей похвалою we excite children by praising them

стимулятор *ч.* stimulator /'sti'mjʊleɪtəʃ/: stimulant /'stimjʊlənt/

стипендіат *ч.* (який одержує заохочувальну стипендію) scholarship holder /'skɒləʃɪp 'həʊldəʃ/: grant-holder /gra:nt (US: grænt) 'həʊldəʃ/: grant-aided student /gra:nt (US: grænt) 'eɪdɪd 'stju:dnt (US: 'stu:dnt)/

стипендія *ж.* **1.** grant /gra:nt (US: grænt)/; stipend /'staɪpənd/: підвищена ~я stipend with a bonus **2.** (заохочувальна) scholarship /'skɒləʃɪp/: іменна ~я special scholarship; він одержав ~ю для навчання за кордоном he received a scholarship to study abroad; студенти складають конкурсний іспит для одержання ~ї the students compete for scholarship

стисл|ий *прикм.* **1.** condensed /kən'denst/: у ~ій формі in a condensed form **2.** (короткий) brief /brɪ:f/: ~ий термін brief period of time; compact /kəm'pækt/ **3.** (про виклад тощо) concise /kən'saɪs/: швидка та ~а відповідь quick and concise replication; ~е питання concise question

стійк|ий *прикм.* **1.** (здатний довго зберігатися) durable /'djʊərəbl (US: 'dʊərəbl)/; stable /'steɪbl/: sustained /sə'steɪnd/: ~а увага sustained

attention **2.** *перен.* steady /'stedɪ/; firm /fɜ:m/ **3.** (*про знання, навички*) lasting /'lɑ:stɪŋ US: 'læstɪŋ/: ~і знання lasting knowledge; виробити ~і навички build lasting habits and skills; давати ~і знання insure lasting knowledge

стійкість *ж.* stability /stə'biləti/: ~ітересів дітей stability of children's interests; endurance /ɪn'dʒʊərəns US: ɪn'dʊərəns/: ~ проти негативних впливів endurance against negative influences

стільки *займ., присл.* **1.** (*про кількість*) (*з ім. в однині*) so much /səʊ mʌtʃ/: ~ часу so much time; (*з ім. у множині*) so many /səʊ'meni/: ~ книжок so many books **2.:** rather than (*в оберненій послідовності*): цей метод не ~ застарілий, скільки неефективний the method is uneffective rather than obsolete

століт|тя *с.* century /'sentʃəri/: на зламі двох ~ь at the turn of the century

стоматолог *ч.* dentist /'dentɪst/

перевірка у ~а dental inspection

стомливий *прикм.* tiresome /'taɪəsəm/; tiring /'taɪərɪŋ/; fatiguing /fə'ti:ɡɪŋ/

стомлюваність *ж.* fatiguability /fə'ti:ɡə'biləti/: швидка ~ easy fatiguability

стомлю|вати *дієсл.* tire /'taɪə/: дрібний друк ~є очі small print tires eyes; fatigue /fə'ti:g/

стомлюватися *дієсл.* be* [get*] tired [fatigued] /bi: [get] 'taɪəd [fə'ti:gd]/; fatigue oneself /fə'ti:g/

сторін|ка *ж.* page /peɪdʒ/: остання/чиста ~ка last/clean page;

відшукати/написати/перегорнути/почати/розділити ~ку find/write/turn (over)/begin/divide page; відкрийте книгу на ~ці 25 open the book at page 25; читайте текст на ~ці 17 read the text on page 17; скільки ~ок ви написали/переклали/прочитали? how many pages have you written/translated/read?; у цій книзі не вистачає ~ки there's a page missing in the book

сторонн|ій *прикм.* outside /,aʊt'saɪd/: без ~ьої допомоги without outside assistance; irrelevant /ɪ'reləvənt/; extraneous /ɪk'streɪniəs/: ~я детермінанта extraneous determinant

стосовно *присл.* as to /əz tə/: можна порушити питання ~ того, чи був достатнім професійний рівень the question may be raised as to whether the vocational level was sufficient; in conformity (with) /ɪn kən'fɔ:məti (wɪð)/; concerning /kən'sɜ:nɪŋ/: кілька слів ~ чогось a few words concerning smth

стосу|ватися *дієсл.* pertain /prə'teɪn/: документи, що ~ються того періоду documents pertaining to that period; concern /kən'sɜ:n/: матеріали, що ~ються теми materials concerned with the topic; це ~ється всіх this concerns everyone; що ~ється вашого першого запитання ... as concerns your first question ...; apply /ə'plai/: це правило ~ється всіх this rule applies to all; refer /rɪ'fɜ:/: це правило ~ється лише дітей the regulation refers only to children

питання не ~ється теми the question is not related to the theme; **що ~ється** as far as; as for

стосун|ок ч. **1.** relation /rɪ'leɪʃn/ **2.** *мн.* intercourse /'ɪntəko:s/; dealings /'di:lɪŋz/; relations /rɪ'leɪʃnz/: міжособистісні ~ки interpersonal relations; стосунки «викладач – студент» teacher-student relations; ~ки вчителя з класом teacher's relations with the class; relationship /rɪ'leɪʃnʃɪp/: ~ки між батьками і дітьми parent-child relationship; ~ки між родиною і школою home-and-school relationship

бути в дружніх ~ках з кимось be on friendly terms with *smb*

стояти дієсл. **1.** stand* /stænd/: ~ нерухомо/прямо/спокійно stand motionless/ straight/still **2.** (*бути нерухомим*) stop /stop/ **3.** (*бути, перебувати*) be* /bi:/: стояти на порядку денному be on the agenda; ~ на чолі be at the head (of) **4.** (*наполягати*) persist /pə'sɪst/; insist /ɪn'sɪst/: ~ на своєму insist on *one's own way*

стратегія ж. strategy /'strætədʒi/: допоміжна/загальна/основна ~ учіння indirect/ global/ direct learning strategy; психологічна ~ взаємовідносин у навчально-виховному процесі psychological strategy of relationship in teaching and educational process; ~ впровадження нових технологій у всі ділянки діяльності університету university-wide technology strategy

стратифікація ж. stratification /,strætɪfɪ'keɪʃn/: ~ суспільства social stratification

страх ч. **1.** fear /fɪə'/: розсіяти ~и дитини talk away the child's fears; fright /fraɪt/: невроз ~у псих. fright neurosis **2.** (*побоювання*) apprehension /,æprɪ'henʃn/ **3.** *мед.* phobia /'fəʊbiə/: ~ перед школою school phobia

страхування с. insurance /ɪn'ʃʊərəns/: ~ здоров'я [медичне ~] health insurance

стрес ч. stress /stres/: ~ від допущеної помилки failure stress; засіб зняття~у stress-reliever; знімати ~ de-stress; умови, що спричиняють ~ stress conditions

стресов|ий прикм. (high-)stress /('haɪ)stres/: ~а робота high-stress job

стрижень ч. *перен.* pivot /'pɪvət/; hinge /hɪndʒ/

стрижньов|ий прикм. *перен.* pivotal /'pɪvətl/; principal /'prɪnsəpl/: ~а проблема principal problem

стриман|ий прикм. **1.** restrained /rɪ'streɪnd/: ~а відповідь restrained answer; ~ий тон restrained tone **2.** (*урівноважений*) sedate /sɪ'deɪt/; self controlled /self kən'trəʊld/ **3.** (*замкнений*) reserved /rɪ'zɜ:vɪd/

стриман|ість ж. **1.** restraint /rɪ'streɪnt/; reserve /rɪ'zɜ:v/: при-вчатися до ~ості train *oneself* to reserve **2.** (*у розмові*) reticence /'retɪsnz/

стримувальний прикм. restrictive /rɪ'strɪktɪv/

стримувати дієсл. *перен.* (*при-страсті, бажання, вияви наст-рою тощо*) bridle /'braɪdl/; repress /rɪ'pres/; suppress /sə'pres/: ~

обурення suppress *one's* indignation
~ свої почуття control *one's* emotions;
keep in *one's* feeling

строк ч. 1. (певний момент часу) date /deɪt/; time /taɪm/: захистити дисертацію в ~ defend a dissertation within a specified time 2. (проміжок часу) period /'pɪəriəd/; див. тж термін

структур|а ж. 1. structure /'strʌktʃə/: проста/складна ~а a simple/complex structure; ~а виховного процесу the structure of educating process; ~а мови structure of the language; усі ці ~и мають багато спільного all the structures have a great deal in common 2. (рамки, межі) framework /'freɪmwɜ:k/: організаційна ~а framework of organization

структуралізм ч. structuralism /'strʌktʃərəlɪzəm/

структурн|ий прикм. structural /'strʌktʃərəl/: ~ий аналіз structural analysis; ~і відмінності між англійською та українською мовами structural differences between the English and the Ukrainian languages

студент ч. student /'stju:dnt US: 'stu:dnt/: особиста справа ~а student record; стосунки викладача і ~а teacher-student relation; ~ стаціонару resident [attending] student; ~, який відновив навчання у зрілому віці born-again student; ~и, які достроково складають сесійні іспити students who go to sessions to accelerate; undergraduate /,ʌndə'drædʒʊət/

студентськ|ий прикм. student /'stju:dnt US: 'stu:dnt/: ~а (географічна) мобільність student mobility; ~а демонстрація/організація student demonstration/organization; ~ий гуртожиток/колектив student dormitory/body; ~ий квиток student identification card; ~і заворушення student unrest

студія с. studio /'stju:diəʊ US: 'stu:diəʊ/: школа~ studio school

ступінь ч. 1. (порівняльна величина) degree /dɪ'ɡri:/; extent /ɪk'stɛnt/; grade /ɡreɪd/ 2. (вчене звання) degree /dɪ'ɡri:/: ~ магістра/кандидата/доктора master's/candidate's/doctor's degree; надати університету право присуджувати наукові ступені entrust an university with power to confer degrees; присуджувати вчений ~ confer a degree 3. (стадія розвитку) phase /feɪz/; stage /steɪdʒ/

здобуття вченого ступеня inception; почесний ~ доктора наук an honorary doctorate

стягнення с. (покарання) penalty /'penltɪ/: мати/накласти ~ incur/inflict a penalty

суб'єкт ч. subject /'sʌbdʒɪkt/: поділ світу на ~ і об'єкт subject-object dichotomy

~ думки ego

суб'єктивн|ий прикм. subjective /səb'dʒektɪv/: ~а думка subjective opinion; ~ий підхід subjective attitude; для всіх інших це питання є більш ~им for the others the issue is more subjective

субкультура *ж.* subculture /səb-'kʌltʃə/: етнічна/молодіжна ~ ethnic/youth subculture

супор|ий *прикм.* **1.** (у різн. знач.) severe/sɪ'vɪə/: ~адисципліна/догана severe discipline/reprimand; strict /strikt/: ~ий наказ/порядок strict orders/ order **2.** (*строгий*) rigid /'rɪdʒɪd/

сугестопедія *ж.* suggestopedia /sə,dʒestə'pi:diə/

суд *ч.* court /kɔ:t/: ~ у справах неповнолітніх juvenile court

судження *с.* judg(e)ment /'dʒʌdʒmənt/: безпомилкове ~ unerring judgement; об'єктивне/суб'єктивне ~ objective/subjective judgement; самостійне ~ (*про подію тощо*) exercise of judgement

судити *дієсл.* (*робити висновки*) guess/ges/: наскільки я можу ~ as near as I can guess; imagine /ɪ'mædʒɪn/: conjecture /kən'dʒektʃə/: judge /dʒʌdʒ/: ~ за результатами judge from the results; судячи з to judge from

сукупн|ий *прикм.* joint /dʒɔɪnt/: ~і зусилля joint efforts; combined /kəm'baɪnd/: aggregate /'ægrɪgət/

сукупн|ість *ж.* totality /təʊ'tæləti/: aggregate /'ægrɪgət/: ~ість прийомів дослідження the aggregate of the research techniques; у ~ості in the aggregate

сукупно *присл.* jointly /'dʒɔɪntli/: in common /ɪn 'kɒmən/

сума *ж.* sum /sʌm/: загальна ~ sum total; набрати суму take up the sum; amount /ə'maʊnt/

сумарний *прикм.* summary /'sʌməri/

суміжн|ий *прикм.* **1.** adjacent /ə'dʒeɪsənt/: adjoining /ə'dʒɔɪnɪŋ/ **2.** (*сусідній*) neighbouring (*амер.* neighboring) /'neɪbərɪŋ/: contiguous /kən'tɪgjuəs/: ~і класи contiguous classes **3.** (*споріднений*) allied /ə'laid/: ~і предмети allied subjects
навчання ~им професіям versatility training

сумісн|ий *прикм.* **1.** (*який можна поєднати*) compatible /kəm'pætəbl/: програмно ~ий *комп.* software-compatible; consistent /kən'sɪstənt/: це не є ~им із чимось it is not consistent with smth **2.** (*спільний*) joint /dʒɔɪnt/: ~і дії joint action; combined /kəm'baɪnd/: ~ий вплив усіх зазначених факторів веде до чогось combine influence of all the factors mentioned leads to smth

сумісник *ч.* (*про вчителя*) multiple-job holder /'mʌltɪpl dʒɒb 'həʊldə/: (*про викладача ВНЗ тж*) holder of more than one academic appointment /'həʊldə əv mɔ:ɹ dæ n wʌn ,æ kə'demɪk ə'pɔɪntmənt/

сумісництво *с.* pluralism of offices /'plʊərəlɪzəm əv 'ɒfɪsɪz (US: 'ɔ:fɪsɪz)/; multiple-job holding /'mʌltɪpl dʒɒb 'həʊldɪŋ/

працювати за ~м hold two or more offices

сумісність *ж.* **1.** (*сполучність*) compatibility /kəm'pætə'bɪləti/: психологічна/сімейна ~ psychological/family compatibility **2.** (*спільність*) community /kə'mju:nəti/

суміщати *дієсл.* combine /kəm'baɪn/: ~ корисне з приємним combine business with pleasure; ~

роботу з навчанням combine work with study

суміщення *с.* combination /,kɒmbɪ'neɪʃn/

сумлінний *прикм.* honest /'ɒnɪst/; conscientious /,kɒnʃi'ɛnfəs/

сумлінність *ж.* honesty /'ɒnɪstɪ/; conscientiousness /,kɒnʃi'ɛnfəsnis/

сумнів *ч.* doubt /daʊt/: великий/певний ~ great/some doubt; викликати ~ arouse doubts; поза ~ом beyond [without] doubt; у цьому немає ~у there is no doubt about it

брати під ~ call in question: лише останнім часом основні засади цієї теорії було піддано серйозним ~ам it has not been until very recently that the basic assumptions of this theory have been seriously called in question

сумніватися *дієсл.* doubt /daʊt/: ~ у правильності фактів doubt the facts; call in question /kɔ:l in 'kwɛstʃən/

сумнівн|ий *прикм.* **1.** doubtful /'daʊtfl/: ~ий випадок doubtful case; questionable /'kwɛstʃənəbl/ **2.** *перен.* dubious /'du:bɪəs/: ~ий проект/результат dubious project/result **2.** (*двозначний*) equivocal /i'kwɪvəkl/: ~е зауваження equivocal remark

супереч|ити *дієсл.* **1.** (*не відповідати чомусь*) be* in contrast /bi: in 'kɒntrɑ:st (US: 'kɒntræst): ці результати ~ать результатам попередніх дослідників these results are in contrast to those of the previous workers; contradict *smth* /,kɒntrə'dɪkt/: ці два повідомлення ~ать одне іншому the two reports contradict each other **2.** (*вступати*

в суперечку) cross /krɒs US: krɔ:s/; gainsay *smth* /,geɪn'seɪ/

супереч|ка *ж.* **1.** argument /'ɑ:gjʊmənt/: предмет ~ки matter of argument **2.** (*вчена*) debate /dɪ'beɪt/: запекла ~ка red-hot debate; argumentation /,ɑ:gjʊmə'n'teɪʃn/

вести ~ку dispute; debate; argue

суперечлив|ий *прикм.* **1.** discordant /dɪ'skɔ:dənt/: ~і повідомлення discordant accounts; contradicting /,kɒntrə'dɪktɪŋ/: ~і результати contradicting results **2.** (*непослідовний*) inconsistent /,ɪnkən'sɪstənt/

суперечливі вимоги double bind

суперечн|ість *ж.* **1.** contradiction /,kɒntrə'dɪkʃn/: внутрішні/непримирненні ~ості internal/irreconcilable contradictions; дух ~ості spirit of contradiction; об'єктивні та суб'єктивні педагогічні ~ості objective and subjective pedagogical contradictions; пізнавальна ~ість cognitive contradiction; collision /kə'lɪʒn/ **2.** (*сутічка*) conflict /'kɒnflɪkt/ **3.** (*непослідовність*) inconsistency /,ɪnkən'sɪstənsɪ/ **4.** *лог.* antinomy /æn'tɪnəmɪ/

суперник *ч. перен.* competitor /,kɒmpə'tɪtə/: випередити своїх ~ів outrun *one's* competitors; contestant /kən'testənt/

суперництво *с. перен.* contest /'kəntest/; rivalry /'raɪvəlri/

суперничати *дієсл. перен.* compete /kəm'pi:t/

супров|ід *ч.* accompaniment /ə'kɒmpənɪmənt/; escort /'eskɔ:t/;

guidance /'gaɪdnz/: період ~оду
(перехід від школи до роботи)
guidance period

супровідний *прикм.* accompanying /ə'klmpəniŋ/: ~і документи accompanying documents;
attendant /ə'tendənt/: ~і обставини attendant circumstances;
concomitant /kən'kɒmɪtənt/: ~і зміни concomitant variations

супроводжувати *дієсл.* accompany /ə'klmpəni/;
attend /ə'tend/

супроводжуватися *дієсл.* (бути наслідком чогось) be* succeeded (by) /bi: sək'si:did (baɪ)/

сурдологія *ж.* surdology /sɜ:'d'ɒlədʒi/

сурдопедагогіка *ж.* surdopedagogy /sɜ:'də'pedəgɒdʒi/; ~ займається проблемами розвитку та навчання дітей із вадами слуху surdopedagogy is occupied with the problems of development and educating children with defects of hearing

сусідній *прикм.* neighbouring (амер. neighboring) /'neɪbərɪŋ/;
adjacent /ə'dʒeɪsənt/

сусідство *с.* neighbor(u)hood /'neɪbəhʊd/;
vicinity /vɪ'sɪnəti/

суспільний *прикм.* **1.** social /'səʊl/: норми ~ого життя social standards; ~а свідомість social consciousness; ~ий устрій social order; ~і відносини/дисципліни/науки social relations/subjects [disciplines]/sciences **2.** (який належить суспільству) public /'pʌblɪk/: ~і фонди public funds

суспільство *с.* society /sə'saɪəti/

~ знань society of knowledge; первісне/сучасне ~ primitive/modern society; відповідальність перед ~м the responsibility to society; потреби соціально-економічного розвитку суспільства the necessities of social-economic development of society

суспільствознавство *с.* social science /'səʊl 'saɪəns/

сутнісний *прикм.* essential /ɪ'senʃl/; core /kɔ:'/: педагогічна взаємодія є ~ою характеристикою педагогічного процесу pedagogical interaction is the core characteristics of pedagogical process

сутніст'я *ж.* essence /'esns/: розуміти ~ь проблеми understand the essence of a problem; entity /'entəti/: кожний факт є процесом, а не статичною ~ю every fact is a process rather than a static entity; *див. тж суть*

суто *присл.* only /'əʊnli/; exclusively /ɪk'sklu:sɪvli/

суттєвий *прикм.* substantial /səb'stænʃl/: ~ий внесок/недолік substantial contribution/defect; надавати ~у допомогу offer substantial help; essential /ɪ'senʃl/: ~ий недолік теорії an essential fault of a theory; суттєві переваги essential advantages

~є зауваження remark very much to the point; ~і риси особистості personality traits

сут'я *ж.* **1.** essence /'esns/: зрозуміти ~ь правила understand the essence of a rule; substance /'sʌbstəns/: перейти до ~і питання come to the substance of the matter;

nature /'neɪtʃə/; the point /ðə 'pɔɪnt/:
дійти до ~і get [come] to the point of
the matter; ~ь справи the point of the
matter; відповідати/говорити по ~і
answer/speak to the point **2.** (*основа*)
burden /bɜ:dn/; backbone /'bækbəʊn/:
~ь предмета the backbone of the
subject

~ь питання the merits of a case

суцільний *прикм.* **1.** (*моно-*
літний) entire /ɪn'taɪə/; solid /'sɒlɪd/
2. (*що не переривається*) continuous
/kən'tɪnjuəs/; solid: ~а лінія solid line

сучасний *прикм.* **1.** (*того ж часу*)
contemporary (with) /kən'tempərəɪ US:
kən'tempərəɪ (wɪð)/: ~а література/
тенденція/фізика contemporary lite-
rature/tendency/ physics **2.** (*мене-*
рішний) present /'preznt/; present-day
/'prezntdeɪ/: погляди, що суперечать
~им уявленням views discordant
with present-day ideas; ~а школа
present-day school; за ~их умов under
present-day conditions; ~е станови-
ще present-day situation; current
/'kʌrənt/: ~а тенденція current trend;
~і події current events **3.** (*що відпо-*
відає вимогам свого часу) modern
/'mɒdn/: ~і іноземні мови modern
foreign languages; ~і методи/теорії/
тенденції modern methods/theories/
trends; ~і напрями в педагогіці
modern trends in education; up-to-date
/'ʌptədeɪt/: ~і методи викладання up-
to-date methods of teaching

сучасник *ч.* contemporary
/kən'tempərəɪ US: kən'tempərəɪ/:
наші ~и our contemporaries

сучасність *ж.* the present

epoch [time] /ðə 'preznt 'i:pək (US:
'epək) [taɪm]/; contemporaneity
/kən'tempərə'ni:əti US: kən'tempərə-
'ni:əti/

сфера *ж.* (*у рiзн. знач.*) sphere
/'sfɪə/; *перен. тж* domain /dəʊ'meɪn/
realm /reɪlm/: ~ поезії/науки realm
of poetry/science; scope /skəʊp/: ~
чисісь діяльності the scope of *smb's*
activities

схвалення *с.* approval /ə'pru:vɪ/:
робота заслугоує на ~ the work
deserves [merits] approval; acceptance
/ək'septəns/: загальне ~ universal
acceptance

схвальний *прикм.* favourable
(*амер.* favorable) /'feɪvərəbl/: ~ відгук
(*на реферат, книгу*) favo(u)rable
opinion; approving /ə'pru:vɪŋ/

схвалювати *дієсл.* approve
/ə'pru:v/: ~ити в цілому approve
in broad terms; ~ювати план/про-
позицію/рішення approve a plan/
proposal/decision; я не ~юю вашого
рішення I can't approve your decision

схема *ж.* **1.** schema /'ski:mə/: ~а
аналізу (*речення, тексту тощо*)
scheme of analysis **2.** (*кресленик,*
графік) diagram /'daɪəgræm/; chart
/tʃɑ:t/: накреслити ~у на дошці draw a
chart [diagram] on the blackboard; plot
/plɒt/ **3.** (*план, проект*) plan /plæn/
outline /'aʊtlaɪn/: ~а уроку outline of a
lesson; sketch /sketʃ/; layout /'leɪ'aʊt/

структурна ~а організації organi-
gramme

схематизм *ч.* sketchiness
/'sketʃnɪs/; schematism /'ski:mətɪzəm/

схематичний *прикм.* schematic

/ski'mæɪɪk/; outlined /'aʊtaɪnd/
схильний *прикм.* inclined /'ɪnklaɪnd/;
 disposed /dɪ'spəʊzd/; apt /æpt/;
 бути ~м до фантазування be apt to romance

схильн|ість *ж.* **1.** inclination (to, for) /,ɪnklɪ'neɪʃn (tə, fəʔ) /: мати ~ість до музики have an inclination for music; природна/сильна ~ість до чогось natural/strong inclination for [to, towards] *smth*; disposition (to) /,dɪspə'zɪʃn/: ~ість до безплідних суджень disposition to futile judgement
2. (покликання) leaning /'li:niŋ/: певна ~ість до професії юриста distinct leaning towards the law as a profession; relish (for) /'reɪlɪʃ/: він не має ~ості до наполегливих занять he has no relish for hand studies; bent /bent/: мати ~ість до навчання have a bent for study; vocation /vəʊ'keɪʃn/: ~ість до педагогічної діяльності vocation for teaching

схиляти *дієсл.* (умовляти) incline /'ɪnklaɪn/: ~ когось до думки про те, що ... incline *smb* to think that ...; persuade /pə'sweɪd/

схилятися *дієсл.* **1.** *перен.* be* inclined /bi: 'ɪnklaɪnd/; be* disposed /bi: dɪ'spəʊzd/ **2.** (погоджуватися) yield /ji:ld/; accede /ək'si:d/; assent /ə'sent/; give in /gɪv ɪn/

схож|ий *прикм.* (на когось, на щось) similar /'sɪmɪləʔ/: результати, ~і на наші, були одержані раніше results similar to ours have previously been obtained; like /laɪk/: бути ~им на когось/щось look like *smb/smth*; resembling /rɪ'zembliŋ/

схожість *ж.* (подібність) likeness /'laɪknɪs/; resemblance /rɪ'zembləns/; similarity /,sɪmɪ'lærəti/

схоластика *ж.* scholasticism /skə'læstɪsɪzəm/

сценарій *ч.* scenario /sɪ'na:riəʊ US: sɪ'næriəʊ/: ~ розв'язання конфліктної ситуації scenario of conflict resolution

сьогодні *присл.* today /tə'deɪ/: на ~ досить that will do for today; that will be all for today; ~ ректор нікого не приймає the rector can't see anyone today

сюжет *ч.* **1.** (фабула твору) plot /plɒt/: цікавий ~ entertaining [interesting] plot **2.** (тема) topic /'tɒpɪk/; subject /'sʌbdʒɪkt/

та спол. (єднальний) and /ænd/; (протиставний) but /bət/: не турбуйтеся, якщо закінчите (урок) на кілька хвилин раніше, та не робіть це звичкою don't worry if you finish a few minutes early but don't it a habit .

табель ч. 1. table /'teɪbl/; report /rɪ'pɔ:t/ ~ підсумкових оцінок успішності final achievement report 2. (шкільний) school progress record /sku:l 'prəʊgres 'rekɔ:d (US: 'prɒgres 'rekərd)/

табір ч. camp /kæmp/: навчальний ~ camp of instruction; табір відпочинку holiday camp; туристичний ~ tourist camp

таблиця ж. table /'teɪbl/: ~я множення multiplication table; підстановкові ~і substitution tables;

заносити *щось* у *~ю* enter *smth* in a table; звертатися до *~і* refer to a table; користуватися *~єю* use a table; chart /tʃɑ:t/: навчальні *~і* study charts; хронологічна *~я* timeline chart

електронна *~я* spread sheet; **складання** *~ь* tabulation

табличний *прикм.* tabular /'tæbjələ/: *~і* дані tabular data

табло *с.* board /bɔ:d/: інформаційне *~* information board; panel /'pænl/: світлове *~* light panel

тавтологія *ж.* tautology /tɔ:'tɒlədʒi/: інтуїціоністська *~* intuitionistic tautology

таємниця *ж.* 1. secret /'si:krit/: не є *~єю*, що ... it is no secret that ...; *~і* природи the secrets of nature 2. (*щось нерозгадане, неясне*) mystery /'mɪstəri/: неояснима *~я* unfathomable mystery; робити з *чогось* *~ю* make a mystery of *smth*

лікарська *~я* medical ethics

таємничий *прикм.* 1. mysterious /mɪ'stɪəriəs/; *с.* cryptic /'krɪptɪk/ 2. (*таємний*) secret /'si:krit/ 3. (*загадковий*) enigmatic /,enɪg'mætɪk/

так *присл.* so /səʊ/: зробіть *~*, щоб ... do it so that ...; *саме* *~* just so; *це* *~* that is so; *чи* *~* *це?* is it so?; *якщо* *~* if so; *і* *~* далі and so on; thus /ðʌs/: *~* наприклад thus for example

~ **чи інакше** in any case; in some or other way; **якщо** ~ if that's the case

так|ий *займ.* 1. such /sʌtʃ/: *~ий* вчинок such an act; *~им* чином in such a manner; у *~ому* разі in such a case; *~і* глибокі думки such profound thoughts 2. (*перед прикм.*) as /əz/:

~ий же великий, як ... as big as ...

також *присл.* also /'ɔ:lsəʊ/: ми *~* це знаємо we also know it; *тоо* /tu:/: вона грає на піаніно, а *~* співає she plays the piano and sings too; as well /əz wel/: з іншими вони *~* поговорили they have spoken to the others as well; (*у заперечн. реченнях*) either /'aɪðə/: ми *~* цього не знаємо we don't know it either

таксономія *ж.* (*класифікація явищ без необхідності їх пояснення*) taxonomy /tæk'sɒnəmi/: статистична *~* numerical taxonomy

такт *ч.* 1. (*про поведінку*) tact /tækt/: йому бракує *~у* he's lacking in tact; відсутність *~у* lack of tact; *це* вимагає *~у* з боку вчителя it requires tact on the part of a teacher 2. (*у музиці*) time /taɪm/: збитися з *~у* get out of time; тримати *~* keep time

тактика *ж.* *перен.* tactics /'tæktɪks/ *пл.*: цього разу *~* була іншою this time the tactics were different

тактильний *прикм.* tactile /'tæktəl/: *~а* чутливість tactile sensibility; *~ий* подразник *псих.* tactile stimulus; *~і* відчуття *псих.* tactile impressions

тактичний *прикм.* tactical /'tæktɪkl/: зробити *~у* помилку make a tactical error

тактовний *прикм.* tactful /'tæktfʊl/: *~а* відповідь/людина tactful reply/man

питання, що вимагає *~ого* підходу ticklish affair

талановитий *прикм.* gifted /'gɪftɪd/: *~а* натура gifted nature;

talented /'tæləntɪd/: не кожен учень є ~им every pupil is not talented

талант ч. gift (for) /gift (fə)/: у школі у нього виявився неабиякий ~ до математики at school he developed a great gift for mathematics; talent /'tælənt/: ~ можна втратити, якщо його не використовувати talent can atrophy if it is not used

там присл. (про місце) there /ðeə/: він почувався там незручно he was not quite at home there

там же in the same place; (у книзі, лат.) ibidem

танець ч. dance /dɑ:ns US: dæns/: виконувати ~ step a dance; народний ~ folk dance; самодіяльний ансамбль танцю amateur dance group

танок ч. round dance /raʊnd dɑ:ns (US: dæns)/

танці мн. ч. dance / dɑ:ns US: dæns/ sing.; dancing /'dɑ:nsɪŋ US: 'dænsɪŋ/ sing.: приміщення для ~в dancing hall; учитель/учителька ~в dancing master/mistress

танцювати дієсл. dance /dɑ:ns US: dæns/: ~ під музику dance to music

твердження с. 1. assertion /ə'sɜ:ʃn/: необґрунтоване/протилежне ~ unfounded/ contrary assertion; statement /'steɪtmənt/: помилкове ~ a statement based on fallacy; ці два ~ не суперечать одне іншому the two statements agree in substance 2. (категоричне) asseveration /ə'sevə'reɪʃn/ 3. (голослівне) allegation /,æli'geɪʃn/: спростовувати (голослівне) ~ refute an allegation

тверд|ий прикм. 1. (рішучий)

resolute /'rezəlu:t/: ~ий тон resolute tone; resolved /rɪ'zɒlvd/: прийняти ~е рішення be resolved 2. (непохитний) firm /fɜ:m/: займати ~у позицію take a firm line; ~е переконання firm conviction

твердити дієсл. 1. affirm /ə'fɜ:m/: assert /ə'sɜ:t/ 2. (повторювати) repeat over and over ((again) /rɪ'pi:t 'əʊvə'ənd 'əʊvə' (ə'gen)/

твердо присл. 1. firmly /'fɜ:mlɪ/: ~ стояти на своєму stand one's ground firmly 2. (знати щось) thoroughly /'θɹəʊli US: 'θɹəʊli/: ~ вивчити learn thoroughly; ~ знати предмет know a subject thoroughly; well /wel/: ~ запам'ятати remember well

він ~ обстоює свою першу пропозицію he stands to his first proposition

тверезий прикм. перен. sound /saʊnd/: ~ погляд sound judgment; judicious /dʒu:'dɪʃəs/: ~ вибір judicious selection

твір ч. 1. work /wɜ:k/: вибрані твори selected works; повне зібрання творів complete set of works; ~ мистецтва work of art; creation /kri:'eɪʃn/: геніальний ~ creation of genius 2. (шкільний, літературний) composition /,kɒmpə'zɪʃn/: ~ на вільну тему free composition; план твору an outline of a composition; поетичні твори poetical compositions

творення с. creation /kri:'eɪʃn/: слово~ word creation; creating /kri:'eɪtɪŋ/; making /'meɪkɪŋ/: у процесі ~ in the making

творець ч. creator /kri:'eɪtə/: Господь, ~ і спаситель усього люд-

ства God, the creator and preserver of all mankind; maker /'meikəʳ/: ~ історії maker of history; author /'ɔ:θəʳ/

творити дієсл. create /kri:'eit/; do* /du:/: ~ дива do miracles [wonders]

творитися дієсл. **1.** be* created /bi:kri:'eitid/; be* done /bi:dɒn/ **2.** (відбуватися) happen /'hæpən/; be* going on /bi:'gəʊɪŋ ɒn/

творчі|ий прикм. creative /kri:'eitiv/: ~а ініціатива/особистість creative initiative/personality; ~а майстерня creative workshop; ~е уявлення creative fantasy; ~і здібності/пошуки creative abilities/search; вносити ~ий елемент introduce the creative element; constructive /kən'straktiv/: стимулювати учнів до ~ої роботи encourage the pupils to constructive work

~а відпустка study leave; ~ий інструмент (прикладна або системна програма, що дає змогу створювати власне навчальне діалогове програмне забезпечення) authoring tool

творчі|ість ж. (діяльність) creative activity /kri:'eitiv æk'tivəti/: дитяча ~ість children's creative activity; creation /kri:'eɪʃn/: психологія ~ості psychology of creation

театр ч. (у різн. знач.) theatre (амер. theater) /'θiətəʳ/: ~ юного глядача young spectator theatre [theater]

ляльковий ~ puppetry

театраль|ий прикм. **1.** theatre (амер. theater) /'θiətəʳ/: theatrical /θi'ætrɪkl/: ~а школа theatrical school; ~е мистецтво theatrical art **2.** (ненату-

ральний) stacy /'steɪdʒɪ/; affected /ə'fektɪd/

~а студія dramatic studio

теж присл., част. also /'ɔ:lsəʊ/: вони ~ погодилися зі мною they also agreed with me; too /tu:/: as well /əz wel/: з іншими я ~ поговорив I have spoken to the others as well

теза ж. thesis /'θi:sɪs/ (pl. theses /'θi:si:z/): висунути ~у advance [propose] a thesis; ця ~а заслуговує на ретельний розгляд the thesis merits careful consideration

тезаурус ч. thesaurus /θɪ'sɔ:rəs/: Європейський освітній ~ European Educational Thesaurus

тезовий прикм. thesial /'θi:sɪəl/

теїзм ч. theism /'θi:ɪzəm/

текст ч. **1.** text /tekst/: дидактичний/розмовний ~ didactic/conversational text; знайомий/незнайомий ~ familiar/unfamiliar text; коментувати ~ make comments on a text; скорочувати/тлумачити ~ streamline/ elucidate the text **2.** (н'есу) script /skript/

телебачення с. television /'telɪvɪzən/: навчальне/стереоскопічне/ супутникове ~ educational/stereoscopic/satellite television; TV /'tɪvi/

телевізій|ий прикм. television /'telɪvɪzən/: ~а передача/п'єса television broadcast/play; ~ий фільм/центр television movie/centre

телекомунікація ж. telecommunication /,telɪkə,mju:nɪ'keɪʃn/

телеологія ж. (онтологічне вчення про доцільність буття) teleology /telɪ'ɔlədʒɪ/

телепатія *ж.* telepathy /tɪ'lepəθi/

телескоп *ч.* telescope /'teliskəʊp/

телестудія *ж.* television studio /'telɪvɪzn 'stju:diəʊ (US: 'stu:diəʊ)/

тем|а *ж.* theme /'θi:m/: великий вибір ~ a wide range of themes; вибирати ~у для дисертації choose a theme for a thesis; ~а для обговорення theme for discussion; ~а сьогоднішньої лекції the theme of today's lecture; я маю намір докладніше зупинитися на цій ~і завтра I intend to expand this theme tomorrow; topic /'tɒpɪk/: актуальні/спірні ~и relevant/contentious topics; вивчення/опрацювання ~и study/treatment of a topic; вичерпати/обговорити/обміркувати ~у exhaust/discuss/think over the topic; запропонувати ~у suggest a topic; перейти до головної ~и proceed to the main topic; ухилитися від ~и deviate from a topic; subject /'sʌbdʒɪkt/: багатообіцяльна/знайома/цікава ~а likely/familiar / interesting subject; вичерпати ~у exhaust a subject

не за ~ою off the point

тематик|а *ж.* themes /'θi:mz/ *pl.*; subjects /'sʌbdʒɪkts/ *pl.*; topics /'tɒpɪks/: *pl.*: актуальна ~а topics of current interest; сучасна ~а contemporary topics [subjects]; затверджувати ~у approve the topics; розробляти ~у work out the topics

тематичн|ий *прикм.* thematic /θi'mætɪk/: ~а спрямованість thematic scope; за ~им принципом (*групувати матеріал тощо*) on thematic principles; topical /'tɒpɪkl/:

~е розташування матеріалу topical arrangement of the material; ~ий план topical plan

темп *ч.* tempo /'tempəʊ/: ~ сучасного життя tempo of modern living; rate/reɪt/: збільшити ~ speed up the rate; ~ подачі інформації average rate of information; speed /spi:d/: ~ мовлення speed of utterance; pace /peɪs/: ~ навчання pace of instruction; визначати нормальний ~ роботи set a normal pace of work; прискорити ~и accelerate the pace

темперамент *ч.* temperament /'tempərəmənt/: артистичний/творчий ~ artistic/creative temperament; тест вимірювання особливостей ~у will-temperament test; типи ~у temperament types

тенденційн|ий *прикм.* tendentious /ten'denʃəs/: ~а доповідь/інтерпретація tendentious report/interpretation; biased /'baɪəst/: ~е висвітлення biased (media) coverage

тенденці|я *ж.* 1. (*схильність*) tendency /'tendənsi/: незначна/помітна ~я slight/marked tendency; ~я зростання tendency of growth; inclination /,ɪnklɪ'neɪʃn/: виявляти ~ю show an inclination 2. (*напрям*) trend /trend/: загальна/небажана/помітна/сучасна ~я general/unwelcome/ marked/current trend; ~я розвитку developmental trend; ~я деструктивної поведінки malicious trend

виявляти ~ю tend: мови виявляють ~ю до диференціації languages tend to differentiate

теологія *ж.* theology /θi'ɒlədʒi/:

схоластична ~ scholastic theology

теоретизувати дієсл. theorize /'θiəreɪz/: ~ з приводу політики theorize about politics

теоретик ч. theoretician /,θiəre'tɪʃn/: ~и в галузі наук фізичного циклу theoreticians in the physical sciences; theorist /'θiəri:st/: ~ у галузі літератури theorist of literature

теоретичний прикм. theoretic(al) /θiə'retɪk(l)/: ~а та практична підготовка training in theoretical knowledge acquisition and practical field experience; ~а підготовка вчителя theoretical grounding of the teacher; ~е заняття theoretical practice; ~е визначення a theoretical definition

теоретично присл. theoretically /θiə'retɪkli/: ~ обґрунтований theoretically substantiated [justified]; in theory /ɪn 'θiəri/: ~ цей план непоганий this plan is good in theory

теорія ж. theory /'θiəri/: педагогічна ~я pedagogical theory; ~я виховання theory of education; прогресивна педагогічна ~я advanced [progressive] educational theory; ~я ймовірностей theory of probability; probability theory; ~я та практика theory and practice; ~я та методика проблемно-інтегративного навчання theory and methods of problem-based learning; ~я матеріальної/формальної освіти theory of material/formal education; бути основою ~ї be basic to a theory; висунути нову ~ю put forward a new theory; його ~я не одержала визнання серед учених

his theory found no acceptance among scholars; ~ї, що з'явилися останніми роками theories that have sprung up in recent years

~я керування громадськими процесами civics; ~я пізнання epistemology

теософія ж. theosophy /θi:'sɒfi/
тепер присл. 1. now /naʊ/: ~, коли now that; ~ я знаю напевне now I know for certain 2. (про сьогодні) nowadays /'naʊədəɪz/: ~ діти віддають перевагу телебаченню, а не читанню nowadays children prefer watching TV to reading books; ~ діти дорослішають швидше children mature earlier nowadays; at present /ət 'preznt/

теперішній прикм. 1. present /'preznt/: у ~ час at the present time; actual /'æktʃʊəl/: ~ стан справ actual position of affairs 2. (сучасний) modern /'mɒdn/

територія ж. territory /'terɪtri US: 'terɪtɔ:ri/: благоустрій ~ї improvement of the territory; на ~ї якого in whose territory

термін ч. 1. (ознака спеціального поняття) term /tɜ:m/: педагогічний/ професійний ~ educational/professional term; дати означення ~а give a definition of the term; суперечність у ~ах contradiction in terms 2. (установлений момент виконання чогось) time /taɪm/: граничний ~ time limit 3. (проміжок часу, визначений для чогось) term /tɜ:m/: протягом ~у дії during the term of validity; period /'pɪəriəd/: п'ятирічний ~ навчання five-year training period; подовжи-

ти/скоротити ~ навчання extend/
shorten the period of training

терміновий *прикм.* (спішний)
urgent /'z:dʒənt/: ~е питання urgent
question; ~і заходи urgent measures

термінологічний *прикм.* termi-
nological /'tɜ:mɪnə'lɒdʒɪkl/: ~а від-
мінність/неточність terminological
difference/inexactitude; ~і модифікації
terminological modifications

термінологія *ж.* terminology
/'tɜ:mɪ'nɒlədʒi/: непослідовна/педа-
гогічна/традиційна ~я inconsistent/
pedagogical [educational] /traditional
terminology; володіти ~єю be familiar
terminology; стандартизувати ~ю
standardize terminology; nomenclature
/nə'menklətʃə/ US: 'nəʊmənkleɪtʃə/

терпіння *с.* 1. patience /'peɪʃns/:
гарному вчителю притаманні
ввічливість і ~ politeness and
patience are attributes of a good
teacher 2. (випривалість) endu-
rance /ɪn'dʒʊərəns US: ɪn'dʊərəns/:
втратити залишки ~ come to the end
of endurance

терпіти *дієсл.* 1. (біль тощо)
endure /ɪn'dʒʊə/ US: ɪn'dʊə/: ~
біль endure pain; suffer /'sʌfə/
2. (миритися з чимось) tolerate
/'tɒləreɪt/

тест *ч.* test /test/: комплект ~ів test
battery; ~ із заданими варіантами
відповідей selective answer test; ~ на
вибір кращої відповіді best-answer
test; ~ на виявлення пізнавальних
здібностей Cognitive Abilities Test; ~
навичок skill test; ~ на здатність точно
виконувати інструкцію direction test;

~ особистості (оцінювання емо-
ційних і вольових рис) personality test;
~ рівня підготовки achievement test;
~ розумових здібностей intelligence
test

тестовий *прикм.* test /test/: ~а
оцінка/ситуація/змінна test score/
situation/variable

~е питання item: дихотомічне ~е
питання dichotomous item

тестування *с.* testing /'testɪŋ/:
базове/пізнавальне ~ basic/cognitive
testing; test /test/: острах перед ~м
test anxiety

тестувати *дієсл.* test /test/: ~
когось з англійської мови test smb in
English

технік *ч.* technician /tek'nɪʃn/

техніка *ж.* 1. (методика,
засоби) technique /tek'ni:k/: оволоді-
вати ~ою перекладу master the
technique of translation; ~а активно-
го впливу *псих.* active technique
2. (сфера діяльності) engineering
/ˌendʒɪ'nɪəriŋ/: наука і ~а science and
engineering; technology /tek'nɒlədʒi/:
сучасна ~а modern technology 3. (тех-
нічні засоби) equipment /i'kwɪpmənt/:
офісна/побутова ~а office/household
equipment; machinery /mə'ʃi:nəri:/;
facilities /fə'sɪlətɪz/

~а безпеки labour (амер. labor) safety
standards; accident preventions

технікум *ч.* training [technical]
school /'treɪnɪŋ ['teknɪkl] sku:l/

технічний *прикм.* (у різн. знач.)
technical /'teknɪkl/: ~а підготовка/
освіта/робота technical training/
education/work; ~ий персонал

technical personnel; ~і навички/умови/характеристики technical skills/conditions/characteristics

технологія ж. technology /tek'nɒlədʒi/: виховні ~і особистісної орієнтації upbringing technologies of a personal orientation; передова ~я advanced [high] technology; інформаційні/новітні ~і information/new technologies; застосовувати/розробляти ~ю utilize/develop technology

технологічний прикм. technologic(al) /,tek'nɒlədʒɪk(l)/: ~ прогрес technological advance

технопарк ч. technopark /,tek'nɒ'pɑ:k/

технополіс ч. technopolis /tek'nɒpəlɪs/

течія ж. **1.** (про час, події тощо) flow /fləʊ/ **2.** (про напрям у науці, мистецтві тощо) trend /trend/: біхевіоризм є ~єю у філософії behaviourism (амер. behaviorism) is the trend in philosophy; tendency /'tendənsɪ/

тиждень ч. week /wi:k/: навчальний/робочий ~ instruction/working week; щотижня every week; минулого тижня last week; наступного тижня next week; через ~ in a week

два тижні fortnight

тим займ., складова спол.: разом з тим at the same time; тим гірше/краще so much the worse/better

тимчасовий прикм. **1.** temporary /'tempərətɪ US: 'tempərətɪ/: ~а втрата працездатності temporary disability **2.** (про заходи тощо) provisional

/prə'vɪzən/ **3.** (про комісію, комітет тощо) interim /'ɪntərɪm/: ~а комісія interim commission; ~ий комітет interim committee

~є переведення на іншу посаду secondment; ~є призначення на інше місце роботи (викладача тощо) substitute staff;

тип ч. **1.** (у різн. знач.) type /taɪp/: загальний ~ орієнтованості особистості attitude type; ~ характеру character type; меланхолічний/сангвінічний/холеричний ~ псих. melancholic/sanguine/choleric type; ~и домашніх завдань types of homework; історія школи знає такі ~и навчання: догматичний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, програмований the school history knows such types of education as dogmatic, explanatory plus illustrative, problem and programmed **2.** (різновид) species /'spi:ʃi:z/

типізація ж. typification /,tɪpɪfɪ'keɪʃn/

типовий прикм. **1.** generic /dʒɪ'nerɪk/: ~ий розв'язок generic solution; ~і навички generic skills **2.** (характерний) typical /'tɪpɪkl/: ~а помилка typical mistake; ~ий випадок/факт typical case/fact; типовий для чогось typical of smth

~а помилка common mistake

типовість ж. typicalness /'tɪpɪkəlɪnɪs/: typical nature /'tɪpɪkl 'neɪtʃə/

типологічний прикм. typological /,tɪpə'lɒdʒɪkəl/: ~а спільність typological community

типологія ж. typology /taɪ-'rɒlədʒi/: лінгвістична ~я – це вивчення та класифікація мов згідно з їх структурними рисами linguistic typology is the study and classification of languages according to their structural features; побудувати ~ю set up a typology

тираж ч. (книги) див. **наклад**
тифлопедагогіка ж. blind pedagogics /'blaɪnd pedə'gɒdʒiks/

тихий прикм. 1. quiet /'kwaɪət/; still /stɪl/ 2. (про звук) soft /'sɒft US: sɔ:ft/ 3. (про голос) low /ləʊ/ 4. (повільний) slow /sləʊ/

тихо присл. 1. (неголосно) quietly /'kwaɪətli/; softly /'sɒftli/; gently /'dʒentli/ 2. (спокійно) quietly /'kwaɪətli/; calmly /'kɑ:mli/ 3. (повільно) slowly /'sləʊli/

тиша ж. 1. stillness /stɪlnɪs/; quiet /'kwaɪət/ 2. (мовчання) silence /'saɪləns/

тільки присл., част., спол. only /'əʊnli/: не тільки not only; merely /'mɪəli/: це було ~ припущення it was merely a suggestion; just /dʒʌst/: ~ кілька слів/хвилин just a few words/minutes

тло с. background /'bækgraʊnd/: на тлі against a background

тлумачення с. 1. interpretation /ɪn'tɜ:prɪ'teɪʃn/: психологічне/тенденційне/точне/хибне ~ psychological/tendentious/literal/violent interpretation; ~ фактів the interpretation of the facts 2. (пояснення) explanation /'eksplə'neɪʃn/: ~ виявилось помилковим the explanation proved to be erroneous;

розумне ~ rational explanation; explication /'eksplɪ'keɪʃn/ 3. (пояснювальний текст) comment(ary) /'kɒment(əri) US: 'kɒment(eri)/

тлумачити дієсл. 1. interpret /ɪn'tɜ:prɪt/: ~ від супротивного interpret by contraries; ~ закон interpret law; ~ зауваження буквально interpret a remark literally; ~ незрозумілі місця interpret abstruse passages; цей вчинок можна ~ так чи інакше the action may be interpreted in many ways 2. (пояснювати) explain /ɪk'spleɪn/; comment /'kɒment/

тлумачний прикм. explanatory /ɪk'splænətɪ US: ɪk'splænətɔ:ri/: ~ словник explanatory dictionary

тобто спол. 1. that is /ðæt ɪz/ 2. (іншими словами) in other words /ɪn 'lðəʳ wɜ:d/ 3. (а саме) namely /'neɪmlɪ/

товариств|о с. (спілка, об'єднання) association /ə'səʊsɪ'eɪʃn/: студентське ~о student association; society /sə'saɪətɪ/: добровільне/наукове/спортивне ~о voluntary/scientific/sports society; ~о охорони природи a society for protection of nature; community /kə'mju:nəti/: віртуальні навчальні ~а online learning communities

товариський прикм. 1. (дружній) friendly /'frendli/: зміцнення ~их зв'язків the strengthening of friendly ties 2. (компанійський) sociable /'səʊʃəbl/: ~ий характер (людини) sociable disposition; communicative /kə'mju:nɪkeɪtɪv/

товариш ч. 1. comrade /'kɒmreɪd

US: 'kɒmræd/; friend /'frend/ **2.** (по роботі, навчанню) mate /meɪt/: ~ по класу class-mate

товаришувати дієсл. be* friends (with) /bi: 'frendz (wɪð)/; be* on friendly terms (with) /bi: ɒn 'frendli tɜ:mz (wɪð)/

тоді присл. then /ðen/: ~ вам слід було сказати про це then you should have said so; ~ й потрібно було це зробити it was then that it should have been done

той займ., підсил. част. that /ðæt/: same ~ just that one; цей і ~ this (one) and that (one)

~ або інший (один із двох) either

токсиколог ч. toxicologist /,tɒksɪ'kɒlədʒɪst/

токсикоманія ж. toxicomania /,tɒksɪkə'meɪniə/: алкогільна ~ alcoholic toxicomania

толерантний прикм. tolerant /'tɒlərənt/: бути ~м до різних віросповідань be tolerant towards all religious beliefs

толерантність ж. tolerance /'tɒlərəns/: расова/релігійна ~ість racial/religious tolerance; ~ість до конфлікту tolerance for conflict; рівень ~ості tolerance level

том ч. volume /'vɒljʊ:m US: 'vɒljəm/

тон ч. (у різн. знач.) tone /təʊn/: офіційний/рішучий/спокійний/упевнений ~ official/decisive/calm [quiet]/firm tone; ~ наказу peremptory tone; змінити ~ change one's tone

топологія ж. topology /tə'pɒlədʒi/ ~ типу «дерево» tree-type topology; структурна ~ structural topology

топологічний прикм. topological /tɒpə'lɒdʒɪkl/: ~а психологія topological psychology; ~і властивості topological properties

торкатися дієсл. (у розмові, викладі) touch upon /tʌtʃ ə'pʌn/: ~ питання touch upon a subject [question]; ми маємо намір торкнутися цієї теми we are going to touch upon this subject

точк|а ж. (у різн. знач.) point /'pɔɪnt/: відправна ~а starting point; ~а зору point of view; standpoint: це була ~а зору, яку поділяли багато філософів it was a standpoint shared by many philosophers; з ~и зору граматики from the point of view of grammar

точковий прикм. dotted /'dɒtɪd/; punctuate /'pʌŋktʃueɪt/

точний прикм. **1.** exact /ɪg'zækt/: ~ий переклад exact translation; ~і науки exact sciences; precise /prɪ'saɪs/: ~е значення/формулювання precise value/wording; ~і дані precise data **2.** (правильний) accurate /'ækjərət/: ~а відповідність accurate global fit; ~а відповідь accurate answer; бути ~им у виборі слів be accurate in one's use of words

точність ж. **1.** exactness /ɪg'zæktnɪs/: математична ~ь mathematical exactness **2.** (правильність) accuracy /'ækjərəsɪ/: прийнятна ~ь acceptable accuracy; тест на ~ь виконання accuracy test; із ~ю до ... within the accuracy of ...

3. (пунктуальність) punctuality /,pʌŋktʃu'æləti/: ~ь – ввічливість

королів punctuality is a kingly virtue

точно *присл.* **1.** exactly /ɪg'zæktli/: останнє речення дуже ~ це характеризує this last sentence pictures it exactly; ~ визначити *щось* define *smth* exactly; precisely /prɪ'saɪslɪ/: ~ викласти факти state the facts precisely **2.** (*буквально*) to the letter /tə ðə 'letə/: just /dʒʌst/: ~ такий just the same **3.** (*пунктуально*) punctually /'pʌŋktʃʊəli/

тощо *незм.* and so on /ənd səʊ ɒn/; and so forth /ənd səʊ fɔ: θ/: etc. /ets/

травма *ж.* trauma /'trɔ:mə US: 'traʊmə/: первинна/побутова ~ pri-mal/life trauma

психічна ~ shock

травматизм *ч.* traumatism /'trɔ:mətɪzəm US: 'traʊmətɪzəm/: виробничий/побутовий ~ occupational/home traumatism

традиційний *прикм.* traditional /trə'dɪʃnəl/: ~а мораль/форма traditional morality /form; ~ий підхід у навчанні the traditional approach in training; ~і погляди [переконання] traditional belief; the way of the world

традиційно *присл.* traditionally /trə'dɪʃnəli/: ~ фази наукового дослідження визначаються таким чином the phases of research have traditionally been identified as follows

традиція *ж.* tradition /trə'dɪʃn/: шкільні ~і school traditions; відродження ~й revival of traditions; добра ~я heart-warming tradition; за ~єю by tradition; започаткувати ~ю establish [start] a new tradition; зберігати родинні ~і keep up the family traditions

траєкторія *ж.* trajectory /tre'dʒektəri/: крута ~я high trajectory; рухатися ~єю move along the trajectory; pathway /'pa:θweɪ US: 'pæθweɪ/: ~я навчання learning pathway

трактат *ч.* treatise /'tri:tɪz US: 'tri:tɪs/: філософський ~ philosophical treatise

трактування *с.* **1.** (*розгляд, обговорення*) treating /'tri:tɪŋ/ **2.** (*тлумачення*) interpretation /ɪn,tʒ:prɪ-'teɪʃn/

трактувати *дієсл.* **1.** (*розглядати, обговорювати*) treat (of) /tri:t (əv)/; discuss /dɪ'skʌs/ **2.** (*тлумачити*) interpret /ɪn'tɜ:prɪt/

транскрипція *ж.* transcription /træn'skrɪpʃn/: фонетична ~ phonetic transcription

транслювати *дієсл.* transmit /trænz'mɪt/; broadcast* /brɔ:dkɑ:st US: brɔ:dkæst/

трансляція *ж.* transmission /trænz'mɪʃn/; broadcast(ing) /brɔ:dkɑ:st(ɪŋ) US: brɔ:dkæst(ɪŋ)/

трап|лятися *дієсл.* happen /'hæpən/: це могло ~итися з кожним that might happen to anyone; це ~илося вчора/минулого тижня/місяць тому it happened yesterday/last week/a month ago; що ~илося? what has happened?; take* place /teɪk pleɪs/

який не часто ~ляється infrequent

трафарет *ч.* **1.** (*шаблон*) stencil /'stensl/; template /'templɪt/ **2.** *перен.* commonplace [stereotyped] pattern /'kɒmənpleɪs ['sterɪətaɪpt] 'pætn/

тренажер *ч.* trainer /'treɪnə/:

електронний/комп'ютерний
~ electronic/computer trainer;
simulator /'stɪmjʊleɪtə/

тренд ч. trend /trend/: довго-
строковий ~ long-run trend; лінії ~у
trend lines; *див. тж тенденція*

тренер ч. trainer /'treɪnə/:
підготовка ~ів train the trainer;
помічник ~а assistant trainer; coach
/kəʊtʃ/

тренінг ч. training /'treɪnɪŋ/:
проведення ~у training delivery; ~
персоналу personnel training

тренування с. training /'treɪnɪŋ/:
аутогенне ~ auto-training; ~ зору eye
training

тренуватися дієсл. (*практи-
куватися*) practise /'præktɪs/: ~ у
вживанні нових слів practise using
the new words

тривалий *прикм.* long /lɒŋ
US: lɔ:ŋ/: на ~ий час for a long
time; protracted /prə'træktɪd US:
prəʊ'træktɪd/: протягом ~ого часу
over a protracted period; ~е ліку-
вання protracted treatment

~ий експеримент extended experiment

тривалість ж. duration /dʒʊ'reɪʃn
US: dʊ'reɪʃn/: ~ь занять duration of
studies; ~ь перевірки duration of an
inspection; курси ~ю в шість місяців
courses of six months' duration; length
/leŋθ/: ~ь навчального року length of
school year; ~ь робочого дня вчителя
length of a teacher's day

тривати дієсл. last /lɑ:st US:
læst/: навчання в технікумі ~є два
роки a training school lasts two years;
урок ~є 45 хвилин the lesson period

lasts 45 minutes; continue /kən'tɪnju:/:
курс лекцій ~тима весь рік the course
will continue throughout the year

тривіальний *прикм.* 1. trivial
/'trɪvɪəl/: ~ий результат trivial result
2. (*банальний*) banal /bə'nɑ:l US:
'beɪnl/; trite /traɪt/: ~а ідея trite idea
ти trouble /'trʌbl/; harass /'hærəs US:
hə'ræs/

тримати дієсл. hold* /həʊld/: ~ під
контролем hold the keys; keep* /ki:p/:
~ слово keep *one's* word

триматися дієсл. 1. (*дотри-
муватися*) keep* (to) /ki:p (tə)/; stick*
(to) /stɪk (tə)/: ~ теми stick to the topic
2. (*поводитися*) behave /bɪ'heɪv/

триместр ч. trimester /traɪ'mestə/
трохи *присл.* 1. (а) little /(ə) lɪtl/: ~
більше/менше/пізніше/раніше a little
more/less /later/earlier; залишилося
тільки ~ there is only a little left;
я трохи про це знаю I know a little
about it 2. (*недовго*) awhile /ə'waɪl/: ~
згодом after awhile

труд ч. labour (*амер.* labor)
/'leɪbə/; work /wɜ:k/; job /dʒɒb/; *див.*
тж праця

трудність ж. difficulty
/'dɪfɪkəlti/: ~ощі роботи в класі
classroom difficulties; стикну-
тися з ~ощами be confronted
with difficulties; усвідомлювати
~ощі grasp diffi-culties; створю-
вати додаткові ~ощі для учнів
add to the pupils' difficulties; ~ість
виникає внаслідок незрозуміння
difficulty rises from misappre-
hension; ~ість полягала в тому, що
... the difficulty lay in the fact that

...; ~ощі оволодіння іноземною мовою the difficulty of mastering a foreign language

трудо|вий *прикм.* (у різн. знач.) working /'wɜ:kɪŋ/: ~є виховання working education; labour (амер. labor) /'leɪbə/: ~а колонія/угода labo(u)r settlement/contract; ~і резерви labo(u)r reserves; job /dʒɒb/: трудова мобільність job mobility

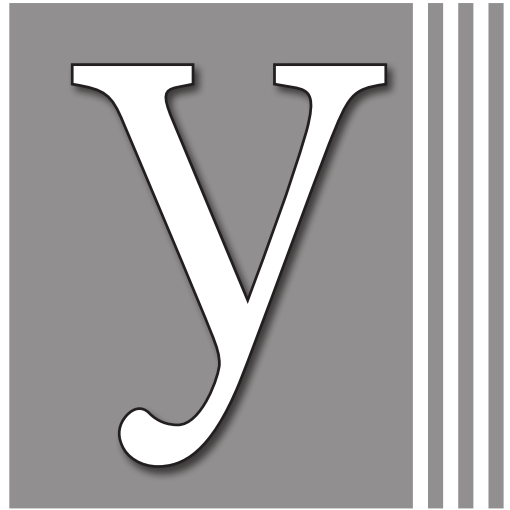
турбот|а *ж.* **1.** care /keə/: постійна ~а й увага constant care and attention; предмет особливої ~и object of special care; ~а про дітей/людину care of children/man; оточувати материнською ~ою surround with maternal care [solicitude]; preoccupation /,pri:ɒkjə'reɪʃn/: чиясь найбільша ~а one's greatest preoccupation **2.** (порушення спокою) trouble /'trʌbl/; disturbance /dɪ'stɜ:bəns/

турбу|вати *дієсл.* bother /'bɒðə/: worry /'wɒrɪ/: це нас дуже ~є we are very much worried about it; disturb /dɪ'stɜ:b/

тьютор *ч.* tutor /'tju: tə US: 'tu: tə/: письмові завдання, які перевіряє ~ tutor-marked assignments; *див. тж наставник, репетитор*

тьюторн|ий *прикм.* tutorial /tju:'tɔ:riəl US: tu:'tɔ:riəl/: інтелектуальна ~а система intelligent tutorial system

увага *ж.* 1. attention /ə'tenʃn/:
 напружена/постійна ~а breathless/
 continuative attention; коливання/
 напруженість ~и fluctuation [oscilla-
 tion]/strain of attention; вимагати
 особливої ~и require [demand]
 special attention; відвертати ~у
 sidetrack attention; володіти ~ою
 аудиторії keep the attention of the
 audience; зосереджувати ~у на
 чомусь concentrate [fix, focus] *one's*
 attention on *smth*; нестійкість ~и
псих. short span of attention; періоди
 ~и *псих.* attention-periods; рівень ~и
псих. level of attention; послабити ~у
 diminish *one's* attention; тривалість
 концентрації ~и attention span; на це
 питання треба звернути серйозну
 ~у the matter craves considerable
 attention; notice /'nəʊtɪs/: не
 звертайте ~и don't take any notice;

note /nəʊt/: вартий ~и worthy of note
2. (підкреслювання, акцент) emphasis /'emfəsis/: приділяти особливу ~у place special emphasis

мати на увазі bear [keep] in mind; **не вартий ~и** negligible

уважний *прикм.* **1.** attentive /ə'tentɪv/: ~а аудиторія attentive audience; ~ий до виконання своїх обов'язків attentive to duty **2.** (зосереджений) intent /ɪn'tent/: ~ий погляд intent gaze **3.** (до інших) considerate (towards) /kən'sɪdərət (tə'wɔ:dz US: tɔ:rdz)/

уважність *ж.* **1.** attentiveness /ə'tentɪvnɪs/ **2.** (турбота) kindness /kaɪndnɪs/

уважно *присл.* **1.** attentively /ə'tentɪvli/: ~слухати listen attentively; closely /kləʊzli/: ~розглядати examine closely; ~слідкувати за чимось watch *smth* closely **2.** (ретельно) carefully /'keəfəli/: ~проаналізувати текст analyse (*амер.* analyze) the text carefully; ~спостерігати observe carefully; прочитайте це ~ read it through carefully **3.** (зосереджено) intently /ɪn'tentli/

увесь *займ.* **1.** all /ɔ:l/: ~день all day (long); the whole /ðə həʊl/: ~світ the whole world **2.** (цілий, повний) all; entire /ɪn'taɪə/: complete /kəm'pli:t/

угод|а *ж.* **1.** (договір) agreement /ə'grɪ:mənt/: ~а про навчання learning agreement; ~а про обмін студентами an agreement on exchange of students; ~а про утримання (дитини, інваліда тощо) maintenance agreement **2.** (операція) transaction /træn'zækʃn/: contract /'kɒntrækt/: укладати ~у enter into a contract

удаван|ий *прикм.* assumed /ə'sju:md/: ~е незнання assumed ignorance; pretended /prɪ'tendɪd/: ~ий друг pretended friend; simulated /'sɪmjəleɪtɪd/: ~е співчуття simulated sympathy

удавати *дієсл.* **1.** (прикидатися) affect /ə'fekt/: ~наївного affect naivety; pretend /prɪ'tend/: ~сплячого pretend to sleep; simulate /'sɪmjəleɪt/: ~хворого simulate illness **2.** (копіювати чийсь манери тощо) repeat /rɪ'pi:t/; imitate /'ɪmɪteɪt/

удаватися *дієсл.* succeed /sək'si:d/: йому удалося знайти це he succeeded in finding it; turn out well /tʒ:n aʊt wel/

спроба удалася the experiment was successful

удвоє *присл.* double /'dʌbl/: twice /twɑ:ɪs/: ~більше (з ім. однини) twice as much; (з ім. множини) twice as many

удосконален|ий *прикм.* improved /ɪm'pru:vɪd/: ~а методика чогось improved technique for *smth*; enhanced /ɪn'hɑ:nst US: ɪn'hænst/: elaborate /ɪ'læbərət/

удосконалення *с.* improvement /ɪm'pru:vɪmənt/: безперервне/подальше ~ continuous/further improvement; perfection /pə'fekʃn/

інститут ~вчителів institute of advanced educational studies

удосконалювання *с.* (процес) improving /ɪm'pru:vɪŋ/: perfecting /pə'fektɪŋ/: ~навчальних планів perfecting the curricula; updating /,ʌp'detɪŋ/

~навичок upskilling

удосконал|ювати *дієсл.* improve

/ɪm'pru:v/: ~ювати організацію навчального процесу improve the organization of teaching procedure; користуйтеся будь-якою можливістю, щоб ~ити знання англійської мови you should avail yourself of every chance to improve your English; слід ~ити систему освіти the system of education must be improved; perfect /pə'fekt/: ~ювати свої знання perfect [improve] one's knowledge; ~ювати свою педагогічну майстерність perfect one's teaching skill; refine upon/ɪ'faɪn ə'pɒn/: ~ити методику refine upon methods [methodology]

удосконалюватися дієсл. perfect oneself /pə'fekt/: ~ в якомусь мистецтві perfect oneself in some art; improve /ɪm'pru:v/

удостоювати дієсл. 1. (визнавати гідним високої оцінки, звання тощо) confer /kən'fɜ:/: ~ вченого ступеня confer a degree 2. (виявляти увагу, прихильність) honour (амер. honor) (with) /'ɒnə'(wɪð)/

ужиток ч. (використання чогось) use /ju:s/: вийти з ~ку fall out of use; usage /'ju:zɪdʒ US: 'ju:sɪdʒ/: вираз, що ввійшов у ~ок expression that has come into usage

узагальнений прикм. 1. generalized /'dʒenrəlaɪzd/: ~ досвід generalized experience; extended /ɪk'stendɪd/ 2. (не деталізований) summarized /'sʌmərəɪzd/

узагальнення с. 1. generalization /'dʒenrəlaɪ'zeɪʃn US: 'dʒenrəli'zeɪʃn/: теоретичне ~ theoretical generalization; general conclusion /'dʒenrəl kən'klu:ʒn/ 2. (нідсумовування) summing up

/'sʌmɪŋ ʌp/: ~ позитивного досвіду summing up of the positive aspects (of smth)

узагальнювальний прикм. generalizing /'dʒenrəlaɪzɪŋ/: ~е питання generalizing question

узагальнювати дієсл. 1. generalize /'dʒenrəlaɪz/: ~ досвід учителя generalize the experience of a teacher; ~ спостережувані явища generalize the phenomena observed 2. (виявляти загальне в окремих явищах) draw* a general conclusion /drɔ: ə 'dʒenrəl kən'klu:ʒn/

узвичасний прикм. common /'kɒmən/: ~ою практикою є те, що ... it is common practice that ...; usual /'ju:ʒl/: ~ий стан речей the usual run of things

узгоджений прикм. 1. (скоординований) coordinated (with, to) /'kəʊ'ɔ:dɪneɪtɪd (wɪð, tə)/; concerted /'kɒnsətɪd/: ~і дії concerted action sing. 2. (погоджений) agreed /ə'gri:d/; concurrent /kən'kʌrənt/: ~а точка зору кількох експертів the concurrent views of several experts

узгодженість ж. coordination /kəʊ'ɔ:di'neɪʃn/: ~ ідей coordination of ideas; ~ у роботі coordination in work; agreement /ə'gri:mənt/: ~ з усіх питань across-the-board agreement; consistency /kən'sɪstənsɪ/: ~ між завданнями interitem consistency; ~ думок consistency of opinions

узгоджувати дієсл. coordinate (with) /'kəʊ'ɔ:dɪneɪt (wɪð)/; square /skweə/: ~ теорію з фактами square theory with ascertained facts; reconcile /'rekənsaɪl/: узгодити дві точки зору reconcile two points of view

узгоджу|ватися дієсл. agree /ə'grɪ:/ підмет речення ~ється в числі з присудком the subject of the sentence agrees with the predicate in number; cohere /,kəʊ'hɪə/: ці версії не ~ються these versions don't cohere

вказувати дієсл. indicate /'ɪndɪkeɪt/: ~ свій фах (в анкеті тощо) indicate one's profession; denote /dɪ'nəʊt/ 2. (свідчити про щось) point (to, at) /'pɔɪnt (tə, ət)/ 3. (пояснювати) point out /'pɔɪnt aʊt/: ~ літературу з цього питання point out the books dealing with this question; explain /ɪk'spleɪn/: ~, як виконати роботу explain, how to do the work 4. (при посиланні на щось) refer /rɪ'fɜːr/ 5. (давати вказівки) give* instructions /gɪv ɪn'strʌkʃnz/; direct /dɪ'rekt/

укладати дієсл. 1. (угоду тощо) contract /kən'trækt/; conclude /kən-'kluːd/ 2. (бути автором) compile /kəm'paɪl/; compose /kəm'pəʊz/: ~ словник compose [compile] a dictionary 3. (плани) plan /plæn/; make* plans /meɪk plænz/

укладач ч. (словника тощо) compiler /kəm'paɪlə/; author /'ɔːθə/

укомплектован|ий прикм. 1. completed (with smth) /kəm'pli:tɪd (wɪð)/ 2. (людьми) manned /mænd/; staffed /stɑːft/

усі штати вже ~о all vacancies on the staff have been filled

укомплектовувати дієсл. 1. complete (with smth) /kəm'pli:t (wɪð)/ 2. (людьми) staff /stɑːf/; man smth with smb /mæn .. wɪð/

українознавство с. Ukrainian Studies /ju:'kreɪnɪən 'stʌdɪz/

українськ|ий прикм. Ukrainian

/ju:'kreɪnɪən/: ~а мова жестів Ukrainian gesture language

укрупнювати дієсл. enlarge /ɪn'laːdʒ/: ~ кафедри/факультети enlarge chaires/faculties

улаштов|увати дієсл. 1. (організовувати) arrange /ə'reɪndʒ/: було ~ано зустрічі з діячами науки meetings with scientists were arranged; organize /'ɔːgənaɪz/: ~увати демонстрацію organize a demonstration 2. (на посаду тощо) place /pleɪs/; set* up /set ʌp/ 3. (підходити) suit /su:t; sju:t/; be* convenient /biː kən'viːniənt/: це нас ~ує it is convenient to us

умисн|ий прикм. intentional /ɪn'tenʃənəl/: ~е забування intentional forgetting; ~ий вчинок intentional act; premeditated /,pri:'medɪteɪtɪd/: ~а зухвалість premeditated insolence; deliberate /dɪ'lɪbərət/: ~е викривлення фактів deliberate distortion of facts

умисно присл. intentionally /ɪn'tenʃənəlɪ/: ~ змінений текст intentionally altered text; on purpose /ɒn 'pɜːpəs/

уміл|ий прикм. skil(l)ful /'skɪlf/: ~е викладання skilful [able] teaching; proficient /prə'fɪʃnt/

умін|ня с. ability /ə'bɪləti/: ~ня володіти класом ability to control the class; ~ня користуватися науковою літературою ability to use scientific literature; ~ня читати reading ability; skill /skɪl/: практичні ~ня practical skills; proficiency /prə'fɪʃnsɪ/: перевірка ~ь proficiency test

уміти дієсл. be* able /biː 'eɪbl/: ~ розмовляти іноземною мовою be able to speak a foreign language; know* /nəʊ/: ~ щось робити know to

do *smth*; can* /kən/: ~ писати/читати
can write/read

умов|а *ж.* **1.** (*застереження, обставина*) condition /kən'diʃn/: за цих ~ under existing conditions; за ~и, що ... on condition that ...; необхідні/прийнятні ~и requisite [necessary]/acceptable conditions; обов'язкова ~а indispensable [express] condition; ставити ~и lay down conditions; побутові ~и conditions of life; попередня ~а condition precedent; сприятливі ~и у класі favourable (*амер.* favorable) classroom conditions; ~и праці вчителя working conditions of teachers; ~и прийому entrance condition; ~а психологічної сумісності compatibility condition; створити потрібні ~и для занять create proper conditions for learning **2.** (*обмеження*) constraint /kən'streɪnt/: накладати ~у на *щось* impose a constraint on *smth* **3.** (*як пункт угоди*) term /tɜ:m/: на таких ~ах on such terms; ~и угоди terms of a treaty

за жодних ~ under no circumstances; за інших рівних ~ *лат.* caeteris paribus

умовивід *ч.* **1.** conclusion /kən'klu:ʒn/: робити ~ draw a conclusion; deduction /di'dɪkʃn/: остаточний/хибний ~ resulting/fallacious deduction **2.** (*висновок*) inference /'ɪnfərəns/: необґрунтований ~ unfounded inference

умовля|ня *с.* **1.** persuasion /pə'sweɪʒn/: несприйнятливість до ~ь *псих.* resistance to persuasion **2.** (*наполегливе прохання*) entreaty /ɪn'tri:tɪ/: ~ – це процес, спрямований на впорядкування навмисних дій

когось з метою їх гальмування entreaty is a process aimed at putting in order and preventing *smb*'s intentional actions

умовляти *дієсл.* **1.** (*докон. – переконати*) persuade /pə'sweɪd/: вони не умовлять його погодитися на це they will not persuade him into accepting it **2.** (*наполегливо прохати*) entreat /ɪn'tri:t/

умовн|ий *прикм.* **1.** (*домовлений*) conventional /kən'venʃənl/: ~ий знак conventional sign **2.** (*обмежений якоюсь умовою*) conditional /kən'diʃənl/: ~а згода conditional consent; conditioned /kən'diʃənd/: ~ий подразнювач/рефлекс *псих.* conditioned stimulus/reflex **3.** (*відносний*) relative /'relatɪv/: усе це є дуже ~им all this is very relative **4.** (*довільний*) arbitrary /'ɑ:bitrəri US: 'ɑ:bitrəri/: ~і знаки та позначки arbitrary signs and symbols

умовно *присл.* **1.** conditionally /kən'diʃənəli/ **2.** (*за домовленістю*) conventionally /kən'venʃənəli/; by convention /baɪ kən'venʃn/

умотивован|ий *прикм.* motivated /'məʊtɪveɪtɪd/: ~е рішення motivated decision

умотивованість *ж.* motivation /məʊtɪ'veɪʃn/: ~ прагнення успіху achievement motivation; первинна/вторинна ~ *псих.* primary/secondary motivation; reason /'ri:zn/

умотивувати *дієсл.* motivate /'məʊtɪveɪt/; give* reasons (for) /gɪv 'ri:znz (fəʹ)/

унаочнювати *дієсл.* (*у навчальному процесі*) apply visual methods /ə'plai 'vɪʒuəl 'meθədz/

унеможливити *дієсл.* make

smth impossible /meɪk .. ɪm'pɒsəbl/

уникати *дієсл.* **1.** avoid /ə'vɔɪd/: ~ відповідальності avoid the responsibility; ~ дублювання/крайностей avoid duplication/extremes; ~ трафарету у викладанні avoid stereotype in teaching; get a miss /get ə mɪs/: також слід ~ чогось it should also get a miss *smth*

2. (чогось поганого) shun /ʃʌn/: ~ поганого товариства shun bad society
3. (небезпеки тощо) obviate /'ɒbviət/: ~ небезпеки/труднощів obviate danger/difficulties

універсал *ч.* **1.** (про людину) a man of many-sided knowledge /ə mæn əv 'meni'saɪdɪd 'nɒlɪdʒ/ **2.** (закон) decree /dɪ'kri:/

універсалізм *ч.* universalism /,ju:nɪ'vɜ:səlɪzəm/

універсальний *прикм.* **1.** (всеохоплюючий) universal /,ju:nɪ'vɜ:sl/: ~а практика universal practice; ~і цінності universal values; all-round /ɔ:l raʊnd/: ~а освіта all-round education **2.** (різнобічний) versatile /'vɜ:sətəɪl/: ~ий підхід versatile approach **3.** (загального призначення) general-purpose /'dʒenrəl 'pɜ:pəs/

універсальність *ж.* universality /,ju:nɪvɜ:'sæləti/: принцип ~ості universality principle; universalism /,ju:nɪ'vɜ:səlɪzəm/

університет *ч.* university /,ju:nɪ'vɜ:səti/: викладати/навчатися в ~і teach /study at a university; вступити до ~у enter the university; закінчити ~ graduate (from) the university

університетський *прикм.* university /,ju:nɪ'vɜ:səti/: ~а їдальня/

освіта university refectory/education; ~ий диплом university degree

~е містечко campus

універсіада *ж.* (World) Student Games /('wɜ:l) 'stju:dnt (US: 'stu:dnt) geɪmz/

унікальн|ий *прикм.* unique /ju:'ni:k/: ~а можливість/риси unique opportunity/trait

унікальність *ж.* uniqueness /ju:'ni:kni:s/

унітаризм *ч.* unitarianism /,ju:nɪ'teəriənɪzəm/

уніфікація *ж.* unification /,ju:nɪfi'keɪʃn/: ~ документації unification of documentation; standardization /,stændədaɪ'zeɪʃn US: ,stændədi'zeɪʃn/

~ термінології consistency of terms

уніфікувати *дієсл.* unify /'ju:nɪfaɪ/; standardize /'stændədaɪz/

усоблення *с.* **1.** (персоніфікація) personification /pə'sɒnɪfi'keɪʃn/ **2.** (втілення) embodiment /ɪm'bɒdɪmənt/: бути ~м доброти be an embodiment of kindness

усоблюва|ти *дієсл.* **1.** (про людину) personify /pə'sɒnɪfaɪ/: ця людина ~ла свій час in this man the age was personified **2.** (втілювати) embodiment /ɪm'bɒdɪmənt/

упевнен|ий *прикм.* assured /ə'ʃʊəd/: бути ~им у чийсь підтримці stand assured of *smb*'s protection; sure /ʃʊə/: ~а рука sure hand; confident /'kɒnfɪdənt/: ,certain (of) /'sɜ:tn (əv)/

упевнен|ість *ж.* assurance /ə'ʃʊərəns/: надавати комусь ~ості give *smb* assurance; certainty /'sɜ:tnti/: можна з ~істю сказати one can say with certainty; confidence (in)

/'kɒnfɪdəns (ɪn)/: ~ість у майбутньому confidence in the future; ,~ість у собі self-confidence

упевнено *присл.* confidently */'kɒnfɪdəntli/*: ~прямувати до чогось march confidently towards smth; with confidence */wɪð 'kɒnfɪdəns/*: він ~ відповідав на всі запитання he answered all the questions with confidence

упевн|юватися *дієсл.* (переконуватися в чомусь) make* sure (of, that) */meɪk ʃʊə (əv, ðæt)/*: я хочу ~итися, що ... I want to make sure that ...; be* convinced (of) */bi: kən'vɪnst (əv)/*: ~итися у правоті своєї справи be convinced in one's right cause

упереджен|ий *прикм.* prejudiced */'predʒʊdɪst/*; biased */'baɪəst/*: ~е висвітлення biased coverage

упередженість *ж.*, **упередження** *с.* preoccupation */'pri:ɒkjʊ'reɪʃn/*; bias */'baɪəs/*; prejudice (проти – against, на користь – in favour (амер. favor) of) */'predʒʊdɪs (ə'genst, ɪn ,feɪvə' əv)/*: мати ~ проти чогось have a prejudice against smth

уперт|ий *прикм.* 1. stubborn */'stʌbən/*: ~ий спротив stubborn resistance; obstinate */'ɒbstɪnət/*: ~і зусилля obstinate efforts 2. (наполегливий) dogged */dɒgd US: dɔ:gɔd/* 3. (пішучий) insistent */'ɪn'sɪstənt/*; determined */dɪ'tɜ:mɪnd/*

упертість *ж.* 1. stubbornness */'stʌbənɪs/*; obstinacy */'ɒbstɪnəsi/* 2. (пішучість) insistence */'ɪn'sɪstəns/*; persistence */pə'sɪstəns/*

упізнавати *дієсл.* recognize */'rekəɡnaɪz/*; identify */aɪ'dentɪfaɪ/*

уповільнен|ий *прикм.* 1. (про рух

зі зменшеною швидкістю) slowed-down */'sləʊd 'daʊn/* 2. (що відстає від норми) retarded */'rɪ'tɑ:dɪd/*: ~а реакція псих. retarded reaction [response]

уповільнення *с.* 1. (руху) slowdown */'sləʊdaʊn/*: ~ темпів розвитку slowdown of growth rates of development 2. (гальмування) inhibition */'ɪnɪ'bɪʃn/*: соціальне ~ social inhibition; ~ рефлексів inhibition of reflexes 3. (утворення чогось) retardation */'rɪ:tɑ:'deɪʃn/*

уповільнювати *дієсл.* 1. (зменшувати швидкість) slow down */'sləʊ 'daʊn/*: ~ темп читання slow down the pass of reading 2. (гальмувати) inhibit */'ɪnɪbɪt/* 3. (утворення чогось) retard */'rɪ'tɑ:d/*: ~ розвиток retard development

уповноважен|ий *прикм.* 1. authorized person */'ɔ:θəraɪzd 'pɜ:sn/* 2. (представник) representative */'reprɪ'zentətɪv/*: ~і представники сторін authorized representatives of the parties 3. (довірений) delegate */'delɪɡət/*; mandatory */'mændətɪ US: 'mændətɔ:rɪ/*

уповноважувати *дієсл.* authorize */'ɔ:θəraɪz/*; empower (to) */'ɪm'paʊə (tə)/*: уповноважити когось зробити щось empower smb to do smth

упорядкований *прикм.* 1. well-arranged */welə'reɪndʒd/*; well-organized */wel'ɔ:gənaɪzd/*; in good order */'ɪn gʊd 'ɔ:də/* 2. (про рукопис тощо) compiled */'kæm'paɪld/*; composed */'kæm'pəʊzɪd/*

упорядкування *с.* regulation */'regjʊ'leɪʃn/*; organization */'ɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: 'ɔ:gəni'zeɪʃn/*

упорядковувати *дієсл.* order

/'ɔ:dəʃ/; regulate /'regjuleit/; arrange smth in order /ə'reɪndʒ .. in 'ɔ:dəʃ/

управління *с.* (установа) office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/; (відділ) department /dɪ'pɑ:tmənt/; *див. тж керування*

управляти *дієсл. див. керувати*
упускати *дієсл. 1. (не помічати)* overlook /,əʊvə'lʊk/: ~тити друкарську помилку overlook a printer's error; omit /ə'mɪt/: не ~тити нічого суттєвого omit no essential circumstance **2. (не скористатися)** miss /mɪs/: ~кати можливість miss an opportunity

упущення *с.* (службове тощо) omission /əʊ'mɪʃn/; neglect /nɪ'glekt/

урахування *с. див. врахування*
урбанізація *ж.* urbanization /,z:bənaɪ'zeɪʃn/: ООН визначає ~ю як переселення людей із сільських до міських районів urbanization is defined by the United Nations as movement of people from rural to urban areas

урегульовувати *дієсл. 1. regulate* /'regjuleit/; regularize /'regjələraɪz/
2. (питання тощо) settle /setl/: урегулювати питання settle a query; adjust /ə'dʒʌst/

урегулювання *с. 1. regulating* /'regjuleɪtɪŋ/ **2. (питання, конфлікту тощо)** settlement /'setlmənt/: adjustment /ə'dʒʌstmənt/: ~ конфлікту adjustment [settlement] of a conflict

уривок *ч. 1. fragment* /'frægmənt/
2. (частина тексту) extract /'ekstrækt/; passage /'pæsɪdʒ/: процитувати ~ cite a passage; ~, вирваний із контексту a passage divorced from its context; цей ~ є зовсім

незрозумілим this passage makes nonsense

уривчастий *прикм. 1. (з перервами)* intermittent /,ɪntə'mɪtn̩t/: ~ рух intermittent motion

2. (несистематичний) desultory /'desəltri US: 'desəltə:ri/: уривчасті відомості desultory information

урівноважений *прикм. 1. (стриманий)* even-minded /'i:v'n'maɪndɪd/
2. (про характер) steady /'stedɪ/

урівноважувати *дієсл. перен.* counterbalance /,kaʊntə'bæləns/; neutralize /'nju:trəlaɪz US: 'nu:trəlaɪz/

урок *ч.* lesson /'lesn/: відкритий [показовий] ~ demonstration lesson; зміст/конспект/мета/тема ~у content/notes/aim [objective]/ topic of a lesson; відповідати ~ repeat [say] lesson; давати ~и математики give lessons in mathematics; завдання на наступний ~... the homework for next lesson is...; засвоїти ~ digest the lesson; на початку ~у at the beginning of the lesson; під час уроку during the lesson; поділений на ~и lesson-grading; ~ закінчено the lesson is over

урочистий *прикм.* solemn /'sɒləm/: ~а присяга [клятва, обіцянка] solemn vow; ~ий обряд solemn ritual

~е засідання grand meeting

урочистість *ж.* solemnity /sə'lemnəti/: з усією ~ю with all solemnity

усвідомлення *с. 1. perceiving* /prə'si:vɪŋ/ **2. (розуміння)** comprehension (of) /,kɒmpri'hensjən (əv)/: тест на ~ прочитаного comprehension test; perception /prə'sepʃn/: ~та розуміння навчальних

завдань perception and understanding of educational assignments

усвідомлю|вати дієсл. **1.** perceive /rə'si:v/: скоро всі усвідомили, що він дуже гарний викладач everybody soon perceived that he was a good teacher; be* aware /bi: ə'weə/: ~вати брак знань be aware of the inadequacy of one's knowledge; ~вати невдачу be aware of failure; be* conscious /bi: 'kɒŋsəs/: ~вати недоліки своєї вимови be conscious of the mistakes [errors] in one's pronunciation **2.** (розуміти) understand /ˌʌndə'stænd/: ~вати важливість (виконуваної) роботи understand the significance of the work; comprehend /ˌkɒmpri'hend/: ~вати мету comprehend purpose

усереднення с. **1.** (величин) averaging /'ævərɪdʒɪŋ/ **2.** (згладжування) smoothing /'smu:ðɪŋ/

усереднювати дієсл. **1.** (знаходити середнє) average /'ævərɪdʒ/ **2.** (згладжувати) smooth(en) /smu:ð(n)/

усиновлення с. adoption /ə'dɒpʃn/: affiliation /ə'fɪli'eɪʃn/

усиновляти дієсл. adopt /ə'dɒpt/: affiliate /ə'fɪleɪt/

ускладнений прикм. complicated (чимось – by, with) /'kɒmplɪkeɪtɪd/ (baɪ, wɪð)/; sophisticated /sə'fɪstɪkeɪtɪd/

ускладнення, ускладнювання с. complication /ˌkɒmplɪ'keɪʃn/: спричиняти ~; sophistication /sə'fɪstɪ'keɪʃn/

ускладнювати дієсл. complicate /'kɒmplɪkeɪt/: sophisticate /sə'fɪstɪkeɪt/

ускладню|ватися дієсл. get* [become*] complicated /get [bɪ'kɒm] 'kɒmplɪkeɪtɪd/: завдання ~лася the

problem got complicated; справа ~ється things become complicated

уславитися дієсл. become* famous (чимось – for) /bɪ'kɒm 'feɪməs (fə'f): він уславився своїми працями he has become famous for his writings

усн|ий прикм. oral /'ɔ:rəl/: ~ий іспит oral examination; verbal /'vɜ:bl/: ~е повідомлення verbal communication

усно присл. orally /'ɔ:rəlɪ/; verbally /'vɜ:bəlɪ/

успадкований прикм. inherited /ɪn'herɪtɪd/: hereditary /hɪ'redɪtrɪ US: hɪ'redɪtəri/

успадкування с. inheritance /ɪn'herɪtəns/: оптимізація процесу соціального ~ the optimization of the social inheritance process

успадковувати дієсл. inherit /ɪn'herɪt/: вона успадкувала це від матері she has inherited this from her mother

успіх ч. **1.** success /sək'ses/: добитися ~у win success **2.** (досягнення) achievement /ə'tʃi:vm(ə)nt/ **3.** (прогрес) advance /əd'vɑ:ns US: əd'væns/

бажати комусь ~у wish smb good luck; з ~ом to advantage

успіх|и мн. ч. (добрі результати) advances /əd'vɑ:nsɪz US: əd'vænsɪz/: progress /'prɒʊgres US: 'prɒgres/: робити ~и make progress

досягати ~ів progress: вона досягла значних ~ів у навчанні she has progressed much in her learning

успішн|ий прикм. successful /sək'sesfl/: ~е завершення successful issue; efficient /ɪ'fɪʃnt/ **2.** (вдалий) prosperous /'prɒspərəs/

виявитися ~им meet with success
успішн|ість ж. *осв.* progress /'prəʊgrɛs US: 'prɒgrɛs/: академічна/висока/низька ~ість academic/good/poor progress; successfulness /sək'sesfɪnɪs/: ~ість виражається в балах successfulness is displayed in marks; advancement /əd'vɑ:nsmənt US: əd'vænsmənt/: achievement /ə'tʃi:vmənt/: Міжнародна асоціація з оцінювання шкільної ~ості International Association for the Evaluation Educational Achievement

загальна ~ість combined cumulative grade point average

успішно *присл.* successfully /sək'sesfəli/: план виконано ~ the plan is fulfilled successfully

устав *див. статут*

устален|ий *прикм.* 1. (стабільний) stable /'steɪbl/ 2. (узвичаєний) conventional /kən'venʃənl/ 3. (про теорію, галузь науки тощо) (well) established /(wel) ɪ'stæblɪʃt/: ~і навички читання established reading habits

установа ж. institution /,ɪnstɪ'tju:ʃn US: ,ɪnstɪ'tu:ʃn/: державна/лікувальна ~ state/medical institution; ~ підготовки кадрів training institution; establishment /ɪ'stæblɪʃmənt/: наукова ~ scientific establishment [institution]; office /'ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs/

установ|лювати *дієсл.* 1. (величину, покази) adjust /ə'dʒʌst/: set* /set/: ~ити критерії оцінок set up criteria for marking [grading]; ~лювати стандарти тестування set testing standards 2. (здійснювати) establish /ɪ'stæblɪʃ/: ~лювати порядок establish order; constitute /'kɒnstɪtju:t US: ,kɒnstɪtu:t/ 3. (визначати) determine

/dɪ'tɜ:mɪn/: fix /fɪks/: lay* down /leɪ daʊn/: ~лено, що всі абітурієнти мусять складати письмовий іспит it is laid down that all the applicants must take a written exam 4. (з'ясовувати) ascertain /,æ sə'teɪn/: ~лювати брак знань ascertain deficiency in knowledge; establish: ~лювати факти establish [ascertain] facts

установч|ий *прикм.* constituent /kən'stɪtjuənt/: ~ий з'їзд constituent congress; ~і збори constituent assembly

устрій ч. 1. (державний) regime /reɪ'zi:m/ 2. (громадський) social order /'səʊl 'ɔ:də/ 3. (організація) organization /,ɔ:gənaɪ'zeɪʃn US: ,ɔ:gəni'zeɪʃn/

усування, усунення с. 1. elimination /ɪ,lɪmɪ'neɪʃn/: ~ помилок і недоліків у роботі elimination of errors and defects in work; removal /rɪ'mu:vɪ/: ~ обмежень removal of constraints 2. (з посади) deprivation /,deprɪ'veɪʃn/

усувати *дієсл.* 1. (вилучати, видаляти) eliminate /ɪ'lɪmɪneɪt/: ~ недоліки eliminate errors; remove /rɪ'mu:v/: ~ зауваження/труднощі remove remarks/difficulties; exclude /ɪk'sklu:d/: усунути причини чогось exclude the causes of smth 2. (виправляти) clear /kliə/: correct /kə'rekt/: resolve /rɪ'zɒlv/ 3. (позбаватися) obviate /'ɒbviət/: ~ перешкоди obviate obstacles

утворений *прикм.* created /kri:'eɪtɪd/: formed /fɔ:md/: composed /kəm'pəʊzd/

утворення с. 1. (створювання) creation /kri:'eɪʃn/: formation

/fɔ:'meɪʃn/: ~ *поняť* concept formation **2.** (*зароджування*) origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/

утворювати дієсл. **1.** form /fɔ:m/; create /kri:'eɪt/; make* (up) /meɪk (ʌp)/ **2.** (*породжувати*) origin /'ɒrɪdʒɪn US: 'ɔ:rədʒɪn/

утворюватися дієсл. **1.** form /fɔ:m/ **2.** (*зароджуватися*) originate /ə'rɪdʒɪneɪt/

утилітаризм ч. (*принцип оцінки явищ з точки зору їх корисності*) utilitarianism /ju:ˌtɪlɪ'teəriənɪzəm/: дидактичний ~ didactic utilitarianism

утилітарний прикм. utilitarian /ju:ˌtɪlɪ'teəriən/: ~ підхід utilitarian approach

утопізм ч. Utopianism /ju:-'təʊpjənɪzəm/

утопічний прикм. Utopian /ju:-'təʊpjən/

уточнений прикм. **1.** refined /rɪ'faɪnd/ **2.** (*виправлений*) corrected /kə'rektɪd/

уточнення с. **1.** refinement /rɪ'faɪnmənt/: покрокове ~ incremental refinement; making more precise /'meɪkɪŋ mɔ:ˈrɪ'saɪs/: внести ~ в щось make a more precise definition to smth; elaboration /ɪˌlæbə'reɪʃn/: вторинне/первинне ~ secondary / primary elaboration **2.** (*конкретизування*) specification /ˌspesɪfɪ'keɪʃn/ **3.** (*виправлення*) correction /kə'rekʃn/: adjustment /ə'dʒʌstmənt/

уточнювати дієсл. **1.** refine (on) /rɪ'faɪn (ɒn)/: ~ модель refine model; ~ теорію refine on a theory; define more exactly /dɪ'faɪn mɔ:ˈɪg'zæktli/ **2.** (*коригувати*) adjust /ə'dʒʌst/: correct /kə'rekt/: ascertain /ˌæsə'teɪn/

3. (*виправляти*) revise /rɪ'vaɪz/: rectify /'rektɪfaɪ/

утраквізм ч. (*мішана система класичної та реальної шкільної освіти*) utraqwism /'ju:trækwɪzəm/

утримання с. **1.** (*забезпечення засобами для існування*) keep /ki:p/: maintenance /'meɪntənəns/: allowance /ə'laʊəns/ **2.** (*збереження*) holding /'həʊldɪŋ/: keeping /'ki:prɪŋ/

утримувати дієсл. **1.** (*забезпечувати засобами для існування*) keep* /ki:p/: maintain /meɪn'teɪn/: support /sə'pɔ:t/: ~ сім'ю support [keep] a family **2.** (*не випускати, зберігати*) hold* /həʊld/: ~ свої позиції hold one's positions; keep*: retain /rɪ'teɪn/: ~ в пам'яті retain in one's memory **3.** (*не давати зробити*) restrain /rɪ'streɪn/: ~ когось від ризикованого кроку restrain smb from taking a risk

утримуватися дієсл. **1.** (*залишатися*) hold* /həʊld/: retain /rɪ'teɪn/ **2.** (*не брати участі*) abstain (from) /əb'steɪn (frəm)/; refrain (from) /rɪ'freɪn/

утруднений прикм. **1.** laboured (*амер.* labored) /'leɪbəd/: hampered /'hæmpəd/: ~ рух hampered movement **2.** (*який містить труднощі*) awkward /'ɔ:kwəd/

утруднення с. **1.** difficulty /'dɪfɪkəlti/: незначне ~ a little difficulty; encumbrance /ɪn'kʌmbrəns/ **2.** (*важке питання*) crux /krʌks/: complication /ˌkɒmplɪ'keɪʃn/ **3.** (*перешкода*) handicap /'hændɪkæp/: embarrassment /ɪm'bærəsmənt/

утруднювати дієсл. **1.** embarrass /ɪm'bærəs/: hamper /'hæmpə:/

make* difficulties /meik 'dɪfɪkəltɪz/
2. (ускладнювати) complicate /'kɒmpliceɪt/
3. (перешкоджати) handicap /'hændɪkæp/; hinder /'hɪndə/; encumber /ɪn'kʌmbə/

ухвал|а ж. **1.** decision /dɪ'sɪʒn/
2. (резолуція) resolution /,rezə'lu:ʃn/:
 виносити ~у pass a resolution; ~а зборів resolution of the meeting

ухвалювати дієсл. **1.** (вирішувати) decide /dɪ'saɪd/; make* a decision /meik ə dɪ'sɪʒn/; resolve /rɪ'zɒlv/
2. (видавати ухвалу) decree /dɪ'kri:/

ухил ч. (у бік чогось) bias /'baɪəs/: практичний ~ practical bias; школа зі спеціальним ~ом school offering a biased course; мати відповідний ~ (про програму тощо) have an appropriate bias

ухилення, ухиляння с. **1.** (уникання) avoiding /ə'vɔɪdɪŋ/; evasion /ɪ'veɪʒn/
2. (від теми) digression /daɪ'ɡresʃn/

ухилятися дієсл. **1.** (уникати) avoid /ə'vɔɪd/: ~ від відповіді на запитання avoid a question **2.** (від обов'язків тощо) evade /ɪ'veɪd/: ~ від реальних проблем evade the real issues; elude /ɪ'lu:d/: ~ від дискусії elude argument **3.** (від теми) digress (from) /daɪ'ɡres (frəm)/; get* off /get ɒf (US: ɔ:f)/: ~ від теми get off the point

учасник ч. **1.** participant /pɑ:'tɪsɪpənt/: кількість ~ів становила близько 100 осіб the number of participants was some 100 peoples **2.** (змагань) competitor /,kɒmpə'tɪtə/: ~и змагання, вибрані за жеребом competitors seeded in the draw

3. (зборів тощо) member /'membə/: ~ конференції member [participant] of a conference

участ|ь ж. (спільна діяльність) participation /pɑ:'tɪsɪ'reɪʃn/: ~ь громадян у громадсько-політичному житті citizens participation in political life; participating /pɑ:'tɪsɪ'reɪtɪ/: активна ~ь у виробничому, громадському, культурному житті суспільства active participating in the industrial, social, cultural life of the society; part /pɑ:t/: брати ~ь take part; participate; він не брав ~і в обговоренні he took no part in the discussion

брати ~ь у дискусії engage in a discussion

учбовий нрк. див. навчальний

учений ч. див. вчений

учень ч. **1.** (у школі) pupil /'pju:pl/: здібний ~ apt pupil; learner /'lɜ:nə/: гарно підготовлений учень an advanced learner **2.** (у майстра) apprentice /ə'prentɪs/: школа учнів масових професій school for apprentices in general trades **3.** (послідовник) follower /'fɒləʊə/: це відрізняло його від його учнів this discriminated him from his followers

знаходити перспективних учнів discover promising scholars

училище с. school /sku:l/: професійно-технічне ~ vocational school; технічне ~ school of technology; college /'kɒlɪdʒ/: педагогічне ~ teacher training college

учител|ь ч. teacher /'ti:tʃə/: вимогливий/досвідчений/недосвідчений ~ь exacting /experienced/inexperienced teacher; народний ~ь people's teacher; працювати ~ем act as a teacher

учительська *ж.* teachers common room /'ti:tʃəz 'kɒmən ru:m/

учительськ|ий *прикм.* teaching /'ti:tʃɪŋ/: ~а практика teaching practice; ~ий досвід/персонал teaching experience/personnel; teacher /'ti:tʃə/: ~ий центр teacher centre (*амер.* center)

учіння *с.* learning /'lɜ:nɪŋ/: психологія/стратегія/темп /труднощі/умови ~ learning psychology/strategy/pace/difficulty/conditions; ~ давалося йому нелегко learning did not come easily to him

учнівств|о *с.* apprenticeship /ə'prentɪsɪp/: проходити курс ~а serve *one's* apprenticeship; tirocinium /,taɪəŋəu'sɪnɪəm/

учнівський *прикм.* pupil /pju:pl/: учнівська робота pupil's work

уяв|а *ж.* imagination /ɪ'mædʒɪ'neɪʃn/: жива ~а lively imagination; в ~і in imagination; людина без будь-якої ~и a man of no imagination; це лише ~а it is mere imagination; fancy /'fænsɪ/: вразити *чюсь* ~у hit *smb's* fancy; дати волю ~і give free play to *one's* fancy; політ ~и a flight of fancy

уявлення *с.* **1.** idea /aɪ'diə/: вносити плутанину/ясність в ~ учнів про *щось* lead to confusion / clarity in the pupils ideas about *smth*; дати деяке ~ про *щось* give an idea of *smth*; notion /'nəʊʃn/: ми не маємо жодного ~ we have not the haziest notion; conception /kən'sepʃn/: неясне ~ а vague conception; apprehension /,æprɪ'henʃn/: нечітке/чітке ~ dull/clear apprehension; impression /ɪm'preʃn/: давати ~ про систему

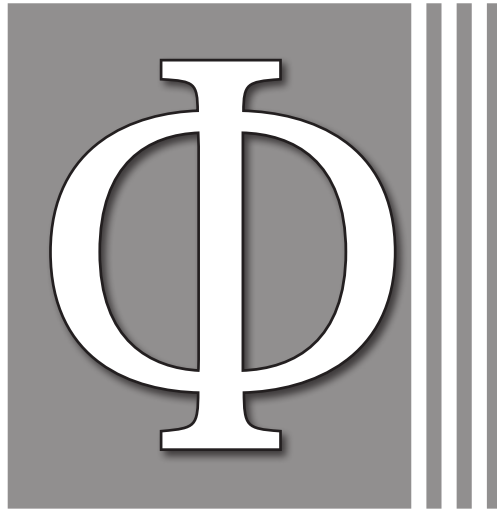
роботи вчителя give an impression about the system of teacher's work

2. *псих.* image /'ɪmɪdʒ/: зорове/слухове ~ visual/auditory image

уявля|ти *дієсл.* imagine /ɪ'mædʒɪn/: уявіть собі, що... imagine that ...; як можна легко собі уявити as may well be imagined; conceive /kən'si:v/: у давнину землю ~ли плоскою in ancient times the world was conceived of as flat; realize /'rɪəlaɪz/: ~ти собі всі труднощі realize the difficulties

можна собі уявити it is conceivable

уявн|ий *прикм.* **1.** imaginary /ɪ'mædʒɪnəri *US*: ɪ'mædʒənəri/: ~ий партнер imaginary companion; seeming /'si:mɪŋ/: ~а відданість seeming loyalty **2.** (*абстрактний*) ideal /aɪ'diəl/; mental /'mentl/: утруднення є чисто ~им trouble is purely mental

фабула ж. subject-matter /'sʌbdʒɪkt'mætəʃ/; plot /plɒt/: побічна ~ underplot

фаза ж. (стадія, етап) phase /feɪz/; stage /steɪdʒ/

файл ч. комп. file /faɪl/: видаляти/ відкривати/закривати/зберігати/ оновлювати/створювати ~ delete/open/close/save/update/create a file

факс ч. fax /fæks/: відправляти факсом fax

факт ч. 1. fact /fækt/: аналізувати/ викладати/перекручувати ~и analyse [review]/set forth/distort facts; збирати/з'ясувати/класифікувати/наводити ~и collect /ascertain/classify/give facts; загальновідомий/незаперечний/установлений ~ generally known/indisputable/

established fact; достатньо лише цього одного ~у this fact alone is enough; серед інших ~ів ... among other facts ...; факти – уперта річ facts are stubborn things **2.** *мн.* (**факти**) data /'deɪtə/; evidence /'eɪdɪəns/: виявлені останнім часом ~ свідчать, що ... recent evidence suggests that ...

фактичний *прикм.* **1.** actual /'æktʃʊəl/: великий ~ий матеріал big actual material; ~ий стан справ actual state of affairs; real /rɪəl/ **2.** (*що ґрунтується на фактах*) factual /'fæktʃʊəl/: ~і дані factual data; ~і знання factual knowledge

фактично *присл.* actually /'æktʃʊəl/: ~, це досить зручна форма, у якій можна виразити нашу ідею this is actually a most convenient form in which to express our idea; as a matter of fact /əz ə 'mætəʃ əv fækt/; in effect /ɪn ɪ 'fekt/; *лат.* de facto /,dei 'fæktəʊ/

фактор *ч.* factor /'fæktəʃ/: визначальний/комплексний ~ determining/unit factor; загальний ~ general factor; g-factor; ~ часу time-factor; *див. тж чинник*

факторний *прикм.* factor /'fæktəʃ/: дво~а теорія (*психічної організації*) two-factor theory; ~а теорія навчання factor theory of learning

факультативний *прикм.* facultative /'fækəl'tətɪv/: ~і заняття facultative studies; optional /'ɒpʃənl/: ~ий курс/предмет optional course/subject

~ий іспит voluntary

факультет *ч.* faculty /'fæklti/: робітничий ~ worker's faculty; ~ підвищення каліфікації advanced training faculty; department /dɪ-'pɑ:tmənt/: ~ дошкільного виховання preschool education department; ~ іноземних мов foreign languages department

фальсифікація *ж.* **1.** falsification /,fɔ:lsɪfɪ'keɪʃn/ **2.** (*викривлення, перекручення*) distortion /dɪ'stɔ:ʃn/

фальсифікувати *дієсл.* **1.** falsify /'fɔ:lsɪfaɪ/: ~дійсність falsify the reality **2.** (*викривляти, перекручувати*) distort /dɪ'stɔ:t/

фальшивий *прикм.* **1.** false /fɔ:ls/: фальшива нота false note **2.** (*несправжній, штучний*) artificial /,ɑ:tɪ'fɪʃl/

фальшивити *дієсл.* be* false /bi:fɔ:ls/; dissemble /dɪ'sembəl/

фанатизм *ч.* fanaticism /fə'nætɪsɪzəm/; zealotry /'zelətri/

фанатик *ч.* fanatic /fə'nætɪk/; zealot /'zelət/

фанатичний *прикм.* fanatic(al) /fə'nætɪk(ɪ)/

фантазер *ч.* **1.** dreamer /'dri:məʃ/ **2.** (*мрійник*) star-gazer /'stɑ:r'gæzəʃ/

фантазія *ж.* **1.** fantasy /'fæntəsi/: творча ~ creative fantasy; imagination /ɪ,mædʒɪ'neɪʃn/: дитяча ~ children's imagination; fancy /'fænsɪ/ **2.** (*вигадка*) fib /fɪb/; fabrication /,fæbrɪ'keɪʃn/ **3.** (*нісенітниця*) crotchet /'krɒtʃɪt/

фантазувати *дієсл.* dream /dri:m/; give* rein to *one's* imagination /gɪv rein tə .. ɪ,mædʒɪ'neɪʃn/

фантастик|а *ж.* (література) fiction /fɪkʃn/: наукова ~а science fiction; захоплюватися науковою ~ою be greatly interested in science fiction

фантастичний *прикм.* 1. fantastic(al) /fæn'tæstɪk(1)/; fabulous /'fæbjələs/ 2. (вигаданий) imaginary /ɪ'mædʒɪnəri *US*: ɪ'mædʒənəri/; fanciful /'fænsɪfl/

фарба *ж.* 1. paint /peɪnt/ 2. (друкарська) (printer's) ink /('prɪntəz) ɪnk/

малювати ~ми paint

фарбувати *дієсл.* paint /peɪnt/; colour (*амер.* color) /'klɒlə/

фасцинація *ж.* (ефект вербального впливу) fascination /,fæsi'neɪʃn/: педагогічна ~ pedagogical fascination

фах *ч.* 1. (*перев. виробничий*) trade /treɪd/; (*перев. науковий*) profession /prə'feɪʃn/ 2. (*спеціалізація*) specialty /'speʃəltɪ/; occupation /,ɒkjʊ'reɪʃn/

фахів|ець *ч.* specialist /'speʃəlɪst/: за оцінками ~ців according to the specialists' research; expert (in *smth*) /'ekspɜ:t (ɪn)/

~ець із теорії освіти educationalist

фахов|ий *прикм.* professional /prə'feɪʃnəl/: ~а майстерність professional skill; occupational /,ɒkjʊ'reɪʃnəl/

феномен *ч.* phenomenon /fɪ'nɒmɪnən *US*: fɪ'nɒmɪnən/ (*pl.* phenomena /fɪ'nɒmɪnə/); ментальний [психічний]/соціальний ~ mental/social phenomenon; *див. тж явище*

феноменаль|ий *прикм.* phenomenal /fɪ'nɒmɪnl/: ~е досягнення phenomenal achievement

феноменологічний *прикм.* phenomenological /fɪ'nɒmɪnə'lɒdʒɪkl/

феноменологія *ж.* (сукупність знань про взаємозв'язок між теорією та експериментом) phenomenology /fɪ'nɒmɪ'nɒlədʒi/

фестиваль *ч.* festival /'festɪvl/

фігура *ж.* figure /'fɪɡə *US*: 'fɪɡjə/: риторична ~ figure of speech; повна/худоряла ~ full/gaunt figure

фігуральний *прикм.* (алегоричний) figurative /'fɪɡjərətɪv/: metaphorical /,metə'fɔ:ɪkl/

фігурально *присл.* figuratively /'fɪɡjərətɪvli/: metaphorically /,metə'fɔ:ɪkli/

фігуру|вати *дієсл.* figure (as) /'fɪɡə *US*: 'fɪɡjə' (əz)/: у романі ~ють реальні історичні події real historical events figure in the novel; appear /ə'pɪə/

фізика *ж.* physics /'fɪzɪks/: загальна/теоретична ~ general/theoretical physics

фізичн|ий *прикм.* 1. physical /'fɪzɪkl/: особливості ~ого розвитку хлопців і дівчат specific physical development [developing] of boys and girls; ~а активність (*рухливості ігри, спорт тощо*) physical activity; ~а антропологія/перевтома physical anthropology/exhaustion 2. (*призначений для занять фізикою*) physics /'fɪzɪks/: ~а лабораторія physics laboratory; фізичний кабінет physics room 3. (*про працю*) manual /'mænʃjəl/: ~а праця manual labour (*амер.* labor) 4. (*на противагу психічному*) outer /'aʊtə/

~ий вплив coercion

фізично *присл.* physically /'fizɪklɪ/: ~ неможливо physically impossible

фізіологічний *прикм.* physiological /,fizɪə'lɒdʒɪkl/: ~і основи психічних явищ physiological foundations [basis] of psychical phenomena

фізіологія *ж.* physiology /,fizɪ'plɒdʒi/: анатомія і ~ людини anatomy and physiology of man; вікова ~ developmental physiology; ~ вищої нервової діяльності physiology of higher nervous activity; ~ рослин/тварин physiology of plants/animals

фізіотерапія *ж.* physiotherapy /,fizɪə'θerəpi/

фізкультура *ж.* physical culture [training] /'fizɪkl 'kʌltʃə ['treɪnɪŋ]/: учитель ~и physical training instructor; gymnastics /dʒɪm'næstɪks/

лікувальна ~а exercise therapy

фіксація *ж.*, **фіксування** *с.* fixation /fɪk'seɪʃn/; fixing /'fɪksɪŋ/

фіксований *прикм.* fixed /fɪkst/; constant /'kɒnstənt/; stable /'steɪbl/

фіксувати *дієсл.* **1.** (увагу тощо) fix /fɪks/; concentrate /'kɒnsnətreɪt/; focus /'fəʊkəs/: ~ увагу учнів на чомусь focus [fix, concentrate] pupil's attention on smth **2.** (реєструвати) register /'redʒɪstə/; note /nəʊt/; record /rɪ'kɔ:d/

фіктивний *прикм.* **1.** fictitious /fɪk'tɪʃəs/: ~і друзі fictitious friends **2.** (підроблений) faked /'feɪkt/

філія *ж.* branch (office) /brɑ:ntʃ ('ɒfɪs US: 'ɔ:fɪs)/; subsidiary /səb'sɪdɪəri/

філогенез *ч.* (розвиток організму в часі) phylogenesis /,faɪləʊ'dʒenɪsɪs/

філологічний *прикм.* philological /fɪlə'lɒdʒɪkl/: ~а освіта philological education

філолог *ч.* philologist /fɪ'lɒlədʒɪst/

філологія *ж.* philology /fɪ'lɒlədʒɪ/

філософ *ч.* philosopher /fɪ'lɒsəfə/

філософія *ж.* philosophy

/fɪ'lɒsəfi/: політична ~ political philosophy; ~ освіти philosophy of education; educational philosophy

філософський *прикм.* philosophic(al) /,fɪlə'sɒfɪk(l)/: ~і основи педагогіки philosophical foundations of pedagogy [education]

~е розуміння світу world concept

фільм *ч.* film /fɪlm/: документарний/навчальний ~ documentary/educational film

фільмотека *ж.* film library /fɪlm 'laɪbrəri (US: 'laɪbrəri)/

фінанси *мн.* finances /'faɪnænsɪz US: fɪ'nænsɪz/

фінансовий *прикм.* financial /faɪ'nænsɪl US: fɪ'nænsɪl/: ~а звітність/підтримка/система financial accounting/support/system; finance /'faɪnæns US: fɪ'næns/: ~ий відділ finance department; ~і показники finance indicators

фінансування *с.* financing /'faɪnænsɪŋ US: fɪ'nænsɪŋ/: державне ~ state [government] financing

фінансувати *дієсл.* **1.** finance /'faɪnæns US: fɪ'næns/ **2.** (виділяти гроші на щось) fund /flʌnd/

флегматик *ч.* phlegmatic person /fleg'mætɪk 'pɜ:sn/

флексія *ж.* лінгв. flexion

/'fleksʃn/: внутрішня ~ internal flexion

фобія ж. phobia **/'fəʊbiə/**

фольклор ч. folk [oral] culture **/fəʊk [ˈɔːrəl] ˈkʌltʃə/**

фон див. тло

фонд ч. **1.** fund **/fʌnd/:** державний/резервний ~ state/reserve fund; ~

соціального забезпечення social insurance fund **2.** (організація для надання допомоги) foundation

/faʊnˈdeɪʃn/ 3. (сукупність об'єктів тощо) facilities **/fəˈsɪlətɪz/**

фонетика ж. phonetics **/fəˈnetɪks/**

фонограма ж. phonogram **/'fəʊnəgrɑ:m** US: **'fəʊnəgræm/;** sound track **/saʊnd træk/**

фонотека ж. record [tape] library **/'rekɔ:d** (US: **'rekərd**) **[teɪp] ˈlaɪbrəri** (US: **'laɪbreri/**)

форм|а ж. **1.** (обриси) form **/fɔ:m/:** ~а звіту form for a report; ~а та зміст form and matter [contents];

~а навчання educational form; реєстраційні ~и і анкети (для вступу до навчального закладу) application

forms; вони є відмінними/однаковими за ~ою they are of a different/similar form; у ~і діалогу in dialogue form; mode

/'məʊd/: музичні та літературні ~и вираження musical and literary modes of expression; ~а навчання mode of study

2. (конфігурація) configuration **/kənˌfɪgʊ'reɪʃn/ 3.** (бланк певного зразка) form; blank **/blæŋk/ 4.** (одно-

стрий) uniform **/'ju:nɪfɔ:m/:** шкільна ~а school uniform; носити ~у wear uniform; dress **/dres/:** парадна ~а review dress

формалізація ж. formalization **/fɔːməliˈzeɪʃn/:** ~ завдання formalization of a problem

формалізм ч. **1.** formalism **/'fɔːmlɪzəm/:** ~ у вихованні/навчанні formalism in education/teaching

2. (дотримування зовнішньої форми) formalities **/fɔːˈmælətɪz/**

формалізувати дієсл. formalize **/'fɔːməlaɪz/**

формаль|ий прикм. **1.** formal **/'fɔːml/:** ~а логіка formal logic; ~е ставлення до навчання formal attitude to one's studies; було зроблено спробу здійснити ~ий аналіз цієї системи a formal analysis of the system was attempted

2. (відірваний від практики) academic **/ˌækəˈdemɪk/**

формальність ж. **1.** formality **/fɔːˈmæləti/:** пуста ~ mere formality; form **/fɔːm/ 2.** (формальний підхід) formalism **/'fɔːmlɪzəm/**

формально присл. formally **/'fɔːməli/:** бути ~ правильним, а по суті хибним be formally correct but materially false; nominally **/'nɒmɪnli/**

формат ч. format **/'fɔːmæt/;** size **/saɪz/**

форматування с. formatting **/'fɔːmætɪŋ/:** ~ тексту text formatting

форматувати дієсл. format **/'fɔːmæt/**

формува|льний прикм. forming **/'fɔːmɪŋ/:** ~ експеримент forming experiment

формування с. forming **/'fɔːmɪŋ/:** ~ характеру forming the character; formation **/fɔːˈmeɪʃn/:** ~ наукового світогляду scientific outlook formation; ~ системного мислення formation of system thinking; shaping **/'ʃeɪpɪŋ/:** ~ особистості дитини shaping of the child's personality

формува́ти дієсл. **1.** (надавати певної форми) form /fɔ:m/: ~ погляди form the views **2.** (визначати правило) lay* down /leɪ daʊn/

формува́тися дієсл. **1.** form /fɔ:m/: be* shaped /bi: ʃeɪpt/ **2.** (розвиватися) be* developed /bi: di'veləpt/: develop into /di'veləp 'ɪntə/

формула ж. formula /'fɔ:mjələ/ (pl. formulae /'fɔ:mjuli:/: виводити ~у deduce a formula

формулювання с. **1.** (дія) formulating /,fɔ:mjə'leɪtɪŋ/: formulation /,fɔ:mjə'leɪʃn/: точно ~ exact [accurate] formulation; enunciation /ɪnˌnʌnsi'eɪʃn/ **2.** (теорема тощо) assertion /ə'sɜ:ʃn/ **3.** (визначення) statement /'steɪtmənt/: це вимагає чіткішого ~ it requires clearer statement **4.** (редакція, форма вислову) wording /'wɜ:dn/: змінити ~ change [alter] the wording

формулювати дієсл. **1.** frame /freɪm/: ~ означення frame a definition; formulate /'fɔ:mjəleɪt/: ~ ідею formulate [frame] a concept **2.** (правила) lay* (down) /leɪ (daʊn)/ **3.** (задачу) state /steɪt/: ~ свою думку state one's opinion; с~ правило state a rule; pose /pəʊz/

він не дуже чітко формулює свої думки he is not very articulate

формуляр ч. (бібліотечний) card /kɑ:d/: ticket /'tɪkɪt/

формуючий нрк, див. **форму-вальный**

форсування с. forcing /'fɔ:sɪŋ/: boosting /'bu:stɪŋ/

форсувати дієсл. (пришвид-

шувати) speed* up /spi:d ʌp/: ~ будівництво speed up construction; press forward /pres 'fɔ:wəd/

форум ч. forum /'fɔ:rəm/

фотоапарат ч. (photographic) camera /(,fəʊtə'græfɪk) 'kæməɾə/

фотографія ж. **1.** (процес) photography /fə'tɒgrəfi/ **2.** (зображення) picture /'pɪktʃə/ **3.** (галузь мистецтва) photography /fə'tɒgrəfi/

фотографувати дієсл. **1.** photograph /'fəʊtəgrɑ:f US: 'fəʊtəgræf/ **2.** (робити моментальний знімок) snap /snæp/

фотозйомка ж. photography /fə'tɒgrəfi/

фотознімок ч. photograph /'fəʊtəgrɑ:f US: 'fəʊtəgræf/

фоторепортаж ч. picture story /'pɪktʃə/

фрагмент ч. **1.** fragment /'fræmənt/ **2.** (фільму) clip /klɪp/

фраза ж. phrase /freɪz/: крилата ~a catch phrase

фразеологізм ч. idiom /'ɪdɪəm/: idiomatic expression /'ɪdɪə'mætɪk ɪk'spreʃn/

фразеологічний прикм. phraseological /,freɪzɪə'lɒdʒɪkl/: ~ий словник phraseological dictionary; phrase-book; ~і сполучення phraseological combinations

фразеологія ж. phraseology /,freɪzɪ'ɒlədʒɪ/: англійська/українська ~ English/ Ukrainian phraseology

фройдизм ч. Freudism /'frɔɪdɪzəm/

фрустрація ж. (емоційний стан безнадійності) frustration

/frʌ'streɪfn/: стійкість до ~ї псих. frustration tolerance

фундамент ч. (прям. і перен.) foundation /faʊn'deɪfn/: закладати ~ lay the foundation; base /beɪs/

фундаментальний прикм. fundamental /ˌfʌndə'mentl/: у ~их дослідженнях застосовуються в основному теоретичні методи спостереження та експеримент theoretical methods of observation and experiment are mainly used in fundamental investigations; thorough /'θʌrə US: 'θʌrəʊ/: ~і знання thorough knowledge

фундаментальність ж. fundamentality /ˌfʌndəmen'tələtɪ/: фундаментальна природа fundamental nature /ˌfʌndə'mentl 'neɪtʃə/

фундатор ч. founder /faʊndə/: Рада~ів Board of Founders; establisher /ɪ'stæblɪʃə/

функційний прикм. 1. functional /'fʌŋkʃənl/: ~а грамотність functional literacy; ~е читання (здатність читати розклади, цінники тощо) functional reading; ~ий аналіз functional analysis 2. мед. тж dynamic /daɪ'næmɪk/: ~е захворювання dynamic disease

функціонування с. functioning /'fʌŋkʃənɪŋ/: принципи ~ особистісно орієнтованих виховних технологій the principles of functioning of personal oriented educating technologies; operating /'ɒperetɪŋ/

функціональний прикм. див. функційний

функціювати дієсл. function

/'fʌŋkʃn/: work /wɜ:k/; operate /'ɒperet/

функція ж. 1. function /'fʌŋkʃn/: ~ї педагогіки functions of pedagogy; ~я підготовки кадрів training function; психічні ~ї mental functions 2. (призначення) application /ˌæplɪ'keɪʃn/: function /'fʌŋkʃn/: service /'sɜ:vɪs/

фуркація ж. furcation /fɜ:'keɪʃn/: ~ – це дія або процес розгалуження furcation is the act or process of branching

хаос *ч.* (безладдя) chaos /'keɪs/;
disorder /dɪs'ɔ:də/

хаотичний *прикм.* chaotic
/keɪ'ɒtɪk/; haphazard /hæp'hæzəd/;
without order /wɪ'ðaʊt 'ɔ:də/

характер *ч. 1.* (властивість)
character /'kærəktə/: виховання/
особливість ~у character training/
trait; національний тип ~у national
character; негативна риса ~у a defect
in *one's* character; риси ~у traits
of character; ~ людини почасти
залежить від її виховання *one's*
character depends in part on *one's*
education; загартовувати ~ steel
[temper] the character; nature /'neɪtʃə/:
мати певний ~ be of a certain nature;

~ помилок nature of errors [mistakes]; робота має практичний ~ the work is practical in nature **2.** (поведінка) behaviour (амер. behavior) /bɪ'heɪvɪəʃ/; temper /'tempəʃ/: м'який/рішучий ~ mild/resolute temper **3.** (тенденція) trend /trend/

характеризувати дієсл. **1.** characterize /'kærəktəraɪz/ **2.** (означувати) define /dɪ'faɪn/; specify /'spesɪfaɪ/ **3.** (давати характеристики) describe /dɪ'skraɪb/

характеристик|а ж. **1.** (риса, відмінність) characteristic /'kærəktə'rɪstɪk/: ~а рівня освіти educational characteristic; feature /'fi:tʃəʃ/ **2.** (означення поняття, явища, величини) characterization /'kærəktə'rɪzeɪʃn/; description /dɪ'skrɪpʃn/: освітньо-кваліфікаційна ~а предмета course description **3.** (відгук про людину) testimonial /'testɪ'məʃnɪəl/: давати комусь ~у give smb a testimonial; reference /'refrəns/: ~а з попереднього місця роботи reference from former place of work

~а роду занять occupational profile

характерн|ий прикм. **1.** characteristic /'kærəktə'rɪstɪk/: ~а риса characteristic feature; indicative /ɪn'dɪkətɪv/ **2.** (типовий) typical /'tɪpɪkl/: ~і особливості дитини typical traits [qualities] of a child **3.** (індивідуальний) peculiar /pɪ'kju:lɪəʃ/: бути ~им для чогось be peculiar to

smth; be common with smth; generic /dʒɪ'nerɪk/

~ий приклад case study

характерологія ж. (наука про характери) псих. characterology /'kærəktə'rɒlədʒɪ/

харизма ж. charism(a) /'kærɪz(m)ə/

харчування с. nourishment /'nʌrɪʃmənt/: правильне ~ correct nourishment; nutrition /nju:'trɪʃn US: nu:'trɪʃn/: недостатне ~ malnutrition; основи раціонального ~ bases of rational nutrition; meal /mi:l/: шкільне ~ school meal

посилене ~ high caloric diet

хвалити дієсл. praise /preɪz/; commend /kə'mend/: дуже ~ commend highly

хвилин|а ж. (у різн. знач.) minute /'mɪnɪt/; moment /'mɒmənt/: у цю ~у for the moment; at the given moment; почекайте ~у wait a moment

хвилювання с. **1.** (збентеження) agitation /'ædʒɪ'teɪʃn/: угамовувати ~ damp the agitation; excitement /ɪk'saɪtmənt/: заїкатися від ~ stammer from excitement **2.** (душевне) emotion /ɪ'məʊʃn/; commotion /kə'məʊʃn/

хвилювати дієсл. **1.** agitate /'ædʒɪteɪt/ **2.** (збуджувати) excite /ɪk'saɪt/ **3.** (турбувати, непокоїти) disturb /dɪ'stɜ:b/; worry /'wʌrɪ/; trouble /'trʌbl/

хвилюватися дієсл. be* agitated [excited] /bɪ:'ædʒɪteɪtɪd [ɪk'saɪtɪd]/

хвилюючий *прикм.* 1. (*триво-жний*) disturbing /di'stɜːbɪŋ/
2. (*що збуджує*) exciting /ɪk'saɪtɪŋ/
3. (*що чарує*) thrilling /θrɪlɪŋ/
4. (*зворушливий*) moving /'muːvɪŋ/

хворий *прикм.* ill /ɪl/; sick /sɪk/

хворіти *дієсл.* be* ill /biː ɪl/; be* sick /biː sɪk/

хвороб|а *ж.* disease /di'ziːz/: природжена/професійна/психічна/хронічна ~а congenital/occupational/mental/chronic disease; illness /'ɪlnɪs/: приступ ~и *an* attack of illness

хвороблив|ий *прикм.* ailing /'eɪlɪŋ/; sickly /'sɪkli/: ~а дитина sickly child; ~ий вигляд sickly look; morbid /'mɔːbɪd/: ~а цікавість *псих.* morbid curiosity

~ий стан affection

хиба *ж.* 1. (*помилка*) error /'erə/; mistake /mɪ'steɪk/; (*груба помилка*) blunder /'blʌndə/ 2. (*недогляд*) negligence /'neglɪdʒəns/ 3. (*недолік*) defect /'dɪfekt/ 4. (*вада*) flaw /flɔː/; shortcoming /ʃɔːt'kʌmɪŋ/

хибн|ий *прикм.* 1. false /fɔːls/: ~е сприймання false perception; іти ~им шляхом follow a false scent 2. (*помилковий*) erroneous /ɪ'reʊniəs/: ~ий висновок erroneous conclusion; mistaken /mɪ'steɪkən/; unsound /ˌʌn'saʊnd/: ~ий метод *an* unsound method; ~і аргументи unsound arguments

хист *ч.* gift /gɪft/; talent /'tælənt/; ability /ə'bɪləti/; aptitude /'æptɪtjuːd US: 'æptɪtuːd/

хиткий *прикм.* 1. (*ненадійний*) precarious /preɪ'keəriəs/ 2. (*нерішучий*) wavering /'weɪvərɪŋ/

хитрий *прикм.* 1. sly /slaɪ/ 2. (*підступний*) artful /'ɑːtfl/; wily /'waɪli/

хитрість *ж.* 1. slyness /'slainɪs/; cunning /'kʌnɪŋ/ 2. (*підступність*) artfulness /'ɑːtʃʊnlɪs/

хід *ч.* 1. (*рух*) motion /'məʊʃn/; movement /'muːvmənt/ 2. (*розвиток чогось*) course /kɔːs/: хід історії/подій the course of history/events; progress /'prɒɡres US: 'prɒɡres/

хімія *ж.* chemistry /'kemɪstri/

холерик *ч.* choleric person /'kɒlərɪk 'pɜːsn/

хор *ч.* chorus /'kɔːrəs/: співати хором sing in chorus

хореографія *ж.* choreography /ˌkɒrɪ'ɒɡrəfi US: ˌkɔːrɪ'ɒɡrəfi/

хоробрий *прикм.* brave /breɪv/; courageous /kə'reɪdʒəs/

хоробрість *ж.* bravery /'breɪvəri/; courage /'kʌrɪdʒ/

хоровий *прикм.* chorus /'kɔːrəs/; choral /'kɔːrəl/

хотіння *с.* desiring /dɪ'zaɪərɪŋ/; wish(ing) /'wɪʃ(ɪŋ)/; willing /'wɪl(ɪŋ)/

хотіти *дієсл.* 1. want (to+*inf.*) /wɒnt US: wɔːnt (tə): я хочу поставити вам питання I want to ask you a question; я хочу, щоб ви зробили це одразу I want you to do it at once 2. (*бажати*) desire /dɪ'zaɪə/; wish /wɪʃ/

хоті|тися *дієсл.* want /wɒnt US: wɔːnt/; like /laɪk/: нам ~лося б we

would like; не так, як ~лося б not as one would like it to be

хоч(а) *спол., част.* **1.** though /dʰɔʊ/: ~ це може бути й важко, задачу буде сформульовано difficult though it may be the problem will be formalized **2.** (*вводить протиставні звороти*) although /ɔ:l'dʰɔʊ/: ~ ми й доклали всіх зусиль, нам не вдалося домогтися свого although we tried hard, we did not succeed

~ б тому, що if for no other reason than

хрестоматійний *прикм.* axiomatic /,æksɪə'mætɪk/; self-evident /self'evidənt/

~ **приклад** text-book example

хрестоматія *ж.* reading book /'ri:dɪŋ bʊk/

хроніка *ж.* chronicle /'krɒnɪkl/: ~ подій a chronicle of events

хронічний *прикм.* chronic(al) /'krɒnɪk(ɪ)/: ~е безробіття/захворювання chronic unemployment/disease

хронологічний *прикм.* chronological /,krɒnə'lɒdʒɪkl/: ~а послідовність chronological sequence; викладати події у ~ому порядку narrate the events in chronological sequence

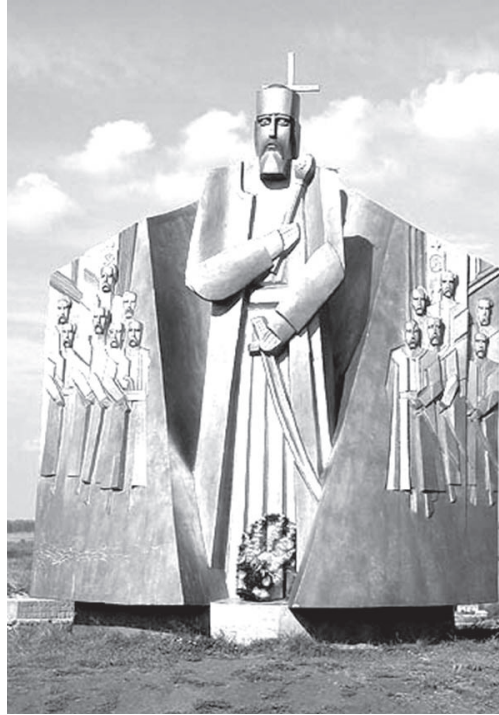
художник *ч.* artist /'ɑ:tɪst/

художній *прикм.* of art /ɔv ɑ:t/: ~ій твір work of art; artistic /ɑ:'tɪstɪk/: ~ій керівник artistic director; ~і навички та вміння artistic skills

~я література fiction

хуліганство *с.* hooliganism /'hu:lɪgənɪzəm/

дрібне ~ petty crime; **комп'ютерне** ~ hacking

це *займ.* this /ðɪs/: усе це all this; відповідайте мені на це answer me this; для цього for this reason; не в цьому справа this is not the point; після цього after this; цього року this year; що це? what is this? that /ðæt/: на це я вам відповім I'll give you an answer to that; при цьому in addition to that; про це багато говорилося much was spoken about that; it /ɪt/: це не так it's not so; я змушений був це зробити I was bound to do it; я ніколи цього не зроблю I'll never do it

поговоримо про це let us talk over the matter

ценз *ч.* qualification /ˌkwɒlɪ-fi'keɪʃn/: віковий/освітній ~ age/educational [literacy] qualification

центр *ч. 1.* centre (*амер.* center) /'sentə/: інформаційний/науково-дослідний ~ information/research

centre (center); ~ професійної підготовки vocational training centre (center); ~ уваги the centre (center) of attention **2.** *перен. тж* focus /'fəʊkəs/: опинитися в ~і уваги become the focus of interest

централізація *ж.* centralization /,sentrəlaɪ'zeɪʃn US: ,sentrəli'zeɪʃn/: ~ (влади) в організаціях centralization in organizations

централізований *прикм.* centralized /'sentrəlaɪzd/

центральний *прикм.* central /'sentrəl/: ~а нервова система central nervous system

церемонія *ж.* ceremony /'serɪməni/: церемонія відкриття opening ceremony

цивілізація *ж.* civilization /,sɪvəlaɪ'zeɪʃn US: ,sɪvəli'zeɪʃn/: розвиток ~і development of civilization; світова/середньовічна ~я world/medieval civilization

цивілізований *прикм.* civilized /'sɪvəlaɪzd/

цивілізувати *дієсл.* civilize /'sɪvəlaɪz/

цивільний *прикм.* civil /'sɪvl/: ~а інженерія civil engineering; ~е право civil law; ~і права civil rights

цикл *ч.* cycle /'saɪkl/: ~ відтворення cycle of reproduction

загально-науковий ~ **дисциплін** general sciences; **суспільно-політичний** ~ **дисциплін** sociopolitical group of subjects; sociopolitical area of study; ~ **лекцій** a series of lectures

циклічний *прикм.* cyclic(al) /'saɪklɪk(l)/; periodic /,pɪərɪ'ɒdɪk/: recurring /rɪ'kʌrɪŋ/

цитат|а *ж.* quotation /kwəʊ'teɪʃn/: знайти ~у в одному з творів автора find a quotation in an author; citation /saɪ'teɪʃn/

наводити ~и quote (from)

цитування *с.* quotation /kwəʊ'teɪʃn/: citing /'saɪtɪŋ/: citation /saɪ'teɪʃn/

цитувати *дієсл.* quote /'kwəʊt/: cite /saɪt/

неправильно ~ misquote

цифра *ж.* numeral /'nju:mərəl US: 'nu:mərəl/: digit /'dɪdʒɪt/: контрольна ~ check digit; figure /'fɪgəʊ US: 'fɪgjəʊ/

цифровий *прикм.* digital /'dɪdʒɪtl/: цифровий розрив (розрив у доступі до інформаційних технологій між групами населення та країнами) digital divide

цікавий *прикм.* interesting /'ɪntrəstɪŋ/: ~а гра/книга/робота an interesting game/ book/work; ~о знати, що ... it would be interesting to know that ...; curious /'kjʊəriəs/: entertaining /,entə'teɪnɪŋ/: ~а форма подання матеріалу entertaining manner of presenting material

найцікавіше почнеться зараз the fun's just going to begin

цікавити *дієсл.* interest /'ɪntrəst/: нас ~ить саме це питання it is this question that we are interesting in; ці питання ~лять нашу молодь these questions [problems] interest our youth

цікавит|ися *дієсл.* be* interested (in) /bi: 'ɪntrəstɪd (ɪn)/: він ~ься питаннями економіки/історії he is interested in questions of economy/

history; ми не знаємо, чим він ~ься we don't know what he is interested in

цікавість *ж.* interest /'intrəst/; curiosity /,kjʊəri'pəti/; *див. тж* **інтерес**

ціл|е *с.* whole /həʊl/: обговоримо план у ~ому let us discuss the plan as a whole; природа – одне ~е nature is a whole; total /'təʊtl/

цілепокладання *с.* aim setting /eɪm 'setɪŋ/: підготовчий етап педагогічного процесу вирішує завдання ~ proportional stage of pedagogical process settles assignments of aim setting

цілеспрямован|ий *прикм.* purposeful /'pɜ:pəsful/: ~е формування особистості purposeful personality formation; ~ий вплив на свідомість purposeful influence on the consciousness; ~ий процес purposeful process; directed /di'rektɪd/: ~а діяльність directed [purposeful] activities; ~е навчання directed instruction; ~і вправи directed exercises

цілеспрямован|ість *ж.* purposefulness /'pɜ:pəsfulnɪs/: виховувати ~ість cultivate purposefulness; sense of purpose /sens əv 'pɜ:pəs/: ~ість у роботі sense of purpose in work; надавати заняттям ~ості give a sense of purpose to *one's* studies

цілий *прикм.* **1.** (*ант. частковий*) whole /həʊl/; entire /ɪn'taɪə/ **2.** (*неушкоджений*) intact /ɪn'tækt/; unbroken /,ʌn'brəʊkən/

цілісн|ий *прикм.* **1.** integral /'ɪntɪgrəl/: вироблення ~ого ставлення до чогось elaboration of the integral

attitude to *smth* **2.** (*суцільний*) entire /ɪn'taɪə/: ~а система entire system; whole /həʊl/

цілісність *ж.* **1.** integrity /ɪn'tegrəti/: ~ педагогічного процесу pedagogical process integrity **2.** (*суцільність*) entirety /ɪn'taɪəti/; wholeness /'həʊlnɪs/

цілковитий *прикм.* **1.** perfect /'pɜ:fɪkt/: ~а тиша perfect silence; complete /kəm'pli:t/; entire /ɪn'taɪə/; total /'təʊtl/ **2.** (*абсолютний*) absolute /'æbsəlu:t/: ~а правда absolute truth; thorough /'θʌrə *US*: 'θʌrəʊ/; utter /'ʌtə/

цілком *присл.* **1.** (*цілковито*) quite /'kwaɪ/: ~ правильно quite right; perfectly /'pɜ:fɪktli/: це ~ очевидно it's perfectly clear; fairly /'feəli/: одного прикладу ~ достатньо one example is fairly enough **2.** (*повністю*) fully /'fʊli/: ~ задовільна робота fully satisfactory work; entirely /ɪn'taɪəli/: ~ поділяти чиюсь думку be entirely of *smb's* opinion; absolutely /'æbsəlu:tli/: я з вами ~ згоден I absolutely agree with you

~ можливо it may well be

ціль *ж.* aim /eɪm/: цілі освіти [виховання] aims of education; educational aims; goal /gəʊl/; target /'tɑ:ɡɪt/; *див. тж* **мета**

цільов|ий *прикм.* **1.** (*призначений для конкретної мети*) target /'tɑ:ɡɪt/: ~і навчальні групи target groups of education; target-oriented /'tɑ:ɡɪt 'ɔ:rɪəntɪd/: ~а програма target-oriented [special-purpose] program **2.** (*який є кінцевою метою*) end /end/: ~е призначення end application

~**е навчання (викладання)** teaching by objectives

цінитель ч. (*знавець*) judge /dʒʌdʒ/ **2.** (*аматор*) appreciator /ə'pri:ʃieitə/

цінити дієсл. у різн. знач. value /'væljʊ:/; appreciate /ə'pri:ʃieit/: ~ літературу/музику appreciate literature/music; estimate /'estimeɪt/

цінитися дієсл. be* valued /bi: 'væljʊ:d/; be* appraised /bi: ə'preɪzd/

цінний прикм. valuable /'væljʊəbl/: ~а інформація/порада valuable information/advice; ~ий робітник valuable worker; costly /kɒstli US: kɔ:stli/; important /ɪm'pɔ:tnt/: ~ий документ important document

ціннісний прикм. value /'væljʊ:/ ~і орієнтації (у психології та соціології) value systems

цінність ж. **1.** value /'væljʊ:/ виховна ~ методу educative value of a method; реальна ~ real value; книга має велику ~ для студентів-істориків the book will be of great value to history students; worth /wɜ:θ/ **2.** (*корисність*) usefulness /'ju:sfʊlnɪs/

цінності мн. ж. (*культурні тощо*) values /'væljʊ:z/: духовні/загально-людські/інтелектуальні ~ spiritual/human/intellectual values

цінування с. appraisal /ə'preɪzəl/; estimation /,esti'meɪʃn/; validation /,væli'deɪʃn/

цінувати див. **цінити**

час ч. 1. time /taɪm/: втрачений/ обмежений ~ /lost/limited time; витратити/знайти/мати ~ spend/find/have time; виграти ~ gain time; витратити багато сил і ~у на щось spend [expend] a great deal of energy and time on *smth*; витримати перевірку ~ом (*про теорію тощо*) stand the test of time; вкладатися у відведений ~ confirm to a definite time limit; давати ~ на виконання *якогось* завдання allot time for *a* task; забирати багато ~у be time-consuming; за браком ~у for lack of time; збігатися в ~і coincide in time; обмежувати ~ підготовки до відповіді (*на іспиті*) limit the time allotted for preparation; певний ~ for some time; приділяти багато ~у практичним заняттям devote much time to practical work; раціонально використовувати нав-

чальний ~ use the teaching time to the best possible advantage; розподіл ~у на уроці distribution of classroom time; розподіляти ~ між роботою та розвагами divide time between work and game; це є питанням ~у it's a matter of time; ~, відведений на навчальний предмет time allocated to a subject; ~ дозвілля leisure time; ~ покаже time will show; ~ сплив time is up **2.** (*epoca*) time(s) /taɪm(z)/: давні/важкі ~и ancient/difficult times; age /eɪdʒ/ **3.** (*період*) season /si:zn/: ~ підготовки до нового навчального року back-to-school season **4.** *грам.* tense /tens/: майбутній/минулий/теперішній ~ future/past/present tense

до останнього ~у until recently; з того ~у since then; за цей ~ in this period; під ~ роботи while working; робочий ~ hours of work; тим ~ом all the while; ~ від ~у now and when

часом *присл.* **1.** sometimes /'sʌmtaɪmz/; occasionally /ə'keɪzənli/; now and then /naʊ ənd ðen/ **2.** (*іноді, зрідка*) now and again /naʊ ənd ə'gen/

часопис *ч.* magazine /,mæɡə'zi:n US: 'mæɡəzi:n/: ~ виходить раз на місяць the magazine comes out once a month; journal /'dʒɜ:nl/: науковий ~ scientific journal; periodical /,pɪərɪə'dɪkl/

частин|а *ж.* **1.** part /pɑ:t/: більша/гірша/краща/менша ~а greater/worse/better/smaller part; важлива/велика/рівна ~а important/great [large]/equal part; ~и світу parts of the world; вони вже пройшли ~у шляху they've gone part way already; я зробив свою ~у роботи I have done my part **2.** (*відділ*)

department /dɪ'pɑ:tmənt/: навчальна ~а teaching department; section /'seksjən/

частка *ж.* **1.** (*деяка кількість*) bit /bɪt/ **2.** (*частина чогось*) part /pɑ:t/ **3.** (*належна комусь частина*) share /'ʃeə/ **4.** (*внесок*) contribution /,kɒntrɪ'bju:ʃn/; grain /greɪn/

частков|ий *примк.* partial /'pɑ:ʃl/: ~е безробіття partial unemployment

~і реформи piecemeal reforms

частково *присл.* **1.** (*не повністю*) partially /'pɑ:ʃəli/: ці вимоги задоволено лише ~ the requirements are only partially met **2.** (*певною мірою*) partly /'pɑ:tlɪ/; in part /ɪn pɑ:t/

часто *присл.* often /'ɒfn US: 'ɔ:fn/: дуже ~ very often; frequently /'fri:kwəntli/: навичкою спілкування, що ~ забувається, є вміння слухати a frequently forgotten communication skill is the ability to listen

досить ~ not infrequently; **частіше за все** most commonly

частота *ж.* frequency /'fri:kwənsi/: ~ вживання слова word frequency; rate /reɪt/

чверть *ж.* **1.** (*частина чогось*) quarter /'kwɔ:tə/ **2.** (*частина навчального року*) term /tɜ:m/

чекання *с.* **1.** waiting /'weɪtɪŋ/ **2.** (*розрахунок на щось*) expectation /,ekspek'teɪʃn/

чекати *дієсл.* **1.** wait (for) /weɪt (fə)/: даремно ~ wait to no purpose; await /ə'weɪt/ **2.** (*розраховувати на щось*) expect /ɪk'spekt/

чер|га *ж.* **1.** (*люди, які чекають*) queue /kju:/: ставити в ~гу put on the queue; (waiting) line /('weɪtɪŋ) 'laɪn/

бути в ~зі на *щось* be in line for *smth*
2. (виконання *чогось*) turn /tɜ:n/:
 виконувати *щось* за ~гою take turns
 doing *smth*; на ~зі next in turn

знімати з ~ги dequeue; поставити на
 ~гу enqueue

черговий ч. (man) on duty /('mæn)
 ɒn 'dju:ti (US: 'du:ti)/: ~учень/учитель
 pupil/teacher on duty

черговий прикм. (наступний)
 next (in turn) /nekst (in tɜ:n)/: ~е зав-
 дання/питання the problem/question
 next in turn **2.** (що відбувається
 в певній послідовності) regular
 /'regjʊlə/: ~а відпустка regular leave

черговість ж. order of priority
 /'ɔ:də' əv praɪ'ɒrəti (US: praɪ'ɔ:rəti)/

чергуван|ня с. **1.** (послідовність)
 alternation /,ɔ:ltə'reɪʃn/: правиль-
 не ~ня роботи і відпочинку regular
 alternation of work and rest; rotation
 /rəʊ'teɪʃn/ **2.** (вартування) (being on)
 duty /('bi:ɪŋ ɒn) 'dju:ti (US: 'du:ti)/:
 розклад ~ь duty schedule; звільняти
 від ~ня free from performance of duty;
 watch(ing) /'wɒtʃ(ɪŋ)/

чергувати дієсл. **1.** (змінювати
 одне іншим) alternate /'ɔ:ltəneɪt/;
 rotate /rəʊ'teɪt US: 'rəʊteɪt/
2. (прошарувувати) sandwich
 /'sænwɪdʒ US: 'sænwɪtʃ/: заняття
 слід ~ з відпочинком study should
 be sandwiched with periods of rest
3. (виконувати обов'язки чергового)
 be* on duty /bi: ɒn 'dju:ti (US: 'du:ti)/
4. (біля хворого тощо) watch /wɒtʃ/

чергу|ватися дієсл. alternate
 /'ɔ:ltəneɪt/: лекції ~ються з практич-
 ними заняттями lectures alternate
 with practical studies; rotate /rəʊ'teɪt

US: 'rəʊteɪt/; take* turns /teɪk tɜ:n/

через прийм. **1.** (крізь) through
 /θru:/: він пройшов ~ великі
 випробування he passed through many
 trials **2.** (шляхом) by /baɪ/ **3.** (при за-
 значенні причини якогось факту) on
 account of /ɒn ə'kaʊnt əv/: because of
 /bi'kɒz əv/: ~ відсутність часу because
 lack of time **4.** (завдяки) due to /dju
 (US: du:) tə/ **5.** (з огляду на) in view of
 /ɪn vju: əv/ **6.** (у термінах) in terms (of)
 /ɪn tɜ:mz (əv)/ **7.** (через якийсь час) in
 /ɪn/: ~ рік in a year

чернетка ж. rough copy /rʌf
 'kɒpi/

чесний прикм. **1.** honest /'ɒnɪst/:
 бути чесним be honest; honourable
 (амер. honorable) /'ɒnərəbl/
2. (справедливий) fair /feə/: faithful
 /'feɪθfl/

чесність ж. **1.** honesty /'ɒnɪsti/:
 виховувати в дітях ~ cultivate honesty
 in children; ~ – найкраща політика
 honesty is the best policy **2.** (у справах,
 вчинках) fair play /feə' pleɪ/

чесно присл. **1.** (правдиво,
 відверто) honestly /'ɒnɪstli/: ~
 виконувати свої обов'язки honestly
 discharge one's duties **2.** (справедливо)
 fairly /'feəli/: діяти ~ по відношенню
 до когось act fairly by *smb*

чеснота ж. virtue /'vɜ:tju: /

чеснолюбство с. ambition
 /æm'bɪʃn/: юнацьке ~ youthful
 ambition

честь ж. honour (амер. honor)
 /'ɒnə/: вважати за ~ esteem [consider]
 it an hono(u)r; на ~ когось/чогось in
 hono(u)r of *smb/smth*; справа честі
 matter of hono(u)r

чи *спол.* whether /'weðə/ *US:* 'hweðə/: *вчитися чи ні – твоя справа whether you learn or not is entirely up to you; if /ɪf/*

чим *займ.:* чим ..., тим ... the ... the ...: ~ більше, тим краще the more the better

чималий *прикм.* considerable /kən'sɪdərəbl/: rather big [large] /'rɔ:ðə/ (*US:* 'ræ:ðə) big [la:dʒ]/

чинити *дієсл.* **1.** (робити щось) do* /du:/:; make* /meɪk/ **2.** (виконувати) execute /'eksɪkjʊ:t/:; fulfil /fʊl'fɪl/ **3.** (здійснювати щось) perform /pə'fɔ:m/:; carry out /'kæri aʊt/

чинний *прикм.* effective /ɪ'fektɪv/:; efficacious /,efɪ'keɪʃəs/:; efficient /ɪ'fɪfnt/:; valid /'vælɪd/: чинний закон valid law

чинник *ч.* **1.** factor /'fæktə/:; взаємодійні ~и cooperating factors; визначальний чинник master factor; cause /kə:z/ **2.** (рушійна сила) driving [motive] force /'draɪvɪŋ ['məʊtɪv] fɔ:s/

чинність *ж.* **1.** (засобу) efficiency /ɪ'fɪfnsɪ/:; efficacy /'efɪkəsi/ **2.** (документа) validity /və'lɪdətɪ/

чином: головним ~ chiefly: це стосується, головним ~, викладачів this applies chiefly to teachers; найкращим ~ to the best advantage; належним ~ in the proper manner; таким ~ so; in such a way

чисельність *ж.* number /'nʌmbeɪ/:; фактична ~ персоналу actual number of stuff; size /saɪz/: збільшувати/ зменшувати ~ груп/класів increase/ reduce the size of groups/classes

численний *прикм.* numerous /'nju:mərəs *US:* 'nu:mərəs/: у ~их

випадках in numerous cases; multiple /'mʌltɪpl/:; vast /vɑ:st/: ~а література vast literature

число *с.* **1.** (комбінація цифр) number /'nʌmbeɪ/ **2.** (дата) date /deɪt/

числовий *прикм.* numeric(al) /'nju:'merɪk(l) *US:* nu:'merɪk(l)/

чистота *ж.* **1.** (відсутність бруду) clearness /'klɪənɪs/ **2.** (відсутність небажаних елементів) purity /'pjʊərətɪ/: наукова ~ експерименту scientific purity of the experiment

читальний *прикм.* reading /'ri:dɪŋ/: ~ зал reading-hall; reading-room

читанка *ж.* reader /'ri:dəɪ/:; textbook /'tekstbʊk/

читання *с.* reading /'ri:dɪŋ/: вільне [швидке] ~я fluent reading; при першому ~і цей розділ можна опустити this section may be omitted on first reading; ~я пальцями finger reading; ~я по губах lip reading; ~я в ранньому віці early reading; швидкість ~я reading speed

~ лекцій lecturing

читати *дієсл.* **1.** read* /ri:d/: ~ вголос/виразно/повільно/ швидко read aloud/expressively/slowly/quickly; учитися ~ learn to read; він може ~ багатьма мовами he can read many languages; ~ щось в оригіналі read smth in the original **2.** (вести лекційний курс) teach /'ti:tʃ/ **3.** (лекцію) deliver /dɪ'lɪvəɪ/: він прочитав цікаву лекцію he delivered an interesting lecture

читацький *прикм.* reader's /'ri:dəɪz/

читач *ч.* reader /'ri:dəɪ/: вимогливий/уважний ~ exacting/careful

reader; відсилати ~а до якогось джерела refer the reader to a source; надавати ~еві можливість виконати щось (вправу, завдання) самотійно leave smth for the reader to do as an exercise

широке коло ~ів the broad reading public

чільний прикм. **1.** (видний, значний) prominent /'prɒmɪnənt/; leading /'li:diŋ/; notable /'nəʊtəbl/ **2.** (основний) chief /tʃi:f/

чітк|ий прикм. **1.** (точний) precise /pri'saɪs/: ~а робота precise work **2.** (виразний) clear /klɪə/: ~а відповідь clear answer; скласти ~е уявлення про щось form a clear picture of smth; ~е викладення матеріалу clear presentation of material; sharp /ʃɑ:p/ **3.** (визначений) clear-cut /'klɪə kʌt/: ~а організація уроку clear-cut organization of the lesson; well-defined /'wel di'faɪnd/: ~і завдання/цілі well-defined [clear-cut] tasks/objectives **4.** (вимова) articulate /ɑ:'tɪkjələɪt/; clear: ~а дикція clear utterance; distinct /di'stɪŋkt/

чіткість ж. clearness /'klɪənɪs/; accuracy /'ækjərəsɪ/: чіткість у роботі accuracy in work; exactness /ɪg'zæktnɪs/

член ч. (спілки, товариства) member /'membə/: дійсний член Академії наук (full) Member of the Academy of Sciences

член-кореспондент ч. corresponding member /,kɒrɪ'spɒndɪŋ (US: ,kɑ:ri'spɒndɪŋ) 'membə/

членство с. membership /'membəʃɪp/; fellowship /'feləʊʃɪp/

чужомов|ий прикм. **1.** (про населення тощо) speaking another language /'spi:kɪŋ ə'nlðə' læŋgwɪdʒ/ **2.** (про вираз тощо) foreign /'fɒrən US: 'fɔ:rən/: ~е запозичення foreign borrowing

чуйний прикм. delicate /'delɪkət/; tactful /'tæktfl/

чуйність ж. delicacy /'delɪkəsi/; tactfulness /'tæktfʊlnɪs/

чути дієсл. hear /'hɪə/: чим уважніше ви слухаєте, тим більше чуєте the more attentively you listen the more you hear

чутливий прикм. (вразливий) sensitive /'sensətɪv/; receptive /rɪ'septɪv/

чутливі|ість ж. sensitivity /,sensə'tɪvətɪ/: абсолютний поріг ~ості absolute sensitivity

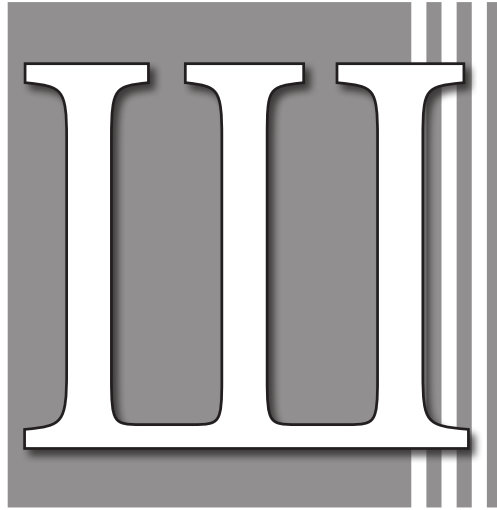
діти з підвищеною ~істю over-sensitive children

чуттєв|ий прикм. sensory /'sensəri/: ~е сприйняття псих. sensory perception; ~ий досвід псих. sensory experience; sensual /'sensjʊəl/

чуттєвість ж. sensuality /,sensjʊ'ælətɪ/

чуття с. **1.** (у різн. знач.) sense /sens/: органи ~ organs of sense; ~ нового sense of the new **2.** (відчуття) feeling /'fi:lɪŋ/: ~ власної гідності feeling of proper dignity; ~ прекрасного feeling for the beautiful; perception /pə'sepʃn/: ~ дотику/простору tactual/space perception

дефекти органів ~ sensory defects

шаблон *ч.* **1.** pattern /'pætn/; sampler / sɑ:mplə^r US: sæmplə^r/
2. (банальність, стереотип) stereotype /'steriətaɪp/; beaten track /'bi:tŋ træk/: ~ у навчанні beaten track in teaching; уникати ~у deviate from the beaten track; common-place /'kɒmənpleɪs/

шанс *ч.* chance /tʃɑ:ns US: tʃæns/:
 мати ~и stand a good chance; мати мало ~ів на успіх stand little chance of success; це був його єдиний ~ it was his only chance

швидкий *прикм.* **1.** quick /kwɪk/: ~а і стисла відповідь quick and concise replication; у ~ому темпі at a quick pace; rapid /'ræpɪd/: ~а зміна вражень rapid change of impressions; надто ~ий перехід до нового

матеріалу too rapid transition to new material; speed /spi:d/: ~е читання speed reading **2.** (*тільки про рух*) fast /fa:st/ **3.** (*негайний*) prompt /prɒmpt/: бути схильним до ~их дій be prone to prompt action

~а відповідь ready answer

швидкість ж. speed /spi:d/: максимальна ~ top speed; rate /reit/: тест на швидкість rate test; ~ забування rate of forgetting

швидко присл. **1.** quickly /'kwɪkli/: ~ говорити speak quickly; rapidly /'ræpidli/: ~ читати read rapidly; ~ переходити від однієї теми до іншої move (on) rapidly from one topic to another **3.** (*негайно*) promptly /'prɒmptli/: ~ реагувати react promptly

~ переглянути сторінку skim over a page; give a quick thumb through the page

шедевр ч. masterpiece /'ma:stəpi:s US: 'mæstəpi:s/: визнані ~и нашої епохи the unquestioned masterpieces of our epoch; справжній ~ undoubted masterpiece; chef-d'oeuvre /ʃe: 'dʒ:vʁə/ (pl. chefs-d'oeuvre)

шепелявити дієсл. have* a lisp /hæv ə lɪsp/

шепелявість ж. lisp /'lɪspɪŋ/

шефство с. patronage /'pætrənɪdʒ US: 'peɪtrənɪdʒ/: узяти ~ (над) take over the patronage (of)

шефськ|ий прикм. patronage /'pætrənɪdʒ US: 'peɪtrənɪdʒ/: ~а допомога patronage assistance

шизофренія ж. schizophrenia /,skɪtsəʊ'fri:nɪə/

широк|ий прикм. **1.** wide /waɪd/: ~е коло проблем a wide variety of problems; ~ий вибір тем a wide range of

themes; broad (*тж перен.*) /brɔ:d/: у ~ому розумінні in the broad outlook; spacious /'speɪʃəs/: ~ий погляд на проблему spacious approach to a problem **2.** (*місткий*) ample /æmpl/: ~і можливості/повноваження ample possibilities/powers **3.** (*обширний*) extensive /ɪk'stensɪv/: ~і плани extensive plans; abundant /ə'bʌndənt/: надати ~і можливості give abundant scope

широко присл. wide(ly) /'waɪdli/: ~ розповсюджена думка widely-held view; broadly /'brɔ:dli/ (*тж перен.*); extensively /ɪk'stensɪvli/: ~ обговорюваний extensively discussed

шкала ж. (*сукупність поділок і чисел засобу вимірювання*) scale /skeɪl/: ~а оцінювання розвитку developmental scale; ~а адаптивної поведінки псих. adaptive behaviour (*амер.* behavior) scale; рухатися ~ою move over [across, along] the scale; traverse the scale

шкідлив|ий прикм. **1.** (*про несприятливий вплив, ефект тощо*) harmful /hɑ:mfl/: adverse /'ædvɜ:s/: ~ий вплив на довкілля adverse environmental impact; ~і наслідки для здоров'я adverse [harmful] health consequences; injurious /ɪn'dʒʊəriəs/: ~а звичка injurious [bad] habit **2.** (*згубний*) deleterious /,delɪ'tɪəriəs/: detrimental /,detrɪ'mentl/ **3.** (*про середовище*) harmful; adverse; hostile /'hɒstəl US: 'hɒstl/ **4.** (*для здоров'я*) unhealthy /ʌn'helθi/

шкільн|ий прикм. school /sku:l/: ~а бібліотека/газета/майстерня/рада/робота/система/фобія school library/newspaper/workshop/board/

work/system/phobia; ~е оточення (середовище) school environment; ~ий вік/журнал/лікар/працівник/психолог/табір/транспорт school age/magazine/doctor/worker/psychologist/camp/ transport; ~і будівлі school premises

шкода ж. **1.** harm /hɑ:m/; hurt /hɜ:t/; injury /'ɪndʒəri/ **2.** (збиток) damage /'dæmɪdʒ/; disadvantage /,dɪsəd'vɑ:ntɪdʒ US: ,dɪsəd'væntɪdʒ/ **3.** юр. lesion /'li:ʒn/

шкодити дієсл. **1.** harm /hɑ:m/; hurt /hɜ:t/; injure /'ɪndʒə/ **2.** (спричиняти шкоду) damage /'dæmɪdʒ/: ~ здоров'ю damage one's health

школа ж. **1.** (навчальний заклад) school /sku:l/: вища/експериментальна/загальноосвітня/заочна/початкова/професійна/середня ~а higher/pilot/comprehensive/correspondence/primary/professional/secondary school; об'єднання шкіл amalgamation of schools; ~а з поглибленим вивченням предметів magnet school; віддати дитину до ~и send a child to school; вступити до ~и go to school; закінчити ~у finish school; перестати ходити до ~и stop away from school **2.** перен. (набування знань, досвіду) school; training /'treɪnɪŋ/ **3.** (вишкіл, досвід) experience /ɪk'spiəriəns/ **4.** (напряму у науці) school: заснувати ~у found a school; належати до ~и belong to a school; trend /trend/ **5.** (напряму у мистецтві) style /stɑɪl/

школознавство с. school science /sku:l 'saɪəns/; schooling /'sku:lɪŋ/

школяр ч. schoolboy /'sku:l'bɔɪ/; pupil /pju:pl/

~інтернату boarder

школярка ж. schoolgirl /'sku:lgɜ:l/

шлях ч. **1.** (напряму діяльності, розвитку) course /kɔ:s/; path /pɑ:θ US: pæθ/: іти торованим ~ом follow the trodden path; way /weɪ/: пробивати собі ~ у житті fight way in life; ~и долання труднощів у вихованні ways of overcoming difficulties in education **2.** (подорож) journey /'dʒɜ:nɪ/; travel /'trævl/: на зворотному ~у on the return journey [travel]; on one's way back

дослідним ~ом experimentally; іти накресленим ~ом pursue; ~ом чогось by dint of; by way of; by means of; per

шляхетн|ий прикм. noble /'nəʊbl/: ~і почуття noble feelings

шляхетність ж. nobleness /'nəʊblnɪs/; nobility /'nəʊ'bɪləti/: ~ характеру nobility of character

шрифт ч. **1.** друк. (print [printing]) type /praɪnt ['prɪntɪŋ] taɪp/ **2.** комп. font /fɒnt/ **3.** кресл. (для оформлення креслеників) lettering /'letərɪŋ/

великим/дрібним ~ом in large/small print

штат ч. (склад співробітників) staff /stɑ:f/: ~ учителів школи the teaching staff (of a school); зарахування до ~у inclusion in the staff; establishment /ɪ'stæblɪʃmənt/

комплектування ~ів staffing

штатн|ий прикм. (що має місце за штатом) regular /'regjələ/: ~а посада regular appointment; on the staff [establishment] /ɒn ðə stɑ:f [ɪ'stæblɪʃmənt]/; in-service /ɪn'sɜ:vɪs/: ~ий викладач in-service teacher

штучн|ий прикм. **1.** (який є

окремим предметом) piece /pi:s/
 2. (некомплектний) single /sɪŋɡl/
 3. (окремий) individual /,ɪndɪ'vɪdʒʊəl/
 4. (неприродний, роблений) artificial
 /,ɑ:ti'fɪʃl/: ~є освітлення artificial
 lighting; ~ий розум artificial intellect,
 скор. AI; man-made /'mænmeɪd/

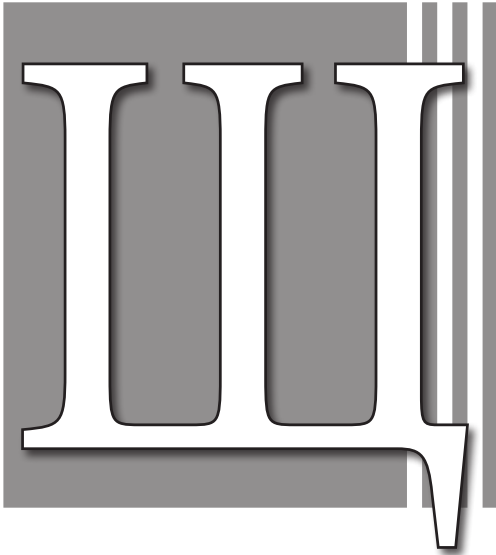
шука|ти дієсл. 1. look [search] for
smth /lʊk [sɜ:tʃ] fəʔ/: ось книга, яку ви
 ~ли here is the book you were looking
 for; seek* /si:k/: хто ~є, той знайде
 those who seek will find 2. (розшуку-
 вати) trace /treɪs/: ~ти джерело
 помилки trace an error to its fountain
 head; hunt /hʌnt/: ~ти загублений
 документ hunt for the lost document

3. (вишукувати) pick /pɪk/: ~ти
 привід для сварки з кимось pick a
 quarrel with *smb* 4. (невідоме) search
 /sɜ:tʃ/; seek*: пояснення не треба
 довго ~ти the reason is not far to seek

шум ч. noise /nɔɪz/: спричиняти
 багато ~у make a noise in the world;
 ~ дуже заважає при роботі noise is a
 distraction when one is working; sound
 /saʊnd/: вимірювач ~у sound meter

шумов|ий прикм. noise /nɔɪz/: ~є
 забруднення noise pollution

щастя *с.* **1.** happiness /'hæpɪnɪs/
2. (удача) luck /lʌk/; good fortune /gʊd 'fɔ:ʃu:n/; luckiness /'lʌkɪnɪs/
на ~ fortunately

ще *присл.* **1.** (досі) still /stɪl/: тенденція ще існує the tendency still persists **2.** (при запереченні) yet /jet/: інформація ще не готова для публікування information not yet ripe for publication; ця теорія ще не є науково обґрунтованою the theory is not yet scientifically established **3.** (з неозначеним або питальним займенником) else /els/: ще щось something else; що ще ви хочете сказати? what else do you want to say? **4.** (так давно, як) as far back (as) /əz fɑ:ˈ bæk (əz)/; as early as /əz 'z:lɪ əz/: ще у 2000 році as early [far back] as in

2000 **5.** (додатково, більше) (some) more /sʌm mɔ:ˈ/: мені потрібні ще дві книги I want two more books; any more /eni mɔ:ˈ/: вам потрібен ще час? do you want any more time?; again /ə'gen/: подумайте ще раз! think again!; я спробую ще раз I shall try again

ще далі further out; **ще раз** once more [again]

щеплення *с.* inoculation /ɪ,nɒkjʊ'leɪʃn/: профілактичні ~ prophylactic inoculations; довідка про ~ inoculation affidavit

щедрий *примк.* **1.** generous /'dʒenərəs/; liberal /'lɪbərəl/ **2.** (багатий на щось) abundant (in) /ə'bʌndənt (ɪn)/

щирий *примк.* **1.** sincere /sɪn'sɪəˈ/: ~е визнання вини sincere confession of one's guilt; honest /'ɒnɪst/: ~а омана an honest-to-goodness misapprehension **2.** (відвертий) frank /fræŋk/; candid /'kændɪd/ **3.** (істинний, справжній) true /tru:/'

від ~ого серця from the bottom of one's heart

щирість *ж.* **1.** sincerity /sɪn'serɪtɪ/ **2.** (відвертість) frankness /'fræŋknɪs/

щиро *присл.* **1.** sincerely /sɪn'sɪəlɪ/: ~сподіватися hope sincerely; honestly /'ɒnɪstli/: ~ вірити believe honestly **2.** (відверто) frankly /'fræŋkli/; candidly /'kændɪdli/

щільність *ж.* density /'densəti/: ~ населення population density

що **1.** *займ.* (у різн. знач.) what /wɒt/: точний опис того, що відбулося an accurate statement of what happened; (який) that /ðæt/: довідка навчального

закладу про те, що ... certificate from an educational institution confirming that ...; as /əz/; (*це; а це*) which /wɪtʃ/
2. спол. that

тому що because; insofar as; **що б там було** at all hazards; anyhow; anyway

щоб спол. **1.** (+особ. форми дієсл.; у різн. знач.) that /ðæt/ (+should +*inf.*): необхідно, щоб вони мали це it is necessary that they should have it **2.** (при позначенні мети з відтінком можливості) (so) that (+may+*inf.*) /səʊ ðæt/: він говорив голосно, щоб усі чули його слова he spoke loud (so) that all of them might hear his words **3.** (як частка) in order (+to *inf.*) /ɪn 'ɔ:də/: щоб уникнути будь-якої невизначеності in order to avoid all equivocality

щоб не without /wɪ'ðaʊt/ (+*ger.*): він не може написати жодного рядка без того, щоб не зробити помилки he can't write a line without making a mistake

щогодини присл. hourly /'aʊəli/; at every hour /ət 'evri 'aʊə/

щоденний прикм. daily /'deɪli/
щоденник ч. **1.** record (book) /'rekɔ:d US: 'rekərd (bʊk)/: ~ розвитку дитини day-to-day record of a child's development; ~ спостережень observation record book; dairy /'deəri/: вести ~ keep a dairy **2.** (учнівський) pupil's mark book /'pjʊplz mɑ:k bʊk/

щодня присл. daily /'deɪli/; every day /'evri deɪ/

щойно присл. just (now) /dʒʌst (naʊ)/

щомісячний прикм. monthly /'mʌnθli/: ~ бюлетень monthly statement

щонайбільше присл. at most /ət məʊst/; at the outside /ət ðɪ ,aʊt'saɪd/

щонайменше присл. no less than /nəʊ les ðæn/; at the least /ət ðə li:st/

що-небудь (у питанні) anything /'enɪθɪŋ/; (у розповідн. реченні) something /'sʌmθɪŋ/

щорічний прикм. annual /'ænjʊəl/; yearly /jɜ:lɪ US: jɪəli/

щорічник ч. annual /'ænjʊəl/
щороку присл. (кожного року) every year /'evri jɜ:ɹ (US: jɪər)/; yearly /jɜ:lɪ US: jɪəli/; annually /'ænjʊəli/

ювілей *ч.* 1. jubilee /'dʒu:bili:/
2. (річниця) anniversary /,æni'vɜ:səri/

столітній [сторічний] ~ centenary

юнацтво *с.* young people /jʌŋ
'ri:pl/; youth /ju:θ/

література для ~а juvenile literature

юний *прикм.* young /jʌŋ/; youthful
/ju:θfl/

юність *ж.* youth /ju:θ/; adolescence
/,ædə'lesns/

юридичний *прикм.* juridical
/dʒʊəri'di:kəl/; legal /'li:gl/; juristic(al)
/dʒʊə'rɪstɪk(l)/

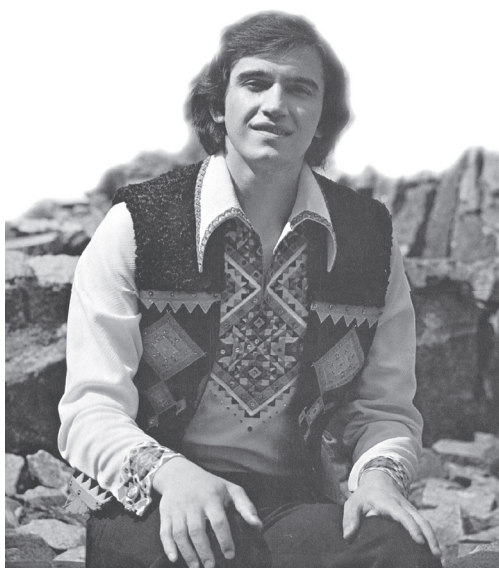
~ факультет faculty [department] of
law

юрисдикція *ж.* jurisdiction
/dʒʊəris'dɪkʃn/: мати ~ю над *чимось*
have jurisdiction over *smth*; підлягати
чийсь ~і be under the jurisdiction of *smb*

юриспруденція *ж.* jurisprudence
/'dʒʊəris,pru:dəns/; (science of) law
/('saɪəns əv) lɔ:/

юрист *ч.* lawyer /'lɔ:jəʳ/; jurist
/'dʒʊərist/

професія ~а legal profession

явище *с.* 1. appearance /ə'riəʒəns/; phenomenon /fi'nɒmɪnən / US: fi'nɒmɪnən/ (*pl.* phenomena /fi'nɒmɪnə/); емпіричне та теоретичне пізнання ~ і процесів педагогічної дійсності empirical and theoretical cognition of pedagogical reality phenomena and processes; звичайне/небезпечне/природне ~e natural/hazard/common phenomenon; природа [характер] ~а character of phenomenon 2. (подія, випадок) occurrence /ə'klɪərəns/; fact /fækt/ 3. (стан) condition /kən'dɪʃn/

випадкове ~е, зумовлене дослідом artefact; artifact

явка *ж.* (на збори тощо) presence /'prezns/; attendance /ə'tendəns/

явля|ти *дієсл.* (собою) represent /,reprɪ'zent/; be* /bi:/: Земля ~є собою

сфероїд the Earth is a spheroid; ~ти собою приклад be an example

явн|ий *прикм.* **1.** (*видимий*) visible /'vɪzəbl/ **2.** (*очевидний*) evident /'evidənt/; obvious /'ɒbvɪəs/; distinct /dɪ'stɪŋkt/: ~а тенденція distinct tendency; явний прогрес distinct progress **3.** (*незаперечний*) manifest /'mænɪfest/; patent /'peɪnt US: 'pænt/

явно *присл.* **1.** evidently /'evidəntli/; obviously /'ɒbvɪəsli/; apparently /ə'pærəntli/ **2.** (*відчутно*) sensibly /'sensəbli/

язик *ч. анат.* tongue /tʌŋ/

як **1.** *присл., част.* (яким чином, якою мірою тощо) how /haʊ/; (у запитанні про назву, зміст тощо) what /wɒt/: як ви гадаєте? what do you think? **2.** *спол.* (при порівнянні) as /əz/: як буде сказано [зазначено, згадано] нижче as it will be said below; як і в разі as in the case of; як наприклад as for instance; як такий as such; як тільки as soon as; in the capacity of /ɪn ðə kə'pæsəti əv/; (*ніж*) than /ðæn/

як ... так і ... both ... and ...; **як заведено** by convention; **як хто/що** by way of *smth/smt*

якби *спол.* if /ɪf/: ~ він був уважним, то не зробив би так багато помилок if he were attentive, he would not have made so many mistakes; (as) though /(əz) ðəʊ/

який *займ.* (що за) what / wɒt/; (при предикат. прикметнику) how /haʊ/; (...такий) as /əz/; that /ðæt/

~ **завгодно** some sort of

якісн|ий *прикм.* **1.** (у різн.

знач.) qualitative /'kwɒlɪtətɪv US: 'kwɒlɪteɪtɪv/; ~е дослідження qualitative research; ~і зміни qualitative changes **2.** (*високої якості*) of good quality /əv gʊd 'kwɒləti/

якість *ж.* **1.** (*властивість*) quality /'kwɒləti/: гурток якості quality circle; якість викладання/освіти teaching/educational quality; ~ підготовки фахівців quality of specialist training **2.** (*перевага*) advantage /əd'vɑ:ntɪdʒ US: əd'væntɪdʒ/; merit /'merɪt/ **3.** (*клас, ступінь*) grade /greɪd/ **4.** (*сорт*) sort /sɔ:t/

втрачати свою ~ perish; **небхідні якості** *розм.* goods; **позитивна** ~ merit; **цінна** ~ asset

як(о)мога *присл.* (при вищому ступ.) as ... as possible /əz.. əz 'pɒsəbl/: ~ краще/скоріше/швидше as well/soon/quick as possible

як-небудь *присл.* somehow /'sʌmhaʊ/

якось *присл.* **1.** (*одного разу*) once /wʌns/; one day /wʌn deɪ/ **2.** (*нещодавно*) the other day /ðə 'lðə deɪ/; lately /'leɪtli/ **3.** (*колись, як-небудь*) some time /sʌm taɪm/ **4.** (*якимось чином*) somehow /'sʌmhaʊ/

як-от *спол.* **1.** (*a same*) namely /'neɪmli/; to wit /tə wɪt/; videlicet /vɪ'di:lɪset US: vɪ'delɪset/ (*скор. viz.*) **2.** (*наприклад*) for example /fə' ɪg'zɑ:mpəl (US: ɪg'zæmpl)/; for instance /fə' 'ɪnstəns /; as /əz/

якраз *присл.* just /dʒʌst/; right /raɪt/; well /wel/

якщо *спол.* **1.** if /ɪf/: ~ це взагалі буває [існує, спостерігається, трап-

ляється] if ever **2.** (на випадок) in case /ɪn keɪs/ **3.** (за умови) provided /prə'vaɪdɪd/

~ б не but for; ~ тільки provided (that); ~ тільки ... не unless

яскравий *прикм.* **1.** bright /braɪt/
2. (блискучий) brilliant /'brɪliənt/
3. (сліпучий) dazzling /'dæzliŋ/
4. *перен.* striking /'straɪkɪŋ/: ~ приклад striking example

ясла *мн.* (для дітей) public [daɪ] nursery /'rʌblɪk [deɪ] 'nɜ:səri/

ясний *прикм.* **1.** clear /kɪə/: мати ~е уявлення про щось have a clear idea of *smth* **2.** (про мову, стиль) distinct /dɪ'stɪŋkt/: ~а пам'ять distinct memory **3.** (про політику тож) coherent /,kəʊ'hɪərənt/ **4.** (визначений) definite /'defɪnət/ **5.** (очевидний) evident /'evɪdənt/; obvious /'ɒbvɪəs/: ~им прикладом цього є щось the obvious example of this is *smth*; plain /pleɪn/ **6.** (недвозначний) unequivocal /,li-'kwɪvəkəl/

ясність *ж.* **1.** clearness /'klɪənɪs/; brightness /braɪtnɪs/ **2.** (прозорість) lucidity /lu:'sɪdəti/: ~ість думки lucidity of reasoning; clarity /'klærəti/: для ~ості припустимо, що... for (the sake of) clarity, we assume that... **3.** (очевидність) plainness /'pleɪnɪs/ **4.** (визначеність) definiteness /'defɪnɪtnɪs/ **5.** (недвозначність) unambiguousness /,ʌnəmbɪ'gjuəsənɪs/ **6.** (зрозумілість) plainness /'pleɪnɪs/

ясно *безособ.* **1.** (зрозуміло) it is clear /ɪt ɪz kɪə/: it stands to reason /ɪt stændz tə ri:zn/ **2.** *присл.* clearly

/kɪəli/; clear /kɪə/: **3.** (виразно) distinctly /dɪ'stɪŋktli/

~ **виражений** clearly expressed; ~ **окреслений** clear-cut

ДОДАТОК 1. Таблиця неправильних дієслів

Неозначена форма The Infinitive	Минулий час Past Indefinite	Дієприкметник Past Participle
arise	arose	arisen
be	was/were	been
bear	bore	born
become	became	become
begin	began	begun
bind	bound	bound
break	broke	broken
bring	brought	brought
broadcast	broadcast	broadcast
build	built	built
can	could	
cast	cast	cast
catch	caught	caught
choose	chose	chosen
cling	clung	clung
come	came	come
cost	cost	cost
creep	crept	crept
cut	cut	cut
deal	dealt	dealt
do	did	done
draw	drew	drawn
dwell	dwelt	dwelt
eat	ate	eaten
fall	fell	fallen
feed	fed	fed
feel	felt	felt
find	found	found
fit	fit, fitted	fit, fitted
forbid	forbad	forbidden
forecast	forecast, forecasted	forecast, forecasted

forego	forewent	foregone
forget	forgot	forgotten
forgive	forgave	forgiven
foresee	foresaw	foreseen
get	got	got
give	gave	given
go	went	gone
grow	grew	grown
have	had	had
hear	heard	heard
hide	hid	hidden
hold	held	held
input	input, inputted	input, inputted
keep	kept	kept
know	knew	known
lay	laid	laid
lead	led	led
lean	leant, leaned	leant, leaned
learn	learnt	learnt
leave	left	left
lend	lent	lent
let	let	let
lie	lay	lain
lose	lost	lost
make	made	made
mean	meant	meant
meet	met	met
pay	paid	paid
plead	pled, pleaded	pled, pleaded
preset	preset	preset
put	put	put
read	read	read
rewrite	rewrote	rewritten
rebuild	rebuilt	rebuilt
retell	retold	retold
rid	rid	rid
ring	rang	rung
rise	rose	risen
run	ran	run

say	said	said
see	saw	seen
seek	sought	sought
send	sent	sent
set	set	set
show	showed	shown
sit	sit	sat
speak	spoke	spoken
speed	sped, speeded	sped, speeded
spell	spelt, spelled	spelt, spelled
spend	spent	spent
spread	spread	spread
spring	sprang	sprung
stand	stood	stood
stick	stuck	stuck
strike	struck	struck
strive	strove	striven
swim	swam	swum
swing	swung	swung
take	took	taken
teach	taught	taught
tear	tore	torn
tell	told	told
think	thought	thought
throw	threw	thrown
undergo	underwent	undergone
underlie	underlay	underlain
understand	understood	understood
undertake	undertook	undertaken
underwrite	underwrote	underwritten
undo	undid	undone
uphold	upheld	upheld
upset	upset	upset
win	won	won
withdraw	withdrew	withdrawn
withstand	withstood	withstood
write	wrote	written

ПЕРЕЛІК ІЛЮСТРАЦІЙ

Стор. 8

1. Пам'ятник засновникам Києва – Кий, Щек, Хорив і сестра Либідь, (Monument to the founders of Kyiv – Kyi, Schek, Khoryv and sister Lybid), м. Київ, набережна Дніпра.

2. Біг-Бен (Big Ben) – найбільший з шести дзвонів Вестмінстерського палацу, м. Лондон.

Стор. 22

1. Пам'ятник гетьману Богдану Хмельницькому. Софійська площа, м. Київ. (Monument to Bogdan Khmelnytsky. Sofia's square, the city of Kiev).

2. Вестмінстерське Абатство (Westminster Abbey), м. Лондон.

Стор. 35

1. Музей "Золоті ворота" – головна брама стародавнього Києва. (Museum "Golden gate" – the main gate of the ancient Kyiv).

2. Букингемський дворец (Buckingham Palace), м. Лондон.

Стор. 86

1. Пам'ятник княгині Ользі, Св. Апостолу Андрію Первозванному та рівноапостольним Кирилу і Мефодію, м. Київ. (Monument to Princess Olga, St. Apostle Andrew the first called and the apostles Cyril and Methodius in Kiev).

2. Королівське подружжя приймає парад гвардійців Гренадерського гвардійського полку Її Величності. (The Royal couple takes parade of the guards' Grenadier guards regiment of Her Majesty). Букингемський дворец, м. Лондон.

Стор. 94

1. Музей води у Міському саду (кол. Царський сад), м. Київ. (Museum of water in the City garden).

2. Музей-театр Сальвадора Далі. (Theatre-Museum of Salvador Dali), м. Лондон.

Стор. 96

1. Майдан Незалежності та вул. Хрещатик, м. Київ. (Independence square and Khreschatyk street).

2. Ліхтарі на набережній Темзи. Тауер. (Lanterns on the river Thames. The tower of London).

Стор. 122

1. Пам'ятник жертвам голодомору в Києві. (Monument to victims of Holodomor in Kyiv).

2. Кам'яні леви – вічні символи Лондона.
(*Stone lions – eternal symbols of London*).

Стор. 130

1. Фонтан-пам'ятник засновникам Києва на Майдані Незалежності.
(*Fountain-monument to the founders of Kiev on Independence square*).

2. Лондонське око (*London Eye*) - одне з найбільших коліс огляду у світі.

Стор. 132

1. Пам'ятник Тарасові Шевченку (*Monument Of Taras Shevchenko*) в м. Києві.

2. Меморіал принца Альберта в Кенсінгтонському парку в Лондоні.

(*Memorial to Prince albert Kensington gardens in London*).

Стор. 135

1. Києво-Печерська лавра (*Kiev-Pechersk Lavra*).

2. Пам'ятник адміралові Нельсону на Трафальгарській площі, м. Лондон.

(*Monument to Admiral Nelson in Trafalgar square*).

Стор. 184

1. Туманний дзвін – візитна картка Херсонеса Таврійського, АР Крим.

(*Fog bell is a visiting card of Khersones, Crimea*).

2. Червоні телефонні будки на вулицях – ще один символ Лондона.

(*Red telephone booths on the streets – another symbol of London*).

Стор. 197

1. Музей "Писанка" – відділ Коломийського музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття. (*"Museum "Pysanka", as the Department of Kolomyia Museum*).

2. Башта Сент-Мері Екс – Лондонський "Огірок" – діловий центр Лондона.

(*The tower of St Mary's Ex – London Cucumber – business centre of London*).

Стор. 198

1. "Дім з химерами" (*"House with chimeras"*) – музейно-культурний центр "Шедеври мистецтва України", м. Київ.

2. Кентерберійський собор (*Canterbury Cathedral*), м. Лондон.

Стор. 199

1. Монумент-скульптура "Батьківщина-Мати" (*Monumental sculpture "Motherland"*). Національний музей історії Великої Вітчизняної війни, м. Київ.

2. Королева Англії Єлизавета II (*the Queen of England Elizabeth II*).

Стор. 226

1. "Ластівчине гніздо", АР Крим (*"Swallow's nest", Crimea*).

2. Замок Ейлен Донан (*Eilean Donan Castle*),

Шотландія

Стор. 232

1. Міст імені Є. О. Патона (*Bridge named after E.O. Paton*), м. Київ.
2. Тауерський міст (*Tower Bridge*), м. Лондон.

Стор. 249

1. Пам'ятник Святому князю Володимирі Великому, Хрестителю Русі – символ м. Києва. (*Monument to Prince Vladimir the Great, the Baptist in – symbol of Kiev*).
2. Один з символів м. Лондона – пам'ятник Леву зі щитом. (*One of the symbols of London – Monument Lion with a shield*).

Стор. 288

1. Турецька фортеця Ені-Кале (*Turkish fortress Yeni-Kalye*), м. Керч.
2. Стоунхендж, графство Уілтішир. (*Stonehenge, Wiltshire county*).

Стор. 311

1. Пам'ятник герцогу Дюку де Рішельє (*Monument to the Duke of Duke de Richelieu*), м. Одеса.
2. Пам'ятник Шерлоку Холмсу (*Monument to Sherlock Holmes*), м. Лондон.

Стор. 385

1. Одеський національний театр опери та балету (*Odessa National Opera and Ballet Theatre*), м. Одеса.
2. Театр Колізей (*Coliseum Theatre*), м. Лондон.

Стор. 412

1. Народний артист України Богдан Ступка (*People's Artist of Ukraine Bohdan Stupka*), м. Київ.
2. Ансамбль "Бітлз" ("*The Beatles*"), м. Ліверпуль.

Стор. 449

1. Київський трамвай (*Kyiv tram*), м. Київ.
2. Лондонський омнібус – ще один символ британської столиці (*London omnibus – another symbol of the British capital*).

Стор. 461

1. Храм-маяк Святого Миколая (*Temple Lighthouse St. Nicholas*), АР Крим.
2. Акведук Понткисиллте (*Pont-Cysyllte Aqueduct*), Валле.

Стор. 462

1. Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича (*Chernivtsi National University named after Fedkovych*), м. Чернівці.
2. Кембриджський університет (*University of Cambridge*), графство Кембриджшир.

Стор. 475

1. Гуцули грають на трембітах... (*Guzuls play trembita...*), Буковина.
2. А шотландці – на волінці (*A Scots – the bagpipes*).

Стор. 482

1. Хотинська фортеця (*Fortress of Khotyn*), м. Хотин.
2. Замок Единбурзький (*Edinburgh Castle*), м. Единбург, Шотландія.

Стор. 485

1. Монумент Петру Сагайдачному до 470-річчя Хотинської битви (*Monument Sahaidachnyu to 470 anniversary of the Battle of Khotyn*), м. Хотин
2. Шлях Гігантів, Північна Ірландія. (*Giant's Causeway, Northern Ireland*).

Стор. 486

1. Вітряки на Закарпатті. (*Windmills in Transcarpathia*).
2. Парк замку Віндзор біля Лондона. (*Windsor Castle Park near London*).

Стор. 489

1. Пам'ятник шахтарю – символ м. Донецька. (*Miner Monument – a symbol of Donetsk*).
2. Гірничопромисловий Бленавон, Уельс. (*Mining Blenavon, Wales*).

Стор. 490

1. Київський академічний театр ляльок. (*Kyiv Academic Puppet Theatre*).
2. Площа Пікаділлі у Лондоні. (*Piccadilly Circus in London*).

Стор. 495

1. Собор Святого Юра (*St. George's Cathedral*), м. Львів.
2. Замок Керлаверок (*Castle Kerlaverok*), Шотландія.

Стор. 498

1. Маріїнський палац у Києві – державна резиденція Президента України. (*Mariinsky Palace in Kiev – the residence of the President of Ukraine*).
2. Віндзорський замок – резиденція британських монархів (*Windsor Castle – the residence of British monarchs*), м. Віндзор, графство Беркшир.

Стор. 501

1. Оболонська набережна Дніпра (*Obolon quay of Dniper*), м. Київ.
2. Набережна Темзи (*Thames Embankment*), м. Лондон.

Стор. 502

1. Народний артист України Назарій Яремчук (*Nazar Yaremchuk*), м. Чернівці.
2. Найвідоміший співак Великобританії сер Елтон Геркулес Джон (*Sir Elton Hercules John*).

Довідкове видання

Авшенюк Наталія Миколаївна, Прохур Юрій Зіновійович

Українсько-англійський навчальний словник з педагогіки

Словник

Редактор Яворська Г.О., Івакін О.П
Верстка Рязанова Р.Л.
Обкладинка Резников П.В.

Підписано до друку 19.12.2013р. Формат 70х100 1/16
Гарнітура Петербург. Друк. офсетний. Папір офсетний
Ум. друк. арк.41.6
Наклад 300 пр.

Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено.

Видавництво «Педагогічна думка»
04053, м. Київ, вул. Артема, 52-а, корп.2;
тел./факс: (044) 484-30-71

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників
розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 3563 від 28.08.2009 р.